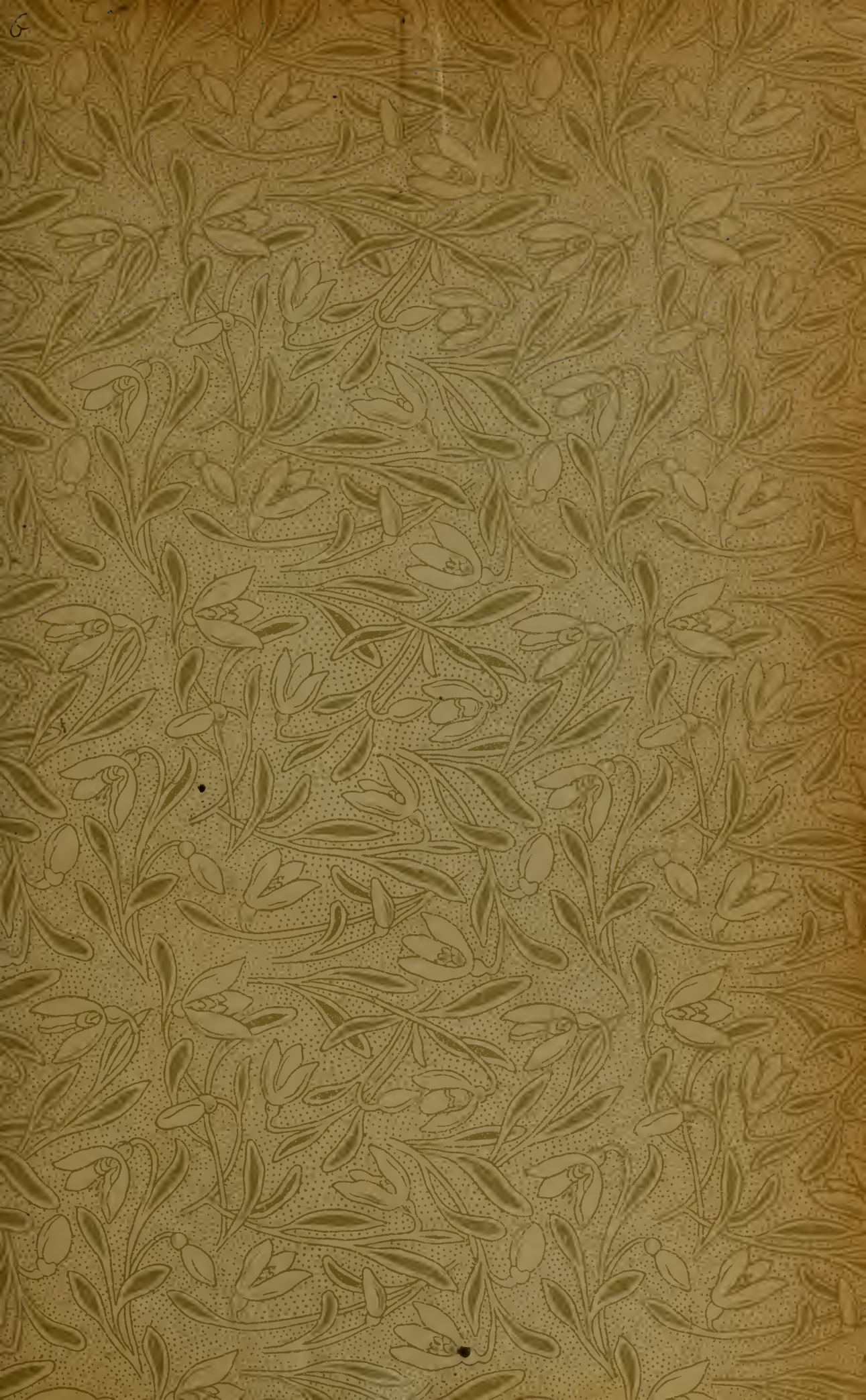




THE LIBRARY  
BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY  
PROVO, UTAH

**Do Not  
Circulate**









929. 14391

N 13 m

V. 11

# MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

---

IRTA

NAGY IVÁN.

---

TIZENEGYEDIK KÖTET.

---

PEST, 1865.

KIADJA RÁTH MÓR.

### ***Figyelmeztetés.***

*A mely családnevek T betűvel nem találhatók, összetett Th kezdő betű alatti keresendők, például **Tolnay** vagy **Tholnay** stb. és viszont.*

THE LIBRARY  
BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY  
PROVO, UTAH



## T.

**Taaffe család.** *Lásd Táffy cs.*

**Táar család.** Komárom vármegye nemessége sorában említetik. <sup>1)</sup>

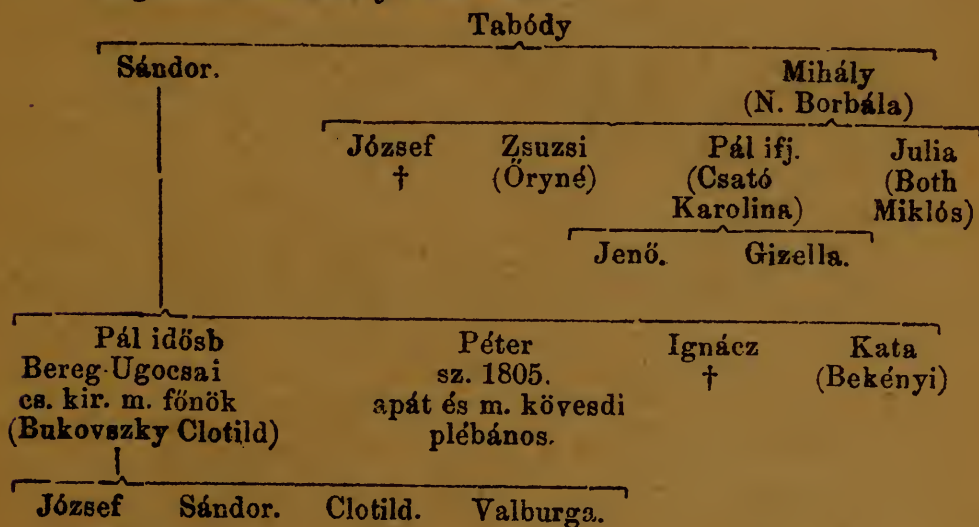
**Tabódy család.** (Tabódi és fekesházi) Ung vármegye birtokos nemes családja. Családi közlés szerint Tolna megyei Tabód helységből eredt, arról vette nevét is, és arról írja most is egyik előnevét. Ugyan e forrás szerint már a XVI. században 1540-ben Tabódy Györgyről Ung megyében van emlékezet. Nevök hajdán Thaboldy-nak is íratott.

Ung megyében Fekesházán és egyebütt adomány útján szerzett birtokot, úgy szintén jó házasságok által. Több tagja Ung megyében főhivatalt viselt. Mihályról íratik, hogy neje Eödföffy Zsuzsanna volt, e Mihály 1729-ben Ung megye követségét viselte. <sup>2)</sup> 1715-ben alispánnak íratik, hasonlóan fia Sándor is.

Az 1732. évi nemesi vizsgálat Ung megyében a családot kétségtelen nemesei sorába iktatta.

Jelenleg a családnak nyolcz tagja él és azon megyében Fekesházán és több helyen birtokos, leányágon pedig a Tibai család 9 határra terjedő közös birtokában, úgy a Helmeczy féle közös jószágban is részes.

Legutóbbi családfája következő:



<sup>1)</sup> Fényes Magyar orsz. mostani állapotja stat. geogr. tekintetben. Pest 1836. I. köt. 146. lap.

<sup>2)</sup> Lehoczky Stemmat. I. 216.

A táblán állók közül idősb Pál Ung megyének egykor főjegyzője 1845-ig. Utóbb 1860-ig Bereg-Ugocsa megyék cs. kir. főnöke. Legidősb fia József 1860-ban „*Munkács Multja és Jelene*„ című művét írta és adta ki.

**Táby család.** (Tábi †) Nevét hajdani birtokáról a Nógrád megyében fekvő „Táb“ pusztáról vette, és a XVII. században kihalt. Nevök iratott Tháby-nak is.

Ismeretes közülök Tháby Mihály, ki 1600-ban választatott Nógrád megye szolgabírájává. <sup>1)</sup> Ez időben élt a családból Tháby Miklós is. <sup>2)</sup>

1629-ben Táby Máté özvegye Pilinyi Nagy Margit Szécsényben ápril 6-án kelt záloglevelében Pilinyi részét eladja Szilassy Andrásnak. <sup>3)</sup>

**Táby család.** E család Szatmár megyében él, s oda a Kunságból szakadt. Ennél fogva nem merjük ősei közé számítani azon Thaby Jánost és Miklóst sem, kik 1378-ban Szatmár megyei Vitkán kir. adományban részt kaptak. <sup>4)</sup>

A most első Táby családból Ferencz, mint a gróf Károlyiak tisztartója, szakadt Szatmárba, és ily családfát <sup>5)</sup> alkotott:

Ferencz tisztartó (Telek Julianna)				
Ferencz gr. Károlyi Lajos ispánja.		Károly sz. 1810. sept. 29. † 1849. jan. 11. gr. Károlyi ügyésze (Druzsán Teréz sz. 1815. aug. 11.)		
Mária szül. 1838. mart. 23. (Bocsik János ispán Dobon)	Piroska szül. és mh. 1840.	Ilona sz. 1841. † 1860. feb. 24.	Vilma sz. 1843. oct. 22.	Elek sz. 1845. aug. 21.

**Tache család.** Zemplin vármegye nemes családja. <sup>6)</sup> 1685-ben élt közülök Tarczalon Tache Tamás, ki egyike volt azoknak, kik

<sup>1)</sup> Protoc. C. Neograd. anni 1597—1603. pag. 62.

<sup>2)</sup> Ugyan azon jegyzőkönyv.

<sup>3)</sup> Eredeti oklevél.

<sup>4)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 96.

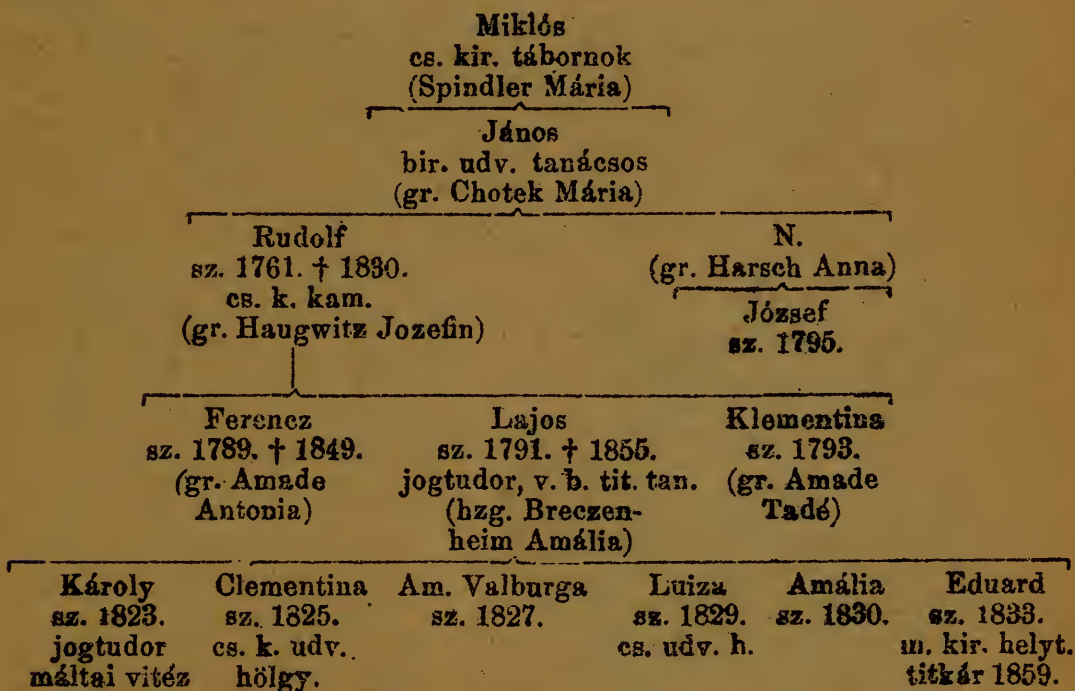
<sup>5)</sup> Luby Kár. közl.

<sup>6)</sup> Szirmay C. Zrmpilin not. top. top. 117.



a Tököly pártosok ellen dühöngő Schulz tábornokot egy kis asszúbor ajándékkal megkérlelék. <sup>1)</sup>

**Táff család.** A mai gróf Taaffe család irlandi származásának iratik. John Taaffe 1628-ban irlandi pairségre emeltetett és baltimorei báró és lord Viscount Taaffe of Cornen nevet viselt. Ennek Theobald fiától ága teljesen kihalt, azonban egy déd-unokája Miklós által, ki az ausztriai hadseregben 1838-ban mint tábornok szolgált, a fenmaradt ivadék egészen Ausztriába származott át. <sup>2)</sup> Ezen Miklós-tól a mostani nemzedék, mely Cseh és Morva országban birtokos, így <sup>3)</sup> eredt:



Azonban e családfán állók, mint tudtunkra nem honosítottak, ide nem tartoznak, és csak a várkonyi gróf Amadé családdal kétszerezsen összeházasodása által érdekli család történetünket.

Egy más család-ágnak kellett annak lennie, melyből Táff G á s p á r t már 1711-ben a Trencsin megyei nemesek összeírásában a birtokosok közt találjuk, hol 1751-ben özvegye említetik. <sup>4)</sup>

1768-ban Táff Mihály Mária-Terézia király asszonytól magyar nemességet nyert, <sup>5)</sup> és hogy ez a főlebbi Taaffenak irt családdal egy

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 151.

<sup>2)</sup> Gothaisch. Hist. herald. Hbuch 1855. 983.

<sup>3)</sup> Ugyan ott, és az 1835. és 1859. évi góthai grófi Almanach.

<sup>4)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>5)</sup> Coll. herald. nro. 116. Adami Scuta gentil. tomo XII. Siebmacher Gr. Wappenbuch Supplem.

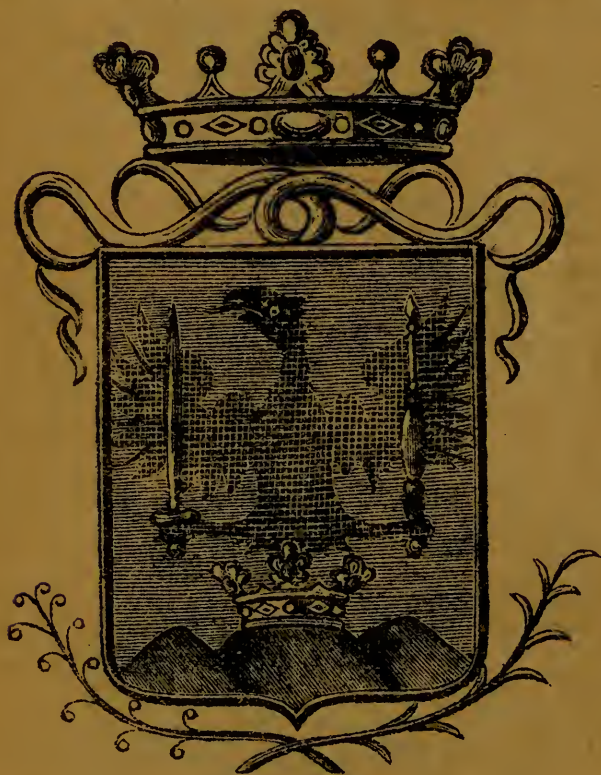
vérből eredt, azonos czímerök tanusítja. A czímer következő: a koronával diszített aranykeretű vért vörös udvarát kék rostélyzattal fődött ezüst kereszt foglalja el. A vértet jobbról arany csillagokkal hintett fehér mén, balról sárkány (telamonok gyanánt) tartja. Alúl a czímer szalagon „In hoc signo spes mea” családi jelszó olvasható.

**Tahy család.** (Tahvári és tarkői) Régi nemes család, mely a XVI. század első felében történelmi szerepet vitt.

Család-törzsül Tahy János<sup>1)</sup> találjuk, ki Gorbolnokról is írta magát, és 1513-ban élt. Ennek három fia volt: II. János, I. Ferencz és I. István.

II. János auranai perjel volt. 1526-ban Jajczánál és Mohácsnál vitézkedett. 1527-től 1535 ig Szapolyay János király híve volt,<sup>1)</sup> ekkor I. Ferdinandhoz vissza hajlott s nem sokára magtalanul meghalt.

II. Ferencz jeles tulajdonai által magasra emelkedett. Már 1535-ben őt I. Ferdinand Pozsega vármegye főispánjává nevezte.<sup>2)</sup>



A hadi pályán 1544-ben tűnt fel, és azután folyvást főleg sógora Zrínyi Miklós a szigethi hős társaságában harczolt.<sup>3)</sup> 1554-ben fő lovász-mesterré nevezetett, I. Ferdinánd királytól adományban Béla várát és egyebeket kapta. Stettenbergi báróvá nevezetett ki. 1560-ban kapta Lakvárához tartozó Berény (Somogy megyei) pusztát és egyéb jószágokat.<sup>4)</sup> Az 1559. ország gyűlés a törvénykezési ügyek elintézésére is egyik bíróul

nevezte. Meghalt 1573. aug. 4-én, eltemettetett Dubiczán. Nejétől Zrínyi Ilonától, Zr. Miklósnak a szigethi hősnek nővérétől kilencz gyermeke maradt. A leányok egyike Éva Erdődyné, a másik Mar-

<sup>1)</sup> Istvánffy Hist. Libro XIII.

<sup>2)</sup> Kaprinay Mss. B. XXVIII. p. 94. et 138.

<sup>3)</sup> Istvánffy Hist. 1688. kiad. 312. 330.

<sup>4)</sup> Liber regius folio 192.

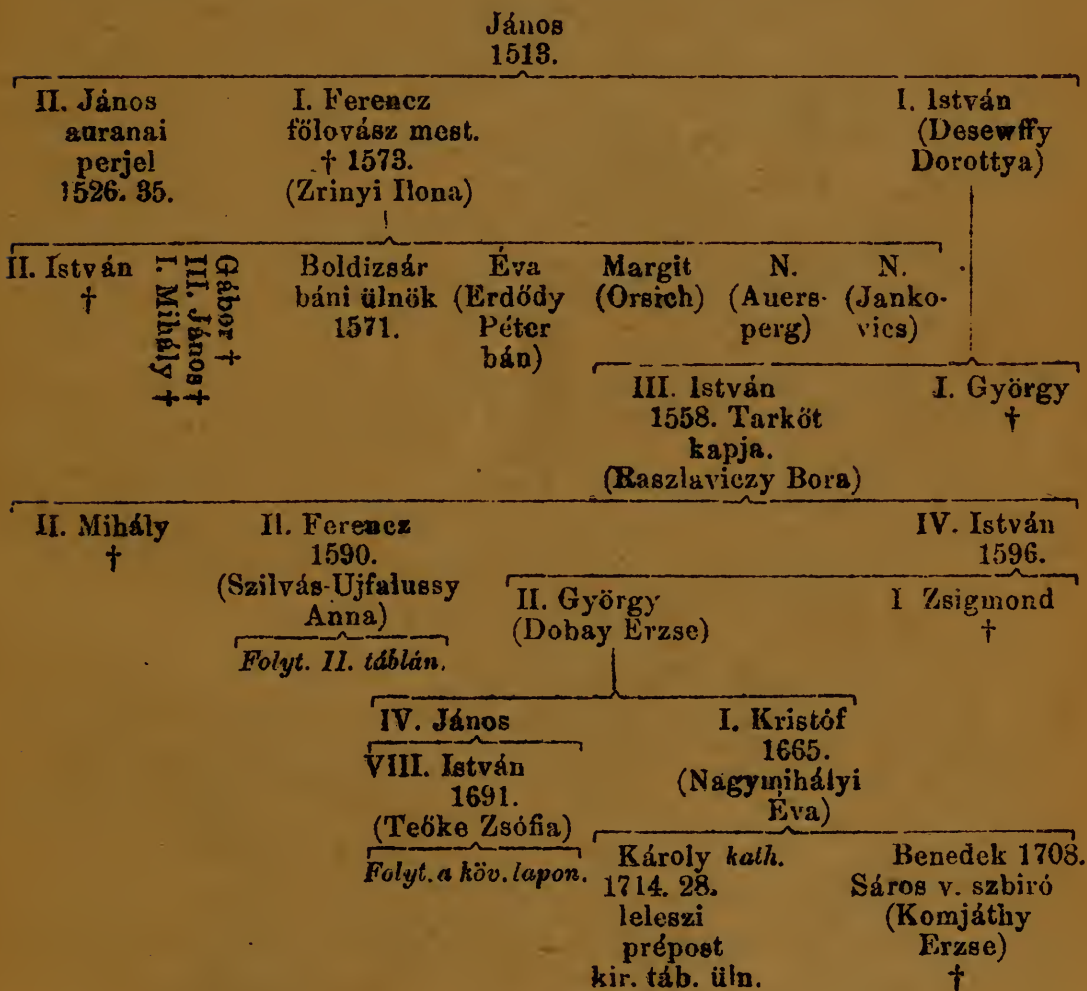


git Orsichné, a 3-dik Auerspergné, a 4-ik Jankovicsné volt. A fiúk következők: István, ki a törököt a Kulpánál verte meg, Mihály, János, Gábor és Boldizsár, ki 1581-ben a horvátországi báni tábla ülnöke volt. Azonban mind ezek fiágon maradék nélkül kihaltak. Szerencsésebb volt

I. István, ki Pozsega megyében Gradiskai és Dubiczai uradalmaira I. Ferdinand királytól uj adományt vitt. Neje volt cserneki Dessewffy Dorottya, és tőle származik a mostanig élő összes Tahy nemzetség.

A családfa <sup>1)</sup> következő:

### I. tábla

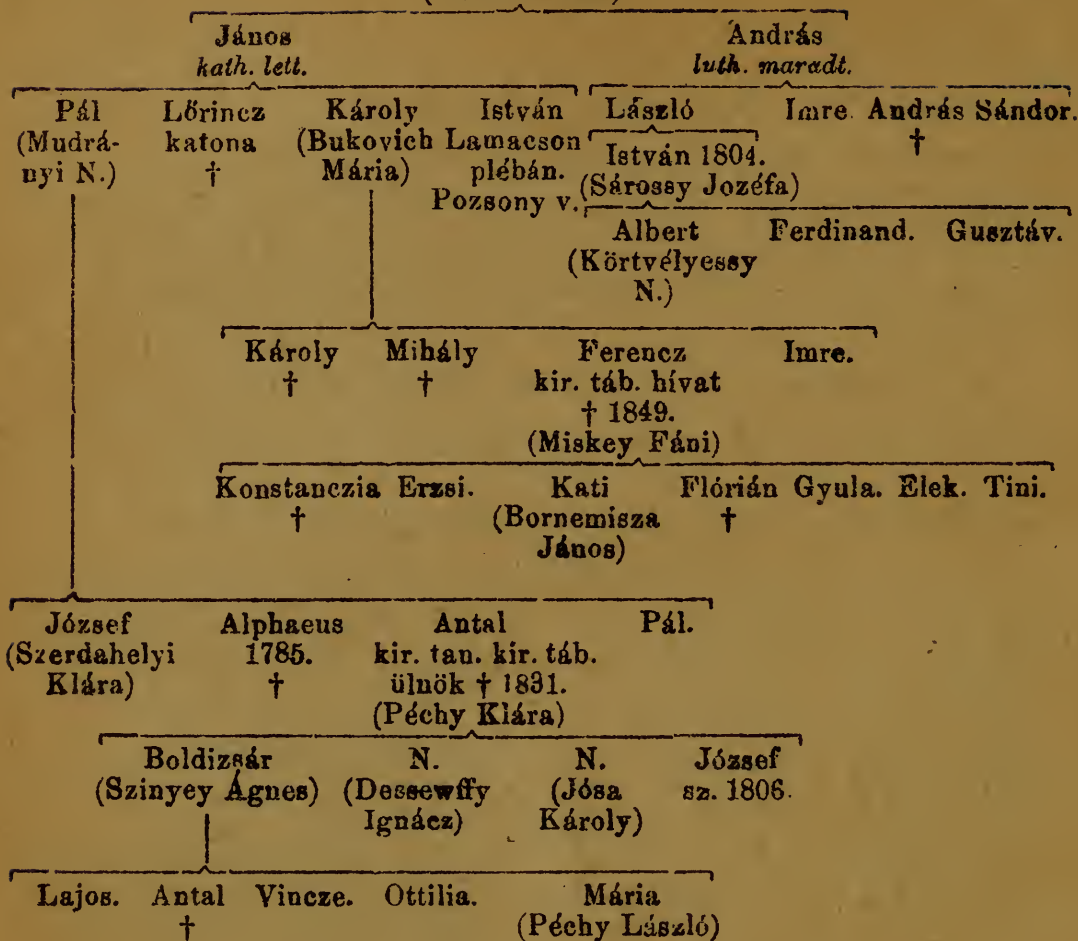


<sup>1)</sup> Wagner Mss. tom. LXX. — Továbbá családi közlésből 1814. évben szerkesztett családfa, elején némi tévedésekkel. Lehoczky Stemmat. II. p. 384. Rajcsányi Collect. geneal. Mss. II. stb.

## VIII. István, ki az előbbi lapon.

1691.

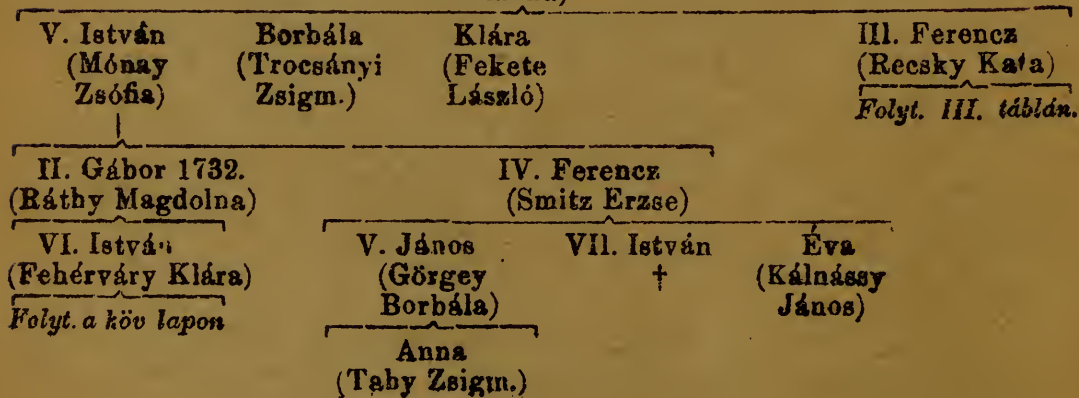
(Teőke Zsófia)



## II. tábla.

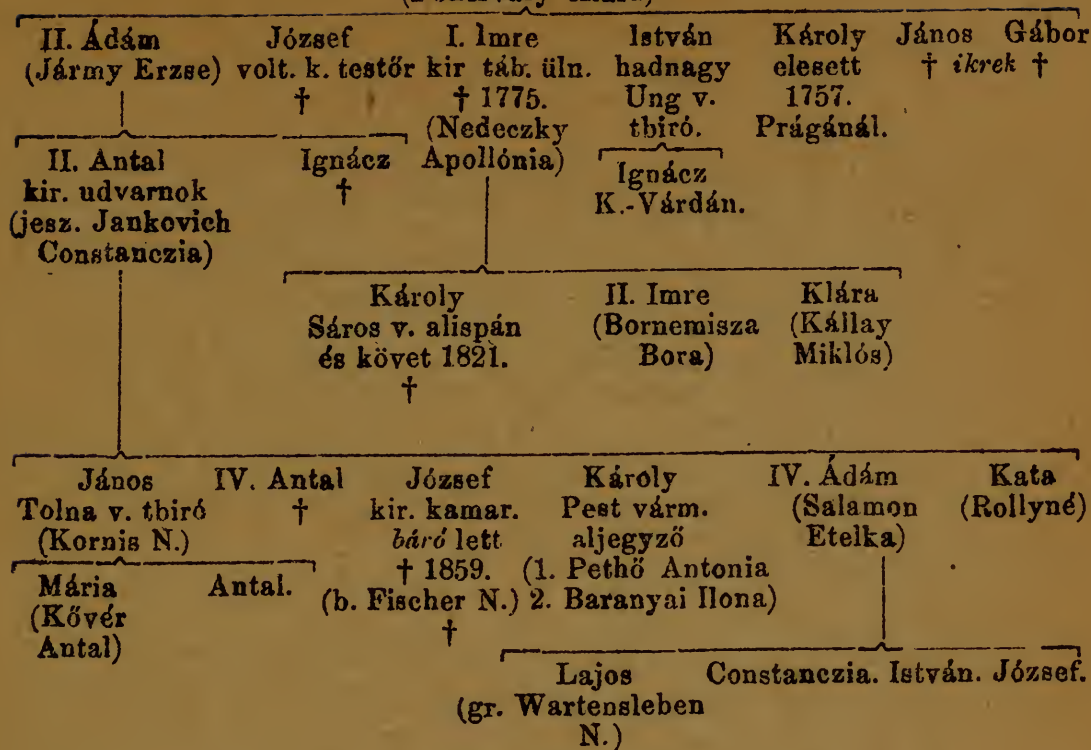
## II. Ferencz, ki az I. táblán.

1590.

(Szilvás-Ujfalussy  
Anna)

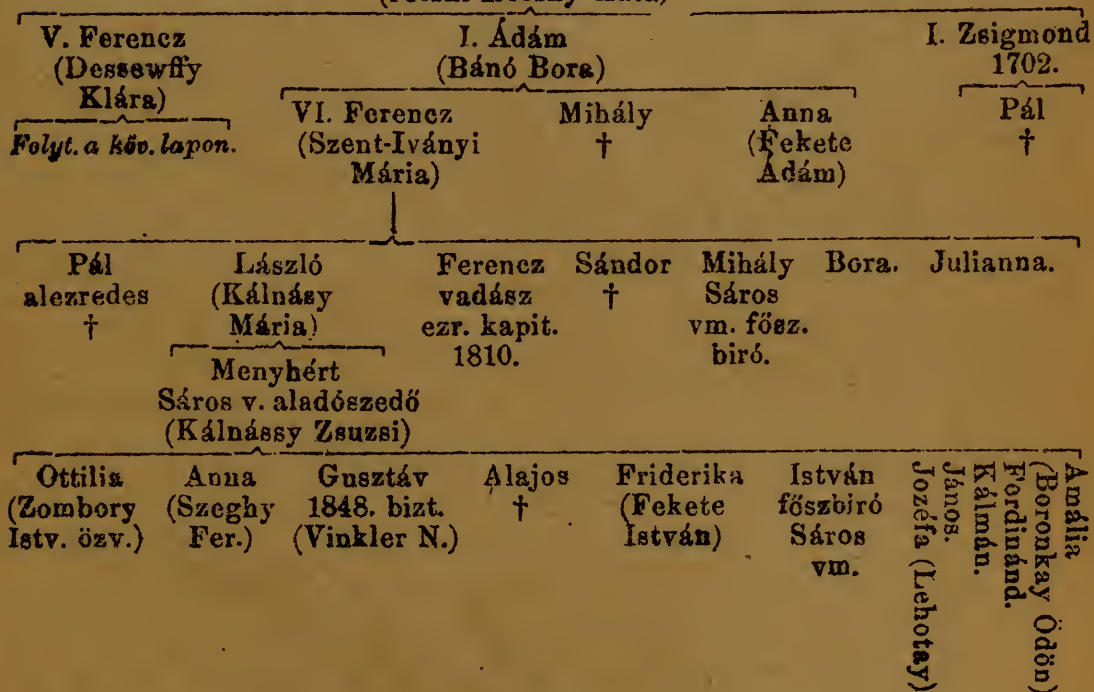


VI. István, ki az előbbi lapon.  
(Fehérváry Klára)



III. tábla.

III. Ferencz, ki a II. táblán.  
(recski Recsky Kata)



V. Ferencz, ki az előbbi lapon.  
(Dessewffy Klára)

I. András Bora Erzse. Zsuzsa.  
(Draveczky (Berzeviczy  
Róza) János)

I. Antal II. Zsigmond III. Ádám Sándor György Klára. Róza.  
Tamás. III. Antal. (Tahy Anna) † † Ung várm.  
szbíró 1750

Gáspár László Ferencz  
† 1842. Eperjes lak. Rudolf  
volt kanczel hívat. (Varga Bora)  
Amália  
(Földváry László)

Emánuel Lajos Jozsef  
szül. 1815. márt. 5. sz. 1817. sz. 1812.  
lak. Recsken. Monostoron. (Vitalis Vendel)  
(Fejér Eszter 1846 tól)

Etel. István. Anna. Andor.

I. Istvánnak, kitől a családja máig terjed, nejétől Dessewffy Dorotttyától két fia volt: I. György, ki magtalanul halt meg, és III. István, ki anyja Dessewffy Dorottya után Sáros megyébe telepedett, és még mint árva 1558-ban részesült azon közös királyi adományban, mellyel I. Ferdinand király a Tarczayféle jószágokat u. m. Tarkó várát és tartozékait Dessewffy János kamarai elnöknek és Taby III. István és I. György nagybátyjának adományozta. <sup>1)</sup> Nejétől raszlavici Raszlavicz Borbálától három fia maradt: II. Mihály, ki magnólkül halt meg, IV. István, ki 1594-ben Zrínyi György mellett hadakozott, <sup>2)</sup> és II. Ferencz. E két utóbbi által két vonalra oszlott a család.

IV. István vonalán (az 1. tablán) Kristófnak egyik fia a protest. vallásról a kath. hitre térvén, előbb pálos szerzetes, majd ettől feloldatva leleszi prépost, és kir. táblai ülnök volt 1712—1729-ben, és mint ilyen szerepelt. <sup>3)</sup>

Ugyan e vonalon VIII. Istvánnak Theőke Zsófiától származott János és András fiai közül az előbbik a kath. vallásra tért, és így ága, mely Sáros és Pest megyében létez, máig ez egyház híve. Pál fiától unokája V. Antal kir. tanácsos és kir. táblai ülnök és országbírói ítélőmester volt 1820. körül, mint jubilált kir. táblai ülnök halt meg Eperjesen 1831. jul. 7-én kora 75. évében. Fia Boldizsár után

<sup>1)</sup> Wagner Diplomata. Sáros pag. 85—89.

<sup>2)</sup> Pethő Gergely M. krónika 136. lap.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 319. Szirmay C. Ugoesa pag. 54.



unokái, mint a táblán látható, élnek. A katholizált Jánosnak Károly fiától egyik unokája Ferencz a kir. táblánál hivataloskodott, meghalt Pesten 1849-ben. Nejétől Miskey Francziskától a táblán látható több gyermeke közül élnek fiai: Gyula és Elek 1849-ben a m. honvéd seregben szolgáltak, utóbb mint besorozott cs. ezredbeliek. Leányai Erzsi, Kati Bornemisza János özvegye Kassán, és Krisztina.

Andrásnak, ki a protestans vallásban megmaradt, unokájától Istvántól, kinek neje Sárossy Jozéfa volt, gyermekei: Albert, Ferdinánd és Gusztáv a táblán láthatók.

A másik vonalon, mely II. Ferencztől és ennek nejétől Szilvás-Ujfalussy Annától jö le, ennek két fia V. István (a II. táblán) és III. Ferencz (a III. táblán) által ismét két ágra szakadt a család.

V. István ágán említendő VI. Istvánnak fia I. Imre, előbb Egerben tanár, utóbb az eperjesi ker. táblánál, majd a kir. táblánál ülnök, Albert kir. helytartó meghatalmazottja, meghalt 1775-ben.<sup>1)</sup> Két fia maradt: Károly Sáros vármegye követe, és 1821-ben másod alispánja volt, és magnélkül halt meg, és Imre.

I. Imrének egyik testvére Károly 1757-ben Prágánál esett el.

II. Ádámnak szolnoki Jármay Erzsébettől fia II. Antal kir. udvarnok volt. Ő szerzé ágának vissza a Tolna megyei paksi jószágot és Pestben Úri helységet. Ő szerzé Pesten a családi házat. Nejétől Jesseniczei és vadasi Jankovich Constancziától fiai 1. János Tolna megyében volt táblabíró. 2. Antal magnélkül elhalt. 3. József volt cs. kir. kamarás, és 1858-ban ausztriai báró lett. Házasságából gyermeke nem maradváu, 1859-ben magnélkül elhalt. 4. Károly Pest megyében viselt hivatalt. Szintén két rendbeli házasságából gyermeke nem maradt. 5. Ádám, 1832-ben Tolna várm. alsz. bírāja, lak. Böleskén; kinek gyermekeit a táblán láthatni.

III. Ferencz ágán ennek nejétől recski Recsky Katalintól két fia V. István és I. Ádám által két külön ág sarjadzott. Amanak ága, melyből Gáspárnak fiai Emánuel Recsken, és testvére Lajos Monostoron élnek, jobbára Heves megyében székelt, míg I. Ádám ága Sáros megyében telepedett, és ott lakozik jelenleg is. Ez utóbbi ágon VI. Ferencznek utódai közül Mihály Sáros megye főszolgabírája, Pál alezredes, Ferencz tiroli vadász ezredbeli kapitány volt. Menyhért, kinek számos gyermekeit a táblán láthatni, szintén Sáros megyénél viselt adószedői hivatalt.

<sup>1)</sup> Lehoczky Stemma. II. 384.

Eddig a családfa, melyről azonban több családtag hiányzik. Első ezek között azon Tahy István, ki 1505-ben Pilis vármegye követe volt a rákosi ország gyűlésen. <sup>1)</sup> Ezt szintén e család tagjául kell tekintenünk, és tán ennek elődei vették a Pest megyében fekvő Tahipusztától nevöket, mely a család hagyományos hite szerint az egykori régi Tahvár alapjául szolgált.

Tahy Bernát 1542-ben élt, midőn Majláth Istvánt török fogásába kísérte, honnan azonban ő megszabadult. <sup>2)</sup>

Tahy Györgynek neje volt Pamhakei Honorata. Ezen Györgytán a III. táblán álló I. Andrásnak fia volt.

Tahy Honorata Kovács Károlyné, és Tahy Klára Vizkelethy Ignáczné, szintén nem találhatók a családfán.

II. Antalnak (a II. táblán) leánya lehetett Tahy Anna, Tajnay János neje, ki meghalt 1825. sept. 29-én kora 23. évében. Eltemettetett Úriban.

A család czimere — mint főlebb az ábrán is látható, — a paizs kék udvarában arany koronán álló, egy fejű fekete sas, szétterjesztett szárnyakkal, kinyújtott jobb lábával pallózt, bal lábával királyi pálczát tartva.

**Taixelperger család.** A címeres nemes levelet Taixelperger Ádám kapta 1716-ban III. Károly királytól következő címerrel: a paizs kék udvarában zöld téren pánczélos, sisakos férfiú áll, sisakját vörös stracztoll ékesíti, oldalán kardhüvely log, kivont kardját jobb kezével villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>3)</sup>

**Tájay család.** Doboka vármegyében Pánczél-Csehiben és másutt birtokos. <sup>4)</sup>

**Tajnay család.** (Tajnai és Tiszahegyesi) Bars vármegye régi birtokos nemes családja, mely azon megyei és mindig birtokában lévő Kis-Tajna helységről vette nevét és előnevét.

Eredetét hiteles okmányok a XVI. század közepeig, I. Mátyás király koráig mutatják. 1467-ben Tajnay Orbán fiával Istvánnal és testvérével Mihálylyal, és nővérével Annával Divéki

<sup>1)</sup> Kovachich M. H. Supplem. ad Vestigia Bom. II. 335. Jászay P. A Magyar nemzet napjai a Moh. vész után 157.

<sup>2)</sup> Budai Fer. Polg. Lex. III. 370.

<sup>3)</sup> Collect. herald. nro 454. és Adami Scutagentil. tomo X III.

<sup>4)</sup> Hodor, Doboka várm.



Mátyásnéval Csepeni Mihály és Paczolay István ellen tiltakoztak, mivel ezek Kesselő Péternek Ablanczkürthi (Nyitra m.) részbirtokát elidegeníteni szándékoztak. <sup>1)</sup>

1471-ben assakürthi Assa György tanúvallatást eszközöltetett ablanczkürthi Tajnay Orbán ellen, mivel ez Tajnay Mihály megöleteseért elégtételt adni vonakodott. <sup>2)</sup>

1483-ban a szent-benedeki apátúr ítéletet nyert nagy-tajnai Tajnay Orbánnak fia Pál és T. Mihálynak fia Mihály ellen. <sup>3)</sup>

A család leszármazása némi bézaggal, nagyobbára a szent-benedeki Convent levéltári adatai szerint következő:

## I. tábla.

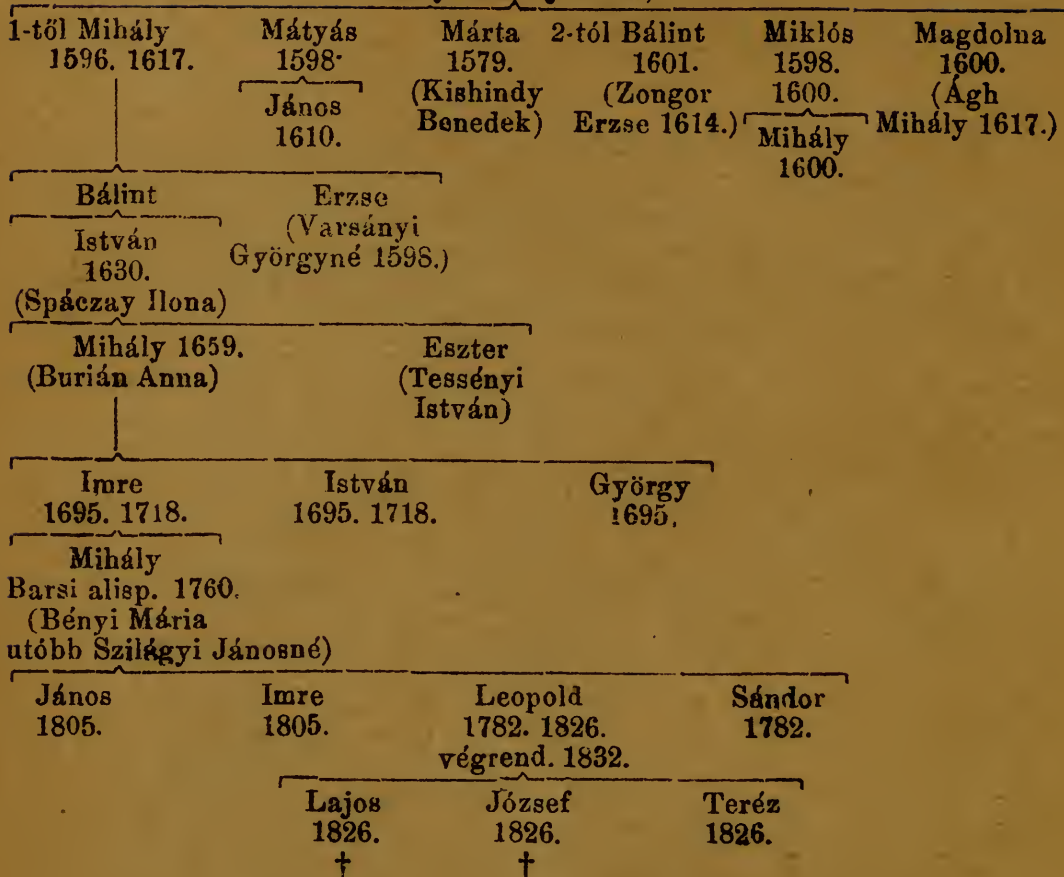
Tajnay				
Orbán 1467. 1471.		Mihály 1467. megölet. 1471.	Anna 1467. (Divéki Mátyás)	
István 1467.	Pál 1483.	Mihály 1483. 94. (Bucsányi Bora)		
		István 1539. 41. (özvegye Bora 1545.)	László Fodor nevez. 1539. 41.	
házag				
Tajnay N. ?				
I. Péter 1524.	László 1539.	György 1539.	Benedek	
		Bálint-1551. (Búza Anna) utóbb Tajnay Albertné)		
		Fruzsina 1574. (Nagy Horváth Tamásné)		
János 1529. 48. 75. (1. Elefánty Erzsé 1571. 2. Gyarmathy Anna)	Miklós 1529—51. (aszupata- ki Hencz Ágnes Menyhért 1560—75.)	Imre 1529—48. megöletett 1551. előtt (Névery Magda 1588.)	II. Péter 1529—75. végreng. 1585. (Boronkay Anna)	Ferencz 1529—48.
		Demeter 1551.	Lénárd 1575. (Hollósy Bora)	Magda 1551.
Folyt. a köv. lapon. 1560—75.		András 1570.		

<sup>1)</sup> Szentbenedeki Convent fasc. I. nro 43

<sup>2)</sup> Ugyan ott fasc. 100. nro 39.

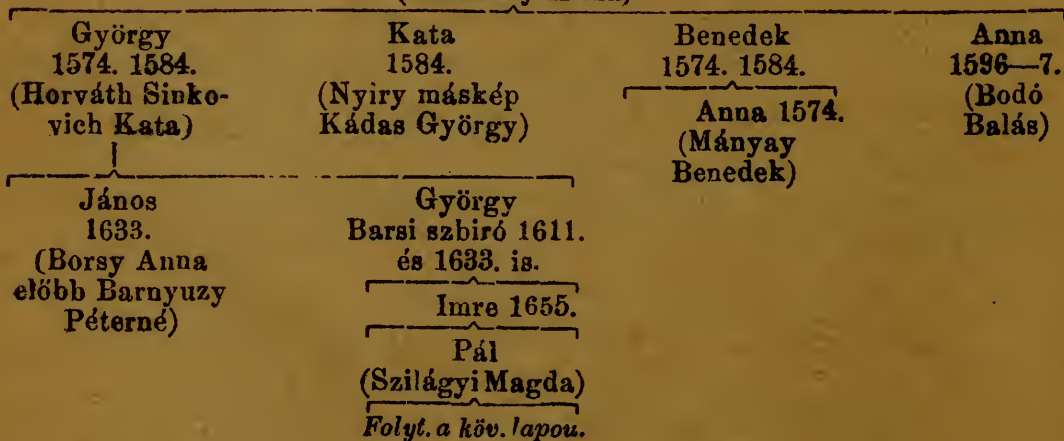
<sup>3)</sup> Ugyan ott fasc. 20. nro 10.

János, *ki az előbbi lapon.*  
 1529. 48. 75.  
 (1. Elefánty Erzse 1571.  
 2. Gyarmathy Anna)



## II. t á b l a.

II. Péter, *ki az I. táblán.*  
 1529. 75.  
 végrend. 1585.  
 (Boronkay Anna)





Pál, ki az előbbi lapon.  
(Szilágyi Magda)

Ádám 1732. mhl. 1742. körül. (Illovay Mária 1742. már Zimán Miklósné)	Antal Bars v. szbiró 1735.	Pál Barsi szbiró 1720. 1732.					
Károly mhl. 1767. (1. Konkoly Erzse 1746. 50. 2. Bobrovniczky Mária előbb Kellió Miklósné)	Lajos 1724. (Urbányi A. Mária) Mária 1790. (Hudelis Józse.)	András 1746. (Prileszky József 1753.)	Petronella (Mar- sovsky József 1753.)	Anna (Sándor Imre 1753.)	Róza (1. Apponyi László 1750. 2. Huszár György 1753.)	Francziska (1. Apponyi László 1750. 2. Huszár György 1753.)	Ágnes 1750.
1-től János Ó-Gyallán 1771. (Jánoky Bora) †	Julia (1. Csúzy Gáspár 1771. 2. Ernyey István özv. ? 1792.)	2-től Károly szül. Tajnán 1766. máj. 13. Bars tbiró (jesz. Jankovich Krisztina)					
		János nep. cs. k. kam. Árvai főispán † 1840. ápril 14. (1. Tahy Anna † 1825. 2. Jeszenszky Vilma)					
		2-től Hona 1858. (b. Révay Simon)					

Adataink között 1494-től 1524-ig az oklevelekben hézag van, innen a hézag a családfán is. Azt látjuk, hogy Tajnay Orbán és Mihály testvéreik és ivadékaik, kiknek életét csak 1494-ig ösmerjük, Ablanczkürtről irák előnevöket, de mindazáltal Mihályt Mihálynak fiát 1483. és 1510-ben a „nagy-tajnai” előnév használatában is találjuk. Mind e mellett a családfát szakadatlanul csak I. Pétertől tudjuk ízről ízre lehozni. E Pétert már 1524-ben az ősi tajnai birtokon kívül Bars megyei Egyházas-Rendve birtokosai között találjuk, a midőn Ikladi Lőrinczet azon helységbeli curiának elidegenítésétől eltiltja. <sup>1)</sup>

1529-ben I. Péter fiai János, Miklós, Imre, II. Péter és Ferencz neveikre is a nagy kereskenyi Thuróczy családtól ennek rendvei birtokrészét is megveszi. <sup>2)</sup>

Nevezetesebb a család életéből egy 1539. évi okmány, mely sze-

<sup>1)</sup> Sz. benedeki Bonv. fasc. 23. Nro. 41.

<sup>2)</sup> Ugyan ott fasc. 6. Nro. 75. és Protoc. C. p. 49.

rint Tajnay I. Péter, László és György egy részről; más részről Tajnay István és László és pedig nevezett I. Péter fiaival János, Miklós, Ferencz és Imrével együtt kihalás esetére Bars megyei Tajna és Rendve, és Nyitra megyei Ablanczkürthi birtokaikra nézve kölcsönös örökösödési szerződésre lépnek. <sup>1)</sup> Azonban már 1541-ben ablanczkürthi máskép kiskürthi Tajnay Mihálynak megnevezett fiai István és László az egész Ablanczkürthi pusztát elzálogítják kürthi Assa Lászlónak.

I. Péternek öt fia közül csak kettőnek I. Jánosnak és II. Péternek ivadékát ismerjük e század elejeig leszármazott sorozatában. Ez időben még főleg egy mozzanat érdekli a birtok viszonyokból a család történetét.

1552-ben Tajnay Péter és Tajnay Pál ellent mondanak az Esztergomi káptalan beiktatásának Tajna helység fele részére nézve. <sup>2)</sup> És tán ez időtől van, hogy a Nagy és Kis Tajná-ra oszlott helység egyikét Nagy Tajnát jelenleg is az esztergomi káptalan, Kis Tajnát pedig jelenleg is a Tajnay család bírja. <sup>3)</sup>

1560-ban a Családi, Zerdahelyi, Ghyczy, Hencz stb. család béliekkel II. Péter, neje Boronkay Anna részén Nyitra megyei Család, Gezthe, és Kernyő egész helységekre és Zsigárd pusztára új királyi adományt nyert I. Ferdinand királytól. <sup>4)</sup>

II. Péter 1565-ben Kis Tapolcsányban is <sup>5)</sup> 1574-ben Kis faludon <sup>6)</sup> birtokot szerzett, 1585-ben pedig végrendeletet tett. <sup>7)</sup> Tőle a Tajnay család legkitünőbb ága származott, mely az utolsó Jánosban, Árva megye főispánjában már magasra emelkedett, de benne egyszerá mind fiágon ki is halt. Ez ágon látjuk Györgyöt 1611-ben, Pált 1820-ban, I. Antalt pedig, ki 1720. esküdt volt, 1735-ben Bars megye tiszti korában fő szolgabírótságot viselni. Ez ágon

Károlynak, ki 1767-ben halt meg, második nejétől Bobrovniczky Máriától, ki előbb sóvári Kellió Miklósnak volt neje, fia Károly szül. Tajnán 1766. maj. 13 án. Ennek jeszeniczei Jankovich Krisztinától egyetlen fia volt nep. János, cs. kir. tan. és kamarás, és Árva

<sup>1)</sup> Szentbenedeki Conv. fasc. 1. nro 45. Protoc. pag. 220.

<sup>2)</sup> Szentbenedeki Conv. Protoc. D. p. 31.

<sup>3)</sup> Fényes Geogr. Szótár IV. köt. 171. lap.

<sup>4)</sup> A Nógrádi káptalan iktatási jelentése szerint.

<sup>5)</sup> Szentbenedeki convent fasc. 6. nro 80.

<sup>6)</sup> Ugyan ott fasc. 6. nro. 81,

<sup>7)</sup> Ugyan ott Prot. G. pag. 61.



vármegyének főispánja, ki korának 44. évében 1840. april. 14-én ezen ágot fia ágon sirba vitte. Első neje Tahy Anna 1825. sept. 29. kora 23. évében elhalván, második nejétől nagy-jeszeni Jeszenszky Vilmától (ki 1864. nov. 6-án halt meg,) egyetlen leánya Ilona maradt, jelenleg báró Révay Simon neje, és a Tajnay család ezen ága Bars, Nyitra és Komárom megyei szép birtokainak örököse.

A másik ág I. Jánostól jö le és Leopold fiainál Lajosnál és Józsefnél, kik 1826-ban éltek, szakad meg.

Egyébiránt iránt a Sz. benedeki Convent levéltárában álló oklevelek szerint a családnak több oly tagjáról fordul elő emlékezet, kiket a családfára helyezni nem tudunk, ilyenek: Albert, és ennek nejétől Dorottyától fia Demeter 1527-ben.

Gáspár 1574-ben, — Pál és fia János 1584-ben. Erzsébet Kozmály Pál özvegye 1584-ben. Gáspárnak fia Márton 1603-ban.

Ismét Albert, ki 1593-ban végrendelkezik neje Várady Kata részére, kitől leányai Kata Szobry Istvanné, és Erzsébet.

Tajnay Margit 1624. előtt Berencsényi Péterné, és Borbála Hlivényi Pálné. — Erzsébet 1601-ben Pusik Miklésné.

Ismét egy Péter, kinek fia István, kinek gyermekei Mátyás 1699-ben Szobonya Ilona férje, Mária és Erzsébet 1694-ben. Végre 1720-ban ismét egy Gáspár fordul elő.

A család czímere ez: a paizs udvarában hármaz zöld hegy középsőjén pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfejét tartva. Fölötte fél hold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos férfiú emelkedik ki, jobb felé kezeivel fjból nyilat fesszítve. Foszladék jobbról aranyzöld, balról ezüstvörös.

**Tajnay család.** (Máskép Nyitray) A főlebbitől különböző címer leveles nemes család. *Lásd Nyitray cs.*

**Tajthy család.** Gömör vármegye nemessége sorában olvassuk.<sup>1)</sup> Egy ág a Jászkún kerületben, és Nógrád megyében található. Nemzékrendéből ismeretes ez ág:

Tajthy N.		
Antal	József	János.
Félegyházán.	J.-Apáthiban	
Imre		
sz. 1809. Félegyházán		
lak. Balassa-Gyarmat		
(Jeszenszky József 1836.)		
N.	N.	N.

<sup>1)</sup> Bartholomaeides C. Gömör 147.

A végnemzedékből Imre Nógrád megyébe B. Gyarmatra telepedett mint lakatos mester, és ott nemességét a vármegye előtt igazolta.

Tán e családból volt Tajthy Ferencz váci kanonok is, ki 1780. oct. 8. született Dorosmán, meghalt 1864-ben febr. 10-én

**Takács család.** (Kis-jókai) Magyarországon egy csoport Takács nevű család van Győr, Marmaros, Pozsony, Szabolcs, Vas, Zala stb. megyékben. Ezek közt legismertesebb és kiemelkedettebb a kis-jókai Takács család Pozsony megyében.

Czímere a paizs kék udvarában magas zöld dombon arany korona, melyből két ezüst elefánt ormány között arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával hármassal fehér liliomvirágot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ilyen oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobb oldalról aranykék, balról ezüstkék. <sup>1)</sup>

Nevezetesebb tagjai voltak a családnak Gáspár szül. Nagy Magyaron 1786. oct. 18-án, Pozsony megyének 1829-ben alispánja, és volt országgyűlési követe. Meghalt 1839. sept. 19-én.

Zsigmond 1829-ben Pozsony megyének aladószedője.

**Takács család.** (Dukai) Vas megyei nemes család, melyből a múlt században élt János, kinek vadosfai Nagy Évától gyermekei Ferencz és Éva 1781-ben éltek.

1811-ben találjuk Ferenczet Vas megye fő szolgabíráját, Mihályt, kinek neje mesterházi Nagy Éva volt. Ennek nővére Teréz Felső Pátyon Horváth Dávidné. Továbbá Éva Zmeskal Lajos özvegye, Eszter Kapolcsi Domokos Mihályné.

Továbbá ismeretes István, kinek nejétől muzsai Vitnyédi Teréziától született Dukában 1795. aug. 8-án leányuk Judit, a Malvina néven is ismeretes magyar költőnő. <sup>2)</sup> Első férje volt 1818. óta F. Pátyon Göndöcz Ferencz, 1832-től a második Patyi István. Meghalt 1836. ápril. 15-én.

E család ivadéka és Juditnak a költőnek atyjával nővér volt Takács Zsuzsanna, Berzsenyi Dániel költőnek neje is.

**Takács család.** (Péter és Téthi.) Győr vármegye nemes családja, honos Zala vármegyében is. Ismeretessé tette e nevet az író és költő téthi Takács József, ki 1767-ben Keszthelyen született 1800-ban ügyvéddé lett és a veszprémi káptalan ügyészévé, 1806-ban.

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo. XIII.

<sup>2)</sup> Toldy Fer. m. Irod. kézikönyv. II. 234—235.

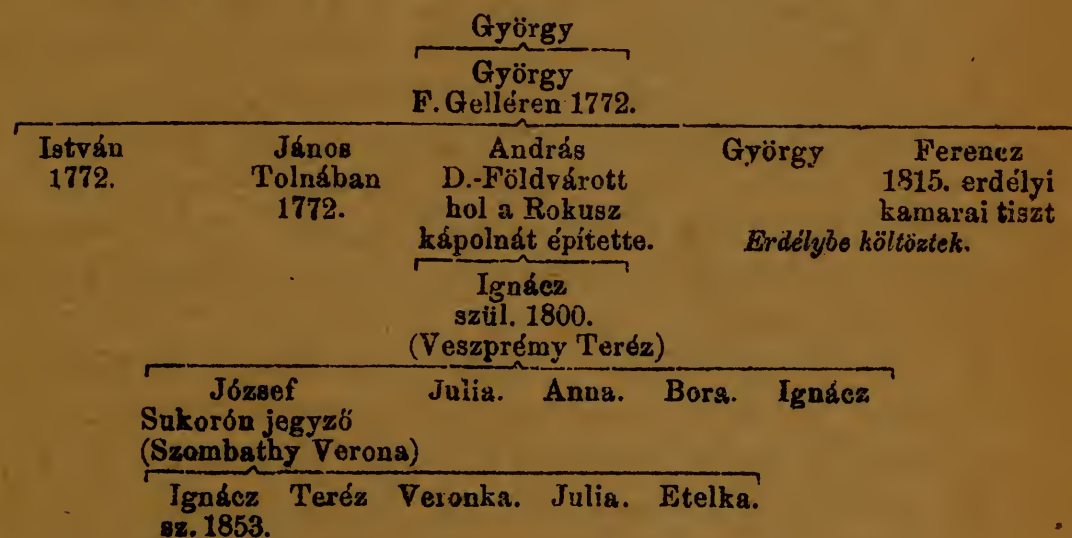


javai és jogai kormányzójává neveztetett. Ekkor szerzé Győr megyében a téthi birtokot, melyben a m. kir. kanczellária által is megerősítetett, és a honnan azután előbbi „péteri“ előneve helyett a „téthi“ predikátumot vette föl. Győr megyének táblabírája és utóbb főjegyzője volt. Meghalt Győrött 1821. maj. 4-én. Eltemettetett Mindszenti pusztáján a családi sírboltban. Költeményei 1796. Budán nyomattak, nevezetesebb munkája „*Erkölcsei oktatások*“ a magyar Múzeum II. kötetét képezik. Nejétől Bay Esztertől maradt fia Sándor. <sup>1)</sup>

Ezen, vagy a dukai Takács családból lehetett Takács János és Ferencz, kik mint Komárom megyei Almási pusztabéli curialis birtokosok ellen a kir. ügyész 1749-ben perelt. <sup>2)</sup>

**Takács család.** (Gelléri) Komárom megyei eredetű, egyik ága Tolna és Fejér megyébe is át származott. I. Leopold király Bécsben 1666. évi april. 11-én kelt oklevelével Pángy Benedeket, Molnár Andrást, Végh Jánost, Takács Pétert és Andrást és több társait, mint Felső és alsó Gellér, Nemes-Bogya és Vár-Bogya birtokosait birtokaikban megerősítette. Ezen oklevél alapján 1772. évi febr. 13-án Péter unokája, Takács Györgynek György fia Komárom megyei Felső Gellér helységben lakván, maga és fia István számára Komárom megyétől nemesi bizonyítványt vett ki és Tolna megyébe költözött, hol nemességét 1772. april. 6-án kihirdetteté.

Ez ág családfája <sup>3)</sup> ez:



<sup>1)</sup> Magyar Írók, Életrajz gyűjtemény II. 330—331.

<sup>2)</sup> Fényes, Komárom várm. 176.

<sup>3)</sup> Szombathy Ignác tanár közl. szerint.

**Takács család.** E néven a nemesség sorában találjuk Nógrád megyében 1663-ban Takács Tamást és Gergelyt. <sup>1)</sup>

1688-ban Trencsin megyében Bicsén is székel Takács nevű nemes család. <sup>2)</sup>

**Takács család.** (Felvinczi) Kolos megyében és Kővár vidékén székel. Zsigmond 1848. előtt Kővár vidék szolgabírája volt.

E század első felében élt Takács András kolosi reform. lelkész, ki 1828-ban halt meg. Tőle ivadéka így <sup>3)</sup> származott:

<p style="text-align: center;">András kolosi ref. lelkész † 1828. (Szabó Zsuzsi)</p>			
János Kolcsvárott tanár 1862. (Harth Anna)	József Vingárti ref. lelkész Ferenczy Róza)	Kata (Szász Fér. bethleni pap)	Bora (Iacze Dániel özvegye)
Lajos. Márton.	József és 3 leány.		

**Takács család.** (Gyöngyös-halászi) Ez előnévvel írta magát Takách Mihály, ki meghalt 1860. maj. 28-án kora 69. évében. Családja így áll.

<p style="text-align: center;">Mihály † 1860.</p>		
Mihály (Portörő Eleonora)	Teréz (Veress Károly)	László.
Etelka. Margit.		

**Takács család.** (Illei) E század elején N.-Váradon élt Illei Takács Károly, ki a báró Vay László által fordított „Német hívség“ stb. című, és a fordító által bőséges családi és sógorsági történetekkel megtoldott könyvben a 104. lapon egy pár levelet mutat be. Azonban ő e könyvnek sem fordítója sem írója nem volt, mint azt a „Magyar Írók“ *Életrajz gyűjt.* című munka II. köt. 332. lapján igen egy oldalú figyelmetlenséggel állítja.

**Takács család.** A czimeres nemes levelet Takács István és György kapta III. Károly királytól 1718-ban, ily czimerrel: a vért kék udvarában zöld téren fakó mén nyargal. A vért fölötti sisak ko-

<sup>1)</sup> Nógrád megyei levéltár Acta anni 1663.

<sup>2)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>3)</sup> Török Antal közl.



ronáján vörös mezű kar könyökök kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>1)</sup>

**Takács család.** Takács Pál 1756-ban Mária-Terézia király asszony által nemesítetett meg, <sup>2)</sup> ily czimmerrel: a vért függőleg két részre osztik, a jobb oldali vörös udvarban befelé fordult arany oroslán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával fehér zászlót tartva; a baloldali udvarban hármass zöld hegy középsőjén fekete holló áll, csőrében arany golyót tartva; fölötte vörös csillag ragyog. A paizs fölötti sisak keronáján két kiterjesztett fekete sas szárny között vörös csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüsfekete.

**Takácsy család.** Közülök Ignác ügyvéd és követ volt, szül. Pozsony megyei Csütörtökhelyen 1769. mart. 4-én.

**Takaró család.** Lásd *Thakaró cs.*

**Takó család.** Veszprém vármegye nemes családja. A XVII. században Komárom és Zala megyében is találjuk.

1647-ben Takó Péternek fia, atyja által szerzett Komárom megyei gallai zálogos jószágát, melyet az Varjasy Erzsébettől, kire néhai Tátos Jánosról maradt, és Sándor Mihálytól szerzett, Fekete Mihálynak és Jakabnak zálogba adja. <sup>3)</sup>

1676-ban Takó György Zala megyében Vargaszegen birtokos. <sup>4)</sup>

**Takossy család.** Lásd *Thákossy cs.*

**Taksony család.** Neve Taxony-nak írva fordul elő. Komárom megyében 1633-ban Taxony Pál ellent mondás. Sárközy Gáspár és Márton bábolnai részbirtokaik elidegenítésének. <sup>5)</sup>

1663-ban Nógrád megyében Taxony György a birtokos nemesek sorában fordul elő. <sup>6)</sup>

Tán e család ivadéka a magyar írók sorába is beiktatott jesuita Taxonyi János, ki 1677-ben Sáros megyében Hanusfalván született, és 1746. jan. 4-én Győrött halt meg. <sup>7)</sup> Lásd *Taxony cs.*

**Taller család.** Trenesin megye nemesi összeírása szerint 1721-ben Taller Pál Beczkón lakott. <sup>8)</sup>

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 537. et Adami Scuta gentil. lomo XIII.

<sup>2)</sup> Ugyan ott nro 152.

<sup>3)</sup> Fényes, Komárom várm. 178.

<sup>4)</sup> Eredeti okmányból.

<sup>5)</sup> Fényes, Komárom várm. 160.

<sup>6)</sup> Nógrád megyei levéltár Acta anni 1663.

<sup>7)</sup> Magyar Írók, életrajz gyűjt. I. 576.

<sup>8)</sup> Szontagh Dán. közl.

**Tallián család.** (Vizeki) Régi birtokos nemes család, kiterjedve Somogy, Sopron, Vas, Veszprém, Pest és Borsod vármegyékbe. A XVII. század folytán a háborgos időkben régi nemes levelei elveszvé, a



családnak ekkor élő tagjai közül vizeki Tallián János, az oklevél szavai szerint mint különben is nemes ősektől származott,<sup>1)</sup> és általa fiai Miklós, I. Gergely és I. György és leánya Ilona által nejeének Marossy Mihálynak gyermekei, úgy atyja bátyjának gyermekei vizeki Tallián Pál, Vitus és II. János, és ezek sógorai Milosyts Mihály, Miklós és Jakab Pozsonyban 1610. jan. 1-én kelt czímeres nemes levélben II. Mátyás király által régi

nemességökben a „vizeki“ előnév mellett ujólág megerősítettek.

Jánosnak, az újjított ns. levél szerzőjének három fia közül csak I. Gergely és I. György folytatták a családot. Ennek ivadéka utóbb Borsod megyébe származott és innen borsodi vonalnak nevezetik, melyről alább; I. Gergely pedig a Pest és Somogy megyei ágra oszlott vonalnak lett alaptörzsévé.

Nevezett I. Gergely kétszer nősült, és mind kétszer fényes családokba házasodott, első neje Thúry Benedeknek Hathalmy Katalintól szül, leánya Thúry Kata volt, és ettől lett fia II. Gergely, a Pest megyei ágnak alapítója. Második neje a kihalt osztópáni Perneszy családból Perneszy Julianna volt, ettől született fia I. Ádám a Somogyi-ág feje.

Mielőtt azonban vonal- és ágonként a család nevezetesebb tagjait kijelölnénk, lássuk I. Jánostól kezdve az egész családfát, mely így következik:

<sup>1)</sup> A diploma szavai ezek: „Fidelis nostri nobilis Joannis Tallián de Vizek . . . és tovább . . . eundem Joannem Tallián, qui antea quoque ex nobilibus parentibus ortus est, verum Literae hujusmodi nobilitares superioribus disturbiorum temporibus deperditae sunt etc. . . . Lehoczky Stemmata II. p. 584. a család „Vizek“ előnevét Szerviaába helyezi, azonban a család hagyományos tudomása szerint az előnevét adó helység Soprony megyében létezik, és jelenleg „Vizenek“ név alatt ismeretes.



## I. tábla.

Tallián N.

N.		N.	
I. János 1610-ben új szerző.		I. Pál 1610.	II. János 1610. (Milosichné)
I. Gergely 1610. közös szerző (1. Thury Kata 2. Perneszy Julia)	Miklós 1610. †	Ilona (Marossyné)	I. György 1610. közös szerző. <i>Folyt. III. táblán.</i>
1-től II. Gergely 1643–1668. Pozsony sz. k. város bírája és polg. mest. (Csázy Borbála)	2-től I. Ádám kir. tan. veszprémi alispán (Fiáth Borbála) <i>Folyt. II. táblán.</i>		
I. István ítélő mester 1681. (1. Széchenyi Ilona 2. Szluha Krisztina)		I. Ferencz 1728. (Horváth Rozália)	
2-től I. Antal (Csomortányi Julia)	I. Imre (Péchy Cecília) Teréz (janniki Jóhny Ferencz)	II. Ferencz (Vörös Fer.) II. Ádám (Nagygyörgy Mária)	Juliana (Rába Boldizsár) Borbála (Gyümrey Ferencz)
II. István † 1824. (nebojszai Balogh Veronka)	III. József.	Anna (Halassy Márton)	I. László. Jozéfa (Runyady Lajosné)
I. Károly (Jankovics Jezéfa)	Francziska (Luka Sándor)	Sándor huszár kapit.	Bertalan lak. Pest. (gr. Werpada Georgina)
Gyula Nógrádban (Mihalovich Ilona)	Mária. Fáni. Ilona. Janka. Georgina. Károly.		Jenő. Ödön. Dezső. Mária.
Alisz.	Iika.		

## II. tábla.

I. Ádám, ki az I. táblán.

kir. tan.

veszprémi alisp.

(eörményesi Fiáth Bora)

I. József III. János (Assády Anna) 1758. kir. F. a köv. l. táb. üln. 1774. (sz.-györgyi Horváth Kata)	Kata I. Gábor Róza (Zeke somogyi János) alisp. 1774. kir. tan. (Zichy Anna)	I. Ignác Róza (Márffy 1746. ezred. József) tábornok (zalabéri Horváth Teréz)	Márta Bora (Szelestey Boldizs.) (Thassy Ferencz)
	II. Imre (Simoga Matild)	II. Pál (Horváth Magdol.)	Róza (Csúzy Gásp.)

II. Ignác 1787. (Terstyánszky Zsófia)	Anna (Bakó Mihály)	IV. János kassai tartom. főbiztos 1787. 1810. (Fábry Anna)
---	-----------------------	---

Jozéfa szül. 1763. (1. Somsich Antal. 2. gróf Klerau János)	Janka (gr. Feste- tich Józs.)
--	-------------------------------------

II. József † 1862. kora 84. (Strobel Karolin)	Erzse (Dallos György)	Julia (Kiss Antal)	II. István (csebi Pogány Zsófia)
---	--------------------------	-----------------------	-------------------------------------

Pál v. somogyi főszbiró (névedi Botka Hermína)
--

Ödön. Andor. Gizella. Ilona.

V. János sz. 1803. kir. tábl. üln. vaskorona r. v. (Nagy Karolina)	II. Gábor (Dezső Erzse) (Eder N.) Karolina.	Ignác ezredes (Eder N.) mi kanon.	Lázár v. somogyi főszbiró (névedi Botka Hermína)	Ede. Andor Schulpe Vilma)
--	--	--	--	---------------------------------

Béla. Jenő. Vilmos. Emil. Andor.

Janka (Zalay Istv.)	Lina. Dienes.
------------------------	---------------

II. Antal kir. tábl. ülnök (Bésán Anna)	Teréz (Rohoczgy György)
---	----------------------------

Boldizsár 1821. somogyi alisp. cs. kir. kamarás (Horváth Ida)	Zsófia (Mérey Sándor Personalis)	Jusztina (Bornemisza Gábor septemv. József)	Julianne (Bajzáth József)	Anna (Döry Pál)	III. Antal cs. k. kam. (Skublics Szidonia)
--	-------------------------------------	--	------------------------------	--------------------	--

Lajos cs. k. kam. (Simoga Matild)	Matild (Jankovich József)	Róza (Jankovich László som. főisp.)	Kálmán huszár kapit. cs. k. ezredes	Szidonia (gr. Schallen- berg Ágost)	Natalia (báró Wrede)
---	------------------------------	--	---	---	-------------------------

Gyula. Gejza. Gizella.

Adél (Hochreiter Antal)  
Emilia (Sixty Fer.)



I. József, *ki az előbbi lapon.*  
(Acsády Anna)

Farkas (Czindery Julia)	Mária (Gáál László)	Julia (Zarka Károly)	Anna (Zobotin László)	Magdolna (Rosty László)		
II. László (Árvay Bora)	Anna (Horváth Ignác)	Magdolna (Svastics Antal)				
III. György (Boronkay Cecília)						
Vincze cs. k. alezredes Alexandra.	Imre pap.	Miklós pap.	Sándor Béla.	Károly helyt. titk.	Mária.	Emanuel Somogy várm. esküdt 1843—7. (Mathovics Nona) Gyula.

III. tábla.

I. György, *ki az I. táblán.*  
1610. közös szerző

I. Péter 1635.  
(Néky Magdolna)

I. Pál 1699. (1. Kisfaludy Bora 2. sz.-györgyi Horváth M.)	II. György †	II. Péter paulinus † 1735.	I. Sándor 1698. (Sándor Mária) Rozália (Somogyi Ádám)				
Dávid sz. 1689. † 1759. (réthei Nagy Judit)	Rozália (Ternyey János)	Rebeka (1. Medveczky 2. Nyáry János)	Bora (Herte- londy Gábor)	Krisztina (1. Komjáthy József. 2. Bárdossy Mihály)	Mária.	Antal †	József †
II. Pál-András szül. 1728. Borsodi alispán és követ 1764. (1. Spech Teréz 2. Fischer Bora)	Éva (Handlein Ábrám. tábornok 1752.)						
III. Gergely Borsodi t. ügyész 1828—35. (Megyery Francziska)	Bora (Stur- mann Ferenc)	Teréz (Dudinszky János)	Rebeka	Ignác (Szentágh Mária) Jozéfa (báró Szepeessy Lajos özv. 1882.)	Eszter (Bárany Mihály)	Mária (Bohá- csek András)	Veronka (Potoczky Imre)
Imre (Kendelényi Stephania)	István (Paulikovics Mária)						
István. András. Mária.	Mária. Gizella.						

*Pest megyei ág.*

Ezen ág I. Gergelynek vonalán annak fiától II. Gergelytől származik. Nevezett II. Gergely 1643—1645. 1649—50. 1653—55. években Pozsony szab. kir. város főbirája, majd 1658—59-ben polgármestere, ismét 1664—65-ben főbirája volt. Meghalt 1668-ban. <sup>1)</sup> Nejétől Csúzi és p. szent mihályi Csúzy Borbálától két fia maradt: I. István, és I. Ferencz, kik 1728-ban osztottak meg.

I. Ferencznek ivadékát kis unokájáig I. Lászlóig a táblán láthatni.

I. István, ki mint a hazai törvényekben jártas férfit 1681-ben kir. ítélőmester volt <sup>2)</sup>; kétszer nősült; egyik neje a gróffá lett első Széchenyi Györgynek nővére Széchenyi Ilona, a másik Szluha Krisztina volt. Emettől két fia maradt: I. Imre, ki péch-ujfalusi Péchy Ceciliától nemzett leányában Teréziában jamniki Jóhny Ferencznében kihalt,— és I. Antal, ki nejével Csomortányi Juliával nemzé Annát dévaványai Halassy Mártonnét, II. Józsefet és III. Istvánt. Ezek közül.

III. Istvánnak, ki 1824-ben halt meg, nejétől nebojszai Balogh Veronkától gyermekei maradtak: I. Károly, Francziska lukánénei Luka Sándor Hont megyei volt főispáni helytartó neje, Sándor huszár kapitány, és Bertalan (lak. Pesten) kinek gr. Wergada Georginától gyermekei a táblán láthatók.

I. Károlynak Jankovich Jozefától a táblán látható hét gyermeke közül Gyula Nógrád megyében Csalárba telepedett; gyermekei a táblán láthatók.

*Somogyi ág.*

Ezen ág I. Gergely vonalán annak második nejétől osztópáni Pereszy Juliától született fiától I. Ádámtól ered. I. Ádám Veszprém megye alispánja és k. tanácsos volt. Nejétől eörményesi Fiáth Borbálától nyolcz gyermeke maradt, ugymint: I. József, Anna nyéki Zeke Jánosné, III. János, I. Gábor, I. Ignác, Rozália Márffy Józsefné, Márta Szelestey Boldizsárné, és Borbála Thassy Ferenczné. A négy fiú ágát egymás után elésoroljuk.

a) I. József Acsády Annával lépven házasságra, ettől a táblán látható négy leányán kívül maradt fia Farkas, ki Czindery Juliannát vette nőül, és evvel nemze két leányt és fiát II. Lászlót,

<sup>1)</sup> Bel, Math. Notitia nova Hung. tomo I. pag. 668.

<sup>2)</sup> Az 1681. évi XI. törv. czikk. Lásd Katona Hist. critica tomo XXXIV. p. 654.



kinek Arvay Borbálától fia III. György, nejével Boronkay Czecczillel nemzé a táblán látható hét gyermekét, kik közül Vincze alezredes, Imre és Miklós az egyházi pályán állnak.

b) III. János, ki már 1770-ben Somogy vármegye alispánja, kir. tanácsos, utóbb pedig (már 1774-ben) a kir. tábla bírása volt, szentgyörgyi Horváth Katalint birta nőül. Ettől született leánya Teréz Rohonczy Györgyné és fia II. Antal, 1792-ben Somogy vármegye alispánja, utóbb (1810 kör.) kir. tanácsos, arany sarkantyús vitéz, kir. udvarnok, és kir. táblai ülnök. Nejétől Bésán Annától hat gyermeke maradt: 1. Boldizsár, 2. III. Antal, 3. Zsófia Merény Sándor kir. személynök és főispán neje, 4. Jusztina Bornemisza Gábor hétszemélyes táblai bíró neje, 5. Julianna pészaki Bajzáth Józsefné, és 6. Anna jobbaházi Döry Pálné. Ezek közül

Boldizsár Somogy vármegye első alispánja, és cs. kir. kamarás volt. Nejétől Horváth Idától, gyermekei 1. Lajos cs. kir. kamarás, három gyermek atyja, 2. Matild Jankovics Józsefné, 3. Róza Jankovich László Somogy várm. főispán neje.

III. Antal szintén cs. kir. kamarás. Nejétől Skublics Szidoniától fia Kálmán huszár százados, leányai Szidonia gr. Schallenberg Auguszt cs. kir. ezredesné, és Natalia báró Wrede cs. kir. alezredes neje.

c) I. Gábor 1771—4-ben Somogy vármegye alispánja, majd kir. tanácsos volt. Nejétől ns. zichi Zichy Annától a táblán látható három gyermeke maradt, kikben ága kihalt.

d) I. Ignác a hadi pályán szerzett érdemeket, már 1746-ban a Dessewffy nevű huszár ezred ezredese volt, midőn dec. 10-én Pozsonyban kelt nádori adomány levélben Alsó-Dörög helység, és Felső Dörög, Imár és Dent pusztabeli birtokaira adományt vitt. Utóbb tábornok. Nejétől Zalabéri Horváth Teréztől egy leánya és két fia II. Ignác és IV. János maradtak.

II. Ignác ifjabb korában (1787-ben) a kir. curiánál volt alkalmazásban. Nejétől Tersztyánszky Zsófiától két leánya Erzsébet Dallos Györgyné és Julia Kiss Antalné, és két fia II. József és II. István maradtak. Ez utóbbinak csebi Pogány Zsófiától fia Pál Somogy megyének 1840—47-ben főszolgabírája, ennek névedí Botka Herminától gyermekei Ödön, Andor, Gizella, Ilona.

II. Józsefnek (mh. 1862. kora 84. évében) nejétől Strobel Károlinától nyolcz gyermeke maradt, úgymint: V. János, II. Gábor Somogy megyei volt adószedő 1833-ban, Ignác cs. kir. ezredes,

kinek nejétől Eder tábornok leányától leánya Karolina; Lázár veszprémi kanonok, Ede, Andor, kinek öt gyermeke a táblán látható, Emília Sixty Ferenczné, és Adél Hochreiter Antalné. Ezek közül

V. János (szül. 1803.) Somogy vármegyének 1828. (jun. 30-tól) szolgabírája, 1836. nov. 30-tól 1849-ig jeles tiszti főügyésze, közben az 1843. évi országgyűlésre követe; jelenleg a királyi tábla ítélő bírája, és a Vas korona rend vitéze. Nejétől Nagy Karolinától, néhai politico-fundat. Director Nagy István leányától gyermekei: Janka Zalay Istvánné, Lina és Dienes.

IV. János előbb a pécsi, utóbb a kassai kerületben főtartományi biztos (az 1770—1810. év körben.) Nejétől Fábry tábornok leányától Fábry Annától csak két leánya maradt, u. m. Józefa előbb Sárdi Somsich Antalné, utóbb 1800-tól gróf Klenau János cs. kir. titk. tan. lovassági tábornok és brüni hadi parancsnok neje, és Janka gr. Festetich Józsefné.

#### *Borsodi vonal.*

I. Jánosnak fiától I. Györgytől ered. Ennek fia I. Péter élt 1635-ben, 1681-ben Soprony vármegye követe volt, és négy gyermeket nemzett, ezek közül I. Sándor (1698.) nejétől Sándor Máriától nemzett leányában Rozaliában Somogyi Adámnéban kihalt. II. Péter Paulinus szerzetes volt és 1735-ben halt meg.

I. Pál (I. Péternek fia) kétszer nősült, első neje Kisfaludy Borbála, a második szentgyörgyi Horváth M. volt. Ezekből nyolcz gyermeke maradt, azonban közülök Dávid (szül. 1689-ben † 1759.) terjeszté ágazatát. Ez nőül vevén réthei Nagy Juditot, azzal két gyermeket hagyott maga után, Évát Handlein Ábraham tábornok nejét, és III. Pál-Andrást, ki Borsod vármegyébe telepedett, és azon megyénél 1760-ban főjegyző, majd alispány volt még 1770-ben is. Az 1764. évi országgyűlésen pedig Borsod vármegyének követe. Két rendbeli házasságából nyolcz gyermeke, ezek közt két fia III. Gergely 1828. körül Borsod megye t. ügyésze, és Ignác maradtak. Ez utóbbinak a sasos Szontagh családból vett nejétől Szontagh Máriától született leányát Jozéfat negyesi báró Szepessy Lajos birta nőül.

III. Gergelynek nejétől Megyery Francziskától két fia Imre és István gyermekeikkel együtt a táblán láthatók.

A család czímere — mint főlebb a metszvény is ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren vörös magyar ruhába, mellvérttel és



sisakkal ellátott férfiú áll, oldalán kard lóg, jobb kezével fehér zászlót tart, melynek közepén vörös kereszt látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fehér zászló leng vörös kereszttel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. A család hagyományos véleménye szerint a fehér zászló a rajta lévő vörös kereszttel az ősök egyikének a szent földön táborozott hadseregekbeni részvétét jelöli.

**Táallyay család.** (Vagy T á l l a y). Ez utóbbi néven neveztetik Táally György 1605-ben Vázsony várkapitánya. <sup>1)</sup>

Ugyan csak a XVII. századból ismeretes Táally Márton, ki 1634-ben Csanádi Pál unitár pap ellen irt egy munkát. <sup>2)</sup> Táally Pál, ki magyarra fordítá Istvánffy históriáját, mely kéziratban maradt.

Erdélyben 1848. körül Táally Sámuel lukafalvi ref. lelkes volt.

**Tamás család.** Gömör vármegye nemes családai sorában áll. <sup>3)</sup>

**Tamás család.** (Madéfalvi) Csik széki székely család, melyből András nyugdíjas őrnagy, 1849-ben mint székely csapatvezér elfogatván, a forradalombani részvéteért hadi törvényszékieleg Kolozsvárott 1849. oct. 18-án felakasztatott. Maradékai, úgy Mátyás madéfalvi birtokosok. <sup>4)</sup>

Tamás néven Csik székben Márton özvegye Török Anna, és János mint sz. domokosi birtokosok fordulnak elő, kik az ottani rézbánya körében eső birtokaikat kisajátítás útján a bányászatnak átengedték. Albert borsovai, András csomortáni, Ignác zsendi birtokos, valószínűleg mind azon egy család ivadéka. Ignác Kászon-ujfalvi birtokos.

**Tamás család.** (Szászfalvi) Közülök István 1837. körül kir. táblai ügyvéd Maros-Vasárhelyt.

**Tamásfalvy család.** (Tamásfalvi) Régi erdélyi nemes család, melyből Thamásfalvi (így írva) Gergelynek fia György Boszniában a törökök ellen viselt háborúkban kimutatott vitézségeért Zsigmond királytól 1415. Pünkösöd napján Kostniczban úgy a maga, mint testvérei Miklós, Tamás és Imre részére czimeres levelet <sup>5)</sup> és abban következő czimert kap: a megdőlt vért kék udvará-

<sup>1)</sup> Pethő Gergely, M. krónika. 164. lap.

<sup>2)</sup> Benkő Transylvania gen. II. 412.

<sup>3)</sup> Bartholomaeides C. Gömör p. 147.

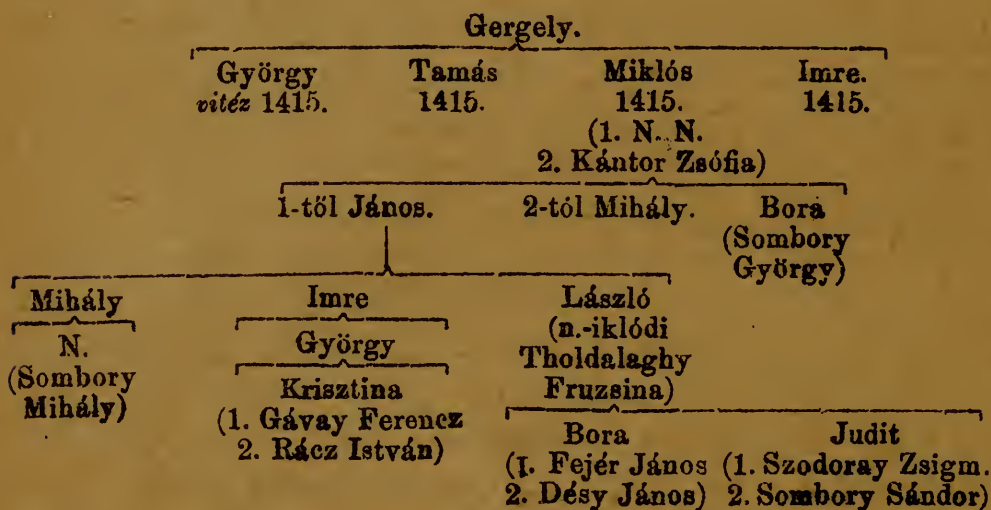
<sup>4)</sup> Török Ant. közl.

<sup>5)</sup> Az eredeti levél családi levéltáramban.

ban futó szarvas látszik, szarvai közt megrongyolt arany hálót hurezol-  
ván, a paizs fölötti sisak koronájából hasonló szarvas emelkedik ki.  
Foszladék minkét oldalról kék.

A czímeres levélben György strenuus milesnek nevez-  
tetik, és mint az oklevélre egy hajdani családtag följegyzé, ettől a csa-  
lád Vitéz nevet kapott, és tőle a magyar bikali Vitéz család szár-  
mazott.

Az összes család nemzékrendéből ismeretes a következő ivadék <sup>1)</sup>  
származata.



Tán e család ivadéka kolos-tamásfalvi Tamásfalvi János is,  
Marosszéki főkirálybíró, kit 1603-ban Apácánál Basta elfogatván,  
megöletett.

**Tamási család.** (Csik somlyói) Közülök József gyulafejér-  
vári nagy prépost volt, meghalt 1847-ben.

**Tamási család.** (Abodi) Ebből Mózes Marosszéki biztos  
1815. körül.

**Tamási család.** (Csik-szent királyi) Közülök Antal Csik  
székben dulló 1815-ben. József Felső Fejér megyében törvény-  
széki ülnök 1837. körül, özvegye Skoda Erzsébet, fiai István, és  
Lajos.

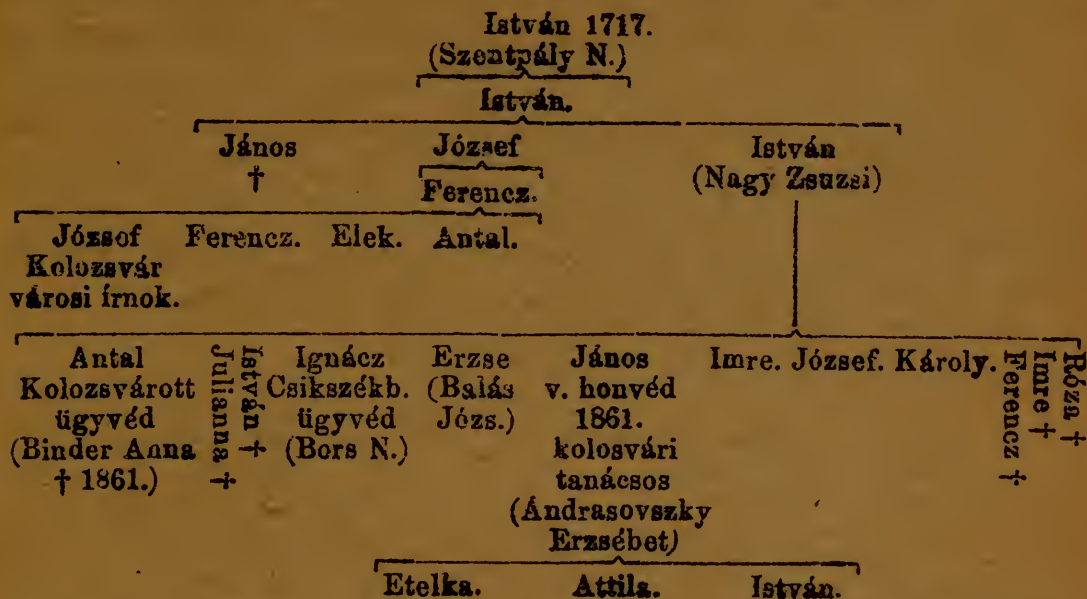
**Tamási család.** (Csik-mindszenti) Ős székely család, mely haj-  
dán Dúdor névvel neveztetett, mely név a régi székely nemek közt  
a Megyes nem egy ágát jelölte. <sup>2)</sup> A székely nemesi lustrákon ős szé-  
kely nemesi állapota többször igazoltatott.

<sup>1)</sup> Décsy Mikl. közl. szerint.

<sup>2)</sup> Lásd gr. Mikó Imre Erdélyi tört. adatok I. 261.



A múlt század elején éltek a családból 1717-ben János és István hivatalnokok, ez utóbbi az erdélyi udvari kanczelláriánál szolgált, neje Szentpály leány volt, kitől fia lett ismét István, kitől ily családfa <sup>1)</sup> támadt:



**Tamasics család.** Tamasics Mihály 1718-ban III. Károly királytól kapott címeres nemes levelet. <sup>2)</sup> Címere a vért kék udvarában zöld téren arany korona, melyen vörös mezű kar könyököl, ijjat tartva. A vért fölötti sisak koronáján szintén hasonló kar könyököl, hegyével fölfelé nyilat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

**Tamáskovics család.** Tamáskovics Márton 1719-ben III. Károly királytól kapott címeres nemes levelet. <sup>3)</sup> Címere koronával fedett vért, melyet két oldalról borostyán ág vesz körül, alúl keresztbe helyezve, a vért udvara szép tájképet ábrázol, alúl kékes tóban hattyú úszik jobbfelé, fölötte a zöld pázsiton magas, terebélyes zöldfa alatt szarvas pihen. <sup>4)</sup>

1722-ben Tamaskovics Ágoston Nyitra megyei rásziczi nemesnek iratik.

Nógrád megyében Bágyon helységben nemesi ususban él Tamaskovics nevű család.

<sup>1)</sup> Török Ant. közl.

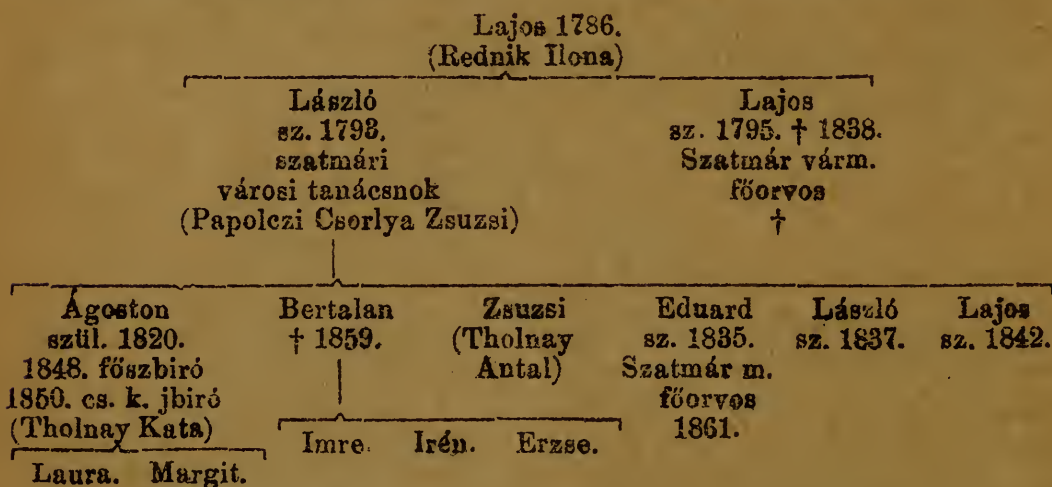
<sup>2)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> Collect. herald. nro 403.

<sup>4)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

**Tamásovics család.** Trencsin megyei czímerleveles nemes család. Tamasovics János 1685-ben I. Leopold királytól megújító czímeres nemeslevelet nyert, és azt azon évben a megnevezett megyében kihirdetteté. Ennek fia lehetett azon János, ki a Trencsin megyei nemesi lajstrom szerint 1748-ban Zarjécsen lakott, valamint 1755-ben is. Ez utóbbi év majus 8-án Trencsin vármegye nemesi bizonyáglevelét adott ki a család részére. Jelenleg azon megyében e család nem létezik. <sup>1)</sup>

**Tamássy család.** (Szentmihályfalvai és hodgyai) székely család Udvarhelyszékből, hol jelenleg is birja Hodgyát és Böszöd-Ujfalut. Közülök Lajos 1786-ban Szatmár vármegyébe házasodott, nőül vévén gyulafalvi Rednik Ilonát, kivel ily családfát, <sup>2)</sup> alakított:



**Tamássy család.** Trencsin megyei czímerleveles család. A nemességet 1681-ben Tamássy Miklós nyerte, és azt Trencsin megyében közzé tétette. 1689-ben Sámuel Zolnán lakott. 1748-ban ugyan ott János. Utóbb Trencsin megyében nyoma nincs. Az eredeti czímereslevél Trencsin vármegye levéltárában őriztetik. <sup>3)</sup>

**Tamposch család.** A Tamposch család, <sup>4)</sup> vagy mint másutt olvasom, Tombos Xav. Ferencz <sup>5)</sup> 1756-ban Mária Terézia királyasszonytól nyert czímeres nemeslevelet.

Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban hármasszöld halom középsőjén arany koronából kiemelkedő ezüst egyszarvú,

<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>2)</sup> Luby Kár. közl.

<sup>3)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>4)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII

<sup>5)</sup> Collect. herald. a tartalomjegyzékben.



a 2 és 3-ik ezüst udvarban jobbról balra húzott vörös szelemenen egy-  
más fölött három arany lóher fülevél látszik. A paizs fölött két koro-  
nás sisak áll, a jobb oldaliból két kiterjesztett fekete sasszárny között  
balra néző ezüst egyszarvú emelkedik ki, a bal oldaliból vadember  
emelkedik ki, két elefántormány között, melyeket két karával átölel,  
és melyek közül a jobb oldali félig arany, félig kék, a másik félig  
ezüst, félig vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Tanch család.** (Máté-Szalkai) Előneve után következtetve Szat-  
már megyéből eredt. Máté-Szalkai Tanch Menyhért és György  
1593-ban kaptak czímeres nemeslevelet. Czímerök a vért kék udva-  
rában zöld téren fekvő vörös turbános levágott törökfej, jobb szemén  
lándzsával úgy át ütve, hogy a lándzsa bal halantékán ment át. Ugyan  
ilyen törökfej látható a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobb-  
ról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

**Tancsal család.** (Tancsi †) Erdély birtokos nemes kihalt  
családa. <sup>2)</sup>

**Táncsos család.** *Lásd Tánczos cs.*

**Tánczos család.** E néven Tánczos Ambrús már 1554-ben  
I. Ferdinand királytól nyert nemességet. <sup>3)</sup>

1719. mart. 19-én Tánczos István nyert III. Károly királytól nemes  
levelet, <sup>4)</sup> ily czímerrel: a vért kék udvarában zöld téren kettős farkú  
oroszlán ágaskodik, első jobb lábával három nyilat tartva hegyeikkel  
fölfelé; a paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, ki-  
vont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tánczos nevű család Zemplin vármegye nemesei közé van írva. <sup>5)</sup>

Neve írásánál fogva ettől különbözőnek látszik lenni a Táncsos  
család, melyből Péter 1654-ben Komárom megyei Szemere helység-  
ben Nadányi Miklós részét zálogba vette. És Táncsos <sup>6)</sup> nevű csalá-  
dot Gömör megye nemessége sorában is találunk. <sup>7)</sup>

**Tanka család.** (Hom. szent-páli) Erdélyi család, melyből Sá-  
muel ügyvéd Aranyos székben 1848. előtt. Tán ide tartozik Mó-  
zsos is, 1840. körül adóíró biztos Koloza megyében.

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Kővári L. Erdély nev. cs. 271.

<sup>3)</sup> Budai Fer. Hist. lex. III. 381.

<sup>4)</sup> Collect. herald. nro. 377.

<sup>5)</sup> Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

<sup>6)</sup> Fényes Komárom várm. 130.

<sup>7)</sup> Bartholomaeides C. Gömör pag. 146.

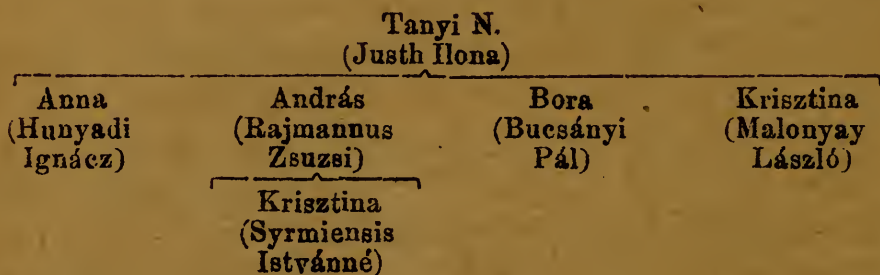
**Tankó család.** (Csik szent-imrei) székely nemzetség, melyből Albert kath. lelkész Cs. szent-györgyön, esperes és címzetes kanonok 1848. körül, utánna öccse Imre volt ugyan ott lelkész. Ferencz Csik szék aljegyzője 1848. előtt.

**Tankó család.** (Zágoni) melyből András szolgabíró Felső Fejér megyében 1840. körül.

**Tankovics család.** Gömör vármegye nemessége sorában áll. <sup>1)</sup>

**Tanyi család.** Somogy vármegye nemessége sorában áll. 1746-ban Ferencz és Imre birtak Komárom megyében nemes-Olcán, de részüket eladták. <sup>2)</sup>

A XVII. században élt egy Tanyi, (keresztnevét nem tudjuk) kinek nejétől Justh Ilonától ivadéka így áll:



**Tapjay család.** Nyitra megyében Néveden birt 1736. körül Tapjay Péter. <sup>3)</sup>

**Tapolcsányi család.** (Kis-Tapolcsányi) Hajdan Bars megyében Kis-Tapolcsányt és ennek várkastélyát birta. Használóan birhatott Nyitra megyei N. Tapolcsányban is.

A XVI. század elején 1505-ben Tapolcsányi Benedek a rákosi országgyűlésre Nyitra vármegye követe volt. <sup>4)</sup> 1526-ban Gergely II. Lajos udvarában kir. apród volt, és mint futár működött. <sup>5)</sup> Tamás követségben járt, és képét I. Ferdinand lefesteté. <sup>6)</sup> Mihály 1567-ben Bars megyében alispánságot viselt. <sup>7)</sup> János erőszakos hatalmaskodásokat tévén, ellene 1597-ben az ország gyűlés vizsgáló

<sup>1)</sup> Bartholomaeides C. Gömör p. 146.

<sup>2)</sup> Fényes Komárom vármegye 107.

<sup>3)</sup> Bel M. Notit. nova Hung. IV. p. 282.

<sup>4)</sup> Kovachich Supplem. ad Vestigia Comitiorum II. 335.

<sup>5)</sup> Engel Monumenta Ungrica. 226.

<sup>6)</sup> Budai Fer. Hist. lex. III. 381.

<sup>7)</sup> Lehoczky Stemmat. I. 188



biztost küldött ki. <sup>1)</sup> Tán e János volt az, kinek nejétől Viszocsányi Katalintól gyermekei: Péter, Éva és Imre voltak.

Ime ezeket ismerjük a család tagjai közül a XVI. századból. Már az 1559. évi országgyűlés a tapolcsáni váracsot lerontani rendeli.<sup>2)</sup> Hogy a család Kis-Tapolcsányt birta, arról irta vezetékek és előnevét, az országgyűlési végzeményből láthatni. Hogy utóbb Tapolcsány más birtokosok kezébe került, oklevelek és a történelem bizonyítják. Már száz év előtt egyik neves történetírónk <sup>3)</sup> nem tudhatott többet mondani a Kis Tapolcsányt birtokolt családról, mint hogy az „vagy kihalt, vagy elszéledt.“ És bárha T a p o l c s á n y i nevű nemes család jelenleg is él, én sem tudom és merem adatok hiányában az eddig említettekkel egyenes összeköttetését vitatni.

A XVII. század közepén 1652. Nógrád megyében Szécsényben találjuk Tapolcsányi Mátyást, mint harminczadost. <sup>4)</sup> Ugyan ez időtájban egy származási tábla szerint, (ha nem tévedés) Baloghy Sebestyén leánya Judit neje volt egy Tapolcsányinak, tehát Duló Miklós előtt vagy után lett volna. Tapolcsányi Annát szintén egy családfán Tihányi János nejéül olvasom.

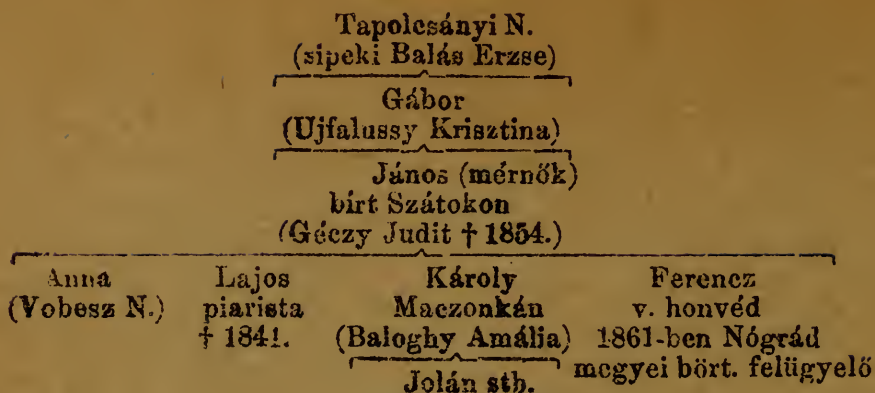
A múlt század első felében élt Tapolcsányi Miklós, kinek nejétől Fitoss Erzsébettől gyermekei: 1. Miklós ügyvéd, ki a Nógrád megyei 1755. évi nemesi összeírásban is benn roglaltatik, és 2. Erzsébet Lipthay Sándorné 1753-ban. Tán ez utóbbi Miklósnak fia Pál, ki a József császári Systema alatt Nógrád megye törvényszékénél ügyvéd volt 1788-ban. Azt sem lehet meg mondanom, ez vagy más Tapolcsányi nevű (keresztneve előttem ismeretlen) az, ki Nógrád megyei Sípek helységből Balás Erzsét vette nőül, és azzal alapítá a következő családot, mely e folyó év tizedig Nógrád megyei Szátok helységben birtokos volt, és családfája így áll:

<sup>1)</sup> 1597. évi 42. törv. cz.

<sup>2)</sup> 1559. évi 29. törv. cz.

<sup>3)</sup> Bei M. Notitia nova Hung. IV. 268.

<sup>4)</sup> Protoc. C. Nógrád anni 1652.



**Tar család.** Máramaros és Ugocsa megyei nemes család, e század elején Ugocsa megyében birtokos Tisza-Keresztúrban, és Gödényházán Ferencz, Zsigmond és István. <sup>1)</sup>

Máramaros vármegyében Tar Gáspár azon megyének hosszú ideig (1837 – 1849.) számvevője volt.

Soprony megyében szintén találunk Tar nevű családot, melyből Mihály az író szül. Tót Keresztúrott 1775. nov. 11-én. János 1845-ben Soprony vármegye főjegyzője volt.

Győr megyében Tar Márton mint győri nemes említetik, az 1655—1666. évi idő közben. <sup>2)</sup>

**Tarany család.** Zemplin vármegye nemessége sorában foglaltatik. <sup>3)</sup>

**Tarcsányi család.** (Tarcsányi és szemerédi) Hont vármegye egyik legrégiebb családja. A család kezénél fenmaradt és általam átvizsgált eredeti, de kevés számú oklevelek nyomán, melyek a Hont megyei Sztarchan (most Tarcsány pusztja) és Szemeréd birtokviszonyairól szólnak, azt lehet következtetni, hogy a család a régi zsemeri Sembery családdal közös vérségből, úgy látszik, az előbb Szemerédi nevet viselt családból eredt, és csak később kiválva, vette fel a Tarcsányi nevet. Az említett okmányok következőket tartalmaznak:

1316-ban (feria 2-da prox. post festum Pentecostes) a sághi convent előtt nemes Semberi Ambrusnak fia Egyed ispán (Comes) Hont megyei Sztarchan pusztja felét bevallja örökösen vejének Zemerédi Mihály fiának Jánosnak, ki Egyednek leányát Erzsébetet tartá nőül.

1358-ban gróf Széchi Miklós országbíró parancsa folytán az esztergami káptalan Horváthi Pál fiának Péter mesternek részére

<sup>1)</sup> Szirmay, C. Ugocsa, 74. és 151.

<sup>2)</sup> Salgó, Bold. sz. Mária congreg.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.



Ztarchán birtokára nézve határjárást és iktatást eszközölvén, ezt birtokjoga biztosítása végett a szomszéd Szászd (Zazd) helység miatt Saratanus (másutt gyakrabban Sarachenus) a királyi kamarák grófja is maga részére megvétette.

1359-ben (feria 2-da prox. post fest. 6. Lucae Evang.) Konth Miklós nádor elnöksége alatt a Gyarmati pusztá mellett Nógrád és Hont megyének tartott közgyűlésén Darásdi Vulcus Györgynek neje Erzsébet asszony kimutatván, hogy Ztarchán pusztán birtokrészt bír, melyet Laczknak fiai Miklós mester és Pál elfoglalva tartanak, noha Laczk fiai állíták, hogy az adomány útján Zemeredhez tartozó és övék legyen, de azt meg nem mutatván, abba nevezett Erzsébet a sághi Convent által beiktattatott.

1391-ben (feria 2-da prox. post fest. b. Mathiae apostoli) a váradi káptalán előtt Sztarcháni Péternek fia Egyed Hont megyei Starchan helységnek felét bevallja rokonának (sororinus) Gergelynek, Merei Pál fiának, és testvérének Miklós deáknak, és nevezett Pál nejének Katának, a ki Palásthy Bogania <sup>1)</sup> fiának Györgynek leánya volt, és ezen bevallásra 1391. feria 2-da prox. post Dominicam Letare Zsigmond király beleegyező adományt ad.

1402. (feria 6. post fest. b. Francisci conf.) Pozsonyban kelt Zsigmond király iktató parancsa folytán a sághi Convent Podhorechani János fiainak Péternek és Dometernek, és unokaöcseinek Podhorechani Simonnak és Lászlónak, úgy Kóvári Mátyás fiának Pálnak Lehotka és Thoplicha helységekért, és a crempniczai folyó (tán patak) vizén álló malom feleért cserében adományozott Felső-Zemere birtokába nevezetteket beiktatja.

1406. (Sabbatho prox. ante Dnicam Letare) Budán kelt iktató parancsa gróf Zéchényi Frank mester, országbírónak, melynek folytán a Saaghi Convent Kóvári Pál mester, és Podhorechani János fiát Pétert az őket törvényesen illető Hont megyei Starchan pusztá birtokába beiktatta.

1407-ben Budán (feria tertia prox. post Dominicam Oculi) Széchényi Konye bánnak fia gróf Frank országbíró előtt Semberi Dénesnek fiai András és Miklós, úgy Semberi Balásnak fia György utódaik neveikben is Hont megyei Starchan földje vagy pusztájához való azon jogait, melyekkel netalán ott bírnak, és melyeket Kóvári Pálnak és Podhorechani János fiának Péternek Egyházas-zemerédi alattvalói

<sup>1)</sup> Tán ettől kapta nevét Hont megyei Bagonya helységet.

használnak, és melyeket Zaz-merci Pálnak fia Miklós deák most nevezett Kóvári Pálnak és Podhorcháni Péternek eladott, azoknak örökösen a nevezett Semberi-ek is bevalják.

1575-ben a sz. benedeki convent előtt a Tarcsányi család és Kóváriak között történt Tarcsány és Szemeréd iránt egy bevallás, melyből már a Tarcsányi családból akkor élt Tarcsányi ifj. Mátyásnak (vagy Máténak) származása negyed izen ős atyjától Tarcsányi Györgytől fogva kitűnik.

1583-ban (feria 4-ta post festum Visit. B. M. V.) Hont várm. Selmeczen tartott törvényszékén nemes és vitézlő Piliny János és Domaniky Dániel tiltakozást és óvást tesznek az ellen, hogy nemes Tarcsányi Mátyás Hont megyei Darás helységbeli részét, melyhez ők jogot tartanak, elidegeníteni akarja.

1616-ban Tarcsányi János Szúdon és Daráson négy telket vallott be Pestvármegyei György özvegyének Lipthay Erzsébetnek. <sup>1)</sup>

Továbbra okleveles adataink nem terjednek. Megjegyezhetjük még, hogy 1684-ben már a Tarcsányi család két tagját Tarcsándy néven beírva a Nógrádi nemesek sorában találjuk. E megyében beházasodás útján Ebeczkre telepedett főleg a család, hol most is egyik családfő tagjában Ezechiel h. ügyvéd és közbirtokos személyében és ennek családjában székel.

A Nógrád megyei 1722. évi nemesi vizsgálatkor a Tarcsányi család, mint kétségtelen nemes iratott a megyei lajstromba, és mint ilyen kapott akkor Heves megyei Csépára telepedett egyik tagja Tarcsányi János az ifjabb, nevezett megyétől nemesi bizonyítványt, melynek alapján Csépán lakozó ivadéka (mind azok, kiknek neveik alatt az 1828. év áll) nemességüket 1828-ban Nógrád megye előtt ujolag is kihirdettették.

A családfa következő:

I. t á b l a.
György
I. Imre
id. Mátyás
ifj. Mátyás
1575. 1600.
(Gyalay Kata)
Folyt. a köv. lapon.

<sup>1)</sup> Sz. benedeki Convent Protoc. J. pag. 725.



ifj. Mátyas, ki az előbbi lapon.  
1575. 1600.

(Gyalay Kata)

II. Imre I. Tamás.

1584. 1614.

(Kéry Erzsé)

I. János  
(Tihanyi Judit)

I. Péter

Erzsé  
(Gedey György)

I. István  
1684.  
(Dacsó Julianna)

II. Tamás

ifj. János  
1722.  
(Ebeczkéről Csépara  
költöz.

Folyt. II. táblán.

Erzsé.

Erzsé  
(Palojty Lőrincz)

idősb János  
1684. 1722.  
(Jakobey Erzsé)

Ferencz  
1722. 55.

II. István  
1722. osztozik.  
1755. is él  
(Sárközy Judit)

Klára  
(Czalik N.)

Judit  
(Bory Dávid)

László  
(Mikulay Anna)

III. István  
(Kalmár  
Janka)

Zsófia Teréz  
(Nagy (Plachy  
Zsigm.) Gábor)

Erzsé  
(1. Plachy  
János  
2. Kovács  
György)

III. Imre  
(1. Plachy Erzsé  
György leánya.  
2. Plachy Erzsé  
János leánya)

Kata  
(Szedlenics  
Imre)

Anna  
(Gyura  
Pál)

Károly.

György  
Lajos  
(Vida N.)  
Ábrahám  
1859.

Anna Mária.  
(Eger  
Pál)

Ferencz  
(Siraky Mária)

Janka.

Judit.

Erzsé.

Mária.

1-től Pál  
(Frecska N.)

Ezechiél sz. 1798.  
h. ügyvéd Ebeczken  
(Plachy Julianna)

Janka.

Sándor  
(Siraky Mária)

Imre  
(Siraky Verona)  
N. N.

Jakab.

Mihály.

Attila-Gyula.

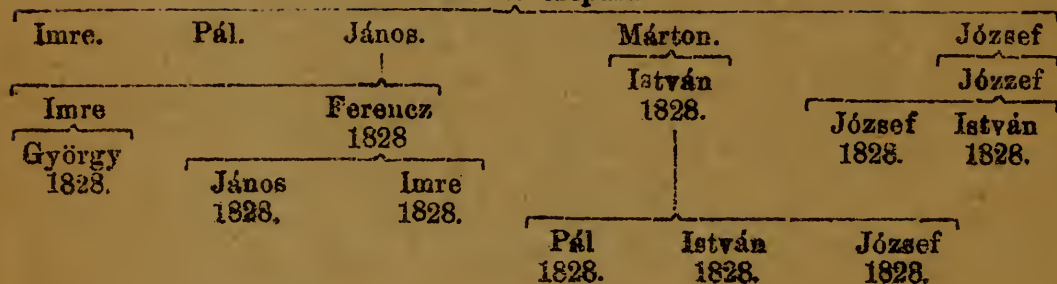
Ilona  
(Tihanyi N.  
Pesten)

## II. tábla.

ifj. János, ki az I. táblán.

1722.

Ebeczkről Csépara.



Hont megyében Tarcsányi Sándor 1749-ben halt meg, eltemetett A. szemeréden. <sup>1)</sup> Ez nem áll a táblázaton.

A család ágost. ev. vallású. Közülök T. Mária 1776-ban Visken katolizált. <sup>2)</sup>

A család czímere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Tarcsay család.** Néhol a „Tarczay” nevet Tarcsai-nak is találjuk írva, azonban az e néven eléfordultak is a Tárczay család ivadéka. *Lásd Tarczay cs.*

**Tárczay család.** (Tarkeői stb. †) Sáros vármegyének ősrégi kihalt családja, mely a Berzeviczy családdal (mint e munka II. köt. 39. lapján kijelölve van) egy közös törzstől Rutkertől származott.

Rutkernak egyik fia Comes Rikolf de Scepes öt fiút és két leányt nemzett. Ezek közül János a Berzeviczy család törzse lett, a többinek ága részint bennök, részint fiaikban kihalt, kivéven II. Rikolf mestert, ki miután testvéreivel 1306-ban megosztózott, a neki jutott Tarkó-ról neveztetett. <sup>3)</sup> Ezen II. Rikolf lett tehát közvetlen törzse a Tarkői és Tárczay családnak.

<sup>1)</sup> <sup>2)</sup> Magyar Sion. 1864. 513. A viski és alsó szemerédi egyház történetében.

<sup>3)</sup> Tarkó 1266-ban csere útján a Keczhi családtól jutott a Rutker ivadék kezébe, nevezet szerint I. Rikolf fiai Kakas és János Abauj megyei Gibártot adták érte.



Nevezett II. Rikolf a hadi pályán mint I. Károly híve Csák Máté ellen nevezetes érdemeket szerzett, melyekről 1312-ben Tarkő és Vörösalma birtokokra szóló királyi adomány nyilván tanúskodik.<sup>1)</sup> Ugyan ő maradékai számára is 1325-ben pallós jogot és más kiváltságokat nyert.<sup>2)</sup> Tizenkét fia maradt; ugymint: I. István, III. Rikolf, II. János, I. Péter orodi prépost, I. Miklós, Kelemen, Gergely, Lőrincz, Jakab, Domonkos, Henrik és László. Ezekből csak Kelemen, Henrik és II. János, (másoknál e helyett III. Rikolf) ágán terjedt hosszabb nemzedéksor, mint a táblázaton<sup>3)</sup> láthatjuk:

## I. tábla.

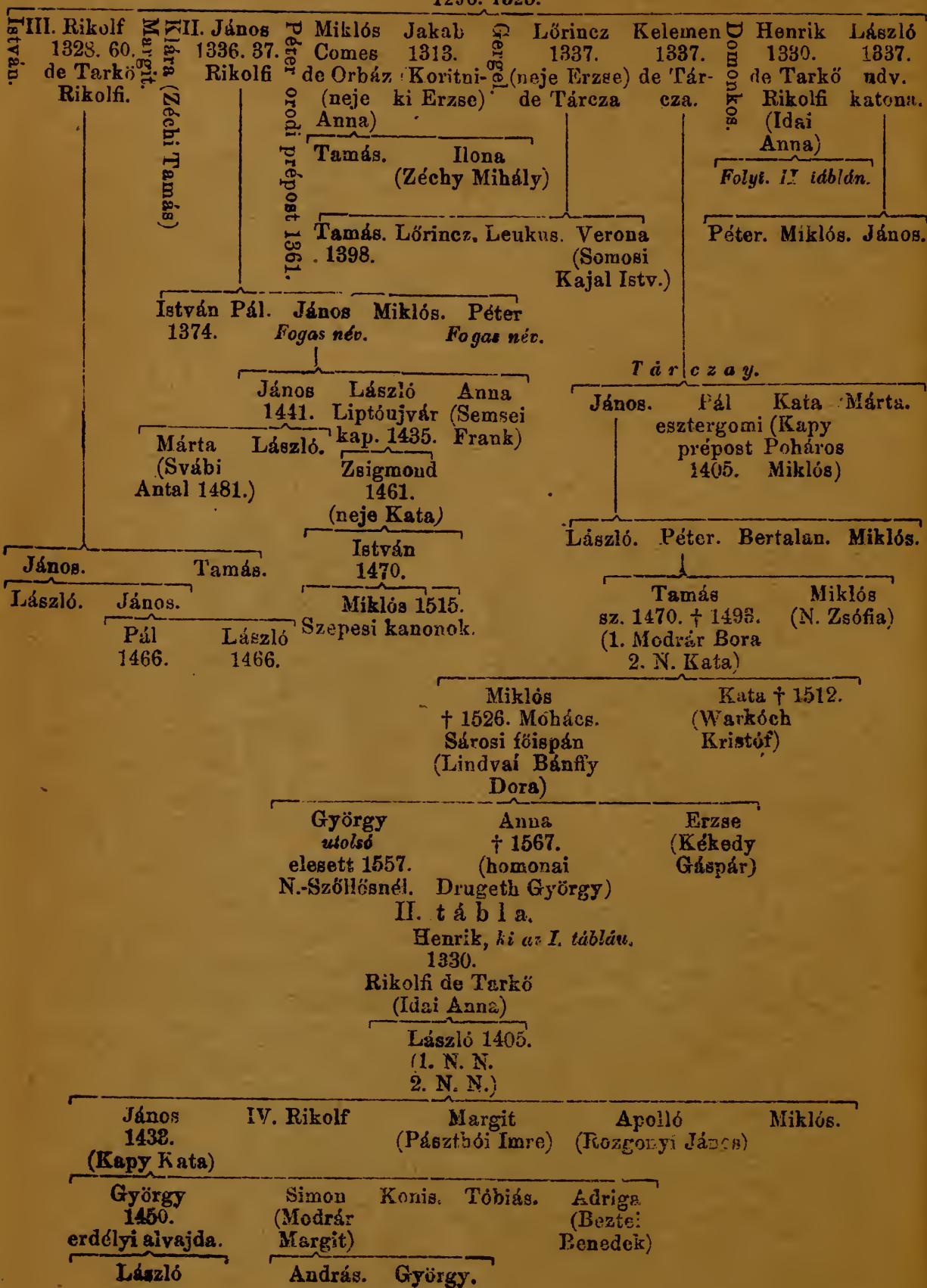
Rutker						
Hermán stb.			I. Rikolph Comes 1246. 1282. de Szepea.			
Kakas 1296. 1315. (Alajth filia a Helbrandi Comit. de Leucha)	János 1296. a Berzeviczy cs. őse F. II. köt. 39. lapján.	Henrik 1321. (Anna Semsei Tamás)	Markolf II. Rikolf Moko. (neje Chala)	II. Rikolf mester (Tornallyay de Tarkő Felician) 1296. 1325. Folyt. a köv. lapen.	Margit (Zkárosi Tóbiás)	Erzse
			Kata. Tamás Miklós.			

<sup>1)</sup> Wagner, Dipl. Sáros 318.

<sup>2)</sup> Wagner Anallecta Scepus II. 122.

<sup>3)</sup> L. Wagner Tabulae geneal. tab. LVII., mely legrészletesebb lévén, Wagner tekintélye folytán itt leginkább elfogadhatónak látszott, különbözik tőle a Geneal. auth. I. kötetében álló, mennyiben ez a Fogas-oknak nevezett tarkői Rikolfiakat III. Rikolf utódsinak teszi, ellenben Wagnernél ezek II. Jánostól erednek. Átalában — úgy látszik — a XV. századbéli okmányok hiánya okozza e századi összeköttetésekben a kétes habozást, és e részben Berzeviczy Edmundnak a Tarkőiekről írt derék és hő tanulmányozása (Vasárnapi Ujság 1864. 22. 28. sz.) sem nyújthatott elegendő adatokat.

II. Rikolt mester, *ki az előbbi lapon*  
de Tarkő  
1296. 1325.





II. Rikolfnak tizenkét fia közül II. János és Henrik ivadéka Tarkői, Kelemen ága pedig Tarczay nevet viselt.

1337-ben II. Rikolf mesternek fia kir. udvari katona Károly királytól a Mussina patakfeu melletti erdőséget kapta adományba. <sup>1)</sup> Közte és a Mychk bán fia Loránd között Jakabfalva és Ujfalu közt fekvő föld iránti viszályt Miklós nádor kiegyenlítő.

1339-ben II. Rikolf és fiai László és Kelemen kir. udvarnokok (aulae familiares) és a többi meg nem nevezettek Heves megyei Kemlen helységet nyerték kir. adományban. 1345-ben ugyan csak II. Rikolf fiai Kelemen és Lőrincz jobbágyaikra nézve kiváltságokat nyertek. <sup>2)</sup>

1361-ben Péter orodi (aradi) prépost, és Kelemen az egri káptalan előtt óvást tettek, hogy testvérök Lőrincz kevéssel közös atyjok halála után Tarkő várát minden okiratokkal együtt, sőt magtalanul elhalt László testvérök birtokrészeit is erőszakkal elfoglalta.

1398-ban Tarkői Lőrincz fia Tamás Henning pusztát kapta adományban Zsigmond királytól. <sup>3)</sup>

II. János ágán, mely tarkői Rikolfi nevet viselt, és a hol nevezett II. Jánosnak fia János és Péter „Fogas“ melléknévvel nevezettek, ez utóbbi Jánosnak fia László 1435-ben Borbála királyné kegyéből Liptó-ujvár parancsnoka lett, és 1440-ben I. Ulászló királytól Liptó megyében a nagyvári várat 16 faluval és Árva megyében két helységgel együtt adományban kapta. 1441-ben pedig már mint Liptó megye főispánja, midőn az országgyűlésen is jelen volt, testvérével szintén Fogas-nak nevezett Jánossal Liptó megyében Ujvart nyolcz helységgel és Árva megyében két faluval adományban kapta.

A hatalomra kapás féktelenségekre ragadta a Tarkői-eket, 1439-ben már hűtlenségi bélyeggel kelle őket sujtani, hogy lecsendesedjenek. 1447-ben mindkét testvér Tarkői Rikolfi János és László amnestiát nyertek ugyan az akkori kormányzótól Hunyaditól; és Liptó megyei Ujvár és Nagyvár is kezöknél maradt, de László csak úgy részesülhetett a fölmentésben, ha ama várakat leromboltatja és oda hagyja.

<sup>1)</sup> Wagner Dipl. Sáros p. 337.

<sup>2)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 529.

<sup>3)</sup> Wagner Dipl. Sáros p. 351.

Nevezett Lászlónak fia Zsigmond 1464-ben ama várak és jószágokra új kir. adományt nyert; de nem soká bírhatá, mert 1470. táján Komoróczy Péter foglalta el, és ennek megtörése után Mátyás király hatalmába esvén, másoknak adományoztattak, hiába tiltakozván az iránt Zsigmond és fia István, kinek fia Miklós azután (1515-ben) mint Szepesi kanonok élvén, a Tarkői Rikolfiak ezen ágát bezárta.

Míg a Tarkői-ek ezen ága eképen virágzott, addig a hasonló nevű rokon ág, mely Henrik-ről eredt, (lásd II. táblán) Jánosnak Kapy Katalintól született fiában Györgyben szintén magasra emelkedett. E György 1450-ben erdélyi alvajda volt.

Ez időben Tarkő várát, a hozzá tartozó Sáros megyei 26, Szepesi régi 6 helységgel, úgy Hevesben Kömlő helységet a Tarkői nemzedék öt ágbeli tagjai bírták, azokra V. László királytól adományt nyertek és 1456-ban a közös birtoklásra Palóczy László országbíró közbejöttével egyezségekre léptek. Azonban nem sokára már csak azon ágak sarjadékait látjuk fényleni, melyek Tarczay neven voltak ismeretesek.

Itt Kelemen ága lépett történeti szerepre. Péternek fia Tamás fiatal korában Mátyás udvarában kir. udvarnok, már 1468-ban Tarkő várát és tartozékai harmadrészét adomány mellett, utóbb 1477-ben a megfogyott Tarkőiek javainak legnagyobb részét megszerezte, és Mátyás kir. alatt fényes hadi érdemeket gyűjtött az 1479. és 1480. évi karamáni és stajer hadjáratokban. Meghalt 1493-ban. <sup>1)</sup> Két neje egyikétől fia Miklós már az ország bárói közé emelkedett. 1510-ben kir. kamarás, 1519-ben főkamárás, és Sáros vármegye főispánja volt. Elcsesett Mohácsnál 1526-ban. Nejétől lindvai Bánffy Dorottytól két leánya és egy fia György maradt. Ezt atyja halála után mostoha atyja a lengyel Loboczky Mátyás Tarkő várától a Szapolyay párt segélyével megfosztá, azonban 1535-ben a Bánffyak közbejárásából és I. Ferdinánd kegyéből vissza kapta. Erre György János király özvegye Izabella részére állott, és midőn ennek csillaga hanyatlott, vele Lengyelországba vonult új hadak gyűjtése végett. Az alatt várait nővére Anna homonnai Drugeth Györgyné védelmére hagyva, ki azokat, főleg Tarkőt hősiesszen is véde, míg 1556. a túlnyomó erőnek fel kellett adnia. A hösnő 1567-ben halt meg <sup>2)</sup> valószínűleg szenvedett fogság után.

<sup>1)</sup> A kéthársi templomban fennálló vörös márvány sírmlékét közli Berzevitz Edmund az id. Vasárnapi ujság 1864. 23. számában.

<sup>2)</sup> Kovachich Scriptores minores I. 127.



György pedig továbbá is buzgón fáradozott királyasazonya ügyében, 1557-ben Bebek Ferenczcel követségben járt a török portánál, onnan vissza térve elesett Nagy Szöllös ostromában, és a Tarczay-ak ágát sirba vitte. Már 1558-ban a Tarkői uradalmat Dessewffy János kamarai elnök és érdektársai nyerték adományban. <sup>1)</sup>

Györgyben a Tarczay-ak családja kihalt. Azonban még megkell említenünk némelyeket, kiket a családfán kijelölni nem tudunk, és kik szintén szerepet vittek.

Ilyen volt Tarczay Márton 1487-ben az erdélyi só kamarák ispánja <sup>2)</sup>

Ilyen volt János, ki Tóth-Selymes-ről irta előnevét. A XV. század végén Zemplini főispán, Mátyás királynak brukki parancsnoka, mely várat azonban vigyázatlansága mellett elvesztett. 1505-ben a Székelyek grófja (Ispánja) volt, a midőn II. Ulászló királytól Hunyad megyébe Al-Gyógyot kapta adományban <sup>3)</sup> nejével Sárával (Bethlen Domokos leányával) és gyermekeivel György, Leustak, Ferencz, Kata, Bora, Zsófia és Lúciával. Utóbb az al-gyógyi uradalomra Ujlaky Lőrincz szerezhén adományt, beiktatásánál ellene mondott Tarczay György 1508-ban. <sup>4)</sup> E Tarczay Jánosnak, kinek nevét többször Tarcasai-nak is találjuk írva, családja így áll.

János  
Székely ispán  
1505.  
(Bethlen Sára)

György.	Leustak.	Ferencz.	Kata (Podmaniczky Mihály)	Bora.	Zsófia	Lúcia (Hagymásy Miklós)
---------	----------	----------	---------------------------------	-------	--------	-------------------------------

Tán az e táblán álló György volt az, ki Szalay Ferencznek Ördög Katától való leányát Szalay Katát vévén nőül, ezzel Doboka megyében is birt. <sup>5)</sup> Azonban ha a Dobokában birt Tarczay György csak

<sup>1)</sup> Wagner Dipl. Sáros. 85—89.

<sup>2)</sup> Teleki, Hunyadiak kora XII. köt. 381. lap.

<sup>3)</sup> Wagner Dipl. Sáros p. 397. Az oklevélben Al-D i ó d áll, és Berzevichy is így irta id. h., de Hunyad megyében most csak Al-Gyógyot találunk, és Al-G y ó g y áll Kállay-nál is Székely nemz. 215. lap. Al-gyógy-nak tartá Katona is. Hist. critica XVIII. 412—413.

<sup>4)</sup> Gyulafejérvári kápt. C. Hunyad 1. fasc. I. nro. 50. — Pray Mss. XIV. p. 55. — Szirmay, C. Zemplin not. top. 44. Catalog. Mss. Biblioth. Széchényi-ano-regnicolaris. I. 409.

<sup>5)</sup> Hodor, Doboka várm.

ugyan 1628-ban élt, úgy ez egy még későbbi Tar czay családbeli nemzedék lehetett.

A család czímere — mint Tar czay Tamásnak 1493. évi sírkövén láthatni, a paizs udvarában két magas fenyő fa közt hátulsó lábain ágaskodó és első lábaival a fákat megragadó medve. Ugyan ez alak ismétlődik a vért fölötti sisak koronáján is.

**Tar czaly család.** Zempin vármegye czímerleveles nemes család, <sup>1)</sup> melyből Ferencz 1675-ben azon megyénél jegyző és főispáni titkár volt. <sup>2)</sup>

Tán ennek rokona Tar czaly Pál 1644-ben s. pataki tanár, utóbb gönczi lelkész. <sup>3)</sup>

Szatmár megyében Tar czaly János 1592-ben több érdek társal Borzova helységre kir. adományt nyert. <sup>4)</sup>

Közép-Szolnok megyében Tar czaly Károly 1843-ban aljegyző, utóbb törvényszéki ülnök és birtokos.

**Tar czay család.** Komárom és Győr megyében birtokolt. Az előbbiben Tar czay János és Némay Mihály 1666-ban az apáthi pusztára kir. adományt nyert. <sup>5)</sup> Ezen Tar czay ekkor Győr vármegye alispánja volt. <sup>6)</sup> Másik Tar czay Jánost 1689-ben Győr vármegye szolgabírájául olvassuk.

1694-ben Tar czay (így) József és neje Némay Katalin örökösai Komárom megyei Vas-dinnye iránt perelnek. <sup>7)</sup> Hogy ez utóbbi helyen a családnév Tar czay alakban fordul elé, az nem csoda, egyébiránt a fölebbi adatok összevetése kétségtelenné teszi a család ugyan azonságát. <sup>8)</sup> A család kihalt. <sup>9)</sup>

**Tárdy család.** (Tárdi) Régi nemes család, mely a XVI. században virágzott, és neves családokba volt beházasodva. A legrégibb, kiről emlékezet van, Tárdy Péter 1526-ban kanonok volt János király pártján. <sup>10)</sup>

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

<sup>2)</sup> Ugyan az, not. hist. 221.

<sup>3)</sup> Ugyan az, not. top. 215.

<sup>4)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 244.

<sup>5)</sup> Liber regius 351.

<sup>6)</sup> Saigo, Győri sz. Mária congregatio.

<sup>7)</sup> Fényes, Komárom várm. 166.

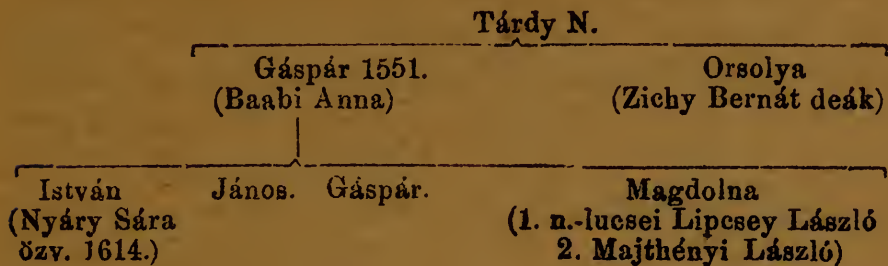
<sup>8)</sup> A XVII. században és előtte és utánna is gyakran a *cs* hangot is irták *cz* jeggyel, ez is nem kevés zavart okoz némelyeknél.

<sup>9)</sup> Fényes, Komárom várm. 166.

<sup>10)</sup> Szerémi György emlékirata. Magyar Történelmi Emlékek I. 228.



Tárdy Gáspár anyjáról testvére a nagyra emelkedett Nyáry Ferencznek, ez után hagyomány szerint kapta Berencs vár és uradalom hatod részét, Cziffernek pedig harmadrészét. Ezen Gáspárnak ága <sup>1)</sup> következő:



1549-ben Tárdy Máté deák, kinek neje Csáholyi Anna, már 1552-ben Sulyok Ferenczné volt. Ennek lehettek gyermekei Tardy István, és Dorottya, kik érdektársaikkal 1569-ben Szatmár megyei Csáholy egy részét fiúsítás útján adományul kapták. <sup>2)</sup>

Tardy nevű család Bihar megye nemessége sorában említetik. <sup>3)</sup>

**Tariány család.** Tariány Ignác z kir. kincstári ügyész Torontál megyétől 1815. april. 18-án kiadott nemesi bizonyítványát Krassó megyében azon évi octob. 16-án hirdetteté ki. Egyik fia Vilmos állam-ügyész az aradi cs. k. megyei törvényszéknél 1858-ban.

**Tarjányi család.** Nógrád megyében van Salgó-Tarjány helység, e Tarjányt már 1246-ban Tarjáni Illésnek fia Péter birta. <sup>4)</sup>

1450-ben találjuk Tarjányi Miklóst. <sup>5)</sup> 1562-ben élt és jeles százados volt Tarjányi Sebestyén, ki ezen évben a török elleni harczon igen összevagdalva az elesettek közt maradt, de onnan éjjel elván. szorgott. <sup>6)</sup>

Tarjányi Ferencz és Kristóf 1552-ben Eger várát védték, és ott veszték el. <sup>7)</sup>

1627-ben Szatmár megyében találjuk Tarjányi Margitot, ki ekkor férjével daróczi Debreczenyi Tamással Nyirvasvári és Pálfalva helységben részbirtokára kir. adományt nyert. <sup>8)</sup>

<sup>1)</sup> Lehoczky Stemmata. II. 385. Rajcsány geneal. I. 109. 112.

<sup>2)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 111—112. 126.

<sup>3)</sup> Fényes E. Magyarország. állapotja stat. geogr. tekint. IV. 61.

<sup>4)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo IV. vol. I. p. 408.

<sup>5)</sup> Teleki, Hunyadiak kora X. 261.

<sup>6)</sup> Istvánffy Hist. 1695. kiad. 273.

<sup>7)</sup> Ugyan ott, és Budai Fer. Polg. Lexikon III. 389.

<sup>8)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 64. és 195.

**Tárkányi család.** (Nagy-Tárkányi †) Zemplin vármegye és régi, kihalt, birtokos nemes családja. Nevezett megyében a Tisza-Bodrogközön fekszik Nagy-Tárkány helysége, a család és fészke, honnan nevét vette, és melyet kihalásáig birt. A család törzsének életkora benyúlik a XIII. századba. Azonban már ezen század végén a nemzetség több családdágra oszlásnak indult, és azon kor szokása szerint az osztályba jutott birtokokról megkülönböztető neveket sajátított el. Ezt tanúsítja az



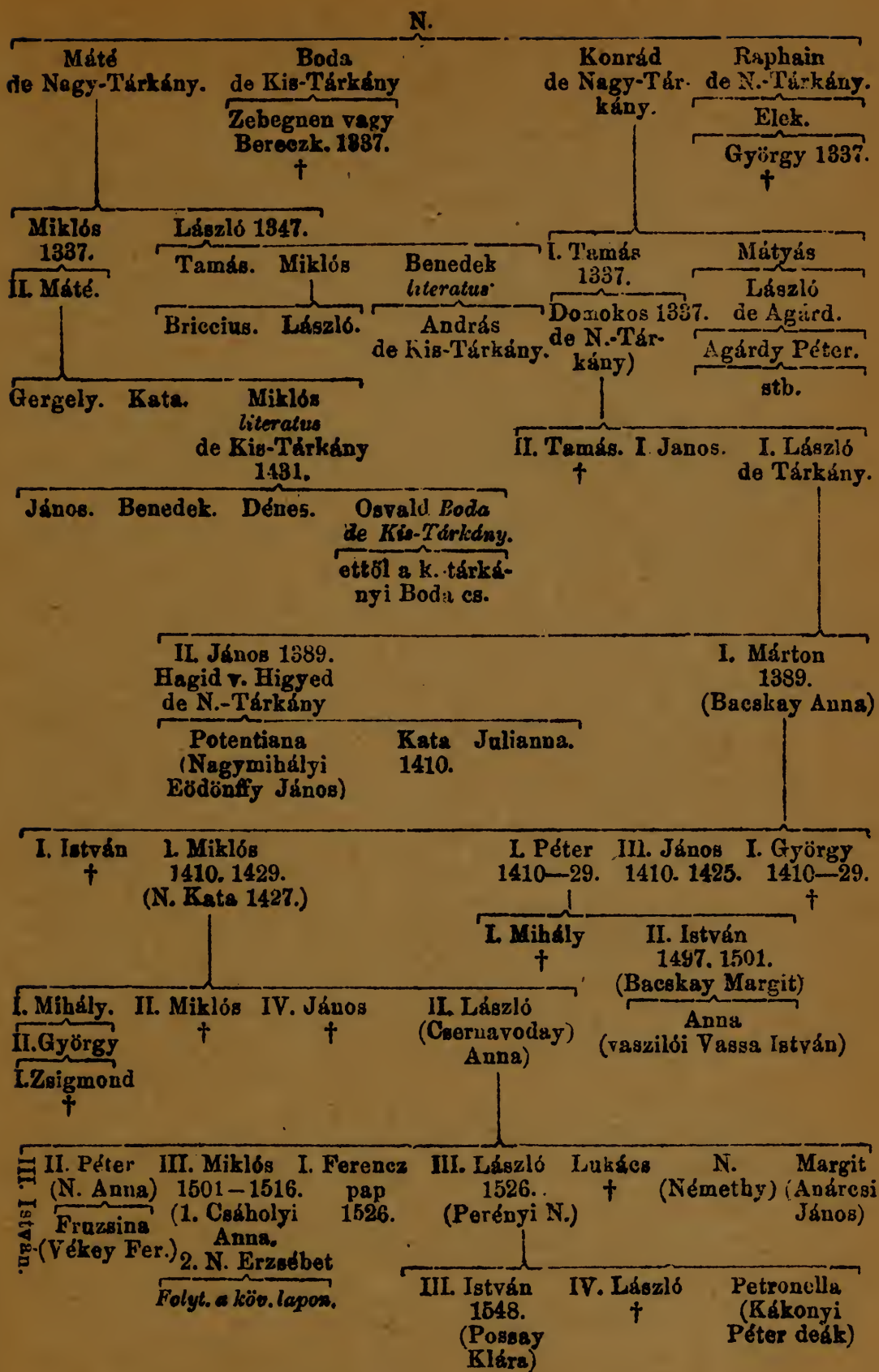
egri káptalannak 1337. évi (ker. sz. János napját megelőző szombaton kelt) oklevele, mely szerint Miklós, Tárkányi Mátyus fia, Tamás Konrád fiának Domokosnak ugyan azon Tamás fiának és Zebegnennek Boda fiának mint legközelebbi rokonainak (proximorum suorum) nevökben is, Györgyöt az Elek, Raphain fiának fiát családjabeli embernek elismervén, minden jószágaiba, nevezetesen Tárkány és Maráza hely-

ségeiben Zemplin megyében velök hasonló közös osztályban részesnek elismeri. A családi szerkezetű nemzéktáblázaton ezen okból a nevezett Mátyust vagy Mátét, Konrádot, Bodát, és Raphaint vagy Ráfaelt testvéreknek találjuk, mely szerint Bodától a kistárkányi Boda családnév tűnt fel, azonban ez ág hamar kihalván, a kis-tárkányi Boda családnévet utóbb Nagy-tárkányinak nevezett Máté ágá vette föl. Raphain ágá sem soká élt. Konrád ágá két fia Tamás és Mátyus által két ágra oszlott, amaz a nagy-tárkányi *Tárkányi*, vagy mint magokat neveztek Hagit (néhol Higyed), — Mátyás ágá az Agárdy családnak lett törzsévé, mit mind ezt a táblázaton kijelölve láthatjuk.

A nemzékrend <sup>1)</sup> következő:

<sup>1)</sup> Gr. Mailáth József közl.





III. Miklós, *ki az előbbi lapon.*  
1501—1526.  
(1. Csáholyi Anna  
2. N. Erzsébet)

1-től Gáspár 1548. (endrédi (Szepessy Petro- nella)	2-től III. Mihály Menyhért +	IV. Miklós 1548. 58. (Matusnay Anna)	Farkas 1548. 59. (Fejér György)	Anna (1. Ormós Farkas 2. Bácsmegyei Péter)	Zsófia (Litterati Sebestyén)	Magdolna
		Fruzsina (Makray István)	V. Miklós †	Zsófia (eőri (Dacsó László)	Anna (Bogdányi Farkas Vid)	
Gergely †	V. János 1568. 69. (Paczóth Bora özv. 1594.)	II. Ferencz †	Erzse (1. Proxith János 2. rászina-keresztúri BocsKay Miklós 1568.)	Kata †		
IV. István 1581. Zemplini alisp. s köv. 1622. 1624. (rozsályi Kún Anna)	III. Ferencz 1594. 1606. 1609. 1614. Zemplini alispár és követ.					
V. István † 1667. (1. Szegedy Zsófia 2. Semsey Kata)						
Borbála (villei Pribék Ádám)						

N. Tárkányi Máténak fia László 1347-ben Lázári Sebestyén ügyvéde volt. <sup>1)</sup>

Konrád ágán Tárkányi I. Lászlónak két fia II. János, ki Higyednek és I. Márton, ki Nagynak neveztetett, 1389-ben tanuvallatást eszközöltettek. <sup>2)</sup> Nevezett Tárkányi Higyed Jánosnak leánya Kata Tárkán és Sárkán helység egy részét letartván, ezért őt 1410-ben nagy-tárkányi Tárkányi Mártonnak fiai I. Miklós, I. Péter, III. János és I. György megidézttetik. <sup>3)</sup> 1413-ban pedig ezen négy testvér ellen perrel lépett föl nagy-mihályi Eödönffy János, <sup>4)</sup> szintén Jánosnak egyik veje, mint a tábláról látjuk.

<sup>1)</sup> Fejér Cod. diplom. tomo IX. vol. 1. pag. 603.

<sup>2)</sup> A leleszi Convent hiteles levéltári kivonatából: Inquisitorio Rescriptionales pro Joanne Higyed ac Martino Magno (seu Nagy) filiis Ladislai de Tárkány. Actor. nro 6. Anni 1389. nro 7.

<sup>3)</sup> Ugyan onnan: Citatoriae pro Nicolao, Petro, Joanne et Georgio filiis Martini Magni (Nagy) de Nagy-Tárkány contra Catharinam filiam Joannis Higyed de eadem Tárkány, partem possessionum Tárkán et Sárkán remittere detrectantem. Actor. nro 22. Anno 1410. nro 82.

<sup>4)</sup> Ugyan onnan: Evocatoriae pro Joanne filio Euden de Nagy-Mihály contra Georgium, Joannem, Nicolaum et Petrum filios Martini Magni (Nagy) de N. Tárkány. Actor. 58. Anno 1413. nro 68.



Nevezetesebb ezeknél a család történetére nézve Zsigmond királynak 1417. szent Szaniszló vértanú napján kelt adomány levele, mely a családfa kimutatása szerint több ágra oszlott nemzetség vér és jogközségéről hiteles tanúságot tesz, és mely szerint nevezett király tekintetbe vévén főlovász mesterének Perényi Miklósnak, Pérényi Pál fiának hasznos szolgálatit, nemes Tárkányi Péternek, Márton fiának, valamint János, György és Miklós Nagy-Tárkányi testvéreknek, nem különben Agárdy István fiainak Györgynek és Péternek, azon kívül Agárdy Antal fiainak Lászlónak, Mihálynak és Tamásnak, a következő u. m. Nagy Tárkány, Agár, Sárkány, Lányvár, Karád egész helységeket, Szent-István palástja nevű halastóval, azon felül Bel, Dobra, Dámocz, Lácza, Perbenyik, Chéke, Kis-Falud, és Esztráb helységeket Zemplin megyében, azután Gyulaj, Sz. Ábrány, Gyulavölgye, Nádastelek, Tiburcz utczá, és Pazamér Szabolcs megyében, azonkívül Benediki, Sukov, Kalnik, Ujfalu, Orlena, Pezethe, Pacsika, Poroszló és Remethe helységet, Bereg megyében, melyekben őseik és ők is békességesen birtokában voltak, adományozta.<sup>1)</sup>

1425-ben csebi Orosz Mihálynak fia László Zemplin megyei Zabrag helységbeli birtokát zálogba adja Nagy-Tárkányi Márton fiainak Miklósnak, Péternek, Jánosnak és Györgynek.<sup>2)</sup>

1427-ben Nagy-Tárkányi Márton fiának Miklósnak neje Katalin volt, mint a leleszi convent kiadványából kitűnik.<sup>3)</sup>

1429-ben Nagy-Tárkányi Márton fiai Miklós, Péter és György (itt már János nem említetik) Zéchi Péter ellen vizsgálatot tétetnek.<sup>4)</sup>

1497-ben Szent-Gergely napja utáni harmadnapon Báthorban magán pecsét alatt kelt okmánynál fogva Báthori András Szatmár és Zaránd megyék főispánja Tárkányi Istvánnak kezéhez vissza bocsátja azon Karádi egész részjóságot, melyet Tárkányi István osztályos rokonai Agárdy Lajos és Kristóf néha napján ngos Palóczy Istvánnak a Leleszi Convent előtt elzálogosítottak, és melyet Tárkányi István az említett Palóczy István fiától Palóczy Antaltól visszaváltván, ő neki (Báthori Andrásnak) ismét a Leleszi Convent előtt elzálogosított volt, most a zálogos öszveg letétele mellett kibocsájtott.

<sup>1)</sup> A beiktatás a Leleszi Convent által történt 1417. in festo nativ. B. M. Virg.

<sup>2)</sup> Leleszi Conv. Actorum nro. 22. Anni 1425. nro. 41.

<sup>3)</sup> Ugyan ott Act. nro 3. A. 1427. nro. 128.

<sup>4)</sup> Ugyan ott Act. nro 22. A. 1429. nro 124.

I. Mártonnak nejétől BacsKay Annától származott fia közül <sup>1)</sup> csak I. Miklós és I. Péter hagyott maradékot; amannak ága fen maradt a XVII. század második feléig. I. Péteré harmad ízén ki-fogyott.

I. Péternek fia II. István volt az, ki ellen 1501-ben a táblán látható III. Miklós testvérei III. István, II. Péter és III. László neveikben is a Leleszi Convent előtt tiltakozott a végett, hogy II. István fia maradék nélkül lévén, leányát Annát, nemes Vassa Istvánnak jegyesét a Tárkányi javakban fiúsítani akarná, az ellentmondók sérelmével, miért a utaláni ily királyi adomány ellen is tiltakozik.

I. Miklós, (Mártonnak fia) Kata nevű feleségétől többi közt nemzé II. Lászlót, ez nejétől surányi Csarnavoday Annától nyolcz gyermeket hagyott, kik közül III. Lászlónak Perényi leánytól voltak ugyan gyermekei, de kihaltak. III. Miklósról, ki családját tovább terjeszté, alább emlékezünk; ezen kívül volt még gyermeke II. Péternek is, nevezetszerint Fruzsina, kit Vékey Ferencz vett feleségül. E nő által a Tárkányi javak egy tetemes része idegen kezekre ment által. Tárkányi Fruzsínának unokája t. i. Palugyay Erzsébet férjhez menven beöki Paczoth Ferenczhez, Zemplin megye alispánjához, és mag nélkül elhalván, Paczoth Ferencz neje jószágainak meg maradt birtokában, és ezekre királyi adományt szerzván, 1581-ben beigtattatott, de az iktatásnak Tárkányi István és János ellent mondtak. Később Paczoth Ferencz leánya Paczoth Judit férhez menván báró Sennyey Sándorhoz, ez nejével együtt ennek atyja által birt minden névvel nevezendő ősi javaira és szerzeményeire kir. adományt nyert, és azokba a Leleszi Convent által 1630-ban beiktattott. Az iktatásnak ellent mondók közt eléfordúl már Tárkányi Istvánnak Kún Annától született fia István is.

Vissza térve II. Lászlónak fiához, a családfentartóvá lett III. Miklóshoz; ez — mint említők — 1501-ben tiltakozott II. Istvánnak leánya fiúsítása ellen. 1516-ban Szatmár megyei Lazári helységben maga részére, Pusztá Darócz és Homok helységben pedig testvéreivel I. Ferenczcel, ki pappá lett, és III. Lászlóval együtt királyi adományt nyert. <sup>2)</sup> Kétszer nősült, első neje Csáholyi Annától egy fia maradt I. Gáspár, második nejétől Erzsébettől a táblán lát-

<sup>1)</sup> Az eddigi okiratok Mártonnak mindég csak négy fiáról szólnak, és így tén a családfán álló ötödik fiú, tudniillik I. István ott hibásan áll.

<sup>2)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 196. és 199. 284.



ható hét gyermeke maradt, kik közül csak IV. Miklósnak voltak gyermekei, de azok is elhaltak.

I. Gáspár, ki 1548. nov. 20-án I. Ferdinánd királytól testvérei IV. Miklós és Farkas, úgy unokatestvére III. István részére az ősi és általok is birtokolt javakra, u. m. N. Tárkány, Lányvár, Perbenyik, Lácza, Karád, Cséke és Kisfaludi pusztá — Zemplin, Gyalány és Sz. Ábrány és a Tuzséri rév — Szabolcs, ezen kívül Benediki, Balásvágása, Kálnik, Sukov, Bisztra, Csapoczka, Ujfalu, és Gajdos pusztá — Beregh megyékben fekvő birtokokra új királyi adományt nyert, feleségül endrédi Szepessy Petronellát vette, kivel a Szepessy örökségből szép javakat kapott. Ettől öt gyermeket hagyta. A magnéikül elhaltakon felül V. Jánost, és Erzsébetet, előbb Proxith János, azután raszina-keresztúri Bocskay Miklós nejét.

1559-ben (Sz. Ferencz napja utáni nyolczadnapon) Nagy-Tárkányi Miklós és Farkas, idősb Tárkányi Miklósnak a Tárkányi László fiának fiai, a Leleszi Convent által perbe idéztetik a kirkuriára raszinya-keresztúri Bocskay Miklóst és nejét Tárkányi Erzsébetet, néhai Tárkányi Gáspár leányát, előbb Proxith János nejét azon oknál fogva, hogy azon részjóságot, mely Karád helységben Tárkányi Annának Vassa István nejének, egy másik Tárkányi István, az említett Tárkányi László fivére leányának leány-negyedbe adatott, és mely ennek mag nélkül elhalta után örökség utján reájok szállandó vala, Tárkányi Erzsébet az első férjével elfoglalta, és mostani férjével letartóztatja.

1568-ban Sz. János születése előtti 5-ik napon az egri káptalan előtt Tárkányi János; T. Gáspár fia és raszina-keresztúri Bocskay Miklós alkapitány és az egri lovassereg vezére, neje Tárkányi Erzsébet az említett Tárkányi János nővére nevében egyezsége léptek, a fiágot illető Tárkányi javakból, u. m. Tárkány, Lányvár, Sárkány, Lácza, Perbenyik — Zemplin, Kálnyik, Bisztra, Medvefalva, Balasócz, Sukor, Balásvágása és Csapoczka helységekből — Beregh megyében a kiadandó leány-negyed iránt. Ezen egyezsége azután 1569. octob. 1-én Miksa király királyi beleegyezést adott.

A javak Tárkányi Erzse unokái magtalan halálokkal örökösödés utján ismét visszaestek a Tárkányi fő-ágra, Tárkányi Erzse leánya Proxith Sárától való unokája Ibrányi Pál halálával, a ki ugyan az általa birt javakat felesége Bessenyei Dorottya atyjának Bessenyei Mátyásnak hagyta végrendeletnél fogva; de 1594. évben septemb. 16-án kárászi Soós András és Budaházy Bernárd Szabolcs vármegye

alispánjai és több választott birák előtt Paczoth Borbála özvegy Tárkányi Jánosné, úgymint férjétől származott István és Ferencz fiai gyámányok és Bessenyei Mátyás, mint a magnélkült elhalt Ibrányi Pálnak ipja között egyezés történt, melynél fogva a felek abba egyeztek meg, hogy 1-ször az Ibrányi Pál halála után maradt irományok a fennevezett alispányok egyike előtt Kárász helységébe adattassanak át: 2-szor a jászói Convent előtt kelt Ibrányi Pál végrendeletéből támasztott követelések enyészzenek el. 3-or Mellőzve az Ibrányi Pál által ipja részére tett lekötéseket, a jószágok u. m. Endréden (Szatmár) Vasadon, Ér-Adonyban, és Apáthiban (Bihar megyében) a Tárkányi családra, mint elvitázhatlan örökösre térjenek vissza. 4-er Hasonló történjek a többi javakkal is, úgymint: Bottyánban, N. Tárkányban, Pányban, Kárászban, és minden más helyeken; Bessenyei Mátyás a neki lekötöztetett marhákkal és függő jövedelmekkel be elégedni köteleztetvén.

1581-ben Tárkányi V. János, Szepessy Petronellának fia elzálogosítja Debreczen várossának az Ebesi, Szováthi, Szepesi, Boldogfalvai, Pácsi és Bodóházai részjóságait részint Szabolcs, részint Bihar vármegyében. Ezután János nem sokára meghalt, már 1594-ben neje beöki Paczóth Borbála, mint özvegy említetik. Két fia maradt: IV. István és III. Ferencz.

Említett III. Ferencz (Nagy-Tárkányi, másképp Nagytárkányi Hagit Ferencz) magára vállalván idősb fivére IV. István és többek terheit, 1609. febr. 25-én elzálogosítja Debreczen várossának részjóságait, úgymint: Külső Boldogfalva helységben 13 telket, azon kívül Ebes, Szepes, Szováth, Pacz, és Bodóháza pusztabeli részjóságokat. Ugyan ezen évben ő Zemplin vármegye alispánja lett, 1613-ban országgyűlési követ, 1614-ben pedig a megyei nemessereg vezére.<sup>1)</sup> Meghalt magnélkül. Testvére

IV. István 1620-ban Zemplin megye táblabirája, megyéje által a Beszterczei Bethlenféle consultatoria küldve, majd ugyan e tárgyba Bécsbe. Majd helyettes alispán lett. Az 1622. évi soproni országgyűlésre követül választatott. Ugyan ez időben a megyén át utazó Bethlen elé küldöttségi tagul neveztetett, mint ilyen vett részt Bethlen Gábor lakodalmán is. 1634-ben alispán és ismét orsz. gyűlési követ volt.<sup>2)</sup> Nőtül vette rosályi Kún Annát, Barkóczy László özvegyét, a

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. hist. 136. 141. 142.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 147. 150. 152. 153. 158. 167.



ki hozományával a Tárkányi vagyont ismét szaporítá. Ettől maradt egyetlen fia V. István. Meghalt Kún Anna, mint már másodszor is özvegy 1646-ban, és eltemettetett Bottyánba következő síremlék alá:

Hoc Epitaphium

Erectum est in honorem, memoriamque perpetuam Generosae quondam Dnae Annae Kúnde Nagy-Rosály relictæ viduae, primo Generosi quondam Dni Ladislai Barkóczy de Szala, de quo habebat filios 8, et filias 3, secundo Generosi quondam Dni Stephani Tárkányi de Nagy-Tárkány, de quo habebat filium unum nupernum Generosum Dnum Stephanum Tárkányi. Deus una nobiscum concedat laetam resurrectionem, et vitam aeternam. Amen. †

Quae

Obiit Aetatis suae 61. Anno 1646. die 5. Juny, sepulta die 8. July.“

Kún Annának fia Tárkányi V. István a család utolsó férfi ivadéka említetik a Törvénykönyvben is a Kún leány ivadékok közt, kik közt a rosályi Kún vagyon volt felosztandó. <sup>1)</sup> Ezen V. István először nőül vette Szegedy Zsófiát; és ennek halálával pazdicsi Semsey Katalint, Pribék Ferencz és Becsky György özvegyét. Első nejétől Szegedy Zsófiától leányát Tárkányi Borbálát nőül vette villei Pribék Ádám, csak ugyan említett Pribék Ferencznek és Semsey Katalinnak fia. Ezzel leány ágra ment a Tárkányi jószág. — V. István 1654. nov. 14-én III. Ferdinánd királytól minden ősi és szerzett javaira, és pedig a fiág kihaltával a leány maradékra is kir. uj adományt <sup>2)</sup> vitt és ezekbe 1655. évi sz Lukács napjáról kelt jelentésnél fogva a Leleszi Convent által a legnagyobb részbe ellent mondás nélkül beiktattatott. Az adománylevélbe jegyzett javak ezek: a Bottyányi kastély és Bottyán helységének fele az ottani vámmal és három kerekű malommal a Latorcza vizén, Nagy-Tárkány helységnek fele, a Tiszán szedetni szokott sóvámmal együtt, Nagy és Kis-Agárd, Lyánvári részjószágok a tiszai vámmal. Azon kívül Lácza, Perbenyik, Bély, Dobra, Karád és Szentés helységekbeli, nem különben Kisfalud, és Sárkány pusztabeli részjószágok, valamint több rendbeli szőlők Szentesen, Király-Helmeczen, Tokajban; — Kaponyán egy nemesi udvarház Zemplin várnegyében, — Szabolcs megyében Kárász helységben lévő

<sup>1)</sup> 1659. évi 117. törv. cz.

<sup>2)</sup> Liber regius folio 199.

egy nemesi kúria, és ezen helység<sup>3/4</sup>része, Gyulaj és Gyulaháza helységben, valamint az Ábrányi pusztabeli rész. — Beregh megyében Balasócz, Benediki, Csapóczka, Sukó, Medvedócz, Kuczva, Kuzmina, Patkanócz, és Bisztra helységekben, és Szerednye m. városban levő szőlők és Zselérhely, valamint Lehócz és Pruksa helységekben is Ung megyében; Végre Abaúj megyében Pány felvégnék nevezett fele Pány helységének, ottani nemesi kúriával és malommal, Szöllős helységének fele az egész malommal

Ezután Tárkányi V. István, az utolsó férfi ivadék, 1667-ben sirba szállt. Birtokait egyetlen leánya Tárkányi Borbála Pribék Ádám neje örökölte, míg azok ismét ennek leányával Pribék Évával ennek első férjére Keczer Miklósrá, és ennek magnélkül történt halálával második férjére báró Sennyey Istvánra szállottak.

A család czimere — mint főlebb a metszvény mutatja — és mint az utolsó Tárkányi István után maradt „1652.” évszámot viselő ezüst edényről <sup>1)</sup> rajzoltatott, következő: a vért udvarában pánczélos kar könyököl, hosszú pallóst tartva egyenesen, melyet a férfi karon egyik lábával álló oroszlán, három lábával ragad meg. Ugyan e képlet látható a vért fölötti sisak koronáján is. A vértet foszladék veszi körül. A czimer színeit nem ismerjük.

E család ivadéka lehetett, noha a táblán nem találjuk, azon Tárkányi Albert is, kit 1527-ben családjával együtt Némethi tulajdon házában tüzzel agyon perzselt. <sup>2)</sup>

E család kihalván, más Tárkányi család lehetett az, mely Doboka megyében Szent-Andráson birtokos, 1702-ben a só jövedelemben részes volt. És más eredetű Tárkányi család lehet az is, mely Szabolcs megye nemessége sorában említetik. <sup>3)</sup>

**Tarkó család.** Közülök Tarkó Adalbert (szül. 1735.) előbb Köbölkúton, majd több helyen plébános. 1793. pozsonyi, 1802-től esztergomi kanonok. Meghalt 1817-ben. <sup>4)</sup> Czimere a vért kék udvarában hármas zöld halmon fekvő kardon daru áll, csőrében három liomot tartva. Ugyan ez van a vért fölötti sisak koronáján is.

**Tarnik család,** más néven Fábry. Nógrád megyében a kétségtelen nemesek sorában találjuk. 1705-ben Tarnik Mátyás özvegye

<sup>1)</sup> Gróf Mailáth József ur birtokában.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Zemplin not. hist. pag. 55.

<sup>3)</sup> Hodor Kár. Doboka várm. 284.

<sup>4)</sup> Fényes, Magyarország állapota stat. geogr. tekint. IV. köt. 219

<sup>5)</sup> Memoria Basilicae Strigoniensis p. 179.



járult a nemesi fölkeléshez. 1754-ben élt Tarnik másképp Fábri Sámuel, és fia István szintén Nógrád megyében.

A Tarnik (vagy Tarnyik) család, (mert így is íratott neve,) Zemplin megyében is honos. <sup>1)</sup>

**Tarnóczy család.** (Alsó-Lelóczi és Jezerniczei) A család legrégiebb törzs-őseit Orosz-lengyelországból eredeztetik. Ezen származtatás szerint a családnak magyarországi ismert őse a honfoglaló Árpád hadával beköltözött és Moson megyében Oroszvárrott (Karlburg) telepedett rutheneknek főnöke (Wladikja) volt. E férfiú IV. Béla király korában élt és több jeles érdemei közt a tatárok elől futó IV. Béla királynak, midőn ennek Fridrik herczeg vendégsértő letartoztatásából mindenéből kifosztva menekülnie sikerült, 30 marka aranyat kölcsönzött; ezen érdemek jutalmául IV. Béla király — mint az oklevél mondja <sup>2)</sup> — nevezett Ruthen Wladiknak Túrócz megyei Tarnouch földjét adományozta, és azt 1266-ban újra megerősíté; 1381-ben pedig Széchi Miklós országbíró ítélőlevelében ezen adományozott birtokot mindkét ágra szólónak nyilvánította.

Ezen adományleveleket a nevezett törzsnek utódai, kik magokat előbb Tarnovszkynak, utóbb Tarnóczy-nak nevezék, névszerint pedig Tarnóczy Jánosnak és Istvánnak (Joan. et Steph. de Tarnouch) leányai Anna, Erzse és Kata 1391-ben Bebek Imre országbíró birtokjog vizsgáló törvényszéke előtt is felmutatták, és birtokjogaikat igazolták. <sup>3)</sup> Idővel azonban e birtok nő ágra szállt. Ugyan e megyében fekszik Jezernicze helység is, és tőszomszédja Markovicza, <sup>4)</sup> hajdán amannak is neve, honnan a család mint régi birtokáról előnevét írta. Már a XVI. század hajnalán Túrócz megye virágzó családdai sorában találjuk a Tarnovszky



<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

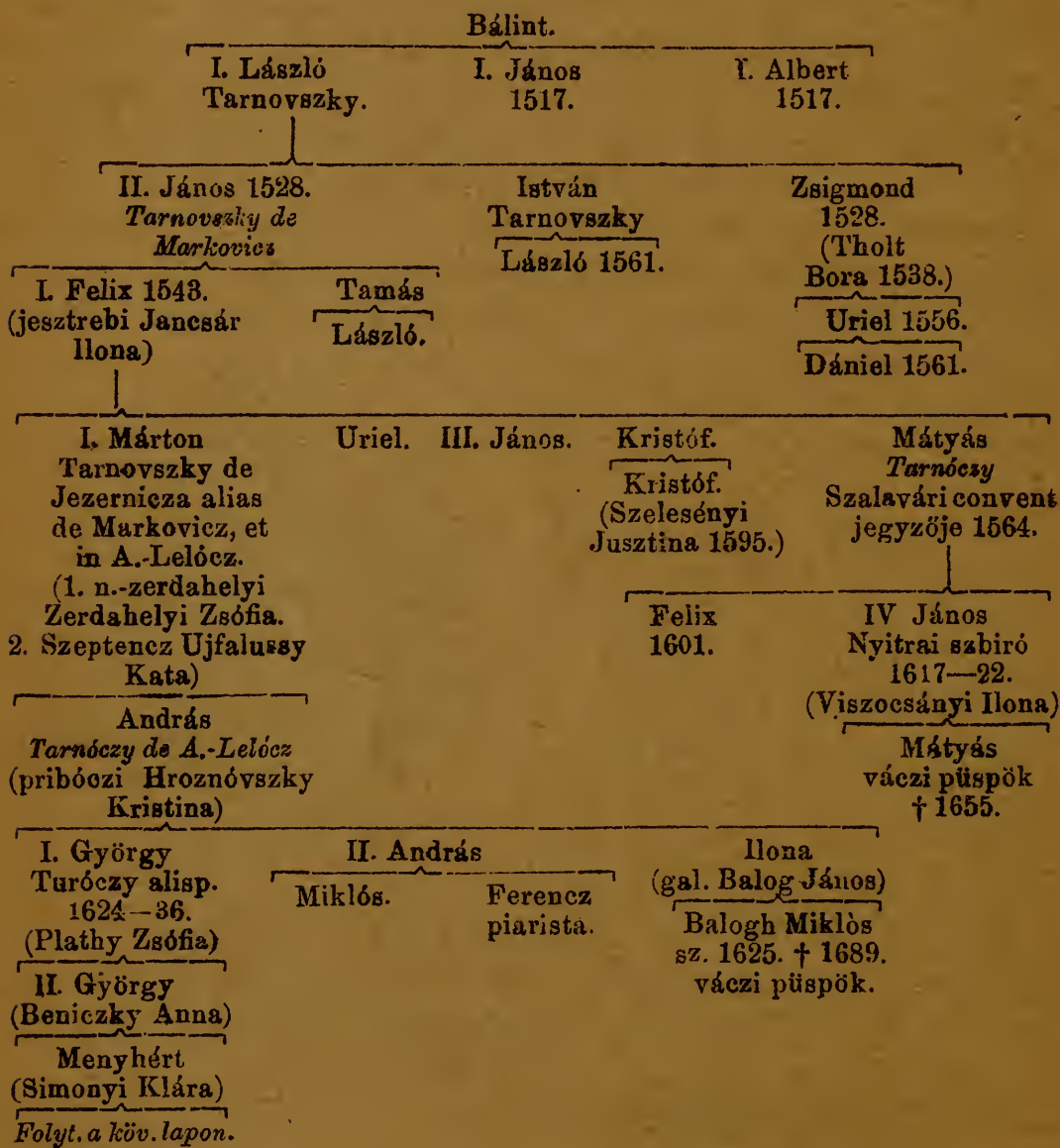
<sup>2)</sup> Az országos levéltárban.

<sup>3)</sup> Regestrum de Thuroch, Engelnél Monumenta Ungrica p. 99. valamint Bel M. Notitia nova Hung. II. pag. 330. hol azonban Wladik helyett Mladik Ruthenus olvasható.

<sup>4)</sup> Bel M. id. m. 344.

vagy Tarnóczy nevet, midőn abból Tarnóczy Kristóf mint azon megyének követe 1505-ben a rákosi híres országgyűlésen vett részt. <sup>1)</sup>

Még régebben élt Tarnóvszky Bálint, kinek életkora a családfai viszonyok összevetése folytán a XV. századba esik. Ennek három fia I. János, Albert és László családi értesítés szerint II. Lajos királytól 1517-ben adományt nyertek. Ezek közül I. János II. Lajos kir. kamarása, 1526-ban Mohácsnál esett el, I. Lászlótól egy ágon a családnak leszármazása napjainkig <sup>2)</sup> következő:



<sup>1)</sup> Kovachich M. Supplementum ad Vestigia Comitiorum II. 335. Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a moh. vész ntán. 157.

<sup>2)</sup> Családi közlés. Ezenfölül Rajcsányi Deduct. geneal. II 181. lap. — mint látszik — igen hiteles családfa stb.



Menyhért, *ki az előbbi lapon.*  
(Simonyi Klára)

I. Imre Nyitra megyei főadószedő végr. 1754. (Apponyi Teréz)	Pál 1729. nyitrai kanonok † 1753.
--	---

II. Imre (Brogyány Magdolna) Károly szül. 1765. cs. k. kam. 1810. (Detrich Rozália)	Anna-Krisztina 1762. (Bacskády Jánosné)	Flóris 1803. 37. (Viszocsányban)
---	---	--

Antónia cs. k. hölgy (1. gr. Batthyány Ernő 2. gr. Batthyány József)	Kázmér sz. 1804. Bars v. főispán (Majthényi Amália) lak. Lasztkáron Nyitra)
---	---

Gusztáv Nyitra m. főjegyző 1861.	Béla Bars v. főjegyző 1861. (Vojnich Ríza)	Kázmér.	Malvina (gr. Niczky István)	Antónia.	Etelka (gr. Batthány Béla)	Amália.	Ilona.
Kázmér szül. 1864.							

A családfán álló I. Felixnek egyik fia Mátyás 1564-ben a Szalavári conventnek jegyzője volt. Ennek egyik fia János, 1617 – 22-ben Nyitra vármegye szolgabírája volt; <sup>1)</sup> ennek nejétől Viszocsányi Ilonától született fia II. Mátyás, a papi pályára lépven, előbb novi címzetes, utóbb 1648-tól csanádi és 1651-től váczi megyés püspök és szepesi prépost volt. Meghalt 1655-ben. <sup>2)</sup>

A családfa szerint I. Márton már birt Alsó-Lelóczon Nyitra vármegyében, hová a család ez ága azután áttelepedett, és mely helység jelenleg is a család birtoka. I. Mártonnak második neje özvegy Boronkayné született Szeptencz-Ujfalussy Kata volt, ki magtalanul halt meg. Előbbi nejétől maradt fia András, kinek Hroznóvszky Krisztinától egyik leánya Ilona galanthai Balogh Jánosné, lett anyja galanthai Balogh Miklósnak, a váczi püspöknek, ki 1689-ben halt meg. <sup>3)</sup> Andrásnak fiú gyermekei közül I. György, Turócz vármegyének 1634—36-ban alispánja volt. <sup>4)</sup> Ez nejétől nagy-palugyai és turócz-divéki Plathy Zsófiától nemzé II. Györgyöt.

<sup>1)</sup> 1618. 49. és 1622. évi 36. törv. cz. és Acta Diaetae Anni 1622. Kézirat.

<sup>2)</sup> Pray, Specimen Hierarchiae I. 355. 356. II. 303. Wagner Analecta Scepus II. 107.

<sup>3)</sup> Wagner Analecta Scepusii II. 122.

<sup>4)</sup> Bel M. Notitia nova Hung. II. 312.

II. Györgynek nejétől beniczei Beniczky Annától fia volt Menyhért, ennek simonyi Simonyi Klárától I. Imre és Pál, ki 1729-től nyitrai kanonok volt. Meghalt 1753.

I. Imre Nyitra megyének erélyes főadószedője volt, kinek megyei életéből a főispánnal gr. Eszterházy püspökkel történt összetűzése érdekes jelenetet képez. Nejétől nagy-apponyi Apponyi Teréztől három gyermeke maradt; ezek közül

II. Imre nőül vevén brogyányi Brogyányi Magdolnát, ezzel nemzé fiát Károlyt, ki Veszocsányban született 1765. nov. 8-án. Nyitra vármegye táblabírája és 1810-től fogva cs. kir. kamarás. Alsó-Lelócz és Jezerniczei birtokára 1805-ben új királyi adományt vitt, egyuttal Szent-Mihály úr, Besze, Vecse és Mártonfalva ura volt. Nejétől Benedekfalvi Detrich Rozáliától két gyermeke maradt: 1. Antonia csillag ker. hölgy, előbb gróf Batthyány Ernőnek, utóbb gróf Batthyány Józsefnek özvegye és 2. Tarnóczy Kázmér.

Kázmér szül. Alsó-Lelóczon 1804. mart. 2-án. Közpályára lépven, ezt 1823-ban mint Pozsony megye tiszteletbeli aljegyzője kezdte meg. 1824-ben már Bars megyének első al-, 1828-ban főjegyzője, és Szepes megyébe kiküldött országos összeírója. Az 1832/6. évi országgyűlésen mint Bars megye követe a szabadelvű ellenzék sorában tűnt föl, hol egyik beszédében a felső tábla jogi túlterjeszkedéseit elemezvén, ezért ellene roszaló kir. leirat érkezett, mely azonban a rendek táblája által nem pártoltatván, az országgyűlés végeig a két tábla közti vita tárgyává vált. Azalatt gr. Keglevich János Bars megye főispánja megyéjében tisztujjitást tartva, a rendek ellenzése daczára, helyébe mást nevezett főjegyzőül, mely tüntetés ellenében viszont az országgyűlési rendek táblája által kerületi jegyzővé választatott. Az országgyűlés végével buzgó küzdelmeiért megyéje ezüst diszkarddal sietett elismerését tanusítani, a kardra vésett ily felirattal; „*Haza és haladás ügyében mutatott férfias hőség elismerése jellel Tarnóczy Kázmér 1832/6. országgyűlési követjöknek Bars megye rendei.*” Ez időtől 1844-ig több megyében mint a szabadelvű párt tevékeny tagja működött, midőn a Nyitra megyei administratio ellen föllépett megyei nemesség és ennek élén álló számos főrendek által az első alispáni hivatal elvállalására szólíttatott, minek elfogadása által egy oly mérvű választási harc kezdődött, melynek pártoskodási tevékenység, erély, az elköltött összegek nagysága tekintetében az általános korteskedés idejében sem találtatott mássa, s mely hosszú küzdés után megválasztásával végződven, a megye egész közigazgatása más alakot vőn, és megyéje ál-



tal oly nagyra becsültetett, hogy 1847-ben betegség okozta távollétében is újra egyakarattal alispánná és nem sokára orosz. gyűlési követévé választatott, mely országgyűlésen gróf Széchenyi István mellé állván, az akkori viszonyok közt mérséklete és utasításához való hűsége által tűnt ki. Ő indítványozta az urbéri kármentesítést, és azt keresztül vitte. Az 1848. évi pesti nemzetgyűlésre ismét Nyitra vármegyéből a nyitrai választó kerület képviselőjévé választatott, a m. kir. kormány által pedig Pozsony és Nyitra megyékbe és ezek területén fekvő sz. kir. városokban az itt-ott történt izgatások és lázongások megfékezésére teljhatalmú kormánybiztosnak nevezett ki, mely küldetésében úgy a közcsend és rend fentartása körül erélyesen, valamint a felízgatott kedélyek lecsendesítésében mérséklettel és eszélyesen működött. A pesti nemzetgyűlésen az 5. osztály elnökévé választatott. Beállván a harczok, magány életbe vonúlt. 1859-ben a nyitrai gazdasági egylet alakító közgyűlése ideiglenes elnökévé választá, míg az 1860. év mint Bars megye főispánját ismét a közpályára hívá, mely tisztében a megye általános szeretetét víván ki, ennek elismeréseül arczképe a megye teremében felállítatni határoztatott. Mint főispán az 1861. évi országgyűlésen a felső házban vévén részt, a két ház összhangzó egyetértésére nézve nem csekély tényezőül szolgált. Az országgyűlés foloszlata után ismét Laszkári magányába vonúlt. Nejétől kesseleőkeői Majthényi Amáliától három fia és négy leánya élnek, a két idősb fiak Gusztáv és Béla az 1861. évben Nyitra és Bars megyében tiszt. főjegyzőséget viseltek, utóbbi 1864-ben nőül vette bajsai Vojnich Rizát; a leányok közül Malvina gr. Niczky István özvegye költsége által az irodalmi téren is ismeretes. Etelka 1864. nov. 26-án lön neje gróf Batthyány Bélának.

A családfát teljesnek nem mondhatjuk. Arról nem csak a régiebb időkből, de a mostaniból is többen hiányzanak. A család egyik mellékágából Bars megyében Nyitraszegi birtokos Gábor, fiai Ernő és Andor.

A régiebb időkből, azok közül, kiket a táblán nem találunk, elésorolhatjuk: Tarnóczy Andrást, ki 1549-ben Gyöngyösön több társával a törökökkel bizonyos dolgok eligazítására volt kiküldve, 1551. táján két török hajót fogott el a Dunán, utóbb kassai Praefectus volt. Meghalt 1565-ben. <sup>1)</sup> Özvegyének körmendi háza miatt gr. Erdődy Péterné elleni panasza az országgyűlés elé került. <sup>2)</sup> Leánya

<sup>1)</sup> Budai Fer. Hist. polg. lexikon. III. 388. Lehoczky Stemma. 385.

<sup>2)</sup> 1578. évi 23. törv. cz.

Katalin Dersffy István neje lett, kinek leányát Borbálát osgyáni Bakos János birta feleségül. <sup>1)</sup>

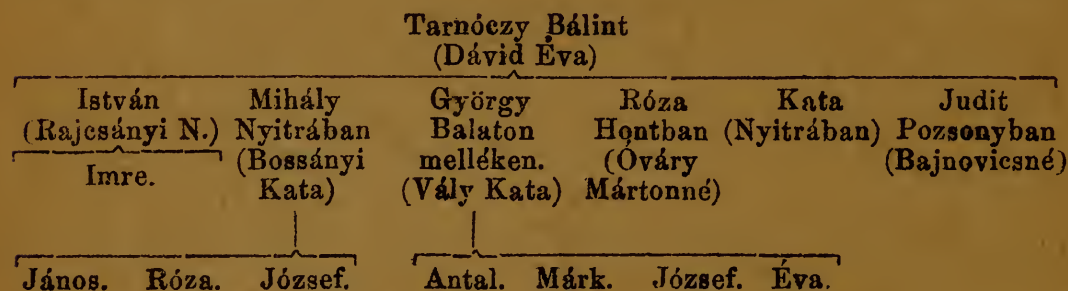
Tarnóczy Farkas a hadi pályán tűnt fel, pápai, majd kanisai alkapitány, 1593-ban Veszprémnél török fogságba esett. <sup>2)</sup>

Tarnóczy (vagy mint írva van: Tarnovszky) Miklós 1618-ban Turóc vármegye alispánja Meghalt azon évi december 16-án. <sup>3)</sup>

Tarnóczy István tudós jezsuita (sz. 1626.), 1678-ban kiadott „Titkos értelmű Rósa” című, Fodor Jánosnak ajánlott, 1679-ben pedig Nagy-Szombatban: „Nagy mesterség a jóllét” Bercsényi Miklósnak ajánlott műveiről stb. ismeretes. Meghalt 1690-ben.

Gábor 1734-ben szintén a jezsuiták közt állott, és bölcsészeti tudor volt. <sup>4)</sup>

Továbbá e család egyik ágából való lehetett a következő töredék nemzékrend is. <sup>5)</sup>



Végre e családból eredt azon Tarnóczy András is, kinek nejétől Szádeczky Zsuzsától leánya Anna Dubniczky Istvánné volt. És Anna 1760. Baloghy Miklósné.

A család czímere — mint főlebb a metszvény is ábrázolja — vízirányosan két felé osztott paizs, a felső kék udvarban menő griff, előtte csillag, háta mögött félhold ragyog, az alsó vörös udvarban nyíllal átlőtt futó nyúl látszik. A paizs fölötti sisak koronájából első lábával lilomót tartó griff emelkedik ki. Foszladék a vért körül aranykék és aranyvörös.

E czímerben a hold és csillag jelvényeket a család, mely a Lengyel Leliva gróf Tarnovszkyakat egyik rokon ágának tartja, ezen összeköttetésre mutató ősi czímereül igényli. A futó s nyíllal sebzett

<sup>1)</sup> Lehoczky id. h. és Rajcsány Geneal. II. 63.

<sup>2)</sup> Pethő Gergely, M. krónika 135.

<sup>3)</sup> Bel M. Notitia nova. Hung. II. 312.

<sup>4)</sup> „Dissertatio de Nobilitate romana.” könyvben említve.

<sup>5)</sup> Rajcsányi Deduc. geneal. II.



nyúl pedig a Fridrik herczeg által IV. Béla király személyében megsértett vendégjogra vonatkozó emléknek tartatik.

**Tarnóczy család.** Trencsin megyében a XVII. századtól kezdve szintén élt egy czímerleveles nemes Tarnóczy nevű család, mely az előbbtől egészen kütömböző származású. Ennek czimereslevelét Tarnóczy János nyerte II. Ferdinand királytól, és azt azon évben Trencsin megye közgyűlésén ki is hirdetteté. 1646-ban Becz-kón lakott Tarnóczy András, és innen újjítatá meg nemes levelét III. Ferdinánd király által 1647-ben, és azt ismét Trencsin megyében kihirdetteté. <sup>1)</sup> Ezen Andrásnak nejétől Felicis Katától fia volt Márton, ki 1644-ben Wittebergben tanult, és előbb Trencsinben volt rector, utóbb 1651-ben Vágújhelyen evang. lelkészszé avattatott. <sup>2)</sup>

1690-ben a család egyes tagjai Ovcárszskón laktak, 1736-ban András és fiai András és Antal Bicsiczen székeltek.

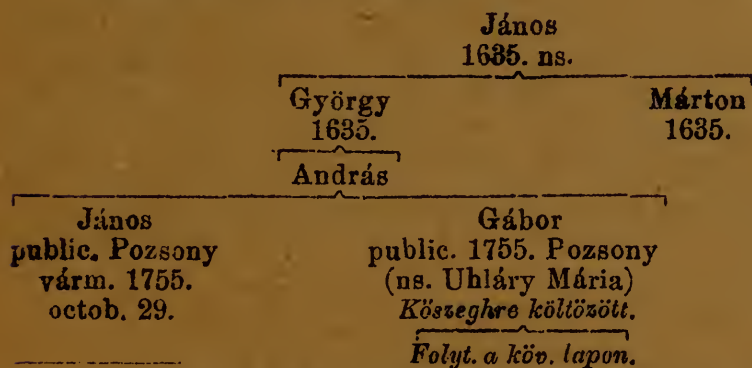
A Trencsin megyei nemesi összeírások szerint 1748-ban Driethomán lakott János és Miklós, Trencsin sz. k. városban pedig János és Pál.

1768-ban Driethomán József, Trencsin sz. k. városban Pál és fiai Pál és János.

1803-ban Trencsin városában János és fiai Ferencz és János. 1837-ben szintén Trencsinben János.

**Tarnóczy család.** Szintén czímerleveles nemes család, melynek a fönnebbiekkel viszonyát nem ismerjük. A czimereslevelet Tarnóczy János kapta maga és fiai György és Márton részére 1635. april 23-kán II. Ferdinand királytól. A család Pozsony vármegyéből át szakadt Vas vármegyébe is, és innen az ausztriai örökös tartományokba is.

Nemzékrende következő:



<sup>1)</sup> Trencsin-várm. jegyzőkönyvei 1632. évi 254. lap. — 1637. évi 807. lap. és Regestrum anni 1646.

<sup>2)</sup> Bartholomaeides, Memoria Ungarorum 137. és Klein Prediger II. 495

Gábor, ki az előbbi lapon.  
public. 1755. Pozsony  
(ns. Uhláry Mária)  
Kőszeghre költözött.

Ferencz Xav. szül. Kőszeghen 1756. april. 16. 1780. m. gárdista. (ns. Sprizenberg Kata)		János Erzse fhzg asszony fő lovászmest. 1780. Insbruckban.	
Vilmos Kuffsteini lelkész pápai kamarás.	Miksa Salzburgi érsek. ném. orsz. primás.	Károly (ns. Heufler Teréz) Károly. Miksa. és 5 leány.	

A család czímere e paizs kék udvarában magas szikla ellenében ágaskodó, első ballábával a sziklát fogó, első jobb lábával kivont kardot tartó oroszlán; a paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, első lába körmei közt repülni akaró galambot tartva, mely galamb csőrében zöld gályat tart. A vértet szokásos foszladék veszi körül.

**Tarnóczy család.** (Tarnóczi) Nograd megyében is van Tarnócz nevű helység, melyet hajdán hason nevű nemes család birt, de már a XVII. században is a kihaltak közé tartozott. Ebből élt 1568-ban Tarnóczy János, kinek nejétől Szügyi Orbonás Erzsébettől, ki utóbb Ragyolczy Vinczéhez ment nőül, születtek gyermekei: Tarnóczy András és Tarnóczy Borbála Adorján Tamásné.

Erdélyben székely primornak iratik Tarnóczi Sebestyén 1630—41. Orbaiszékben Szent lélek ura, kinek leányát Sárát Mikos János elrablá. <sup>1)</sup>

**Tárnok család.** Lásd Thárnok.

**Tarnovszky család.** (Tarnovi) Lengyel eredetű család, mely nevét a Galliciában fekvő Tarnov-tól vette. Tarnovi Tarnovszky gróf Mihály-Szaniszló, (ki Amornak is neveztetett) magyar családba házasodott, nőül vévén Czobor Imrének leányát Czobor Annát, Thurzó Imre özvegyét, kitől született leánya Zsófia, kinek második férje gróf Ilésházy Gábor volt, és két fia Tarnovszky Péter-Károly és János-Szaniszló, kik az 1655. évi országgyűlésen a 119 törv. cikk szerint magyar honfiusítást nyertek. Péter kihalt; János családját tovább terjeszté.

Az ismert nemzékrend <sup>2)</sup> következő:

<sup>1)</sup> Kállay Székely nemz. 284. és Szalárdy Krón. 98.

<sup>2)</sup> Rajcsány Geneal. ded. I. 115. Wagner Mss. LXX. p. 43.



Mihály-Szaniszló  
(Czobor Anna)

Péter-Károly  
1655.  
†

Zsófia  
(1. Girvay M.  
lublini castellan.  
2. gr. Illésházy Gábor  
3. Praznovszky Szaniszló  
ploei palatin. 1666.)

János-Szaniszló  
1655.  
(Dombroicza Bora)

Gr. Sándor  
(Dziedusiczka N.  
a podoli Palat. leánya)

Mihály  
(Prserevska  
Alexandra)

Ferencz Zsófia Bora gr. Kajetán  
† (Romanovszky 1756. (Bogusowna  
Sándor) Anasztazia)

József-Márton  
(Karvicska Róza)

János Fortunat Antal.  
1760.

János Jácint Joachim. Ráfael.  
1756.

**Tarnóczy család.** (Királyfalvi) Székely kihalt család. <sup>1)</sup> 1630—1634. élt közülök Sebestyén, primor, ki a Kézdi székben a szentléleki várkastélyt birta, <sup>2)</sup> honnan Mikes Mihály az özvegy Tarnóczyné leányát szerelemből elrablá.

**Tarnóvszky család.** *Lásd Trenovszky cs.*

**Tarpai család.** (Tarpai és Szilágyi) Eredetileg Beregh megyei család, mely megyének T a r p a helységéről vette nevét. Innen szakadhatott a Szilágyságba. A XVII. században Szilágyi előnévvel Tarpai András a n. váradí ref. collegium igazgatója, egy magyar könyvet írt a keresztyén házasságról. <sup>3)</sup>

Közép-Szolnok vármegyében Tarpai S á m u e l Zilah városi tanácsnok és azon megyei ülnök. S á n d o r azon megyei szolgabíró, utóbb törvényszéki ülnök, s több helyen birtokos. Neje Tunyoghy Anna.

**Tarráni család.** Tarráni Ferencz 1716-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemeslevelét <sup>4)</sup>

Czimere a vért kek udvarában zöld téren arany koronán álló egy fejű fekete sas szétterjesztett szárnyakkal, fölötté jobbról arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között ezüst egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról aranykék.

<sup>1)</sup> Kállay. Székely nemz. 114. Kőváry L. Erdély nev. cs. 271.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 284. lapon. Sajtó hibából Tarnóthy áll Tarnóczy helyett.

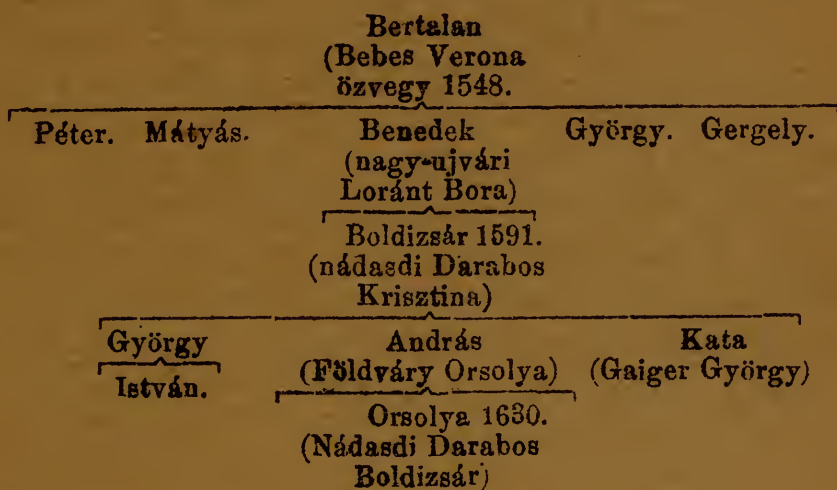
<sup>3)</sup> Magyar Irók. Életrajz gyűjt. II. köt. 336.

<sup>4)</sup> Collect. herald. nro 465.

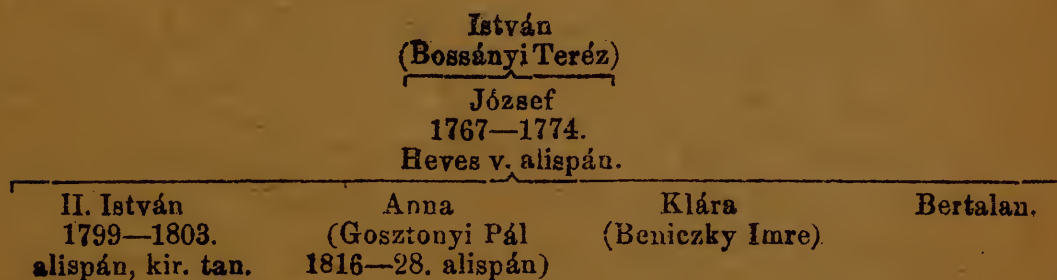




A XVI. század első felében élt német-szececsödi Tarródy Bertalan, kinek 1548-ban már csak özvegye Bebes Verona élt. Volt pedig ez a Bebes Verona leánya Bebes Péternek és nejének Ormándy Mártának, Ormándy Mihály leányának. Ezen Bertalan ivadékát négy ízen következőleg ismerjük:



A család egy ága Heves megyébe származott, hol tagjai főbb megyei hivatalokat viseltek, ezen ágból ismeretes e nemzékrend:



A családfán álló József Heves megyének 1767-ben másod-, 1770—1774-ben első alispánja volt, fia II. István 1788-ban a József császári rendszer alatt törv. ülnök, 1792—1799. másod alispán volt. 1810-ben már m. kir. helytartósági tanácsos, cs. k. kamarás, és arany sark. vitéz. 1812-ben ezer ftot adott a Ludoviceára. Tán ő azon István, kinek nejétől szendrői Török Máriától csak leányai voltak: Apollónia Ugronovics Józsefné, és Krisztina báró Vécsey Józsefné.

**Tarsoly család.** (Komádi) Régi család, mely Bihar megyéből ered, és e megyei Komádi helységről írja nevét, jelenleg székhelye főleg Torda vármegye.

Családi egyszerű közlés szerint Bihar megye levéltárában lévő adománylevél szerint Tarsoly Mihály 1353-ban I. Lajos király alatt vitézkedett. A család levelei, melyek a báró Perényiek levéltárában letétettek, elveszvé, a család emlékezetét csak a II. Lajos király alatt élt Tarsoly Gergely ben leli ismét fel, ki — úgymond — 300 embere élén Mohácsnál vívott és esett el. Ennek utóda volt azon Tarsoly Péter, ki a XVII. század derekán Erdélybe Tordára telepedett, hol Apaffy Mihály fejedelemtől 1679-ben nyolcz kerekű malmot kapott adományba, mely utóbb a város birtoka lett. Ez kapott Apaffytól adományt Doboka vármegyében a vásártelki részjószága, mely a gr. Csákiak kezébe került. Bihar megyei javait, u. m. a komádit, Magyar-Homorog, Papi, Bölkény, úgy szintén a borsodi, bölcsi, pethlendi, kis- és nagy-nyesztai javakat és pusztákat a nagyváradi káptalannak 40,000 fiban zálogította el. E Péter nőül vette a Csegezi, Jobbágy és patolczi Horváth családdal rokon Sárközi Erzsébetet, és ezzel a Tarsoly család erdélyi ágát alapítá, mint következik :

Péter 1679. (Sárközy Erzsé)		
II. Péter (pávai Vajna Erzsé)		Judit (budaki Rettegi Mihály kolosi főbíró)
István (Okolicsányi Ágnes)		
I. Miklós (Gerendy Julia)		
Sándor Tordán vár. tanács.		II. Miklós tizedbér tárnok 1815. † 1846.
Gergely Tordai főjegyző honvéd százados † 1861.	Eszter (Pápay Lajos)	N. (Bóér Elek)
		Lőrincz lak. Turban.
		Gábor Ar. Rákoson. 1861.
		Albert 1861.
		Kálmán 1861.

I. Péter neje mint Bánk Margit és Ilona örököse birt Apahida, Tur, Pusztá Egres helységben.

Istvánnak neje Okolicsányi Sámuelnek Cserey Krisztinától leánya Okolicsányi Ágnes, ki által a Bodoki és Zsúki örökségben lett részes.

I. Miklósnak egyik fia Sándor, kinek szerencsétlen fia Gergely 1848-ig Torda vármegye főjegyzője, azután honvéd százados és ennek folytán 1850-ben besorozott cs. kir. közkatona Haza jut-



ván, ismét forradalmi részvét gyanújával elfogatva, N. Szebenbe elzáratott, hol a sanyarú szigorúság folytán elmejében megháborodva, 1861. jan. 5-én életének önkezelével golyó által véget vetett.

II. Miklósnak, ki Torda megyében tizedbér-tárnok volt, és 1846-ban halt meg, fia Lőrincz lak. Turban, ennek fiai Gábor, ki Aranyos Rákoson lakik, Albert és Kálmán.

A család czimere a koronás vért udvarában egy nemzeti zászló, és egy meztelen kard, melyen átszúrt törökfej van.

**Tartler család.** Tagjai többnyire kamarai hivatalokat viseltek, így János 1787-ben a nyitrai kamarai administrationál actuarius volt. Erdélyben meg főleg Brassóban találjuk e családot, hol Márk, Sámuel 1794-ben a városnál jegyzők voltak, másik Márk Megyeszékben osztó. György Udvarhelyszék fő orvosa.

Közülok Tartler János (tán a ki fölebb említett) 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg. Czimere négy részre osztott paizs; az 1. és 4. kék udvarban zöld téren arany szarvas fut; a 2 és 3. arany udvarban szögletes vörös szelemen alatt zöld téren hármass fehér rózsá virít. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között szintén hármass fehér rózsá virul. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

**Tasnády család.** Abauj, Szatmár vármegye nemes családá, melyből

Szatmár megyében birtokos a család Bot-Paládon. <sup>2)</sup> Tasnádyné szül. Egry Amália Vissen birtokos.

Egy ága Doboka vármegyébe szakadván, ott lett birtokos. Ezen ágból György Szék városi hivatalnok 1845. körül. Pál ugyan ott városi tanácsos 1848. előtt.

Zemplin megyében a nemesség sorában találjuk a Tasnády-Takács családot, <sup>3)</sup> mely Kis-Ráskón birtokos e század elején. <sup>4)</sup> Tán ezek elci közül való azon Tasnády István, ki 1671-ben tarczali prot. lelkész volt. <sup>5)</sup>

**Tasner család.** Tasner György és Mihály testvérek a török elleni hadakban szerzett érdemeikért I. József király által 1708. febr. 11-én kelt czímeres nemeslevélben nemesítettek meg. <sup>6)</sup>

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Szirmay, Szatmár vármegye II. 267.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 373.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 146.

<sup>6)</sup> Collect. herald. nro. 751.

Czímerök — mint itt a táblán láthatni, — a vért kék udvarában zöld téren pánczélos és sisakos vitéz áll, oldalán kardhüvelye



lóg, sisakját vörös strucztoll ékesíti; jobb kezével kivont kardot, bal kezével levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva, a koronából kinyúló kétszarvas-agancs között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E család egyik jeles tagja volt Tasner Antal, szül. 1808. máj. 5-én Óskün Veszprém megyében,

hol akkor atyja gazdatiszt volt. T. Antal 1839-ben ügyvédi vizsgát tett, és egymás után gróf Andrássy György, gr. Széchenyi István, és végre báró Sina Simon titkára volt. A két elsőbbi, főleg pedig gr. Széchenyi mellett, kivált külföldi utazásai által kitűnő tapasztalatokat szerzett, és az ez által tervelt és sikeresített országos vállalatoknál tevékeny részt vett; és kiművelt tanultságaért, mely a folyóiratokban tett közlései által is kitűnt, a m. akadémia is tagjául választá. <sup>1)</sup> Meghalt Pesten 1861. aug. 25-én.

**Tassy család.** Trencsin megye nemessége sorában áll. A címeres nemeslevelet Tassy Lőrincz nyerte és azt 1647-ben nevezett megyében kihirdetteté. Jelenleg ott nyoma sincs. *Lásd Thassy cs.*

**Tatár család.** (Tatárfalvi) Szatmár vármegye régi nemes családja, mely hajdán azon megyei Tatárfalvát birta, és melynek

<sup>1)</sup> Életrajza olv. Ujabb Ismeretek tára VI. köt. 313.



őse lehetett azon T a t á r nevű kún vezér, ki 1122-ben jött be, vagy az 1241-ben bejött Tatárok egyikétől eredt. 1323-ban élt Tatár István. 1411-ben Tatárfalvát Tatár Ambrús és János birták. <sup>1)</sup>

Tán e családból volt Tatár Tamás 1526-ban ítélőmester is. <sup>2)</sup>

**Tatár család.** (máskép Boda) Tatár máskép Boda János 1686-ban I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét. <sup>3)</sup>

Czímere a vért udvarában zöldtéren, fehér lovon nyargaló vörös ruhás vitéz, alatta zöld nyereg takaró, fején prémes kalpag, jobb kezében nyíllal kifeszített íj van. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

**Tatár család.** Törzse Tatár János 1607. oct. 18-án Rákóczy Zsigmond erdélyi fejedelemtől kapott czímeres nemeslevelet, mely Máramaros vármegyében hirdettetett ki. <sup>4)</sup>

**Tatár család.** Törzse Tatár János, ki 1633. jan. 14. kelt czímeres levélben II. Ferdinand király által nemesítetett meg, és nemes levelök 1635. oct. 3-án Nógrád megyében hirdettetett ki.

1734-ben a Nógrád megyei nemesi vizsgálatkor a főlebbi czímeres levél alapján Tatár Gergely és fia I. István igazolták nemességöket. Ezen Gergely ivadéka így származott:

Gergely  
Nógrádban 1734.  
I. István 1734.  
Nógrádban.

Bálint			János.		Sándor.		I. Pál	
II. István			II. Pál				N. N.	
Jusztina	Mária	Ferencz	György	József	Pál	István	András	
Losonczon	Losoncz.	Békes-	Luczinban	Szarvason	1836.	1836.	1836.	
1836.	1836.	Dobozi	gazdatiszt	1836.				
		lelkész	1836.					
		1836.	Teréz		Mária	Julia.		
			B.-Gyarma-		(Machala)			
			ton.					

II. Istvánnak fia Ferencz gyermek korában költözve el, mint Békes megyei Dobozi prot. lelkész, II. Pálnak fia György mint Luczinban báró Podmaniczky gazdatisztje, utóbb Zagyván báró Pró-

<sup>1)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 211.

<sup>2)</sup> Szerémy György emlékirata 150. lap.

<sup>3)</sup> Collect. herald. nro 830.

<sup>4)</sup> Szatmár vármegye levéltárában van az eredeti.

nay g. tisztje, továbbá I. Pálnak utódai Nógrád megyétől 1836. maj. 11. és 16-án kaptak nemességükről bizonyítványt. <sup>1)</sup>

Tatár nevű nemes család Zemplin megyében is létezik. <sup>2)</sup>

**Tatár család.** Székely nemes család, melyből G e r g e l y jelen volt az agyagfalvi gyűlésen Marosszékből 1506-ban Kállay szerint.

**Tatay család.** (Úri sz. Mihályi †) Komárom megyéből szakadt Hont s Nógrád megyébe.

Komáromban T a t a y (vagy mint másutt iratik Tathay és Tattay) M á t é a naszádosok vajdája 1582-ben kap komáromi házára kir. adományt, <sup>3)</sup> és abba 1589-ben beiktattatik. <sup>4)</sup>

1629-ben élt Tatay Péter, ennek nejétől Erdőhegyi Zsófiától gyermekei Miklós, Ferencz, Anna és Zsuzsa <sup>5)</sup>

1691-ben Tatay Mihály vissza vonja Gyürky Ferenczhez a Léván fekvő házról és kertről tett bevállási szerződését. <sup>6)</sup>

1709-ben Tatay György a nógrádi nemesek közt fordul elő.

A XVII. század végén Tatay L á s z l ó a Hont megyei disznói Horváthy családba házasodott, nőül vévén Horváthy Évát, ettől fia I. Imre már Nógrád megyei lakos, azon megyében az 1726. évi nemesi vizsgálatkor Komárom megyének 1713. mart. 20-án kelt nemesi bizonyítványával igazolta <sup>7)</sup> nemességét.

A családja kibalásáig következő:

<p style="text-align: center;">László (Horváthy Éva) I. Imre 1713. 1726. (Lamos Éva özvegy 1754.)</p>				
<p>Sámuel 1755.</p>		<p>II. László 1755. (Pongrácz Erzsébet) 1725. nov. 8. óta</p>		
<p>II. Imre Szirákon † 1815. körül. (Hauer Renáta) †</p>	<p>Kata (Veres Ferencz)</p>	<p>Mária (Dömök János)</p>	<p>N. (Váczy Miklós)</p>	
<p>Anna (Plachy Sámuel Kőváron)</p>	<p>Mária (1. Plachy János Szűgyben 2. Bobor Tamás Mohorán)</p>	<p>Judit (1. Ruthényi 2. Kende Fer.)</p>	<p>Zsuzsa szül. Szirákon 1743. dec. 29. (1. Horváthyné 2. Keviczky Pal)</p>	

<sup>1)</sup> Nógrád megyei jegyzőkönyv. — <sup>2)</sup> Szirmay, C. Zemplin not. top. 117

— <sup>3)</sup> Liber regius folio 505. — <sup>4)</sup> Fényes. Komárom vármegye 89. lap. —

<sup>5)</sup> Bajcsány Geneal. I. 143. <sup>6)</sup> Sz. benedeki Conv. fasc. 97. nro 8. — <sup>7)</sup> Protocol Q. Neograd. anni 1726.



II. Lászlónak fiú gyermeke nem lévén, valamint II. Imrének semmi törvényes utóda nem maradván, bennök a család hihalt, és szép jószágait, főleg Szirákon s több helyen a leány-ági utódok öröklötték, mikért 1850. után II. Imre nejének Hauer Rhenátának leány gyermeke sikertelenül perlekedett.

**Tatay család.** Birtokos nemes család Szatmár megyében, de előnevét nem ismerjük, ebből Tatay István 1593-ban Ders, Hodász és Kántor-Jánosi helységben részbirtokára kir. adományt kapott. E század elején e családból Lajos Jármban, István Fülöpös-Darócson és Fejér-Gyarmaton volt birtokos <sup>1)</sup>

Ezen Szatmár megyei Tatay családból lehetett, és pedig a főlebb említett 1593. adományt szerző István az, kinek Ibrányi Katalin nejétől fia Ferencz, és ennek fia ismét Ferencz volt. <sup>2)</sup>

**Tatay család.** Tatay István 1649-ben a boros-jenői várban lovas katona volt, midőn érdemeiért Rákóczy György erdélyi fejedelemtől Arad megyei Kaszaperek pusztát kapta adományba, <sup>3)</sup> melynek azonban birtokában, vagy soha vagy csak rövid ideig lehetett.

Régebben is találunk Tatay nevű családbeliékre, nevők azonban különféle alakban (mint Thatoi, Thattay stb.) fordul elő. Így Thatoi Jánosnak Benkeszed, Ozd, és Kovácsi birtokaiba már 1509-ben Bertalan napján csesztvei Barlabássi János és Lenárd iktattattak. <sup>4)</sup>

Tatay Miklós 1526-ban Szapolyay egyik udvari káplányja volt. <sup>5)</sup>

Erdélyben Doboka megyében ns. Devecserben birtokosnak iratik Tatay László.

Zemplin megyében szintén a nemések sorában áll a Tatay család.

1816-ban élt Tatay János tanár, ki Kis-Tátáról írta előnevét.

**Tatikai család.** Zala vármegye hihalt családja, melyből Zeland 1245-ben veszprémi püspök birta Tatika várat. <sup>6)</sup>

**Tátray család.** Tátray Illés, előbbi „Kohlmaier“ neve megváltoztatása mellett 1801-ben I. Ferencz király által nemességre

<sup>1)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 83. 86. 89. 105. 227. 231.

<sup>2)</sup> Geneal, Auth. I. fam. Vay-Ibrányi.

<sup>3)</sup> Fábíán G. Arad várm. 253.

<sup>4)</sup> Kemény, Notitia Capit. Albensis 202.

<sup>5)</sup> Jászay, A m. nemzet napjai a Moh. vész után 152.

<sup>6)</sup> Budai Fer. Polg. Lex. III. 390. és Fejér György Cod. dipl. tome IV, vol. II. 173. vol. III. 322. 386. et 522.

emeltetett. Czimere függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobb oldal; kék udvarban magas hegyen gazdagon megrakott szőlő látszik, a baloldali kék udvar alján zöld szántóföld közepén arany búza kéve áll, a háttérben fehér sziklás hegy magaslik. A vért fölötti sisak koronájából, szétterjesztett szárnyakkal, sisakkal Merkur alakja emelkedik ki, jobb kezével a szárnyakkal ellátott és kigyókkal övedzett botot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

**Tatrasi család.** Belső Szolnok megye birtokos csalá dai sorában áll, hol Rozália özvegy Szentes Dávidné, úgy Tatraszy Ferencz és Sándor több helységben birnak.

**Tattenbach család.** Eredetileg Bajorországi család. Tattenbach Leopold az 1647. évi országgyűlésen a 155. törv. cz. szerint nyert honfűsítást. Történeteinkben ismeretes közülök gróf Tattenbach Erasmus, Stíriai parancsnok, ki a Zrinyi-Wesselényi-féle összeesküvésbe keveredve, 1671. Grácban lefejeztetett.

**Tauris családból** Péter 1662-ben szerémi püspök volt.

**Taussaint család.** *Lásd Toussaint es.*

**Tausz család.** Trencsin vármegyében a nemesi összeírások szerint 1646-ban Dubniczon és Biróczon, 1666-ban Klúcszon, 1688-ban Rozváczon lakott. <sup>2)</sup> Utóbb nyoma nincs, valószínűleg kihalt.

**Távész család.** Zemplin vármegye nemes csalá dai között áll. <sup>3)</sup>

**Taxis család.** Báró Taxis Pál cs. kir. tábornok az 1827. évi országgyűlésen Magyarország nemesei közé iktattatott azon évi 42. törv. czikknél fogva.

**Taxonyi család.** Nemesség szerzőik Taxonyi János és Ferencz, kik 1690-ben I. Leopold királytól kaptak czímeres nemeslevelet, mely azon évi május 7-én Sáros vármegyében kihirdettetett. A család jelenleg is Sáros megyében él. Ide veendő, mi a csalá dról *Taksony* név alatt itt a 21. lapon olvasható.

**Tebik család.** Trencsin vármegyében az 1688. évi nemesi összeírás szerint Felső-Dreskóczon volt közbirtokos. <sup>4)</sup>

**Técsi család.** (Barlabássi) Közülök Dániel kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1840. előtt.

**Técsi család.** (Berei) Közülök József Maros székben dulló biztos 1848. előtt.

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

<sup>4)</sup> Szontagh Dán. közl. szerint.



**Técsi család.** (Tecsői) Bihar, és Belső-Szolnok megyében honos, az utóbbiban S á m u e l szolgabíró 1848. előtt. Neje Incze Katalin.

**Tédy család.** Szatmár vármegyében Tagy és Gilvács helységben Tédy B á l i n t 1609-ben Báthori István hagyományából egy-egy telket kap. <sup>1)</sup>

**Tegdes** másképp **Sárközy család.** *Lásd Sárközy cs.*

**Téglási család.** (Székely-Udvarhelyi) Közülök Á d á m ügyvéd Székely-Udvarhelyen 1848. előtt.

E néven, előnév nélkül K á r o l y sóbányai hivatalnok M. Ujváron. Á r o n kir. erdészeti hivatalnok Zalathnán, G y ö r g y póstamester Kenden 1848-ban.

**Téglássy család.** (Borzovai) Szatmár, Abauj, Szabolcs vármegye nemes családja. Szatmár vármegyébeu fekszik Borzova helysége, melyre több érdektársával Téglás I s t v á n 1592-ben kir. adományt nyert. <sup>2)</sup>

Téglássy J ó z s e f 1775—1797-ig haláláig Egri kanonok volt, ki Ugocsa megyei Nevetlen faluban 1790-ben egyházat és paplakot alapított. <sup>3)</sup>

Borzovai Téglássy J ó z s e f 1830—32-ben Abauj vármegye főügyésze volt. Lakhelye Sár-Korlát.

Téglássy család Zemplén vármegyében is honos. <sup>4)</sup>

**Tegze család.** Ugocsa vármegye nemes családja. Tegze László, Zsigmond, Mihály, I s t v á n e század elején birtokosok Gödényházán, ugyan akkor nevezett Mihály és I s t v á n o n fölül G á b o r) J á n o s, P á l és S á m u e l n a k özvegye birtak Fertős-Almásan. <sup>5)</sup>

**Tegzes család.** (Anárcsi) Anárcsi Tegzes László és Simon, és Zsófia Vetéssy Márton özvegye többekkel Pusztá Darócz és Homok helységekre kir. adományt nyernek. <sup>6)</sup>

Anárchi Tegzes Á n t a l n a k, kit az erdélyiek megöltek, <sup>7)</sup> nejétől szaniszlói Báthori Zsófiától leánya volt Borbála Dersy Ist-

<sup>1)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 141. 144.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 244.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Ugocsa, pag. 164

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplén not. top. 117.

<sup>5)</sup> Szirmay C. Ugocsa, pag. 151. 174.

<sup>6)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 199. 284.

<sup>7)</sup> 1578. évi 26. törv. cz.

vánné. <sup>1)</sup> Anárchy Péter 1545-ben Homokon a Derenchényiek részét felkéri, utóbb a Derencsényiekkel megalkuszik. <sup>2)</sup> L. Anárchy cs.

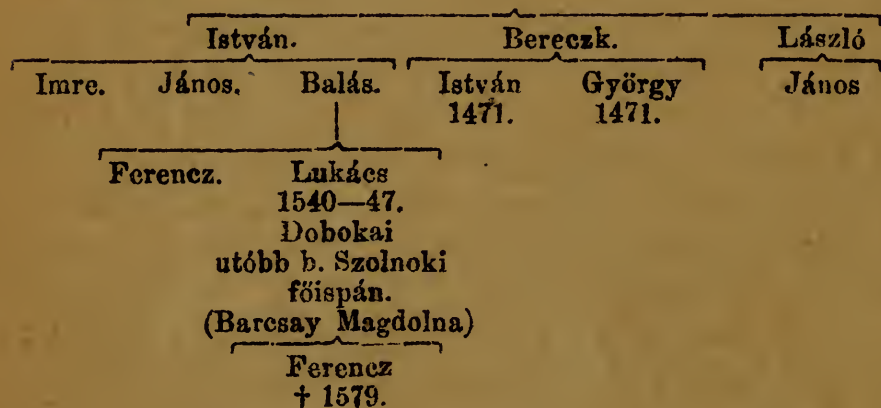
**Tegző család.** (Árkosi) Székely család, melyből István 1654-ben Kolosvárott unitarius tanár. <sup>3)</sup>

**Tehén család.** Tehén másképp Tay Farkasnak nejétől Nagy Katától fia János 1615-ben ellent mond Gyürky Benedek statutiójának A. és F. Palojtára nézve. <sup>4)</sup>

**Teisz család.** Lásd Thaisz cs.

**Téhr család.** Címere a vért vörös utvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó tigris első lábaival gyökeستől kitépett száraz fát tartva. Ugyan ez ismétlődik a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>5)</sup>

**Teke család.** (M. köblösi) Doboka vármegye kihalt régi család, melyből Mihály 1396-ban osztályképen birta M.-Köblöst. Utóbb éltek István, Bereczk, és László, kiknek ivadékrendje <sup>6)</sup> következőleg ismeretes:



Ismereteseek még a családból Tamás 1610. körül Ördög Kata férje. János 1627-ben, Bora Zsidó Balásné 1620-ban birtokos F. Töökén és M. Fordorházán, Magdolna 1656-ban Fodorházy Istvánné.

Kihalt a család a XVII. század folytában.

**Telegdy-Kovács család** Lakhelye Debreczen. Ismeretes kö-

<sup>1)</sup> Szirmay id. h. II. 77. 84.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 285.

<sup>3)</sup> Székely Sándor. Unitária Vallás tört. 157. lap.

<sup>4)</sup> Sz. benedeki Convent Protoc. LL. pag. 94. nro. 70.

<sup>5)</sup> Burgstaller, Collectio Insignium Nob. Fam.

<sup>6)</sup> Hodor, Doboka várm. 235. 403. 570. Lukács fia egy helyen 1579-ben másutt 1610-ben iratik meghaltnak



zülök L á s z l ó, (szül. 1816.) írói néven Csatáry Otto, neje Szontagh Aurélia.

**Telegdy család.** *Lásd Thelegdy cs.*

**Telek család.** Telek György 1717-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. <sup>1)</sup>

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren balra fordúlt, hátulsó lábain fenálló, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három nyilat tartva. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös ruhás, prémkalpagos magyar vitéz emelkedik ki, derekán zöld övvel, kalpagán kócsagtollal, szintén jobbra fordúlva, jobb kezével kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nógrád megyében Telek Tamás 1755-ben a kétségtelen nemesek sorában áll. <sup>2)</sup> Tán ennek fia, bizonyosan vér rokona volt: Telek Antal, kinek Ajtich Horváth Annától gyermekei: Teréz Fejérváry Lászlóné, és Anna Háan Imréné.

**Telekessy család.** (Telekesi és Debréthei) Vas vármegye régi kihalt nemes családja, mely az azon megyében fekvő Telekes helységről vette nevét. A XV. század elején már virágzott, midőn Telekessy Györgynek fia István 1429-ben Vas vármegye alispánja volt. <sup>3)</sup>

A család egyik ága magasra emelkedett és az ország bárói közé jutott Telekessy Imre által, ki I. Ferdinand király jeles tábornoka volt. Már Mohácsnál 1526-ban jelen volt ifjú korában. 23 év múlva a vespérmi kapitányságban találjuk, 1555-ben Lévai kapitány volt. Az 1557. 1558. években fekső magyarországban János király pártján sok szerencsével hadakozott, megvette Kassát, Zemplint Palóczot, Leleszt Szöllöst, Sáros-patakot stb. <sup>4)</sup> Legvégül Kassai országos főkapitány lett. Adományban kapta I. Ferdinandtól Ledniczvárát és Zétényt (Zemplinben) <sup>5)</sup> és régi nemesi czimerének megújítását. <sup>6)</sup> Meghalt 1560-ban, és Kassán temettetett, hol sírján nemzetségi czímere az oroszlán és sas ékesíték siremlékét. <sup>7)</sup> Előnevét Debréte helységről irta. <sup>8)</sup> Egy leánya Borbála Kisfaludy Istvánné, és egy fia István

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro. 593.

<sup>2)</sup> Protoc. C. Neograd. anni 1755.

<sup>3)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo vol. IX. vol. VII. p. 168.

<sup>4)</sup> Budai Fer. Hist. Lex. III. 403—411. Istvánffy Hist. libr. XX—XXXII. 1685. kiadás 499

<sup>5)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 303—362 és not. hist. 75.

<sup>6)</sup> Kovachich M. Georg. Formulae Solennes Stili. Praef. pag. LXXIX

<sup>7)</sup> Lehoczky Stemm. II. 389.

<sup>8)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 89.

maradt, kinek a morva Kavka Zdenkossal határvillongását az 1578. évi országgyűlés rendelte elintéztetni. <sup>1)</sup> Ennek fia volt a szerencsétlen Mihály, ki Rudolf királynak Erdélyből Bécs felé utazó szekereit fegyveresen megrohantatván, és abból az egykor Báthori Zsigmondnak ajándékozott, és Báthori András halálával Rudolf királynak küldetett órát is elrabolván, ezen, a szabadmenetet sértő erőszakoskodásért Rudolf király által az 1600. évi országgyűlésnek bepanaszoltatott, <sup>2)</sup> mely Rudolf királyt felhatalmazá Telekessy Mihályra törvényt láttatni. Ennek folytán, mint Pető Gergely írja: *„Telekesi Mihálynak Rudolphus Császár fejét véteté Pozsonyban, egy rossz óráért; így szakaszták ebben magvát, ennek a familiának.”*

Mind e mellett azt hiszem Telekessy Mihály-ban nem egész családja, hanem csak a Ledniczet is birtokoló Debrétei Telekessy ág halt ki. Mert

A XVII. és XVIII. században még két Telekessy István főpapot látunk fényleni, kik szintén a családhoz számítatnak. Az egyik

Telekessy István, kit 1610-ben nevezett ki veszprémi püspök Erghel János veszprémi nagy préposttá. <sup>3)</sup> Utóbb türi, majd leleszi prépostnak is találjuk. 1622-ben pedig kir. táblai ülnök volt, <sup>4)</sup> és még 1635-ben is szerepelt. <sup>5)</sup> A másik, az ismertebb

Telekessy István, a híres egri püspök, ki 1633. aug. 20-án Vas megyében Csömötén született, <sup>6)</sup> győri n. prépostból 1689-ben csanádi, 1699-ben pedig egri püspökké lett. Meghalt 1715. mart. 3-án.

**Teleki család.** (Széki gróf.) A széki gróf Teleki család a kihalt horogszegi Szilágyiakkal együtt a régi mecsinczei (vagy mint némelyek írják, mecseniczi) Garázda nemzetségből ered. A Garázda család, melyről a maga helyén szólottunk (IV. köt. 333. l.) egyike volt azon ős régi magyar családoknak, melyeknek fő birtokaik <sup>7)</sup> a kap-

<sup>1)</sup> 1578. évi 18. törv. cikk.

<sup>2)</sup> Istvánfi Libri 32. Pető Gergely M. krónika 149. és 1600. évi 22. törv. cz.

<sup>3)</sup> Kaprinai Mss. B. tomo 41. pag. 58.

<sup>4)</sup> 1622. évi 43. törv. cz.

<sup>5)</sup> 1635. évi 72. törv. cz.

<sup>6)</sup> Magyar Sion 1864. évi folyam 322. s köv. l.

<sup>7)</sup> Innen vette magát azután azon bizonyítatlan téves vélemény, mely a Garázda család-ot majd Bolgarországból, majd meg Dalmatiából eredeztetí, mint ez utóbbit még Kazinczy Ferencz is utánírta. Mintha birtok jelölne mindig az eredetet, és mintha a meghódított tartományokban törzsökös magyar családok meg nem fészkelhették volna magokat, ott nyervén a hódítás alkalmával szerzett érdemeikért birtokbeli jutalmaztatásaikat.



csolt részekben terjedtek ki, és Zsigmond király korában már virágoztak. Fő birtokuk *Mecsincze* Bolgárországban feküdt, honnan elő nevöket írák. A XIV. század vége felé már két fő vonalra oszlott a Garázda nem, az egyik vonal megtartá a „Garázda” nevet, *mecsinczei* és ennek elvesztével utóbb *keresztúri* előnév mellett, a másik Szilágyi nevet vett föl, de azért még 1407-ben együttesen nyeré újabbán szerzett birtokaira a királyi adomány-leveleket.<sup>1)</sup> Sőt együtt nyerék ősi közös czimerökről (alánkokból kiemelkedő vadkecskéről) szóló czimerlevelet is Zsigmond királytól 1409-ben.<sup>2)</sup> (Lásd Szilágyi cs. X. köt. 705—706. l.)

1408-ban Istvánnak fia keresztúri Garázda Miklós Zvorník (Zrebernik) vár egyik várnagya, Imre, László, János és Pál testvéreivel, Szilágyi Lászlóval és

ennek vérségével, mint a fenmaradt adománylevel mutatja, csereadomány útján nyerték a Temes megyei Horogszeget, és a több megyei javak között a Békes megyében fekvő Telek nevű pusztát. 1414-ben felpredálván a török Boszniát, a Garázdák Magyar országba költözének által, és Bihar, Arad, Békes és Zaránd vármegyékben fogtak lakást. A már előbb nyert birtokokhoz megszerezvén itt többi közt



<sup>1)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 4. p. 609—612.

<sup>2)</sup> Ugyan ott, pag. 742—746.

még Z á g o r h i d és S z é k helységeket, ezekről, valamint a főlebb említett T e l e k - ről, egyike z á g o r h i d i, másika s z é k i, harmadik t e l e k i Garázda-knak nevezteték.

Már 1437-ben az aradi káptalan egy oklevele szerint Teleki J a k a b, Teleki L á s z l ó, Piski Albert, Tanchus Agata, Tanchus György és Nadányi Márk egymás között egyezsége lépnek Tanchus Pálnak Nadányi Márk által lett megöletése iránti ügyben.

A s z é k i Garázda ág hamar kihalt, az utolsó leányt t e l e k i Garázda vette nőül. Egyesülvén így a S z é k i - ág a T e l e k i - ággal, ezeknek szülötteik anyjaknak előnevét vevék atyjoké mellé, és így támadt a s z é k i T e l e k i család-név.

A XVII. század végén a Garázda ágnak már csak egyik férfi tagja: Garázda János élt. Ez Báthori Kristóf fejedelem leányát Griseldist kíséré Lengyelországba jegyeséhez Zamoiszky kancellárhoz és ott maradt sok évig, Báthori mellett vitézül harczolva a litvánok és moszkák ellen. Dicsérő oklevél mellett hazatérvén Erdélybe, nőül vette Fejér Juditot, és ettől nemző egyetlen leányát Garázda Annát, kit idővel széki Teleki Mihályhoz, ki Báthori Zsig. és Bocskai István udvarában (1605—14.) testőr kapitány vala, adván férjhez, azt, vejével együtt minden javaiban örökösévé tette, miután maga Goroszlónál a csatateren végzé be életét. <sup>1)</sup> Így egyesült ismét a Garázdák mind három ága a széki Teleki családban.

Nevezett Teleki I. M i h á l y a testőr kapitány nejétől Garázda Annától nemzé I s t v á n t, ki kihalt, és I. J á n o s t, ki jenői várnagy, Zarándi főispán, és a hajdúk (gyalogság) alkapitánya volt. Ez 1630. körül nőül vette berhidai és petrilini Bornemisza László leányát Annát, a másik Bornemisza Annának <sup>2)</sup> Apaffy Mihály feleségének nagynénjét, kitől születtek gyermekei II. M i h á l y, K a t a l i n Stépán Ferenczné, és A n n a előbb czegei Vass Lászlóné, utóbb Keresztúri Jánosné.

Most említett Teleki II. Mihály lett törzsatyja minden későbbi széki Teleki-eknek. Született Nagy-Váradon 1634-ben. A Rákóczy-ak udvarában neveltetett és kapitánya lön a II. Rákóczy György testőreinek. Ennek halála után által ment Apaffihoz, és minisztere (főkancellára) lett a fejedelemnek, és az ország generalisa; Huszt és Kövár várainak, Csik-Gyergyó-Kászon, és Sepsi, kézdi, orbai székek főka-

<sup>1)</sup> Bethlen Wolph. Hist. V. 26.

<sup>2)</sup> Ki Bornemisza László fiának Pálnak leánya volt.



pitánya, Fejér, Torda, és Máramaros vármegyék főispánja, minden kir. dézmák és harminczadok főbérloje. Mekkora szerepe volt Erdély történelmében, mily befolyással birt Erdély kormányára, stb. mind ez a történelemből ismeretes, eléadása nem e muuka szük körébe való. Hogy Erdély ismét a magyar korona alá jutott, kivált az ő müve volt. Kitünő érdemeiért I. Leopold már 1685-ben saját kézírata által grófságra emelte, melyről utóbb halála után 1697. évi april. 20-án fia III Mihály, I. László, I. József, I. Pál, és I. Sándor és ezek utódai részére a római sz. birodalmi grófságról és ősi címer megbővítéséről ünnepélyes diplomáját is kiadatá. <sup>1)</sup> Elesett Törösvárnál a Tököly Imre ellen vítt zernyesti csatában 1690. aug. 21-én. Eltemettetett a Gernyeszeghi templomba. <sup>2)</sup> Családjának tetemes jószágokat és kincset hagyott hátra. Családja meg alapítása eleintén nehezen ment. Torma Julia első jegyese még az összekelés előtt halt meg. Első neje pekrovinai Pekry Zsófia, mint hat hónapos neje hagyá özvegyen; ennek halálával vette nőül köröstarcsai Wéer Juditot, kitől tizenhárom gyermeke, hat fiú, hét leány született következő renddel: 1. Anna előbb Apaffy Miklósné, utóbb Kemény Jónosné, ki közben, mint özvegy, Tököly Imre jegyese <sup>3)</sup> is volt, 2. II. János, 3. Zsuzsanna Vay Mihályné, 4. Krisztina előbb Kendeffy Pálné, utóbb Barcsay Ábrahámné, 5. Kata Bánffy Pálné, 6. III. Mihály, 7. I. László 8. Judit nagy-mihályi Pongrácz Jánosné, 9. I. József, 10. I. Pál, 11. Borbála Vay Lászlóné, 12. I. Sándor, és 13. Erzsébet előbb Macskássy Lászlóné, utóbb Jósika Istvánné.

A hat fiú közül csak hárman III. Mihály, I. Pál és I. Sándor terjeszték több nemzedékre le családfáikat, és I. Pálét kivéven. a másik kettőé máig virágzik, és így II. Mihálytól a család három fő vonalra oszlott, mint alább látni fogjuk. A másik három fiú pedig magában kihalt. Ugyan is:

II. János (szül. 1662-ben) már 16 éves korában kövári kapitány, 1681-ben mag nélkül halt el.

I. László tanács úr, és Fejér vármegye főispánja, és 1710-ben az Erdélyben fen álló tizenhármass deputatio tagja. Meghalt 1714-ben. <sup>4)</sup> Nejétől Vay Annától egyetlen leánya maradt: Zsuzsanna báró Kemény László gubernator neje.

<sup>1)</sup> Lehoczky Stemma. II. 392 - 394.

<sup>2)</sup> Mikola, Hist. geneal. Transylv. 35.

<sup>3)</sup> Bethlen Miklós Önéletirása I. 519. Chronicum Fuchsio Lupino Olt. II. 217.

<sup>4)</sup> Apor, Synopsis Mutationum p. 156.

I. József lakott Kercsesorán. 1727-ben lett Fejér megye főispánja, <sup>1)</sup> egyszersmind a M.-vásárhelyi Collegium gondnoka volt. Meghalt 1732-ben. <sup>2)</sup> Első neje osdolai Kún Borbála volt, <sup>3)</sup> második neje volt gr. Bethlen Katalin. Az elsőtől lett leánya Krisztina gróf Toldalaghy Adámné 1744-ben. Második nejétől tizenkét gyermeke volt: László, Sára, Zsuzsi, Juczi, István, Julia hiskorukban elhaltak, úgy Zsigmond 1731-ben, Gábor és Klára 1732-ben temették, József már a Gyulay ezredben kapitány volt, midőn Kercsesorán 1729. jan. 4. kora 28. évében meghalt. <sup>4)</sup> És így I. József ága is megszakadt.

Mi előtt II. Mihálynak, a nagynak, három másik fiától három fő vonalon sarjadzott ivadékáról szólanánk, lássuk a családfát:

## I. tábla.

I. Mihály

1605. 1615.

testőr kapit.

(Garázda Anna)

István

1614.

†

I. János

1614. 1662.

Zarándi főispán

jenői kapit.

(petr. Bornemisza Anna)

Anna

II. Mihály

Kata

(Stépán Ferencz)

sz. 1634. † 1690.

(1. czegei Wass László

Erdély kanczellára

2. Keresztúri János)

1685. gróf

1. Pekry Zsófia

2. Wéer Judit ettől:)

Zsuzsa (Vay Mih.) János sz. 1652. † 1681. Kövár kap. Ánna (1. Apáthy Miklós, 2. Kemény János)	III. Mihály 1713. Kövár kapit. v. főisp. (Toroczky Kata) Folyt. III. t.	I. László Fejér v. főisp. 1714. Vay Anna Zsuzsa (b. Kemény László)	I. József Fejér v. főisp. † 1732. (1. osd. Kún Bora 2. Bethlen Kata)	I. Pál sz. 1677. † 1731. (Vay Kata) Folyt. II. t.	II. Sándor sz. 1679. † 1760. Tordai főisp. (1. Bethlen Julia 2. petki Nagy Zsófia) Folyt. IV. tábl.	Erzse sy László 2. Jósika Istv.)

1-t. Krisztina 2-t. László Sára József Juczi. Zsigmond Gábor Klára István Julia  
(gr. Toldalaghy Adám 1744) † Zsuzsi. kapit. † 1731. † 1732. † 1732. † †  
kora 28.

<sup>1)</sup> Apoc, Synopsis Mutationum p. 164. — <sup>2)</sup> Ugyan ott 176. — <sup>3)</sup> Nem pedig gr. Kurta Borbála, mint Kazinczy (Ered. munkái II. 381.) hibásan írta. Gróf Kurta családának hírét sem halottam. — <sup>4)</sup> Halotti beszédek fölötté Szent-királyi György, Gyula-szigethi István, K. Vásárhelyi Péter, Pápai P. Imre, Ajtai Mihálytól stb.



Mint e táblán látjuk, II. Mihálynak három fia III. Mihály, I. Pál és I. Sándor által három fő vonalra oszlott a széki gróf Teleki ház. Ezek közül lássuk I. Pál vonalát, legelőbb azért, mivel ezen vonal fiágon már kihalt.

## II. t á b l á.

I. Pál, *ki az I. táblán.*  
sz. 1677. † 1731.  
(Vay Kata)

I. Ádám sz. 1703. † 1769. tábornok (1 b. Wesselényi Zsuzsa † 1739. 2. gr. Toroczky Klára. 3. Petr. Horváth Zsuzsi)				Éva (gr. Wass Miklósné 1728. óta)		
1-től Kata 9 hónapos †	Judit 3 hón. †	Kata másfél éves †	Ádám †	Zsuzsa 1739. (gr. Korda György)	Pál †	2-től II. Ádám sz. 1740. † 1792. Dobokai főisp. Cid fordít. (b. Wesselényi Mária)
Mária (gr. Teleki László)		Polexina (gr. Kendeffy János)		Anna (gr. Degentfeld Miksa)		és még 11 gyermek, kihalt.

I. Pál (II. Mihálynak fia) szül. 1677. jan. 8-án Sorostélyon. <sup>1)</sup> Enyeden tanult, később a külföldi akadémiákon, és beutazta Európát. Tudósnak nevezik, és a haza atyjának. A forradalom végén Rákóczyhoz állott. <sup>2)</sup> Meghalt lak- és birtokhelyén Kendi-Lónán 1731. nov. 13-án. <sup>3)</sup> Nejétől Vay Katától egy leánya Éva 1728. óta czegei gróf Wass Miklósné, és egy fia maradt:

I. Ádám, ki 1703. aug. 1-én született. Mint tanuló felöltözött deák tanít és prédikál. 1722-ben Hálában, majd Drezdában jár. 1737. kir. hivatalos a szebeni országgyűlésen. 1738-ban Rákóczi féle egyetértéssel vádolva Bécsbe megy, és tanácsosi czimmel tér vissza. 1745-ben 300 lovast állít, és ezredes lesz, 1751-ben tábornoknak neveztetik, de szolgálatot nem tehetett, mert kövérsége miatt nem járhatott, csak ült. Meghalt 1769. oct. 7-én. Első nejétől báró Wesselényi Zsuzsától, kivel 1728. sept. 29-kén <sup>4)</sup> keltek össze, hat gyermeke volt, de anyjok halálakor 1739. april 26. <sup>5)</sup> már csak Zsuzsi utóbb gr. Korda Györgynek

<sup>1)</sup> Kővári Erdély nev. cs. 234.

<sup>2)</sup> Cserei Mih. Hist, 336. 915.

<sup>3)</sup> Vöröstói Gy. halotti beszédei II. 582.

<sup>4)</sup> Szent-Györgyi Sám. halotti beszéd b. Wesselényi Zsuzsa fölött.

<sup>5)</sup> Fölötté halotti beszédek Kármán Andr. Deáki Józsa. és Tsepregi F. Ferencztől stb.

neje, és Pál élt, ez utóbbi is rövid ideig. Másodszor Toroczky Klárát vette nőül, harmadszor Petrichevich Horváth Zsuzsanát; a másodiktól lett fia

II. Ádám szül. 1740-ben, Dobokai főispán, s kormányzéki tanácsos, Kolos, Torda és Közép-Szolnok főispáni helytartója. Írt verseket neje b. Wesselényi Mária halálára 1786-ban, és fordította Corneille Cidjét tiszta magyarsággal könnyű és folyékony versekben. II. József császár alatt a kolosvári kerületben királyi biztos volt. Mikor a hívatását letette, a rendek gyűlésében szabadságot adott mindenkinek, hogy, ha ellene panasza van, adja elő, hogy hibáját jóvá tehesse, vagy a netalán okozott kárt megtérítse. Oly tett, mit csak tiszta öntudattal merhetni. <sup>1)</sup> Meghalt 1792. Tizen egy gyermeke közül csak három leánya maradt: Mária gr. Teleki Lászlóné, Polixena gr. Kendeffy Jánosné, és Anna gr. Degenfeld Miksáné, kikben I. Pál vonala megszűnik.

### III. Mihály vonala.

III. Mihály (II. Mihálynak fia) egy, máig virágzó vonalnak lett alapítójává. Már fiatal korában, 1689-ben mint író lépett föl Weber Ádám J. a „*Fejedelmi Lélek*“ című munkája fordításával, melyet az ifj. Apaffy Mihály fejedelemnek ajánlott. Már 1698-ban Kővár vára főkapitánya és kir. hivatalos volt, Rákóczy fölkelésével a várat annak feladá, maga is oda állott, és Rákóczy tábornoka lett, többek közt bevette Bethlent, Beszterczét, ostromlá Kolosvárt és Görgényt, <sup>2)</sup> 1707-ben Kolosvárt iktattatik a fő ispánságba, <sup>3)</sup> tán jobban Rákóczy részéről is a kővári főkapitánságba. Rákóczynak fejedelemmé választatását mint követ ő vivé hírül a török portára. <sup>4)</sup> Rákóczy alatt végre kincstartó lön. A forradalom megszűntével 1711-ben aláírta a szatmári békét. 1713-ban Kővári kerület főkapitánya lett, de néhány év múlva meghalt. <sup>5)</sup> Nejétől Toroczky Katalintól gyermekei III. János, IV. Mihály és I. Sámuel, továbbá Anna előbb Szuhay Györgyné, másodszor csebi Pogány Istvánné, harmadszor Szerencsý Hajnal Gerzonné 1761-ben, és Borbála előbb Daniel Lörinczné, utóbb váradi Horváth András özvegye 1761-ben.

<sup>1)</sup> Bajza, A Telekiek tudományos hatása. Lásd Bajza összegyűjt. munkái III. 152. 153.

<sup>2)</sup> Cserey Mih. Hist. 223. 329. 337. 342. 353. 415

<sup>3)</sup> Vizaknai Bereczk naplója.

<sup>4)</sup> Histoire de la revolution.

<sup>5)</sup> Apor, Synopsis Mutationum p. 156.



Mielőtt ezek ivadékaikról szólanánk, lássuk III. Mihálytól a család leszármazását:

## III. t á b l a.

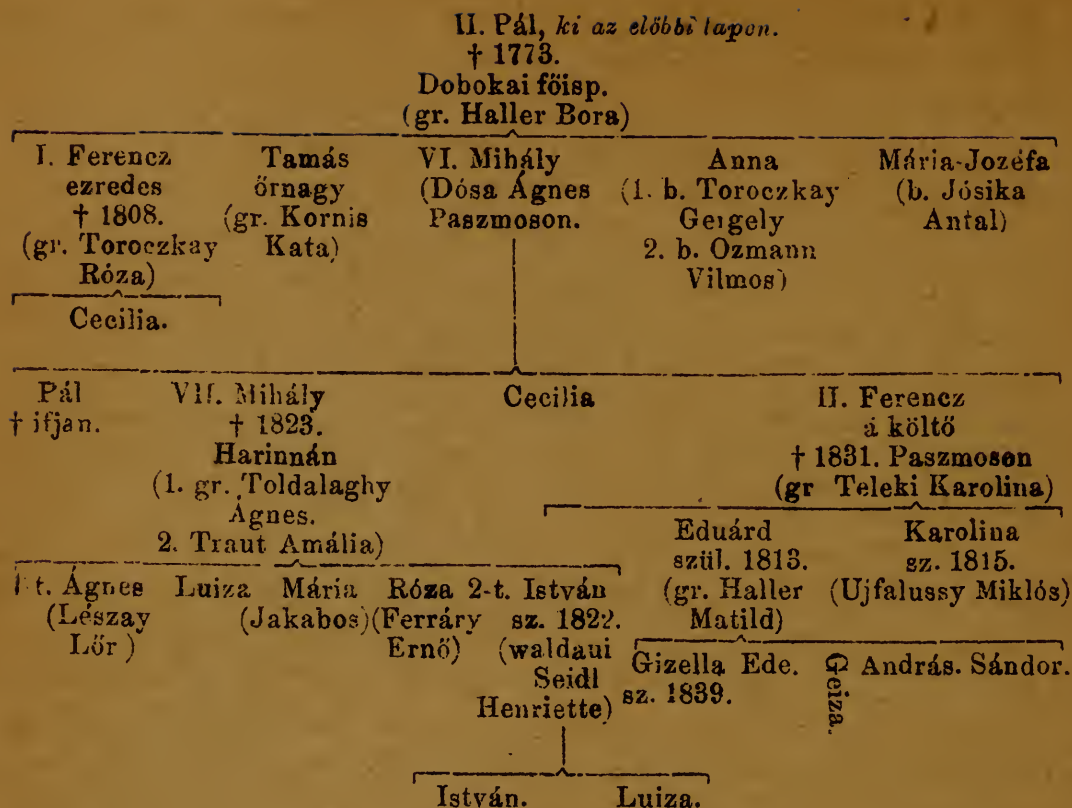
III. Mihály, *ki az I. táblán.*

Kővári kapit.

1665? 1698–1713.

(Toróczkay Kata)

III János Kővári (1.Szuhay György főkapit. 2. Pogány Istv. kathol. 3. Szerencsy Gerzon) (Vay Bora)	Anna (1.Dániel Lőr. 2. V. Horváth András)	Borbála (1.Dániel Lőr. 2. V. Horváth András)	IV. Mihály † 1745. sept. 10. főkorm. tan. (gr. Bethlen Klára † 1755.)	I. Sámuel sz. 1710. † 1783. tábornok (Eötvös Mária)
V. Mihály sz. 1731. † 1761. gr. Kendeffy Ráchel)	József sz. 1733. † 1744.	István †	Zsigmond †	Imre sz. 1732. † 1802. kir. táb. ülnök. (1.gr.Nemes Zsuzsi elvált 1770. 2. Krausz Mária) 2-től II. Imre † 1849. Hosszúfalván (gr.Brunszvik Karolina)
Klára.	Ráchel.	Blanka sz. 1806.	Emma sz. 1811. (De Gerando August)	Miksa sz. 1813. (Cook Jaqueline elvált 1841.) fiú † 1849.
II. Pál † 1773. Dobokai főisp. (gr. Haller Bora)	IV. János (1. Vay Anna 2. Perényi Bora)	Sándor Tordai főisp. † 1770. (Halász Bora) †	Mária † 1791. (b. Bánffy Péter)	Sára (gr.Bethlen Pál) † 1758. (gr. Lázár János r. elnök)
Klára (gr.Bethlen Dávid özv. 1779.)				
Folyt. a köv. lapou.	Bora (1.Czóbel László 2. Vay János Anárcson)	Ágnes (Berzenczey János)	József Sármáson † 1809. (gr. Mikes Mária sz. 1760. † 1846.)	Kata (gr. Lázár János) † ifjan.
	János sz. 1792. † 1860. (gr. Mikes Erzse)	Anna (Hollaky Farkas)	Bora (olasztelki Dániel Lőr.)	
	Sándor kiköltözött (Bickerstett Janka)	Róza (gr. Bethlen Fark.)		



III. Mihálynak három fiától úgymint III. Jánostól, IV. Mihálytól és I. Sámueltól három ág támadt. Ezek közül IV. Mihályé már kifogyott, lássuk tehát először is ennek ágát:

#### IV. Mihály ága.

IV. Mihály (III. Mihálynak fia) már Kolosvári tanuló korában a jótettek szükségéről hittani latin értekezést, 1731-ben Compendium Cronicae Transylv. művet írt és adott ki. Az 1736. évi szebeni országgyűlésen a tanácskozmányi terv készítésére a megyék részéről választmányi tag. 1741-ben Bécsbe küldöttségi tag, majd cs. k. kam. és fő-kormányshéki tanácsos, és 1742-ben az ország főszámvévőségének Elnöke. <sup>1)</sup> Meghalt Hévizen 1745. sept. 10-én, <sup>2)</sup> Nejétől gróf Bethlen Klárától (ki 1759. halt meg.) a táblán látható gyermekei voltak, kik gyermekkorukban elhalván, maradt egyedül

V. Mihály, ki 1731-ben született. Atyját és testvéreit még Kolosvári tanuló korában elvesztvén, anyja tanácsából korán nősült, 1752-

<sup>1)</sup> Apor Synopsis Mutationum 182. 195. 213. 215. 217. 222. 225. 226.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 239.



ben vévén nőül malomvízi Kendeffy Gábornak losonczi Bánffy Zsuzsannától született leányát Kendeffy Ráchelt, kivel tíz évet sem élt, hagyván két leányt, Klárát és Ráchelt, midőn 1761. sept. 4-én alkonyatkor alsó-gyéresi palotájának tornácza fölött az ívezet egyik fala ledölvén. összezúza úgy, hogy sept. 6-án bele halt. <sup>1)</sup> Benne ága elenyészett.

### III. János ága.

III. János (III. Mihálynak fia) Kővári főkapitány volt 1744-ben. És katholizált. Nejétől Vay Borbálától négy leánya és három fia maradt, u. m. II. Pál, IV. János, és Sándor, ki 1768-ban Torda vármegye főispánja volt, meghalt 1770-ben. Nejétől Halász Borbálától, ki 1774-ben 1500 frot alapítványozott a kolosvári ref. egyházra, gyermeke nem maradt. A másik két fiú két ágat terjesztett.

II. Pál előbb Fogaras vidéki főkapitány, utóbb 1756-tól Doboka vármegye főispánja. <sup>2)</sup> 1771-ben az erdélyi földművelés és szép művészetek társulatában ülnök. Meghalt Kolosvárott 1773. nov. 18-án. <sup>3)</sup> Nejétől gróf Haller Borbálától öt gyermeke volt, két leány és három fiú. Ezek közül I. Ferencz ismeretes franczia elmésségéről. Meghalt mint ezredes 1808-ban. Nejétől gr. Toroczky Rózától csak egy leánya maradt: Czeczilia. Tamas mint őrnagy halt meg. Lakott Nagy Bányán. Nejétől gr. Kornis Katától († 1844.) gyermeke nem maradt. Szerencsésebb volt házassága a harmadik fiúnak VI. Mihálynak, ki Paszmoson lakott, és kinek nejétől Dósa Ágnestől többi közt két fia maradt: VII. Mihály, és II. Ferencz

VII. Mihály Harinnán lakott Doboka megyében. Meghalt 1823-ban. Első nejétől gr. Toldalagi Ágnestől négy leánya, második nejétől Traut Amáliától (ki 1844-ben gr. Nádasdy Mihályhoz ment férjhez) egy fia István szül. 1822-ben, kinek waldaui Seidl Henriettától gyermekei: István és Luiza.

II. Ferencz a lelkes költő, a m. akadémia tiszt. tagja volt. Meghalt Paszmoson 1831. dec. 20-án. Verseit Döbrentei adta ki 1834-ben. Nejétől gróf Teleki Karolinától egy leánya Karolina Ujfalussy Miklósné, és egy fia Eduard (szül. 1813.) él, ki nejével gr. Haller Matildal ágát tovább terjeszti, mint a táblán álló öt gyermeke mutatja.

<sup>1)</sup> L. fölötté mendedt halotti beszédek: 1. Dósi H. István. 2. Vöröstói Gy. 3. Deáki Filep Sám. 4. Incze István által, mind a négy kinyomva Kolosv. 1765.

<sup>2)</sup> Hodor, Doboka várm. 415.

<sup>3)</sup> Rettegby naplójában kisszebitőleg ír róla.

IV. János (III. Jánosnak Vay Borbalától fia) kétszer nősült, első neje Vay Anna, a második Perényi Zsuzsanna (vagy Julia) volt, ezektől a táblán látható leányakon kívül fiai: János, mint hadnagy ifjan elhalt, meg maradt József, ki Sármáson lakott, és ott halt meg 1809-ben. Ennek nejétől gr. Mikes Máriától (szül. 1760. † 1846.) két leánya, és egy fia János maradt. Ez szül. 1792-ben. Több évvel előzőleg történt szélhűdés folytán meghalt 1860. sept. 13-án. Nejétől gr. Mikes Erzsébet csillag ker. hölgytől gyermekei: Sándor, ki több kalandon ment át és ifju korában a spanyol örökösödési háborúban vett részt. 1849-ben Franciaországba menekült, innen Angliába. Ott vette nőül Bickersteth Henry, baron Langdale of Langdale és Lady Harley J. leányát, Jankát a „Child Harold“ magyarra fordítóját. 1860-ban Olaszországban Garibaldi mellett harczolt mint ezredes. Utóbb híre volt, hogy Palermónál elesett, <sup>1)</sup> de más biztosabb értesítés szerint jelenleg is él. 1849-ben megnyerte az angol királynétől, hogy családja a Harley nevet s czímert viselhesse.

#### *I. Sámuel ága.*

I. Sámuel (III. Mihálynak fia) szül. 1710-ben. 1738-ban, midőn Erdélyben több reformatus elfogatott, I. Sámuel is köztök volt. <sup>2)</sup> Katonai pályára lépven, tábornokságra emelkedett. Meghalt 1783-ban Hosszúfalván. Nejétől Eötvös Máriától egyik fia Elek korán elhalván, másik fia Imre (szül. 1732.) utóbb kir. táblai ülnök tartá fel ágazatát. Meghalt 1802-ben. Első neje volt gr. Nemes Zsuzsanna, kitől 1770-ben elvált, második neje volt Krausz Mária, kitől fia II. Imre lakott Hosszúfalván Nagy Bánya mellett, az 1834. 1837. évi erdélyi országgyűléseken kir. hivatalos. Meghalt 1849-ben. Nejétől gróf Brunszvik Antal leányától Karolinától gyermekei: 1. Blanka, ki mint politikai vádlott 1853-ban 10 évre volt elítélve. 2. Emma a Magyarországról érdekesen írt francia De Gerando Auguszt neje, és 3. Miksa (szül. 1813.) egész Kendi-Lóna birtokosa, a gazdasági társulat és szellemi művelődés (nép iskola) bökezű pártolója. Nejétől az angol Cook Jacquelinétől, kitől 1841-ben elvált, egy fia volt, ki 1849-ben elhalt.

#### *I. Sándor vonala.*

I. Sándor (II. Mihálynak, a nagynak) fia, mint főlebb mondva volt, egy máig virágzó vonalat terjesztett, mely tőle így származott:

<sup>1)</sup> Posti Hirnök 1860. jul. 7. szám.

<sup>2)</sup> Apor, Synopsis Mutationum. 202.



## IV. t á b l a.

I. Sándor, ki az I. táblán.

sz. 1679. † 1760.

tordai főisp.

és gubern. tanács.

(1. gr. Bethlen Julia.

2. peſki Nagy Zsuzsi)

1-től I. Miklós † 1746. alezredes (Gerhard Kata)	II. László sz. 1710. † 1778. főkorm. tanács (Ráday Eszter)	I. Lajos † 1758. iktari gr. (Daniel Bethlen Istv.) Kata) Folyt. VI. tábl.	Judit † 1734. (Györffy sz. 1739. † 1822. Mária) udv. kanczellár (ik. gr. Bethlen Zsuzsa)	2-t. II. Sándor III. Ádám sz. 1798. (1. gr. Toldalaghy Krisztina elvált 1835. 2. Horváth Julia † 1841. oct. 10.) 1-től Sándor	II. Sámuel sz. 1739. † 1822.
Károly katholizált. kincstárn. (b. Kemény 1783. (gr. Haller Julia)	Julia 1755. (b. Kemény Ignác)	Folyt. V. tábl.			
Pál (Macská- sy Klára)	Anna 1796. 1818. (gr. Kornis Iguác)				
		II. Domokos sz. 1773. † 1798. kir. táb. ülnök.	Mária (gr. Rhédey Ádám)	I. Ferencz sz. 1787. † 1861. cs. k. kam. (b. Bánffy Erzse)	
		VI. Sámuel sz. 1819. (gr. Bethlen Erzse)	Erzse sz. 1812. (b. Vay Lajos)	Ágnes sz. 1814. (hgz. Waldeck Hermann)	Róza sz. 1818. (1. gr. Wurmbrand Ernö. 2. gr. Solmsbaruth Fridr.)
Ágnes sz. 1843. (Zeyk Józs.)	VII. Sámuel sz. 1845.	Béla sz. 1848.	Erzse sz. 1853.		

## V. t á b l a.

II. László, ki a IV. táblán.

sz. 1710. † 1778.

főkorm. tanács

(gr. Ráday Eszter)

Pál örnagy † 1755.	Dániel †	II. József sz. 1738. † 1796. korona ör. (Róth Janka † 1813.)	Benedek †	Zsigmond †	Krisztina † (gr. Toroczky Zsigmond)	Eszter (gr. Bethlen Zsuzsa)	Klára (gr. Wartens- leben Vilmos)
III. László sz. 1764. † 1821. septemvir (1. gr. Teleki Mária † 1810. 2. b. Mészáros Janka)	István 1785. †	Janka (b. Prónay Sándorné)	III. József sz. 1777. † 1817. főkorm. tanács. (gr. Teleki Zsófia)				
Folyt. a köv. lapon.	Juliana sz. 1805. (Tisza Lajos)	III. Domokos sz. 1810. m. akad. igaz. t. (1. b. Bánffy József 2. gr. Teleki Klementina)	Borbála † 1841. (gr. Ráday János)	Zsófia (gr. Bethlen János)	Jozéfa (Zeyk József)		
1-től Zsófia sz. 1836. (b. Vay Béla)	Jozéfa sz. 1838.	2-től Ilona sz. 1849.	Geiza sz. 1850.				

III. László, *ki az előbbi lapon.*

sz. 1764. † 1821.

septemvir.

(1. gr. Teleki Mária † 1830.

2. b. Mészáros Janka)

1-t. IV. Ádám IV. József V. Sámuel Janka 2-t. Dénes. IV. László Augustia  
sz. 1789. † 1851. sz. 1790. sz. 1792. † 1857. sz. 1811. † 1861. sz. 1813.  
tábornok. † 1855. ref. egyh. főgondn. volt párisi (1. gr. Degen-  
erdélyi (b. Jeszenák követ. feld Otto  
kormányzó Luiza) 2. Bozó Pál)  
m. akad. elnök.

Klementin  
sz. 1827.  
(gr. Teleki  
Domokos)

Sándor  
sz. 1829.  
(gr. Teleki  
Jozefina)

Gyula  
sz. 1833.

Julianna  
sz. 1835.  
(Földváry Elek)

# VI. t á b l a.

I. Lajos, *ki a IV. táblán.*

† 1758.

(iktári gr. Bethlen Kata)

II. Lajos I. Domokos III. Sámuel VII. Mihály Bora Kata Eszter  
† 1815. Tordai főisp. † 1822. † 1826. (Zeyk (b. Naláczy (Vay  
rendek † 1824. százados Maros széki Dániel) Károly) Ábrahám  
elnöke (1. gr. Bethlen (gr. Serényi fő kir. bíró  
v. b. t. tan. Julia. Fáni (gr. Földváry  
(gr. Toldy 2. gr. Kendeffy † 1833.) Druzsza)  
Sára) Zsuzsa)

*Folyt. a k. lap.*

III. Lajos  
sz. 1778. † 1810.  
főkorm. fogalm.  
(Kendeffy Anna)

Miklós Mihály Lajos  
sz. 1804. sz. 1806. sz. 1807. † 1842.  
erd. kanczel. tan. dec. 4. (gr. Bethlen  
(Simén Klára) Eszter)

Oszkár Gusztáv Alfiéd  
sz. 1830. sz. 1836. †  
(Kállay Gemma)

Károly Lajos Domokos  
sz. 1836. sz. 1840. sz. 1842.  
(gr. Mikó Mária)  
Imre sz. 1863.

Karolina V. József III. Ferencz Krisztina  
sz. 1780. clesett sz. 1790. † 1853. sz. 1785.  
(gr. Teleki Fer.) 1809. *katholizált.* Brünben  
Aspern. m. kanczell. tanács alap. hölgy.  
(gr. Szapáry Leopoldina)

1-től Anna 2-től Ráchel sz. 1795. Polexina sz. 1798. Elek Krisztina sz. 1803.  
(b. Kemény (b. Kemény Pál) (b. Kemény Miklós) sz. 1799. (Zeyk János)  
Simon) (Wéer Julia)

IV. Domokos György  
sz. 1825. sz. 1826.  
(b. Radák Anna) (Kendeffy Ilka)

Anna sz. 1856. József-Mihály sz. 1858.



II. Lajos, *ki az előbbi lapon.*

† 1815.

rendek elnöke

v. b. tit. tan.

(gr. Toldy Sára)

IV. József sz. 1778. cs. k. kam. (Szerencsy Fáni)	Krisztina (b. Bruchenthal Mih.)	Kata (Tisza László)	Julia (gr. Toroczka Pál)	Zsófia (gr. Teleki József)
Janka.				

I. Sándor (II. Mihálynak fia) ki ezen vonalt alapítá, 1679-ben született. 1733-ban lett fő kormányzéki tanácsos, három év múlva (1736) Bécsbe vitetett az erdélyi kanczellariához. <sup>1)</sup> Majd Torda vármegye főispánja lett. Meghalt 1760. körül, mint korábban Nestora Erdélynek. A tudományok irányában pártolását mutatja, hogy Bod Péter neki ajánlá „*Athenás*“-át. Innen tudjuk, hogy már ifju korában, midőn 1704-ben a nagy-enyedi iskola elégett, saját levelével engedelmet kért a királytól, öt egy drága török karddal tisztelvén meg, hogy fölépítésére Angliában hitsorsosainál segedelmeket gyűjthessen, és gyűjtött is. És midőn az inséges időkben a külföldön iskolázó magyar fiúk felakadtak, saját háza ezüstjét tévé pénzzé és gyámolítá őket. Két neje volt, az első gr. Bethlen Julia, a második Petki Nagy Zsuzsanna. Az elsőől születtek a) I. Miklós, b) II. László, c) I. Lajos, d) Judit, Dániel Istvánné mhalt. 1734-ben. <sup>2)</sup> A másodiktól: e) II. Sándor, és f) II. Sámuel.

**a) I. Miklós ága.**

I. Miklós a katonai pályát választván, ezen alezredesséig emelkedett. Az 1744. évi szebeni orsz. gyűlésen kir. hivatalos volt. Meghalt 1746-ban. Neje királyfalvi Gerhard Kata volt, kinek hozománya 16 ezer ftra ment. Ettől gyermekei Julianna b. Kemény Zsigmondné, és Károly, ki katholicussá lön, 1777-ben tartományi kanczellár. 1782-ben a rendek elnöke, 1783-ban Erdély kincstárnoka, Sz. István rend közép keresztese volt. Nejétől gr. Haller Juliától egy fia Pál maradt, a tudományok és hazai nyelv barátja, kinek azonban nejétől Macskásy Klárától gyermekei nem maradván, ez ág benne kifogyott.

**b) II. László ága.**

II. László (kinek ága az V. táblán van felmutatva) 1710. aug.

<sup>1)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 181. 188. 194. 197. 200.

<sup>2)</sup> Sándor István, Magyar könyvesház 87. l.

14-én született Gernyeszegen. Menyegzőjét a nagy hírű Ráday Pál leányával, a tudós gróf Ráday első Gedeon nővérével Eszterrel Péczelen tartá 1732. jun. 24-én. 1741-ben cs. kir. kamarás, <sup>1)</sup> tíz év múlva fő kormányshéki, majd v. b. titkos tanácsos, Erdély fő pohárnoka, 22 évig szolgált, 1774-ben a tanácsosságból nyugalmaztatott. Meghalt 1778. mart. 16 án. Nejétől Ráday Esztertől tizenegy gyermeke volt, ezek közül: az első Pál mint őrnagy halt meg, Dániel, László, Gedeon, Benjamin, Zsigmond és Krisztina gyermekkorban haltak el, megmaradtak: Eszter gr. Teroczkay Zsigmondné, Klára gr. Wartensleben Vilmosné, és II. József.

II József szül. Huszton (Máramaros) 1738. dec. 21-én. <sup>2)</sup> Hazai iskolák bevégezése után a bázeli, leydeni egyetemeket látogató, több ízben nevezetes külföldi utazásokat tett, és általában a külföldi tudósok, udvarok és nagy emberek ismerék és megkülönböztették őt. 1767-ben az erdélyi kir. tábla bírájává, 1782. mart. Békes várm. főispáni helytartóvá, azon évi octoberben pedig Ugocsa várm. főispánjává, 1787-ben a pécsi iskolai ker. fő igazgatójává, 1792-ben val. b. titkos tanácsossá, végre 1795-ben a m. szent korona örévé lett. Mint a tudományok barátja megvásárlá Cornides Dániel magyar történetekre vonatkozó munkákban gazdag gyűjteményét ezer aranyon, s könyvtárt gyűjtött azon felül, mely 30000 for. értékű vala. Volt szép gyűjteménye kitömött ritka állatfajok s matematikai és physikai műszerekből. Meghalt 1796. sept. 1-én kora 58. évében, sajnálat, s míg élt mind végig köztisztelet tárgya. Tetemei Nógrádban Szirákon a családi sírboltban nyugszanak. Mily jeles, mily kiművelt, mennyire kitüntetett férfiú volt, életrajzához tartozik. <sup>3)</sup> Egy francia értekezése, kinyomott alkalmi latin és magyar beszédei, nővére halálára írt versei, kéziratban maradt dolgozatai stb. őt méltán a tudósok és írók sorába is emelé. Neje a kihalt királyfalvi Róth Tamás és Vattay Borbála leánya Róth Janka volt († 1813.) kitől, a többi elhalván, egy leánya Janka báró Prónay Sándorné, és két fia III. László és III. József maradtak.

III. László (II. Józsefnek fia) Szirákon Nógrád megyében született 1764-ben. Gondos neveltetése és iskolai pályájának bevégezése, úgy az ügyvédi vizsgának letétele után 1785-ben István testvérével és a tudós Cornides társaságában külföldre utazott, Göttingenben más

<sup>1)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 215.

<sup>2)</sup> Bajza J. A Telekiek hat. id. m. 160. Kazinczy szerint 1740. aug. 1-jén született volna.

<sup>3)</sup> Olr. Bajza J. A Telekiek hat. Összegyűjt. műv. IV. 160—172.



fél évet tanulmányozásra fordított, azután bejárva német, angol, francia, holland és svecz országot, 1787-ben haza térvén, az erdélyi kormányshéknél mint tiszteletbeli titkár a közpályára lépett, 1791-ben kamarás, 1792-ben erdélyi kir. táblai ülnök, időközben Máramaros követe az 1790. évi nevezetes országgyűlésen, és a kolosvári reform. kollegium curatora. 1799-ben Magyarországra tévén át lakását, 1802-ben a duna-melléki kerület reform. egyház világi fő gondnokává választott, 1803. nov. 5-én pedig a királyi tábla bárójává, 1811-ben Somogy megye főispáni helytartójává, végre 1819-ben hétszemély-nökké nevezetett. A nádor is, ismervén tudományokhoz hajlamát és készületeit a Marczibányi jutalomosztó bizottság elnökségével tisztelte meg. Meghalt Pesten 1821. mart. 21-én. <sup>1)</sup> Sok iratai maradtak nyomva, és kéziratban, prózában és versben. Nevezetesebb nyomtatott munkái: 1. A magyar nyelv előmozdításáról buzgó Esdeklései. Pest, 1806. és 2. Egy magyar tudós társaság felállítása iránti Véleménye. Sokat fáradozott, és sokat tett, hogy ez intézet létre jöhessen, de azt már meg nem érhetette, tiz évvel előbb halván meg, mintsem az ige testté lön. Atyja könyvtárának szorgalmas gyűjtője volt, azon könyvtárnak, melyet özvegye az áldott emlékű báró Mészáros Johanna és fiai a m. akademiának ajándékoztak, és így annak könyvtárát megalapították, annak gyarapítására és egy ör. fizetésére alapítványt tévének. III Lászlónak két neje volt, az első kivel 1788-ban kelt egybe, gr. Teleki Mária, († 1830.) kitől születtek gyermekei IV. Ádám, IV. József, V. Sámuel, Janka, második neje volt szoboszlai báró Mészáros Janka csillag ker. hölgy (sz. 1784. febr. 20. † 1844). báró Mészáros János tábornok leánya, kitől gyermekei Dénes, IV. László és Auguszt szül. 1813. aug. 7. én. előbb gr. Degenfeld Ottoné, másodsor Bozó Pálné, A szerepet vitt négy fiúról IV. Ádám, IV. József, V. Sámuel és IV. Lászlóról egymás után szólandunk.

IV. Ádám sz. 1789. a katonai pályára lépven, a nádor huszároknál volt ezredes, majd tábornok, és cs. k. kamarás. Meghalt nőtlenül 1851. nov. 3-án Szirákon Nógrád megyében.

IV. József sz. 1790. oct. 24-én. Jeles atyja által gondosan nevetetvén, 1811-ben a külföldi egyetemekre indúlt, és Göttingenben töltött két évi tanulmányozás és Európa nagy részének beutazása után 1815-ben ujolag a m. kir. helytartóságnál kezdé hivatalos pályáját, melyen mindig főlebb haladva, 1818-ban helytartósági titoknok, 1824-

<sup>1)</sup> L. életírását Tudományos gyűjtemény 1823. évi foly. I. 87—106.

ben a m. kir. tábla bárója, cs. k. kamarás, 1827-ben Csanád, 1830-ban Szabolcs várm. főispánja, 1832-ben udv. kancellariai előadó tanácsos lett, 1827-ben a rendszeres munkálatokat szerkesztő országos küldöttség tagja, közben 1818-ban a pesti ref. egyház megye aligondnokává, 1824-ben pedig a tiszta-melléki egyházi kerület és sárospataki collégium fő gondnokává választatott. 1827-ben legtöbb részt vévén a magyar akadémia szervezetében, elismert széles tudománya miatt a nádor által a szervező választmány elnökévé, majd az alapítók által az igazgató tanács tagjává, és a megalakult igazg. tanács által végre az akadémia elnökévé választatott. 1840-ben korona-örre választá az országgyűlés, 1842-ben pedig Erdély főkormányzója lett, és az volt 1848-ig; egyszersmind val. belső titkos tanácsos, Leopold cs. rendének nagy-keresztese. Politikai s hivatalos pályáján alapos szakismeretek, vasszorgalom, tántoríthatlan becsületesség s igazságszeretet által nyerte meg úgy fejedelme kegyét, mint általánosan polgártársai tiszteletét. Roppant hivatalos foglalatosságok mellett is szerzett időt magának a tudomány gyarapítására. Már ifju korában a Tudományos Gyűjteménybe dolgozott, a magyar nyelv és a m. Múzeum ügyében írt értekezései koszorút nyertek. Utóbb végképen a történeti tanulmányokra adván-magát, a halhatatlan irodalmi érdekű munkának a „*Hunyadiak korá*“-nak (XII köt.) szerzője lőn, melyet azonban bár teljesen bevégezve, de csak feléig nyomva élhetett meg. Ennek is tiszta jövedelmét (ezer példány ára = 25000 ft) a m. akadémiának történettudományi célra ajándékozta. Azon fölül már előbb testvéreivel az akadémia alap-tőkéjéhez 5000 fttal járult. Az atyja által gyűjtött nagy becsű, 30 ezer kötetnél többre menő könyvtárt testvéreivel szintén az akademiának ajándékozta, és ahoz a szaporítás és egy ör. fizetésére alapítványt tévének. Megszerzé a Kresznerics féle könyv, kézirat és régi pénzgyűjteményt is az akadémia részére. Kevés szóval: nem csak mint magas állam hivatalnok, de mint kitűnő tudós s író, és áldozatokra kész hazafi tündöklött. Meghalt 1855. febr. 16-án nőtlenül. <sup>1)</sup> Eltemettetett Szirákon.

IV. Sámuel cs. k. kam. szül. 1792. nov. 7-én. Az előbbinek méltó testvére, Pest megyénél kezdé hivatalos pályáját, utóbb a térről végképen elvonúlt. A gazdasági tudományokban jártás férfiú, ifjabb korában az irodalommal szintén foglalkozott, egy értekezését 1828-

<sup>1)</sup> L. Ujabb Ismeretek tára VI. 325—327. Toldy Fer. Emlékbeszédét följötte az Akadémiában. Pest, 1855. stb.



ban a Tudományos Gyűjteményben közlé. Az 1846. évi erdélyi, és 1848. évi magyarországi pesti országgyűlésen mint kir. hivatalos vett részt. A dunamelléki ref. egyházi kerületnek fő gondnoka volt haláláig, mely történt 1857. febr. 9-én. Nejétől báró Jeszenák Luizától (szül. 1803.) gyermekei a) Klementina szül. 1827-ben, férjhez ment 1847-ben gr. Teleki III. Domokoshoz. b) Sándor szül. 1829-ben. Nőül vette 1857. sept. 19-én gr. Teleki Jozefinát gr. Teleki Domokos leányát, gyermek. I. Gyula László sz. 1858. 2. József sz. 1859. 3. Margit sz. 1860. c) Gyula sz. 1833-ban. d) Julianna szül. 1835-ben, férjhez ment bernátfalvi Földváry Elekhez.

IV. László szül. 1811. febr. 11-én. Mint író, „Kegyencz” című jeles színművével gyarapítá az irodalmat. A politikai pályára lépven, mint szabad elvű jeles szónok, tántorithatlan jellemű hazafi tűndöklött. <sup>1)</sup> 1848-ban a magyar forradalmi kormány a párizsi udvarhoz követül küldé, és ott maradt mind végig. 1861-ben Drezdában a szász kormány által kiadatván, Bécsből amnestiával tért haza, az azon évi országgyűlésre abonyi képviselőül választatott. Életének Pesten 1861. maj. 8-án golyóval vetett véget. Mint száműzött, röpiratokban, hírlapokban angol, franczia nyelven igyekezett Magyarország ügyeit ismertetni, és azokat európai jelentőségre emelni. Lovagi jellemére nézve egyike volt a legritkább jelenségeknek. Benne — mint a fölötte mondott emlékbeszédben olvashatni <sup>2)</sup> — a becsület szeplőtlensége, az adott szónak szentültartása, merész bátorság, mely csak daczolni tud a veszélylyel, de azt csak játéknak tekinti, a nőnem iránti gyöngédség, és hódolatos udvariasság, a gyámoltalanok védelme a hatalmasok ellenében, szilárd szabad elvű democratia, önzetlen hazafiuság, és az egész emberiséget átölelő philantropia öszpontosulva voltak.

III. József (II. Józsefnek fia) született 1777-ben. Fő kormányzéki tanácsos volt. Mint jeles közhivatalnok, tudományos férfiú, és buzgó emberbarát tünteté ki magát, és kivált az 1817. éhségkor nagy áldozatkeszséget tanusított. Meghalt 1817-ben. Nejétől gróf Teleki Zsófiától gyermekei 1. István, 2. Károly, 3. Julianna (szül. 1805. † 1863.) Tisza Lajosné, 4. Gábor, 5. III. Domokos, 6. Borbála gr. Ráday Gedconné, meghalt 1841. máj. 29. kora 30. évében. 7. Zsófia gr. Bethlen Jánosné, és 8. Jozéfa Zeyk Jánosné születtek. Ezek közül

<sup>1)</sup> A magyar országgyűlésen mint a felső tábla tagja, Erdélyben az 1837 évi szebeni orsz. gyűlésen Fogaras vidéknek, az 1848. évi kolosvári gyűlésen Udvarhely városnak követe volt.

<sup>2)</sup> Lukács Móricz, Emlékbeszéd gr. Teleki László felett. Pest. 1861.

III. Domokos szül. 1810. Maros-Vásárhelyt. Politikai pályáját 1830. után Pest megyénél mint aljegyző kezdte meg, és 1834-től Erdélyben folytatta. Ezen évben, úgy 1837-ben is az erdélyi országgyűlésen mint Küküllő vármegye követe, 1841-ben mint kir. hivatalos vett részt, és mint az ellenzéki pártnak jeles tehetségű tagja és egyik vezére tűnt föl. Politikai munkásságával a sérelmi térről a reformok terére lépett. Már e gyűlésen az urbéri bizottmány tagjai közé neveztetet ki. 1844-ben külföldi utazásából haza térve, politikai működését a hirlapok terére is átvivé, és 1845-ben az „Erdélyi Híradó“ vezetését vette gondjai alá. Az 1846/7. évi erdélyi orsz. gyűlésen vezetője volt azon pártnak, mely a szabadelvű urbér megalapításáról gondoskodott. Az 1847/8. évi magyar országgyűlésen ismét Küküllő vármegyét képviselte, ifjabb korában költeményeket is írt. 1850. után Gernyeszeghi ösi kastélyába elvonulva, a történelmi tudományoknak és gazdaszatnak szentelé idejét. A m. akadémiának tisztt. tagja levén 1855-ben az igazgató-tanács tagjává választatott. Legközelebb jelent meg derék műve „*Hóra támadása*“-nak története. Hazafiúi számtalan áldozatai közt a nevelési ügyre, többi közt a székely-udvarhelyi iskola részére 1852-ben tett hatezer forintos alapítványa is egyik maradandó emléket képezi. Első neje b. Bánffy Jozefától gyermekei: 1. Zsófia (szül. 1836.) báró Vay Béláné, 2. Józefa (szül. 1838.) gr. Teleki Sándorné; második nejétől gr. Teleki Klementínától gyermekei: 3. Ilona szül. 1849. és 4. Geiza szül. 1850.

c) I. Lajos ága.

I. Lajos (I. Sándornak fia) meghalt 1758-ban. Neje volt iktári Bethlen Katalin, kitől hét gyermeke született, és pedig három leány úgymint Borbála Zeyk Dánielné, Kata báró Naláczy Károlyné, Eszter Vay Ábrahámné, és négy fiú, úgymint: 1. II. Lajos, 2. I. Domokos, 3. III. Sámuel, és 4. VIII. Mihály, ki mind a négyen külön ágat terjesztettek. Szólunk rólok egyenként:

1. II. Lajos, előbb (1793-ban) a főszámvevői hivatal elnöke, cs. k. kam. utóbb (már 1794-ben is) főkormányszéki tanácsos és valóságos belső titkos tanácsos, majd a Leopold cs. rend közép keresztese végre a rendek elnöke. Meghalt 1815-ben. Nejétől nagy-szalontai gr. Toldy Sárától gyermekei: 1. IV. József, 2. Krisztina báró Bruckenthal Mihályné, 3. Kata borosjenői Tisza Lajosné, 4. Juliana gróf Toroczkay Pálné, és 5. Zsófia gr. Teleki Józsefné. Ezek közül IV. József cs. kir. kamarás született 1778-ban. Nőül vevén szigethi



Szerencsy Józsefnek Radvánszky Teréziától leányát, Franciskát, ettől egyetlen leánya maradt J a n k a.

2. I. D o m o k o s, előbb a katonai pályán szolgált, utóbb köz-hivatalos pályára lépett, és cs. k. kamarás, Torda vármegye főispánja, a gyulafejevári ref. egyház megye gondnoka volt. Kéziratban hagyta saját életét alexandrinus rimekben jókora két kötetben megírva. Maros-vásárhelyi házára latin feliratot tett, arról szólót, hogy azon ház igaz szerzeményből épült. Meghalt 1824-ben. Mind végig magyar ruhában járt, miben fia E l e k is követé. Első neje gr. Bethlen Julia volt, ettől gyermekei: 1. A n n a báró Kemény Simonné, 2. E l e k, második nejétől gr. Kendeffy Zsuzsától gyermekei: 3. R á c h e l báró Kemény Miklósné, és 4. K r i s z t i n a. Nevezett fia E l e k szül. 1799-ben, nőül vévén Wéer Juliannát, ettől két fia: 1. IV. D o m o k o s (sz. 1825.) és 2. G y ö r g y (sz. 1826.) maradt. Amannak nejétől b. Radák Annától leánya A n n a szül. 1856. E m e z (tudniillik György) Kendeffy Ilkát tartja nőül, és 1861-ben Magyar-Láposon mint megyei biztos az irományok átvételével volt megbízva.

3. III. S á m u e l cs. k. kam. a hadseregben szolgált mint százados. Meghalt 1822. évi dec. 21-én. Nejétől gr. Serényi Franciskától († 1833.) gyermekei voltak: 1. K a r o l i n a szül. 1780. gr. Teleki Ferencznek a paszmosi költőnek neje, 2. V. J ó z s e f, ki Aspern mellett esett el 1809-ben, mind két lábát az ágyú-golyó sodrá el; 3. K r i s z t i n a sz. 1785. Brünben alapítványi hölgy, 4. III. F e r e n c z (paulai) szül. 1790. katholizált, elhagyván a seminariumot, elébb a m. kir. helytartótanácsnál titoknak, majd tanácsos Budán, 1825-ben kormányzéki tanácsos Erdélyben, végre cs. k. kamarás, v. b. titk. tanácsos és az erdélyi kanczellárián előadó tanácsos. Az 1834. 37. és 46. évi erdélyi országgyűlésen kir. hivatalos volt. Zrínyi német fordítója és több becses czikk írója Hormayr és Mednyánszky történeti Zsebkönyvében és a Tud. Gyűjteményben. Meghalt 1853. mart. 8-án Bécsben. Nejétől gróf Szapáry Leopoldina (szül. 1794. jul. 26.) csillag keresztes hölgytől, kit 1813. febr. 12-én vett nőül, gyermeke nem maradt.

4. VIII. M i h á l y cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos, erdélyi kir. táblai ülnök (1794.) majd Marosszéki fő királybíró volt. Az 1790. erdélyi orsz. gyűlésen kir. hivatalos, és a törvénykezési bizottság tagja. A maros-vásárhelyi Collegium főgondnoka. Meghalt 1816. jan. 28-án. Nejétől tancsi gr. Földvály Druzsiannától egyetlen fia maradt: III. L a j o s, ki 1778-ban született, a főkormányzéknel

hivataloskodott, és 1810-ben halt meg. Ennek nejétől gr. Kendeffy Annától három fia maradt: 1. I. Miklós szül. 1804-ben, 1846—49-ben Kövár-vidék főispáni helytartója, jelenleg az erdélyi kanczelláriánál tanácsos Bécsben, 1826. febr. 26-án nőül vévén Simén Klárát, ettől fiai Oszkár (sz. 1830.) és Gusztáv (szül. 1836-ban) előbb dragonyos-hadnagy, majd Haller huszár főhadnagy és százados volt. Neje Kállay Gemma. 2. Mihály szül. 1806. dec. 14. Marosvásárhelyt, meghalt magnélkül. 3. Lajos szül. 1807. elesett gr. Bethlen Gergelyvel vívott párban 1842-ben. Nejétől gr. Bethlen Esztertől (sz. 1814.) három fia maradt: Károly (sz. 1836.) ki 1860. sept. 24-én vette nőül gr. Mikó Máriát; Lajos szül. 1840. és V. Domokos szül. 1842-ben.

d) II. Sándor ága.

II. Sándor (I. Sándornak Petki Nagy Zsuzsannától fia) nejétől Györffy Máriától nemzé fiát III. Ádámot, ki 1798-ban született és meghalt 1848. előtt. Az 1834. és 37. évi erdélyi országgyűlésen kir. hivatalos volt, Nagy-Enyeden lakott, és az ellenzék részén kitűnően szerepelt. <sup>1)</sup> Kétszer nősült. Első neje gróf Toldalaghy Krisztina volt, kitől 1835-ben elvált. Ettől maradt fia Sándor, második neje Horváth Julia, meghalt 1841. nov. 10-én.

e) II. Sámuel ága.

II. Sámuel (I. Sándornak Petki Nagy Zsuzsannától fia) szül. 1739. nov. 17-én. Ifjú korában unoka öccsével II. Józseffel és II. Ádámmal a későbbi dobokai főispánnal külföldi utazást tett, leginkább könyvek gyűjtését tűzvén czélul, mint maga írja. Mária Terézia alatt királyi kamarás leve, azután küküllői főispán, és erdélyi kormányzéki tanácsos; II. József alatt belső titkos tanácsos, 1784—1790-ig királyi biztos az akkor alkotott nagyváradi kerületben, Szabolcs, Arad, Békés, Csanád, Csongrád megye főispáni helytartója, a hajdu kerületben főkapitányi helyettes, Bihar megyének 1785. jul. 16-tól—1787-ig főispánja, 1792-ben magyar alkanczellár és Máramaros vármegye főispánja; II. Leopold alatt erdélyi főkanczellár (és ismét 1791. jul. 5-től Bihari főispán,) Szent-István rend nagykeresztese, a göttingi, varsói, jénai tudományos akadémiák tiszteleti tagja. Meghalt Bécsben aug. 7-én 1822-ben kora 83. évében. Ő alapította a m. vásárhelyi gazdag, már évek előtt negyven ezer kötetnél többre becsült

<sup>1)</sup> Ő birta a néhai „kopasz“ nagy Teleki Mihály nyergét, most állítólag már V. Sámuel fiánál gr. Teleki Gyulánál van.



könyvtárt, melyet 19 éves korában kezdett gyűjteni, erre és iskolákra Kazinczy F. szerint nyolczszáz ezer forintnál többet elköltött. E könyvtárt családi hitbizományképen hagyá örököseire, úgy hogy azt némi föltételek mellett a közönség is használhassa. A könyvtár lajstromát három vastag kötetben 1796. 1800. és 1811-ben kiadta, és egy derék előbeszéddel látta el. Ő szedte össze végre legteljesebben öse Janus Pannonius pécsi püspök műveit is egykorú kéziratokból és tizenhárom más kiadás után, és azokat 2 kötetben 1784-ben Utrechtben kinyomatá. Nejétől, iktári Bethlen Zsuzsannától, ki maga is könyvgyűjtő volt, és számos magyar könyv gyűjteményét utóbb közhasználatra férjeé mellé kapcsolta, három gyermeke maradt: II. Domokos, Mária gr. Rhédey Ádámné, kivel 1795-ben kelt össze <sup>1)</sup> és I. Ferencz kikiről alább.

II. Domokos szül. 1773-ban, cs. kir. kamarás, előbb a guberniumnál titoknok, utóbb a marosvásárhelyi kir. tábla ülnöke. Nagy készületű ifju, Lipcsében a gazdasági, Jénában a természet vizsgáló társulat tagjai sorába vette, a jénai mineralogiai társulat pedig a még alig 25 éves ifjút elnökévé választá. Az erdélyi nyelvmivelő társaságnak is buzgó és munkás dolgozó társa volt, s az iránt sok vagyonos és tanult férfiakban gerjesztett részvétet. Gyenge teste nem bírta el szellemenye súlyát, meghalt élete legszebb szakában 1798. sept. 16-án nőtlenül. Több munkát írt, ezekből főleg utazásai nevezeteseek, melyek nyomtatásban Bécsben 1796-ban jelentek meg, és utóbb németül is. Kéziratai a m. vásárhelyi könyvtárban vannak letéve. Testvére

I. Ferencz cs. k. kamarás, szül. 1787-ben. A cs. hadseregben mint főtiszt szolgált, 1810-ben nőül vette báró Bánffy Erzsébetet, kitől következő négy gyermeket nevelt: 1. Erzsé (szül. 1812.) báró Vay Beláné, 2. Ágnes (szül. 1814.) hzg. Waldeck Hermanné, 3. Róza (szül. 1818.) előbb gr. Wurmbrand Ernőné, utóbb gr. Solmsbaruth Fridrikné, és 4. VI. Sámuel (szül. 1819.) kinek nejétől gróf Bethlen Erzsébettől négy gyermeke a következő: a) Ágnes szül. 1843. Zeyk István neje, b) VII. Sámuel sz. 1845. c) Béla sz. 1848. és d) Erzsé sz. 1853.

Ime, ez a családnak két századon át terjedt nemzékrende. De a Teleki nemzetségnak — mely a polgári és hadipályán annyi zászlós urat, ország nagyot: kanczellárokat, korona-öröket<sup>1)</sup>, fő ispánokat, tábornokokat, a tudományos irodalmi téren egész tábort termett, ezen

<sup>1)</sup> Sándor Istv. M. Könyvesház 208. lap.

felül még egy tündöklő tulajdonsága van, és az, hogy szívbén, yeivben mind végig magyarok maradtak.

A család czimere — mint főleg a metszvény is ábrázolja — egy függőleges és kétszeres harántos metszéssel hat udvarra osztott vért, ezen felül még a közepén magában foglalván az ősi Garázda czimert, vörös udvarban az ágaskodó vad kecskét, mely első lábaival a fenyő gallyat tartja. A grófságkor nyert hat osztály ábrája következő, az 1. és 4. kék udvarban egy felfordított ezüst félholdon kettős farkú oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával arany koronát tartva, a 2. és 5. arany udvar belső oldalából kétfejű fekete sasnak fele testrésze látszik; a 3. és 6-ik ezüst udvar közepét függőlegesen álló vörös szelemen foglalja el. A vért fölött nyugvó grófi koronán két koronás sisak áll, a jobb oldaliból befelé fordulva fehér egyszarvú emelkedik, a baloldali sisak koronáján kettős farkú oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardon arany koronát emelve. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

**Teleky család.** Szatmár vármegye nemes családai közé soroztatik. <sup>1)</sup>

Erdélyben Teleki György nemes ember Görgényben élt 1750. körül. <sup>2)</sup>

Ugyancsak Erdélyben van székely nemes család is Teleki, melynek előneve „dálnoki.“ Ebből Mihály Doboka megyei irnok 1771-ben. József Alsó-Fejér megyében adó-író biztos 1836. körül. Fia József birtokos. Tán szintén ezen család ivadéka volt Teleki László székelyezredbeli főhadnagy, ki 1828. január 23-án korának száz és egy (101.) évében halt meg.

Másik Teleki nevű erdélyi család az, mely „ványai“ előnevet használ, és melyből László Kolos vármegyei kir. pénztárnok volt 1845-ig. Fiai: 1. Károly adó-író biztos ott, jelenleg szolgabíró neje Somai Judit. 2. Mátyás és 3. Albert főkörmányszéki irnok Kolosvárott. Polixena Bartha Mózsesné.

**Telki-bányi család.** Ismeretes belőle István, erdélyi fi, ki Utrechtben tanult, és 1554-ben kiadta „Angliai Puritanismus“ fordított művét. <sup>3)</sup>

<sup>1)</sup> Fényes. Magyarország állapota statist. geogr. tekint. IV. 172.

<sup>2)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 292.

<sup>3)</sup> Magyar Írók, életrajz gyűjt. II. köt. 339.



**Telepianovich család.** Telepianovich Ferencz 1716-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemeslevelét. <sup>1)</sup>

Czímere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó farkas, a vért fölötti sisak koronáján vörös csőrű, s lábú fehér galamb áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

**Temesközy család.** (Bakai †) Pozsony megyében Csallóköz régi kihalt családja. Már a XV. században virágzott.

1453-ban Temesközy Bálint az őt örökségi jogon illető Söprös-i, Tewli és Bodaki birtokba beiktattatott. <sup>2)</sup>

1467-ben Temesközy Bálint és János a Csalló-közben fekvő Bakai birtokba, mely Bessenyei András fiaé Kiliáné volt, zálogjogon beiktattattak. <sup>3)</sup>

1481-ben Mátyás király parancsa folytán Zapusko Mihály és neje Ilona, néhai Temesközy Bálint özvegye, ekkor már Zapusko Mihály neje mind a két Baka helység fele részébe zálogjogon beiktattatnak. <sup>4)</sup>

1509-ben Temesközy László Pozsony megyei Nádasd helységben Bazini és Szent-Györgyi gróf Lászlónak kilencz telket Gyorsókai (most Dercsika) Balás deák, Benedek és János, Erős Mihály és Albert, és Huszár Miklós, Farkas János és Orbán, és Fekete Egyed és László nemeseknek elzálogosítja. <sup>5)</sup>

1512-ben Temesközy Lénárd Felső-Bakán féljobbágy telkét elzálogosítja gyorsókai Ereős Simonnak. <sup>6)</sup>

1534-ben Temesközy Katalin 16 fttal megnyugtatta Nagy Györgyöt ennek felszászi birtokán okozott kárai pótlása fejében. <sup>7)</sup>

1579-ben Temesközy Ágatha Földes Mártonné, nemkülönben Kata Ormány Jánosné, és Anna hajadon I. Miksa király új adománya mellett mind a két Baka és Seprös helységbeli birtokba beiktattatnak. <sup>8)</sup>

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 483.

<sup>2)</sup> Pozsonyi káptalan fasc. 8. nro 9.

<sup>3)</sup> Ugyan ott capsa I. fasc. 5. nro 1.

<sup>4)</sup> Ugyan ott capsa I. fasc. 5. nro 2.

<sup>5)</sup> Ugyan ott Prot. I. és II. folio 178. de anno 1509.

<sup>6)</sup> Ugyan ott Prot. I. és II. pag. 366.

<sup>7)</sup> Ugyan ott Prot. V. anni 1534. folio 414.

<sup>8)</sup> Ugyan ott capsa I. fasc. 5. nro 6.

1609-ben Temesközy István nejével Sárközy Judittal, és Zsófia, András, István és Miklós gyermekeivel együtt II. Mátyás király új adománya folytán Alsó és Felső Bakán és Seprős pusztában beiktattatnak. <sup>1)</sup>

1619-ben, különösen pedig 1652-ben Temesközy Miklós és Bálint ellent mondanak erdőkereki Aczél Gábor magvaszakadtán osztópáni Perneszy Gábornak örökösödési jogon jutott Süll, Felső és A. Bakán fekvő birtokaiba való beiktatása ellen. <sup>2)</sup>

És úgy látszik — nem sokkal — utóbb a család kifogyott, most emlékét csak ezen és efelé okmányok tartják fenn.

**Temesváry család.** Temesváry András 1735-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. <sup>3)</sup>

Czímere a vért arany udvarában zöld-téren ágaskodó fekete ló, vörös kantárral. A vért fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első lábaival arany vágatú fekete könyvet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Temesváry Márton a tiszántuli kerületi tábla bírája volt, meghalt 1836. febr. 11-én, kora 80. évében.

Temesváry István Csongrád megyének előbb főszolgabírája, 1843-tól másod-, 1846-tól első alispánja, 1847-ben orsz. gyűlési követe volt. Özvegye Palásthy Rozália él (1864.) Hód M. Vásárhelyen.

Temesváry Mihály 1843-ban Csongrád megye Csendszabotosa volt.

Temesvári család Szabolcs megye nemessége sorában is található.

Tán azonos e családdal a temesvári Temesváry család is, melyből Sámuel Közép-Szolnok megyei törvényszéki ülnök 1840. körül, Károly ugyan ott pelei birtokos.

A régiebb időkben Temesvári néven ismeretes Pelbárt a tudós meghalt 1504-ben. <sup>4)</sup>

A XVII. században Kemény János korában élt Temesvári (Tömösvári) Boldizsár hadnagy. <sup>5)</sup>

**Tenkely család.** (Ditrói) Székely család. Csikszékből Göröcz-

<sup>1)</sup> Pozsonyi káptalan. Capsa 1. fasc. 5. nro 7.

<sup>2)</sup> Ugyan ott capsa 5. fasc. 8. nro 28.

<sup>3)</sup> Coll. herald. és Adami Scuta gentil. t. XIII.

<sup>4)</sup> Toldy A magy. irod. tört. Pest, 1862. II. k. 47.

<sup>5)</sup> Kemény János Önéletírása 482.



falvából származott Gyergyóba, és ditrói Tenkely Máté 1591-ben több társával Báthori Zsigmondtól kapta primipilaris levelét. <sup>1)</sup>

**Tenky család.** Közölük Tenky Kata 1601-ben Bély Mátyásné.

**Teőke cs.** *Lásd Tőke, Teörök cs. lásd Török cs.*

**Terbócs család.** Nemes család Abauj megyében, hol Antal 1836-ban megyei rendsz. esküdt.

Terbócz (*így*) István 1734-ben a Nagy-Kunságban kerületi kapitány volt.

**Tercsy család.** (Szalma-Tercsi) Nógrád megye régi családja, mely hajdán azon megyei Szalma-Tercs helységet birta, és neve „Tercsy“-nek is iratott.

1552-ben Tercsy Mihály a Bussai várnak egyik kapitánya volt, és azt a töröknek feladni kényszerült. <sup>2)</sup>

Ez időtájban élt Tercsy Ferencz, kinek ivadékát mutatja a következő táblázat:

I. Ferencz	
I. János	
(Cheőy Bora)	
II. Ferencz	Anna
1623.	1595. 1618. 33.
II. János	(1. Egry András
1633.	2. Ispány András
	3. Ebeczky Mihály
	4. Nyáry Sándor
	5. Horváth Sinkovics Lukács)

Nevezetes ezen ágon I. Jánosnak leánya Tercsy Anna, ki — mint a tábla mutatja — egymás után ötször ment férjhez. Első férjétől siroki Egry Andrástól fia Egry II. András nőül vette Almássy Pomothy Zsuzsannát. Ezen Almássy Zsuzsanna már 1633-ban özvegye volt, midőn fiainak Egry István, András és Mártonnak is neveikben Nógrád megyei Szalma-Tercsi, Kövesdi, Becskei és Pest megyei Czény helységbeli jószágát elcserélte Tercsy II. Ferenczhez és fiával II. Jánossal. <sup>3)</sup> Ugyan ez évben nevezett Tercsy Ferencz és fia II. János Szalma-tercsi, kövesdi és becskei részeit elzálogítja 100 fban Almássy Zsuzsannának Egry II. András özvegyének. <sup>4)</sup> E záloglevél 1659. évi átiratából kitűnik a főlebbi leszármazás is.

<sup>1)</sup> Na. Székely nemz. Constitutiója 100. lap.

<sup>2)</sup> Tinódi, Budai Ferencznél Hist. Lexic. III. 411.

<sup>3)</sup> Sz. benedeki Convent fasc. 13. nro 38.

<sup>4)</sup> Ugyan ott fasc. 8. nro 5.

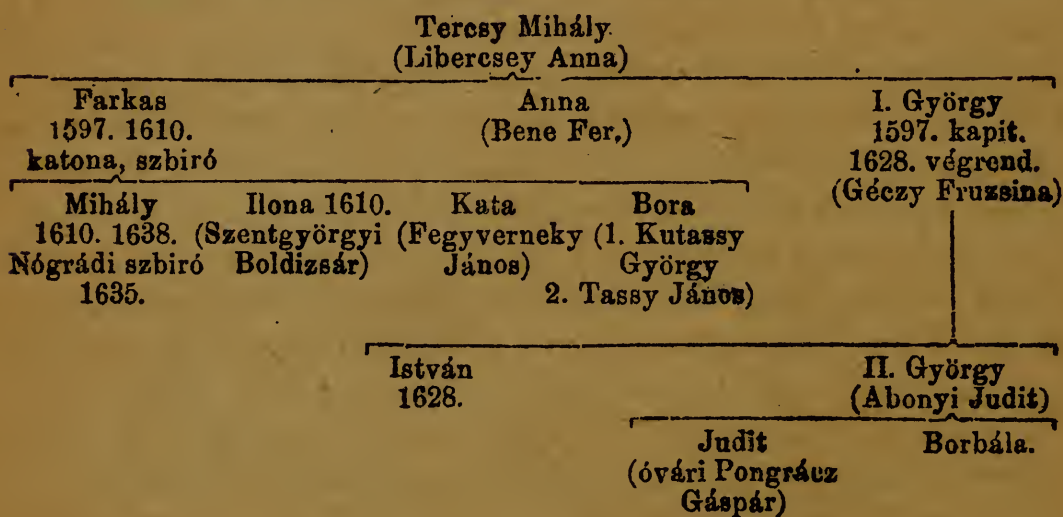
1600-ban Terchy Erzsébet Litterati Gáspárné volt.

A XVI. század végén élt Tercsy Farkas, ki 1597-ben Nógrád megye táblabírájává, 1601-ben szolgabírájává választatott. <sup>1)</sup> De ezen kívül e Farkas kitűnő hadi szolgálatokat is tett, az Egri várban 22 évig katonáskodott egészen a vár feladásáig és török fogságot is szenvedett, mint ezt elismeri II. Mátyás királynak 1610. dec. 20. Pozsonyban részére kelt új királyi adománylevele is, melyet előbbi birtokaira ugyanint az elpusztult egész Pálfalvára, egész Szalma-Tercsre, Csengerháza pusztai birtokára, és a Géczi pusztán egy nemesi curiájára kapott ugyan a maga, mint gyermekei Mihály, Ilona Szent-györgyi Boldizsárné, Katalin Fegyverneky Jánosné és Borbála még hajadon (de utóbb 1-őr Kutassy Györgyné, 2-ór Tassy Jánosné) részökre.

Farkasnak fia Mihály, kit a családfákon magvaszakadtnak jelölve találunk, 1637. febr. 4-én Voxith Horváth Istvánnal Nógrád megyei Haraszthi puszta felére, 1638-ban mart. 20. pedig Jánossy Fábiánnal Szécsény-Kovácsi helységbeli részbirtokra nádori adománylevelet szerzett. <sup>2)</sup> 1635-ben Nógrád megye szolgabírája volt. <sup>3)</sup>

Tercsy Farkas és fia Mihály ellen Tercsy György 1610-ben új ítéleti parancsot nyert. <sup>4)</sup>

Ugy látszik Farkas testvére volt Györgynek, és így fia Tercsy Mihálynak nejétől Libercesy Annától, melyszerint a család ezen ágának származási rendje ez:



<sup>1)</sup> Protoc. C. Neograd anni 1597. és 1601. pag. 98.

<sup>2)</sup> Hiteles Conventbeli átirat levéltáramban.

<sup>3)</sup> 1635. évi 92. törv. cz.

<sup>4)</sup> Szentbenedeki Convent fasc. 19. nro 46.



I. György 1597-ben Nógrád megyei kapitánynya választatott.<sup>1)</sup> 1628-ban tett végrendeletet neje Géczy Fruzsina, és fiai István és II. György részére Szalma-Tercsi, Felső Pribeli, Süli, Felső és alsó Csehí, Kelecsényi, Lessenyei, Korponai, és Gyarmathi részjószágaik és más zálogjogaira nézve.<sup>2)</sup>

A Nógrád megyei nemesi lajstromban találjuk 1684-ben Tercsy Mihály-t, 1709-ben a kékkői járásban Györgyöt az armalisták sorában, valamint 1711-ben is.

Az 1726. évi nemesi vizsgálatkor Tercsy György, és fiai Mihály, István, János és György régi nemességüket igazolták.<sup>4)</sup>

1734-ben a kétségtelen nemesek sorába iratott Tercsy András.<sup>5)</sup>

1755-ben Tercsy Mihály, Farkas, György és László a birtokos nemesek sorában állottak.<sup>3)</sup> Egy más Tercsy Mihály a beköltözött nemesek sorában állott.

Szalma-tercsi Tercsy Mihály 1815-ben Gömör megyei Zabari közbirtokos.

**Terczák család.** Terczák Mátyás és társai Rudolf királytól 1579. sept. 28. Prágában kelt czímeres levelet kaptak, mely most Győri megye levéltárában őriztetik.

**Terdik család.** Szabolcs vármegye nemessége sorában említ Fényes Geogr. munkájában.

**Terebessy család.** (Túr-Terebesi) Zemplin vármegyében a hrabóczi Terebessy család a kihaltak közé soroztatik.<sup>6)</sup> Ugyan ott az élő nemes családok sorában is találunk nemes Terebessy-eket.<sup>7)</sup>

Ez utóbbi nemes család Túr-Terebesről vette eredetét, ez okból előneve Túr-terebesi. A czímeres nemes levelet Terebessy György 1624-ben kapta II. Ferdinánd királytól.

A nemesség szerző Györgynek egyik unokája Terebessy I. István mint labancz, báró Sennyey Ferenczczel a Nagy-Tárkányi várkastélyba szorúlván, ott a kuruczok által megöletetett<sup>8)</sup> 1678-

<sup>1)</sup> Protoc. C. Neograd. anni 1597.

<sup>2)</sup> Szentbenedeki Convent, fasc. 51. nro 21.

<sup>3)</sup> Nógrád megyei jegyzőköny.

<sup>4)</sup> Ugyan ott.

<sup>5)</sup> Ugyan ott.

<sup>6)</sup> Szirmai, C. Zemplin not. top. 105.

<sup>7)</sup> Ugyan ott 117.

<sup>8)</sup> Nógrád megyei jegyzőkönyv 1842. évi 1520. alatt.

ban. <sup>1)</sup> Nemes levele is ekkor összeszaggattatott. Ennek fia Ádám lakott Király-heimeczen, és nemességét Zemplin megye előtt 1732-ben igazolta; fiai voltak II. István és Ferencz.

I. Istvánnak testvére György 1755. előtt Nógrád megyébe költözött, mint ezt a megyei nemesi lajstrom is mutatja, hol a jövevények sorában áll, és ott nőül vevén Bosnyák Teréziát, ennek birtokába P. Szantóra telepedett. Meghalt ugyan ott 1772. júl. 6-án kora 87. évében. <sup>2)</sup> Maradtak gyermekei 1. Tóbiás, 2. János, 3. György, ki nőtlenül halt el, 4. Terézia Gonvalli Józsefné, és 5. Brigitta először (1788. k.) Lehoczky Györgyné, másodszor Veresné, harmadszor Irsayné.

Tóbiás sz. P. Szántón 1757. sept. 6-án. <sup>3)</sup> 1815-ben Zemplin megyétől nemességéről bizonyítványt kapott. Mind végig ellenzővel ellátott prémes kalpagban járt. Meghalt nőtlenül 1837. júl. 30-án. <sup>4)</sup> Testvére

János szül. 1767. jun. 2-án. Zemplin megyéből 1841. oct. 2-án nyert nemesi bizonyítványát Nógrád megyében 1842. aug. 25-én kihirdetteté. Neje volt Palásthy Erzsébet. Más ágyból fia János szül. 1801. jun. 6-án. <sup>5)</sup> Ennek nejétől Csekle Máriától fia Albert szül. 1840. april. 24-én. <sup>6)</sup>

Terebesi nevű nemes család Doboka megyében birtokos Felső Töök és Pujon helységben. <sup>7)</sup>

**Terenney család.** (Homok-Terennei †) Nógrád megyében fekszik Homok-Terenye helység, melyre Homok-terennei másképp Atvárházy Péter, Jóbnak fia, testvéreivel István és Balással együtt 1418-ban Zsigmond királytól új királyi adományt nyert. <sup>8)</sup> E család utóbb kihalt. E családból eredhetett azon Benedek is, ki 1438 táján Zudar Jakab özvegyétől Luzan és Buják helységet vette meg.

E családból volt Terenneyi Györgynek Papóchy Margittól leánya T. Zsuzsa, 1601-ben runyai Soldos Ferencz özvegye.

**Terenyey család.** Alapítója Terenyey István, ki 1709-ben I. József királytól címerez nemeslevelet nyert. <sup>9)</sup>

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 305. és not. hist. 240. A Zemplin megyei nemesi bizonyítványban nincs kitéve az év, ott csak az esemény van jelölve.

<sup>2)</sup> Nőtencsi egyház matricája.

<sup>3)</sup> Ugyan az

<sup>4)</sup> Rétsági egyházi anyakönyv.

<sup>5)</sup> Nőtencsi anyakönyv.

<sup>6)</sup> Rétsági anyakönyv.

<sup>7)</sup> Hodor, Doboka várm.

<sup>8)</sup> Mocsáry Antal, Nógrád várm. ismertetése IV. köt. 26.

<sup>9)</sup> Collect. herald. nro 742.



Czímere a vért kék udvarában zöld téren nyugvó arany korona, melyen hátulsó lábain grif áll, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös magyar ruhás, kalpagos vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Teresztenyey család.** (Teresztenyei) Zemplin megyei kihalt család. <sup>1)</sup> *Lásd Ziny cs.*

**Terge család.** Szatmár vármegye nemessége sorában áll. <sup>2)</sup>

**Tergovcsics család.** Fejér megyei nemes család, közülök Mihály-József azon megyénél 1744-ben esküdt, József 1780-ban jegyző volt.

**Tergovics család.** Trencsin vármegye nemesi összeírása szerint 1690-ben Tepliczen lakott.

**Terhes család.** Szabolcs vármegye nemes családainak egyike, <sup>3)</sup> honos Zemplin megyében is. <sup>4)</sup>

**Terjék család.** Zala vármegyei nemes család, melyből Terjék György 1630-ban azon megyének szolgabírája volt. <sup>5)</sup>

**Terjényi család.** Szatmár-vármegyei nemes család. <sup>6)</sup> E század elején Mihály birtokos Körtvélyesen. <sup>7)</sup>

Ismeretes közülök Mihály, kinek Csúzy Margittól fia László, kinek leánya Ilona Várday Istvánné volt a XVII. században.

**Termasics család.** Temes megye birtokos nemes család, azon megyei Birda helységet birja Termasics János. <sup>8)</sup>

**Ternchich család.** A címeres nemes levelet Ternchich Márk kapta 1637. évben III. Ferdinánd királytól, és ezt 1638-ban Horváth, Tót és Dalmát országok gyűlésén kihirdetteté. <sup>9)</sup>

**Ternyey család.** Abauj, Szatmár vármegyében tartja lakását.

Sáros megyében fekszik Thernye helysége, melyet hadi érdemeiért és sebei jutalmául lengyelországi jövevény Ádám kapott királyi

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 105.

<sup>2)</sup> Fényes Elek, Magyar orsz. állapot. stat. geogr. tekintetben IV. köt. 274.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 219.

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

<sup>5)</sup> 1630. évi 3. törv.-cz.

<sup>6)</sup> Fényes E. Magyar orsz. áll. stat. geogr. IV. 274.

<sup>7)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 24.

<sup>8)</sup> Fényes Geogr. Szótár I. köt. 135.

<sup>9)</sup> Az eredeti armális Zágráb megye levéltárában van. Curr. 1812. oct. 20. nro 26,191.

adományban IV. Béla királytól 1259. évben. <sup>1)</sup> Ez mint lengyel idegen nem származhatott a már akkor virágzó Tekule nemzetségből, melynek tagjai 1278-ban Vörös-alma s több helységet kapták, <sup>2)</sup> és mely 1337-ben birtokain megosztózván, még ez osztály levélben híre sincs, hogy a Tekule nemzetség Ternye falut birta volna. <sup>3)</sup> Azonban 1412-ben Gara Miklós nádornak Abauj és Sáros vármegyék közgyűléséből kiadott oklevelében nyomát találjuk a Ternyei családnak, nevezetszerint Ternyey Mátyus fiának Pálnak, és Ternyey Pál fiának Jánosnak, továbbá Ternyey Strás Péter fiának Mihálynak és Ternyei Strás Lászlónak, midőn Ternye és egyéb birtokaik terén a Ternyepataki utat szabadnak nyilatkoztatják. <sup>4)</sup> 1435-ben, midőn a Tekule nemzetség Zemelnye (most Smilno) helység iránt az olnodi Zudar családdal egyezsége lépett, ez oklevelben szintén előfordul a Strás és Ternyei család, névszerint Ternyey Gáspárnak fia András. <sup>5)</sup> Sőt hetven évvel később Thernei (így) György 1505-ben mint Szepes megyének a rákosi országgyűlésre követe jelent meg. <sup>6)</sup> Mind a mellett utóbb nyoma vesz a Ternyey névnek, és Sáros megye egyik újabb leirója szerint e név nem is család névül dívott, hanem csak a Ternye helységben birtokló családok előnevét (predikatum) képezi. <sup>7)</sup>

A XVII. században Abauj megyében tűnik fel a Ternyey család, mely magát a főlebb említett Ternyei családból származtatja, és melynek akkor élt őse Ternyey Miklós maga, és neje Lyos Margit, és fiai II. Miklós és I. István, leányai Erzsébet, Kata és Anna részére I. Leopold királytól 1667. jan. 11-én családi tudosítás szerint új czímeres nemes levelet nyert, mely Abauj megyében Gönczön 1668. ápril. 9-én kihirdettetett.

Czímere a családnak, mely az 1667. évi armálisban áll, a vért kék udvarában hármassal zöld halmon hátulsó lábain ágaskodó fehér egyszarvú. A vért fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar kivont kardot tart.

<sup>1)</sup> Wagner Diplom. C. Sáros pag. 284.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 291. Vörös-alma 1312-ben a Tarköiek birtokába került ugyan ott 318.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 335. 336. Ha csak a kiadott oklevélből ki nem hagyatott.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 363.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 60. 61.

<sup>6)</sup> Kovachich M. G. Supplem. ad Vestigia Comitiorum II. pag. 335. és Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157.

<sup>7)</sup> Potemkin Ödön, Sáros vármegye leirása 124. lapon a végső jegyzetben.



I. Miklósnak egyik unokája I. János (szül. 1691.) Nógrád megyei Kis és Utas Terenyére és a kalapáti pusztára 1729. máj. 30-án, 1749. maj. 9-én Alsó és F. Mérán és a balajti pusztán adományt kap, és ugyan azon évben M. Terézia király asszonytól Sáros megyei Frics helysége is adományt szerzett. Meghalt 1753-ban, — a családi közlés szerint — mint királyi tanácsos. Nejétől Tallián Rózától két fia III. Miklós és Mihály tábornokoknak iratnak, harmadik fiának Györgynek utódaí leány ágon Nógrád megyében élnek, e szerint ennek egyik utóda Ternyey Eszter Repeczky Ferenczné, a negyedik fiú volt: II. István előbb (1760.) a szepesi, utóbb (1770—74.) a kassai kamarai igazgatóságnál protocollista. <sup>1)</sup> A leányok közül Klára Bornemisza Antal ker. táblai ülnökné, Krisztina Martonossy Györgyné voltak.

Nevezett II. Istvánnak, ki Bereg megyében Kis-Almászon halt meg, nejétől bölcsei Buday Klárától hat gyermeke maradt: 1. III. István Szepes megyében viselt hivatalt, 2. Imre, 3. I. József előbb katona, mint főhadnagy kilépett, és Szegeden, hol meg telepedett, városi tanácsos volt, három leányt hagyván maga után. 4. Anna Nedeczky Jánosné, 5. Klára Jobszty Györgyné, és 6. Terézia.

Említett Imre 16. éves korában katona lett, és 28. éves korában mint százados lépett ki. 1809-ben az Abauj megyei nemesi felkelő seregben mint őrnagy vitézkedett. 1811-ben nőül vevén bölcsei Buday Mártát, előbb Ugocsa, utóbb Szatmár megyébe telepedett. Három fia él, úgymint

a) II. János 1848-ban Szatmár vármegye fő szolgabirája, és országgyűlési képviselője. Jelenleg nejétől Krassay Juliától született Béla, Géza és Berta gyermekei neveltetésével és gazdaságával foglalatos.

b) Tamás ügyvéd és gazda.

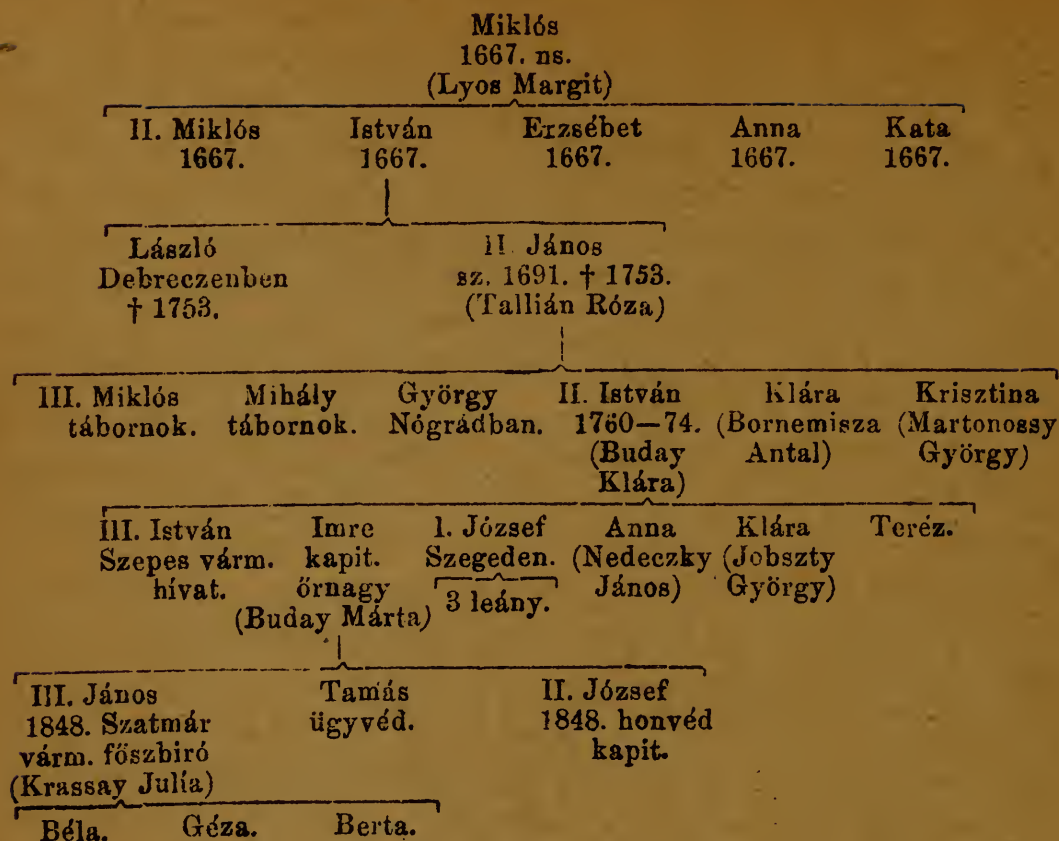
c) II. József előbb a cs. k. hadseregben szolgált, 1848/9-ben az 53. sz. honvéd zászló-aljban százados volt, jelenleg mezei gazdálkodása körül szorgalmaskodik.

A család ezen Szatmár megyei ága kath. vallású.

A leszármazási tábla <sup>2)</sup> következő:

<sup>1)</sup> Ezen Istvánt kis- és utas Ternyei Ternyey néven így olvashatni az 1760. 70. és 74. évi hiv. Schematismusokban. Későbbi években már nem fordul elő.

<sup>2)</sup> Luby Károly közl. családi adatok után:



**Ternyey család.** (F.-Fügedi) Szintén Abauj megyei család, mely magát Ternyéről és F.-Fügedről írja, és a fölebbi családdal sem mi vér és jogközösségben nem áll, <sup>1)</sup>

E családból ternyei és felső-fügedi Ternyey István főtörvényszéki ügyvéd és tbiró, szül. Felső-Fügeden Abauj megyében 1789. jan. 16-án.

**Ternovszky család.** Lásd *Trenovszky* vagy *Trnóvszky*.

**Terpendi család.** (Sárszeghi) Kihalt család. <sup>2)</sup>

**Terpulecz család.** Terpulecz József és rokonai János, Boldizsár, és József-Miksa 1790-ben II. Leopold királytól kaptak czímeres nemeslevelet. <sup>3)</sup> Czímerök először függőlegesen két-felé osztott vért, a jobb oldali félrész hárántosan ismét két udvarra oszlik, a felső kék udvarban két magas szikla között zöld téren nyugvó arany koronán hegyével felfelé állított és borostyánnal koszorúzott meztelen kard áll, az alsó vörös udvarban zöld tér fölött fehér folyamból kiemelkedő természetes színű oroszlán, első jobb lábával kivont

<sup>1)</sup> Luby Károly közl. családi adatok után.

<sup>2)</sup> Lehoczky Stemmat. II. 417.

<sup>3)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.



kardot, a balban levágott török fejét tartva; a baloldali vörös udvarban jobbról lefelé balra rézsutosan két fehér szelemen között kék közben két arany csillag között arany félhold ragyog. A vért fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalinak tetején jobbról fehér vörös zászló leng, arany félhold és csillaggal, balról kiterjesztett fekete sasszárny jobbról balra dülő rézsutos fehér szelemennel, a baloldali sisak koronájából két elefánt ormány között (ezekből a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a baloldali félig arany, félig kék,) arany markolatú kard áll hegyével fölfelé és borostyánnal megkoszorúzva.

**Tersaczky család.** A Frangepán család egyik ágának mellékneve. *Lásd Frangepán cs.*

**Tersztyánszky család.** (Trsztyei vagy nádasi) Trencsin vármegye egyik legrégibb családja, mely azon megyei most is a család birtokában lévő Trsztye helységről <sup>1)</sup> vette nevét, mely tótos írásmóddal a falu tót nevére Trsztyánszky-nak íratott, és iratik egy nagy részben mai napig, míg a családnak egy más része könnyebb kiejtés okaért Tersztyánszky-nak írja nevét, a *trsztyei* előnév (*praedicatum*) pedig latinul *de eadem*, magyarul pedig jobbára (már a XVII. században is) *nádasi*-nak (fordítva) íratott. Egyébiránt található a családnévet *Tersztyánszky* stb. alakban is. <sup>2)</sup>

A család eredetét II. András király koráig viszik fel bizonyos Nigri vagy Niger Ipoly és Balás testvérekig, kik egy családi táblázat szerint Blasius et Ipolitus Niger de Nádas alias Trsztye néven fordulnak elő, <sup>3)</sup> és 1234-ben állítólag előbbi ó-budai birtokukért kapták csere-adományban a Trencsin megyei Trsztye helységet. Igazabban Balásnak unokája Nigri-András 1330-ban kapja csere-adományban a Trencsin megyei Trsztye (vagy Nádasfalut) és azt 1372-ben I. Lajos király is megerősíté. <sup>4)</sup> Ipoly ága Miklósban a XIV. század elején kihalt, Balásé fenmaradt, és egyes ágon terjedt egészen a XV. század második feléig, a midőn (1460. körül) élt I. Tamás, ki két fiút hagyott maga után: I. Gáspárt és I. Lászlót, kik által a család két fővonalra oszlott. I. László ismét két fiú atyja lőn, úgymint I. Miklósé és I. Menyhérté, kik e vonalt két fő ágra oszták, a mint ezen két vonalra, és ágakra oszlást a következő nemzékrend világosabban feltünteti:

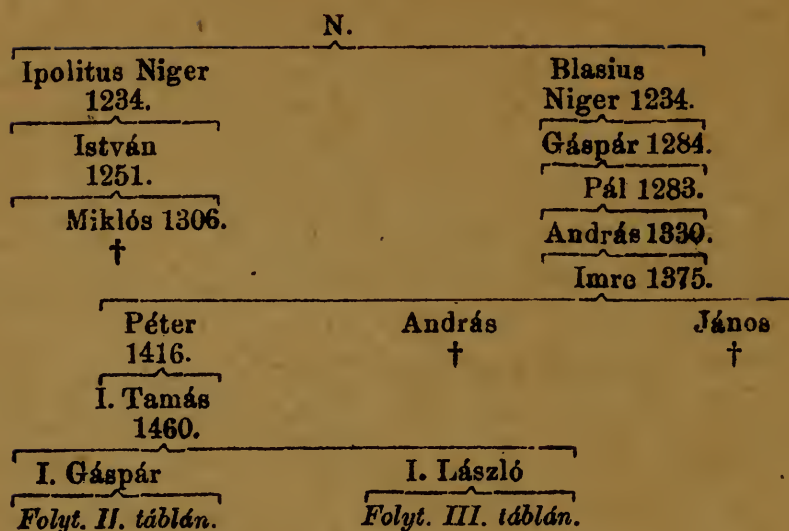
<sup>1)</sup> Fényes, Geographiai Szótár IV. köt. 221.

<sup>2)</sup> Így jó elő Lehoczky-nál is.

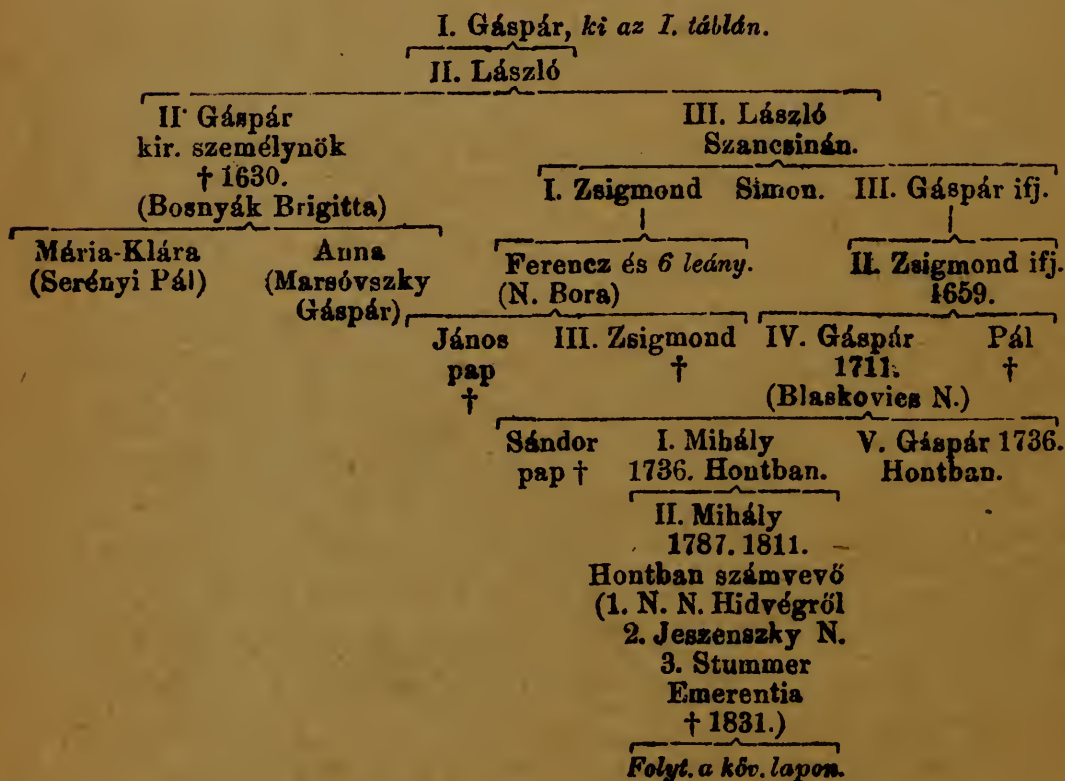
<sup>3)</sup> Lehoczky Stemmatogr. II. 410.

<sup>4)</sup> Kaprinai Mss. B. tomo XIX. pag. 148—151.

## I. t á b l a



## II. t á b l a.





II. Mihály, *ki az előbbi lapon.*

1777. 1811.

Hontban számvevő

(1. N. N. Hidvégről)

2. Jeszenszky N.

2. Stummer Emerentia † 1831.)

1-t. Julia (Mészáros Antal P.-Szántón)	2-t. Fáni (Jankovich Var- sáuyban)	Anna † 1805. Ignáczy † 1847.	Imre czimz. septemv. ky † 1847.	Bálint † 1811. 2. Körössy Jozéfa)	3-t. Antal cs. k. udv. tan. † 1860. (Pereszle- nyi N.)	Sándor kir. tan. kir. táb. † 1860. (Kmoskó Teréz)	Bertalan Honti főügyész (Gyürky Emilia)
---	---	---------------------------------------	--	--	---	--	---

1-től Mária † 1860. (Huszár Károly)	2-től Luiza † 1834. (Baloghy Antal)	Amália (Balás Izabella)	Zsigmond Berkiben † 1863.
---	--	----------------------------	---------------------------------

Hedvig. Etelka. Dezső. István.

László.	Antal.	Pál (Jankovich Ilona)	Mária (Gyürky Antal)	Vilma (Nogáll N.)	Albertina (Udvardy Péter mérnök)
---------	--------	-----------------------------	----------------------------	-------------------------	--

Gyula † 1858. kora 26. évében.	György cs. k. kapit. † 1859. Magentánál kap. seb.	István.	Erzse (Schubert csendőr kap.)
---	---	---------	-------------------------------------

### III. tábla.

I. László, *ki az I. táblán.*

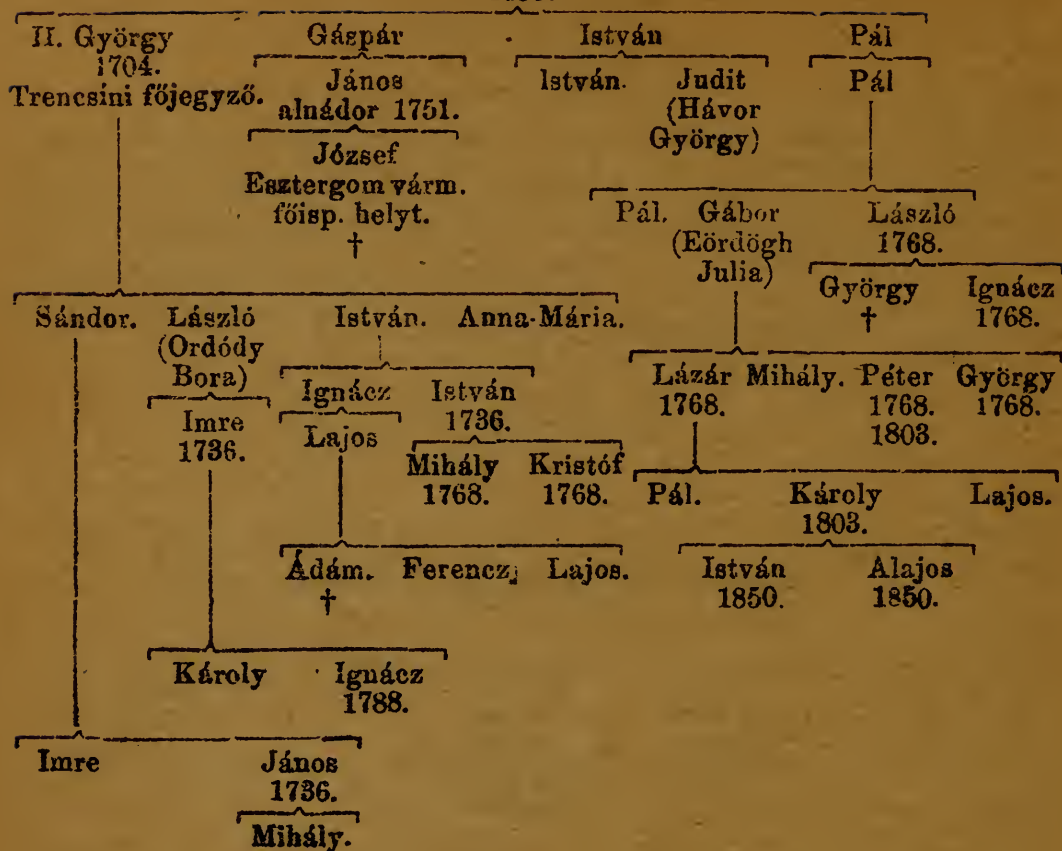
I. Miklós

I. Menyhért

*Folyt. IV. táblán.*

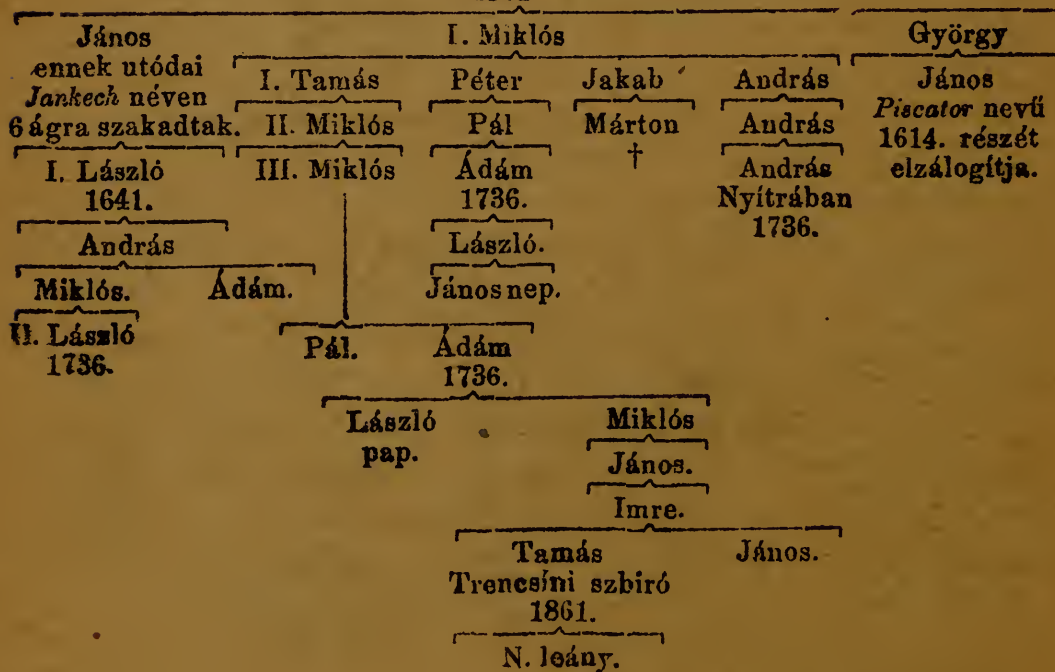
István 1561. osztoz. <i>a dunántúli ág törzse.</i> <b>házag.</b> András Moson és Pozsony várm. jegyzője 1688–89. István 1730. Veszprémi alisp. József Veszprém m. fő- jegyző 1767.	János † II. János 1659. <i>Folyt. a köv. lapon.</i>	Kristóf 1561. osztoz. I. Pál Trencsini alispán 1626. (Majthényi Julia) I. György 1670. Tren- csini alispán 1678. ítélő- mester (Ordódy Bora) Ferencz 1722. Trencsinben harminczados.	László v. Venczisló vagy Vaczlatov 1561. osztoz. ettől a <i>Spanyeck</i> ág ered. János Miklós László 1736. András 1768. János.
--	---	---	--

II. János, *ki az előbbi lapon.*  
1659.



IV. tábla.

I. Menyhért, *ki az I. táblán.*  
1571





Mint főlebb mondók, a család I. Tamás két fia által két fő vonalra oszlott.

I. Gáspár vonalán (II. tábla) II. Lászlónak egyik fia volt II. Gáspár 1604—1618-ban Trencsin vármegye alispánja, a régiebb időkben a család legkitünőbb tagja, ki 1629. octob. 27-én királyi személynök lett, <sup>1)</sup> Meghalt 1630-ban július 26. napja előtt. Nejétől magyarbéli Bosnyák Brigittától csak két leánya maradt: Mária-Klára Serényi Pál neje, és Anna Marsóvszky Gáspárné.

II. Gáspár testvérének III. Lászlónak ágán ennek egyik utóda I. Mihály érdemel említést, mint ki Hont megyébe telepedett, fia II. Mihály Hont megyében előbb gróf és hzg. Koháryaknál tiszt, utóbb megyei számvevő, felhasználva szerencsáját, családját fiaiban fölemelte. Ez háromszor nősült, először Hidvég helységéből vett nőt, e házasságból csak egy leánya Julianna Mészáros Antalné maradt P.-Szántón, másodszor a Jeszenszky családba házasodott, e házasságból lett négy gyermeke: 1. Francziska jeszeniczei Jankovics Jánosné Nógrád m. Varsányban. 2. Anna Stummer Ignác neje, ki Ipoly-Szalkán halt meg 1805. jun. 19-én, eltemet. 21-én. 3. Imre pécsi nagy prépost, tereskei apát, phari czimzetes püspök, a hétszemélyes tábla bírja. Meghalt 1847-ben 4. Bálint ki 1811. oct. 22-én Penczen (Nógrád m.) halt meg. Ennek két neje volt, az első Jeszenszky István leánya Teréz, kitől született Tersztyánszky Mária († 1860.) baráthi Huszár Károlyné Tereskén. Második neje volt Körössy Józefa (utóbb Diószeghy Tadé neje), kitől születtek gyermekei a) Lúiza † 1834. b) Amália (él) Baloghy Antalné, és c) Zsigmond P. Berkiben birtokos, 1849-ben Bocskai honvéd huszár kapitány, meghalt 1863-ban, kinek nejétől sipeki Balás Izabellától gyermekei a táblán láthatók. Végre II. Mihálynak harmadik neje volt Stummer Emerentia († 1831.) kitől három fia született u. m. Antal, Sándor és Bertalan, kik mind a hárman Hont megyénél kezdék hivatalos pályájokat.

Bertalan 1823—30-ban Hont megye főügyésze volt. Nejétől gyürki Gyürky Emíliától egy fia maradt András

Antal 1823. körül Hont vármegye főszolgabírája, utóbb cs. kir. tanácsos és a Krisztus rend vitéze. Meghalt lakó helyén Magyaradon 1860-ban. Nejétől Pereszlenyi N-től gyermekei László, Antal, volt olasz legionarius, Pál lakik Varsányban, nőül vévén Jankovich

<sup>1)</sup> L. említve M. Történelmi tár is VIII. köt. 56.

Ilonát, Mária gyürki Gyürky Antal elhalt első neje, Vilma Nogállné, Albertina Udvardy Péter mérnök neje.

Sándor Hont megyének előbb al-, 1824. febr. 3-tól főjegyzője, 1836-tól 1839-ig első alispánja, majd kir. táblai ülnök és kir. tanácsos. Meghalt Nagy-faluban 1860-ban. Nejétől Kmoskó Teréztől gyermekei: 1. Gyula, meghalt 1858-ban kora 29. évében. 2. György mint cs. k. kapitány Magentánál kapott sebei folytán meghalt 1859-ben. 3. István. 4. Erzsé.

I. László vonalának fiától I. Miklóstól eredő ága (lásd III. táblán) ismét nevezett I. Miklósnak három fia István, Kristóf és László által három ágra oszlott.

Istvántól a Dunántúli, Veszprém megyei ág ered. Ez ágon Andrást 1688-ban Pozsony, 1689-ben Moson megyék főjegyzőjeül olvassuk. Ennek fia lehetett István 1730-ban Veszprém vármegye alispánja, és ennek fia József 1767-ben azon megyének főjegyzője; ennek nővére lehetett Tersztyánszky Juszta felső-bükki Nagy István neje 1779-ben.

László, ki Venczisló vagy Vaczlatovnak is iratik, egy ágat terjesztett, mely Spanyech néven jött le.

Kristófnak fia volt I. Pál, 1626-ban Trencsin vármegye alispánja. Nejétől Majthényi Juliától három fia maradt: II. János, I. György és II. Pál. Ezek közül

I. György 1670-ben Trencsin vármegye alispánja, 1678-ban ítélőmester volt. Nejétől Ordódy Borbálától két leánya és egy fia Ferencz maradt. Ezen Ferencz-Antal 1722-ben a Trencsini főharminczad igazgatója (Administradora) volt, midőn az ő költségen és neki ajánlva (címlapján címerével együtt) megjelent a *Sancta et salubris Memoria pro Defunctis. Graeci 1666.* című könyv második kiadása.

I. Jánosnak négy fia maradt: 1. II. György 1704-ben Trencsin vármegye főjegyzője volt és a megye által Rákóczyhoz Galgócra egy kiküldést végzett. Utódait a múlt század végeig a táblázat mutatja. Másik fia 2. Gáspár nemzé Jánost, ki 1730-ban Esztergom megyei Déván a Dévay család defectusán statuáltatott, de ellentmondás történt. <sup>1)</sup> 1743-ban már nádori ítélőmester, 1751-ben alnádor volt; <sup>2)</sup> ennek fia József 1760-ban Esztergom megyei alispán, utóbb

<sup>1)</sup> Sz. benedeki Convent caps. H. fasc. 4. nro 7.

<sup>2)</sup> Lehoczky Stemmatozr. I. p. 178.



(1767.) azon megye főispáni helytartója volt, és magnélkül halt meg. Harmadik fia 3. István, úgy látszik hasonnevű fiában kihalt. Negyedik fia 4. Pál, kinek ismét Pál, kinek Gábor, ki nejétől Eördögh Juliától fia Lázár által máig élő ivadéka Trencsin megyében él István és Alajosban.

I. László vonalán a második főágát annak fia Menyhért alapította, mint a IV. táblán láthatni. Ez ágon III. Miklós fiának Ádámnak egyik fia László pap, — úgy látszik — volt azon Tersztyánszky László paulinus, ki 1735-ben halt meg. Testvérétől IV. Miklóstól ered Trencsin megyében azon ág, melyből Tamás 1861-ben ott szolgabíró volt.

I. Miklósnak András fiától ered a Nyitra megyei ág, és tán épenezen ág egyik ivadéka volt Károly, ki Nyitra megyétől 1834. mart. 8-án vevén

ki nemesi bizonyítványt, azt lakta-helyén Krassó megyében, hol ügyvéd volt, 1836. april, 14-én kihirdetteté. Egy fia él Lugoson szijgyártó mester.

Hogy a származási tábla nem teljes, az egyebeken kívül a Trencsin megyei nemesi összeírásokból <sup>1)</sup> is kitűnik, hol több oly családtagról van hiteles említés, kik a táblázaton nem találhatók. Némi kiegészítésül ide írjuk a Trencsin megyei nemesi összeírásban foglaltakat évröndben mind, a mint következnek:

Az 1736. évi nemesi összeírásban foglaltatnak, János az ítélőmester, idősb László, Gábor és Pál testvérek Pál fia, ifj.



<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl. szerint.

László katona, ifj. Mihály és Gáspár testvérek Hont megyében, Zsigmond, ifj. László Sztankóczon, Imre és János testvérek Sándornak fiai, id. Ádám, ifj. Ádám, egy másik Imre, László fia Miklósnak, Pál, Ádám fia Miklósnak, András Nyitra megyében, egy Ádám Nagy-Kolacsinban, és még egy Imre a felső járásban.

1748-ban Imre Neszlusán, István, Ádám, Gábor, Sándornak és Lászlónak fiai a közép járásban. — László, ör. és ifj. Ádám és István Imrének és Mihálynak fiai Trsztye helységben; László egyedül maga az alsó járásban.

1768-ban Pruzsinán lakott János, Tresztyén Gábornak fiai u. m. Lázár, György és Péter, — Ádám fiaival Miklóssal és Lászlóval, András egy maga, István két fiával u. m. Mihálylyal és Kristóffal; József és András Ferencznek fiai, továbbá János és fia Mihály, végre Pál és András. Kis-Sztankóczon László fiával Ignáczczal.

1803-ban Trsztye helységben laktak: János Imrének fia, Pál, Károly és Lajos Lázárnak fiai, — Péter, majd Antal, József, Ferencz és János Miklósnak fiai, — András, ifjabb András és ennek fiai András és János, végre József és Kristóf. — Kis-Sztankóczon lakott Ignácz.

1837-ben Trsztye helységben összeirattak Imre és fiai Tamás és János; — Károly és két fia István és Alajos, továbbá Lajos, Antal, József, Ferencz, János és András, azután egy másik József és ennek fia Pál, egy legifjabb József Beczkón laktak József és ennek fiai József, Jusztin és Vendel. — Kis-Sztankóczon pedig Ignácz.

Czímere a családnak <sup>1)</sup> — mint főlebb a metszvény is ábrázolja, — a vért kék udvarában egy törzsön álló fehér galamb, csőrében zöld galyat tartva, fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján az előbbihez egészen hasonló galamb áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E család ivadékaúl kell tartanunk Pesten lakó Nádosy István pesti polgárt és kereskedőt is, ki Tersztyánszky családnevét előnévvel a magyarosabb Nádosy névvel cserélte fel, s kinek családja így áll:

<sup>1)</sup> Mint azt a Tersztyánszky Ferencz trencsini harminczadosnak 1722-ben vésett, és N.-Szombatban nyomatott S. et salubris memoria című idézeti munka czímlapjáról vettük.



Nádasy István  
(jósági Purgly Kata  
† 1861. jun. 9. kora 54. é.)

Etelka István Kálmán. György. Elek. Gyula. Irma. Endre.  
(Vetsey Sándor (Karczag  
Hermin)

**Tersztyenszky család.** *Lásd Tersztyenszky cs.*

**Teschenberg család.** Mosony vármegye nemes családja. Teschenberg János cs. kir. tanácsos 1790-ben II. Leopold király által magyar nemességre emeltetett és ily czímerert nyert: a vért kék udvarán jobbról balra lefelé rézsutosan vont fehér szelemen által, melyen három vörös csillag ragyog, két felé oszlik, a jobb oldali alsó osztályban fehér sziklán vörös lábú és csőrű fehér galamb áll, csőrében zöld galyat tartva, a baloldali felső osztályban egyfejű arany sas szétterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronáján egymásra helyezett két kék sasszárny lebeg, rajta harántosan ezüst szelemenben vörös csillag szemlélhető. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

A nemesség szerző Teschenberg János, mint külföldi az 1790/1 országgyűlésen nyert honfiusítást, <sup>2)</sup> és 1808-ban a Ludoviceára 1000 ftot alapított. <sup>3)</sup>

**Tésla család.** A czímeres nemeslevelet többi közt Tésla Péter kapta 1685-ben I. Leopold királytól, ennek fia István Székes-Fejér megyei Czece helységben a mult században (1751.) körül igazolta nemességét.

E családból volt azon Tésla Mihály m. kir. mezei hadak főkapitánya, ki 1696-ban esett el. <sup>4)</sup> Bátyja volt János, öccse István.

**Teslár család.** (Csetneki) Erdélyben Alsó-Fejér megyében közülk István igtató s táblabíró 1848. előtt.

**Tessedik család.** Békés vármegye nemes családja. Mielőtt a nemesek sorába emeltetett, már a tudományos és evang. papi pályán smeretes volt. Az első, kit e néven ismerünk: Tessedik György Trencsain megyében Puchón lakott, ennek nejétől Nedeczky Esztertől fia I. Sámuel szül. Puchón 1710-ben. Tanult Jenában. <sup>5)</sup> Hazajövéen, 1737-ben evang. pap Tót-Györkön, majd Albertiban, 1744-ben Bé-

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> 1791. évi 73. törv. cz.

<sup>3)</sup> 1808. évi 7. törv. cz.

<sup>4)</sup> *Síralmas Crónika*; bucsuztató versek Tésla Mih. halálára. Nyomt. 1696.

<sup>5)</sup> Haán Lud. Jena Hung. 53.

kes Csabán, hol meg is halt 1749. april. 9-én. Nejétől Lang Erzsébet-től még Albertiban szül. fia II. Sámuel, ki szintén papságra neveltetett, és előbb Békes-Csabán, utóbb 1769-től Szarvason volt lelkész. Ez utóbbi helyen főleg a „gyakorlati gazdasági intézet”-nek általa lett felállítása által nagy érdemeket szerezvén, <sup>1)</sup> II. József császár arany éremmel és lánczczal tünteté ki. 1809. febr. 17 én pedig I. Ferencz király által magyar nemességre emeltetett, és czímerlevele 1810-ben Békes megyében kihirdettetett. <sup>2)</sup> Meghalt 1812-ben. Első nejétől Markovics Teréztől gyermekei: III. Sámuel, Dániel és József, kik már 1810-ben személy szerint irattak a nemesség lajstromába, második nejétől Lissóvényi Karolinától gyermekei Pál, I. Károly, Ferencz és Janka († 1862.) Mikulaj István orosházi evang. lelkész neje.

A családja következő:

<p style="text-align: center;">György Puchón lakott 1710. (Nedeczky Eszter)</p>					
<p style="text-align: center;">I. Sámuel sz. 1710. † 1749. B. Csabai pap. (Lang Erzse)</p>					
<p style="text-align: center;">II. Sámuel † 1812. szarvasi pap 1809. nemes lett. (1. Markovics Teréz 2. Lissóvényi Karolin)</p>					
1-t. III. Sámuel	Dániel.	József.	2-t. Pál.	I. Károly.	Ferencz
m. berényi					sz. 1800. † 1844.
mérnök					m. akad. tag.
(Simonides					(Mikulay
Janka)					István)
<p style="text-align: center;">II. Károly      Teréz      Luiza      Lajos      Anna † 1848. Békes m.      (Mezey      (Lápossy      mérnök      (Fornschek sz. bíró 1838-ig      István)      József)      †      Gusztáv) (Kővér Anna)</p>					

II. Sámuelnek gyermekei közül F e r e n c z (szül. Szarvason 1800. febr. 2.) 1822-ben ügyvéddé lett, majd gr. Apponyi Antal titkára Párisban. Bentazá Európa nagy részét, és 1831-ben Francia országi utazását ki is adta. Előbb a m. kir. kincstárnál, utóbb a birodalmi ka-

<sup>1)</sup> L. Hellicbranth János, Szarvas város tört. 36. lapon.

<sup>2)</sup> Békes vármegye jegyzőkönyve 1810. évi 57. sz. és 62. sz.



maránál lett tiszt. titoknok. 1832-ben magyar akadémiai taggá választott. Írt a Tudományos gyűjteménybe is értekezéseket. <sup>1)</sup> Meghalt Bécsben 1844. június 17-én.

III. S á m u e l Mező-Berény-ben uradalmi mérnök lett. Ennek nejétől Simonides Jankától gyermekei a) II. K á r o l y Békes megyében előbb aljegyző, majd szolgabíró 1848-ig, b) T e r é z Mezey Istvánné, c) L u i z a Lápossy Józsefné, d) L a j o s volt mérnök, elhalt, ki 1836-ban Békes megyétől nemesi bizonyítványt vett ki, <sup>2)</sup> és e) N i n a erdélyi lakos Fornschek Gusztávné, kit 1848-ban az oláhok legyilkoltak.

A család czímere harántosan kétfelé osztott vért, felső része függőlegesen ismét két udvarra oszlik, az 1. vörös udvarban három búzakeve piramis alakra, kalászaival balra fordúlva látható, a 2. zöld udvarban balról lefelé rézsutosan kanyargó patak hullámszik, fölötté a jobb oldali szegletben arany nap ragyog; az alsó osztály arany udvarában harmatos halom csucsán gyümölcsfa emelkedik fel, alatta balfelé balta, jobbfelé kasza látható. A paizs fölötti sisak koronájából karó mellett szőlőtöke emelkedik ki, megrakva zöld levelekkel és érett gerezdekkel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete. <sup>3)</sup>

**Tessényi család.** 1584-ben élt Tessényi Á d a m, ki ekkor Komárom megyei Jászfalu helységben Sárkány György és neje Ujfalussy Dorottya részét zálogba vette. <sup>4)</sup>

Még előbb élt, és tán az előbbinek atyja volt Tessényi K e l e m e n, ki 1549-ben Léva védelmében esett el. <sup>5)</sup>

E családból volt Tessényi I s t v á n, ki ily családot alkotott:



**Tessény család.** Ennek alapítója Tessény J á n o s, ki 1791-ben II. Leopold királytól nyert nemes levelet, és ily czímet: a vért kék udvarában arany koronán pánczélos kéz könyököl, három fehér zász-

<sup>1)</sup> Magyar Írók. Életrajz gyűjt. I. k. 582.

<sup>2)</sup> Békes megyei jegyzőkönyv 1836. évi 1152. sz.

<sup>3)</sup> Mogyoróssy János közl. sz.

<sup>4)</sup> Fényes Komárom vármegye 115. lap.

<sup>5)</sup> Budai Fer. Hist. lexic. III. 412.

lót tartva; a vért fölötti sisak koronáján szintén olyan kéz tart három fehér zászlót. Foszladék mind a két oldalról aranykék. <sup>1)</sup>

**Tessich család.** A czímeres nemeslevelet Tessich Mihály nyerte 1751-ben Mária Terézia királyasszonytól.

Czímere a vért ezüst udvarában természetes színű futó farkas, fölötte lefelé függő ászok (canterius) látszik, azon két arany nyíllal, e fölött kék félhold. A vért fölötti sisak koronájából szintén természetes színű farkas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>2)</sup>

**Tessiny család.** (Szucsányi) Turóc megyében szucsáni Tessiny György (Tessiny de Zuchan) 1623-ban táblabíró, és főlebbezési törv. sz. bíró volt. <sup>3)</sup>

**Teszéry család.** *Lásd Theszéry cs.*

**Tétényi család.** A Pest megyei Tétény helységről vette nevét. 1405-ben kapták a Haraszthi családdal együtt czímerlevelöket. <sup>4)</sup> Azonban Tétényi András Sáros megyében Kapi helységet és várárt kapván, nevet cserélt, és őse lön a mai kapivári Kapy családnak. *Lásd e munka VI. köt. 70. lap.*

**Tetétleni család.** (Tetétleni †) Pest vármegye régi kihalt család, mely nevezett megyében a Tetétleni pusztát birta. 1441-ben élt Tetétleni Kelemen. <sup>5)</sup>

1552-ben élt Tetétleni Anna, kit Bernáth Bernát Buják vár várnagya vett nőül, ennek leányát Bernáth Zsófiát vette nőül Földváry Mihály, ki nejével a Tetétleni birtokot is kapta.

**Tetey család.** Doboka megyei, hol Lőrincz Kis-Devecserben birtokos.

Tetey Boldizsár 1651-ben Ugocsa megye alispánja volt. <sup>6)</sup>

**Téthý család.** Győr megye nemességéhez számíttatik. *L. Thétý.*

**Teuffel család.** Történetünkben ismeretes Teuffel Rázmán I. Ferdinánd korából, ki 1546-ban magyar nemességet kapott <sup>7)</sup> és 1550-ben a honfúsitási esküt is letette. <sup>8)</sup>

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Ugyan ott.

<sup>3)</sup> Hrabecii Oratio funebris sup. Petro Révai.

<sup>4)</sup> Wagner Dipl. Sáros 59. 354. 362. Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 2. p. 419. és tomo X. vol. 7. pag. 889.

<sup>5)</sup> Teleki. Hunyadiak kora X. köt. 120.

<sup>6)</sup> Szirmay, C. Ugocsa p. 53.

<sup>7)</sup> Kaprinai Mss. B. tomo 28. p. 211.

<sup>8)</sup> Ugyan ott p. 233.



Teuffel Mátyást 1552-ben a magyarok közönségesen Ördög Mátyásnak hívták. <sup>1)</sup>

Ezek utóda Teuffel Erzsébet 1655-ben Révay Pál özvegye volt. <sup>2)</sup>

**Teuffenbach család.** *Tiefenbach cs.*

**Teutsch család.** Vagy mint nevét írva szintén találjuk: Teics, Erdélyi szász család. Nemességéről mit sem tudunk. Ismeretes volt Teutsch András kormányzéki tanácsos, a szászok grófja, és szebeni király bíró, ki 1730-ban halt meg. <sup>3)</sup>

Teutsch György 1794-ben prasmári bíró, János ugyanakkor brassói theol. tanár.

1815-ben Teutsch János brassói ev. pap, és gymnasiumi felügyelő.

**Tevely család.** (Adász-Teveli) Soprony, Vas megyék nemes család, elő nevét Veszprém megyei Adász-Tevelyről írja

1640-ben Tevely György Vas megyei Asszonyfán egy részre és Zala megyei Czege pusztára kir. adományt nyert. <sup>4)</sup>

Vas megyében Tevely Ferencz 1826. körül várnagy, Somogy megyében Tevely László rendsz. esküt 1826. körül. Károly 1863-ban a 34. sz. gyalog ezredben százados.

**Teyes család.** Teyes András a XVI. század elején élt, gyermekei voltak András, Anna és Kata, felesége volt Zsuzsanna, ki 1618-ban már mint Zádory Ezechielnak neje Nyitrán volt házát Eghry Mihálynak adta el. <sup>5)</sup>

**Thaisz család.** Zólyom vármegyei nemes család, hol Thaisz Márton 1837-től 1849-ig azon megyének főszolgabirája volt. Meghalt 1860-ban kora 64. évében. *Különben lásd Theisz cs.*

Thaisz (vagy mint írva találjuk) Tais Gergely 1663-ban Nagy-szombatban tanult. <sup>6)</sup>

Thaisz András Gömör megyében Jolsván született 1789. nov. 15-én. 1811-ben ügyvédi vizsgát tévén, Pestre telepedett, és ügyvédeké mellett az irodalommal is foglalkozott. Szerkeszté egy tizedig a Tudományos Gyűjteményt, majd a „Sas” című folyóiratot. Irt és

<sup>1)</sup> Pethő Gergely M. krónika 116.

<sup>2)</sup> 1655. évi 93. és 1659. évi 82. törv. cz.

<sup>3)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 171.

<sup>4)</sup> Liber regius folio 21.

<sup>5)</sup> Szentbenedeki Convent protoc K. pag. 16

<sup>6)</sup> Sophia in Aquila stb.

fordított maga is több művet. 1831-ben magyar akadémiai taggá választatott. Meghalt 1840. július 9-én. <sup>1)</sup> Több gyermeke közt ismeretes Elek h. ügyvéd, és Pest városának 1861-ben volt főkapitánya.

**Thakaró család.** Hajdán Külső-Szolnok vármegyében lakozott nemes család. E megyében (Mező)-Túr városban lakott Thakaró Ferencz, kinek özvegye Erzsébet, és gyermekei Gergely mint rábaközi esperes, győri kanonok, Imre, és Erzsébet 1491-ben Corvin Jánostól, 1493-ban pedig Derencsényi Imre bántól túri házokra minden adótól felmentést nyertek, 1502-beu pedig ugyan csak azok, de ekkor Gergely már mint szörényi püspök és esztergami suffraganeus II. Ulászló királytól az előbbi kiváltságok megerősítését, és czimeres nemes levelet nyertek. <sup>2)</sup>

Ekkor nyert czímerök a paizs kék udvarában arany koronán kinyílt fehér liliom, fölötté három arany csillaggal. A paizs fölött püspök süveg áll, a háttérben szárnyas angyal, két kezével a vértet két felső szögleténél fogva tartja.

Thakaró Mihály 1573-ban Kanizsán mint hadnagy szobájában a törökök által füsttel fújtatott meg.

E család utóda Thakaró Lajos 1835-ben felső-vályi predikátor volt, kinek kezeinél volt akkor az eredeti czímer levél.

**Thákossy család.** (Paposi †) Szatmár vármegye kihalt régi családja. A XIV. század derekán élt Thákossy Gergely, ennek egyik fia Elek 1377-ben azon megyei Papos helység határát járatta; másik fia Miklós 1388-ban a nyíri kerületben fekvő Papos helységre új királyi adományt vitt. Már 1409-ben fiágon kihalt a család, mert Thákossy Lászlónak leányai: Lucza Papossi Ördögh Istvánné, és Ilona Chernavoday Györgyné a fiágmagva szakadtán iktattattak 1409-ben Papos helységben részjóságra. <sup>3)</sup>

Thákossy Gergelynek volt leánya Anna is, 1426-ban birtokos Parasznya helységben. <sup>4)</sup>

**Thalabér család.** Dunántúli nemes család. Ismeretes tagjai:

Boldizsár szül. Veszprém megyében Pápán 1749. jan. 5-én. Papságra lépven, Csicsón volt plébános, 1807-ben pozsonyi, majd 1811-ben esztergomi kanonok, hol apát és éneklő kanonokságig vitte. Meghalt 1828. jul. 26-án. <sup>5)</sup>

<sup>1)</sup> Magyar Irók. I. köt. 583.

<sup>2)</sup> Tudományos Gyűjtemény 1835. évi IV. köt. 108—113.

<sup>3)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 7. 103.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 104.

<sup>5)</sup> Memoria Basilicae Strigonien. p. 182.



**I g n á c z** Soprony vármegyének hosszú ideig, mintegy 1830—1838-ig levéltárnoka s végre tiszteletbeli főjegyzője 1839-ben. Utánna

**I s t v á n** ugyan csak Soprony megyének 1839-től 1849-ig levéltárnoka volt. **L a j o s** 1861-ben Soprony vm. orsz. gyűl. képviselője. Neje **Fluck Paulina**.

**G y ö r g y** szül. Zala megyei Gétyen 1811-ben. Papságra lépven 1842. óta a veszprémi püspöki megyében Taszáron plébános, és jeles egyházi szónok, egyházi beszédek kiadója. <sup>1)</sup> Közelrokona, tán testvére **J á n o s** Zala megyében Keszthely szomszédjában birtokos, meghalt 1838-ban, ennek hasonnevű fia

**J á n o s** szül. Keszthelyen 1825. jan. 4-én. 1840-ben a sz. bene-deki rendbe állott, innen azonban 1846-ban a Veszprém megyei papság közé lépett, hol 1850-ben Veszprémben theologiai tanár lett. Nagybátyjával adott ki egyházi beszédeket. Írt számos, főleg vallásos szellemű költeményt. <sup>2)</sup>

**J á n o s** hosszú ideig (mintegy 1810-től) cs. kir. sóházi mázsáló, utóbb pénztárnok (1844-ben is) Egerben.

**L a j o s** 1861-től kir. táblai fogalmazó Pesten.

**Thalherr család.** Magyar országí törzse **Thalherr J ó z s e f**-János római sz. birodalmi lovag, ki előbb Bécsben, 1783-tól Budán a m. kir. építészeti igazgatóságnál mint mérnök összesen 40 évig a kincstár érdekében takarékosan, serény és fáradhatlan szorgalommal viselt hivataloskodása által szerzett érdemei tekintetéből I. Ferencz királytól Bécsben 1804. mart. 23-án kelt oklevélben nejével **Schäntzl Zsófiával** és ettől született 17 gyermeke közül életben maradt: **F e r e n c z** (János) ugyan azon kormány széki osztálynál már 23 évig szolgált mérnök, **M i h á l y**-**J á n o s** akkor már **Stipsicz** huszár ezredbeli őrmester fiaival, és **T e r é z** **M. Sommerer György** orvos özvegye, **A n n a** **M. Pauler** Antalné, **B o r a** **M. Hatos** Józsefné, **A n t ó n i a** **M.** (utóbb **G á a l** **M i h á l y** helyt. fogalm. neje) és végre **J o z é f a** **M.** (utóbb **Schedel** **F e r e n c z** k. póstai ellenőr neje) leányaival együtt magyar nemességre emeltetett, s nemeslevelök Pest megyénél azon évi aug. 29-én kihirdettetett.

A törzsszerzőnek **F e r e n c z** nevű fia mint kir. építész. igazg. mérnök 1824-ben magnélkül meghalván, másik fia **M i h á l y**-**J á n o s** (szül. 1773. oct. 6.) ifju korában, 1791-ben mint cadét katonai szolgálatba lépven, a francia háborúk alatt 11 hadjáratban, és 18 ütközet-

<sup>1)</sup> Magyar Irók. Életrajz gyűjt. II. köt. 333.

<sup>2)</sup> Ugyan ott I. köt. 569—571.





jobbfelé néző nyíllal; a 4. vörös udvarban arany nyaklóval övedzett ezüst agár fut. A vértet bárói korona fedi, azon három koronás sisak áll; a jobb oldali felett arany csillag ragyog, két bivalyszarv között, melyek közül a jobb oldali harántosan félig vörös, félig arany, balfelől félig arany, félig kék. A középső sisak koronáján egyfejű fekete sas látható. A balfelőli sisak koronájából három strucz toll (aranykékfelete) nyúlik fel. Foszladék jobbról ezüstkék, középről aranyfekete, balról ezüstvörös, vérttartók két grif.

**Thaly család.** Komárom megyében törzsökös régi család, birtokos nevezett megyében Csepen, Pusztasz.-Mihályon, Neszmélyen és Rév-Komáromban is, Fejér megyében Nyéken, Pettenden, Bodincson és Kajászó-Szent-Péteren, Pest megyében A.-Dabason, Nyáregyháza, Délegyháza, Ordasháza és Babád pusztákon, végre Veszprém megyében Ajkán.

A család — egyik tagjának kutatásai és állításai szerint — eredetét a Pozsony megyei Maria-Tal-ból veszi, mely hajdán csak „Tal“-nak neveztetett, <sup>1)</sup> és honnan a család előnevét is írja: „Thaly de Tal.“ Nemességének kelte ismeretlen, a tudósítás hagyományra hivatkozva a megnevesítést I. Lajos király korába helyezi. A

vallás-újítás korában a család tagjai mint a reformatio hívei, s tán mint János király hívei Talból az ellen királpártiak és a máriathali barátok által birtokukból kiszorítottván, elszéledtek, csak egy tag maradván meg a kath. hitben és thali nemesi kuriája birtokában, kinek végiva-



<sup>1)</sup> Eszterházi tábori könyvében is így írva.

déka a mult században Pozsonyban halt meg. <sup>1)</sup> Egyik meg János király ország részébe vonván magát, N.-Bányán fogyott ki; a másik rész Komáromban telepedett, hol nemeslevelők hiányában polgári állásban éltek, míg a XVI. század végén Thaly János a komáromi királyi várnak tisztartója (Provisor arcis regiae Comaromiensis) lévén, mint *agilis* (nemes anyától született) hivatalában szerzett érdemeinél fogva az országgyűlés ajánlatára Rudolf királytól Prágában 1602. mart. 29-én kelt czimeres levélben előbbi polgári állásából <sup>2)</sup> fiaival Jánossal, Gergelylyel, Andrással, és vejének Ujfalussy Pál és Jakab fiaival, úgy testvérével az utóbb magnélkül elhalt Mártonnal és leendő utódaikkal együtt nemességre emeltetett. És nemeslevelők Komárom megye közgyűlésén 1603-ban kihirdettetett.

A Thaliak nemesi kuriája Rév-Komárom sz. királyi városa Huszár utcájában fekvő, jelenleg 1219. sz. alatti ház volt, melyet most Mindszenty Antal bir anyja Thaly Klára után. Hogy ezen kuriát a hozzá tartozó külsőségi földekkel együtt a Thalyak már 1651. előtt is birták, azt III. Ferdinánd királynak 1651. aug. 24-én kelt eredeti levele a család levéltárában is tanúsítja.

I. János a komáromi vár tisztartója mikor halt meg, nem tudni; tőle a család leszármazása <sup>3)</sup> következő :

I. János Komárom vári tiszt. 1602. ns.				
II. János 1602. közszerző Komár. vár. tiszt. (Chorba Zsófi)	I. Gergely 1602. közsz. 1635. sz. bíró 1645. alispán.	I. András 1602. 1618.		
I. Ferencz 1652. főpénztárn. 1667. fő sz. bíró elesett 1683. (Torkos Zsuzsi)	II. Gergely 1613.	III. János 1613.	Anna 1613.	
I. István insurr. tiszt. elesett 1704. (zólyomi Szabó Kata)		IV. János V. János 1731.		
Folyt. a köv. lapon.				

<sup>1)</sup> A táblázaton látható Thaly III. István, Komárom megyei egykori fő sz. bíró még ismerte ezen vegivadékot.

<sup>2)</sup> A nemeslevél szavai szerint: „*e statu et conditione civili.*”

<sup>3)</sup> Thaly Kálmán közlése szerint



I. István, *ki az előbbi lapon.*  
 insurr. tisz. t.  
 elesett 1704.  
 (zólyomi Szabó  
 Kata)

II. Ferencz  
 1741. insurr. főhad.  
 (1. Mohy Éva  
 2. Gellért, Judit  
 3. Vörös Éva †)

I. József  
 Horváth v.  
 Varga Judit.  
 Lidia  
 (1. Darányi István  
 2. Tóth Mihály)

1-től Julianna II. István Zsuzsi I. Sándor 2-től Erzséke  
 (Boday † 1768. (1. Szokolyi Samu (Madari Lidia) (Vargha János)  
 Mihály v. Ist.) (dabasi 1. Székely László)  
 Halász Klára)

II. József. IV. István. Lidia. Klára. IV. Ferencz.  
 III. Sándor. Mórócz. Krisztina. Karolina.  
 Ervina. Luiza.

Jozéfa Janka Emilia Sarolta Eszter  
 (Jezovics (Csajághy (Végh (Szalacay (Hollósy)  
 Mih.) Sándor) József) József)

III. István I. Zsigmond Klára Julia III. Ferencz  
 sz. 1757. † 1830. főügyész, u. alispán † 1841. (Mindszent (Laky Mih.) (Laky Kata)  
 fő sz. bíró (ságfalvi Sándor Eszter † 1849. (Hegyi Julia) Samuel)  
 Eleonora Jozéfa Luiza Karolina. Ignác. II. Zsigmond  
 (dab. Halász (Thaly (Tóth (Szalacay Ignác. 1849.  
 Péter) Dénes) József) József) (Faragó Julia)  
 III. Zsigmond. Julia. Ilona. V. Ferencz.

I. Lajos Teréz Ágnes Károly Róza Julianna Antal Dénes  
 főpénztár (Vargha (Nagy Mih. sz. 1796. (Varjú (Zádor sz. 1805. sz. 1808.  
 sz. 1794. András) Fejér vm. István) György váltó törv. Kom. vm.  
 † 1850. levéltárn. septemvir) sz. tanács főmérn.  
 (n.-mádi (Zsuzsa Ida (Kenessey Imre Elek. Guidó. Emil.  
 Barthaloss (Nagy István) László) †  
 Kata)

Eleonora. Julia. V. István. III. József. Erzséke.

Dezső Kálmán II. Lajos. Béla. Gejza. László.  
 (Halász Ottilia) sz. 1839.  
 Ilona. m. akad. tg. tanár, író.

I. Jánosnak három fia közül a második volt I. Gergely, ki Komárom megyénél vállalván hivatalt, 1634-ben már a tatai járásnak szolgabirája volt. Nevét és emlékét ezen hivatalánál fogva a várak ingyen munkájának felosztásánál a magyar törvénykönyv is fentartja. <sup>1)</sup> 1635-ben Komárom megye alispánjává választatott, és e tisztelet viselte 1645-ig. <sup>2)</sup> Utódai nem maradtak. A második fiú

I. András volt, ki a táblán álló három gyermeke részéről is 1615-ben az esztergomi káptalan bevallása szerint a Thatay családtól Komárom városában 850 ftért kuriát szerzett. <sup>3)</sup> Ága kihallván, a harmadik legidősb testvér

I. János, ki az 1602. évi ns. levélben benn van, és atyja hivatalát (provisoratus arcis reg. Comarom.) öröklé, terjeszté ágazatát. Ez nejétől Chorba Zsófiától, ki 1613-ban a győri káptalan előtt bevallást eszközölt, <sup>4)</sup> egy fiút hagyott I. Ferencz et, ki 1652. dec. 2-án Komárom vármegye perceptorává választatott, <sup>5)</sup> 1667—68-ban pedig azon megye csallóközi járásának szolgabirája. <sup>6)</sup> 1668-ban mint szolgabíró járt el a Komáromi reform. eklézsia ügyében. <sup>7)</sup> Neje Torkos Zsuzsanna volt. <sup>8)</sup> Ezen Thali Ferencz költő is volt, legalább minden valószínűség azt mutatja, hogy egy felmaradt régi versezetnek, <sup>9)</sup> melynek versfejeiből (kezdő betűiből) a T a l i név jő ki, ő írta, a mint ezen dalt unokája Thaly Kálmán által kiadva a „*Régi magyar vitézi*

<sup>1)</sup> Lásd az 1635. évi 92. törv. cikket.

<sup>2)</sup> Fényes Komárom várm. 59. E szerint itt és a Törvénykönyvben hibásan áll György-nek írva Gergely helyett, a Gregorius és Georgius nevek könyvi felcserélése folytán.

<sup>3)</sup> Esztergomi káptalan libro 12. folio 155. És e kúria szállhatott I. András ága kihaltán testvére II. János utódaira.

<sup>4)</sup> Győri káptalani levéltár.

<sup>5)</sup> Komárom megye jegyzőkönyve 1652. évi 555. lapon.

<sup>6)</sup> Mint szbiró 1667. febr. 23-án Könczöl János esküdttel országbirói parancs folytán tanuvallatást eszközöl Pap Lukácsnak csepi jószágáért. — 1667. aug. 3-án Szönyön Csik Balás esküdttel Szeghy János alispán commissioja folytán a tatai várőrség által tett kihágások iránt hallgat ki tanukat. — Szintén e tárgyban működik 1667. aug. 31-én. (*Az eredetiek a csepi közbirtokosság levéltárában.*) 1668. máj. 24-én Csontos Imre esküdttel szintén Szeghy János alispán commissioja mellett Komáromban tanuvallatást tesz Csajághy Gergely felső-gelléri jószágáért. (Eredetie Csajághy Károlynál Pesten.)

<sup>7)</sup> A komáromi ref. egyház levéltárában 9. és 166. szám.

<sup>8)</sup> Ugyan ott 7. szám 1674. évről; és Komárom vármegye jegyzőkönyve 558. sz. 2.

<sup>9)</sup> A nemzeti Múzeum kéziratai közt Mss. Hung. quart. II. 295. jegy alatt.



*énekek stb.* Pest 1864. II. köt. 189. lapján olvashatni. Thaly Ferencz a Komárom vármegyei felkelő nemesség élén 1683. év elején a párkányi ütközetben esett el. <sup>1)</sup> Két fia maradt I. István és IV. János, a ki 1731-ben unoka öccseiei József és Ferencz neveikben is ellent mondott a lögéri püsztára nézve nádori adomány mellett a Csorba család beiktatásának. <sup>2)</sup> Fia maradt V. János.

I. István a család levéltára szerint a kurucz világban mint felkelő nemes esett el 1704-ben jun. 13-án a koronczói ütközetben a szent-páli pusztá mellett. Neje volt zólyomi Szabó Katalin, Szabó Mátyás nyitrai vár parancsnok és kurucz alezredes testvére. Ettől fiai II. Ferencz, és I. József maradtak, ki 1731. körül kerestető parancsot eszközöltek, <sup>3)</sup> és kiknek neveikben 1731-ben a lögéri pusztába a Csorba család beiktatásának nagy-bátyjok Thaly IV. János ellentmondott. I. Józsefnek csak leánya maradt, mint a táblán látható.

II. Ferencz 1741-ben a poroszok ellen mint főhadnagy hadakozott gr. Nádasdy Ferencz tábornagy alatt. Három neje volt, az elsőtől Mohy Évától négy gyermeke maradt, a másodiktól Gellért Judittól egy leánya Erzsé Vargha Jánosné maradt, harmadik nejétől Vörös Évától utóda nem volt. Gyermekei közül I. Sándor maradéka, mint a táblán láthatni, csak leány ágon él; ellenben II. István ága mostanáig férfi ágon terjedt le.

II. István 1754. jan. 28-án vette nőül alsó dabasi Halász Klárát. 1760-ban a Domokos és Bóka családdal Nedeczky Ferencztől és családjától Komáromban lévő kuriára bevallást szerzett. Meghalt 1768. dec. 5 én. Két leánya és három fia maradt. Fiai közül a legifjabb III. Ferencz nemzé II. Zsigmondot, ki 1848. előtt mint Komárom vármegye táblabírája, azon megyében az ellenzéki feltűnőbb szónokok sorába tartozott. A mondott évben katonává lévén, a komáromi vár erődítési igazgatójává és ezredessé lön. Több ütközetben vett részt főleg Komárom környéken, és Móránál sebeket kapott. A Komáromi monostori sánczokat, úgy az u. n. igmándi sánczot, és a szigetben és a Vág-Duna mellett emelt föld-erődítményeket ő tervelé és építette. 1849-ben az igmándi kerül. országgyűl. képviselője volt. Ugyan ez évi aug. 3-án a Komáromi kirohánaskor a bal-szárnnyat vezényle Csorich csász. tábornok osztálya ellen. Komárom

<sup>1)</sup> Komárom megyei és családi levéltár.

<sup>2)</sup> Pannónhalmi Szentmártoni Convent levéltára

<sup>3)</sup> Győri káptalan levéltárában.

feladása után Törökországba, majd Párisba, onnét Londonba menekült, és egyik tagja 1851-ben a Kossuth által kinevezett három tagu bizottságnak (báró Kemény Farkas, és Gélics Richárd őrnagygyal). Emlékiratait 1851-ben adta ki Londonban ily cím alatt: „*The Fortnesse of Komorn in the years 1848/49. By Colonell Sigismund Thaly late Fortifications-Director of Komorn. London 1851.*” — Utóbb Yersey szigetén félre vonulva élt, míg 1863. őszén hazájába visszatért, és gazdászattal foglalkozik. Gyermekai a táblán láthatók.

II. Istvánnak középső fia I. Zsigmond, tudományosan művelt ember, szül. 1759. sept. 28-án. Komárom megyének hosszú ideig főügyésze, és végre sok éven át alispánja volt. Meghalt 1841-ben. Csak két leánya maradt.

II. Istvánnak legidősb fia III. István szül. 1757. jan. 21-én. Komáromban, Pozsonyban, Nagy-Körösön és végre Debreczenben járt iskoláit bevégezvén, 1781-ben Pestén a kir. táblához ment, és ott 1783-ban a kir. személynök titkára volt. 1787-ben Komárom és Esztergom egyesített megyék alügyésze 1790-ig, mely évi mart. 2-án nőül vette Ságfalvi Sándor Esztert, Sándor Ferencz kurucz ezredes unokáját. 1790. mart. 18-án Komárom megye gesztesi járásában szolgabíró, 1794. april. 29-én ugyan azon járás főszolgabirája lett. 1802. octob. 5-én Fejér-, 1811. jul. 31-én Komárom várm. táblabírájává választott. 1809-ről ezt jegyzé föl: „16. Junii jöttek a francziák Ácsra, nekem az akkori ár szerint tettek 4000 forintoknál több kárt. 21. és 22-ik Junii közt lévő éjjel szöktünk ki az francziák közzül.” Főszolgabírói hivatalát késő öregségeig viselte, és mint jeles törvénytudó és kedélyes ember közelismerésben részesült. Meghalt 1830. maj. 4-én. Négy leánya, és négy fia maradt, ugymint I. Lajos, Károly, Antal és Dénes.

I. Lajos szül. 1794. jnn. 25-én. Komárom megyének a gesztesi járásban alszolgabirája, majd fő hadi pénztárnoka huzamos ideig, végre a gesztesi járás fő birája. Meghalt 1850. dec. 28-án. Nejétől nagymádi Barthaloss Katalintól gyermekei: a) Dezső, kinek nejétől dabasi Halász Ottiliától leánya Ilona. b) Kálmán szül. 1839. jan. 3-án. Mint író, illetőleg költő 1855-ben lépett föl, s valamint több kötetre menő költeményei kiadásával ismert nevet, úgy főleg „*Régi Magyar vitézi énekek és elegyes dalok*” két kötetes gyűjteménye kiadásával közelismerést aratott; legutóbb *Bottyán János* nevű történelmi művével lépett föl. 1860—64. közepéig a „Pesti Napló” szerkesztőségi tagja, 1864. őszétől a pesti reform. fő iskolában a m. irodalom tanára,



1864. jan. 20-án m. akad. tagúl választatott. c) II. Lajos d) Béla, e) Gejza, f) László.

Károly szül. 1796. febr. 24-én. Fejér megyének volt levéltárnoka. Gyermekai a táblán láthatók.

Antal szül. 1805. jun. 27-én, előbb a pesti orsz. törv. székek, jelenleg a váltó feltörvényszékek tanácsülnöke. Nejétől Vogt Henriettől élnek gyermekei Elek, Guido, Emil.

Dénes szül. 1808. oct. 9-én. Komárom megyének főmérnöke volt. Nejétől Thaly Jozefától gyermekei a táblán láthatók.

Nem áll a táblázaton Thaly Judit, Balassa Ferenczné, ki 1723-ban a győri káptalan előtt Tatában fekvő bizonyos kúria miatt tiltakozik, és 1734-ben ezen ellenmondást vissza húzva, bevallást tesz.<sup>1)</sup>

A család czimere — mint főlebb a metszvény ábrázolja — a vért kék udvarában hármaz ezüst bérce közepsőjéből nyitott torkú, kiöltött nyelvű, kiemelkedő leopárd, fölemelt első jobb lábával kivont kardot villogtatva, a balban három szál strucztollat tartva, a két szélső ezüst, a közepső, mely legnagyobb, vörös. A vért fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló leopárd szemlélhető. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Thamásy család.** (Thamási †) Ősrégi kihalt család, mely a szekesői Herczeg családdal egy törzstől Henrik zagoriai bántól ered, (Lásd V. köt. 96. lap.) és a Hedervári nemzetségből származik (lásd IX. köt. 35.) És habár Zsigmond király korából a család egyik okmánya koholt is, <sup>2)</sup> azért a Henrik zagoriai bántól való leszármazás más hiteles okmányokon is alapúlván, kétséget nem szenved, és következő

Henrik zagoriai bán.	
L Péter kitől a <i>Herczeg</i> család.	János
	1322.
	Miklós.
	II. János erdélyi vajda 1398. † 1418. Tamásy nevű.
László 1437. Pozsegai főisp. (Csáky Ilona özv. 1459.)	Henrik Székelyek grófja 1437.

<sup>1)</sup> Győri káptalani levéltár.

<sup>2)</sup> Történelmi tár VI. köt. 61. stb.

Nevét Tamási váráról (Tolna megyében) II. János az erdélyi vajda kezdte írni. Egyik fia Henrik a székelyek grófja, <sup>1)</sup> másik fia László 1437-ben Pozsega főispánja volt. <sup>3)</sup> Ennek özvegye Csáky Ilona, Csáky Miklós vajda leánya élt még 1459-ben is. <sup>4)</sup> Ezekben a család kihalt.

**Thamási család.** (Náznánfalvi) Erdélyben Csik és Marosszékben birtak a XVI. században. Az előbbi Thamásy családhoz vérségét vitatni nem tudjuk. Ismeretes közülök Borbála, neje Zeleméri Péternek, a ki 1583. ápril. 23-án a Thamási javakra Báthori Zsigmondtól új adományt nyert. <sup>5)</sup>

**Thann család.** E névre már a XV. század közepén találunk Torontál megyében, hol 1450-ben apáthi Thann Péter és jakabfalvi Thann Demeter éltek. <sup>6)</sup>

Azon nemes család, melyről itt szó van, Abauj megyei eredetű, ott érte megnemesítését, és innen terjedt Szepes megyébe, és egy ág a Marosontulra, meg ismét vissza Pest megyébe Pestre. Ismert törzse Thann I. Antal volt, a pozsonyi, beszterczei, majd Szepesi kamaránál számvevő. Ez Miksa király által iratik megnemesítettnek, de nemeslevele elveszett, utóbb fiai: II. Antal, ki 1599-től a szepesi kamaránál a latin számadások mestere, és általa testvérei Károly a felső magyarországi főkapitányi hivatal igazgatóságánál irnok, és titkár, és Mihály ki 1594-ben Esztergamnál török fogságba esvén, abból kiszabadult, és II. Antalnak fia Jónatán, Bécsben febr. 14. 1610-ben kelt címeres nemes levelet kaptak II. Mátyás királytól, mely nemes levelök 1612. ápril. 16-án Abauj megye közgyűlésén Gönczön, 1612. nov. 24-én pedig Szepes vármegye közgyűlésén Lőcsén kihirdettetett.

Családfájok <sup>7)</sup> következő:

<sup>1)</sup> Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. 7. pag. 886—894. Lásd róla okl. Kaprinai Mss. B. tomo L. p. 79.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 907.

<sup>3)</sup> Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 632.

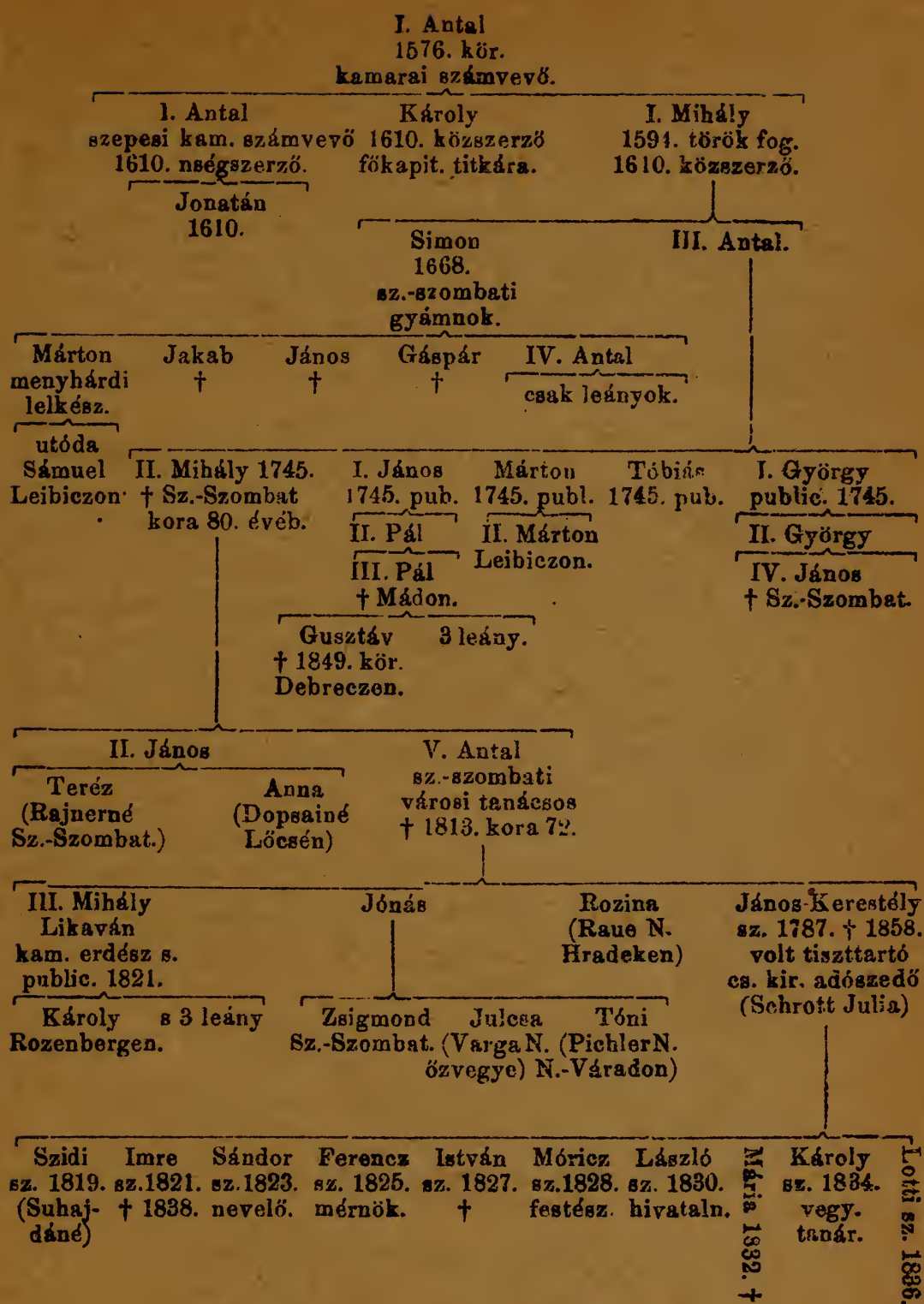
<sup>4)</sup> Kállay, Székely nemzet.

<sup>5)</sup> Török A. közl.

<sup>6)</sup> Bárány, Torontál megye 157. lap.

<sup>7)</sup> Családi közlés szerint.





II. Antalnak fia J o n a t h á n, Kassai születésű, 1623-ban járt a Wittembergi egyetembe. <sup>1)</sup>

András Szepes megyei Szent-Györgyről való, 1657-ben járt

<sup>1)</sup> Bartholomaeides Memoria Ungarorum p. 129.

Wittembergben, <sup>1)</sup> utóbb schmagni lelkész, végre katholizált. Nincs a táblázaton.

A család I. Mihálytól jő le mostanig, ennek III. Antal fiától unokái II. Mihály és testvérei 1732 ben Szepes megye előtt igazolták nemességöket és 1745. febr. 25-én azon megyétől nemesi bizonyítványt vettek ki. A család fészke nagyobbára azon megyei Szepes-Szombat városa lön. II. Mihálynak fia V. Antal azon város tanácsnoka volt. Meghalt 1813-ban kora 72. évében. Ennek fiai III. Mihály likavai kamarás erdész-sáfár, Jónás és János-Kerestély Szepes megyétől 1821. octob. 10-én vették ki nemesi bizonyítványikat. Közülök

János-Kerestély (szül. 1787. mart. 20.) előbb Budán, majd a kamarai Diós Györi uradalomban mérnök és mint ilyen miskolczi lakos, innen 1826-tól Ó-Becsén (Bács várm.) tiszttartó, 1851-től Zomborban es. kir. adószedő. Meghalt Pesten 1858. jan. 18-án. Szepes megyétől 1837. april. 19-én kiadott nemesi bizonyítványát azon évi octob. 16-án Bács, és 1838. jul. 21-én Szerém megyében hirdetteté ki. 1849-ben a forradalom alatt Ó-Becséről másodszor is menekülni kénytelenülvén, ezen alkalommal neje cseténi Schrott Ottilia Gyulán 1849. aug. 8 án halt meg, kora 52. évében. E házasságból következő tíz gyermeke született:

1. Szidónia Suhajdáné, szül. Budán 1819. dec. 12-én
2. Imre szül. Miskolczon 1821-ben; meghalt 1838-ban.
3. Sándor nevelő, szül. Miskolczon 1823. aug. 28-án.
4. Ferencz mérnök, szül. Miskolczon 1825. junius 6-án; meghalt Budán 1861. januar 5-én.
5. István szül. Ó-Becsén 1827. — Meghalt.
6. Móricz jeles festész, szül. 1828. lak. Pesten.
7. László hivatalnok szül. Ó-Becsén 1830. aug. 21-én.
8. Mária szül. 1832. — Meghalt.
9. Károly vegytanár és m. akadémiai tag. szül. Ó-Becsén 1834. dec. 20.
10. Lotti szül. Ó-Becsén 1836. mart. 24.

A család czimere függőlegesen két felé osztott vért, a jobb oldali kék udvarban hármaz fehér bércz középsőjéből magas zöldellő fenyőfa emelkedik ki, a baloldali vörös udvarban jobbról balra rézsztosan dülő három ezüst pólya látszik. A vért fölötti sisak koronájá-

<sup>1)</sup> Bartholomaeides Memoria Ungarorum p. 153.



ból két bivalyszarv között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig kék, a baloldali félig ezüst, félig vörös, barnás oroszán emelkedik ki, első lábaival jobbról és balról a bivalyszarvakat fogván. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

**Thanhoffer család.** Alapítója Thanhoffer Ferencz, ki a címeres nemeslevelet III. Károly királytól 1727. máj. 13-án kapta. <sup>1)</sup>

Címere a vért kék udvarában zöld téren egy lábon álló ezüstös fehér daru, felemelt jobb lábával sárga kövecset tartva, csőrében három arany búzakalász látszik. A vért fölötti sisak koronáján a leirthoz egészen hasonló daru szemlélhető. Foszladék jobbról és balról ezüstkék.

**Thar család.** (Kisfaludi) Gömör vármegye nemesei között áll. <sup>2)</sup> Kisfaludi Thar G á s p á r 1610—1616-ban azon megye alispánja volt. <sup>3)</sup>

Zemplin megye nemessége sorában szintén találunk Thar családot. <sup>4)</sup>

Thar vagy Tar család Bihar megyében is él.

Erdélyben is ösmeretes volt a Thar név Thar Benedek által, ki 1506-ban alvajda volt.

**Thary család.** (Thari †) A Heves megyei Thar vagy Tar helységről vette nevét, és iratott *de Thaar* is. Így Taari László, ki 1269-ben Paszthói Domokossal Nógrád megyei Láposdi földet elfoglalván, ezért Széchényi Konya mester és fiai ellene tillakoztak. <sup>5)</sup> E családhoz tartozott Tar vagy Tary Rupert is 1433. évben.

Thari Lőrincz 1405-ben főpohárnok mester volt. <sup>6)</sup>

Thari Györgynek özvegye Kata már 1478-ban aszupataki Hencz Pál neje volt, midőn ellene Pöstényi Miklós és Gyürky Adám özvegye pöstényi (Nógrádban) kúriájok elfoglalása miatt tiltakoznak. <sup>7)</sup>

E család kihalt.

**Tharaczközy család.** Erdélyben Gyula-Fejérvárt Tharaczközy Ferencz 1629-ben élt. <sup>8)</sup>

<sup>1)</sup> Collect. Herald. nro 331.

<sup>2)</sup> Bartholomaeides Not. C. Gömör 146.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 757.

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

<sup>5)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. IV. pag. 206.

<sup>6)</sup> 1405. évi országgyűlési végzemény záradéka. Budai Hist. lex. III 382—383.

<sup>7)</sup> Szentbenedeki Convent fasc. 17. nro 9.

<sup>8)</sup> Bethlen Gábor árszabályzata stb. Szalárdy Sir. Krénika.

**Tharaz család.** (Jari) Baranya megyében díszlett, hol jari Tharaz Mihály 1432-ben alispán volt. <sup>1)</sup>

**Thárnok család.** E néven ismeretesek 1487-ből Thárnok Péter kruppai kapitány. <sup>2)</sup> Ezzel valószínűleg egy volt a következő 1495—98-ban macskási Thárnok Péter szőrényi bán. <sup>3)</sup>

Már 1549-ben Thárnok Ferencz hűtlenségi bélyegén kapja Zsámbokot Tornaly János. <sup>4)</sup>

**Thassy család.** (Miskei és monostori) Régi nemes család, Borsod, Heves, Somogy és Zala megyékben.

Már 1465ben élt Thassy Kálmán, ki Czobor Mihálylyal és embereivel a fejevári székes egyház tiszai révében hatalmaskodást követvén el, 1472-ben Báthori István országbíró elé idéztetett. <sup>5)</sup>

1482-ben Thassy Czirill Komárom megyei Gyalla helységbeli birtokra adományt kap. <sup>6)</sup>

1599-ben Nógrád megyében birt Thassy János. <sup>7)</sup> Tán ennek fia volt György, kinek Farkas Margittól fia szintén Thassy György árvaságra jutván, gyámja Farkas Gergely lett. <sup>8)</sup>

Thassy Gáspár a szepesi kamara tanácsosa, 1634-ben társával Dobrasowszky Venczellel Gömör megyei A. és F.-Hangony és több Borsod és Abauj megyei helységekre nádori adományt vitt. <sup>9)</sup> 1638-ban az országos adóbevételi számadásoktól fölmentetett, 1647-ben a rovasolók megszámloltatására utasított. <sup>10)</sup>

1663-ban élt s birt Nógrádban Thassy Mihály, ki 1677-ben Heves megyének alispánja volt, és 1685-ben már csak özvegye <sup>11)</sup> élt.

1724. körül Thassy Ferencz nőül vette Bezegh Évát, Sréter János özvegyét.

Somogy megyében 1740—50. körül élt Thassy Ferencz, kinek neje vizeki Tallián Borbála volt. Tán ennek fia Thassy János 1770-ben Somogy megyei Paczán birtokos.

<sup>1)</sup> Fejér, Cod. diplom. tomo X. vol. 7. pag. 448.

<sup>2)</sup> Teleky, Hunyadiak kora XII. köt. 353.

<sup>3)</sup> Az 1495—97. évi törv. czikk.

<sup>4)</sup> Kaprinai Mss. B. tomo XXVIII. p. 167.

<sup>5)</sup> Eredeti okmány.

<sup>6)</sup> Fényes, Komárom várm.

<sup>7)</sup> Protoc. C. Neograd. anni 1599.

<sup>8)</sup> Nógrád megyei 1654. évi jegyző könyv.

<sup>9)</sup> Eredeti okmány.

<sup>10)</sup> 1638. évi 71. és 1647. évi 39. 70. törv. cz.

<sup>11)</sup> Eredeti levél.



Thassy Károly (szül. 1795. jan. 12-én Zala-Lövön) 1828-tól Somogy vármegye al-, utóbb (1840 kör.) főszolgabírája volt.

Thassy Gábor Zala megyei aladószedő 1836—1840. körül.

Miklós 1844-ben miskolci plébános és egri czimz. kano-nok volt.

**Thassy-Becz család.** Tolna vármegye nemessége sorában áll hol Gábor 1840-ben megyei főadószedő volt.

**Thebery család.** Pozsony, Somogy megye nemes családja. Közülök Ferencz Pozsony megyében volt főszolgabíró, született Szereden 1784. jul. 20-án.

**Thédy család.** Pozsony megyei birtokos nemes család, e néven Thédy János 1535-ben Magyar-Bélen Bély Ferencztől zálogbirtokot szerez.

Thédy Ferencz 1727-ben Pozsony vármegye szolgabírája volt. Czimere pecsége szerint a vértben hátulsó lábain ágaskodó orosz-lán, kivont kardot tartva.

Ettől tán különböző a Thétty család Győr megyében, noha nevek hangzása nagyon hasonló, és csak egy betűvel különbözik, mi könnyen szokott történni. *Lásd Thétty cs.*

**Thegenyey család.** Zemplin vármegye nemes családainak egyike. <sup>1)</sup>

**Thegze család.** Bihar vármegye családainak sorában találjuk, azonban — úgy látszik — egy a Tegze családdal, melyről itt a 75. lapon olvashatni.

**Theisz család.** Czímeres nemeslevelét Theisz Márton nyerte 1792-ben I. Ferencz királytól.

Czimere négy részre osztott vért, az 1. és 4. kék udvarban hármas zöld halmon könyöklő pánczélos kar, kivont pallóst tartva; a 2. és 3. vörös udvarban jobbról balra rézsutosan hullámszó arany övön felfelé úszó pontyhal látszik. A vért fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyöklő, aranykeresztet és egy zöld-ágot tartva. Fosz-ladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. <sup>2)</sup>

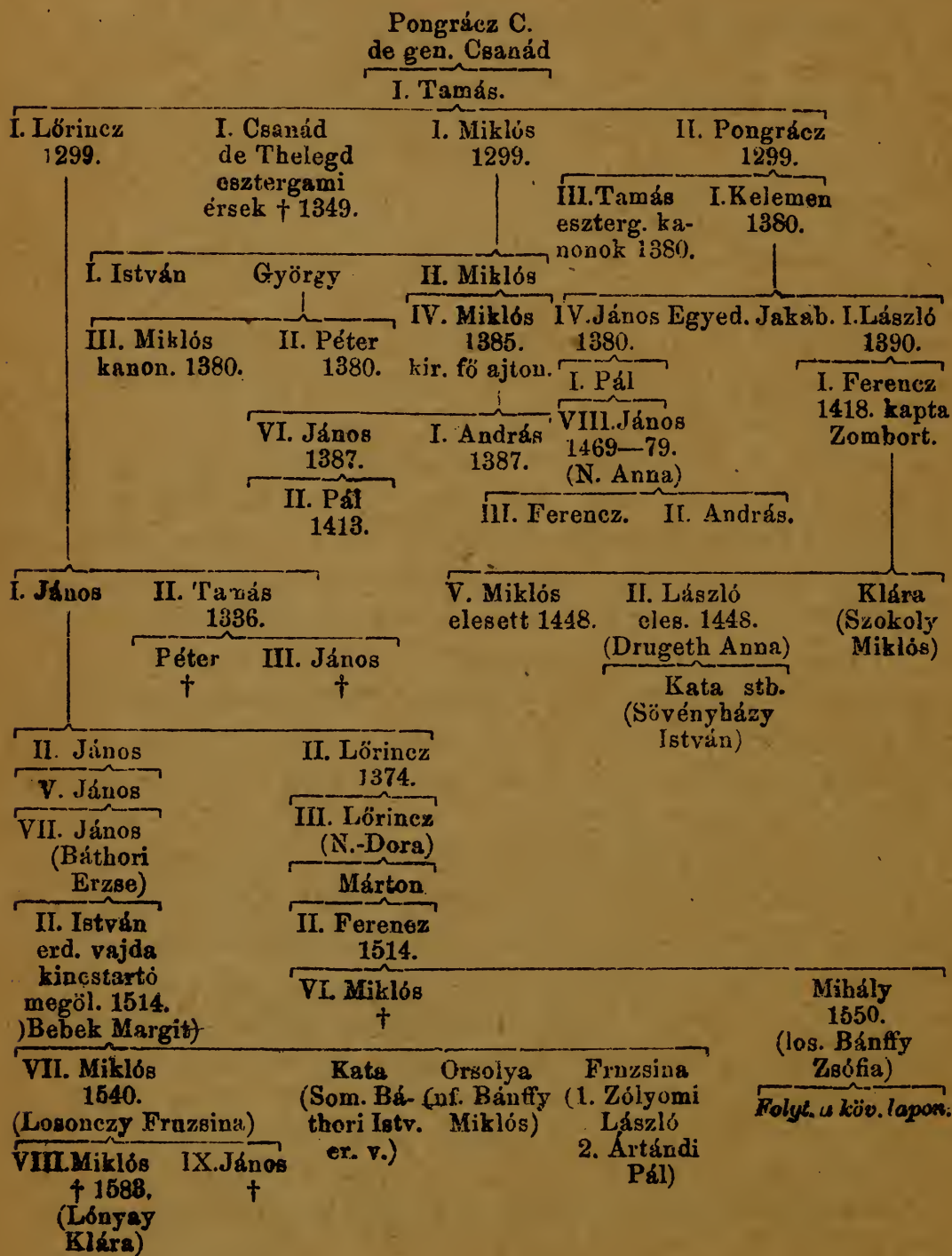
Mínt hogy hangzására nézve a család neve a Thaisz családdal azonos, lehet: hogy itt a 123. lapon említett Thaisz Márton is ezen család tagja volt.

**Thelegdy család.** (Telegdi †) Ősrégi család, mely a Csanád

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

<sup>2)</sup> Adami, Scuta gentil. tomo. XIII.

nemből eredt. Törzse Csanád Doboka fia szent István király korában élt. <sup>1)</sup> Azonban izenkénti nemzékrendétesak a IV. Béla király korában élt Comes Pongrácztól, ki *de genere Csanád* iratott, ismerjük, mint a következő táblázat <sup>2)</sup> mutatja :



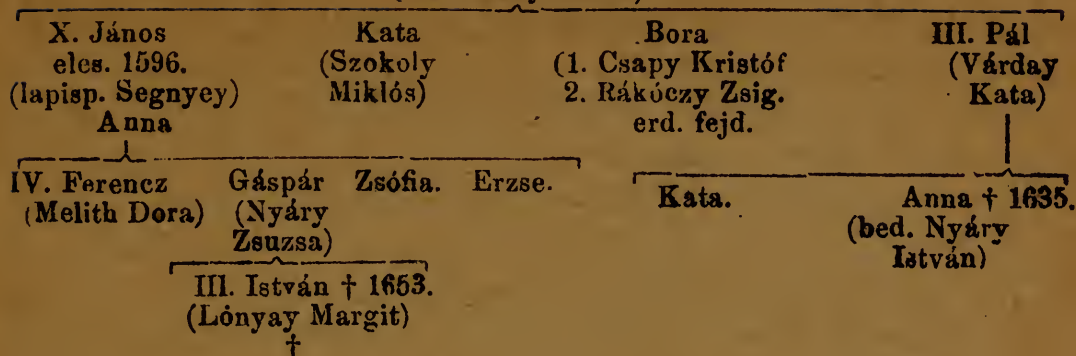
<sup>1)</sup> Béla kir. névtelen jegyzője.

<sup>2)</sup> Wagner C. dec. III. 110--124. Rajcsányi Mss. I. stb.



Mihály, ki az előbbi lapon.  
1550.

(10s. Bánffy Zsófia)



I. Tamásnak négy fia volt: I. Lőrincz, Csanád, I. Miklós és II. Pongrácz. <sup>1)</sup>

Csanád egyházi jogtudor, várad püspök, I. Károly király titoknok, és jegyzője, 1322-ben egri, 1330-ban esztergami érsek és primás, meghalt 1349-ben. <sup>2)</sup>

I. Miklós három fiát nemzett I. Istvánt, I. Györgyöt és II. Miklóst, Györgynek voltak fiai III. Miklós kanonok, és II. Péter, kik 1380-ban éltek. — II. Miklósnak fia IV. Miklós Mária királyné főajtónállója volt, és tőle eredtek VI. János és I. András, kik 1387-ben hatalmaskodás vádján idéztettek, úgy VI. Jánosnak fia II. Pál 1413-ban, kiben ez ág megszűnik.

II. Pongrácz két fiát hagyott: III. Tamást, esztergami éneklő kanonokot 1380-ban, és I. Kelemt, ennek négy fia volt: IV. János, Egyed, Jakab, (e kettő magnélkül halt el) és I. László. Közülök

IV. János nemzé I. Pált, ez VIII. Jánost, ki török fogságba esvén, váltságául 1469-ben Themerken pusztát adá el. Neje (nem tudni, mily családból) Anna volt, kitől fiai: III. Ferencz és II. András maradtak. <sup>3)</sup>

I. László nemzé I. Ferenczet (v. Frankot) ki osztályban kapta, és 1418-ban Zsigmond király új adományamellé is Zombor városát, honnan ő és ága zombori Thelegdy-eknek neveztettek. Gyermeké há-

<sup>1)</sup> Egy 1299. évi oklevélben Wagner szerint I. Tamásnak közel rokonai-ként említetnek még: Gergely, Csanádnak fia, Domokos Barnabásnak fia, Benedek Fülöpnek fia, és János meg Pál Dénesnek fiai.

<sup>2)</sup> Memoria Basilicae Strigoniens. p. 69—71.

<sup>3)</sup> Ezekkel 1473-ban egykorúak voltak Péter decretorum doctor, esztergami kápolnás mester, és László; kérdés: kinek fiai?

rom maradt: Klára Szokoly Miklósné, V. Miklós és II. László, kik — úgy látszik — 1448-ban a rigó mezején estek el. II. Lászlónak nejétől homonnai Drugeth Annától csak leányát Katalint Sövényházi Istvánnét tudjuk megnevezni, noha bizonyos, hogy más utódai is voltak, legalább egy 1549. évi okmány töredék tanuságot tesz, hogy a Thelegdyek zombori ágából akkor Ambrúsnak nejétől Ilonától fiai László és György éltek, úgy szintén Miklósnak fia István, Tamásnak pedig leányától Annától unokái Vessenyi Mihály és Czibak György, valamint Zsigmondnak neje Fruzsina.

Legtovább élt a Thelegdy családból I. Tamásnak I. Lőrincz fia-tóli maradéka.

I. Lőrincz két fiút nemzett: I. Jánost és II. Tamást. Ez 1336-ban a Rathold nembeli Kazay családdal csere-szerződést csinált, hanem — úgy látszik — Péter és III. János nevű fiaiban kihalt.

I. János nemzé: II. Lőrinczet (kiről alább) és II. Jánost, ez nemzé V. Jánost, ez pedig VII. Jánost, kinek nejétől Báthori Erzsébettől született fia, a család disze: II. István, ki 1488-ban erdélyi alvajda volt. Mint a Bakacsféle keresztes had ellenzőjét a Dósaféle lázadás 1514-ben meggyilkolta. Ő látta el még életében Telegden 1505-ben a családi sirboltot felirattal. Nejétől pelsőczi Bebek Margittól négy gyermeke maradt: 1. Katalin somlyói Báthori István erdélyi vajda neje, 2. Orsolya nagyfalusi Bánffy Miklósné, 3. Fruzsina előbb Zólyomy Lászlóné, másodszor Ártándi Pálné, 4. VII. Miklós, előbb János király híve, majd I. Ferdinándhoz hajol, miért 1540-ben Csánádi jószágait Petrovich lefoglalja, végre ismét János királyhoz áll. Neje Losonczy Fruzsina volt, ettől két fia maradt: VIII. Miklós és IX. János, ki bátyja előtt magnélkül halt el. VIII. Miklós tudományos ember, vagy legalább a tudományok pártolója, 1575-ben Beza Tivadar tudós munkáit neki ajánlá, meghalt 1583-ban, mint emlékköven a telegdi templomban, melyet özvegye Lónyay Klára emelt, olvashatni. Benne ez ág kihalt.

II. Lőrincz, ki 1374-ben élt, nemzé III. Lőrinczet, és N. Dora nevű nejétől Mártont, ez II. Ferenczet, ki 1514-ben Bihar megyét a Dósaféle lázadástól megoltalmazá, ennek két fia volt: IV. Miklós, ki magnélkül hunyt el, és Mihály, ki 1556-ban jelent volt János-Zsigmond vál. királylyal és erdélyi fejedelemmel Belgrádban Szolimannáli tisztelkedésen. 1575-ben — mint Békes Gáspár híve — ő is ki bujdosott. Ez okon a Telegddel határos Szabolcs falut Báthori Kristóf előbb Vadlövő Benedeknek, és ennek magszakadtán 1580-ban



Rácz Péternek adományozta. Ő 1560-ban a székelyek főkapitánya volt. <sup>1)</sup> Nőül vette meg 1550-ben losonczy Bánffy Zsófiát, és ettől lettek gyermekei: 1. X. János, kiről alább, 2. Kata Szokolyi Miklós né, 3. Bora, előbb Csapy Kristófné, utóbb Rákóczy Zsigmond erd. fejedelemné. 4. III. Pál, ki nőül vévén Wárday Katalint, ettől két leánya született Kata és Anna, a ki 1635. oct. 17-én halt meg, mint férje bedeghi Nyáry Istvan szabolcsi főispán és kir. főajtónálló a kisvárdai templomba emelt síremlékére vésette.

X. János, mint vitéz, esett el 1596-ban a keresztesi ütközetben. <sup>2)</sup> Nejétől lispataki Segnyey Annától négy gyermeke maradt: a) IV. Ferencz, kinek pribéri Melith Dora nevű nejétől utóda nem maradt, b) Zsófia, c) Erzsé és d) Gáspár, ki nejétől Bedeghi Nyári Zsuzsannától nemzék az utolsó Thelegdyt, keresztnéven III. Istvánt, ki 1653-ban magtalanul halt el. Özvegye Lónyay Margit, utóbb Csáky Istvánhoz ment férjhez.

Még éltek többen a Telegdy családból, kiket e nem teljes családfán nem lelünk, ilyenek: László 1505-ben Csanád vármegye követe a rákosi országgyűlésen. <sup>3)</sup> Balás, ki 1583-ban ellentmond a Báthori Zsigmond beleegyezésével Telegden két jobbágy telek birtokába Krasznai Pál beiktatásának.

Miklós (szül. 1535. Telegden) ki 1579-től pécsi püspök haláláig 1586-ig, több derék m. munka szerzője. <sup>4)</sup> János, ki előbb váradi, majd nyitrai püspök, végre 1624—1647-ben kalocsai érsek volt. <sup>5)</sup>

A család czímere — mint a thelegdi egyházban a síremléken látható, a vért udvarában érczsisak fölött két ölyv (vagy keselyő), az egyik hátán fekszik, a másik ennek mellén áll, és szétterjesztett szárnyaikkal és csőreikkel vívnak. <sup>6)</sup>

Bihar megyében 1552-ben a rovásos összeírás szerint a Thelegdyek tetemes birtokos urai voltak, névszerint: Miklós és Mihály közösen Gálos-Petri, Oroszi, Gyapju, Szabolcs, Telegd, Telki, Pósalaka, M. Kakucs, Böelö, Berthén, Dubrics, Szakadát, Zaránd stb. több mint

<sup>1)</sup> Kállay Székely nemz.

<sup>2)</sup> Istvánffy Hist. 1685. kiadás, 456. lap.

<sup>3)</sup> Kovachich, Suppl. ad Vest. Comitiorum II. 333. — Jászay P. A. M. nemz. 158.

<sup>4)</sup> L. Magyar Írók. Életrajz gyűjt. I. köt. 576

<sup>5)</sup> Pray, Hierarchia II

<sup>6)</sup> Wagner dec. III fig. 9.

husz faluban egyenként száznál több portát bírtak. Ezenkívül János Andaházán hét, és Zsigmond özvegye Pósalakán, Telkesden egy-egy portát birt. <sup>1)</sup>

**Thelegdy család.** Benjamin Aranyos székből nemes élt 1740. körül, <sup>2)</sup>

Doboka s több megyében birtokos Thelegdy család, melynek tagjai Lázár, József, Sámuel és ennek fiai László és Imre.

**Thenke család.** A nemességet Thenke András kapta 1796-ban I. Ferencz királytól következő <sup>3)</sup> czímerrel:

A vért vörös udvarában zöld téren fekvő ezüst nyilon hátulsó lábain oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal levágott törökfejet üstökénél fogva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A vért fölötti sisak koronáján két fejű fekete sas szétterjesztett szárnyakkal szemlélhető. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös.

**Theodor család.** (Pestyerei) Alapítója Theodor Konstantin, ki a m. kir. kincstártól vett Krassó megyei Pestyere helysége 1830. aug. 6-án kir. adományt nyert, ezzel nemességét Krassó megye előtt 1831. maj. 3-án kihirdetteté. Fia Theodor (vagy Theodory) György jelenleg is bírja Pestyere helysége.

**Theörseki család.** Lásd Thivador cs.

**Therjék család.** (Therjékfalvi) Sáros megyei Therjékfalváról vette előnevét, egy ágának néhány ízen nemzékrende <sup>4)</sup> ez:

<div style="text-align: center;"> Mihály  Boldizsár  (Mogyoróssy Potentia) </div>				
János.	Zsigmond.	Erzse (Horváth Fer.)	Magdolna (Nyomárkay Lőrincz)	Zsófia (Nyomárkay Gáspár)

Tán e családdal azonos a Zala megyei Therjék család, melyről a 107. lapon van említés.

**Theszéry család.** Hont vármegye kihalt egyik legrégiebb nemes családja, melynek terjedelmes leányági ivadéka Báthori Lőrincz által a mult században indított és máig folyamatban lévő roppant hal-

<sup>1)</sup> Bielek Majores Hung. 114—155.

<sup>2)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 291.

<sup>3)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>4)</sup> A leleszi Convent oklevelei után Mogyoróssy János közl.



mazzá vált perben keresi ősi igényeit. A család előbbi neve *Deméndi* lévén, ezen név alatt e munka III. köt. 275—276. lapjain látható nemzékrendi táblázata.

**Théty család.** Győr megyei család, közülök *Mihály* 1581-ben csák-némai pusztai birtoka bitorlásától tiltja *Hagymásy András*t, és társait. <sup>1)</sup> *Lásd Thédy cs.*

Szatmár megyében 1441-ben *Téthy Bereczk Száraz-Berek* helységben nyert részbirtokot adományban; <sup>2)</sup> de ez tán ismét más család ivadéka volt.

**Thewrewk család.** (Ponori) Hunyad megyei Ponori eredetű család, másként *Petrík* nevezetű; közülök *II. János* (szül. Hát-szegen 1760. oct. 29.) kir. dézsma beszedő <sup>3)</sup> és *Déván* a bolgárok jegyzője, nemességét a múlt század végén Hunyad megye előtt per útján igazolta. Azóta utódai *Török* nevéket *Thewrewk* alakban írják ponori előnévvel. Családfájok, mint ponori *Thewrewk József* alkalmi nyomtatványaiban eléadja, következő:

<div style="text-align: center;"> <b>Péter</b>  <hr/> <b>I. János</b>            szül. 1722. jan. 6.            Ponoron,            volt galaczi            ref. lelkész.  <hr/> <b>II János</b>            sz. 1760.            dézsma szedő, s            dávai jegyző            (Götfly Bora)         </div>				
<b>József</b> sz. 1793. febr. 20. (Ax Mária)	<b>István.</b>			<b>Miklós.</b>
<b>Emil</b> budai gyimn. tanár.	<b>Árpád.</b>	<b>Aurél.</b>	<b>Paulina.</b>	<b>Amália</b> †

*II. János*nak *Götfly Borbálától*, (ki *Kraszna* megyei *Kémeren* szül. 1770. dec. 29.) egyik fia *József* (szül. *Déván* 1793. febr. 20-án) 1823-ban kiadta anyja elbeszélése után „*Hóra pórhada*” czimű tört. korrajzát, fiatal korában egy pár műve által az írói pályára készült,

<sup>1)</sup> Győr várm. jegyzőkönyve 1581. évi máj. 27-ről.

<sup>2)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 281.

<sup>3)</sup> Az 1794. évi erdélyi hivatalos Schematismus szerint *Török János* arendae decimarum perceptor in C. Hunyad.

utóbb munkássága alkalmi versüdvözletekre tért át. Katholizálván Magyar országban Pesten, majd Pozsonyban lakott, most Pesten. Fiai közül Emil a budai gymnasium tanára, versein kívül Virgilius-t adá ki, és magyar szótári jegyzeteket stb.

**Thewthews család.** *Lásd Thytheös cs.*

**Thibay család.** *Lásd Tibay cs.*

**Thiberius - Faller család.** Zemplin vármegye nemesei sorában áll. <sup>1)</sup>

**Thimáry család.** Régi kihalt család, melyből Thimáry (vagy mint szintén írva találjuk: Thymary) J ó s a, és testvére A n t a l egri örkanonok, továbbá nagybátyjoknak Thimáry S i m o n n a k fia A n t a l 1458-ban Mátyás királytól Timár helységre adományt és beiktató parancsot kapnak. <sup>2)</sup>

**Thisba család.** (Felső-őri) Vas megye felső-őri adományos nemes családainak egyike. *Lásd Zámbo cs.*

**Thitews család.** *Lásd Thytheös cs.*

**Thivador család.** (Törzseki) Theörseki Thivador Mihály nemes embert rokonaival együtt Pongrácz János erdélyi vajda adománya folytán Magyar Balázs erdélyi vajda Brethelén helységbeli birtokában 1474-ben megerősíti. <sup>3)</sup>

**Tholdalagi család.** (Nagy-Ercsei gróf és n.-iklodi †) Erdély régi mágnás családainak egyike. Nevét a régi okmányokban, <sup>4)</sup> úgy 1794-től 1847-ig <sup>5)</sup> több országos hivatalos tiszti névtárakban „*Tholdalagi*“, néha ezekben, és másutt még egyszerűbben *Toldalagi* <sup>6)</sup> formában találjuk írva. Mikolánál *Tholdalaghi*-nak van írva. <sup>7)</sup> Mikép írja a család? nem tudjuk, ez okból a legrégebb és legnyomósabb forrá-

<sup>1)</sup> Szizmay C. Zemplin not. top. 118.

<sup>2)</sup> Kaprinai Dipl. II. 200. et 214.

<sup>3)</sup> Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 512.

<sup>4)</sup> Lásd Teleki, Hunyadiak kora X. k. 397.

<sup>5)</sup> Az 1795. évi Schematismusban *Tholdalagi*, 1815. csak *Toldalagi*, az 1847. évben mind a két alakban fordul elő.

<sup>6)</sup> Kövári, Erdély nev. cs. munkájában, hol egyébiránt a családnevek mind egyszerű helyesírási módon a hangzás után vannak közölve, eltekintve a családnak oklevélben, vagy hagyományos szokáshoz ragaszkodó formájától. Apor Péternél szintén egyszerűen fordul elő. De a góthai grófi almanach meg épen *Toldallagi*-nak írja mi a hangzással em egyez, és nem valószínű, hogy a család is úgy írta.

<sup>7)</sup> Mikola Historia geneal. Transylv. p. 43.



sokon alapúlt formát fogadtuk el. Hogy nevét a család a Torda megye „T o l d a l a g” helységről, mint ősi birtokról vette kétséget nem szenvedhet. Innen tévesnek hiszem azon állítást, mely a család őseit és nevét a magyar országi T h o l d y- és a XVII. században kihalt A l a g h y család valamely fusiójából eredezteti. <sup>1)</sup> Mert már a XIV. században a Toldalaghy családnév, és bizonyára sokkal előbb az e nevű helység létezett. Az iklódi sz. Iványi családnak I. Sz.-Iványon 1380-ban történt beiktatásakor már

Tholdalagi Péternek fia J á n o s mint szomszéd birtokos említetik. <sup>2)</sup>

1453-ban a Hunyadiak adománylevelében Tholdalagi T a m á s mint királyi ember (homo regius) említetik. <sup>3)</sup>

1456-ban András királyi beleegyező adományt nyer Torda megyei T o l d a l a g helysége V. László királytól. <sup>4)</sup> Ez időtájban kaphatták Toldalag szomszédságában



ban Nagy-Ercsét is, honnan a család előnevének írja. Nem tudjuk, de valószínű, hogy ez idő után válhatott ki a családból ama fiágon kihalt T h o l d a l a g h i-ág is, mely előnevét (a Doboka megyei) N.-Iklódról

<sup>1)</sup> Gr. Mikó Imre, Erdélyi tört. Adatok I. 222. valószínűleg családi értesítés szerint, mert e versio a góthai Taschenbuch f. gräflichen Hauser. 1857 évi foly. 822. lapján is meg van, még pedig historiai és chronologiai hibával nagytva.

<sup>2)</sup> Hodor közl. sz.

<sup>3)</sup> Teleki. Hunyadiak kora X. köt. 397.

<sup>4)</sup> Gr. Mikó Imre Erd. tört. Adatok I. 221.

irta, és melyről alább. A nagy-ercsei Tholdalaghi család származási rendjét a XVI. század végénél főlebb vinni nem tudjuk. Az első, kitől szakadatlan kapcsolathoz foly a családfa, Tholdalaghi másképp Gáldtői (tán helyesebben: *Gáld-tői*) Balázs volt. <sup>1)</sup> Ennek Besseyei Borbálatól fia I. Mihály, az emlékiró, és egykor Orbai szék al királybírája, ki Székely Mózsos pártján harczolt, ezzel együtt ki-menekült, 1602-ben titkon Erdélybe megy, elfogták és Básta fogságába került, <sup>2)</sup> kezességén szabadult meg, fejét és javait lekötve, hogy Székely Mózsoshoz többé nem szövetkezik, <sup>3)</sup> de 1603-ban is már ismét a Bárczán harczolt és ismét fogollyá lőn. <sup>4)</sup> 1614-ben Bethlen követe a portára. Ez időtől 1639-ig több rendbeli portai és más országos követségekben járt. <sup>5)</sup> 1620-ban Marosszék, 1636. Háromszék főkapitánya, tanács-úr, országos elnök, és főlovászmester, volt Torda megye főispánja is. <sup>6)</sup> Az unitaria vallást a katholikával cserélte föl. <sup>7)</sup> Meghalt 1642-ben mart. 24-én, eltemettetett Fejérvárott a kath. egyházban. Első neje gelencei Mihálcz Erzsébet volt, ki után 1612-ben nagy birtokot kapott; ennek halála után vette özvegy Szentpály-nét, született Petky Erzsét, kivel lakodalmát 1640-ben tartá, jelen lévén ott Erdély fejedelme és a két Oláhországi vajda is. Tőle a család leszármazása napjainkig következő:

Balás								
(Bessenyei Bora)								
I. Mihály								
orsz. elnök † 1642.								
(1. Mihálcz Erzsé								
2. Petki Erzsé)								
Bora	Judit	Kata	Erzsé	Krisztina	II. Mihály	Klára	Zsuzsi	Anna
sz. 1606.	(1. An-	(Jankó	(Kövé	(Keresztú	tanács ú	(1. Sárd	(1. Orbán	(Tóth
(Petr.	gyalosi	Bold.)	Mih.)	István)	† 1660	Zsigm.	Fer.	János)
Horváth	Istv.				(Huszár	2. Kálnoki	2. Lite-	
Bold.)	2. Bodoni				Marg.)	János)	rati Mih.)	
	György)	I. János			III. Mihály			
		† 1712.			Fogarasi fogs.			
		(Stépan Erzsé)			† 1738.			
Folgt. a köv. lapon.								

<sup>1)</sup> Gr. Mikó Imre Erd. tört. Adatok I. 221.

<sup>2)</sup> Thaly Tört. kalászkok 4. lap.

<sup>3)</sup> Kövári szerint Protoc. Deus ad aux. 1602 p. 60.

<sup>4)</sup> Wolph. Bethlen Hist. tomo V. pag. 204—410.

<sup>5)</sup> Mikó id. h.

<sup>6)</sup> Kövári, L. Erdély nev. ca. 236. Kállay Székely nemz. 286.

<sup>7)</sup> Thaly. Tört. kalászkok 9. lap.



I. János, ki az előbbi lapon.

† 1712.

(Stépan Erzsé)

II. János † 1722. (Inczedy Kata) Zsuzsi 1758. (b. Naláczy István)	Krisztina (Ugron János) 1758.)	IV. Mihály † 1746. előtt. gróf fiaival (gr. Földváry Erzsé)
---	--------------------------------------	--

I. László gróf 1746. kir. táb. ün. † 1779. (gr. Wass Kata)	Erzsé † 1758. (1. Kendeffy László 2. Fekete Samu)	III. János gróf 1746. (Barcsay Kata)	Kata (gr. Wass Ádám)	I. Ferencz gróf 1746. Maros sz. fő kir. bíró (b. Bánffy Kata)	I. Pál gróf 1746. 1758. (1. Bánffy Erzsé) 2. gr. Bethlen Krisztina 3. gr. Rhédey Klára)	Sára †
--	--	--	-------------------------	---	--	-----------

Lajos †	Farkas †	Klára (Fekete Lajos)	Sára (Bencsán János)
------------	-------------	-------------------------	-------------------------

I. István (b. Bánffy Eszter)	II. László sz. 1748. † 1806. gr. Korda Anna)	Krisztina (gr. Haller Zsigm.)	Juliana (b. Bánffy József)
---------------------------------	--	----------------------------------	-------------------------------

Mária (b. Bánffy János)	Anna (1. gr. Teleki Mih. 2. gr. Szedliczky Antal)	Krisztina (1. gr. Teleki Ádám 2. gr. Rhédey Fer.)	Julia (b. Bánffy József)
----------------------------	---	---	-----------------------------

V. Mihály (Zeyk Bora)	Zsigmond (Vay Kata)	Kata (Türy László)
--------------------------	------------------------	-----------------------

Janka (gr. Kornis Samu)	II. Ferencz cs. kir. kam. sz. 1803. † 1864. lak. Koronkán (Katona Anna)	Kata † 1860. (Ugron István)	Eszter.	Zsófia (gr. Bethlen Sándor)	Polixen (Katona László)	VI. Mihály sz. 1818. lak. Nyárad-Sz.-Bened. (gr. Bethlen Janka)
----------------------------	---	-----------------------------------	---------	--------------------------------	----------------------------	--

Viktor sz. 1829. cs. k. kam. (b. Bánffy Anna)	Franciszka. Adél. Róza (b. Schleinitz Vilmos)	Zsigmond sz. 1846.	Tiborc sz. 1853.	Ágnes. Mária.
--	--	-----------------------	---------------------	------------------

Anna-Franciszka.

I. Mihálynak első házasságából kilencz gyermeke volt, nyolcz leány, egy fiú. A leány legidősbike Borbára szül. 1806. dec. 3 án, Petrichovich Horváth Boldizsárné. <sup>1)</sup> Egyetlen fia II. Mihály, Barcsai

<sup>1)</sup> Lásd ezt s a többi elősorolva Horváth Kozma naplójában. Thaly, Katalinok 5. 7.

híve Rákóczy György ellenében, jószágában sokat szenvedett, midőn a budai basához kifutott. <sup>1)</sup> Ő az unitária vallást a kálvinista vallással cserélte föl. <sup>2)</sup> 1660-ban Segesvárnál a szászok ölték meg. <sup>3)</sup> Nejétől Huszár Margittól, ki korának egyik kitűnő honleánya volt, két fia maradt: I. János és III. Mihály. <sup>4)</sup> Ezen III. Mihálynak kell annak lenni, ki Rákóczy Józseffeli levelezés gyanújaért, mint 70 éves, csaknem egészen vak és siket Fogarasba záratott; <sup>5)</sup> mivel pedig egykorú anú szerint ott 1738-ban meg is halt, <sup>6)</sup> nem lehetett egy személy a táblán álló IV. Mihálylyal.

I. János hivatalos állásával sem vagyunk tisztában. A táblázat szerint 1712-ben halt meg, és így nem ő, hanem az iklódi ágból eredt II. János az, ki 1692-ben tanácsos úr lett, és 1693-ban meghalt. <sup>7)</sup> I. Jánosnak, ki 1698-ban kir. hivatalos volt az országgyűlésen, nejétől Stépán Erzsébettől egy leánya Krisztina Ugron Jánosné, és két fia II. János és IV. Mihály maradtak.

II. Jánosnak nejétől Inczedy Katától csak leánya Zsuzsab. Naláczy Istvánné maradt, kinek koronkai és szénaverősi részét és Majost hagyta; meghalt 1722-ben. Leánya élt még 1758-ban.

IV. Mihály grófságot kapott, de arról a diploma már csak halála után 1746. mart. 7-én I. László, I. Ferencz és I. Pál részére hirdettetett ki. <sup>8)</sup> Nejétől gr. Földváry Erzsébettől maradtak gyermekei: I. László, Erzsébet, előbb Kendeffy Lászlóné, másodszor fricsi Fekete Sámuelné, meghalt 1758-ban kora 38. évében. <sup>9)</sup> III. János, Kata gr. Wass Ádámné, I. Ferencz, I. Pál és Sára,

<sup>1)</sup> Ugyan ott 59. 62. és Bethlen János 2. könyv. 16. fejj. 3. k. 1. fejj.

<sup>2)</sup> P. Horváth Kozma naplója id. h. 5.

<sup>3)</sup> Kállay Székely nemz. 286.

<sup>4)</sup> Kövárinál 237. lapon ezen III. Mihálynak is négy fia van téve (László, János, Ferencz, Pál) ugyanazok, kik IV. Mihálynak is fiaik állnak, de ez ismétlési tévedés.

<sup>5)</sup> Klio, Hist. zsebkönyv III. 421—443.

<sup>6)</sup> Apor Synopsis Mutationum 202. pag. 292. in aresto mortuus Fogarasi. Így tehát nem szabadult meg dec. 13-án, vagy öcsese IV. Mihály is fogva volt?

<sup>7)</sup> Ugyan ott 128. 129. Így érthető Mikola is pag. 43. Kövári a nagy ercesei Toldalagi I. Jánost teszi tanácsos urrá.

<sup>8)</sup> Apor Synopsis Mutationum 240. A góthai Almanach szerint 1741-ben kelt volna a grófi diploma.

<sup>9)</sup> L. Beregezászi Moyses és Deáki F. Sámuel halotti beszédeit. Kolozsvártt 1753.



ki hajadon korában halt meg. A négy fiú közül, kiknek grófsági oklevelök 1746-ban hirdettetett ki, csak I. Ferencz ága él mostanig; a többi előbb-utóbb férfi ágon kihalt.

I. Pál gróf élt még 1758-ban, háromszor házasodott, első nejétől b. Bánffy Erzsébettől maradt fia II. Pál 1797-ben még birtokos Borsán, és József, kikben ez ág kihalt.

III. János 1762-ben kapitány a Kálnoky ezredben, részt vett a porosz háborúban. Nejétől Barcsay Katalintól két fia Farkas és Lajos elhalván, csak leányai maradtak: Klára Fekete Lajosné, és Sára, ki Brencsán Jánoshoz még mint örmesterhez ment férjhez fejedelmi engedély mellett, utóbb férje Brencsán János örnagy lett, és alapítója Erdélyben a Brencsán nevű családnak. Ezekben III. János ága is férfi-ágon kihalt.

I. László 1746-ban kihirdetett gróf, előbb alispán, 1758-ban már valóságos kir. táblai ülnök, <sup>1)</sup> 1777-ben nyugalomra lép, és két év múlva meghalt. Birt Abafáján és Milványon is. Nejétől czegei gróf Wass Katalintól két leánya és két fia, u. m. I. István és II. László maradtak; ez utóbbi szül. 1748. oct. 23-án; 1786. mart. 13-án nősült borosjenői gróf Kordá Annával; meghalt 1806. márt. 5-én. Gyermekai (ha voltak is) idő előtt elhaltak. Testvére

I. István az 1791. évi országgyűlésen kir. hivatalos és a tanulmányi küldöttség tagja. Nejétől b. Bánffy Esztertől csak négy férjhez ment leánya maradt, mint a táblázat mutatja, kikben ága férfiágon elenyészett.

I. Ferencz (IV. Mihálynak fia) előbb (1776.) kir. táblai számfőltti ülnök, 1789-ben Marosszék főkirálybírája, az még 1794-ben is. Nejétől b. Bánffy Katalintól gyermekei: Kata Türy Lászlóné, V. Mihály 1791-ben kir. hivatalos, 1794-ben számfőltti, 1815-ben valóságos kir. táblai ülnök, kinnek nejétől Zeyk Borbálától gyermeke nem maradt, és I. Zsigmond, 1815-ben a marosszéki ref. egyház kerületi felügyelő. Nejétől Vay Katalintól a táblán látható öt leánya és két fia II. Ferencz és IV. Mihály maradtak.

II. Ferencz (szül. 1803. jan. 15.) cs. kir. kamarás és 1848-ig Marosszék főkirálybírája volt. Lakott Koronkán, hol kastélya 110 hold park közepett áll. Meghalt 1864. jun. 16-án Bécsben a fürdőben. Nejétől sárosberkeszi Katona Annától három leánya és egy fia maradt: Viktor cs. k. kam. (szül. 1829.) ki 1860-ban nőül vette b. Bánffy Annát, kitől eddig egy leánya van.

<sup>1)</sup> L. nővére Erzsébet főltti halotti beszédet.

VI. Mihály (szül. 1818. mart. 17-én.) Lakik Nyáradtő-Sz.-Benédeken. 1841-ben nőül vett hitestársától gr. Bethlen Jankától a táblán látható négy gyermeke, köztök Zsigmond és Tiborc fia van.

A családfa nem teljes, így tudunkra hiányzik arról Tholdalaghy Ádám, kinek 1744-ben neje volt gróf Teleki Krisztina.

A család czímere — mint főleg a metszvény is ábrázolja — a vért kék udvarában könyökben meghajlott pánczélos kar, mely egy hatfogú kereket tart fenn. A vért fölötti grófi koronán sisak, azon ismét korona, melyen egy húsvéti bárány áll, fehér kereszttel jegyzett vörös zászlócskat tartva. Foszladék jobbról és balról ezüstkék. <sup>1)</sup> Néhol a vértbeli kar szintén koronából nyúlik ki. <sup>2)</sup>

Hagyomány szerint a czímerkerékre vonatkozó történet ez, egykor (a vajdák korában) a király Erdélyben járván, egy vizen átmenésben szekérének tengelyvég szege kiesett, a kíséretből egy Tholdalaghy ujjával pótolta a vasszeg hiányát, míg a szekér a szárazra kivergődött. Innen a balkézzel feltartott kerék.

A Tholdalaghiak másik ága magát a Doboka megyei Nagy-Iklód-ról praedikátumozta. Mint állott vérséges viszonyban a nagy-ersei-vel és miként vagy mikor szakadt attól külön, arról határozott adataink nincsenek. Azon Tholdalaghy Péternek fia János, ki 1380-ban a Szent-Iványi családnak Iklód-Szent-Iványra szóló restatutiojában királyi tanú (homo regius) gyanánt eléfordúl, ha nem egyedül annak, úgy bizonyosan ennek is egyik őse volt. Egy tudós írónk <sup>3)</sup> állítása szerint annyi lenne bizonyos, hogy a XVI. század derekán három Tholdalaghi testvér Gáspár, Mihály és András Radó György három leányát vévén nőül, ezek által jutottak volna Nagy-Iklód birtokába. E három testvér egyikétől I. Andrástól származott le az iklódi Tholdalaghi család napjainkig, mint a táblázat <sup>4)</sup> mutatja:

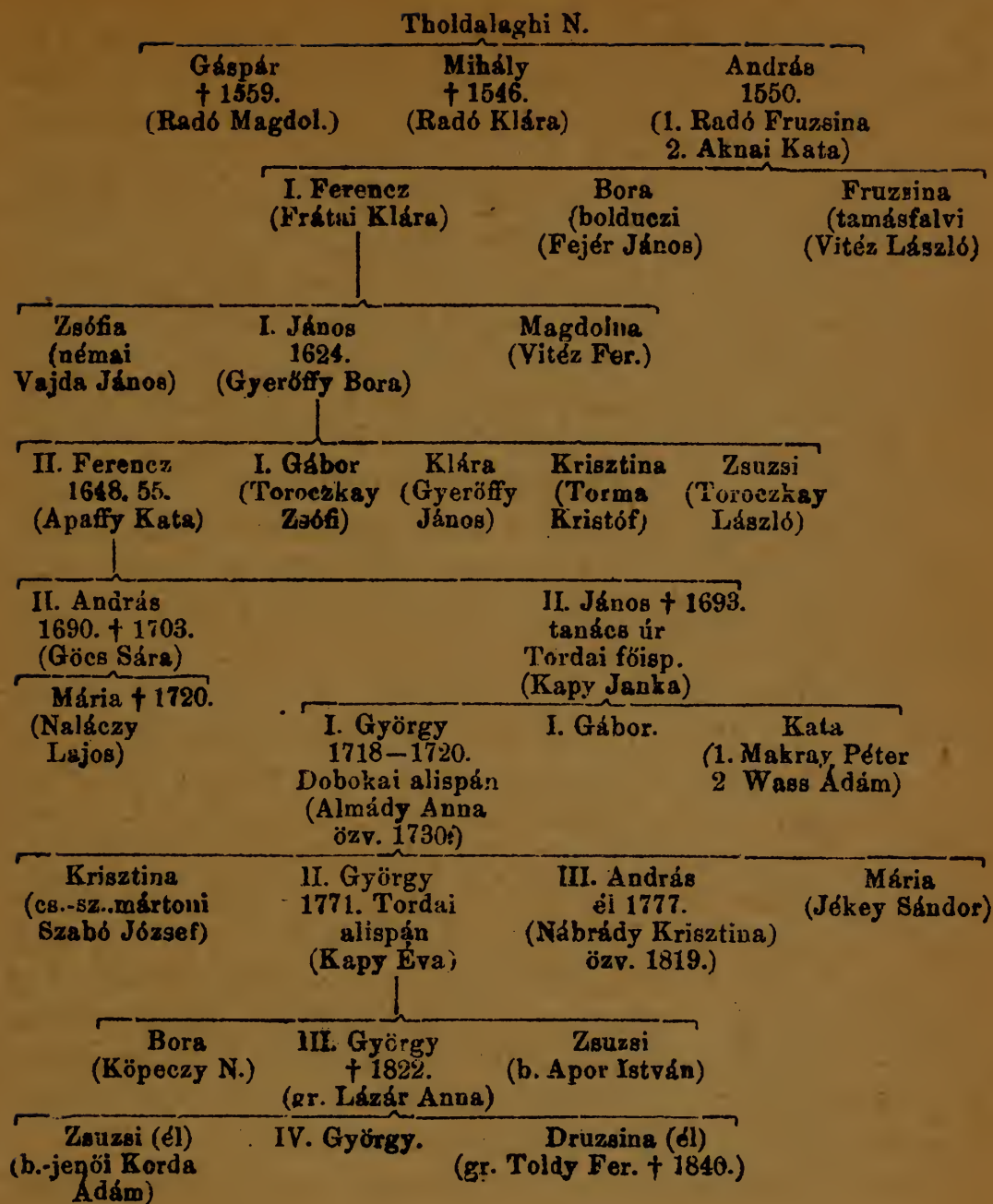
<sup>1)</sup> Családi régiebb pecsét nyomat, és gúthai Taschenbuch d. gräflich. Häuser 1857. évf. 822. l.

<sup>2)</sup> Kövári id. m. 236.

<sup>3)</sup> Hodor Kár.

<sup>4)</sup> Ugyan annak közl. szerint.





I. János 1638-ban Erdély ítélőmestere és kir. ügy igazgató volt, <sup>1)</sup> és Doboka vármegye főispánjának is iratik. <sup>2)</sup>

II. Ferencz 1647—48 ban Doboka vármegye főbirája, 1644—55.

<sup>1)</sup> Hodor K. szerint így írta alá az 1638. dézsi zsinatot.

<sup>2)</sup> Mikola Hist. geneal. Transylv. 43.

a n.-iklódi unitária egyház pártfogója. Neje Apaffy Kata. <sup>1)</sup> Egyik fia II. András, ki 1695-ben Koncz Boldizsár „Könyörgéses” munkáját saját költségén kinyomatta, 1703-ban halt meg. <sup>2)</sup> Nejétől Göcs Sárától, ki a kolosvári unitárius papnak Göcs Pálnak édes leánya volt, egyetlen leánya maradt: Mária Naláczy Lajosné, ki után Iklódon az Eszterházyak örökösödtek. Másik fia volt II. Ferencznek II. János, ki 1692-ben lett tanács-úr, és 1693-ban meghalt. <sup>3)</sup> Torda megye főispánja volt. <sup>4)</sup> Nejétől Kapy Jankától gyermekei közül I. György 1718—1720. Doboka vármegye alispánja volt. <sup>5)</sup> Nejétől Almády Annától, ki 1730. mart. 20-án már özvegyen élt, többi közt fia

II. György 1771. Torda vármegye alispánja volt. Ennek Kapy Évától fia III. György 1794-ben Beszterczén tizedbértárnok, meghalt 1822-ben. Nejétől gr. Lázár Annától csak egy fia IV. György maradt, ki magnélkül halván el, a fiágot sírba vitte; két leánya Zsuzsanna boros-jenei Korda Ádámné, és Druzsianna, 1840. óta Tholdy Lőrincz özvegye, él.

A Tholdalaghi-ak ez ágából volt azon István is, kinek neje Száva Krisztina, de a kit a táblán elhelyezni adatok hiánya gátol.

**Tholdy család.** (Nagy-Szalontai és fekete-bátori) E régi család a Bihar megyei Told helységről (jelenleg népes pusztá) vette, mint ősi birtokáról, nevét. E helységet, mely Nagy- és Kis-Told-ra oszlik, birta a család, mint biztos adatok igazolják: I. Ferdinánd király korában is 1552-ben, a midőn Bidi (vagy Büdi) Mihály 1 portáján kívül az egész Tholdot Tholdy család birtokolta, névszerint nagyfalvi Tholdi Miklós 7 portát, Fekete-bátori Tholdi Tamás 3 portát, szalontai Tholdi Mihály 5½ portát, és végre Kis-Tholdi Miklós 4 portát. <sup>6)</sup> Ez adatok egyszersmind a családnak már ekkor négy ágra oszlását vagy legalább négy külön előnévvel élését tanúsítják.

Nógrád vármegyében szintén van (alsó és felső) Thold nevű helység, melyet hajdán hason nevű, de már kihalt család birt, mely a Bihar megyeivel semmi vérséges viszonyban nem állott, mind a kettő

<sup>1)</sup> Mike gyűjt. és Felnernél. Kővárivál Katának nevezve. Mikola ezen II. Ferencz fiának írja Mihályt is, a koronkai (vagy utóbb ercsei ágbeli) János atyját is.

<sup>2)</sup> Szakál Ferencz naplója 49. lap.

<sup>3)</sup> Apor Synopsis mutationum 128. és 129.

<sup>4)</sup> Mikola id. h. 43.

<sup>5)</sup> Hodor, Doboka várm. 438.

<sup>6)</sup> Bielek L. Majores Hungaror. Analecta C. Bihar pag. 141. 142.



külön hasonnevű, a családoknál régibb helységről vévén nevezetét. Erről, mint külön családról alább külön cikkben leszen emlékezet. Itt csak azért említettem föl, mert e két család az, mely az Ilosvai által 1574-ben megénekelt, roppant testi erejéről híres Toldi Miklóst ösének igénylé. Ilosvai — úgy látszik — a hős Toldi Miklóst a bihariak köze sorozta, mert noha születéshelyét Nagyfalu Szabolcs megyeinek mondja, de valamint Told puszta most is Bihar megye sárréti járásában fekszik, úgy 1552-ben Nagyfalu is volt Bihar megyében, és ezt egészen Tholdi Mihály birta; <sup>1)</sup> tehát csak ezen Nagyfalu érdekelhette a Tholdi családot, nem pedig a Szabolcs megyében annak a Tiszafelé északi részén fekvő Nagy-Falu. Azonban — mint főlebb említők — Nógrád megyében is van Told és van Nagyfalu helység is. Továbbá

Ilosvai a hős Toldi Miklóst I. Károly és I. Lajos király korába helyezi, szerinte született az 1320-ban, atyja volt Toldi Lőrincz, testvére György. <sup>2)</sup> A nógrádi hagyomány szerint (az 1677-ben született Ráday Pál szerint) hős Toldi Miklós I. Mátyás király korában élt. <sup>3)</sup> Ez állítások közül, melyik a való, bajos eldönteni. Irodalmunk tudós történetirója a hős Toldi Miklós történetét a magyar őskorból vagy épen eleink mythosából fenmaradt töredéknek véli, és ezzel magát Toldi Miklós személyét történelmi valóságra nézve megsemmisíti. <sup>5)</sup> Hogy Toldi Miklós nevű férfiú I. Lajos király korában valósággal élt, és pedig 1354-ben Pozsony vármegye alispánja és a hasonnevű vár várnagya volt, azt oklevéllel lehet igazolni. <sup>6)</sup> Ezzel azonban a mondai hős azonságát vitatni nem lehet.

Az is bizonyos, hogy Tholdi nevű család már ennél régebben is létezett. Így Tholdi Botond birtokos volt Zemplin megye több helységében, míg fia Péter 1324-ben Lazony, Mihályi birtokait hűtlenség bélyegén elvesztvén, azok Monoki Isfvánnak adományoztattak. <sup>7)</sup>

<sup>1)</sup> Bielek L. id. h. 153.

<sup>2)</sup> Toldy Ferencz, A m. költészet kézikönyve I. 121.

<sup>3)</sup> Ugyan ott, 121. Toldy Fer. A m. költészet tört. Zrinyiig 98. Bel M. Notitia nova III. 442. és IV. 26.

<sup>4)</sup> Toldy Fer. A m. költészet tört. Zrinyiig 98. 99.

<sup>5)</sup> E vélemény ellen Kemény Zsigm. emelt szót az 1854. évi Divatcsarnok I. félév 49—58. lapján.

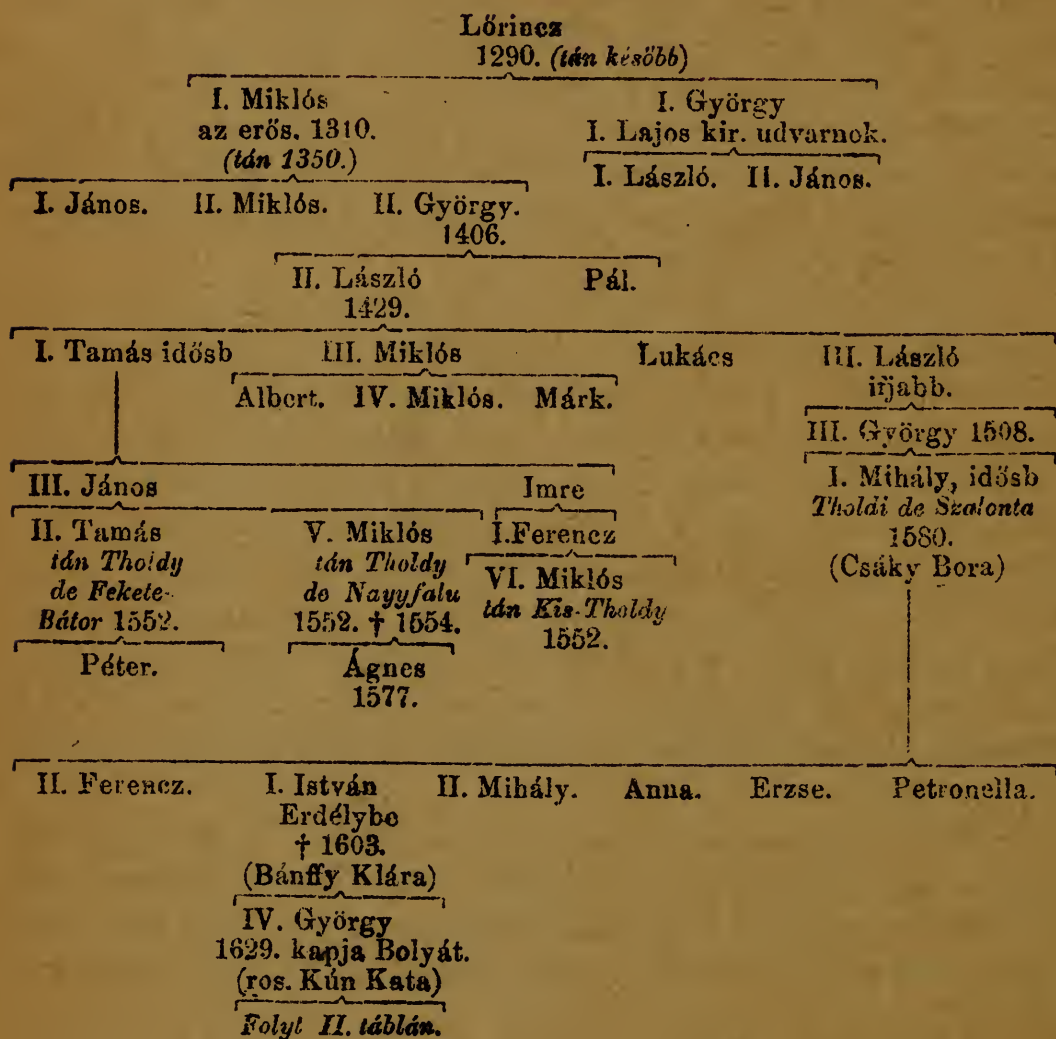
<sup>6)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 359.

<sup>7)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 268. 370. not. hist. 16. Lehoczky Stematogr. II. 66. és 397. Toldy Miklós a hős koráról nem rég is jelent meg egy értekezés, de hol? arra már nem emlékezem. Sikertelenül kerestem.

Ezen kitérés után lássuk a Bihar megyei eredetű Tholdy családot.

A nagy-szalontai Tholdy család törzs öseül Tholdy Lőrincz et jelöli ki, és attól leszármazását következőleg <sup>1)</sup> hozza le:

### I. tábla.

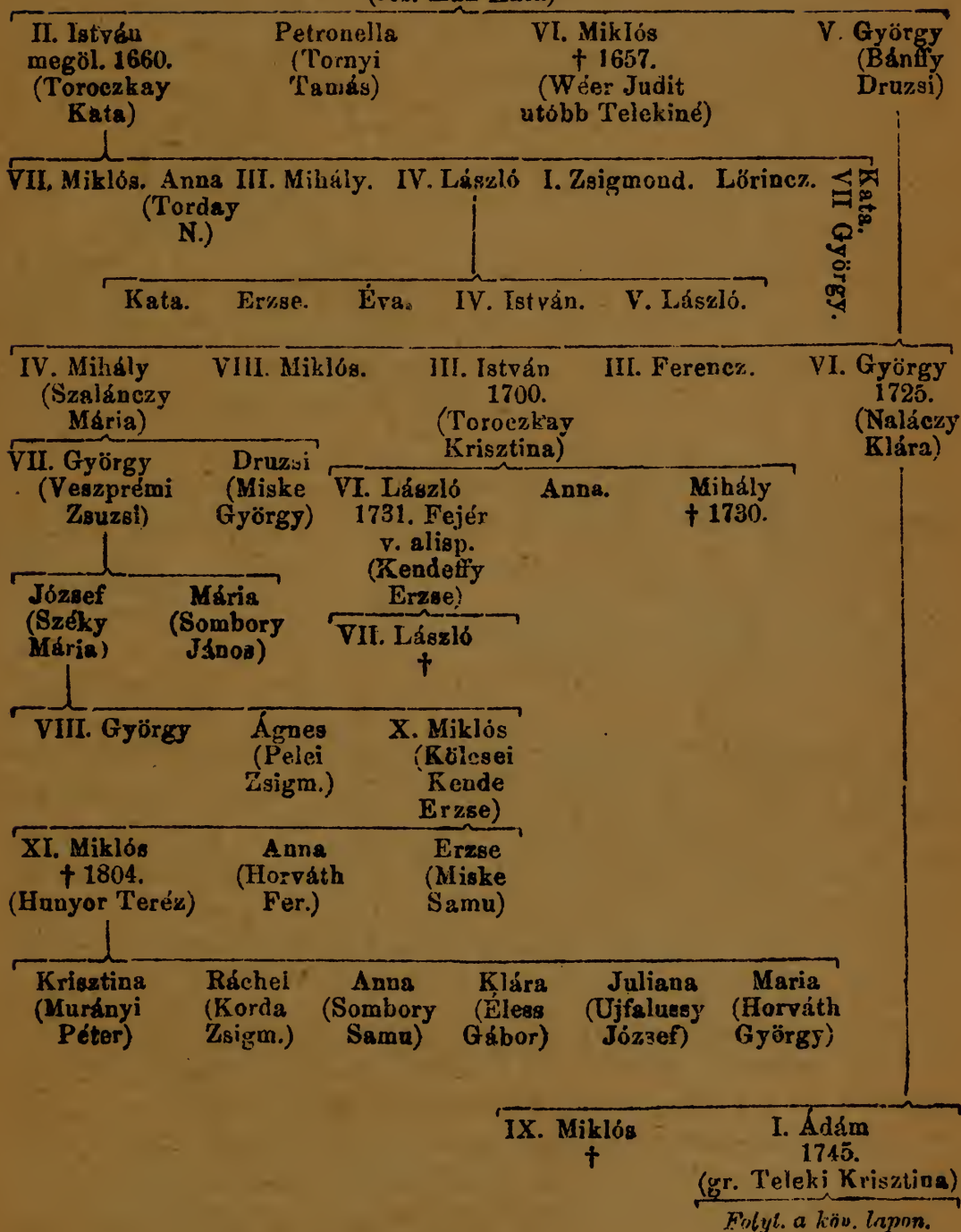


<sup>1)</sup> Egy 1745. évi genealogia szerint Tholdy I Ádám korából; ugyan így közli némi kihagyásokkal Kővári is Erdély nev. cs. 238 Mennyiben legyen I. Mihálytól fölfelé e családfa hiteles, okmányok nélkül meg nem határozhatni. Hogy Lőrincz és fia Miklós a hős Mosvai szerint is állanak ott, az látszik. Hogy az 1552-ben élők neveit rajta találhatjuk, az hitelességét némileg nem csekély mértékben emeli, ez okból alapúl vévén e családfát, igyekeztem rajta évszámokkal az 1552-ben élő Tholdy-akat kijelölni. Hogy I. Mihálytól kezdve semmi kétség sem férhet a családfához, az bizonyos.



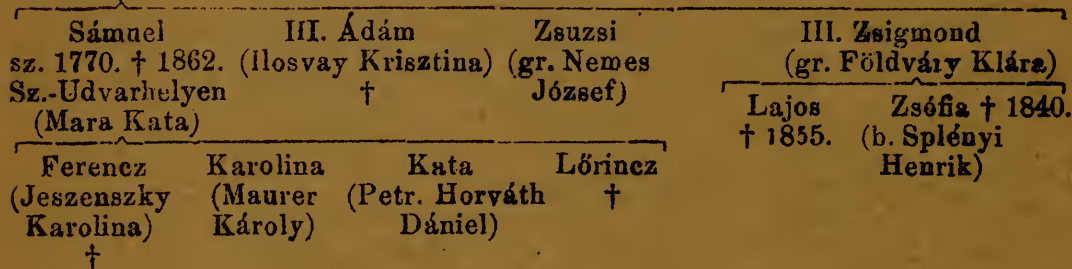
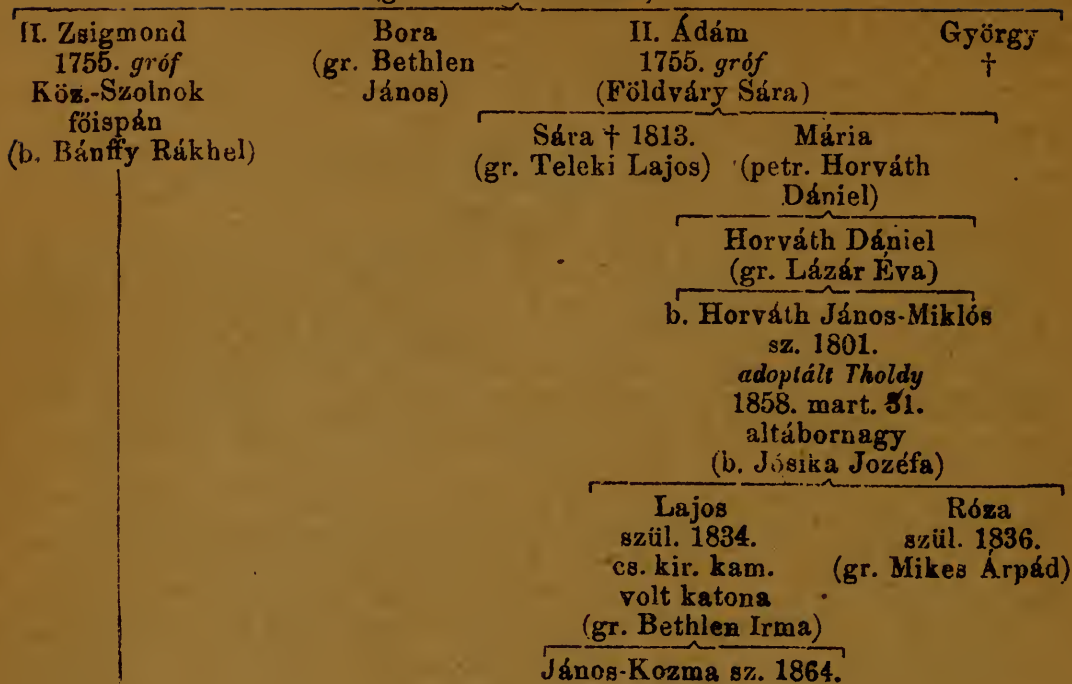
## II. tábla.

IV. György, ki az I. táblán.  
1629. kapja Bolyát  
(ros. Kún Kata)



I. Ádám, ki az előbbi lapon.  
1745.

(gr. Teleki Krisztina)



A családfán álló nemzedékekről a XVI. század közepéig nincs adatunk; ekkor négy Tholdit találunk Bihar megye leggazdagabb birtokosai között, és már e négy is külön előnévvel különböztette magát, daczára hogy Thold, Szalonta, Fekete-Bátor helységben még akkor is közösen birtak. Ide írjuk e négy Tholdit, mint azt az 1552. évi Bihar megyei portalis összeírásban találjuk előneveikkel és birtokaikkal: *Szalontai Tholdi Mihály* birt Gálos Petri, Megyer, Vadász, Nagy falu, Alsó Győrös, Görbed helységben egy egy, Pesteren, Oláh Hodoson és M. Hodoson két, Sz. Miklóson és Felső-Szakalban három, Gyontén négy, Esztáron, Tholdon öt és fél, Szalontán hét, Fekete-Bátoron nyolcz és fél, Olasziban és Homorogon tíz portát, összesen 67 ½ portát, *Fekete-bátori Tholdi Tamás* Toldon 3, Fekete Bátoron bizonytalan számú portát, *Nagy-falvi Tholdi Miklós* birt Atyás, Papi, Szent-Miklós, Erdő-Gyarak és Szalonta helységben



egy, Mártonteleken három, Gyontén négy, F.-Szakálon öt, Olasziban kilencz, Tholdon hét, Fekete-Bátorban tizenhét és tizenhat, <sup>1)</sup> Nagyfaluban 18 portát, összesen 85 portánál többet; végre *Kistholdi Tholdi Miklós* birt Tholdon három, Fekete-Bátorban bizonytalan számú portákat. <sup>2)</sup> Az előnév adó Nagyfalut, Szalontát és Fekete-Báthort egészen, Tholdot is BüdiMihály egy portáján kívül egészen ők birták. Ezen négy Tholdi közül Miklós (ki magát Nagyfaluról írta) birta még Talpas várát is, Izabella királyné részén állván, miután őt Tahi Ferencz elfogta, Zaberdin Mátyás váradi püspök lefejeztette 1554-ben, <sup>3)</sup> egy leánya maradván Ágnes. A többi Tholdi is utódokban kifogyott, csak Szalontai Tholdi Mihály maradt meg család fentartóul, ki 1570-ben János Zsigmond tanácsosául iratik, és kinek nejétől Csáky Borbálától több gyermekei között maradt fia I. István, ki elvesztvén m. országi jószágait, Erdélybe telepedett és Báthori Zsigmondtól jószágokat kapott. Ez alatt és mint a székelyek vezére szerepet visz mint székely Mózsás híve ennek pártján harczol, 1603-ban midőn béke pontok szerint birtokait visszakapni remélheté, a Bárczasági ütközetben sebet kap, elfogatik, magát kiváltja, de sebe miatt meghalt. <sup>4)</sup> Nejétől Bánffy Klárától maradt fia

IV. György, ki 1629-ben Bethlen Gábortól kapta a család legszebb birtokát, Bolyát <sup>5)</sup> Felső-Fejér megyében. Nejétől rosályi Kún Katalintól egyik fia VI. Miklós 1657-ben Rákóczi alatt a lengyel expeditio áldozata lett. Özvegyét Weér Juditot Teleki Mihály vette nőül. Másik fia II. István, kit a tatárok öltek meg 1660-ban. Ennek nejétől Toroczky Katától ága unokaiban fogyott ki. A harmadik fiu

V. György nejétől Bánffy Druzsianától öt fiat nemzett: Közülök III. István Toroczky Krisztinától nemzé VI. Lászlót 1731-ben Fejér megye alispánját, <sup>6)</sup> ki fiában kihalt.

IV. Mihály nejével Szalánczy Máriával nemzett utódaiban a szalontai Tholdyak nemesi ágának terjesztője lett. Fia VII. György, ki Veszprém (vagy Beszprém) Zsuzsát birta nőül, a Lapos vizébe

<sup>1)</sup> Ebből, úgy látszik, hogy e családban egyszerre épen három Miklós volt

<sup>2)</sup> Bielek L. Majores Hung. 120—156.

<sup>3)</sup> Forgách Commentarii. p. 115.

<sup>4)</sup> Wolph. Bethlen tomo V. 10. 55. 60. 61. 113. 136. 138. 154. 244. 261. 410. stb. Kemény János énéletírása 22. 23.

<sup>5)</sup> Gyulafehérvári káptalan Prot. Barkai fol. 147. Kővári szerint.

<sup>6)</sup> Mikola Hist. geneal. pag. 43.

fült. <sup>1)</sup> Ennek fia volt József, kit a zsidványok öltek meg Remete mezőn. Ennek férfi ivadéka Szatmár megyében volt birtokos Baiota falván, Istvándiban; <sup>2)</sup> kihalt 1804-ben XI. Miklósbán, kinek nejétől Hunyor Teréztől csak hat leánya maradt.

V. Györgynek Bánffy Druzsiannától fia volt még VI. György is, ki 1725-ben csak maga élt már Erdélyben. <sup>3)</sup> Ennek nejétől Naláczy Klárától egyik fia volt I. Ádám, kinek gr. Teleki Krisztínától négy gyermeke közül maradt két fiú II. Zsigmond Középszolnok megyei főispán, és cs. k. kamarás és II. Ádám, kik 1755. aug. 26-án Mária-Terézia által grófságra emeltettek. <sup>4)</sup>

II. Ádámnak Földváry Sárától csak két leánya maradt: Sára († 1813.) gr. Teleki Lajosné, és Mária Petrichevich Horváth Danielné.

II. Zsigmondnak, ki még 1794-ben élt, nejétől báró Bánffy Rácheltől egy leánya és három fia maradt, ezekből III. Ádám magánkül, III. Zsigmond Lajos fiában 1855-ben halt ki, élt még Sámuel (sz. 1776.) Sz. Udvarhelyen, kinek nejétől Mara Katától szintén voltak Ferencz és Lőrincz fiai, de atyjok előtt elhalván, Sámuel a benne kihalandó Tholdy család fentartásáról úgy intézkedett, hogy 1858. mart. 31-én fejedelmi beleegyezés mellett nagybátyjának néhai II. Ádámnak leányától gr. Tholdy Máriától származott unokáját báró Petrichevich Horváth János-Miklós cs. k. altábornagyot fiául fogadta, úgy hogy az a gr. Tholdy javakban örökösödve, a Tholdy czimert a Horváth czimerrel egyesítve „gr. Horváth-Tholdy” névvel élhessen, és éljen utódaival együtt. Gr. Tholdy Sámuel 1862-ben meghalt, és jelenleg a Tholdy család nevet már csak egyesítve a gr. Horváth-Tholdy ivadék van hivatva tovább terjeszteni.

**Tholdi család** (Tholdi †) A Nógrád megyei régi kihalt Tholdi család azon megyei (Alsó és Felső) Thold helységről vette nevét. Már a XIV. század elején tűnik föl Tholdi János, kitől néhány izen a leágazást <sup>5)</sup> így találjuk:

<sup>1)</sup> Rettegthy naplója 166. lap.

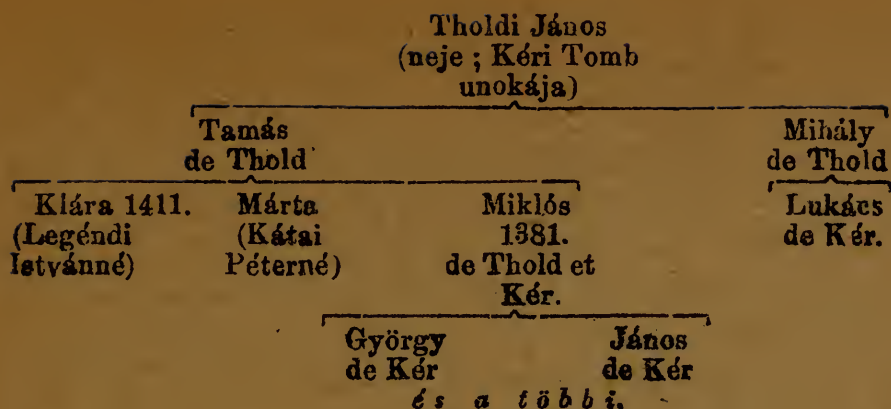
<sup>2)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 179. 240.

<sup>3)</sup> Apor, Synopsis mutationum p. 292.

<sup>4)</sup> Kövári id. h. és góthai Taschenbuch d. gräf. H. 1859. 383. lap.

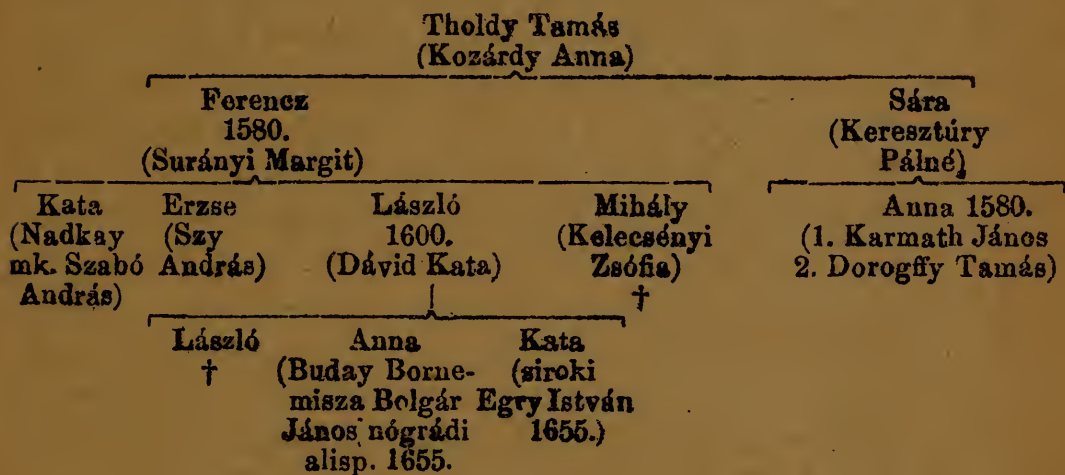
<sup>5)</sup> Nógrádi levéltár fasc. process. LXXXII. nro 17. Radványi Istvánnak és Pálnak mint fölp. Toldy Ilona Molnár György hitvese ellen Nagy-Kéri birtok iránt 1755. indított peréből. Itt csak megjegyezvén, hogy Toldy Ilona nem a családból eredt, mint alább látandjuk.





Ez ág azonban — úgy látszik — a Kéri nevet vévén föl, a Tholdy családot terjeszteni megszűnt.

Csak a XVI. századból van ismét adatunk a Nógrád megyei Thold helységet birtokolt családról, midőn Tholdy Tamás élt, kitől a családja kihalásáig következőleg <sup>1)</sup> terjedt le:



A táblán álló Ferencz 1580-ban nővére Sára gyermekének Keresztúry Annának és férjének Karmath Jánosnak bizonyos föl-  
tételek alatt Nógrád megyei Told, Herencsény, Kozárd, Gede, Kis-  
Haláp és Kutassó helységbeli birtokait bevallotta; azonban e bevallás  
meg nem állhatott. Utóbb Ferencz fiának Lászlónak nejétől  
Dávid Katalintól csak két leánya maradván a Tholdy családból, ezek-  
ből Anna Buday Bornemisza másképp Bolgár Jánoshoz, Kata pedig  
siroki Egry Istvánhoz menvén férjhez, <sup>2)</sup> ezek Told fölött 1651-ben

<sup>1)</sup> Hiteles perbeli családfáról a Vattayak perébe Sipos Gáb. ellen, és  
egyéb okmányok alapján családi levéltárámból, minthogy Egry leány-ágon  
családomat is vérségileg érdekli.

<sup>2)</sup> Sz. benedeki Conv. fasc. II. nro. 61.

perelve osztozkodtak, és azon teljesen összevesztek, Buday kétségbe hozván Egry István nemességét, ez amaszt perbe fogván in emenda linguae marasztaltatá el. <sup>1)</sup>

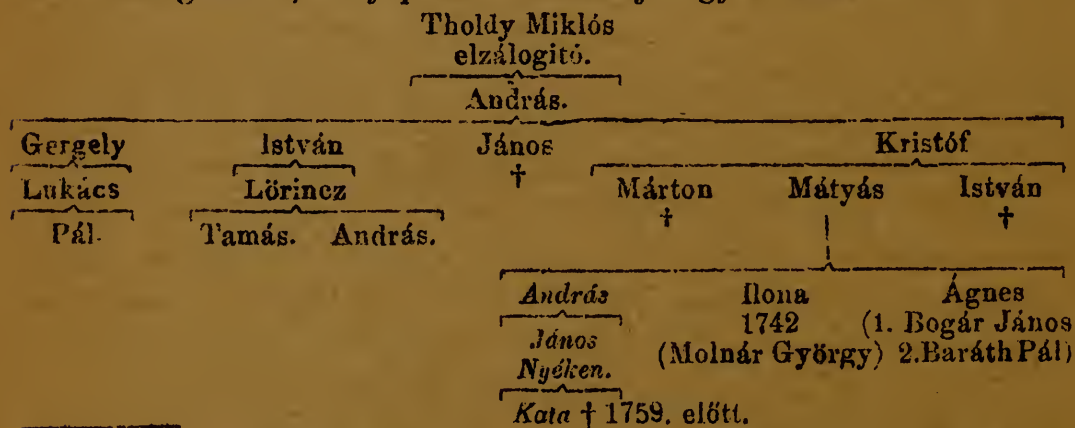
E két leányban a Nógrád megyei ősrégi tholdi Tholdy családnak fiágon vége szakadt. Mindazáltal

Már a XVII. század végén más Tholdy nevű nemes család is feltűnt Nógrád megyében, melynek azután utódai a mult században, ennek nyomán meg még ettől is különböző Tholdy családbéliek igyekeztek eme kihalthoz kötni magokat, és ennek elmaradt levelei mellett örökségeket hajhászni. De ezekről a következő czikkben.

**Tholdy család.** Nógrád megyében 1670-ben élt nemes Tholdy Kristóf, kinek neje Hegedűs Ilona volt. Ennek fia volt Tholdy Márton, kit 1705-ben Tholdy Mátyással együtt a megyei felkelő nemesek összeírásában találunk. Ezen Tholdy Márton Nógrád megyétől 1698-ban kapott nemességi bizonyítványt, mely elrongyolván, 1716-ban ismét megújítottatott. Ezen nemesi bizonyítványban ősei így soroltatnak fel, atyja volt Tholdy Kristóf, ennek atyja Gergely, ennek András, ennek Miklós, mely szerint következő leszármazás áll:

Tholdy Miklós { András { Gergely { Kristóf { Márton  
1698. 1716

Mártonnak, ki magnélkül halt el, testvére volt Mátyás, kinek leánya volt Tholdy Ilona, Böviz másképp Molnár Györgyné, ki 1742-ben Radványi Pál és Ferencz ellen zálogváltó pert indított Told, Kis-Haláp és nagy kéri részbirtok iránt, melyet állítólag őse Tholdy Miklós zálogított el, mely perben családfáját így mutatta <sup>2)</sup> fel:



<sup>1)</sup> Az érdekes per egész terjedelmében olvasható a Nógrád megyei 1652. évi jegyzőkönyv 48. és köv. lapjain. — <sup>2)</sup> Protocol C Neograd anni 1670. máj 28. — <sup>3)</sup> Nógrádi levéltár fasc. II. Sub Lra K.



E származási fán azon (úgy látszik : szándékos) különbség tűnik föl, hogy a Márton nemesi bizonyítványával ellenkezőleg Kristóf nem Gergelynek, hanem egyenesen Andrásnak fiául állítatik.

A táblán álló Lukácsnak fia Pál tán az, kit Nógrád megye 1726-ban nemtelennek nyilatkoztatott ki a nemesi vizsgálatkor: (pro manifesto ignobili est declaratus.)

Még érdekesebb fölfedezéseket is mutatnak némely kezembe került levelek a család titkaiból.

Ezek szerint a táblán álló Mátyásnak Ilona és Ágnes nevű leányain kívül lett volna még András nevű fia is, ennek pedig János fia, és ennek egy leánya Katalin, ki 1750. táján Tersztyánszki János alnádor előtt óvásképen eléadta, hogy az ő atyjától Tholdy Jánostól már nevezett nagy nénjének Tholdy Ilonának férje Böviz más-kép Molnár György Hont megyei Székes-fehér Nyéken az édes atyjának (Th. Jánosnak) házából a Tholdy családféle okleveleket ellopta, és azok egy részét elzalogítá, más részét pedig megtartotta. Tholdy János nyoma moztván okleveleit, azok egy részét Molnár Györgynél, (ki akkor már magát álorczásan szintén Tholdy Györgynek hívatta) megtalálta; de ez mint módos ember ígéretekkkel Th. Jánost elámítá, hogy csak hagyja őt a névvel élni, ő a levelek mellett a jószágokat kiperli, és az atyafiságot illendően részesíteni fogja. Th. János halála után az álorczás Tholdy (vagy is Molnár) György Nógrád megyében Nagy-Kért kiváltá (és ott is lakott már) úgy Toldot és Kis-Halápot is; a részesülni akaró rokonokat pedig az álorczás ki-tagadta.

Az bizonyos, mint fölebb már érintve volt, hogy 1742-ben indítottper utján Tholdy Ilona Molnár Györgyné, a Nagy-kéri birtokot kiváltotta; sőt azt is oklevél mondja, hogy 1768. aug. 3-án Molnár György még nejének nővérétől Tholdy Ágnestől is a nagy-kéri birtokjogról lemondást és részére bevallást eszközölt, noha utóbb Th. Ágnes e bevallást megmásítván, azt 1769. maj. 3-án Sz.-Iványi Ferencznek vallá be stb.

Tholdy Katalin 1759-ben már nem élt. És ez idő alatt ezen családba betolakodásra nézve egy másik, újabb kísérlet is történt: 1759-ben egy Nógrád megyében Tereskén lakó Hegedüs János nevű nemtelen ember eszközöltetett tanuvallatást, mely szerint nagyatyját Tholdy Andrást noha Pest megyei Hévízről (és így egészen különböző czimerleveses Toldy családból származtatta,) még is azt igyekezett igazolni, hogy ezen nagyatyja Th. András Hévízről szakadt Nógrád megyébe Tolmácsra, és hogy ez, mivel hegedülni tudott és be-

gedülni járt, innen Hegedűsnek neveztetett el, és fia volt Tholdy Mátyásnak a Th. Ilona atyjának; továbbá, hogy a hegedűs Tholdy András Tolmácson meghalván, özvegye Tereskére telepedett fiával Jánossal, a kinek ő Tholdy János legyen fia, állítatván azt is, hogy az ő nagyatyjának a Nyéken lakott Tholdy Kata nővére volt. Azonban mind e törekedése siker nélkül maradt.

Mind ezek oda mutatnak, hogy az 1653-ban férfi ágon már kihalt régi tholdi Tholdy családnak utódai gyanánt annak egykori jogaiért és javaiért részint eredetiben, kezökbe jutott, részint hiteles helyekről kiszerezett oklevelek nyomán más hason nevű Tholdy ivadék álarozásán is sikra szállt.

Lássuk a Pest megyei Tholdy családot.

**Tholdy család.** A Pest megyében Hévízen, és Heves megyében Gyöngyösön és Taron lakott és tán máig lakó Tholdy családot hiteles adatok a czímeres leveles nemesek sorába helyezik. Tholdy István, Kristóf, és András, kik az I. Leopold királytól nyert armálisban megnevezve vannak, czímeres levelöket mint Pest megyei hévízi lakosok Pest megye előtt 1700. octob. 17-én hirdetteték ki. Már a második unokák közül Tholdy Pál és György oda voltak kényszerülve, hogy nemesi származásukat per útján igazolják, és csak így nyertek 1778-ban Heves megyétől nemességöket elismerő bizonyítványt.

Nevezett Pálnak fiai Mihály és Imre Heves megyében 1806-ban ujolag kihirdetteték nemességöket. Ezeknek fia ismét Mihály és Imre e század elején Heves megyében Tar helységben laktak.

Családféjek <sup>1)</sup> ez:

N.						
István 1700. armálisban.		Kristóf 1700.		András 1700. arm. Hevesben		
György. János.				János		
				Tamás.		
Pál	Mihály.	János.	András.	Ferencz.	István.	György
1778. Heves. public.						1778. Heves. public.
Mihály publ. 1806.		I. Imre publ. 1806.				
Mihály lak. Taron.		II. Imre Taron 1818.				

<sup>1)</sup> Heves megye levéltárában éségi pörökben.



E család is, daczára hogy nemessége csak I. Leopold király koráig terjed, igyekezett a régi Tholdy család hagyományaiiban részesülni. E végre a káptalani levéltárakból kiadott okmányok szolgáltak volna. A Tar helységben lakó Tholdy Imre 1818. jan. 10-én Nógrád megyei nagy réthi Darvas Jánosnál ennek (mint ez följegyzé) mutatta néhai Tholdy Miklósnak, a váczai káptalanból kelt záloglevelét a nagy-kéri birtokról, és beszélte, <sup>1)</sup> hogy „több rendbeli Tholdy familiát illető káptalanokban expedált levelei“ vannak. Sőt ez alkalommal már a kihalt tholdi Tholdy családhoz is családfai összeköttetését (ellenkezőleg a Heves megye előtt 1778. és 1806-ban igazolt genealogiával) így szerkeszté: hogy azon Tholdy Tamás és neje Kozárdy fiának Ferencznek (ki itt a 161. lapon látható) fia lett volna Tholdy János, ennek fia András, kinek Tamás, kinek ismét Tamás, kinek Pál, kinek Mihály és Imre, amannak Mihály, Imrének pedig ő, a Taron lakó Tholdy Imre, mely származtatás azonban, hogy a valósággal ellenkezik, az eléadottak nyomán nem szükséges ismételnem.

Mind ezeket bővebben például azért véltem érdekesnek elmondani, hogy lássuk, mily körülmények gyakran azok, melyek a családtán valóságos hivatását, a valódinemzékrendek összeállítását nehezítik.<sup>2)</sup>

**Tholdy család.** Hogy a Dunántúl is volt Tholdy család, mutatja egy családfa, melyen Tholdy Mártonnak nejétől Koza Ilonától leányát Tholdy Annát Festetich Pál nejének olvassuk. <sup>3)</sup>

**Thólt család.** (Nagy és Kis-Selmeczi és Ludrovai.) Liptó, vármegye legrégibb tősgyökeres családainak egyike, melynek családfája a XIV. század elejeig megy vissza. Legelső ősi birtoka azon megyében Kis és Nagy Styavnicza (a régi okmányokban *Scewniche*) vagyis Kis és Nagy Selmecz helység, hol a család jelenleg is birtokos, és melyről hajdán vezetéknévét Stjauniczky-nak írta, és honnan előnevét máig is írja.

Első tudható törzse János de Scewniche volt, ennek fia István, ki Sceuniche földjére 1380-ban (in Vigilia assumpt. B. Virg.) I. Lajos királytól új királyi adományt vitt, és abba a Szepesi káptalannak 1381. (sabbatho prox. ante Dom. Judica) kelt iktatási jelentése szerint ünnepélyesen be is vezettetett. A min ezen okmányok felmu-

<sup>1)</sup> Darvas János saját kezű írása.

<sup>2)</sup> Azon Tholdy-féle családfát pedig, mely a Trophaeum Estorasionum nyomán Hevenesy Ms. 28. kötetében, úgy a Geneal. auth. I. kötetében is látható, az első tekintet is a valótlanságok sorába utasítja.

<sup>3)</sup> Mss. Musei fol. lat. nro 213. sub. 30.

latása mellett Istvánnak fia Péter 1391-ben Bobek Imre országbíró birtokjogi vizsgálatakor birtokjogát törvényesen igazolta is. <sup>1)</sup>

A család tagjai ezen időtől fogva *de Nagy* vagy *Kis-Stjaunicza* neveztettek, csak a XVI. század elején találunk oklevélre, a midőn már a *Tholt* név is szokásba jött mind a mellett még a *Stjauniczky* név is felváltva használtatott. Oklevelek szerint a család nevezeteseb történeti és birtokjogi momentumait a következőkben találjuk:

1511-ben Tholt János Túrócz megyei Bisztricska helységnek ötöt illető negyed részét eladja Kis-Rakói (Lehoczky) Máténak. <sup>2)</sup>

1512-ben Tholt Jakabnak fia Lénárd Túrócz megyei Bisztricska helységnek másik ötöt illető negyed részét 200 ftért örökösen eladja Kis-Rakóvi Máténak. <sup>3)</sup>

1517-ben Márta-Erzsébet nemes Nagy-Stjauniczai Lénárd atyafija ellen az atyai javakból adandó leány-negyed iránt bírói ítéletet nyert, melyre nézve azután 1519-ben a szepesi káptalan előtt nagy-stjauniczai Tholt Leonard a nevezett nővérrel egyezsége lépett, mely oklevelek egyszersmind a Tholt és Stjauniczky névvel nevezett család azonosságát is igazolják.

1557-ben febr. 13-án Nagy Stjavniczai Miklós és Zsigmond, máskép Pesthy nevezetűek, fiai néhai Pesthy Andrásnak ennek nejétől néhai nemes Benigna asszonytól, ki néhai Nagy-Stjauniczai Miklósnak leánya volt, Nádasdy Tamástól nádori adományt nyertek Nagy-Stjauniczán ket nemes kúriára, és két elpusztult jobbágy házhelyekre, mint néhai anyjoknak Benignának a szomszéd Madokis nevű pusztán illető birtokrészére. Azonban a beiktatásnak elene mondott nemes Kis-Stjavniczai Menyhért. Azonban már

1538-ban (feria 5-ta post fest. Epiphaniarum Dni) Nemes Dorottya asszony, néhai nemes markoviczi Tarnovszky Zsigmond elmaradt özvegye, és néhai nemes Nagy-Stjauniczai Gergelynek leánya, a Nagy-Solmeczen, Rudolffalván és Madokis pusztán neki leány-negyedképen jutott birtokrészeket Rakovszky György Túrócz megyei alispánnak elzalogítja. <sup>4)</sup>

1534. és 1556-ban Szent-Iványi Borbála, Nagy Stjauniczai Zsigmond özvegye, és Margit néhai Nagy-Stjauniczai Miklós leánya,

<sup>1)</sup> Lásd Regestrum de Liptó Kiadva a m. Akad által M. Történelmi tár IV. köt. 35. lapon.

<sup>2)</sup> Túróczi Convent sz.

<sup>3)</sup> Ugyan ott.

<sup>4)</sup> Túrócz megye előtt.



Nagy-Stjauniczai Gergely nēnje, részint leány-negyed, részint özvegyi jogon kapott birtokrészeit Rákói György alnádornak bevallják Liptó megye és Damián mester kisebb kanczellár előtt.

1539-ben Nagy-Stjauniczai Felician a Nagy és Kis-Stjauniczán, Rudolffalván és Madokis pusztán való birtokrészeit szintén Rakowi Györgynek zálogítja el Damián mester kisebb kanczellár előtt.

1555-ben (Kálmán vértanú napján) nemes András, Tamásnak a thurdosini harminczadosnak nejétől Mártától, néhai Nagy-Stjauniczai Gergely leányától született fia, Nagy-Stjauniczán fekvő azon jobbágy telkeit, melyeket anyja Márta után leány-negyedképen kapott, 42 ftért zálogba adta vitézlő Rakowi György al-országbirónak Nádasdy Tamás nádor ítélőmestere Damián mester előtt.

1560-ban Tholt Menyhért, Nagy és Kis-Stjauniczai Imrének fia Nagy-Stjauniczán, és a szomszéd Madokis pusztán, úgy a Zólyom megyei Dubjai (Tri Dubi) pusztabeli egész birtokrészét, mely akkor a Rakóvszky családnál zálogban volt, bevallotta néhai Pesthy András fiainak Miklósnak és Zsigmondnak. <sup>1)</sup>

1564-ben vitézlő Menyhért, néhai Imrének fia, a ki Lőrincznek, Kis-Stjauniczai István fiának fia volt, Pozsonyban sz. Mihály Arkangyal nyolczados törv. határidején Báthori András országbirónak ítélőmestere Olgyai György előtt ügyvéde vitézlő Bendei Csákó Mátyás által vitézlő Jánost néhai Rakovszky György fiát zálogváltási perbe idézi azon nagy-stjauniczai hét házhely iránt, melyeket néhai vitézlő Miklós, Nagy-Stjauniczai N.-nek fia még 1484-ben 40 arany forintért zálogba adott.

1570-ben Tholt Menyhértnak fia Stjauniczky Péter tiltakozik Nagy-Stjauniczky Miklós ellen Turóc megyei Trebosztón fekvő birtokrésznek czélba vett eladása miatt. <sup>2)</sup>

1571-ben János, Péter, Kristóf és Gáspár Kis Stjauniczai Lénárdnak fiai, és Tholt Menyhért nagy-stjauniczai Stjauniczky Imrének fia mint nagybátyja utáni osztályos atyafiak nénjüknek (sorori) Tholt Katának, Podhoránszky Mihály hitvesének Liptó megyei Nagy-Stjauniczán egy egész kúriát, és két fél kúriát fiágra a szepesi káptalan előtt beiratképen (inscriptionaliter) bevallanak.

1577-ben nemes kis-selmeczi Stjauniczay Péter maga, úgy

<sup>1)</sup> A szepesi káptalan előtt.

<sup>2)</sup> Szepesi káptalan Protoc. 1570. folio 237.

kis-stjauniczai Tholt G á s p á r, P é t e r, L é n á r d és L á s z l ó unokatestvér atyafiai (fratrum suorum patruelium) neveikben is, Rakovszky Albertet és minden másokat Liptó megyei Nagy-Stjauniczai birtokuk megvételeitől, bitorlásától stb. a fejedelmet az eladományozástól tiltja. <sup>1)</sup>

1594-ben Nagy-Stjavniczai P é t e r Szepes megyei Hworan nevű pusztán 40 holdat 50 ftban Jazay Tamásnak a tiz lándzsások széke alispánjának zálogba ad. <sup>2)</sup>

1616-ban kis-stjauniczai Stjauniczky Meny h é r t n e k nejétől Spetinger Zsófiától fia P é t e r Szepes megyei Kaczvingel helységben fekvő egész jobbágytelkét 15 arany és 50 forintban elzálogítja Szent-Iványi Jánosnak.

1623-ban Nagy-Stjavniczai J á n o s Torna megyei Egerszegi egész kúriáját Kubinyi Máté, Mihály, Ferencz és Jánosnak zálogba adja.

1627-ben Kis-Stjavniczai I s t v á n Mladossovich Horváth Miklós-nak Szepes megyében a lándzsások kerületében fekvő Hworán helységbeli részét (mely 26 holdra terjed) felszabadítja és beírja. <sup>3)</sup>

1629-ben nagy-stjavniczai Tholt P é t e r Liptó megyei Sósházi birtokrészét 300 körmőczy arany, 200 birodalmi tallér, és 300 m. forintban Vitalis Kristófnak zálogba adja. <sup>4)</sup>

1634-ben Nagy-Stjauniczai I s t v á n Szepes megyei Dunajecz kerületi Kaczwinkel helységben fekvő jobbágytelkét Stansith Horváth Boldizsárnak 167 for. 60 denárban zálogba adja.

1636-ban Nagy-Stjavniczai I s t v á n Mladossovich Horváth Miklóstól és nejétől Kubinyi Katalintól még 1635-ben két ízben kölcsönzött összesen 600 ft-ra menő összeg fejében Szepes megye felső részében a tiz-lándzsások kerületében Gánfalva helységben fekvő házat nevezett Horváth Miklósnak zálogba adta.

1643-ban Stjavniczky István az egész Stjauniczky és Tholt család nevében, miután a Rakovszky család beiktatásának ellenmondott, Rakovszky János folytonos jogháborgatásai és hatalmaskodásai ellen stjavniczai örökös birtokára nézve tiltakozik. <sup>5)</sup>

1647-ben T a m á s, néhai Tholt B a l á s n a k fia Bohuss Dániel-

<sup>1)</sup> Szepesi káptalan Protoc. 1530. folio 237.

<sup>2)</sup> A szepesi káptalan előtt.

<sup>3)</sup> Ugyan ott.

<sup>4)</sup> Ugyan ott Protoc. anni 1643. folio 126.

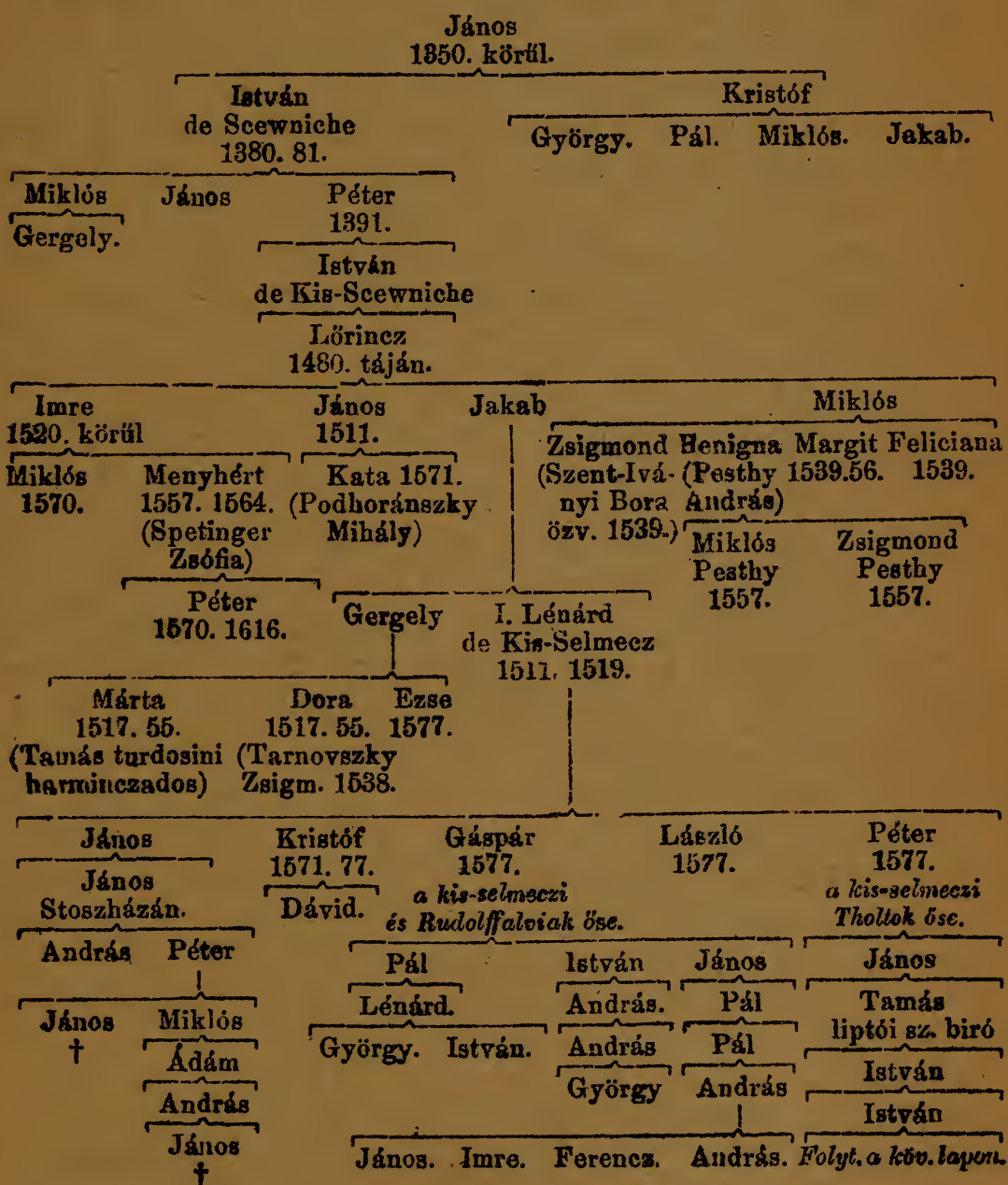
<sup>5)</sup> Ugyan ott



nek és nejének Báan Zsófiának Liptó megyei Vida-földe helységbeli birtokrészének felét és egy jobbágyát elzálogítja.

1662. május 8-án Tholt Gábor, rokonai Csúty Benedek Tholt Mihály és a többiek nevében is Pozsony megyei Barakony és Kajal, és Nyitra megyei Ürmény mváros és Kikló helységbeli anyai birtokrészeit Thuránszky Ferencz özvegyének nebojszai Balogh Ilonának zálogképen bevallja.

A család származási fája, mennyire azt az eléadottak nyomán és a család közlése folytán szerkeszteni lehetséges, következő:



István, ki az előbbi lapon.

Pál

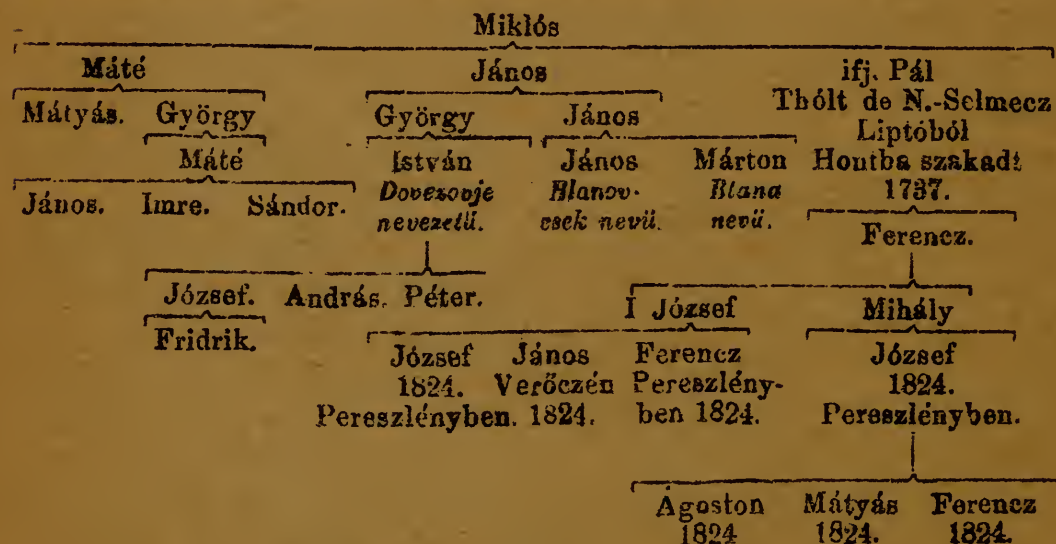
György

József-Kristóf  
Liptói szbiróJózsef-Kristóf  
Liptó v. főbiró  
1862—65.

Az e családfán állók közül a végizon álló Thólt József-Kristóf Liptó vármegyének 1840—44-ben rend. esküdtje, 1848. oct. 14-től alszolgabirája 1840-ig, 1861-ben alkotmányos tiszteletbeli főszolgabirája volt, jelenleg 1862-től kinevezett főszolgabirája.

Kis-selmeczi Thólt András 1825. körül Liptó megyei rendsz. esküdt. Dénes 1825-től sok ideig rendsz. esküdt, utóbb 1834—40-ben biztos volt. Ezek a családfán nincsenek.

E családfán nem teljes, arról többen hiányzanak, így többek közt azon Miklós ága, melyből egy ág Hont megyébe szakadt a múlt században. Nevezett Miklóstól ezen ág leszármazása következő:



E családfán álló Miklósnak fia Pál, ki ifjabbnak neveztetik, Liptó megyéből, melytől 1736-ban nemesi bizonyítványt kapott, Hont megyébe költözött és telepedett, és ott nemességét 1737. jul. 29-én kihirdeteté. Fia Ferencz 1754-ben a Hont megyei kétségtelen nemesek sorába iktattatott. Ennek két fia maradt: József és Mihály, amannak fiai József, János és Ferencz, Mihálynak pedig fia József (mindnyájan Jánoson kívül, ki mint molnár 1820-ban Nógrád megyei Verőczére telepedett) Hont megyei Pereszslényi lakosok, az utóbbi József fiaival Agoston Mátyás és Ferenczcel együtt



Hont megyétől 1824. febr. 22-én az oklevél szavai szerint: mint a Solmeczi Thólt családból, (mely a magyarok által hibásan Toldinak is neveztetett), származottak, nemesi bizonyítványt kaptak. I. Józsefnek fia József utóbb 1833-ban jan. 24-én honti nemesi bizonyítványát Nógrád megyében is kihirdetteté. <sup>1)</sup>

A család fészke Liptó vármegyei Nagy-Selmecz (tótul Stjavnicza) honnan a család egy része a Stjavniczky nevet is viselte. E helységet a család a Rakovszky családdal felerészben bírja, <sup>2)</sup> míg ugyan ott Kis-Selmecz kis helység egészen e család birtokát képezé. <sup>3)</sup> Hasonlóan régi joron birtokos a Thólt család Ludrován is, <sup>4)</sup> (vagy máskép Rudolffalván) és e helységekről írja előnevét is.

A család Tholt neve több alakban fordul elő, így Thólt, Thuolt alakban, és ma már még inkább Thóldt alakban; de e nevet a Toldy, vagy Tholdy családnévvel soha sem szabad össze zavarni.

A család czímere a paizs udvarában arany koronán könyöklő kar, három lovas zászlót tartva; fölötte jobbról félhold, balról hat ágú csillag ragyog.

A Thólt családnak tagjai Liptó megyén kívül több megyébe is elszakadtak; így Tholt György 1766-ban N. Várad főjegyzője, ennek utóda Tholt Magdolna Mezey Lajosné, meghalt N. Váradon 1858. oct. 27 én kora 28. évében.

**Tholway család.** (Menyői) Közép-Szolnok vármegye ős régi családainak egyike. Törzse Tholway Balás 1484. körül élt, kitől a családi egykorú oklevelek nyomán a nemzékrend <sup>5)</sup> következő:

Tholway Balás 1484.						
Mihály			Máté 1513.			
<i>Folyt. a köv. lapon.</i>			Kata Mihály.	Imre	Gergely. Bálint. István.	Antal Benedek (Rátony N.)
(Fodor István)			Erzse (Oloszi Márton)		György.	
Janos.	Ferencz.		Péter.		György.	István.
Benedek György János			Bora		Zsófia	
			(menyői Török Bálint)		(baksai Szabó András)	

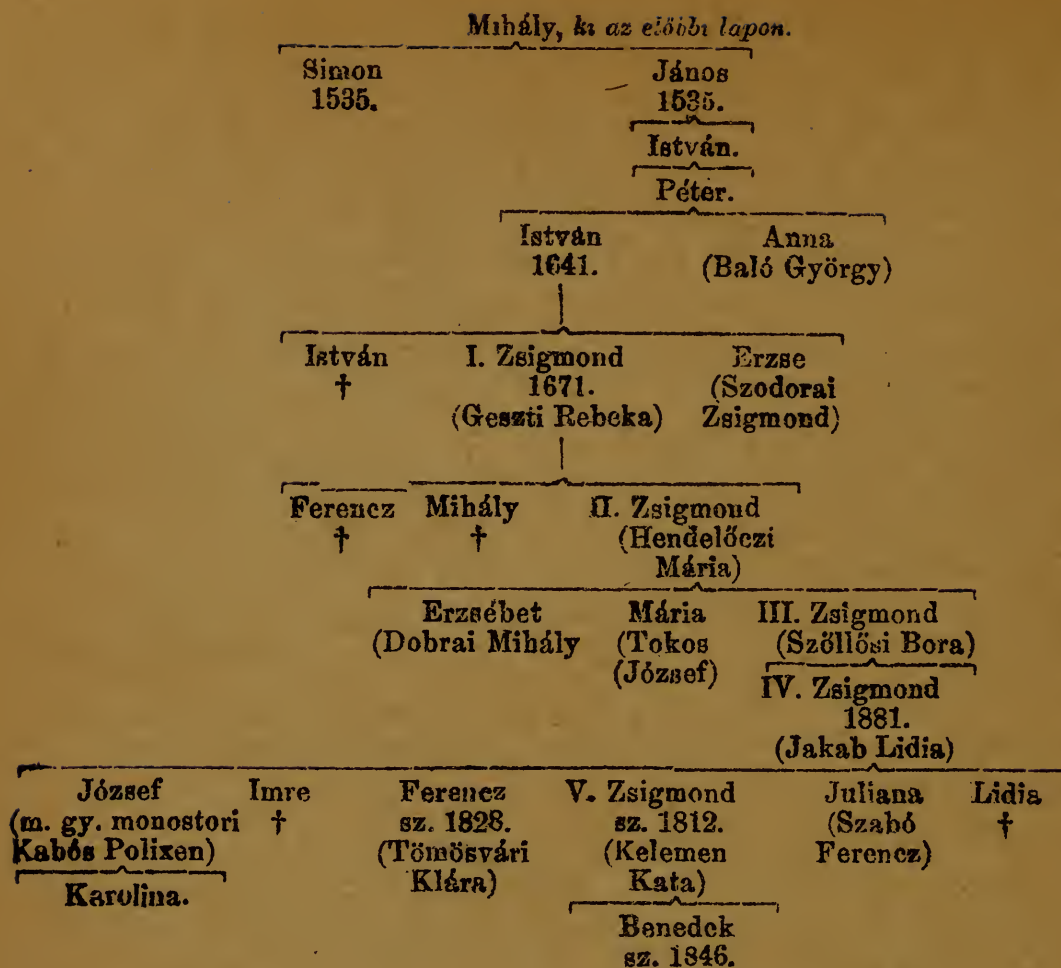
<sup>1)</sup> L. Nógrád megyei jegyzőkönyv. 1833. évi. 207. sz. alatt

<sup>2)</sup> Bel. Math. Notitia nov. Hung. Liptó várm. leírásában. tomo II 571

<sup>3)</sup> Ugyan ott,

<sup>4)</sup> Ugyan ott.

<sup>5)</sup> Családi közlés szerint.



A törzsnek unokái közül menyői Tholway János és Simon 1535-ben Közép-Szolnok megye előtt menyői Fodor János nejétől Dorottyától és fiától lelei Pálffy Páltól megszerzik ennek menyői birtokrészét, mely bevallás a családnak Közép-Szolnok vármegyében törzsökös birtokos voltát igazolván, miután az a család egyik tagja által velem eredetiben közöltetett, érdekesnek tartom itt történelmi szempontból egészen közölni, a mint <sup>1)</sup> következik:

„Nos Joannes Pap et Nicolaus Haraklyany Vice-Comites et quator Judlium Comitatus Zolnok mediocris; Damus pro memoria, quod honesta Dorothea consors nobilis Joannis Fodor de Mewnye (így) unacum filio Paulo Pálffy de Lele coram nobis personaliter constituti sponte ac libere fassi sunt et retulerunt in hunc modum: Quod ipsi matura in se ipsos deliberatione praehabita, duas partes unius sessionis in possessione Mewnye in de Comitatu Zolnok mediocri, simul cum cunctis suis uti-

<sup>1)</sup> A rövidítéseket is kiírva.



litatibus et pertinentiis quibuscumque, puta terris arabilibus cultis et incultis, prout fenetis, silvis, memoribus, rubetis, aquis, aquarumque decursibus, ac aliis universis proventibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad eandem de jure et ab antiquo quovis titulo juris concernentibus et pertinere dehentibus Nobilibus Joanni, Simoni Tholway de praefata Mewnye pro florenis quinque et denariis septuaginta hungaricalibus (ut dixit) jam plene receptis, et levatis dedisset, vendidisset, inscripsisset, et perpetuasset, jure perpetuo et irrevocabiliter in filios filiorum, ac heredes heredum tenendas, possidendas pariter et habendas; nullum jus, nullamve juris et dominii proprietatem praedictae possessionis sibi ipsis de cetero reservando, sed totum et omne jus, omnem juris et dominii proprietatem in praefatos Joannem et Simonem Tholway contulissent, juriq[ue] ipsorum ascripsissent; imo dederunt, vendiderunt, inscripserunt, et perpetuaverunt



pleno cum effecta, harum nostrarum litterarum vigore et testimonio mediante. Datum in Akos feria secunda post festum visitationis Virginis Mariae, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo Quinto.“  
(L. S.) (L. S.) (L. S.) (L. S.) (L. S.) <sup>1)</sup>

A család több helyütt birtokos. Élő tagjai közül V. Zsigmond tanulmányait a kolosvári ev. reform. főiskolában végezván, több évig nevelő volt, azután az okszerű földművelést, gazdaságot buzdító példaadással, sikerrel folytatja. Lakik-Bánffy-Hunyadon. Nejétől Kelemen Katától fia Benedek jogász Kolosvárt.

Testvérei: 1. József, kinek nejétől m.-gyerő monostori Kabós

<sup>1)</sup> Az öt pecsét középsője zöld viasz, a többi természetes barna viaszra nyomva.

Polixenától leánya Karolina, lakik Székely-Földvárt Aranyosszékben. 2-ik Ferencz özvegy, lakik az ősi birtokban Menyőn.

A család czímere, mint főlebb a metszvény is ábrázolja — a vért kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból származott azon Menyői Tolvay Ferencz is, ki Heves megyei Gyöngyösi születésűnek íratik, <sup>1)</sup> valószínűleg atyja költözvén ki közép-Szolnokból, és a ki számtani munkáin kívül 1677-ben mint Losonczy ref. iskolai igazgató magyar versekben fordítá Comenius Erkölcsi szabályait, (Praecepta Morum) Enyedi Sam. deák versei után, mely 1690-ben Lőcsén nyomtatott, <sup>2)</sup> és melynek egyetlen ismert példányát e munka írója ajándékozta a m. tud. Akademia könyvtárának.

**Thomassovicz család,** máskép Bachorecz. A címeres nemeslevelet Thomassovicz máskép Bachorecz Miklós kapta 1685-ben I. Leopold királytól.

Czímere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal zöld koszorút tartva. A vért fölötti sisak koronájából szintén ilyen oroszlán ágaskodik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>3)</sup>

**Thomka család.** (Thomkaházi és folkusfalvi) Turóc vármegye régiebb családainak egyike. Eredetét oklevelek és egyéb hiteles adatok hiányában nem ismerjük, azt sem tudjuk, nem e család ősei közül volt e azon paxi Thomka László, kinek magvaszakadtán javai 1527-ben eladományoztattak. <sup>4)</sup>

A Thomka család emléke hiteles oklevél nyomán eddig csak a XVI. század második feléig vihető fel. Ugyan is a család Turóc megyében Folkusfalván és Bisztricskán ősi örökség útján — úgy látszik — az I. Ferdinand királytól ezekre adományt vitt néhai Folkusfalvi Miklós után birtokolt. Történt azonban, hogy a Folkusfalvi határhoz tartozó Mocsilapataki földekre és írtványokra (jobbán cserjés helyekre) Beniczky Benedek és Ferencz Folkusfalvi Miklós magvaszakadtán Nádasdy Tamástól nádori adományt szerezvén, abban beiktat-

<sup>1)</sup> Horányi Memoria Hung. I.

<sup>2)</sup> Új magyar Museum 1853. évi II. k. 214—216.

<sup>3)</sup> Collect. herald. uro 790.

<sup>4)</sup> Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 53.



talni igyekeztek, azonban e beiktatásnak Thomkafalvi Thomka Tamás és István ellen mondtak. ennek folytán a peres felek egymás közt nabojszai Gergely ítélőmester előtt 1571-ben abban egyeztek meg, hogy a mocsilapataki földek és cserjék fele részét a rokon Beniczkyek Thomka Tamásnak és Istvánnak átengedték, viszont azonban ezek is Folkusfalván és Bisztricskán a néhai Folkusfalvi Miklós utáni birtok fele részét a Beniczkyek tulajdonának elismerték. <sup>1)</sup>

Időjártával a Thomka család ősi fészkeben Folkusfalván, hol egy nemesi kuriát, a helység egy negyed részét birta, <sup>2)</sup> és Bisztricskán <sup>3)</sup> elszaporodván, egyes ágai Borsod, Gömör, Nyitra, Torna majd Zólyom, Nógrád, Békes s több megyébe terjedtek szét, és adataink szűk volta miatt csak is ezen egyes ágak nemzékrendjét ismerjük kisebb, nagyobb terjedelemben. Ezen kiköltözések nagyobbára a múlt század első felében történtek, azonban a kiköltözött ágak nemességökről Turócz megyétől bizonyítványt kapván, azokban származások nagyobbára a XVII. század derekáig felterjed.

Ilyen a család egyik ága, melynek ivadéka jelenleg nagyobbára Zólyom vármegyében él. Ezek törzs-atyja Thomka Máté a XVII. században (1660. körül) élt Folkusfalván és nejével a Ruttkay család Miklós ágából vett Ilonával a következő ágot <sup>4)</sup> alapítá:

Máté Folkusfalván (Miklós Ilona)		
1. János (Jeszenszky Zsuzsi)		
II. János (Zathureczky Mária)		József (Zemplin megyében.)
III. János (1. Ruttkay Teréz. 2. Raksanyi Zsuzsi)	I. Ferencz gróf Ziehyek levéltárnoka	Anna (Dávid Istvánné)
Folyt. a köv. lapon.		

<sup>1)</sup> Oklevél szerint.

<sup>2)</sup> Bel. M. Notitia nova Hung. II. 340.

<sup>3)</sup> Ugyan ott II. 331.

<sup>4)</sup> Családi közl. szerint.

III. János, ki az előbbi lapon.  
(1. Ruttkay Teréz  
2/ Raksányi Zsuzsi)

1-től György		Anna	2-től I. Pál		László
II. Ferencz	I. Lajos	(Keviczky	sz. 1774. † 1841.		Folkusfalván
Folkusfalván	Folkusfalván.	György)	lak. Zólyom.		†
(Ruttkay Luiza)			(1. Winterlich Teréz.		
			2. Gotthard Anna)		
Antonia	Amália	III. Ferencz			
(Keviczky	(Folkusházy-	lak. Taron			
Simon)	né)	(Battik Gusztá)			
		Gusztáv			
		sz. 1853.			
II. Lajos	Rudolf	Paulina	II. Pál	Adolf	Simon
szül. 1817.	sz. 1819. † 1852.	sz. 1828.	sz. 1829.	sz. 1831.	sz. 1832.
lak. Zólyom.	N.-Szalatnyán	(Sebőkné	cs. kir.	Bécsben.	mexikói
(Banik Zsuzsi)	volt honvéd kap.	Turioskán)	hadnagy.		katona.
Gyula	Elek	Ödön			
sz. 1845.	sz. 1848. † 1849.	sz. 1849.			

Ez ágon, — mint látjuk — I. Jánosnak fia J ó z s e f Zemplin megyébe telepedett.

III. Jánosnak György fiától unokája III. Ferencz Heves megyei Tar helységben lakik.

III. Jánosnak fia I. P á l Zólyomba telepedett, ott két rendbeli házasságából tizenkét gyermeke lőn, maradt azonban csak a táblán látható hat gyermek. Ezek közül R u d o l f (vagy Rezső) 1848-ban volt Zólyom megyei esküdt, majd vörös sapkás honvéd kapitány, meghalt N. Szalatnyán 1852-ben, II. P á l előbb honvéd, utóbb cs. kir. hadnagy, S i m o n mexikói katona; a legidősb testvér II. L a j o s (szül. 1817.) Zólyom városában gyógyszerész, és 1846—49-ben a város kapitánya. Két élő fia a táblán látható.

A másik ág, mely Békes megyébe szakadt, a Folkusfalván birtokos Thomka Istvántól ered, és így <sup>1)</sup> sarjadzott le:

<sup>1)</sup> Békes megyei jegyzőkönyv 1791. évi 679. sz. a.



István 1690. táján.				
Mátyás.				
János Turóczban 1755.				
I. György 1774.	I. Sámuel 1774.	I. Mihály Békes megyébe költöz 1774. körül.		I. Pál 1774.
II. Mihály.	II. Sámuel	I. Lajos ügyvéd Békesben.	II. Pál sz. 1783. † 1834. Kétegyházán Békesi alszbíró (Urbányi Kata)	
	II. Lajos cs. k. huszár kap. Pesten.	Sándor v. honv. kapit. Lak. Losonez.		
	N. N.			
Alajos szül. 1815. ügyvéd B.-Csabán (Omazta Amália)	József sz. 1817. †	Alberta <i>ikrek</i> sz. 1820. †	Teréz sz. 1820. †	László sz. 1822. lak. Inokán (Freckska Erzsé)
Emil sz. 1844.	Ida sz. 1846.	Gyula sz. 1848.	Pál sz. 1850.	Etel sz. 1851. † 1853.
			Elek sz. 1854.	Ilona sz. 1858.
				Erzsé. - Ilona.

E családfán állók közül Jánosnak fia I. Mihály Folkusfalváról Békes megyébe költözvén, egyik rokona Dániel közbenjárása, ugy Folkásfalván maradt I. György, I. Sámuel, I. Pál és egy más Thomka György beismerése és tanúsága folytán Folkusfalvi birtokrészét testvéreinek bérletben hagyva, és származását igazolva, 1774. jun. 6-án mint már Tót-Komlóson megtelepedett evang. tanító Turóc megyétől nemesi bizonyítványt vett ki, melyet 1791. jul. 14-én Békes megyében kihirdettetett. <sup>1)</sup> Ennek fia II. Pál nejétől Urbányi Katalintól nemzett fiaival együtt 1824. april. 30-án hirdetteté ki Békes megyében nemességét. <sup>2)</sup>

Nevezett II. Pál (szül. 1783. † 1834.) lakott Kétegyházán, hol gyermekei is születtek, Békes megyének rendszerinti esküdtje, tiszteletbeli alszolgabírói ranggal köz megelegedésre haláláig szolgált a megyét. Egyik fia Alajos, <sup>3)</sup> h. ügyvéd Békes Csabán, másik fia László Heves megyei Inokán lakik.

A harmadik ág, mely Nógrád megyébe szakadt, Thomka Györgytől ered, ki Folkusfalván élt 1660. év körül. Ennek ivadéka egy ágon így származott le:

<sup>1)</sup> Békes megyei jegyzőkönyv 1791. évi 679. sz. a.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 1824. évi 551. szám.

<sup>3)</sup> Nejeül másutt Omazta helyett Fejér Amália olvasható.

György  
Folkusfalván  
1660. körül.

I. Mátyás  
Folkusfalván.

II. Mátyás  
Folkusfalván.

Elek.

János  
Turóczból Nógrádba  
Kürtösre költöz  
1755. előtt.

Dániel  
Folkusfalván.  
1755.

András  
szül. 1746. N.-Kürtösön  
lakott Szügyben.

István  
szül. Szügyben  
1781. aug. 20.  
Nógrádb. publ. 1813.

Ez ágon II. Mátyásnak fia J á n o s a múlt században Folkusfalváról Nógrád megyébe N. Kürtösre telepedett, már az 1755-ki nemesi vizsgálatkor a jövevény nemesek közé iratott. Turócz megyétől fia A n d r á s részére is 1781. sept. 20-án vett ki nemesi bizonyítványt, mely Nógrád megyében azon évben kihirdettetett, unokája I s t v á n ez utóbbi megyében 1813. maj. 12-én hirdetteté ki nemességét, <sup>1)</sup> mely két rendbeli nemesi bizonyítványból e családfa tűnik ki.

Tán ezen ághoz tartozott azon Thomka N. is, ki gróf Zichyeknek zsélyi urodalmában számvevő volt, kinek ivadéka Nógrád megyében él és következő:

Thomka N. számvevő Zsélyben.						
Károly tisztartó Zsélyben † 1862. (Baron Vilma)	Lajos (él) huszár v. főhadn. (Kalmár Ida) N. N.	Sándor ügyvéd B.-Gyarmat † 1862. febr. 11. kora 52.	Antonia (Schlott N.)			
Vilmos cs. k. főhadn. 1863.	Ida (Gonda Ferencz)	Laura (Beke Albert)	Hermin (Gazdik Lajos)	Malvin.	Irén.	Gizella

Tán szintén ez ágból volt Tho n k a Z s i g m o n d 1802-ben ügyvéd

<sup>1)</sup> Nógrád megyei jegyzőkönyv 1813. évi 743. sz. a.



Gömör megyében találjuk Thomka Ferenczet, kinek nejétől Makay Magdolnától 1828-ban élő gyermekei: Janka, Ferencz és János.

Nyitra megyében élt Thomka János, ki azon megyének 1761-ben szolgabirája volt.

Ugyan ott élt András, kinek nejétől Bucsányi Jankától fia János 1836. körül.

Albert lakott Szeniczén, 1825—28. körül Nyitra vármegye alszolgabirája volt. Péter ugyan ott megyei rendsz. esküdt 1844-től.

Pesten Thomka László ügyvéd volt, meghalt 1819. jan. 17-én, kora 64. évében.

Abauj megyében Kassa városa főjegyzője Thomka Móricz, ki 1864-ben vette nőül láncai Láncai József leányát Ilonát.

A család címere a vért udvarában zöld téren álló magyar vitéz (vörös ruhában) bal kezét csipőjére helyezve, jobb kezében pedig kivont kardhegyén levágott törökfejét tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kard hegyén szintén törökfejet tart. A paizst foszladek veszi körül.

Ugyan e családból származott és ilyen címerrel <sup>1)</sup> használt Tomka-Szászky János is, a tudós geographus, kinek munkái 1740—69. körül jelentek meg. A Szászky név onnan ragadt rá, mert nagyatyja Turócból Folkusfalváról Zólyom megyei Szászka helységbe telepedett, és már már nemessége is kétségbe borúl, ha unokája, nevezett János nem igazolta volna, ki azután a Tomka nevet ismét használatba vette. <sup>2)</sup>

Más Tomka család lehet tehát az, vagy csak ennek egyik ága, melynek címere a paizs kék udvarában zöld téren hét arany buzakalász, egy széles ezüst szalaggal övezve. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot villogtat. Foszladek jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>3)</sup>

**Thomory család.** *Lásd Tomory cs.*

**Thonauer család.** Thonauer Máté 1755-ben Mária Terézia királyasszony által emeltetett nemességre.

Címere a vért felső részéből lefelé rézsutosan kétfelé húzott vonal által három szegű három udvarra van osztva, a felső jobb oldali

<sup>1)</sup> Azon különbséggel, mint egy vésett címeren látom, hogy a paizs udvarbeli vitéznek kardján nincs törökfej.

<sup>2)</sup> Horányi Memoria Hungaror. I. 316.

<sup>3)</sup> Burgstaller Collectio Insignum. in 2-vo.

vörös udvar arany sasszárnyat, a baloldali vörös udvar aranyszegélyű ércz mellvasat mutat, az alsó kék udvarban hármás zöld balom mind-egyikén egy arany fogas karó áll, fölötte arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig kék, a másik félig vörös, félig ezüst, feketébe vont emberi alak, fehér ing gallérral nyúlik ki, fejét vörösfejér egybefont szalag övedzi. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>



apród. <sup>1)</sup> Jelenleg T o p o s nevű család Somogy vármegye nemessége sorában áll.

**Thor család.** Thor Pál és Miklós 1602. april 20 án a páni Hamar családdal együtt nemesítetett meg Rudolf király által. Czimerek is ugyan az. *Lásd Hamar cs. e munka V. köt. 41. lapján.*

**Thorányi család.** Zemplin vármegye nemes családainak egyike. <sup>2)</sup>

**Thorda család.** Thorda Z s i g m o n d I. Ferdinand király korában kam. tanácsos volt és ettől 1556-ban Viczmándy Matyással engedélyt nyert, hogy a Zemplin megyei Csernakó helységet és Mocsart, melyek az előtt a sárospataki apáczáké és pálosoké voltak, bizonyos föltétel mellett elfoglalhassa. <sup>3)</sup> Ez a Torda Zsigmond lehetett az, kitől a hosszú Sz. Iván éneke van. <sup>4)</sup>

És tán ennek fia volt Thordai Máté, ki 1596. táján Jakobini János kolosvári jegyző Historiájára verset írt. <sup>5)</sup>

Ez a Thorda (vagy Thordai vagy Tordai) család Bihar megyei Torda helységről vette nevét, ott volt több helyütt birtokos, és Torda helységet 1552-ben egészben Tordai Z s i g m o n d (14 portát) és Péter (17 portát) birták. <sup>6)</sup> Atyjok tán azon Tordai Miklós volt, ki 1505-ben a rákosi országgyűlésen mint Bihar megye követe vett részt. <sup>7)</sup>

Erdélyben a somogyomi stb. Thorday család virágzott. *Lásd Tordai cs.*

**Thornos család.** (Thornosházi) Kihalt család, melyből thornosházi Thornos Márk 1451-ben élt. <sup>8)</sup>

**Thóth család.** Zemplin vármegye nemessége sorában áll. <sup>9)</sup>

**Thótok család.** Szintén Zemplin vármegye nemessége közé soroztatik. <sup>10)</sup>

<sup>1)</sup> Bethlen Miklós Önéletírása I. 342.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 118

<sup>3)</sup> Kaprinai Mes. B. tomo XXIII. pag. 28. Szirmay C. Zemplin not. top. 210. Engel, Gesch. III. 96—310.

<sup>4)</sup> Schwandtner Scriptores Rerum Hung. 2-rét tomo I. 566.

<sup>5)</sup> Ugyan ott I. 744.

<sup>6)</sup> Bielek, Maiores Hung. 113. 115. 123. stb.

<sup>7)</sup> Jászay Pál, A M. nemzet napjai a moh. vész után 157.

<sup>8)</sup> Tudománytár 1837. évi foly. XV. köt. 167. lap.

<sup>9)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

<sup>10)</sup> Ugyan ott.

**Thótt család.** A nemességet Thótt János szerezte, ki 1712-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet. <sup>1)</sup>

Czímere következő, a vért kék udvarába a jobb és baloldaltól egy egy vörös mezű kar nyúlik be, az udvar alján zöld téren álló arany búzakévet fogva, fölötte jobbról arany félhold, balról arany nap, közben három arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronáján három szál arany búza kalász ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Thót család.** (Nyárad-karácsonfalvi) Marosszéki székely család, mely már Mátyás korában nemes volt. <sup>2)</sup> Egyik előde Thót Miklós 1506-ban az agyagfalvi gyűlésen mint Marosszék követe vett részt. György II. Rákóczy György hadával Lengyelországban esett el. Orbán Tököly alatt harczolt és Zernyestnél veszett el 1690-ben. Pál II. József császár korában Marosszék főjegyzője, táblai ülnökké lön. Tudományos ember volt, tekintélyes férfiakkal állt érdekes levelezésben, mely levelek a forradalomban veszttek el. Az utóbbi idők-ből a család nemzékrendje ez:

<div style="text-align: center;"> Pál  (Bartha Teréz)  <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> Pál  (Rettegi Erzse) </div>		
Klára (Beregszászi Imre)	Sámuel 1848. Kolozsváron szbiró.	Bora (Simon József)

Más oldal-ágból valók Dániel és egy másik Pál.

A család czímere harántosan kétfelé osztott vért, a felső vörös, és alsó kék udvarban egy ezüst lilium látszik. A vért fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, kinyújtott jobb lábával szintén liliumot tart. A vértet foszladék veszi körül.

A család nevét „Thót“-nak írja.

**Thuba család.** Zemplin vármegye nemessége sorában áll. <sup>3)</sup> Azonos-e a Tuba családdal, mely Veszprém megyében él, s melyről alább Tuba név alatt leszen szó; — nem tudjuk.

**Thugut család.** Thugut Ferencz, egy linczi ácsnak fia, <sup>4)</sup> udvari tanácsos, és ausztriai cs. nuntius a török portánál, 1774-ben

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 716.

<sup>2)</sup> Török Antal egyszerű közlése.

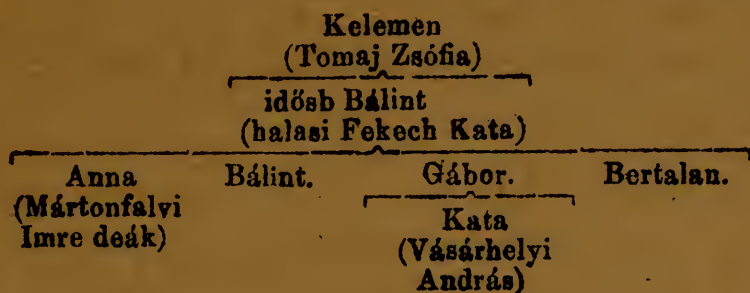
<sup>3)</sup> Szírmay C. Zemplin not. top. 118.

<sup>4)</sup> Vehse Gesch. d. öst. Hoff. szerint.



birodalmi báróságra emeltetett, <sup>1)</sup> utóbb mint cs. kir. államminister 1802-ben magyar honfúsitást nyert. <sup>2)</sup> Benne családja kihalt.

**Thuly család.** Dunántúli kihalt család, ismert családfeje Thuly Kelemen deák (literatus), ki nőül vévén leszensze-tomaji Tomaj László leányát Zsófiát, ezzel következő nemzékrendet <sup>3)</sup> alapított:



**Thulmon család.** Somogy megyei birtokos nemes család. A család ismert tagjai ezek: Thulmon János élt 1676-ban, feleségül birván Kégli Gáspárnak leányát Kégli Anna-Margitot, ki 1676-ban tett végrendeletet.

Thulmon Mihály nak taplancfalvai Nagy Máriától fia Thulmon József élt 1735-ben. <sup>4)</sup>

Thulmon Kata előbb Mesterházy Andrásné, utóbb 1743-ban Benkő Ádámné. Másik Kata 1741-ben Börsönyi Benedekné.

E század elején Krisztina Gömbös Ádámné, Julianna Kronekker Jánosné 1811-ben, Zsófia Gömbös Tamásné.

János tbíró Somogyban 1811-ben.

Rozália Bersenyi Lajosné 1776-ban, anyja Bersenyi Dániel-nak a költőnek.

Thulmon Pál 1823—25. körül Somogy vármegye főadósze-dője volt.

**Thumerei család.** A czímeres nemeslevelet Thumerei János és Miklós kapták 1719-ben III. Károly királytól. <sup>5)</sup> Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő négy kinyílt tulipán, egy-mástól elrekesztve négy függőleges kékebb vonal által. A paizs fölötti sisak koronájából fehér ruhás hosszúhajú szőke hölgyszőke emelkedik ki,

<sup>1)</sup> Megerle, Oest. Adelslex. Erg. Bnd. 30.

<sup>2)</sup> 1802. évi 31. törv. cz.

<sup>3)</sup> Rajcsányi, Ded. gen. II.

<sup>4)</sup> Mss. Musei nationalis folio lat. nro 2340.

<sup>5)</sup> Collect. herald. nro 380.

kinyújtott kezeiben zöld ágat tartva mindkét felől. A foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A vértet telamonok gyanánt két oldalról szintén két fehér ruhás hölgy tartja, egyik kézben zöld galyat tartva.

**Thuránszky család.** (Thuríki) Liptó vármegye törzsökös legrégibb családainak egyike; elszármazva Abauj, Árva, Borsod, Hont, Ung, Trencsin és Zemplin megyébe is.

Ősi birtoka Liptó megyében **Turík** helysége, melyről nevét és előnevét is vette, és mely hajdán **Tura-pa** takának neveztetett. <sup>1)</sup> Első tudható törzsei a családnak **Sybor** (= Zigur) és **Marczel** testvérek, kik Liptó megyei Teplán voltak birtokosok; amannak fia **Dénés** és **Albert**, ennek fia **Tamás** és **Simon** 1278-ban IV. László királytól Liptó megyei teplai földjükért csereadományban kapták **Tura-pa** takat, mely előbb Likava várához tartozott.

Simonnak fia **Ferencz** Donch főispántól azon szolgálataért, hogy a hadban nekie lovát adta, a komjatinai birtokot kapta, melyre I. Károly király 1340-ben szintén beleegyező adományt adott.

1381-ben Péternek fia **István**, Tamásnak fia **Bálint**, és **Antal**nak fia **István** Bebek Imre országbíró birtokjog vizsgálószeke előtt produkálták ama birtokjogaikat kimutató okleveleiket. <sup>2)</sup>

Az eddig említettek nemzékrendi összeköttetése így áll:

N.			
Sybor (Zigur)		Márczellus	
Dénés 1218.	Albert 1278.	Tamás 1278.	Simon 1278.
Péter.	Antal.	Bálint.	Ferencz
István	István	Tamás	1340.
1391.	1391.	1391.	Komjárnát.
			kapta

Tovább adatok hiányában e családfát nem folytathatjuk, és csak egyes tagokat, és töredékes nemzékrendeket közölhetünk.

1638-ban élt a családból **Thuránszky Miklós** pozsonyi kamarai jegyző. <sup>3)</sup>

1659-ben **Péter** elfoglalt kúriája és jószágá miatt Naprágyi Erzsébet ellen perelt, mely ügy az országgyűlés elé került. <sup>4)</sup>

A múlt században élt **Ádám**, kinek nejétől **Szent-Iványi Éva**-tól családja így áll:

<sup>1)</sup> Bel, Notitia nova Hung. II. p. 579.

<sup>2)</sup> Liptói Regestrum I. Történelmi tár IV. köt. 21. 22. Rajcsányi Deduct. geneal. II. 139.

<sup>3)</sup> Vezteniczky Joan. Ig. Janual novi Anni.

<sup>4)</sup> 1649. évi 59. törv. cz.



Ádám (Szent-Iványi Éva)					
Károly.	Gáspár.	Jónás ifj.	Klára (Thuránszky János ifj.)	Zsuzsi (Kóczyán László)	Anna (Gálos Károly)

Ugyan ez időtájban élt János, kinek nejétől Justh Annától leánya Magdolna Báan Álámné.

A XVII. század második felében élt Liptó megyében Thuránszky Benedek, kinek nejétől Jakabházy Fruzsínától ivadéka néhány nemzedéken át <sup>1)</sup> következő:

Benedek (Jakabházy Fruzsina)			
Benedek.			
Ferencz	Gábor		András.
Bora (Sigray Mátyás)	János Gábor. Ezechiél.	Ilona (Rády Mátyás)	Zsófia (sz.-miklósi Pongrácz Miklósné)

Ismereteseek még a XVII. és XVIII. századból Thuránszky Sándor, kinek neje Bohus Bora, László, kinek neje Pongrácz Mária, és Thuránszky Éva, 1680. körül Plathy Györgyné.

Liptó megyében az újabbi időben legnevezetesebb tagja volt a családnak Péter, 1829-ben rendsz. esküdt, 1832-ben alszolgabíró, 1837-ben főszolgabíró, 1842—1845. főjegyző, az 1839. és 1843. évi országgyűlésen követ.

Márton 1840-ben esküdt, 1843-ban aladószedő. István jelenleg lakik Turikon.

Az Árva megyében települt ág feje János, 1828-ban Árva utodalmi pénztárnok volt, kinek nejétől Ambrózy leánytól ily család <sup>2)</sup> támadt:

János Árvai urad. pénzt. 1828. (Ambrózy N.)						
Lajos 1842. árva urad. pénzt. (Párniczky N.)	Julia (Gallasz József keresk. Szlanczán)	Mária (Tomesik János a.kubini bíró)	Janka Elek. (Országh Sándor)	Fruzsina (Chalupka Sámuel lelkész)	Vendel ügyvéd A.-Kubinbau (Gyuresák Clementina)	
István Árvai esküdt 1861.	Ápolló (Zmeskal Elek)	Zsófi.	Luiza.	Petronella.	Mária 1864.	

<sup>1)</sup> Rajcsányi Ded. I. 64. 140.

<sup>2)</sup> Szontagh Dán. közl.

A Trencsin megyébe származott ágból Beczkón lakott 1646-ban Péter, Dvoreczen Pál 1658-ban, és ennek utódai ugyan ott még 1689-ben is, midőn ivadéka mint a Thuránszky család valóságos származéka a nemesi lajstromba iktattatott.

1837-ben Halácson laktak Sándor és fiai Amand és Gottfried.

Borsod megyében Nekésen, Zólyom megyében Szliácson laknak.

Zemplin megyében a század elején birtokos volt a Thuránszky család Hoportyon. <sup>1)</sup> Ung megyében Thuránszky Ferencz 1859-ben vette nőül Kossuth Idát.

Hont megyében Rudolf 1839-től megyei rendsz. esküdt, 1845-től—49-ig alszbiró, Károly ugyan ott 1842-től rendsz. esküdt, 1845-től—49-ig alszbiró. Tán a Hont megyei ágat képezi a következő nemzékrendi töredék is:

György (Gedey Eva)			
Péter.	Teréz	Eva	Janka
	(Gyura Gábor	(Eger András)	(Czesznak János)

**Thurn és Taxis család.** Olasz eredetűnek tartják. A XVI. században emelkedett fel, midőn Lamoral nevű őse a római német birodalmi postaságot nyerte, ezt 1615-ben Mátyás császár fő, és örökös posta mesterré tette. 1695-ben birodalmi hercegségre emeltetett a család. Vallására nézve római kath. és székhelye Frankfurt, még inkább Regelsburg. <sup>2)</sup>

Czimere a családnak négy felé osztott vért, egy közép vérttel, melynek kék udvarában ezüst borz (Dachsl) látható. Az 1. és 4-ik udvarban koronás, kettős farkú oroszlán látható, a 2. és 3-ik ezüst udvarban vörös vártorony, mögötte arany lilomos királyi pálcza szemléltethető. A czímert hzgi korona fedi.

Minket a családnak csak két tagja érdekel, nevezetesen herceg Thurn és Taxis Fridrik (szül. 1799.) cs. kir. lovas tábornagy, ki nőül vévén gróf Batthyány Mária-Antoniát (sz. 1808) gróf Batthyány Vincze leányát, az 1840. évi országgyűlésen herceg Thurn-Taxis Vilmos Károlylyal együtt országgyűlési szék és szavazat nélkül honfiusítatott. <sup>3)</sup>

<sup>1)</sup> Szirmai C. Zemplin. not. top. 118. 229.

<sup>2)</sup> Hasznos mulatságok 1824. évi foly. 361—362. lap.

<sup>3)</sup> 1840. évi 51. törv. cz.



A család különben is sógorosodva van magyar családokkal, így hz. Thurn és Taxis Sándor-Károlynak (szül. 1770. † 1827.) leányát Terésia herczegnőt (szül. 1794.) Eszterházy Pál vette nőül.

**Thuróczy család.** (Turócz szent-Mihályi) Turócz megyei ősi régi kihalt család. Már 1269-ben találjuk Turócz megyében a Turóczy családnévet, a midőn Imrének fiai Tamás, Benedek és Márton IV. Béla királytól Bene nevű birtokjokra új kir. adományt nyertek. <sup>1)</sup> Ezen Bene földet utóbb Benefalva, most Benicznek nevezik, és ezen testvérek a Beniczky család ősei lettek. <sup>2)</sup>

E családból lehettek: Turóczy András 1412-ben Zsigmond király titkára.

Turóczy Benedek 1464-ben királyi főajtonálló mester. <sup>3)</sup>

Turóczy György 1488—1492-ben fő pohárnok mester. <sup>4)</sup>

A turócz-szent-mihályi Thuróczy családnak nemzékrendje <sup>5)</sup> következő:

István de Thurócz.				
I. János de Thurócz 1366.		I. Miklós 1366.		
Péter literatus de Thurócz 1414.				
II. János 1468. de Thurócz-sz.-Mihály 1470. tur. conv. jegyző 1488. ítélőmester.				
II. Miklós nagyságos Erdélyi alvajda 1513. ítélőmest. 1525. Turóczy főispán. (Zabláth Margit)	Bora (pinczi Juhos Péter)	Zsófia (1. Péli András 1526. 2. Tót-thúri András deák)	Anna (Fyüri Gáspár 1526.	Peregrin. Kata (Swab v. Divéky György)
Márta 1526. (Nyáry Lőrincz- né 1545.)				

I. János testvéreivel együtt kapta Turócz megyei Alfalu más-kép Zorkócz negyedrészt.

<sup>1)</sup> Turóczy Regestrum. Engel, Monumenta. 77.

<sup>2)</sup> Bel M. Notitia nova Hung. II. p. 330. és Budai Fer. Hist. Lexic. III. 470.

<sup>3)</sup> Corpus Juris 1464. évi törvény. Budai Fer. III. 470.

<sup>4)</sup> Corpus Juris az 1488. és 92. évi végzemények záradéka.

<sup>5)</sup> Rajcsányi Geneal. II. 91.

II. János kezdé magát Turóc-szent Mihályról írni, 1468-ban Matyás király ügyében ügyvédképen működött. 1470-ben a turóczi premontrei convent jegyzője volt, 1488-ban ítélőmester lett. Egyik fia

II. Miklós 1513-ban erdélyi alvajda volt; ő szerzé meg Turóc vármegyében Tót-Prónát a Serafin és Szucsán birtokrészekén kívül egészen. 1524-ben ítélőmester, 1525-ben királyi személynök. 1527-ben lett Turóc vármegye főispánja és udvarmester. Neje volt Zabláthi Lőrincznek leánya Margit. Már 1544-ben nem élt.<sup>1)</sup> Nála szolgált Nyáry Miklós, atyja bedeghi Nyáry Lőrincznek a család törzsének, ki Thuróczy Miklósnak egyetlen leányát Mártát nőül vette.

**Thuróczy család.** (Ludbregi) Horvát országban virágzott. Törzse Bernát Turóc megyéből eredvén, innen vette nevét, szerencsés katona lévén 1502—1510. körül Horvát országi albánná és Körös vármegye alispánja lett. Fia János szintén albánná lett, és nőül vévén Somogy vármegyéből Gyulai Jánosnak Battyán Zsófiától leányát Annát, ettől lettek fiai István, Bernát és Gábor, ki már nagyságosnak czímeztetett, és nejétől Vidar-teleki Sibrik Magdolnától nemzé Benedeket, Jánost a magvaszakadtat, és Sárát Dvornichich Györgynét.

Nevezett Benedek, Ludbreg, Belec és Vinicza birtokos ura, kir. tanácsos, 1606-ban aláírta a bécsi békekötést, 1615-ben Dalm., Horvát és Tót ország bánjává nevezetett és beiktattatott.<sup>2)</sup> Már 1635-ben csak özvegye élt nagy-tábori Ratkay Zsuzsanna, kitől két gyermeke maradt; Miklós, kikben a ludbregi Thuróczy család kihalt, és Borbála 1636-ban gróf Erdődy Farkas neje.

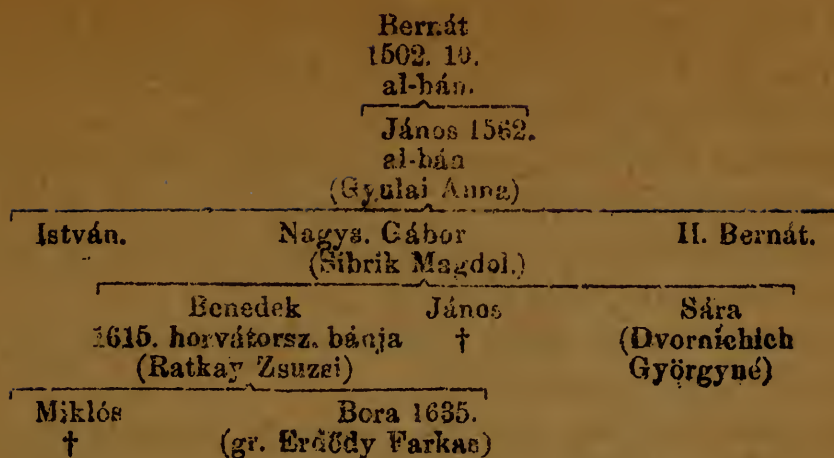
A család leszármazása <sup>3)</sup> következő:

<sup>1)</sup> Budai Fer. Hist. lex. III. 471.

<sup>2)</sup> Honori ac Fortunae Illustrissimi, Spectabilis ac Magnifici Domini D. Benedicti Thuróczy, Domini in Ludbreg, Belec, et Vinicza, etc. Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Bani et Proregis, nec non S. Caes. Regiaeque Mattis Consiliarii Cum hanc praeregis dignitatem fausto adiret omne Applausum est a Generoso et Nobili Adolescente Stephano Berislavich de Kis-Mlaka, sacrae Poeticae in Archiducali Academia Graecii Studioso etc. observantiae ergo. Graecii MDCXV. 4. r.

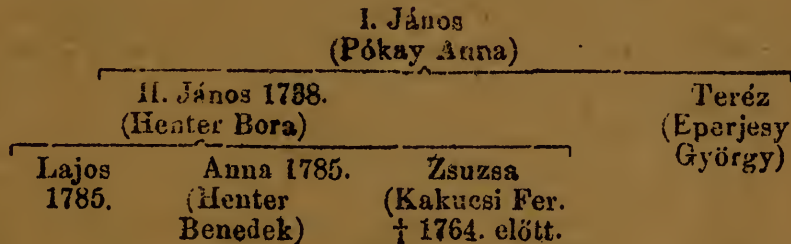
<sup>3)</sup> Rajcsány Ádám, Geneal. II. 126.





**Thuróczy család.** (Raksáni) Nem külön család, hanem csak a Raksányi családnak egy ága, mely Erdélybe szakadván, ott eredeti helyéről Turóc megyéről Thuróczy nevet viselt, és visel mai napig, mint Pál, ki Küküllő megyében 1848. előtt szolgabíró volt, birtokos Buzás-Bessenyőn s több helyütt, valamint rokonai György, Sámuel, Karolina s a többi is.

Erdélybe a Raksányi család ez ága a XVII. században költözhetett, egy töredék nemzékrendje <sup>1)</sup> az erdélyi ágnek ez :



II. János 1738-ban élt s birt Csapón Küküllő megyében valószínűleg anyja Pókay jogán. Ekkor egy közbirtokos társa feladása folytán, mint lázadással vádolt letartóztatott, de vegyes törvényszék felmenté. <sup>2)</sup>

György szintén Küküllő megyében élt az idő tájban 1738. körül, <sup>3)</sup> de a táblán nem áll.

Nincsenek a táblán Sámuel sem, 1771-ben Küküllő várm. számf. tör. sz. ülnöke.

Továbbá Anna Cserey Józsefné, Klára b. Kemény Zsigmondné.

<sup>1)</sup> Hódor Károly közl.

<sup>2)</sup> Szilágyi Fer. Klio III. 427—435.

<sup>3)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 293.

György, 1827-ben Küküllő várm. törvényszéki tiszt. ülnöke. Károly e század elején B.-Szolnok vármegyében lakott, érdekes gúnyversek szerzője. <sup>1)</sup>

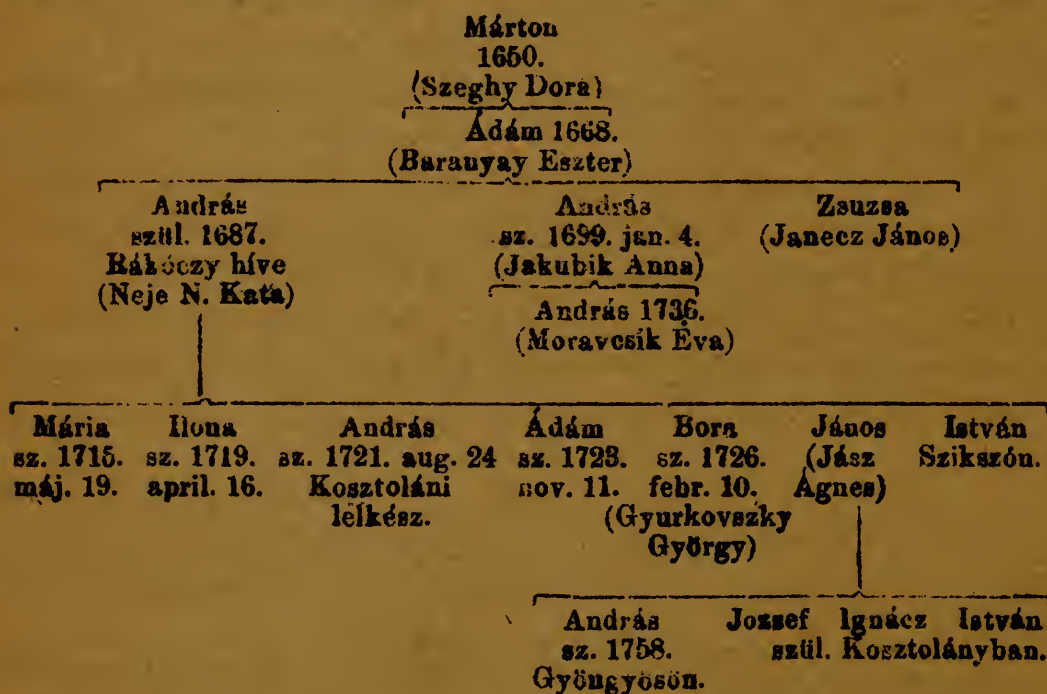
**Thuróczy család.** Ily nevű nemes család Gömör, Szabolcs és Temes megye nemessége sorában is említetik.

Ezekből lehettek János, ki 1812-ben, és József, ki 1836-ban a Ludoviceára ezer, ezer ftot adtak. <sup>2)</sup>

Thuróczy József bíró, és ügyvéd Pesten halt meg 1835. mart. 25-én kora 68. évében.

**Thurszky család.** Trencsin vármegye czimerleveles nemes családja. Régi székhelyei Ovcárszka, Teplicze és Tridvori. Ezen utóbbi birtokot Márton szerzé neje Szeghy Dorottya jogán 1650. körül.

Nemzékrendje, mint az Trencsin megye levéltárában nemessége igazolási folyamodványához mellékelve található, <sup>3)</sup> így következik:



András, ki a családfán áll, mint Rákóczy híve, a bütlenségi bélyeg alól Ebergényi László kir. biztos által oldatott fel.

E családhoz tartoznak még a következők, kiknek emlékezetét a solnai és ovcárszközi egyház anyakönyvekben találhatni:

<sup>1)</sup> Közhasznú Esmeretek tára I. 218–219.

<sup>2)</sup> 1812. évi 2. és 1836. évi 39. tözv. cz.

<sup>3)</sup> Szontagh Dán. közl.



1. György, kinek Dorottya nevű nejétől születtek gyermekei Borbála 1695-ben, Miklós 1705-ben.

2. János, kinek Anna nejétől született Anna 1705-ben, György 1709-ben, János 1713-ban, Zsuzsa 1715-ben.

3. Ifj. György, kinek Kata nejétől szül. János 1735-ben, Anna 1738-ban, Kata 1741-ben, Zsuzsanna 1745-ben.

4. Ifj. Jánosnak nejétől Zsuzsannától szül. Zsuzsi 1737 Anna 1740-ben, János 1747-ben.

5. Legifj. János Fuzik Kata nejétől nemzé Miklóst, ki 1745-ben született.

**Thurszky család.** A főlebbtől különböző család, melynek címeres nemeslevelét Thurszky András szerezte 1795-ben.

Címere függőleg két felé osztott vért, a jobb oldali kék udvarban zöld téren arany oroslán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával ezüst nyilat tart; a baloldali ezüst udvar jobb oldalából két fejű fekete sasnak fele testrésze nyúlik ki. A vért fölötti sisak koronájából két fekete strucztooll között arany oroslán ágaskodik ki, első jobb lábával ezüst nyilat tartva, hegyével lefelé. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstoffekete. <sup>1)</sup>

**Thúry család.** (Közép-Thúri) Hont vármegye régi kihalt családja, mely azon megyében fekvő Felső, Alsó, (vagy nagy és kis) közepső-Thúr helységek közül ez utóbbiról írta előnevét. Már 1464-ben Thúri János a Dalmadyak adomány levelében királyi emberül van megnevezve. Ennek lehetett fia Közép-thúri Thúry István, ki 1483-ban élt, és kitől a családfa így jő <sup>2)</sup> le.

István 1483.					
Gábor 1530. (Elephánti Magdolna)	János 1530.	Pál 1530. (Varbóky Anna)	Kata (gyulai Nagy Ferencz)		
Farkas 1589.	Ilona (Konkoly György)	Bora 1562 (Palásthy Gáspár)	Márton 1558. 75. Komáromi alkapitány (1. Felpéczi Anna 2. Babindali Erzse)	Bora (Palásthy János)	Fruzsina 1580. (sterbiczi Horváth Gáspár)
György 1618. Pápán 1626.	Ferencz 1587. 1613. É.-ujvári alkap. 1606. (Zibhy Kata)		István † 1631. előtt.	Erzse (Ormándy Péter)	Kata (nebojszai Balogh Ferencz)

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII. — <sup>2)</sup> Wagner Mss. tomo LXX. p. 206  
Rajcsányi Adámnak 1753. évben szerkesztett táblája szerint.

A családfán álló Márton 1587-ben Komárom vára alkapitánya, előbb vagy utóbb Palotavár kapitánya volt; birt Győr megyében is. Fiai közül Ferencz, ki a leánnyal nevezetesen Thúry Borbálának fia Palásthy Györggyel 1599-ben szerződésre lépett; úgy 1613-ban nejének Zichy Katának (Zichy András és Májthényi Magdolna leányának) részéről egyezkedik. <sup>1)</sup> Ugyan ez évben Komárom megyei Ekel helységbeli részét Kulcsár Orsolyának 16 évre zálogba adja. <sup>2)</sup> Már 1634-ben nem élt, midőn özvegye ekeli három telkét tóthi Lengyel Jánosnak engedte át. <sup>3)</sup>

István 1602-ben Ferenczcel együtt ellentmond Hont megyei N.-Túron Jelsich Miklós s mások beiktatásának. <sup>4)</sup> Birt Komárom megyei Thúri-Szakálloson is, de 1631-ben már nem élt, mert e helységet az ő magva szakadtán 1631-ben Püspöky Jakab nádori adományban kapta. <sup>5)</sup>

E családból volt a vitéz Thúry György is, ki 1544-ben Hont megyei sági kapitány volt, 1552-ben a palásti mezőn harczolt, 1558-ban Lévai kapitány, majd Palotai kapitány 1566-ig, a midőn Palota várát Arszlán török basa ellen vitézül védte, ekkor öccse Farkas is (kiről alább) jelen volt. Részt vett Veszprém, Tata visszafoglalásában, s más derék ütközetekben, vitézségeért arany lánczot kapott. 1571-ben már Kanizsai kapitány volt, midőn túlnyomó török csapat által megrohanva életét veszté. <sup>6)</sup> Helyette 1566. körül Palota vár kapitányjává atyafia Thúry Márton lett. Györgynek csak három leánya <sup>7)</sup> maradt: Zsófia előbb Sallér Andrásné, másodszor Keresztúri Györgyné, Anna Keczer Sándorné, és Katalin Marczaltőy Györgyné, kiknek férfi utód hiányában 1574-ben Miksa kir. adományt adott a különben kir. fiscusra szállandott Győr megyei gyömörői, nagy és kis-peczi birtokokra.

Említett Thúry Farkas Gábornak fia pedig, ki 1566-ban Palota várának segélyért járt Bécsbe, 1589-ben tett végrendeletet, fia György részére, ki 1618-ban a Pápai várőrségnél szolgált, és 1626-

<sup>1)</sup> Sz.-benedeki Convent 1613. Protoc. J. pag. 548.

<sup>2)</sup> Fényes, Komárom várm. 100.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 100.

<sup>4)</sup> Sz.-benedeki Convent Capsa J. fasc. 2. nro 25.

<sup>5)</sup> Fényes, Komárom várm. 103. 109.

<sup>6)</sup> Istvánffy Hist. Forgách Comment. p. 461. Budai Fer. Hist. lex. III. 462.

<sup>7)</sup> Wagnernál Mss. tom. LXX. p. 306. Rajcsányi szerint, és Tudományos gyűjt. 1829. II. köt. 67. lap.



ban Győr megyei Szerecsen birtokot követelt, továbbá nővérei, úgy rokonai Thúry Márton és György részökre is. <sup>1)</sup>

Talán nevezett Thúry Györgynek a Farkas fiának fia volt azon Thúry Benedek, ki Hathalmy Katát bírta nőül, a kivel ily családot <sup>2)</sup> alapított:

Benedek 1670. körül. (Hathalmy Kata)				
Kata (Tallán Gergely)	György.	István.	Benedek.	Farkas pápai kapit.
			Julia (Kázmér György)	Kata (1. Szakony János 2. Puy Mihály)

A Thúry nemzetségnek azonban még régiebb emlékezetére is találunk. 1422-ben élt két testvér: Mihály és Imre Hont megyében, kik magokat Kis-Thúrról, másképp Kis-Ságról írták; táblázatuk ez:

N.		
Mihály 1422. Literar. de Kis-Thúr (Dalmady Ilona)		Imre 1422. de Kis-Thúr alias de Kis-Ságh.
Miklós de Kis-Thúr et Dalmad † 1465. (N. Anna)		1469. ifj. Imre de Kis-Thúr literatus. Miklós de Kis-Thúr.
Margit 1476. 1508. (1. Horhi Péter 2. Pomány László)	Anna hajad. 1469	Zsófia (1. Horváth János 2. Darási András 1469. 2. Tarródy Mihály)

A táblán álló Mihály beházasodott a Dalmady családba, nőül vévén Ilonát, Dalmady Mihály leányát, Dalmady ifj. Gergely nővérét. 1422-ben Kis-Thúrról másképp Kis-Sághról, mely Ipoly-Ságh mellett feküdt, írta magát. Fia Miklós már Dalmadról is írta előnevét a Kis-Thúri név mellett. Ez 1465-ben Mátyás király adománya folytán ellentmondás mellett beiktattatott Hont megyei Dalmadi helység birtokába, a táblán látható három leányával együtt. <sup>3)</sup> Meghalt 1469-ben.

Ismeretes még e családból Thúry György, kinek 1519-ben csak özvegye Ilona, és leánya Anna éltek.

Más Thúry nemes családból származhatott azon Thúry Pál, ki e

<sup>1)</sup> Wagnernál Mss. tom. LXX. p. 206.

<sup>2)</sup> Rajcsány Geneal. I. 52.

<sup>3)</sup> Ugyan ott II: 97.

század első negyedében Négrád megyében Berczelen gazdatiszt, ne. jétől Konez Katától leányai: Mária Gyürky Pálné, és Bora Gyürky Feliciánné, fia szintén Pál, Rónyán gazdatiszt, († 1826. magtalan) első neje Mocsáry Bora, a második Ivánka Krisztina volt.

Czímere ezen Thúry Pálnak a vértben hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, a vért sisakján könyöklő kar kivont kardot tartva.

**Thúry család.** (Másképp Kún.) Ung megye nemes családja, honnan más megyékbe is elszármazott, s jelenleg Szabolcs és Borsod s több megyében él. Ismert törzse Thúry másképp Kún Gáspár, ki mint már előbb is nemesi rangban álló, de leveleitől az idők akkori vi-



szontagságai által megfosztatott, III. Ferdinánd király által Bécsben 1654. jun. 26-kán kelt czímeres nemes levélben nejével Brényi Katalinnal, és András, János, Gáspár, Bora, Erzse és Zsuzsanna leányai-val együtt előbbi nemességében megerősített, és ezen czímeres nemes levelet Nagy-Kaposon Ung vármegye gyűlésen 1654. nov. 20-án kihirdetteté. <sup>1)</sup>

A család czímere, — mint a nemeslevélben leírva van, és itt a metsz-

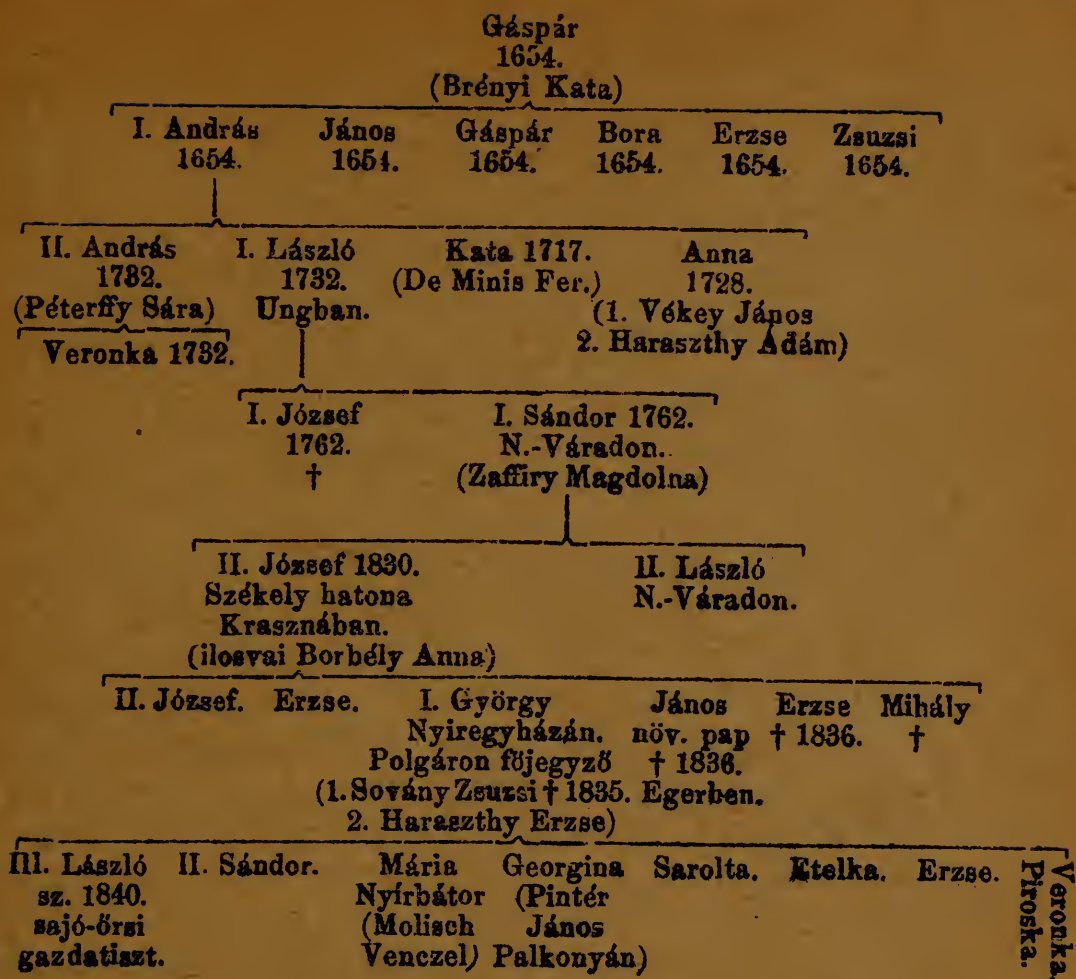
vény is ábrázolja — a vért kék udvarában zöld téren nyugvó arany koronából kiemelkedő vörös ruhás magyar vitéz, bal kezét csipőire helyezve, jobb kezével pedig kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Az említett I. Gáspártól a családfa következőleg <sup>2)</sup> sarjadzott le:

<sup>1)</sup> Az eredeti armális Ung megye levéltárában van.

<sup>2)</sup> Családi közlés szerint.





A törzsnek I. Gáspárnak fiától I. Andrástól unokái II. András és I. László 1732. máj. 14 én Ung megyében a nemesi vizsgálatkor mint kétségtelen nemesek produkáltak nemességöket. I. Lászlónak fia

I. Sándor Bihar megyében telepedvén, ott N. Váradon 1762-ben igazolta nemességet, és azután igen fiatal korában meghalt; özvegye machalfalvi Zaffiry Magdolna előbb Turcsányi Imréhez, és ennek is halálával Pászthory Ferenczhez ment nőül. Két fia közül II. József atyja halála után székely katonává lett, és miután anyja akkor már Pászthory Ferenczné is elhalt, a katonaságtól bucsút vévén, Kraszna megyében ilosvai Borbély Annát vette nőül, kivel Szilágy-Somlyóra telepedett. Utóbb azonban Halmiba (Ugocsa megyébe) Zaffiry Antal nagy-bátyjához költözött, később azonban ismét innen is elköltözve, halt el nejével együtt. Gyermekai közül megmaradt:

György ifjabb korában Szabolcsban Sz. Mihályon gróf Desseffy József gazdatisztje, utóbb Nyiregyházára telepedett. 1842-ben Abauj vármegye táblabírája lett. Jelenleg Polgár m. város főjegyzője





Nevezett Istvántól eredhettek: azon István, ki 1764-ben Gyergyó alszék alkirálybirája volt, másik István, ki 1791—92. 1794-ben kir. hivatalos, 1794—1814. évi időközben kormányzéki titkár volt. József 1815—1826. körül a főkormányzéki levéltárnál hivatalnok, legutóbb levéltári igazgató. Zsigmond egykor (1815.) a kir. ügyigazgatóságnál szolgált, Hunyadban birtokos, nejétől Bája Ilonától gyermekei Pál, József, Katalin Inczedi Lászlóné. — Végre Lázár Csikszékben birtokos.

Györgynek Ferencz fiától ered a háromszéki ág. Ezen Ferencz Orbai szék jegyzője, utóbb alkirálybirája volt <sup>1)</sup> 1682—93-ban. Nejétől Kálnoki Annától fia László atyja után szintén ott alkirálybiró. <sup>2)</sup> Ennek Imecs Annától fiai I. Sándor, Ferencz, ki magnélkül halt el, és II. László, kik által két ág támadt.

Lássuk előbb II. László ágát. Ez 1760-ban alkirálybirónak iratik. <sup>3)</sup> Meghalt 1780-ban. Nejétől Ahaffy Annától fia III. László 1790-ben kir. hivatalos az országgyűlésre. Ennek Tatai Krisztinától egy leánya, két fia maradt: Ignác Haromszéken (1814.) törv. széki ülnök, utóbb 1824. alkirálybiró volt, meghalt magnélkül 1853-ban. Testvére Ferencz, 1828-ban tartományi biztos, és szintén volt kir. hivatalos, meghalt 1847-ben. Nejétől Csoma Annától a táblán látható több leány gyermekei között egyetlen fia Gergely (lak. Tamásfalván) 1863-ban megválasztott képviselő. Neje kadicfalvi Török Teréz.

A másik ág I. Sándornál, ki ellen 1778-ban a Kálnoki-ak a bölöni részbirtok miatt perlenek, <sup>4)</sup> válik el. Ennek Endes Annától következő öt fia maradt:

a) Antal 1794-ben Miklósvárszék kir. főpénztárnoka. Meghalt 1830-ban. Gyárfás Teréztől csak leánya Antónia Földváry Ferenczne maradt.

b) József 1794-ben kir. táblai számfölötti ülnök, 1814-ben már kir. ügyigazgató, kincstári tanácsos, és Leopold rend lovagja. Meghalt 1828-ban. Nejétől Geréb Erzsébettől két leánya és egy fia József maradt, ki Csapón lakott, és az országgyűlésre regalista volt. Meghalt 1861-ben, maradt leánya Albertina báró Rottenthal Henrikné.

c) Sándor, kir. hivatalos, 1794-ben Miklósvárszéki alkirály-

<sup>1)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 293. és 308

<sup>2)</sup> Ugyan ott, és 307. lap.

<sup>3)</sup> Tán előbb; lásd erre nézve Apor, Synopsis pag. 308.

<sup>4)</sup> Nemes székely nemzet Constitúciója 161—179. stb.

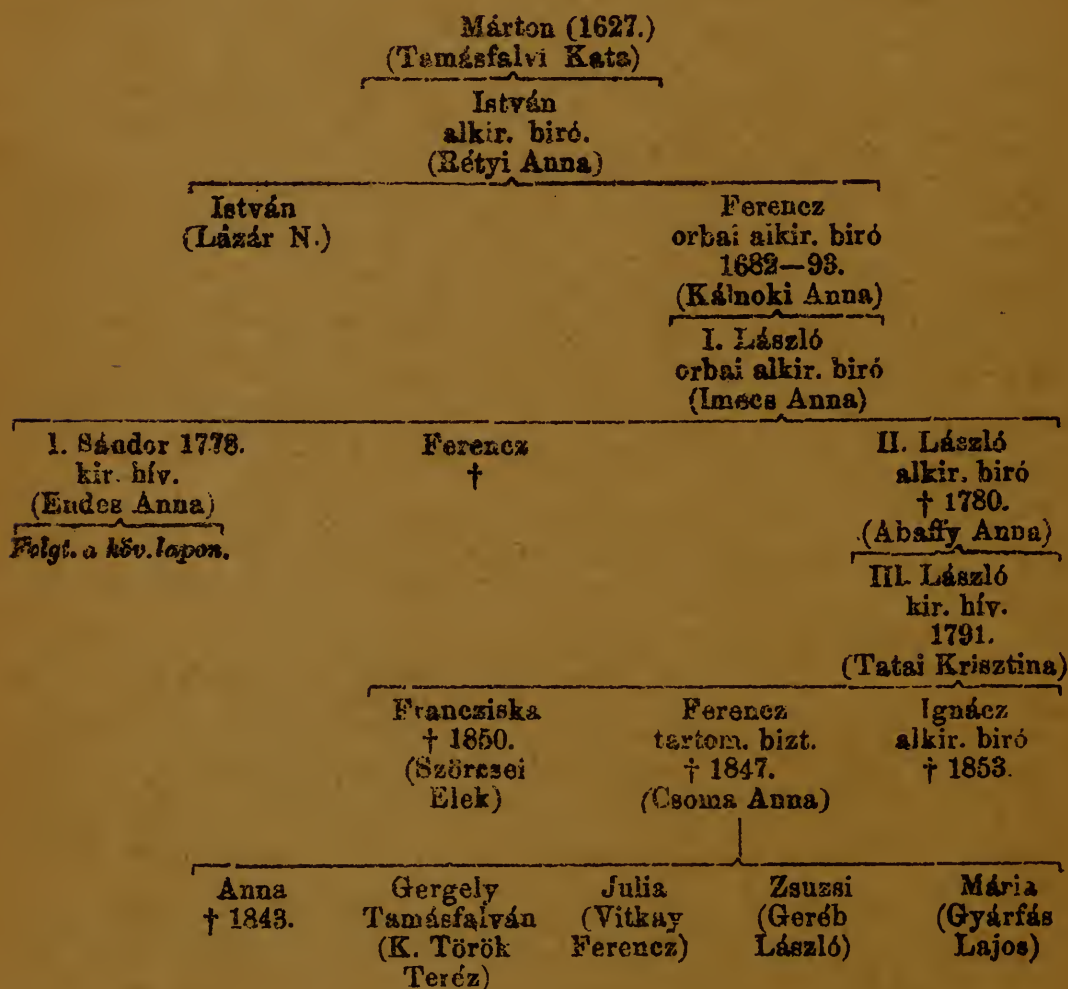
bíró volt, meghalt 1820-ban. Egyetlen leánya maradt: Terézia Hol-  
laky Józsefné.

d) Miklós 1794-ben Miklósvárszéki törv. széki ülnök. Meg-  
halt 1817-ben. Fia Ferencz, ki 1829-ben halt meg; gyermekei és  
utódai a táblán láthatók.

e) István, ki 1827-ben halt meg, nejétől Baló Évától utódai a  
táblán láthatók.

Nincs a táblán Ádám, ki 1814-ben Háromszéki törv. széki  
bíró, és az orbai egyházmegye gondnoka volt.

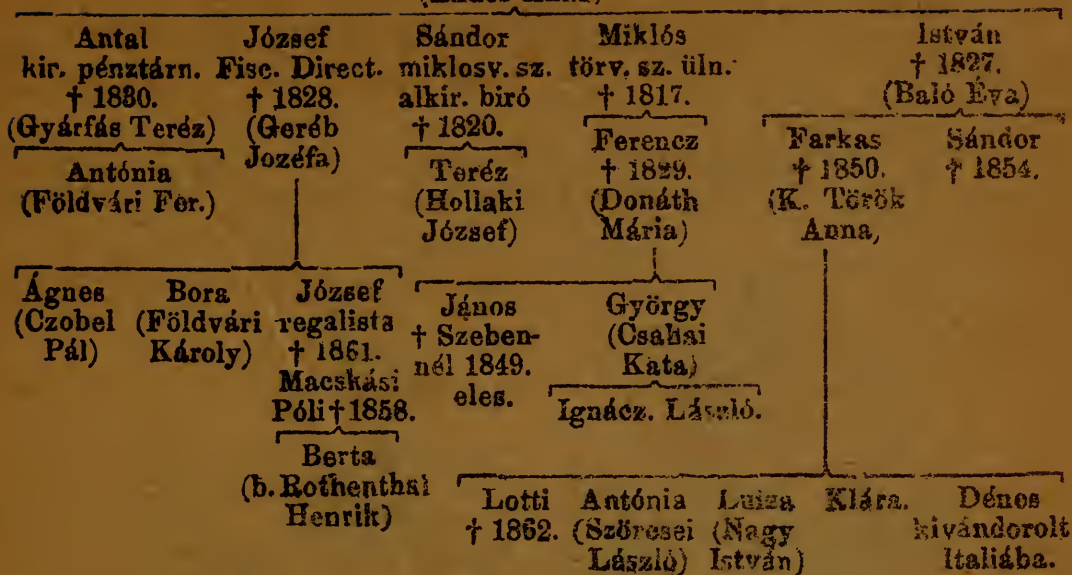
A családja azon Mártontól kezdve, ki Tamásfalvi leányt vett  
nőül, így következik:





I. Sándor 1778., ki az előbbi lapon.  
kir. hív.

(Endes Anna)



A család czímere — a mennyire a zavart leírásból kivághottem — a vért kék udvarában zöld tér fölött lovas vitéz, fején sisakkal, czombja dárdával átütve, lova lábainál levágott török fej hever. A vért fölött a sisak koronáján gémtollak lengenek. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

**Thúri család.** Somogy vármegyében is van Túr nevű helység, melyről hajdán szintén hasonló nevű család, mint ősi birtokáról írta nevét, és melynek a többi más Túr helysegekről nevezett Thúry-akkal semmi vérsége nem volt. E családból eredt azon Thúri Kozma, ki az 1447. évi budai országgyűlésre Somogy vármegye egyik követe volt. <sup>1)</sup> Ennek ivadéka lehet a Somogy megyében most is élő Thúry nevű nemes család. <sup>2)</sup>

**Thurzó család.** (Bethlenfalvi) Történelmileg igen ősméretes kihalt család. Volt, ki e családot azon, regényesség után kapkodó szokás szerint tatár országból eredezteté. <sup>3)</sup> Mások sokkal több valószínűséggel Ausztriai eredetűnek tartják. E véleményt osztja Wagner is, ki a családról tüzetesen értekezett. <sup>4)</sup> Az bizonyos, hogy Ausztriában már a XII. században élt Thurzó család több előnévvel, mint *de Lichtenfels*, *de Rauhenek*, ismét más *de Tursenreit*, más *de Tirmstein*, más

<sup>1)</sup> Kovachich, Vestigia Comitiorum 266.

<sup>2)</sup> Csorba, Somogy várm. ismertetése 19. lap.

<sup>3)</sup> Spener. Herald. p. spec. libr. I. cap. 94. Wagner idézete szerint.

<sup>4)</sup> Wagner, Analecta Scepusii IV. p. 46—154.

*de Aspern*, más *de Sonnenberg*. Nevök is *Turse* és *Turso* alakban is fordul elő. Mind ez azonban minket nem igen érdekel.

A Thurzó család azon ága, melynek ivadéka magyarrá vált, és történelmi szerepet vitt, a XIV. században Zsigmond király alatt mutatta fel törzs-őseit.

1430-ban Bertalannak fia I. Márton ujbári várnagy, és rokona Bethlenfalvi Jánosnak fia Turzó I. György, kik Nikápolynál



harczoltak; és ott két rokonuk el is esett, továbbá nevezett Marton, ki a kir. udvarból elillantott Lajkót, Mércse oláh vajda fiát elfogá, és Ulászló lengyel királyhoz követségben is járt, ezen érdemeikért Zsigmond királytól adományt kaptak. <sup>1)</sup> Márton utódait nem ismerjük, valószínű, hogy gyermekei nem voltak.

I. György Lőcse városában lakott, ott városi hivatalt viselt, és mint előkelő ember az országgyűléare követül is küldetett, sőt 1452-ben a Fridrik császárral posthumus László iránt kötött szerződést is Lőcse városa részéről aláírta. 1457-ben pedig nádori parancs mellett,

<sup>1)</sup> Az oklevél Pray. Mss. tomo LIV. p. 91. honnan Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 7. p. 217. és ott ismételve 240. lapon, és Wagner. Anal. Scepus IV. 61.



mint már bethlenfalvi Thurzó névvel élő, fiaival együtt Szepes megyei Pongrácz helységbeli zálogjogi birtokába beiktattatott. <sup>1)</sup> Egyébiránt ő, valamint utánna igen soká hason szellemű utódai, kereskedést is űzött, és már mint löcsei lakosnak, vagy előbb Krakóban és Sziléziában kereskedési telepei voltak. <sup>2)</sup> 1460-ban már nem élt. Kata nevű nejétől három fia maradt: II. Márton, II. János és Theofil. Mielőtt ezekről s utódaikról szólanánk, lássuk I. Györgytől kezdve, mikép sarjadzott le a Thurzók családja.

## I. tábla.

I. János de Bethlenfalva. I. György 1446. Thursó nevezl. 1480. kereskedő (N. Kata.)				Bertalan Márton 1430. Abauvári várnagy.			
II. Márton 1460.		Márta.	Bora.	Dora.	II. János krakói 1500. adom.	Teofil	
II. György apát.	III. János. Zsigmond váradi püsp. † 1512.	Péter Abauji követ † 1513.	III. Márton	Gáspár szepesi kanon.	polg. mest. (1. N. Bora 1489. kőrmöczi 2. N. Anna 1493.) kamarás 1490. † 1508. (2. Beck Magd.)	Folyt. II. táblán.	
I. t. IV. János Szaniszló 2. t. III. György I. Elek V. János Kata Magda Margit boroszlói olmuézi püsp. kőrmöczi kőrmöczi szepesi † 1535. (Popst (Perényi püspök † 1540. kam. gróf. kam. gróf. főisp. (Fugger Cziriák) Péter) † 1520. april. 17. † 1521. országbíró † 1558. Rajmund) aug. 21. (Fugger † 1543. Anna) (1. Zathmári Anna 2. orm. Zékely Magd.) 2-től Anna Erzsébet (Báthori (1. Pernstein Jeroszlav. András 2. Ungnad Ádám. orsz. bíró) 3. gr. Salmis Gyula)							
I. Bernát graßenecki gróf † 1551. (Neydeck Kata)		Miklós †	Veronka (warthauseni Schaad Ján.)	Mária (Gebhard János)	I. Kristóf (1. Erdődy Zsuzsi 2. horgauai Rhelinger Magdolna) Folyt. a köv. lapon.		
VII. János † 1553.	II. Kristóf.	VIII. János.	II. Bernát 1578. (Saurau Ilona)	Bora (Fünf- kircher János)	Mária (Tiria- chich Hortenz)	Felicitas (Dóczy Gábor)	Erzse (Jörger Kristóf)
Benigna (1. Lembach János 2. Stahremberg Márton)							

<sup>1)</sup> Wagner id. h.<sup>2)</sup> Rajcsányi Geneal. deduct. Mss. I. 14. írja róla: „Cracoviae et in Sillesia mercator fuit.”

I. Kristóf, ki az előbbi lapon.

(1. Erdődy Zsuzsi

2. horgauí Rhelinger Magdolna)

II. Szaniszló szepesi főisp. végr. 1564. † 1586. (devecseri Cheron Kata)	Jeromos † 1576. főispán kam. igazg. 2. Kheven- † 1594. hüller György)	II. Elek szepesi főispán † 1614. (Zrinyi Bora)	Anna (1. Velz (De Gera Kristóf Rázmán)	Magdolna (2. Kheven- hüller György)	II. Kristóf †
--	---	--	--	---	------------------

III. Szaniszló nádor † 1625. (3. Liszti Anna-Róza)	II. Miklós † 1609. dec. 27. (Zeran A. Mária)	III. Kristóf szepesi sárosi főispán † 1614. (Erdődy Zsuzsa)	III. Elek † 1597. (Dersffy Ferencz)	Magdolna (1. Dóczy (Forgách Gábor Zsigmond 2. Rottal nádor) Jakab)	Mária Zauzea
---	--	---	--	--	-----------------

IV. Szaniszló szepesi főisp. † 1627. (Czobor Anna)	Ádám szepesi főisp. † 1635. (Széchy Bora)	Mihály szepesi főisp. † 1636. (veglai Horváth Ilona)	Éva † 1627. (Pogrányi István)
---	--	--	-------------------------------------

## II. tábla.

Teofil, ki az I. táblán.

(1. N. Bora 1489.

2. N. Anna 1493.)

VI. János 1528.

a sánta.

(N. Anna)

Kata

(Berthóty Ferencz)

Kata (1. bessei Farkas Ferencz. 2. Majthényi Uriel)	Anna (1. lévai Cheh Gábor † 1542. 2. Balassa Menyhért)	IV. György. (Nagy előbb nyitrai püsp. Balásné majd kam. elnök 1543.) Árvai főisp. (1. Kosztka Bora 2. Zríny Kata)	Zsófia (1. Gyulaffy Balásné majd kam. elnök 1543.) Árvai főisp. (1. Kosztka Bora 2. Zríny Kata)	Ferencz (1. Gyulaffy Balásné majd kam. elnök 1543.) Árvai főisp. (1. Kosztka Bora 2. Zríny Kata)
---	--	---	---	--

1-től Ágnes Imre. (Serényi Fer.	2-től V. György árvai főisp. † 1616. (1. Forgách Zsóza 2. Czobor Erzse)	II. Ferencz † (Perényi (Révai György) Gábor)	Anna (Perényi (Révai György) Gábor)	Kata (Tökölly István)	Orsolya (1. Gyulaffy Balásné majd kam. elnök 1543.) Árvai főisp. (1. Kosztka Bora 2. Zríny Kata)
------------------------------------	---	---	---	-----------------------------	--

Zsuzsi (1. Perényi (Jakussich István András)	Judit (1. Erdődy (Illés- Kristóf házy 2. Draskovich Gáspár) János)	Bora (1. Erdődy (Illés- Kristóf házy 2. Draskovich Gáspár) János)	Ilona (1. Erdődy (Illés- Kristóf házy 2. Draskovich Gáspár) János)	Imre árvai főisp. † 1621. (Nyáry Krisztina)	Mária (Vizkelethy Mihály) †	Kata (Tökölly István)	Anna (Szu- nyogh János)
--	--	---	--	---	--------------------------------------	-----------------------------	----------------------------------

Erzse † 1642. (gr. Eszterházy István)	Krisztina sz. 1622. † 1632.
---	--------------------------------



I. Györgynek fia II. Márton Szepesvár parancsnoka volt és azt a hussiták ellen minden cselszövésnek ellen is megvédé, mely hűségét I. Mátyás király 1465-ben Sáros megyei Vörös-vágás helység adományzásával jutalmazá. Hat fia maradt: 1. II. György 1543-ban apátúr volt; 2. III. János még 1503. előtt elhalt magnélkül; 3. Zsigmond papságra lépven, 1501-ben szerémi választott püspök, majd fejevári prépost és kir. titkár, 1504-ben már nyitrai, 1505-ben erdélyi, 1506-ban már váradi püspöknek olvassuk. 4. Péter, 1496-ban a kalocsai érsektől Rómába küldetett követségbe, 1505-ben Abaujvármegye követe volt, meghalt 1513. körül, özvegyen s gyermekekenél hagyva nejét Rákóczy Dorotttyát. 5. III. Márton 1503-ban élt, midőn testvéreivel és rokonaival bethlenfalvi egy kúria kiváltásáról gondoskodott. 6. Gáspár szepesi kanonok volt. Ezekben II. Márton ága kihalt.

II. János és testvére Teofil két ágat alapítottak, mely mindkettő a XVII. század közepéig virágzott, lássuk előbb II. János ágát, s azután Teofil ágát a II. táblázaton.

II. János azon kereskedelmi szelleménél fogva, melylyel családja birt, megveté alapját családja gazdagságának és jövőjének. Mint krakkói polgármester fiával III. Györggyel együtt 1490-ben oct. 9-én örökáron megszerzé Corvin Jánostól, ennek a bányavárosokban birt bányáit és majorságait. <sup>1)</sup> „E birtok lőn a Thurzó nemzetség későbbi gazdagságának és hatalmának alapja. Az ügyes Thurzó János — írja Horváth Mih. — és még ügyesebb fia a bánya-művelésben <sup>2)</sup> nem kevésbé, mint a haszonbérbe vett besztercebányai rézbányák és kereskedésben rövid idő alatt roppant előmenetelt tőn, kivált miután Ulászlótól 1496-ban engedelmet nyert olvasztókat állítani, mik eddig az országban nem léteztek. Ő ekként György fiával oly nagy kincseket gyűjtött össze, hogy II. Ulászló királyt és nejét Anna királynét jobbra ő segítette ki gyakran előfordult pénzzavaraikból.“

„Anna királyné és általa vezetett férje, a király, a szolgálatokért kegyelmeikkel halmozták el a két Thurzót. De minden kegyelmek közt leghasznosabb volt ezekre nézve az, hogy a királyné őket a bányavárosokban kamara grófjaivá nevezte; és még inkább az, hogy az egyre szaporodott kölcsönök fejében, a bányavárosokat és Zólyomvárát nekik és örökösöknek, a kölcsönzött összegek visszafizetéseig

<sup>1)</sup> Hatvani Mih. Rajzok a Magyar Történelemből 69.

<sup>2)</sup> Az érczolvasztást Velenczében tanulmányozta.

1505-ben zálogba adta.<sup>1)</sup> Mennyi sikerrel működtek a Thurzók a bányászat körül a Fugger családdal együtt, és mily haszonleső, és mennyi csalást követtek el a külföldön űzött réz-kereskedéssel, nem ide tartozik elmondani.<sup>2)</sup> Az kétségen kívül áll, hogy roppant haszon dőlt évenként erszényeikbe. II. János meghalt 1508-ban. Két neje volt, az elsőtől, kinek neve nincs tudva, lett IV. János és Szaniszló, amaz boroszlói, emez olmüci püspök, ki meghalt 1540. april. 7-én. Második nejétől Beck Magdolnától születtek: III. György, I. Elek, V. János, Kata († 1535.) Fugger Rajmundné, Magdolna Popst Czirjékné, és Margit Perényi Péterné. Ezek közül

III. György már atyja idejében a bányászat művelésében kitanulva, és meg annak életében Fugger Annát nőül vévén, a hasonló jellemű és szellemű családba sógorosodva, atyja halála után bánya kamara gróf lett, és családi javait hasonlóan szaporította. Azoában korán elbetegedve, Augsburgba vonult és ott halt meg 1521-ben mart. 19-kén.<sup>3)</sup> Nejétől Fugger Annától öt gyermeke volt: I. Bernát, Miklós (ki magnélkül elhalt) Veronika warthauseni Schaad Jánosné, Mária Gebhard Jánosné, és Kristóf, az elsőről és utolsóról alább emlékezünk.

I. Elek elődjei nyomán a bányaművelésnek szintén barátja lön, 1521-ben már körmöci kamara gróf és kir. főkomornok mester volt, majd kir. kincstárnok lett, 1525-ben már tárnokmester, végre pedig országbiró. Noha utóbb a bányák esáktornyai Ernuth János kezébe kerültek adomány és zálogjogon, mindazáltal a Thurzó család a Fuggerokkal együtt azokat haszonbérbe tartották a régi gazdálkodási rendszerben.<sup>3)</sup> mig végre ezen önző, haszonleső egyedáruságnak egy kissé mélyebb belátás és erély végett nem vetett. Thurzó I. Elek 1523-ban kapta Mária királynétól Vöröskő várát Pozony megyében, melyet azonban a Fuggereknek eladott. A Mohácsi vész után János királyt mellözve, I. Ferdinándhoz állott határozottan, és ettől 1527-ben kapta a Szapolyayak birtokaiból Szepesvárát több másokkal. Meghalt 1543. jan. 25-én. Eltemettetett Lőcsén. Első nejétől Zathmári Annától semmi, második nejétől ormosdi Székely Magdolnától csak két leánya maradt: Anna Báthori András országbiró neje, és Erzsébet elő-

<sup>1)</sup> Hatvani id. m.

<sup>2)</sup> Tudott latinúl, lengyelül és magyarúl.

<sup>3)</sup> Hatvani id. m. és Thurnschwamb Wagnernél *Analecta Séeus*. IV.



ször Pernstein Jaraszló, 2. Ungnad Ádám, 3-szor gr. Salmis Gyula hitvese.

V. János (II. Jánosnak fia) nagyobbára Sziléziában lakott, míg testvére I. Elek visszahitta, ki végrendeletileg őt Szepes és Bajmóc várára nézve örökösévé tette, azonban a leány örökösökkel hosszas perbe keveredett, míg végre hat év után 1549-ben új adomány mellett is magát a birtokban megerősítheté, mely után Bajmócot bizonyos feltételek mellett Thurzó Ferencz nyitrai püspöknek és testvérének IV. Györgynek engedvén; maga Szepes várában élt. Szepes megye főispánja volt. Meghalt nőtlenül 1558. évi mart. 29-én kora 66. évében.

I. Bernát (III. Györgynek fia) többnyire külföldön Augsburgban, vagy Ausztriában lakott. A gróf Hardegg családtól megvén a Grawenecki uradalmat, erről is írta előnevét. Ugyan ott meg is halt 1551. dec. 4-én. Nejétől Neydeck Katától a táblán látható gyermekei maradtak, kik közül csak egy leány Felicitas ment férjhez magyar emberhez, Dóczy Gáborhoz, a többi künn maradt. Egy fia II. Bernát elhalt testvérei után a künn lévő birtokokat kapta kezébe, mind a mellett perelt a magyarországiakért is, és 1588-ban rokonát II. Szaniszlót megidézvén, Bajmócban is részesült. Élt még 1594-ben is. Nejétől Saurau Ilonától egy leánya marad: Benigna, előbb Lembach Jánosné, utóbb Stahremberg Jánosné, kiben I. Bernát ága kihalt.

I. Kristóf (III. Györgynek fia) többnyire Augsburgban lakott, hol díszes házában kívül, melyet még atyja szerzett, egyéb tetemes jószágga volt; különben mint beteges ember, rövid életet élt. Első nejének Erdődy Zsuzsát olvasom. <sup>1)</sup> Másik neje horgau Rhelinger Magdolna volt, ettől hat gyermeke maradt: 1. II. Szaniszló, kiről alább. 2. Jeromos, ki Schavnikot birta, bojniczi bárónak iratott. 1564-ben tett végrendeletet <sup>2)</sup>, és 1576-ban meghalt. 3. II. Elek, kiről alább. 4. Anna előbb Welz Kristófné, utóbb Khevenhüller Györgyné. 5. Magdolna De Gera Rázmán neje, és 6. II. Kristóf, ki magnélkül halt meg ifjú korában. Ezek közül

II. Szaniszló Szepes vármegye főispánja volt 1559—1583-ig, A Szepességen Luther tanainak ápolója. Utóbb Augsburgba ment, ott halt meg 1586. jul. 6-án kora 55. évében. Első neje — ha Wagner nem téved — a Széchyek rimaszécsi ágából volt. A másik — és ez

<sup>1)</sup> Rajcsányinál. De ez III. Kristóf neje volt Wagner szerint.

<sup>2)</sup> Wagner Analecta Scepus. I. p. 184.

bizonyos — deveseri Choron János, kabolai báró, leánya Kata volt, kivel 1563-ban Bécsben tartá menyegzőjét. De gyermekei nem maradtak. Testvére

II. Elek bátyja után 1584-től Szepes vármegye főispánja, és 1488-ban már a szepesi kamara igazgatója volt. Ő már Szepes vármegye, és Szepes föld örökös főispánjának és Szepesi bárónak iratott. Meghalt 1594. mart. 5-én, eltemettetett Lőcsén. 1569-ben vette nőül a szigetvári hős Zrínyi Miklósnak leányát Borbálát, kitől tizenegy gyermeke közül négy ifjú korban elhalt, a többiek ezek: 1. III. Szaniszló, kiről alább. 2. II. Miklós, kiről alább. 3. III. Kristóf, kiről alább. 3. III. Elek, ki 1597-ben kora 13. évében halt meg, és Galgócson temettetett. 5. Magdolna szerdahelyi Dersffy Ferencz sárosi főispán neje. 6. Mária előbb Dóczy Gáborné, ennek kora halálával Rottal Jánosné. 7. Zsuzsanna 1598-tól Forgách Zsigmond utóbb nádor neje. <sup>1)</sup> A fiúk közül csak III. Szaniszló terjeszté tovább családját, lássuk tehát előbb magba szakadt testvéreit, s azután őt.

II. Miklós külföldön iskoláztatott. Haza jövéen osztályrészül a bajmóczi és galgóczi urodat kapta, és ezekben élt haláláig. 1608-ban II. Mátyás koronázásán Kun ország zászlóját vitte. Meghalt 1609. dec. 27-én Galgócson, hol a következő évi febr. 2-án eltemettetett. Neje Zerau, vagy Saurau Anna-Mária volt, kitől gyermeke nem maradt, és ki utóbb Kolonich Stegfriedhez ment nőül.

III. Kristóf Szepes föld örökös ura, báró, arany sark. vitéz, és kir. kamarás, 1603-ban Szepes és Sáros vármegye főispánja volt. Bocskaynak híve. A Luther tanától a kath. egyházba tért, de végre ismét az ágostai evang. egyház híve lőn, és a Szepes-várallyai zsinatot tartatá. Meghalt 1614. april. 7-én, kora 31. évében. Eltemették Lőcsén. <sup>2)</sup> Neje Erdődy Zsuzsanna, a kath. vallás buzgó híve és pártolója, 11 évig gyászolta mint özvegy férjét, kitől gyermeke nem maradt, meghalt 1633-ban.

III. Szaniszló szül. Bajmócson 1576. július 24-én. Tanult külföldön, tudott — mint majd minden Thurzó — magyarul, latinul, németül és csehül. Ifjabb korában a hadi pályán is részt vett. Testvére III. Kristóf halála után 1614-ben Szepes vármegye főispánja, majd főpohárnok mester lett. Bethlen ellenében a nikolsburgi béke kötésnél is szerepelt. 1622-ben a soproni országgyűlésen nádorrá választá-

<sup>1)</sup> Tehát Wagner szerint Forgách Zsigmond második neje nem Thuróczy, hanem Thurzó Zsuzsanna volt. *Analecta Scepus.* IV. 138.

<sup>2)</sup> Wagner *Analect. Scepus.* II. 351. III. 228. IV. 128.



tott. Meghalt 1625. máj. 1-én, kora 49. évében, és Lőcsén temettetett. <sup>1)</sup> Némelyek szerint háromszor nősült, de bizonyos csak az, hogy neje köpcsényi báró Liszti Anna volt, ki, mint özvegy másodszor Pogrányi Györgyhöz a Thurzók egykori tisztartójához ment férjhez, és kitől gyermekei: Thurzó Pál, Erzsé és István korán elhalván, csak IV. Szaniszló, Ádám, Mihály és Éva (mh. 1627.) Pográny Istvánné maradtak.

IV. Szaniszló atyja halála után 1625-től Szepes vármegye főispánja. Meghalt Bajmócson 1627. dec. 14-én. Nejétől Czobor Annától egy fia maradt: V. Szaniszló, ki atyja előtt sirba szállt.

Ádám 1628-tól szintén Szepes vármegye főispánja volt. Mint Eszterházy nádor udvarába járatos, testvérével Mihálylyal együtt a kath. hitre tért, és annak buzgó híve lett. Meghalt utódok nélkül 1635. nov. 16-án. 1627-ben jun. 21-én jegyzé nőül Széchy György leányát Borbálát, kivel 1629. ján. 17-én tartá lakadalmát, és kitől gyermeke nem maradván, az özvegy Széchy Bora utóbb gr. Forgách Ádámmal ment férjhez.

Mihály a Thurzók ez ágának utolsó sarjadéka, 1635-től Szepes megye főispánja volt. Beteges ember lévén, és utódokat nem remélvén, javait kezdé elzalogítani és másoknak beírni, azonban 1636. év elején meghalt, ágát sirba vivén. Özvegye veglai Horváth Ilona 1660-ig hordá özvegyi ruháját, a midőn meghalt, és Nagyszombatban temettetett.

A Thurzók másik ágát, mely árvai ágának neveztetik (mint a II. láblán látható) I. Györgynek fia Teofil alapítá.

Teofil részesült 1479-ben azon kir. adományban, melyben Mátyás király a családnak Sáros megyei némely javait megerősíté. Neje kettő volt, az első Borbála 1489-ben, a másik Anna nevezetű 1493. előtt lett nejévé. Ezek egyike kassai Magyar Balás erdélyi vajda leánya volt. Ez utóbbtól lett leánya Kata Berthóti Ferenczné. Volt egy fia is

VI. János, ki sántának neveztetett, és ki 1534. előtt meghalt, mert ekkor Anna nevű nejét már özvegynek olvassuk. Ettől öt gyermeke maradt: 1. Kata előbb bessei Farkas Ferencznek, utóbb nováki Majthényi Urielnek neje. 2. Anna előbb lévai Cheh Gáborné († 1542.) utóbb Balassa Menyhértne († 1567.) 3. IV. György, ki

<sup>1)</sup> Életrajza olv. Kölesey Vincze és Melczer, Nemzeti Plutarkus III. köt. 45. lap. És a halotti beszéd, mely fölötte mondatott. Lásd Hrabecius és Hrochot nevek alatt az Egyetemi könyvtárban.

1549-ben Szepes megyei Richnóra adományt vitt és maguélkül meghalt. 4. Zsófia Nagy Balásné. <sup>1)</sup> 5. végre Ferencz.

Most nevezett Ferencz előbb az egyházi pályára lépett, és Olaszországban végezvén tanulmányait, 1534-ben nyitrai püspök, és emellett a pozsonyi kamara elnöke lett. Azonban ágazata kihalásnak indulván; mások szerint <sup>2)</sup> pedig, hogy püspöki 12 évi jövedelmeit és a kamarai igazgatóságból gyűjtött kincsét élvezhesse, 1557-ben a püspökséget oda hagyá, és nőül vette Kosztka Miklós leányát Borbálát, ki azonban magtalanul halt el, másodszor ismét megnősült, feleségül vévén a hős Zrínyi Miklós leányát Katalint. Első nejével még a Lietavai és Árvai várak és uradalmak birtokába helyezé magát, és utóbb királyi fő udvarmester lett. Meghalt 1576-ban, némelyek szerint kigyó marta sebek következtében. Özvegye utóbb Forgách Imréhez ment férjhez. Thurzó Ferencznek második házasságából született hat gyermek, u. m. 1. Ágnes Kis-Serényi Ferenczné, 2. V. György, kiről alább, 3. II. Ferencz, ki 1574-ben atyjával Trencsin megyei Hrussó, Richo és Bicsei vár és uradalmak adományzásában részt vett, és ifjan elhalt. 4. Anna Perényi Györgyné. 5. Kata Révay Gáborné. 6. Orsolya előbb ráthoti Gyulaffy Istvánnak, utóbb ablanczkürthi Ghyczy Ferencznek hitvese.

V. György született Lietaván 1567. sept. 2-án. Ifjabb korában a hadi pályán szerzett érdemeket, ezek tekintetéből 1598-ban már kir. tanácsos, majd fő pohárnok; utóbb fő asztalnok mester volt. 1606-ban családjára megkapta Árva vármegye örökös főispánságát. <sup>3)</sup> 1607-ben kapta nemzetségi czímerének meg bővítését, úgy, mint főlebb a metszvényben látható. 1609. dec. 7-én nádorrá választatott. <sup>4)</sup> Meghalt 1616. dec. 24-én kora 49. évében. <sup>5)</sup> Első neje volt ghymeszi Forgách Zsófia, ki

<sup>1)</sup> L. Jászói Convent de Ao. 1543. Protoc. C. Protoc. fasc. 98. nro 201. Wagner e Zsófiát nem említi.

<sup>2)</sup> Szörényi Wagnernél IV. 103.

<sup>3)</sup> Az oklevél Analect. Scepus IV. 117.

<sup>4)</sup> L. életét Kölesy Vincze és Melczer Nemzeti Plutarkus II. 68. Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1824. évfoly. 168. lap. Felső-Magyarországi Műnerva 1829. II. k. 233. és 1847. évf. 168. lap.

<sup>5)</sup> Érdekesnek vélem ide írni czímet azon gyászbeszédnek, melyet fölötté a bajmóczi ev. lelkész Hrochot Abrahamides Izsák tartott, és mely Imre fiának ajánlva kinyomatott ily czím alatt: „Oratio Exequialis Illustrissimo p. m. Comiti ac Domino D. Georgio Thurzoni de Bethlenfalva, Comiti de Árva, ejusdemq. Cottus Arwen. perpetuo Comiti, Regni Hungariae Palatino, Judici Cumano-rum, Sac. Caes. Regiae. Mattis intimo Consiliario et per Hung. Locumtenenti etc. In



szülésben halt el 1590-ben; ettől lettek leányai: a) Zsuzsanna előbb Perényi Istvánné, 2-szor Czobor Mihályné, 3-szor Amade Istvánné 4-szer Veysko Fridrikné, b) Judit 1607-től Jakussich Andrásné, és c) Ferencz, ki korán elhalt; második neje volt Czobor Erzsébet kit 1592-ben vett nőül, kitől lettek gyermekei: d) János, korán elhalt, e) Borbála előbb Erdődy Kristófné, utóbb Draskovich Jánosné. f) Ilona (†1648) gróf Illésházy Gáspérné. g) Imre, kiről alább, h) Mária 1618-tól Szeptencz ujfalussi Vizkelethy Mihályné. i) Kata 1620-tól Tököly Istvánné. k) Anna 1622-től báró Szunyogh János második neje, l) Erzsé és m) Zsófia pártában haltak el.

Imre szül. 1589. sept. 11-én. Tanúlt Wittebergben, 1617-ben át vette az Árva megyei főispánságot, 1618-ban nőül vette bedeghi Nyáry Krisztinát, kivel nov. 15-én K.-Helmeczen tartá menyegzőjét. <sup>1)</sup> 1621-ben mint Bethlen biztosa vett részt a nikolsburgi békekötésben. Ugyan ott halt meg 1621. oct. 19-én, kora 24. évében. <sup>2)</sup> Eltemettetett Árva várában a kápolnában. Benne, mert fia nem maradt, a Thurzók árvai ága is kihalt, és így az Árva-lietavai uradalmak osztatlan a tőle, és nővéreitől származó leány ivadék által biratik máiglan. Nejétől bedeghi Nyáry Krisztinától, (ki utóbb 1624-ben Eszterházy Miklóshoz az utóbb híres nádorhoz ment férjhez) két leánya maradt; a fiatalabb Krisztina (posthuma) szül. 1622-ben april 25-én, meghalt 1632. mart. 22-én, az idősb Erzsébet szül. 1621. febr. 20-án, férjhez ment 1638. sept. 26-án. gr. Eszterházy Istvánhoz, ki 1641-ben hagyta őt özvegyen, maga Erzsébet meghalt 1642. jul. 4-én.

A család czímerét fennebb a metszvény ábrázolja, ez négy felé osztott vért, melynek közepét kisebb vért foglalja el, és arany udvarban két fejű koronás fekete sast mutat; a vért 1. és 4. vörös udvarában koronás oroszlán emelkedik fel, a 2. és 3. kék udvarban hátulsó lábain fehér egyszarvú ágaskodik. A vért fölött két koronás sisak lát-

*publico luctu, cum mortales suae Cels. exuviae funeratione solenni, undecimo Calend. Martii h. e. 19. Febr. Anno 1617. Monumento Majorum in Templo Bgischensi conderentur, dicta et recitata ab Isaaco Abrahamide Hrochotio Ecclesiae Baymocen. Pastore et Praeposito et earum, quae per Collum Posonien. Nitrien. Barsien. Augustanam confessionem amplectuntur, Superattendente. Leutschoviae excudebat Daniel Schultz, Anno Dni 1617."* 4 r.

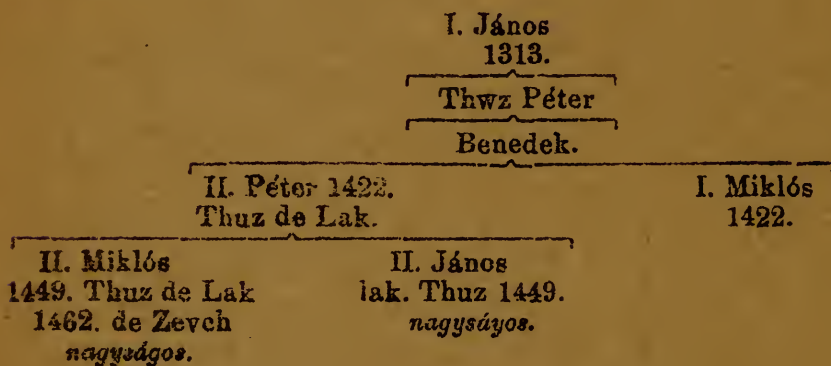
<sup>1)</sup> Bocatius János a menyegzőre írt latin versei kinyomattak: „Anser nuptialis“ czím alatt. Megvan az egyet. könyvtárban, ebben a család azon czímere is látható, melyet itt a metszvény ábrázol.

<sup>2)</sup> Életét közli Kovacsóczy Arpádia I. köt. — 1618. évi naplóját. Hormayr, Taschenbuch 1848. évi foly. 128. lap.

sziik, a jobb oldaliból koronás oroszlán, a baloldaliból fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. <sup>1)</sup>

**Thurzó család.** (Nosziczi) — *Lásd Turzó cs.*

**Thúz család.** (Laki †) Ős régi kihalt család, mely a B ő (Bw) genusból eredt a Minser, Kürtössy stb. családdal együtt és a XIII. század végén élt Comes Trepk fiaiban ágazott szét. Ezen Trepknek egyik fia János, ki 1313-ban élt, alapította a Thúz családot. Jánosnak fia Péter már Thwz-nak íratott, tőle néhány ízen a családfa <sup>2)</sup> így sarjadzott:



I. Mátyás király korából két Thúz tűnt fel; Osvald, ki előbb veszprémi pap, majd zágrábi püspök lett 1465-ben. Meghalt Csazmán 1498-ban, temettetett Zágrábban. <sup>3)</sup> Ez Osvald Sz. Lászlóról írta előnevét. Lehet, hogy a táblán álló I. Miklóstól származott.

A másik Thúz keresztnéve szerint János volt, kit nem mérünk II. Péter fiával II. Jánossal azonosnak tartani. Lehet, hogy annak fia volt. Ezen János 1477-ben már Horvát ország egyik bánja volt. <sup>4)</sup> Ő azon Laki Thúz János, kinek várkastélyát az 1464. évi orsz. gyű.

<sup>1)</sup> E czímer meg van ércz-lemezen a nmti muzeumban ily fölírással: „*Illustrissima Dna. Dna. Helena Thurzó de Bethlenfalva, Comitissa perp. d. Arva 1641.*“ Latható Boccatus J. „*Anser Nuptialis*“ című versei mellett is. Leírja Bel M. in *Adparatu ad Historiam* pag. 364. Wagner Anal. IV. 60. említi ugyan az P. III. p. 153. Bel M. három rózsát is említ az oroszlánok alatt, de ezt másutt nem találjuk; ezt a Trophaeum Estoras. tábláiról az Eszterházy czímer után vélhette.

<sup>2)</sup> Történelmi tár VI. köt. 41. s köv. Ezen adatok megczáfolják azon véleményt is, mintha Thúz János keresztelt zsidó lett volna.

<sup>3)</sup> Budai Fer. Polg. Lexikon III. 413—415.

<sup>4)</sup> Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 34.



lés 10. törvényczikkelye a lerontandók közül kivette. 1470-ben rokonától az említett Osváld püspöktől Blagussa várát kapta, melyre Mátyás király consensust adott. Ezen kívül szerzett többet is. Bonfin szerint 1480-ban Mátyás király a zágrábi törvényszék elé idéztetvén, meg nem jelent, hanem összeszedvén hatvan ezer aranyat, gyermekeivel együtt Velenczébe költözött, és ott a patriciusok közé vétetett. <sup>1)</sup>

Utánna nyomát nem találjuk a laki Thúz családnak.

Más Túz nevű nevű nemes család lehetett az, melyből Túz István 1684-ben a nógrádi nemesek közt olvasható.

**Thynan család.** (Biki) Kihalt. Közülök Biky Thynan fia Tamás 1387-ben Zsigmond királytól Vas megyei Konota helységre kapott adományt, és abba őt a vasvári káptalan beiktatta.

**Thythews család.** (Báth monostori). Nevét sokféleképen találjuk az okmányokban. Az első, kit közülök ismerünk, Thewthews nemes vitéz, kinek 1346-ban a budai kórházi rend a szent-endrei malom felét adja. <sup>2)</sup> Ő ugyan az, kit 1350-ben már az ország zászlóssai közt találunk: Theutus név alatt, mint fő ajtónállót. <sup>3)</sup> 1351-ben pedig a törvénykönyben Thewthews név alatt. Innen, úgy látszik a család neve hangzásilag Tötös volt.

A XV. század végén élt báth-monostori Thötös László, kinek Orsolya nevű nejétől a családja <sup>4)</sup> így áll:

I. László (N. Orsolya)	
II. László †	Orsolya 1530. körül (Kis-Várdai Jánosné)

Orsolyával, Lászlónak leányával Várdai János e család tetemes jószágait örökké Bars, Hont, Fejér, Bodrog, Tolna megyében. <sup>5)</sup>

Orsolyával egykorúnak iratik Thötös Zsófia Zerdahelyi Dersffy Dersné. <sup>6)</sup>

Lászlónak fiául László helyett Imrét nevezi Lehoczky. <sup>7)</sup>

<sup>1)</sup> Budai F. Hist. Lexikon III. k. 416.

<sup>2)</sup> Fejér Cod. diplom. tomo IX. vol. 1. pag. 435.

<sup>3)</sup> Ugyan ott p. 761.

<sup>4)</sup> Geneal. auth. tomo II.

<sup>5)</sup> Ugyan ott.

<sup>6)</sup> Wagner Coll. geneal. dec. II. 73.

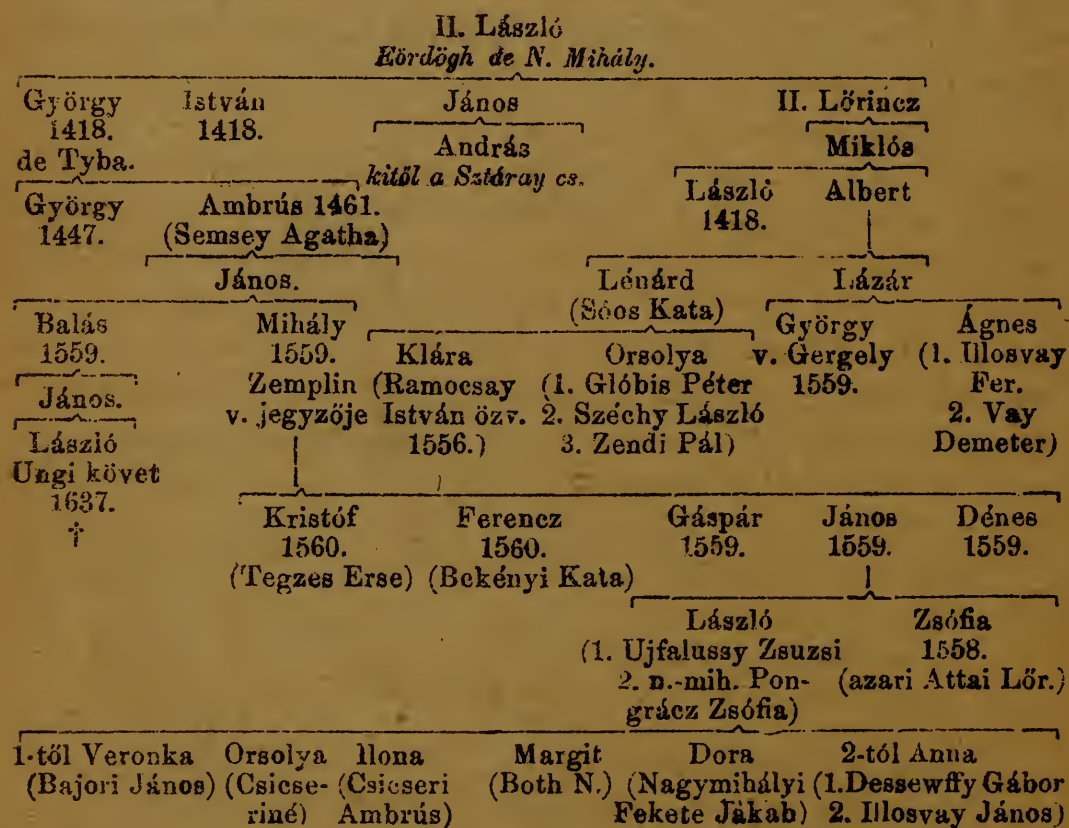
<sup>7)</sup> Lehoczky Stemma. II. 417.

**Tibád család.** (Kadicsfalvi) Erdélyi székely család. Közülök Ferencz 1794-ben Udvarhely székben törvényszéki ülnök, Ferencz 1815-ben ugyan ott főjegyző; János ott a kir. kincstárnál hivatalnok 1848. előtt; Róza Török Dánielné Kadicsfalván.

**Tibáld család.** (Körös-pataki) Szintén székely eredetű. István Háromszékben 1794-ben dulló, 1815-ben törvényszéki ülnök, és a sepsi és miklósvári unitária egyház megye főügyelő gondnoka. Antal ott adóíró biztos 1837. körül. Mihály a sepsi és Miklósvári unitária egyház megye gondnoka.

**Tibay család.** (Tibai †) Ős régi kihalt család, mely elő és vezetéknevét az Ung megyei Tiba helységről vette; és e szerint megkülömböztetendő azon Tibay családtól, mely Gömör megyei Tiba helységből eredt, s mai napság nagyobbára Tolna megyében él, mint alább látandjuk.

Az űs Tibay család eredetét, mely a Sztáray-akéval közös, már e munka X. köt. 857. s köv. lapjain említettük, ugyan ott a 859. lapon törzseit nagy-mihályi Eördögh II. László két fiában Györgyben és II. Lőrinczben kijelöltük, kiktől most itt a családfát következő leg <sup>1)</sup> közölhetjük:



<sup>1)</sup> Wagner Tab. gen. tab. XLVI. stb.



Azon fölül, mit e családról a X. köt. 865. és köv. lapjain olvashatni, keveset mondhatunk.

Ambrúsnak unokája Mihály deák (litteratus) 1559-ben Zemplin vármegye jegyzője volt. <sup>1)</sup> Ennek egyik fia Kristóf többekkel 1560-ban Sáros megyei Buzló pusztára adományt kap. <sup>2)</sup> Testvérének Ferencznek nejét Beökönyi Katát 1560-ban Zirmay Lajos idézteti. <sup>3)</sup>

Lázárnak fia Gergely (másutt György) volt, ennek leány testvérei utáni utódai 1602-ben osztoztak meg a Tibay család jószágán. <sup>4)</sup>

Balásznak fia János élt 1607-ben is, ennek fia László 1637-ben Ung megye országgyűlési követe volt. <sup>5)</sup>

1607-ben éltek a Tibay családból Gáspár és Márton, (mint a X. köt. 865. lapján említetnek) de itt a családfán nem találhatók.

Utolsó férfi tagja a családnak — úgy látszik — Mihálynak unokája László volt, ki a XVII. században halt ki, két rendbeli házasságából csak hat leánya maradván.

Pótlólag azon Tibayakra nézve, kik e nevet viselve a X. köt. 859. lapján láthatók, megjegyezhetjük még, hogy az ott látható Jósának fia volt Pelbárt, ki az atyjával együtt 1428. évi okmányban, mint élők, említetnek.

**Tibay család.** (Tibai) Gömör megyei nemes család, mely azon megyei Tiba helységről ered, s ottan birtokos volt. A múlt században 1718-ban ott élt Tibay Péter, kinek fia Mihály előbb Esztergom megyei Nagy Sáptra költözött, majd haza szándékozván telepedni, Gömör megyétől 1718. maj. 17-én nemesi bizonyítványt kapott, elismerván őt abban rokonának unoka testvére Tibay Ferencz is. Ezen nemesi bizonyítvánnyal nevezett Mihály Tolna megyébe telepedett, és azt ott 1728. sept. 16-án kihirdetteté.

A családfa <sup>6)</sup> következő:

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. hist. 328.

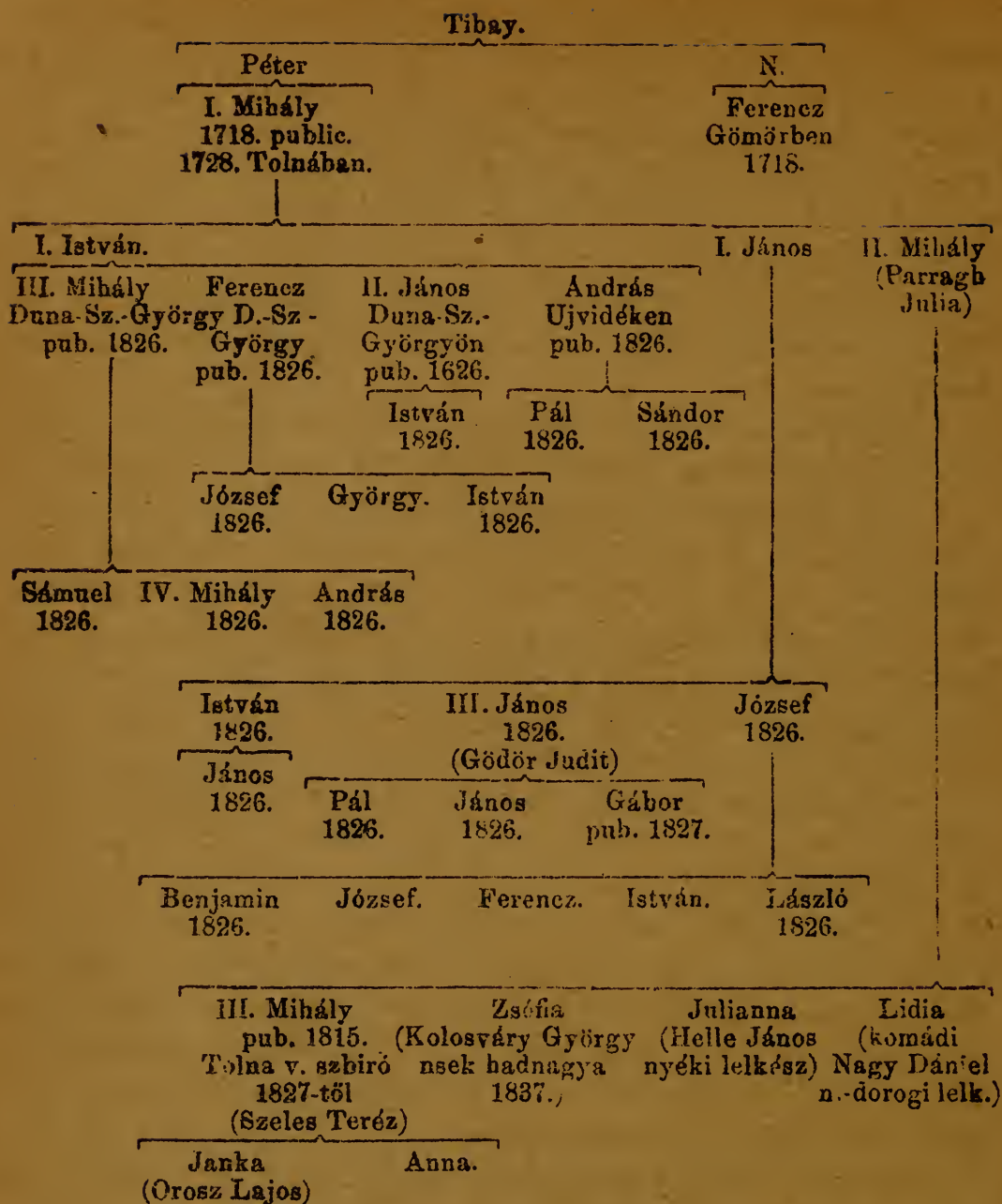
<sup>2)</sup> Liber regius fol. 200.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Ugocsa pag. 18.

<sup>4)</sup> Registrum Lrarum Gyulaffyánuorum a nztí Muzeumban kézirat fol. lat. nro 2340. sz.

<sup>5)</sup> Lehoczky Stemmat. I. 215.

<sup>6)</sup> Tolna megyének 1826. nro 23. és 1827. aug. 29-án kelt nemesi bizonyítványai szerint.



A családfán álló I. Mihály fiának II. Mihálynak ága Tolna megyében 1815. nov. 21-én 2502. szám alatt hirdetteté ki nemességét. Ez ágból III. Mihály Tolna megyének előbb rendsz. esküdtje, 1827. oct. 22-től alszolgabirája volt. Nővérei a táblán láthatók.

I. Mihálynak másik két fiától I. Istvántól és I. Jánostól származott unokái, és pedig István ága Andráson kívül, ki Ujvidékre telepedett, nagyobbára Duna sz. Györgyön lakozó, fiaikkal együtt Tolna megyétől 1826. nov. 23-án, és pótlolag III. Jánosnak Gödör Judittól született Gábor fiára nézve 1827. aug. 29-én kapták ki a nemességüket elismerő bizonyítványt.



**Tibold család.** (Tibold-Daróczi †) Borsod vármegye ős régi családja, mely az Ursur nemzetségből (genus) eredt, és melyből Tibold mesternek fia Tibold, és ennek gyermekei László, János és Mihály többi vérrokonakkal együtt al-Kaacs másképp Darócz és egyéb javaikon az egri káptalan előtt 1347-ben osztoztak meg. <sup>1)</sup>

A család a XVII. század végén kihalt, legalább most ily nevű nemes Tibold-Daróczon nem bir, és Fényes szerint 1714. előtt Tibold Zsigmond kihalása címén más családok nyertek a daróczi birtokra adományt. <sup>2)</sup>

Iratott nevök Thybolth, Thibolt stb. alakban is.

**Tibold család.** Tibold Ádám és György 1790-ben II. Leopold királytól kaptak czímeres nemeslevelet.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva, — ugyan ily alak emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék mindkét oldalról aranykék. <sup>3)</sup>

**Tiboldy család.** (Tiboldi) Erdélyben honos, közülök Sámuel 1815—46. Fogaras vidéki ügyvéd.

**Tiboldy család.** (M.-Andrásfalvi) közülök Dániel Kővárvidéki aljegyző 1848. előtt.

**Tibolth család.** Tibolth Mihály és Ferencz 1799-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemeslevelet.

Czímerök <sup>4)</sup> a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, ballábalával kettős ezüst keresztet tartva. A vért fölötti sisak koronáján fehér galamb áll szétterjesztett szárnyakkal piros csőrében zöld koszorút tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Kocsobai Tibolth László jelenleg m. kir. ud. kanczellariai titkár, és sz. István rendjének hírnöke.

**Tichy család.** Trencsin megyei nemes család. A czímeres nemeslevelet Tichy György kapta I. Leopold királytól 1660-ban, és azt azon évben Trencsin megyében kihirdetteté; 1666-ban pedig az eredeti armálist a megye levéltárába beadta.

<sup>1)</sup> Cod. dipl. tomo IX. vol. y. 529.

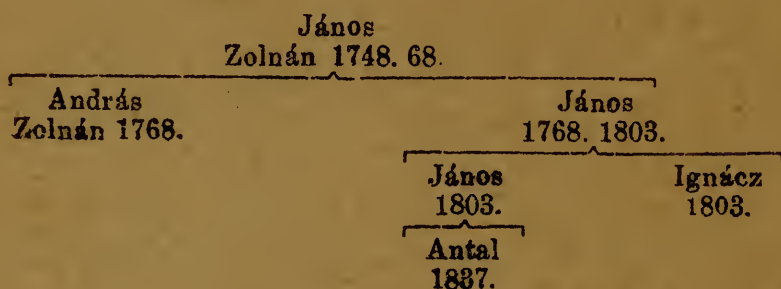
<sup>2)</sup> Fényes, Geographiai Szótár I. 243. hol Tibold helyett sajtó-hibából T a b o l d név áll.

<sup>3)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>4)</sup> Ugyan ott.

A család nagyobbára Zolna városában lakozik jelenleg is. A nemesi összeírások szerint 1748-ban ott élt János, 1768-ban ismét még János, s fiai András és János, 1803-ban János és fiai János és Ignác, 1837-ben Jánosnak fia Antal.<sup>1)</sup>

Ezek szerint a családfa így áll:



Tán e családnak ivadékai a következők is: Tichy Menyhért-József 1760-ban Késmárkon harminczados.

Tichy János a nagyvárad püspökség bihari számtartója, meghalt 1858. oct. 8. kora 38. évében. Nejétől Moenich Annától maradtak gyermekei Ilka és Irene.

Tichy Alajos N. Váradon nyomdász.

**Tieszenszky család.** Lásd *Tuchinszky cs.*

**Tieffenbach család,** vagy mint gyakran írják: Teufenbach. A XVI. században szerepelt hazánkban. Első, kit említhetünk, Kristóf, ki mint hadvezér Felső-Magyarország kapitányának is megtétele, mint ilyen ellen emelt panaszt 1596-ban az ország, és a 33. törvényczikk elrendelése, hogy Lónyay Albert elfoglalt javait adja vissza. Neje Dóczy Fruzsina volt, kinek mint már özvegynek hatalmaskodásai ellen szintén az 1600. évi országgyűlés 23. törv. czikke intézkedett.

Tieffenbach Rudolf 1622-ben nyerte meg a magyar honfűstést.<sup>2)</sup> Tán ennek fia György, kinek lindvai Bánffy Katalintól fia András, kinek leánya Anna Konezky Mihályné volt.

A család német eredetű, és úgy látszik, kihalt.

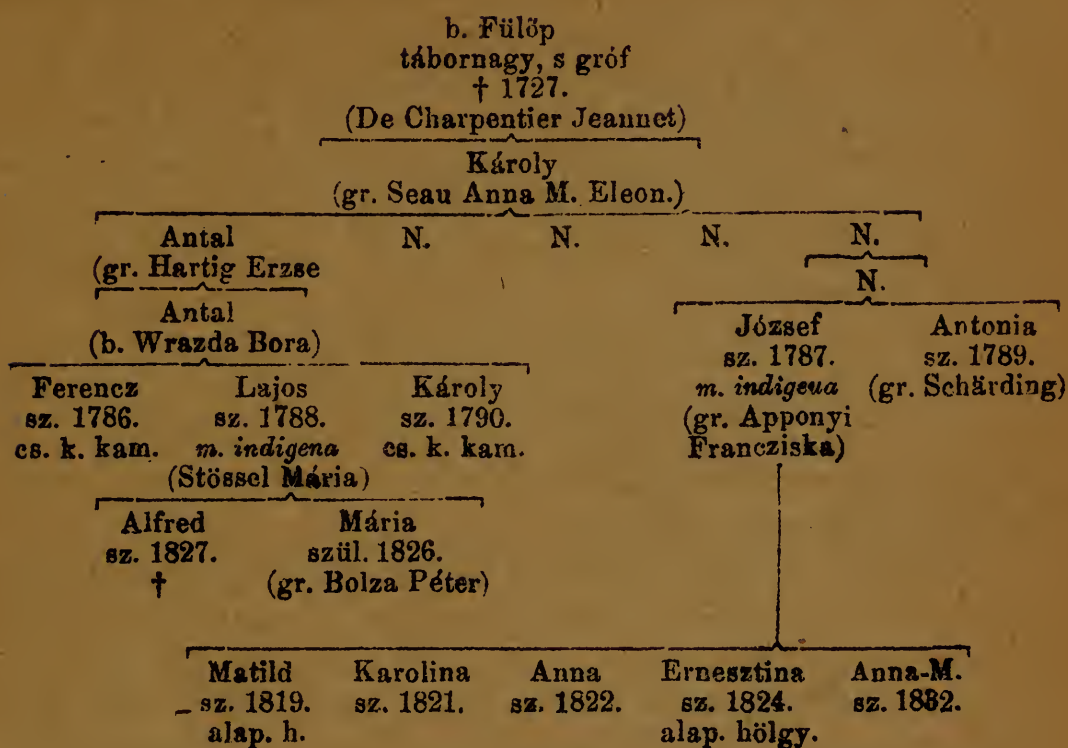
**Tige család.** Osztrák család, mely magát Lothringenből származtatja. Törzse Tige Gobert, ennek fia Fülöp báró lépett mint katona, osztrák szolgálatba, a Rákóczy forradalom ellen szolgált, mint tábornok. 1726. oct. 6-án grófságra emeltetett. Meghalt. 1727-ben. Fia Károly, kinek öt fia közül kettő maradt, két ágra terjesztvén csa-

<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>2)</sup> 1622: 79. törv. cz.



ládjakat, mindkettő Lajos és József 1827-ben magyar indigenatust kaptak. <sup>1)</sup> A családfa ez:



A család nagyobbára katonai pályán szolgált.

Czímerök vörös udvarban rojtos arany kereszt, és a jobb oldali felső szegletben kisebb arany kereszt.

**Tihanyi család.** (Ebeczki) Hont, Nógrád vármegyei régi nemes család, elszármazva, illetőleg birtokolva több megyében. Már a XVI. század közepén találjuk Tihanyi Istvánt, ki 1558-ban Wittebergában járta iskoláit. <sup>2)</sup>

A családot azonban Tihanyi Farkas alapította meg Hont vármegyében, ki — úgy látszik — nemességet Rudolf királytól kapott. Ezen Tihanyi Farkas Hont megyébe házasodott, nőül vévén Palojtay Farkas leányának Annának Nagy Lászlótól született leányát Palojthay másképp Nagy Katalint. Farkas 1611—1628. évi időzközben élt, és nejével a nemsokára kihalt Palojthay család után szép nemesi birtokokban részesült. Nejétől három fia maradt: I. János, <sup>3)</sup> Gergely és I. Miklós, ez utóbbi 1636. előtt a Viszocsányi Syprak családba

<sup>1)</sup> 1827: 42. és 44. törv. cz.

<sup>2)</sup> Bartholomaeides Memoria Ungarorum pag. 35.

<sup>3)</sup> Kit egy családfán hibásan Jóbnak írva talállok.

kázasodott, nőül vévén Viszocsányi Juditot, Viszocsányi László leányát, ezzel Trencsin megyében Viszocsányban, így Bars megyében több helyen (Szelezsényben, Kis-Endréden) birtokot kapott. <sup>1)</sup> Élt még 1663-ban is. <sup>2)</sup> De gyermekei András, István, Anna, kik 1637-ben említetnek, magnélkül haltak el, leánya Erzsébet élt 1699-ben, 1700-ban pedig már mint Siraky Andrásnak özvegye fordul elő. <sup>3)</sup>

Nevezett I. János és Gergely 1628-ban ellentmondanak anyjuk Palojthay Nagy Kata azon bevallásának, mely szerint az Felső vagy is Farkas-Palojthán 3 jobbágy telket és egy zsellért Gyürky Benedekre átruházott. <sup>4)</sup>

Gergely nőül vette disznósi Horváthy Annát, ettől két leánya és egy fia II. János maradt, ki 1650-ben családi birtokát elzálogította. Neje volt Voxith Horváth Erzsébet, kitől származó utódai végső nemzedéke közt a Palojtán lakott Jánosnak egyik fia Antal 1830-ban Hont megye aljegyzője volt.

I. János kétszer nősült, első neje ebeczki Ebeczky Zsófia volt, és ettől lett négy gyermeke: I. György, I. István, Judit Tarcsányi Jánosné, és Zsuzsa Veres Gáspárné utóbb Disznósy Gáspárné. E nejével öröklé Nógrád megyében az ebeczki birtokot, mely utóbb a család ez ágának adomány útján előnevet adott. Második neje volt Hont megyéből ináncsi Ebeczky Erzsébet, ettől született fia Imre, ki 1681-ben Hont vármegyében szolgabíró volt, <sup>5)</sup> és kiről egy krónikás azt írja, hogy Palojta helységbeli házában a kemence oldalából vérforrás fakadt. <sup>6)</sup> Leányában Zsuzsannában Gedey István nejében kihalt.

I. Jánosnak másik két fia u. m. I. György és I. István, két ágat alapított. Lássuk előbb I. György ágát.

I. György nejével Siraky Máriával nemzé Máriát Vadász Andrásné és III. Jánost, az idősbet, ki 1709—1727-ben élt, ennek fia II. Imre, ennek fiai V. János és Károly. Nevezett V. János

<sup>1)</sup> Sz.-benedeki Convent 1636. fasc. 45. nro 3. — 1637. fasc. 148. nro 24. — és Protoc. M. pag. 12. — Nyitrai kápt. 1638. Prot. 66. és 639. nro 23. és 284. item nro 30.

<sup>2)</sup> Sz.-benedeki Convent Prot. P. pag. 221.

<sup>3)</sup> Ugyan ott Prot. U. p. 217.

<sup>4)</sup> Sz.-benedeki Convent fasc. 21. nro 8.

<sup>5)</sup> 1681. évi 7. törv. czikk.

<sup>6)</sup> Babocsai Izsák, Fata Tarczaliensia — kiadta Rumi Gy. Monumenta Hungaria I. köt. 141. lapon.



hlres kir. táblai ügyvéd volt, lakott Hont megyei Terbegecz helységben meghalt 1826. dec. 20-kán kora 70. évében, maradtak gyermekei: egy leány Vajda Istvánné, és fiai Imre, ki elhalt, és Ignác, ki Hont megyében Királyfián él, és családja van.

A másik ág, mely I. Istvántól ered, Nógrád megyébe telepedett át, hol már I. István 1660—1684-ben található. Nejétől Dubraviczky Fruzsínától három fia maradt: I. Pál, II. István és Zsigmond, ki 1755-ben még gyámság alatt állt, és magnélkül halt ki.

I. Pál 1705—1734-ben a nógrádi nemesi lajstromokban említetik. Első nejétől Pongrácz Máriától egy fia III. István emberkort élt, nőül vette Géczy Klárát, de ága kibalt. I. Pálnak második nejétől Vajda Máriától fia II. Pál, ennek négy gyermeke között fia Gábor, kinek gyermekei közül János fia elhalván, él még Sámuel Nógrád megyében Ebeczken. Ennek két fia van: Béla Pesten biztosító intézeti hivatalnok, 1864-ben nőül vévén Tarcsányi Ilonát, és Ferencz tanuló.

I. Istvánnak másik fia II. István 1715—1755-ben élt, és ágát magasabbra emelte. Ő szerzett Nógrád megyei Ebeczk helység. beli birtokára adományt és innen ága az ebeczki előnevet viseli. Nejétől Nátkay Máriától (ki 1779-ben halt meg) hat gyermeke maradt, kik azonban családokat csak leány ágra terjeszték, kivéven a legidősbét I. Dánielt.

I. Dániel 1715. jan. 17-én született, és az azon korban nagyon jövedelmes ügyvédi pályára lépett, e pályát futotta szorgalommal, jó birrel és haszonnal 49 évig, ő lévén a gróf Koháry család ügyvéde is, egyszersmind keresménye és házassága által birtokokat szerzett, és Pest, Hont és Nógrád megye táblabírája lett. Meghalt 1783. sept. 8-án <sup>1)</sup> Pesten. Nejétől ócsai Balogh Borbálától, ki előbb 1783. jul. 23-án halt meg, két gyermeke maradt: Tamás és Anna-Mária Ottlik Mátyásné.

Tamás Pest megyénél kezdte hivatalos pályáját, és magasra emelkedett. 1784. febr. 9-én Pest megye másod alispánja lett; innen néhány év múlva a kir. tábla ülnöke, majd a hétszemélyes tábla bírája, kir. udvari tanácsos, és végre Tolna vármegye főispánja. Meghalt Pesten 1834. aug. 26-án kora 84. évében. Eltemettetett Hont megyében Kis-Csalomán a családi sírboltba. Nejétől Draveczky Ilonától

<sup>1)</sup> Fölötte „Halotti Tanítás“ Szőke Ferencztől. Nyom. Pozsonyban 1783.

(Draveczy Gáspár kir. tanácsos leányától) két fia Ferencz és Dániel és a táblán látható több leánya maradt. Dánielnek nejétől Beniczky Teréztől csak leányai maradtak: Zsuzsanna († 1850.) Balczár Mihályné, és Ilona (szül. 1822.) Szandai Sréter Horác özvegye.

Ferencz Nógrád megyénél kezdé hivatalos pályáját, hol 1818-ban főszolgabíró, 1828-ban másod, 1832-ben első alispán lett. Erélyes megyei igazgatása alatt 1834-ben épült Nógrád megyének háza. 1836-ig viselt alispánsága után a kir. táblához, majd a hétszemélyes táblához bírónak neveztetett, végre val. b. titkos tanácsos, Temesi gróf és Temes megyei főispán lett, mely magas hivatalát 1848-ig viselte. Valamint atyja, úgy ő is buzgó protestáns, az 1850. év után az ágost. evang. ügyének a fejedelmi trón előtt buzgó szószólója volt. Meghalt Pesten 1859. sept. 16 án. Eltemetett a kis-csalomjai családi sírboltba. Első neje Hodossy Mária volt, ki 1832. mart. 9-én házassága 13 évében elhalván, másodszor nőül vette kis-rhédei Rhédey Borbalát, kitől gyermekei Ferencz, Gyula katona, István és Borbála.

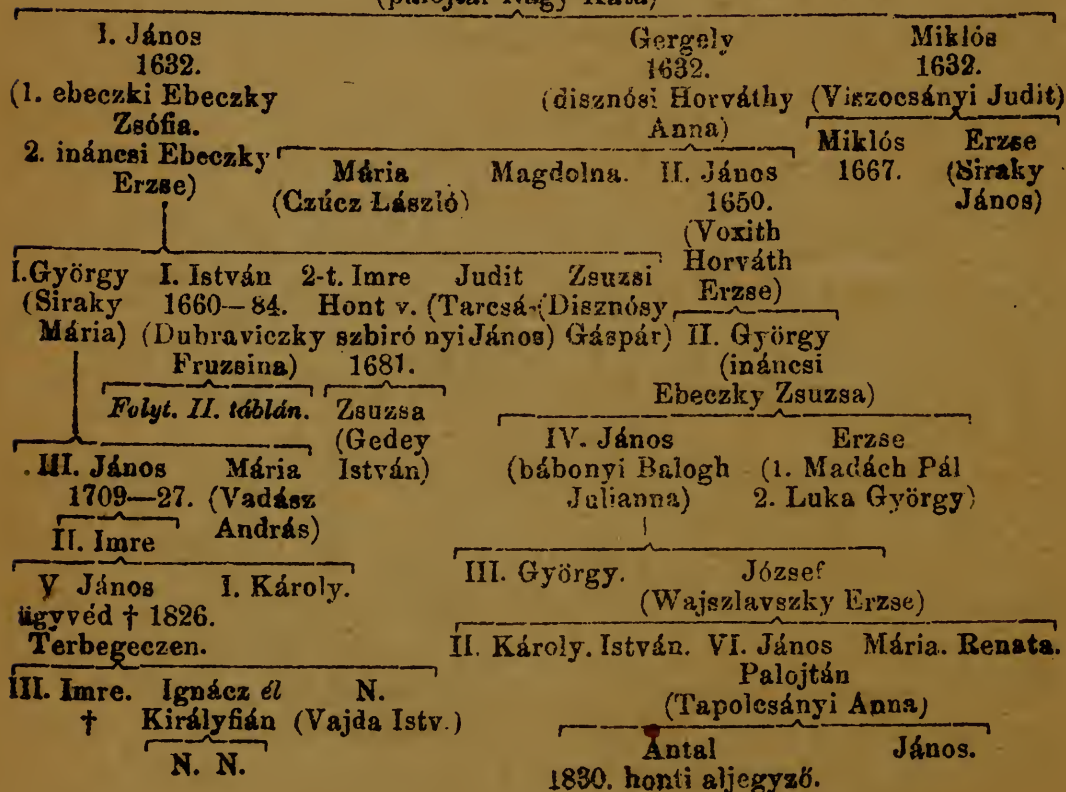
A családja következő:

### I. tábla.

Farkas

1611. 1632.

(palójtai Nagy Kata)

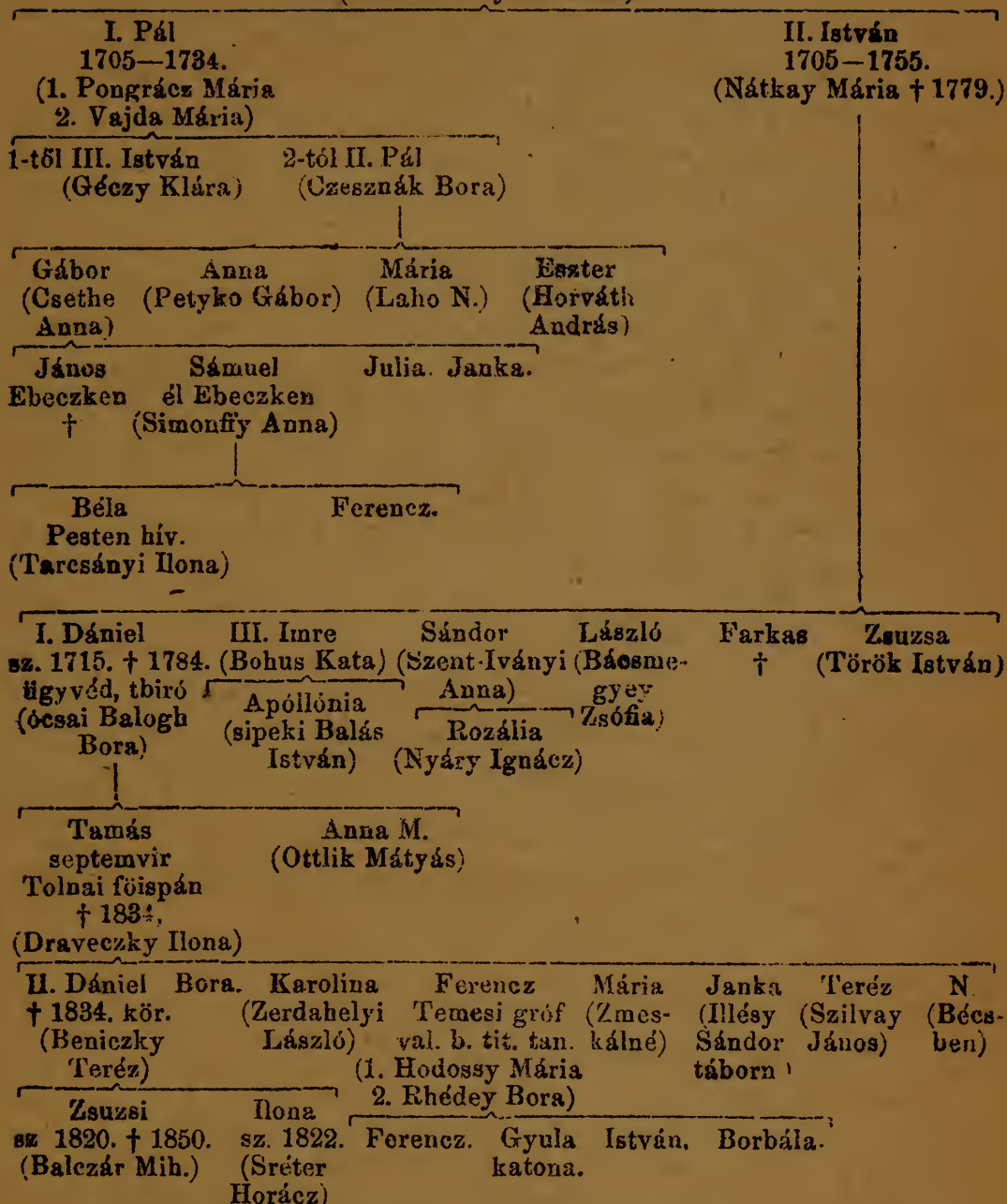




## II. tábla.

I. István, ki az I. táblán.  
1660—84.

(Dubraviczky Fruzsina)



A család czimere a vért kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva, fölötte jobbról arany csillag, balról arany nap ragyog. A vért fölötti sisak koronájából kettős farkú koronás oroszlán emelkedik ki, első lábával valamely eszközt tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

**Tikos család.** Tikos János 1714-ben III. Károly királytól kapta ezímeres nemes levelét. <sup>1)</sup>

Czímere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. Ugyan ilyen oroszlán látható a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tikos Gábor e század elején (1816. körül) Borsod megyei táblabíró, T. István 1848. előtt Debreczen város tiszti ügyésze.

**Tima család.** Csikszéki székely család, melyből Ádám K. Ujfaluban, József K. Impérfalván birtokosok.

**Timár család.** Erdélyben Vizaknán honos, József 1810-ben orsz. gyűl. követ, másik József 1848. körül senator, tán fia Károly Vizaknai alkirálybíró 1863-ban.

**Timár család.** (Máskép Deesi) Közülök János 1848. körül gazdatiszt Mérán, öccse József főszámvevőségi tisztt Kolosvárt, Mihály 1848-ban főkorm. széki futár 1848. előtt.

**Timbus család,** (rusori) Kővár vidéken lakik, Kelemen ott adóíró biztos 1843. körül.

**Timler család,** (máskép Borbély) Lásd Borbély cs. e munka II. köt. 164. lapján.

**Timon család.** (Schmerhoffi) Trencsin vármegyei, hová külföldről származhatott. Czímeres nemes levelét nevezett megyében 1659-ben hirdetteté ki. 1728-ban már ott a birtokosok sorában találjuk, 1748-ban Szedlicsnán birt István, utóbb ott nyoma nincs.

1760-ban a m. kir. helytartóságnál tanácsos volt Schmerhoffi Timon József, kinek ivadéka <sup>2)</sup> következő:

József 1760. kir. h. tanácsos (csellei Korner Kata)	
Klára-Jozéfa (Klobusiczky János)	Anna (Fabrinyi János)

E két leány utódai örökösödtek a nagy-kalászi, nagy-hindi, babinai, zsitva-ujfalvi és gesztői részbirtokokban, és azokban 1798-ban osztozkodtak.

E család díszje volt a tudós jezsuita Timon Sámuel is, ki

<sup>1)</sup> Coll. herald. nro 641. és Adami Seut. gen. XIII.

<sup>2)</sup> Szontagh D. közl.



1675-ben született Trencsinben, meghalt 1736. apríl. 7-én N.-Szombatban. Történeti munkáiról eléggé ismeretes. <sup>1)</sup>

**Tinesz család.** Gömör megye nemessége sorában áll.

**Tinódi család.** Ismeretessé tette e család nevet Tinódi Sebestyén deák, a XVI. század magyar hegedős költője, kit életirói Fejér megyei Tinód helységről <sup>2)</sup> származottnak állítanak. <sup>3)</sup> Van ugyan Fejér megyében Tinód (vagy Tinord) nevű puszta, de én a Fejér megyei nemesség mult századi névsorában sem talállok Tinódi nevet. <sup>4)</sup> Bizonyos az, hogy özvegyét 1559-ben már Posghay György birta nőül. <sup>5)</sup>

Tinód helység van Bihar megyében is, és a XVII. században még élt a Tinódi nevű család, melyből 1660-ban Tinódi Péter a Nagy-Váradi várban hadnagy volt. <sup>6)</sup>

**Tinti család.** Báró Tinti Bertalan 1714. oct. 30-án magyar indigenatust nyert, mely 1715-ben az országgyűlés által is a 135. törv. czikkben elfogadtatott.

A család Olaszországból Bergamóból származtatik. 1507. aug. 7-én ott de Tinctis név alatt czímt és nemességet, 1600-ban velenzei patriciatust, 1707-ben máj. 1. az ausztriai tartományokban lovagi rendet, ugyan ott 1725. jul. 3-án báróságot nyert. 1731. jan. 12-én az alsó-ausztriai rendek sorába emeltetett. <sup>7)</sup>

Bertalantól, ki magyar indigenatust nyert, és ki a schallenburgi, lichtenbergi és plankensteini osztrák javakat birta, a családfa következő :

<sup>1)</sup> Magyar Irók, Életrajz gyűjt. I. köt. 584.

<sup>2)</sup> Tinód talu van Bihar megyében is.

<sup>3)</sup> Toldy Fer. A M. költészet tört. I. 161. Vass József, Vasárnapi Ujság 1859. I. szám. Toldy szerint az utolsó Tinódi István ott szegénységben 1854-ben halt meg.

<sup>4)</sup> Ponori Thewrewk József Magyarok névnapjai című füzetében kiadott koholmányâ szerint Tinódi Szikszón Abaujban 1505. oct. 2-án született volna.

<sup>5)</sup> M. tud. Akadémia Évkönyvei III. köt. 103. lap.

<sup>6)</sup> Szalárdy, Siralmas krónika 539.

<sup>7)</sup> Góthai bárói Almanach 1848. és 1859. évekről.

Bertalan  
m. indigena 1715.  
(De Rotla Luiza)

Károly  
báró 1707.  
(De Finazzi Grata M.)

II. Bertalan  
sz. 1736. † 1792.  
(gr. Solar Michela)

Antal  
sz. 1737. † 1800.  
(b. waldau Ruma  
Erzse)

János nep.  
sz. 1775. cs. k. kap.  
(1. Schrötler M. Teréz  
2. gr. Heussenstamm M. Beatr.)

János nep.  
sz. 1772. † 1824.  
cs. kir. hív.  
(Mertens Henrika)

Fáni  
sz. 1779.  
(Höfner Péter)

János Peregr.  
sz. 1802. † 1831.  
(b. Schloisnigg  
Albertin)

Mária  
sz. 1812.  
(gr. Montecuccoli  
Ferencz)

Károly Teréz Antal  
sz. 1801. sz. 1803. sz. 1804.  
† 1852. (Mitis  
hivatalnok Péter)  
(Keesz Anna)

József Miklós  
sz. 1809. † 1853. sz. 1813.  
brucki ker. kapit. soproni  
(Mendelstein finans tan.  
Hedvig) (b. Simunich  
Fáni)

M. Anna Albertina.  
sz. 1832.  
(b. Locella  
Károly)

Károly Henrik Gusztáv Fani Viktor  
sz. 1829. sz. 1830. sz. 1833. sz. 1837. sz. 1839.  
pápai kam. † főhadn. katona.  
(b. Lederer  
Trattner  
Matild)

Czímere négy részre osztott vért, az 1. és 4. ezüst udvarban koronás egyfejű fekete sas karddal, a 2. és 3. rézsutosan arany és ezüsttel négyszer koczkázott udvarban kék oldalon arany lilium. A közép vértben arany mezőben viruló rózsza. A vért fölött bárói korona, azon két koronás sisak, a jobb oldaliból fekete sas nő ki, a balból fekete oroszán emelkedik ki, ezüstvörös szárny közt arany liliumot tartva. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranyvörös.

**Tisza család.** (Boros-jenői) Bihar vármegye egyik előkelő, tekintélyes régi birtokos nemes családja azon családcsoporthoz, melyek mint Boros-Jenőn birtokosak, erről vették előneveiket.

A boros-jenői Tisza család szerepét a XVII. közepétől ismerik krónikáink, főleg azon időtől, midőn 1658-ban Jenő várát a török elfoglalván, ősi fészket a család elhagyni kénytelenült. Ez időt Tisza György a jenei várnak kimélése iránt egyik követül<sup>1)</sup> járult a török vezér elé, ki azonban aug. 29-én körülkerítvén Jenőt, azt sept. 2-án elfoglalta.

<sup>1)</sup> Szalárdy Sirmalmas M. krónika 380—382.



Nevezetesebb szerepet vitt Györgynek rokona (tán testvére) Tisza István, ki már 1651-ben Bihar megye részéről az erdélyi fejedelemhez követségbe küldetett.<sup>1)</sup> Ügyessége, a közügyekben tapasztalt jártassága Rákóczy II. György előtt is feltűnván, már 1656-ban ennek több ideig a török udvarnál képviselője (kapikihája) volt, a midőn elég jókor tudosítá fejedelmét, hogy a lengyel expeditiót hagyja abba.<sup>2)</sup> Már 1660-ban, mielőtt a török Váradot megszállta, Tisza István is Váradon székelt, és Várad meghagyása iránt Ali paszához követségbe küldetett,<sup>3)</sup> utóbb pedig a védelmi



készülődések alkalmával az aranyas bástya védelmével, majd ismét alkudozásokkal bizatott meg.<sup>4)</sup> Várad eleste után Debreczenben egy ideig a harminczadra ügyelt, majd még azon évben Erdélyben Kövár kapitányává tétetett.<sup>5)</sup> Így szakadt be vele Erdélybe is a család. Két rendbeli házasságából két gyermeke maradt; egy leánya Sára Alvinczy Andrásné és fia II. István,<sup>6)</sup> kinek Bakó Katalintól Klára leányán kívül fia György Torda megye alispánja volt. Ennek Bihari Zsuzsannától négy gyermeke közt fia

I. László, ki miután ősi terjedelmes birtokait, melyet már idegen kezekben és nagyrészből a modenai herczeg birtokában voltak,

<sup>1)</sup> Fábián G. Arad várm. 86. és utánna Mogyoróssy J. Gyula leírása 237.

<sup>2)</sup> Szalárdy id. m. 296. 301. Kemény János, Önéletírása 501. 502.

<sup>3)</sup> Szalárdy id. m. 482. 515. 529—530.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 539. 571. 580.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 598. És Kemény Jos. Notitia Capituli Albensis II. 263.

<sup>6)</sup> Apor Péter, Synopsis Mutationum 292.

akkori híres ügyvéd Lehoczky Dániel ügyes védelme folytán nyerte; <sup>1)</sup> ismét gazdaggá lőn. 1761-ben vette nőül a régi bályogi Hégen nemzetségből Szénásy Rebekát, kitől három fia maradt, u. m. III. István, (szül. 1761. † 1800. körül) II. László és József, (szül. 1768. meghalt magnélkül). Ezek közül

II. László 1765-ben Bihar megyénél kezdé hivatalos pályáját, melynek főjegyzője és országyűlési követe volt. Utóbb cs. kir. kamarás lett. Meghalt 1831-ben. Nejétől széki gr. Teleki Katalintól <sup>2)</sup>, kit 1796-ban vett nőül, kilencz gyermeket nemzett, mint a táblázat mutatja. Ezek közül

I. Lajos szül. Nagy-Váradon 1798. aug. 5-én. Iskolái bevégeztével, a szokott törvényes gyakorlat után 1825-ben mint Bihar megye aljegyzője kezdé meg közpályáját, 1829-ben azon megye főjegyzőjévé, 1831-ben a nagy szalontai ref. egyházvidék segéd gondnokává, vallása és egyháza örjévé s kormányzójává, 1832-ben Bihar vármegye első alispánjává és orsz. gyűl. követévé, 1837-ben ismét alispánná választott. 1841-ben Bihar megye főispáni helytartója lett és az volt 1848-ig. Egyszerűmind cs. k. kamarás volt. Meghalt 1856. évi aug. 23-án, eltemetett Geszten a családi sírboltba. <sup>3)</sup> Nejétől széki gr. Teleki Juliától, kit 1825. mart. 7-én vett nőül, és ki 1863. febr. 20-án kora 56 évében halt meg, hét gyermeket nemzett, kik közül az első szülött László kisdéd korban, a másod szülött Lajos, továbbá Béla szintén, Domokos, pedig a nagy reményű költő 1856-ban elhalván, <sup>4)</sup> csak László, Kálmán, és Lajos maradtak, mind hárman az 1861. évi gyűlésen jeles képviselők, és közülök Kálmán országyűlési első alelnök és az egyik pártnak vezére. Ennek és testvérének Lászlónak gyermekei a táblán láthatók.

A családfa következő:

<sup>1)</sup> Kölesy Vineze és Melczer, Nemzeti Plutarkus III. köt. 111—112. lap.

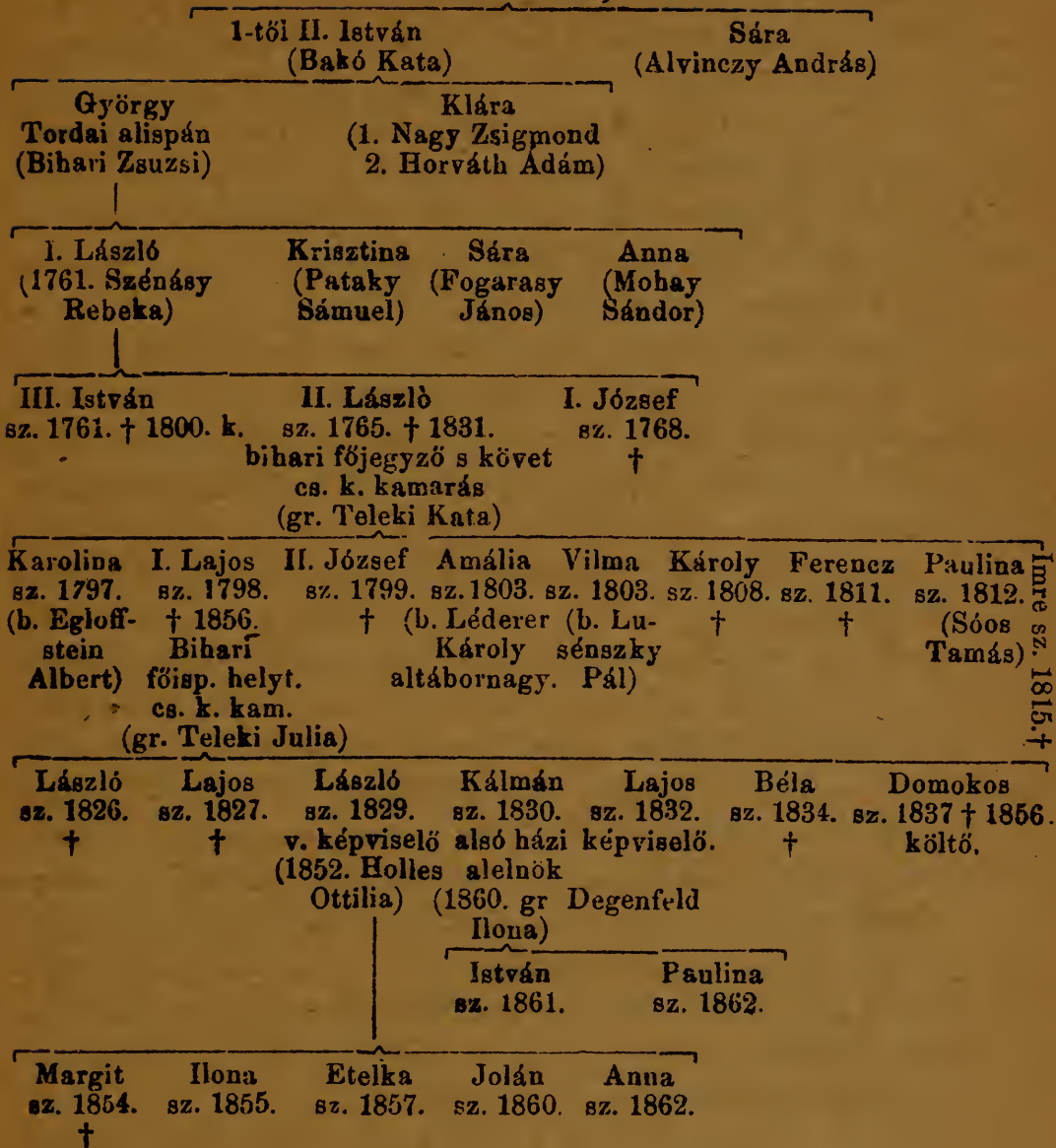
<sup>2)</sup> Gr. Teleki Kata sz. N.-Szebenben 1777. oct. 24. Meghalt 1820. Fölötte halotti beszédet mondott „A vallás diadalma“ cím alatti Zilahi József, és Szoboszlai Pap István. Nyom. N.-Várad 1820.

<sup>3)</sup> Révész Bálint, Gyász ünnepély című fölötte mondott halotti beszéd; és Emlék beszéd Osváth Imrétől. Nyomt. Debreczen 1857.

<sup>4)</sup> Magyar Irók, Életrajz gyűjt. II. 421



István  
Kövári kapit. 1660.  
(1. Doczó Zsuzsi  
2. Móre Zsófia)



Imre sz. 1815. †

A család czimere — mint a metszvény főlebb ábrázolja — a vért kék udvarában zöld téren álló pánczél inges és sisakos magyar vitéz, jobb kezében kivont kardja hegyén törökfejet, balkezeében három szál búzakalászt tartva. A vért fölötti koronás sisak takarója jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Tisza család.** (Vásárhelyi.) Ismeretes e néven Dániel, ki 1671-ben Franekérában („A lelki ismeretről“ stb.) egy magyar munkáját nyomtá ki. <sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Magyar Írók II. 340.

**Tisza család.** (Lipstini — Sejebi) Abauj és Zemplin vármegye nemes családja, <sup>1)</sup> és úgy hiszem — a két előnév azon egy, tán csak két ágra szakadt család tulajdona.

A lipstini Tisza családból Pál 1738-ban már Abauj megye alispánjául, 1751-ben ugyan annak és országgyűlési követnek iratik. <sup>2)</sup>

Pál 1760—1774-ben Abauj megye alispánja és 1770-ben már egyszersmind kir. tanácsos.

János 1760-ban a szepesi kamara protocollistája, 1770-ben titknoka, 1774-ben ugyan az a kassai kamaránál.

Pál 1774-ben a kassai kamaránál tanácsos.

János 1793-ban Zemplin vármegye jegyzője.

Ferencz 1798-ban Abauj várm. főjegyzője.

A Sejebi előnévvel élő Tiszta-k közül János e század elején élt, özvegye 1813-ban sóvári Sóos Klára, ettől leányuk Ágnes Végessy Pálné.

A XVII. században 1686. táján élt Tisza Ferencz, kinek neje Sipeky Ilona volt.

Erdélyben Doboka megyében Kide helységben is birtokosul iratik a Tisza család. <sup>3)</sup>

**Tiszatapatak család.** Előbb Lauterbach. A czímeres nemeslevelet e névre 1686. oct. 29-én Bécsben I. Leopold királytól kapta. <sup>4)</sup> Közülök Ferencz 1787-ben cs. kir. tanácsos, és a horvát, tót, dalm. országi báni tábla ülnöke volt. A család valószínűleg kihalt.

**Tisza-Ujhelyi család.** Közülök Károly 1797-ben Ugocsa vármegye felkelő nemeségénél főhadnagy. <sup>5)</sup>

**Titius család.** Gömör vármegye nemessége sorában áll. <sup>6)</sup>

**Titkos család.** Doboka megyében <sup>7)</sup> Ördög-Kúton, Csömörlön, F.-Kékesen és Nyárlón birtokos.

1794-ben Titkos Mátyás Kolozsvárott városi pénztárnok, ugyan ott Ferencz 1848. előtt városi adóíró biztos.

**Tivadar család.** Sáros vármegye nemessége sorába számítatik.

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 109. 286. 295.

<sup>2)</sup> Lehoczky, Stemm. I. 185.

<sup>3)</sup> Hodor Doboka várm.

<sup>4)</sup> Az eredeti czímeres na. levél Győr vármegye levéltárában őriztetik.

<sup>5)</sup> Szirmay C. Ugocsa pa3. 67.

<sup>6)</sup> Bartholomaeides C. Gömör pag. 146.

<sup>7)</sup> Hodor Károly szerint.



**Tivadarfalvi család.** Hajdán Ugocsa megyében Tivadarfalvát birta; 1410-ben Imrénék fia Mátyás annak felét László és Jakab rokonainak engedte. 1447-ben élt Imre, királyi ember. <sup>1)</sup> Utóbb kihaltak.

**Tkalecz család.** Tkalecz István 1795-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemeslevelet.

Czimere négy részre osztott vért, az 1. és 4. kék udvarban hullámos vízen fehér zászlós, három kifeszített vitorlával gálya látható; a 2. és 3. vörös udvarban aranszszarvú fehér ökörfej van. A vért fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>2)</sup>

**Tluk család.** A Draveczky-ek előbbi ősi neve, lásd *Draveczky cs. e munka III. köt. 395. lapján.*

**Tóásó család,** (bögözi) Udvarhelyszéki család, közülök Mózsos Hunyadban algyógyi lakos, 1848-ban az oláhok által meggyilkoltatott. Fia István megyei volt táblabíró, 1861-ben szolgabírói segéd; neje Rákosi Julianna.

**Tobiás család.** (Kézdi sz. léleki) Háromszéki székely család, melyből Antal kir. táblai és ügyigazgatósági ügyész 1794-ben. József Csikszékben hadi ügyész 1815-ben. Ferencz kapitány a fegyvertárnál 1815-ben. József ügyvéd Háromszékben 1837. körül ismét József kir. ügyigazgatósági irnok 1848-ig, tán ennek neje Kászoni Teréz faragói birtokos Kolos megyében. A család egy ága kiszakadván Magyarországra, abból a század elején Dóbiás Mátyás Nógrád megyei Divényi plébános, rozsnyói kanonok 1825-ben, rokona vagy testvére János azon megyében Vámosfalván postamester.

**Tóbiási család.** Lehet, hogy a fennebbi család őseinek egyike volt azon Tóbiási György, ki 1458-ig Erdélyben Sink szék gerébje volt. <sup>3)</sup> Györgynek fia volt László, ki atyjával együtt 1472-ben Mátyás király parancsa folytán a Morgondayak birtokait, melyeket a királytól kaptak, u. m. Morgonda, Voldorf, Rukor és Kövesd erdélyi Fejér megyei jöszágokat Morgondayaknak vissza adni tartoztak. <sup>4)</sup>

Tán más Tóbiásy család volt az, mely e családi előnévvel élt,

<sup>1)</sup> Szirmay B. Ugocsa p. 125.

<sup>2)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> Teleki Hunyadiak kora X. 602. 603.

<sup>4)</sup> Ugyan ott XI. 471—474.

és melyből ecseli Tóbiásy János Deésfalvi Jánossal és Haranglábi Györggyel 1539-ben idéztettek. <sup>1)</sup>

**Tobolyay család.** Ugocsa megye kihalt családja, közülök János 1462-ben alispán volt. <sup>2)</sup>

**Tokay család.** Zemplén, Szabolcs megye nemes családja. <sup>3)</sup> Tán ebből eredt Tokay Ferencz, Tököly egyik párthive és kapitánya 1697-ben. <sup>4)</sup>

**Tokody család.** (Sz. andrási) Úgylátszik, Trencsin megyéből származott egy ág Bihar megyébe.

A Bihar megyei ágnek őse Tokody Balás gyalog ezredbeli kapitány, 1624-ben Thurzó nádortól kapott haza meneteli szabadság levelet családi ügyei rendbeszedése miatt. <sup>5)</sup> Tokody György 1708-ban Rákóczytól I. József császár és király hűségére térven, Morells alezredestől kapott ótalom-levelet, tán ennek fia Tokody György, ki a Bihar megyei Tokody családot alapítja. Ez előbb a kir. kamaránál Ungvárott, Tokajban, utóbb Nagyváradon számtartó volt, végre Élésden gróf Batthyány József főinspectora lett. Ettől családja így származott :

György 1752. kamarai számtartó				
II. György sz. 1752. 1791—1803. bihari alisp. kir. tan. (Vay Magdolna)				
József Bihari tbíró 1816. (Ferdényi Anna)	László † Natalia † 1835.	János tartom. biztos (Beöthy Róza)	Ignác † Izabella (Beöthy Sándor udv. kam. tan.)	Imre Bihar v. főszbíró 1838—1841.
István Bihari alszbíró 1848 ig.				

A táblán álló II. György szül. Nagyváradon 1752. ápril 23 án, ügyvédi vizsgát téven 1766-ban, Bihar megyénél lett aljegyző. 1778-ban már első aljegyző, 1780-ban tbíró, 1783-ban főjegyző, II. József császár rendszere alatt 1786-ban másod alispán és a n.-váradai iskolai kerület kormányzója; 1787—1790 a Judicium subalternum el

<sup>1)</sup> Kemény József. Notitia Cap. Albensis II. 89.

<sup>2)</sup> Szirmay, C. Ugocsa p. 51.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 118.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 152. 198. 234. 235.

<sup>5)</sup> B. Vay László, Német hűség.



nőke, 1791-ben első alispán, 1793-ban a tauulmányi kerület főigazgatója, 1795-ben kir. tanácsos lett, 1796. 1801. 1805-ben országgyűlési követ volt. Az alispánságot 1803-ig viselte. Nejétől Vay Magdolnától, ki 1807. mart. 23. kora 46 évében halt meg, következő öt fia volt:

1. József 1807-ben már Bihar megyei aljegyző, 1816-ban táblabíró, ennek nejétől Ferdényi Annától fia István 1833-tól r. esküdt, 1837—1841-ig, és 1845—49. Bihar megye alszolgabírája.

2. László gyermek korában halt el.

3. János ifjú korában (1806.) a báró Auffenberg gyalog ezredben zászlós, utóbb 1835-ben már tartományi biztos. Nejétől Beöthy Rozáliától leányai: a) Natália mint hajadon 1835. dec. 28-án halt meg; b) Izabella Beöthy Sándor udv. kam. tanácsos neje.

4. Ignác gyermek korában halt meg.

5. Imre 1806-ban még kir. táblai gyakorló jegyző, utóbb Bihar megyénél kezdte hivataloskodni, 1828-ban lett alszolgabíró, 1837. körül főszolgabíró s az volt 1841-ig.

Ezek egyikének fia Győző 1845—49-ben Bihar megyei rendszerinti esküdt.

Lajos 1861. óta Bihar megyei kinevezett főjegyző.

Tán II. Györgynek testvére volt azon István, ki mint nagyváradi kanonok és kir. tanácsos 1826. oct. 31-én kora 68. évében halt meg.

Trencsin megyében a Tokody (vagy mint néha írva van: Togody) család már 1658-ban Kis-Chlivényben lakott, és akkor azon megye előtt nemes levelét produkálta. 1690-ben anyai birtokban Rongyos-Sztríczen lakott, ugyan ott 1736-ban éltek Tokody Ferencz, János és György, (bizonyára a bihari ág alapítója) a midőn a nemesi vizsgálatnál igazolásaikat azzal pótolták, hogy nemesi gyakorlatuk bizonyítására Mártonnak a János fiának 1643—1691. években maga és atyja részéről fizetett nemesi taxákról szóló eredeti nyugtákat előmutatták, minek folytán János 1746. jan. 15-én Trencsin megyétől nemesi bizonyítványt kapott.

Trencsin megye összeírásában <sup>1)</sup> 1748-ban találjuk Rongyos-Sztríczen Jánost és Ferenczet.

1768-ban ugyan ott Jánost és Istvánt, és ez utóbbinak fiát Mátyást.

1803-ban Halácson lakott József, 1837-ben már Halácson e József mint kimúlt, jegyeztetett föl.

<sup>1)</sup> Szontagh Dén. közl.

1817. nov. 26-án Fülöpnek utóda János nep. mint Lévára telepedett, kapott Trencsin megyétől nemesi bizonyítványt.

**Tokody család.** Tokody Mihály és András 1794-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres ns. levelet.

Czímerök a vért kék udvarának alján zöld dombon arany korona, abból egymáson keresztbe borúlva olajfa és borostyángaly nyúlik föl, a korona fölött a vért közepén víz irányban széles ezüst pólya vonul át, melybe két oldalról prémes szegélyű vörös ruhás kar nyúlik be, kezét szorítva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, prém kalpagos, arany öves, mentés magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében ezüst horgonyt, a balban olajfa galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

**Tokus család.** (Lövétei.) Közülök István 1794-ben Kolos megyének mérnöke. Ez vagy másik István 1815-ben a fő kormány-széki építészeti igazgatóságnál számvevő. János 1843-ban a tartományi fő számvevőségénél hivatalnok Kolosvárt.

**Tolcsvay család.** (Tolcsvai) Zemplén vármegye kihalt család. Ősei már 1254-ben birták Turonya földét, a midőn közülök Tolcsvai Kádárnak fia István élt. 1336-ban éltek Tolcsvai Jánosnak fia László, továbbá Péter, 1366-ban Jánosnak fia László birta Abaj-Homokot is. <sup>2)</sup>

**Tolheim család.** Tolheim József az 1715. évi országgyűlésen nyert magyar honfiusítást. <sup>3)</sup>

**Tollas család.** (Torda-Vilmai.) Közülök Károly ügyvéd Maros-Vásárhelyen 1837. körül, utóbb az erdélyi ref. fő tanács titkára Kolosvárt.

**Tolmácsy család.** (Vagy Tolmágy) Nógrád megye armalista nemesei sorában találjuk a mult században. 1705-ben élt János iskola mester a Füleki járásban.

1726-ban a nemesi vizsgálatkor Tolmácsy Gábor produkálta nemeségét atyja által I. Leopold királytól 1692. jul. 2-án nyert czímeres levéllel. 1734-ben ismét így igazoltatott. <sup>4)</sup>

1755-ben a kétségtelen nemesek sorában találjuk Tolmácsy Gábort, továbbá Istvánt, Ferenczet és Mihályt.

**Tolnay család.** Dunán túli nemes család, a XVII. században

<sup>1)</sup> Adami, Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Zemplin not top. 105. 154. 222. 265. 298. not. hist. 8.

<sup>3)</sup> 1715. évi 135. törv. cz.

<sup>4)</sup> Protoc. C. Neograd. anni 1726. 34. 55.



Soprony, Vas, most Zala megyében, és talán ez elszármazva Abauj, Szabolcs és Szatmár megyében is.

Soprony megyében (Tholnay, mert így is íratott, vagy) Tolnay Dániel 1694—1708. közt megyei jegyző, ez utóbbi évben egyszersmind országgyűlési követ volt.

Vas megyében már 1733-ban a kétségtelen nemesek sorában található a család. Tolnay Ádám Kőszegen lakott, és 1764-ben Vas megyétől nemesi bizonyítványt kapott; ennek ivadéka így származott:

<p style="text-align: center;">Ádám Kőszegen 1764.</p>						
<p style="text-align: center;">I. János Szombathelyen nem. újbátori ur. ügyvéd.</p>						
<p style="text-align: center;">II. János hcz. Coburg directora 1835. (Szontagh Erzsébet özv.)</p>						
Valéria † 1863. (Domján Pál)	Lajos.	János.	Sámuel.	Erzse (Szigyártó Pál)	Mihály.	Gedeon.

I. Jánosnak, ki a német-újvári urodalom ügyésze volt, fia II. János Sz. Coburg göthai hcz. Ferdinánd jogai igazgatója, 1835. nov. 9-én Vas megyétől kapván nemesi bizonyítványt, azt 1836. jún. 23-án Fejér, azon évi nov. 28-án Hont, 1837. aug. 26-án Nógrád megyében kihirdetteté. Nejétől Szontagh Erzsébetiől gyermekei a táblán láthatók.

Zala vármegyében Tolnay Gábor 1826-ban főjegyző, lakott Görbön. Tolnay Károly az 1847. évi országgyűlésre követ.

Imre aladószedő 1816-ban.

Komárom megyében R. Komáromban szül. 1778. júl. 26-án Tolnay Ferencz, azon város tanácsnoka és az 1843. évi országgyűlésen követe.

Abauj megyében Tolnay János biztos 1836—40. körül lak. Szalán.

Szatmár megyében szintén ismeretes Tolnay nevű nemes család, melyből Tholnay János 1701. 1705—1709-ig. Szatmár megye jegyzője, Sámuel 1727-ben azon megye alszolgabírája volt.<sup>2)</sup>

Tholnay Pál ugyan csak Szatmár megyének 1734—1746-ban

<sup>1)</sup> Nógrád megyei jegyzőkönyv 1837. évi 2077. szám alatt.

<sup>2)</sup> Szirmay, Szatmár várm. I. 134. 136.





A családfán álló Pál a zernyesti csatában esik el 1690-ben. Fia János, árva a jesuitáknál nevededik és katholizál, 1765-ben fiscalis director és kincstári tanácsos lesz, úgy halt meg 1770. mart. 16-án. Unokája János 1834-ben orsz. gyűl. követ, utóbb megyei hivatalnok, meghalt 1846. nov. 10-én. A most élő Gábor a forradalomban tevékeny részt vett.

A család szép birtokait — írja Kövári — önmagának köszönheti.

Küküllő megyében szintén találunk selyei Tolnay nevű családot, tán a fennebbinek egyik ágát, melyből ifj. János 1836. körül Küküllő várm. szolgabirája volt. Elek előbb aljegyző, utóbb ott szolgabíró, Györfy Rozália özvegy Tolnainé birtokos Küküllő megyei N.-Cséregeden s több helyen.

Magyar országban a prot. papi pályán több Tolnait találunk, így T. István a veszprémi egyház seniora, fia szintén István sáros-pataki igazgató tanár, tudós és író. Magát *Steph. Pastorius Tholnensis* írta. Meghalt 1642-ben. <sup>1)</sup>

Tolnai Sándor nemes, pesti egyetemi állatorvos tanár s több munka szerzője 1787—1804-ben. <sup>2)</sup>

Tolnai Dali János szintén külföldön tanult, előbb Rákóczy tábori papja, majd sáros-pataki tanár 1659-ig. Több vallásos munkát írt. <sup>3)</sup>

**Tolvay család.** (Köpösdi, gróf †) Rövid ideig virágzott gróf család. Ismert alapítója Tolvay Gábor, előbb ügyvéd, 1683-ban nemesi felkelési hadnagy; azután 13 évig nádori ítélőmester, buzgó labancz, ez okon négy évig a kuruczok foglya, különben a kanczelláriánál is szolgált, ott volt 1706-ban. 1697-ben a Károlyiakkal Szatmár megyei Mező-Terem helységekre kir. adományt kapott. 1709-ben báróságot nyert. <sup>4)</sup> Ha Lehoczkynek hitelt adhatunk, atyja Tolvay Péter, anyja Puchheim leány, nagyatyja Ferencz, nagyanyja Garai Kata lett volna. <sup>5)</sup> Meghalt 1718. nov. 22-én. <sup>6)</sup> Nejétől Jászy Annától, kitől

<sup>1)</sup> Magyar Irók, II. 340.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 844.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 341.

<sup>4)</sup> Lehoczky Stemmat. I. 170. II. 397. — 1694-ben már személynöki ítélőmester.

<sup>5)</sup> Ugyan ott. Tolvay Ferencz 1649-ben szombathelyi prépost. Lásd Kazy Hist. II. 130. Gáborról Horváth Mih. Tört. IV. 304.

<sup>6)</sup> Történelmi tár VI. köt. 97. Szirmay, Szatmár várm. II. 35.

egyik fia már mint báró eleset Landaunál 1710-ben. <sup>1)</sup> Másik fia János 1754-ben grófságra emeltetett, egyszersmind arany-sarkantyús vitéz és septemvir volt már 1760-ban, és még 1774-ben is. Ennek nejétől gr. Kéry Juliannától fia

Ferencz 1770—74-ben es. kir. kamarás, és dunánioneni kerületi tábla elnöke, élt még 1808-ban is. Nejétől somoskeői báró Péterffy Annától (ki 1804-ben halt meg) leányai: Jozéfa gr. Berényi Ferencz né és Aloyzia gr. Stahremberg Antalné, kiből a család kihalt, és ki után a Nógrád megyei somoskeői, somos-ujfalusi és baglyasallyi jószág, úgy a köpösdi (Nyitra megyei) birtok gr. Stahrembergre szállt. <sup>2)</sup>

Birt a család Troncsin megyében is 1690-ben Beczkón, és 1751-ben mint curialista fordul elő. <sup>3)</sup>

A családja következő:

Gábor báró 1709. † 1718. (Jászy Anna)	
N. † Landaunál.	János gróf 1754. septemvir 1774. (gr. Kéry Julianna)
	Ferencz 1770—74. ker. táb. elnök. (b. Péterffy Anna)
Jozéfa (gr. Berényi Fer.)	Aloyzia özvegy 1808. (gr. Stahremberg Antal)

A család ősi nemesi czímere — mint azt Gábornak egykorú pecsétnyomatain láttam — a vért udvarában három szál lilium, a vért fölötti sisak koronáján csőrében zöld galyat tartó galamb. Foszladék mindkét oldalról.

A grófi czimer először négy felé osztott vért, közép kisebb vértel, melynek vörös udvarában hármas zöld halomból fehér sasszárny között koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával koronát, a ballal három szál fehér liliumot tartva. A vért 1. és 4. kék udvarában egy levágott, vörösbélű fatörzsön, melyre ezüst kígyó tekerődzik, só-

<sup>1)</sup> Pethő Gerg. M. krónika II. 88.

<sup>2)</sup> Mócsáry A. Nógrád várm. leírása I. 222. III. 237. IV. 220.

<sup>3)</sup> Szontagh Dán. közl.



lyem áll, nyakán nyíllal átütve, a 2. és 3-ik udvar vízirányban ismét két részre oszlik, a felső ezüst udvarrészben egyfejű fekete sas nő ki, az alsó fekete udvarban fehér galamb látható. A paizs fölött kilencz gombos grófi korona, azon három koronás sisak, melyek körül a jobb oldalin a leírt fatörzsön ismét a sólyom ismétlődik két elefánt ormány között, melyekből a jobb oldali vízirányosan jobbról ezüstkék, balról kékezüst; — a középső sisak koronáján a leírt koronás oroslán látható az vértbelihez egészen hasonló, úgy a baloldali sisak koronájából szintén a vértbeli fekete egyfejű sas szétterjesztett szárnyakkal szemlélhető. Foszladék jobbról ezüstkék, középről aranyvörös, balról ezüsfekete. <sup>1)</sup>

**Tolvay család.** (Désházi) Ebből ismeretes **Ferencz**, ki a főlebbi báró Tolvay Gáborral atyafiságos levelezésben állt, azonban czímere pecsétnyomata szerint attól különböző, tudniillik a paizs udvarában könyöklő kar, három nyilat tartva **E Ferencz** Nógrád megyei birtokos, és 1704-ben a megye által állított paraszthad kapitánya volt. Ez idétti tábori érdekes levelei nálam kiadásra várnak. Meghalt öreg korában magnélkül 1710. körül. <sup>2)</sup>

**Tolvay család.** Erdélyi nemes család, melyből Tolvay István és Balás 1615-ben Bethlen Gábortól kaptak czímeres nemes levelet, mely szerint czímerük a vért kék udvarában zöld téren a jobb oldalon vörös ruhás fedetlen fejű magyar ember, előtte egy fehér bölény (v. bika) áll, mely neki rohan, azonban két kezével annak szarvait megrohanva tartja. A vért fölötti koronátlan sisak foszladéka jobbról arauykék, balról ezüstvörös.

Kik az utódai? — nem ismerjük. Erdélyben találunk Szilágyi előnevű Tolvay családot, melyből Imre gyógyszerész Kolosvárt 1858-ban halt meg. <sup>3)</sup>

Küküllő megyében birtokosnak iratik Tolvay Sámuel M.-Csergeden és Mikefalván.

Tolvay István 1730. körül híres ötvös mester volt Kolosvárott.

Tán szintén a Tolvay családokhoz sorozandó az is, mely magát Tolvaly-nak írja, a melyből Zsigmond s többen élnek.

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> E Tolvay Ferencz tán az, kiről 1688. évben a Pesti Napló 1863. évi mart. 24. számának *Különféle* czímű rovatában is van említés.

<sup>3)</sup> Ugyancsak Erdélyben Sándorházi Tolvay Márton 1497—99-ben gyulafejevári főesperes volt.

Zemplin megyében szintén a nemesség sorában találjuk a Tolvay családot és e század elején Agárd helységben birtokosnak iratott <sup>1)</sup>

**Toman vagy Tomanek család.** Trencsin megyében 1690-ben Dezseren, 1721-ben János Alsó-Drskóczon iratott a nemesek közé. Utóbb nyoma sincs. <sup>2)</sup>

**Tomassich család.** Horvátországi és Zala megyei nemes család, melyből báró Tomasich Ferencz cs. kir. hadszertárnok (Feldz. m.) meghalt Zarában 1831. aug. 12-én. Tán fia báró Tomasich Miklós, ki 1832-ben élt.

Honos a család Fiumében is, hol Ferencz 1787-ben a kereskedelmi törvényszék ülnöke volt.

Trencsin megyében Trencsin városában 1688-ban lakott Tomasics nemes család, 1751-ben ugyan ott Tamássy név alatt tán ugyan az.

**Tomcsányi család.** (Tomcsinyi) Turóc vármegye régi tösgyökeres családja, és Tomcsin helységnek, melyről nevét vette <sup>3)</sup>, most is birtokában van: névszerint itt birtokol és székel a család egyik derék tagja Tomcsányi Vilmos az 1833—1848. év közti időkben Turóc megyének fokenkénti előléptetéssel hosszú ideig szolgabírája, kinek fia Móricz 1861-ben Turóc megyének törvényszéki tanácsosa és telekkönyvi főnöke volt az általános lemondásig.

A családnak egyes ágai más megyékbe is elszakadtak, így Trencsin megyében már 1666-ban Dubniczán, 1688-ban Turnán székel a Tomcsányi család egy ága, ebből 1748-ban Zolnán találjuk Györgyöt, 1768-ban ugyan ott Jánost és fiát Jánost, Szedlicsnán pedig Pált és fiait Józsefet és Pált, 1803-ban Nemes-Kotessón laktak Ignác és Ágoston, Szedlicsnán József és fia Károly és unokája Lajos. Végre 1837-ben Szedlicsnán Károly és fia Lajos.

Turóc megyében a XVII. század második felében élt Tomcsányi György, ennek fia volt András, ennek fia volt Sámuel, ki Békes megyébe költözött, hol nemességét 1736-ban kihirdetteté. Fia János a Békes megyei ágnak lett terjesztője. Ezen János még atyja életében 1731-ben Békes megye esküdtje lett, a midőn e hivatalára felesküdtetett. 1732-ben törvényszéki ülnök lett. 1735-ben a Péróféle

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 118. és 333.

<sup>2)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>3)</sup> Bel M. Notitia nova Hung. II. 335.



lázadás elnyomatásában kitünő részt vévén, ezen érdemeiről 1736-ban Békes vármegye elismerő levelet adott. <sup>1)</sup> Ez időben a Gyulai urodalom törvényszéki jegyzője is volt, mint egy, az urodalmi oklevelek átadásáról szóló okmány tanusítja. Úgy látszik, ez idő után Pestre vagy Pest megyébe tette át lakását, mert 1740-ben Turócz megyétől nyert nemesi bizonyítványát 1742-ben Pest megyében hirdettetvén ki, ekkor már Pest megye főpénztárnoka s táblabírája volt. 1767-től 1772-ig a Gyulai urodalomnak igazgatója volt. <sup>2)</sup> Meghalt 1777-ben, eltemetett Gyulán a sz. háromságról nevezett kápolnában, hol vörös márvány emléke olvasható, melyen „*castri gyulensis rector*”-nak nevezetik. <sup>3)</sup> Fia maradt:

Kristóf Békes megyénél hosszú ideig 40 éven felül viselt késő aggregációig különböző hivatalt, és főleg a békesi járásban főszolgabírósgot. Nemességét Pest megyétől 1792-ben kivett nemesi bizonyítványával Békes megyében 1793-ban hirdetteté ki, <sup>4)</sup> majd ismét 1815-ben már fiai Mihály, József és Károly neveikre is. <sup>5)</sup> Meghalt Békesen 1833. febr. 2-án kora 78. évében. Három neje volt, az elsőől Ujváry Annától (1795.) lettek gyermekei:

1. Terézia Káló Antalné.

2. Alajos.

3. II. János, kinek fia II. Kristóf.

Második nejétől Káló Teréziától:

4. Klára szoboszlai Tóth Andorné.

5. Janka Wieland János ó-kigyósi urod. pénztárnokné.

Harmadik nejétől Szathmáry Annától;

6. Fer. Mihály szül. Békesen 1805-ben, mint cs. kir. lovas százados, utód nélkül halt el.

7. József szül. 1807. mart. 26-án Békesen, hivatalos pályáját Békes megyénél mint aljegyző kezdé, majd főszolgabírósgot, és 1848-ban másod alispánságot viselt. Az 1847. évi országgyűlésen mint Békes megye követe tünteté ki magát, és 1848-ban Arad-, 1861-ben Csongrád megye főispánjává lett. Neje Novák Jozéfa.

<sup>1)</sup> Békes megye Jegyzőkönyv 1735. évi 520. sz. alatt.

<sup>2)</sup> A gyulai urod. levéltár szerint Mogyoróssy János közléséből, kinek az ezen egész ágról nyújtott adatokat köszönöm.

<sup>3)</sup> L. Mogyoróssy János, „Gyula hajdán és most,” 214–215. lap.

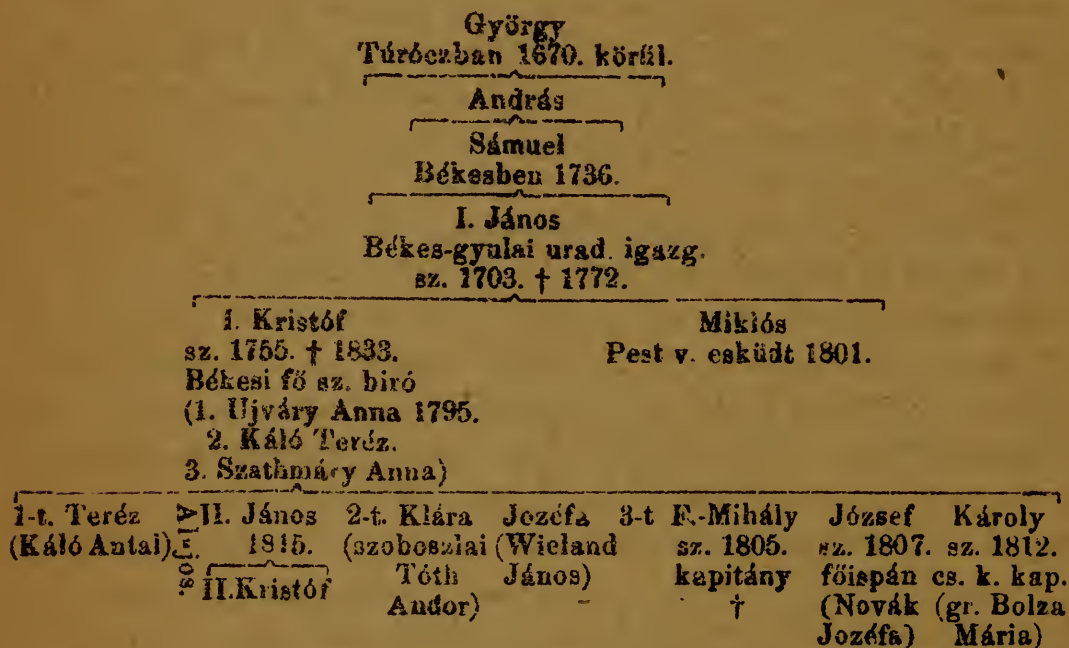
<sup>4)</sup> Békes várm. jegyzőkönyv 1793. évi 500. sz. a.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 1815. évi 398. sz.

8. Károly szül. 1812. nov. 15-én, cs. kir. lovas kapitány, nőtül vette gr. Bolza Máriát.

I. Kristófnak — úgy látszik — testvére volt Miklós, 1801-ben Pest megye esküdtje.

Ezen ág családfája következő :



A család egyik ágából, mely Nyitra megyébe szakadt, Prassiczon szül. 1755. dec. 4-én Tomcsányi Ádám. a pesti Egyetemen volt tanár, ki 1731. jul. 24-én kora 76. évében halt meg.

Egy ág Bács megyébe szakadt, hol Tomcsányi idősb András Bács megye egyik táblabírája, és Zenta város bírája, meghalt 1860. febr. 17-én.

Tomcsányi György 1787-ben a temesi kerületben főtartományi biztos volt.

A család czímere a vért kék udvarában zöld téren lovas magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot, bal kezével a kantárt tartva; fölötté jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölött szarvaival fölfelé félhold nyugszik és a fölött csillag ragyog. A vértet foszladék veszi körül.

**Tomejan család.** Czimere a vért kék udvarában barna sziklán fészkelő fehér pellikán, négy fiát melle véreben táplálva. A vért fölötti sisak koronája fölött két kiterjesztett sasszárny között vörös



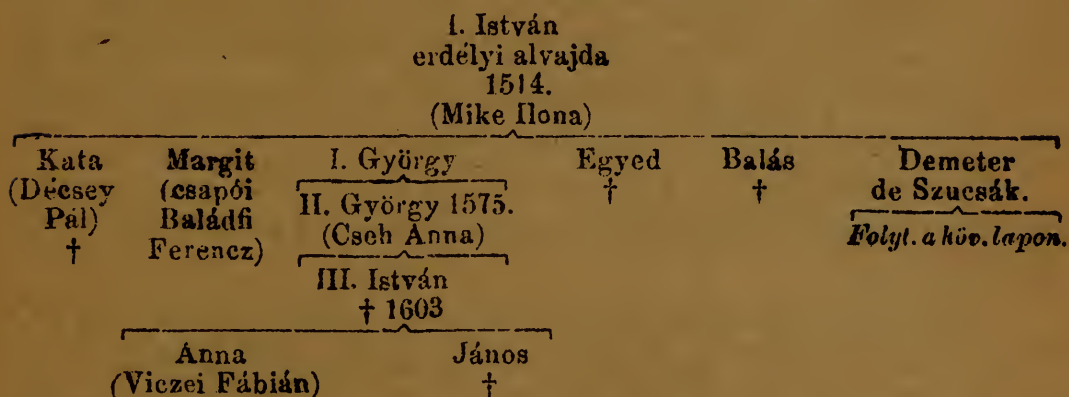
zsinóros arany trombita függ. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

Tán e család azonos ama Tomján családdal, melyből Margit mint Bibich Jakab Aradi alispán özvegye családi iskolai alapítványt tévén, az az 1827. évi 24. törv. czikkben beiktattatott.

**Tomka család.** *Lásd Thomka cs.*

**Tomori család.** (Szucsáki †) Eredetét és nevét Abauj megyei Tomor helységből vette. Első volt, ki feltűnt, Tomori Pál, már Gömör megyében született. <sup>2)</sup> Első ifjúságában katonai pályára lépett, és 1506-ban már a székelyek ellen harczolt; de miután egymás után két jegyese: egyik a Putnoky családból való leány, a másik egy gazdag özvegy asszony, elhaltak, kapisztrán baráttá lett, és innen mindvégig cseri-barátnak és cseri-bassának neveztetett, utóbb kalocsai érsekké neveztetett; mint ilyen Mohácsnál egyik fővezér volt es ott esett el 1526-ban.

Tomori Pál érsekkel egy időben élt rokona Tomori I. István, ki II. Ulászló király alatt erdélyi alvajda és a székelyek alispánja volt, és nevezett királytól Budán sz. Borbála napján kelt adománylevelében kapta Erdélyben a Csúcsi, Galaczi, Gabodi, Gesei és Kövesdi jószágokat. <sup>3)</sup> Ő máskép Tökös-nek és Nagy-nak is nevezetett. <sup>4)</sup> Ő alapította meg Erdélyben törvényes nejétől Mike Ilonától (mert Majláth Margit csak törvénytelen nejének tartatik) a Tomori családot, melv tőle következőleg <sup>5)</sup> sarjadzott le:



<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 89. lap.

<sup>3)</sup> Apor Péter, Lusus Mundi 52. Ez Istvan Szeremi Emlékirata zerint (200—201. lap.) Boldogkőn lakott vagy tartózkodott.

<sup>4)</sup> Lehoczky szerint csakugyan Abauji család, és máskép boldogkői Tökös nevet viselt. Stemm. II. 397.

<sup>5)</sup> Apor P. Lusus Mundi 53—55

Demeter, ki az előbbi lapon.  
de Szucsák.

I. János	Miklós 1530. 1540.	Pál	II. István.	Mihály.	Erzse	Anna (1. Cseh György 2 Ugoesi István)
Lőrincz (Valkai Erzsé)						
Petronella (1. bodoki Mikó Mikl. 2. nyujtói Imecs Istv.)		Anna (1. noszolyi Cseffey Istv. 2. Hatvani Zsigm.)				

I. Istvánnak hat gyermeke közül csak kettő I. György és Demeter alapítottak fiágon családot. Erről alább.

I. Györgynek fia II. György, kétségkívül az, kit 1575-ben Békés Gáspár hívei között találunk, és kit ezért alább nevezendő rokonával Tomori Andrással együtt Báthori István nótáztatott. <sup>1)</sup> II. Györgynek Cseh Annától fia III. István Székely Mózsos mellett 1603. júl. 17-én az apáczai csatában esett el. <sup>2)</sup> Leánya Anna Viczei Fabián neje lett, fia János magnélkül halt el.

I. Istvánnak legifjabb fia Demeter Szucsikot birta és innen írta előnevét. Hat fia közül I. Miklós Szapolyai híve, ennek részén részt vett Buda védelmében, miért János királytól 1530-ban Fejérd helységet kapta. <sup>3)</sup> Azonban 1540-ben János király halála után a vajdák, mint ellenségei nótáztaták és száműzték, de nemsokára mindenét visszanyerte és Izabella pártján működött. <sup>4)</sup> Ő építette a kövesdi templomot, hol neve és czimere még 1730-ban látszott. Fia volt Lőrincz, kinek nagy-eskülli Valkai Erzsébettől csak két leánya Petronella és Anna maradtak, kik által családja leány-ágra szállt.

Miklós testvérétől Páltól leányágon a Bercsényi, gyalakuti Lázár, Ficsor és köyesdi Szarka család származtak.

A családfa élén I. Istvánnak testvéreül iratik István, mikévsbé valószínű és Zsigmond gyulafejevári kanonok 1525–30. évi időközben.

Valószínűbb, hogy Istvánnak testvére volt azon Tomori Lajos vagy László, ki II. Lajos királynak komornoka volt 1526-ban. <sup>5)</sup>

Nincs a táblán azon Tomori András, ki 1552-ben Losonczy

<sup>1)</sup> Bethlen Wolph. Hist. II. 322. 274.

<sup>2)</sup> Ugyan ott tomo V. p. 408.

<sup>3)</sup> Apor P. Lusus Mundi 54.

<sup>4)</sup> Budai Fer. Hist. Lex. III. 430.

<sup>5)</sup> Budainál Hist. lev. III. 430. lapon Lajos, Jászaynál pedig A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 173. lapon László áll



Istvánnal Temesvárt védte, Istvánffy szerint Pál érsek testvérének fia. — Valószínűleg ő azon Tomory András is, ki 1575-ben mint Békes Gáspár híve Tomory Györggyel együtt nótáztatott. <sup>1)</sup>

Továbbá Tomory Kristóf, kinek Kozárváry Zsófiától leánya Margit Baládffy Kristófné volt.

Ezen erdélyi szucsáki Tomory család kihalt. <sup>2)</sup>

Más Tomory nevű nemes család lehet az, melyből e század elején Pál, János és András Ugocsa megyei Dabólczon birtokosok. <sup>3)</sup>

**Tompa család.** (Monyorósi) Kihalt család, melyből János 1379-ben a Palóczy testvérekkel a leleszi convent ellen hatalmaskodtak. <sup>4)</sup>

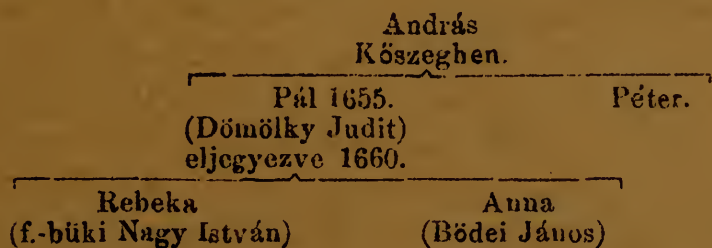
Előnév nélkül ismereteseek Tompa néven György 1550-ben pécsi püspök <sup>5)</sup> stb.

István Zrinyi György lovasainak zászlósa, 1556-ban a török ellen hadakozott. <sup>6)</sup>

Miklós 1625-ben kir. ügyigazgató. <sup>7)</sup>

Ugocsa megyében a XVI. században 1523—1550-ben Tompa nevű család birt Fertő-Almásan. <sup>8)</sup>

A Dunántúl Vas megyében a XVII. század végéről Tompa családból ismeretes a következő nemzedékrend: <sup>9)</sup>



**Tompa család.** (Tompaházi) Erdély kihalt családja. <sup>10)</sup> Régen-

<sup>1)</sup> Budai III. 431. Bethlen Wolph. II. 322. 374.

<sup>2)</sup> Kövári Erdély nev. cs. 271.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Ugocsa p. 157.

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 313. Fejér Cod. diplom. tomo X. vol. 4. pag. 273.

<sup>5)</sup> Budai Hist. lex. III. 432.

<sup>6)</sup> Ugyan ott.

<sup>7)</sup> 1625. évi 23. törv. cz.

<sup>8)</sup> Szirmay C. Ugocsa pag. 174.

<sup>9)</sup> A sitkei Nagy család levéltára szerint.

<sup>10)</sup> Kövári, Erdély nev. cs. 271.

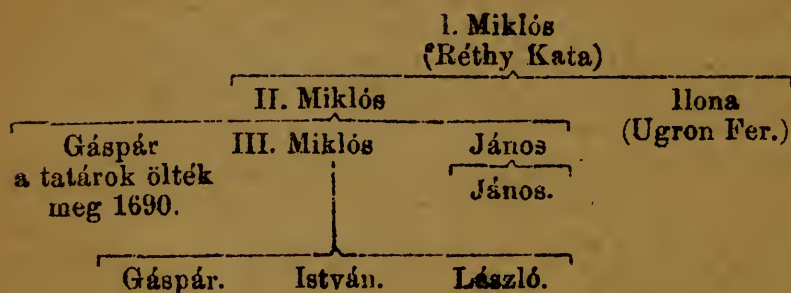
ten Alsó-Fejér megyében birták Tompaházát. Ebből lehetett István 1566-ban castrorum Praefectus, <sup>1)</sup> Ferencz, ki 1558-ban a Kendiekot megrontá, <sup>2)</sup> és tán János és István, kik 1603-ban Székely Mózses mellett a Bárczán elesnek. <sup>3)</sup>

**Tompa család.** (Kis-Borosnyői) Egyik ágának törzse Mihály (1624.) kinek fia István, tán az, ki mint Csikszéki tiszt Lázár Istvánnal Barcsai ellen izgatá a csiki székelyeket). Ezen Istvánnak fia János, ennek II. János, ennek III. János, ennek Szent-Iványi Krisztinától († 1827.) fia Simon (szül. 1782.) a főkorányszéknél hosszú ideig számv. hivatalnok, 1848-ban al-számvevő, fiai: Imre tartományi biztosi hivatalnok, ki több drámát fordított, és Károly ügyvéd.

II. Jánosnak (tán az, kit 1730-ra Apor is említ <sup>4)</sup>), leánya Ilona Bernád Jánosné 1740. körül. <sup>5)</sup>

Egyik János (ifjabb) 1815-ben Háromszék aljegyzője, tán az, ki utóbb ott alkirálybíró és 1841-ben orsz. gyűlési kir. hivatalos. Ezek tán a következő más ágból valók.

E másik ág törzse I. Miklós, kinek Réthy Katától néhány izeen utódai <sup>6)</sup> ezek:



Tán ez ágból eredtek László Háromszéki törv. széki ülnök 1840. körül. Klára Tompa Jánosné, és János, kinek neje Gyulay Teréz.

János e század elején N.-Enyeden tanár, fiai Lajos Kolosvár város számvevője és János azon város mérnöke.

**Tompos család.** (Csik-Sz.-Györgyi) Csikszéki család, közülök András törv. széki ülnök, József dúlló biztos, Ferencz al-

<sup>1)</sup> Kállay, Székely nemzet 285.

<sup>2)</sup> Ugyan ott.

<sup>3)</sup> Bethlen Wolph. Hist. tomo V. 409.

<sup>4)</sup> Apor P. Synopsis Mutationum

<sup>5)</sup> Török Antal szerint.

<sup>6)</sup> Apor P. Lusus Mundi. p. 60.



**jegyző** 1848. előtt, Ignác birtokos Csik-Sz.-Györgyön. József Zarándban birtokos, gyermekei János és Zsuzsanna.

**Tomsics család.** (Nemes-kéri) Zemplin megyei nemes család István 1835-ben főszolgabíró, utóbb házi főadószedő.

Zala megyében Tomsics Istvánnak nejétől jeszeniczei Jankovich Viktoriától leánya Julianna Zichy Antalné.

**Tomszky család.** Trencsin megye nemesi összeírása szerint 1666-ban Dubniczon lakott.

**Toncz család.** Toncz Márton 1627-ben aug. 27-én Lucas Györggyel együtt kapott Bethlen Gábortól címeres nemeslevelet, mely 1629-ben Abauj megyében hirdettetett ki. <sup>1)</sup>

**Tonházi család.** Tonházi Boldizsár 1797-ben I. Ferencz király által emeltetett nemességre.

Czímere a vért kék udvarában zöldes téren magas fehér sziklák, melynek alyjában bányanyílás látható, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A vért fölötti sisak koronájából arany hajtókájú fekete ruhás, zöld süveges bányász emelkedik ki, kinyujtott kezeiben két oldalról bányász kalapácsokat tartva. Foszladék jobb oldalról aranykék, balról ezüstkék. <sup>2)</sup>

**Tonka család.** (Kövesdi) Közülök Sámuel Aranyosszéki adórovó biztos 1815-ben. *Lásd Tunka cs.*

**Tonrald család.** Tonrald György-Kristóf 1659-ben nyert magyar honfiusítást <sup>3)</sup>

**Topai család.** (Zilahi) Sándor 1848. előtt Közép-Szolnok seborvosa. — Krasznában Miklós, Péter, János és Károly halmosdi birtokosok.

**Toperczer család.** Szepes megyei eredetű régi család; 1524-ben Toperczer Jánost már Lőcse sz. kir. város polgárai közt találjuk. <sup>4)</sup> 1546-ban Antal popradi plébános volt. <sup>5)</sup> János 1562-ben eperjesi polgár, 1563-ban ott jegyző és a város részéről orsz. gyűlési követ. <sup>6)</sup>

A reformatio terjedtével a család tagjainak egy nagy része az evang. lelkészi pályán működött

<sup>1)</sup> Szatmár várm. levéltárában van az eredeti armális.

<sup>2)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> 1659 évi 133. törv. cz.

<sup>4)</sup> Wagner, Analecta Scepusii II. 144.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 255.

<sup>6)</sup> Kovachich Scriptores minores I. 117. 145.

A nemességet Toperczer János kapta 1686-ban I. Leopold királytól, <sup>1)</sup> és ugyan akkor címert kapott, mely következő: a vért kék udvarában hármas zöld hegy középsőjén arany korona van, és abból szarvas nyúlik ki, első lábaival strucztollat tartva. A vért fölötti sisak koronájából szintén három strucztoll nyúlik ki, a két szélső kék, a középső fehér. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>2)</sup>

Jánosnak utódai közül János Löcsei fi, 1752-ben járt Jénán az akadémiában, haza jöven, honn tanár lett, s több munka szerzője. <sup>3)</sup> Nejétől Schmid Zsófia-Erzsébettől fia Sámuel született Lőcsén 1770. aug. 18-án. 1790-ben szintén Jénában tanult, hazatérven atyja mellett Lőcsén tanár, utóbb nagy-szalóki, végre deákfalvi lelkész. Meghalt 1815-ben. <sup>4)</sup>

Egyik ág Zólyomba szakadt, melyből István 1767-ben járt Jénában, 1760-ban pappá lön és Alsó-Sztregován lelkész. <sup>5)</sup>

Jakab szintén Zólyomban lakott, úgy látszik ő azon Jakab, ki 1722-ben a Cornides családdal együtt nyert armálist, és azonos címet, kék udvarban galambot, csőrében olajfaággal. *Lásd Cornides cs.* Ennek fia Sámuel Zólyomban szül. 1758-ban. Jénában járt 1780-ban, előbb Beszterczén tanár, utóbb Ivankofalván lelkész; tőle ered a Szepes, Bihar és Turóc megyébe elágazott nemes Toperczer család. <sup>6)</sup>

A családnak egyik tagja tábornok volt, ennek testvérétől való fia Toperczer idős József Bihar megyébe Nagy-Váradra szakadt, hol püspöki pénztárnok volt, és 1805-ben újjító nemeslevelet nyert. <sup>7)</sup> Nejétől Huszty Erzsébettől gyermekei: a) József előbb Bihar megyei alügyész, utóbb atyja halála után ennek a püspöki urodalomban hivatal utóda. Neje Szilvay Mária volt. b) János. c) Antal. d) Magdolna, Sántha Lászlóné Szatmárban. e) Borbála. f) Anna.

Ezek egyikének fia Ödön, előbb 1835. körül Bihar megye al-, majd 1837-től főjegyzője 1845-ig. Jelenleg kir. tanácsos és a királyi tábla ülnöke Pesten.

Ugyan csak a bihari-ág utódai Miklós 1845-től Bihar megyei ESKÜDÉ, és Sándor ugyan az 1835-től, 1861-ben pedig alszolgabíró.

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 831.

<sup>2)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> Haan L. Jena Hung. 67.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 101.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 74.

<sup>6)</sup> Ugyan ott 89.

<sup>7)</sup> B. Vay, L. Német hívség.



Másik ágból való Lajos szül. Miklósfalván (Moson vm.) 1794. febr. 24-én, Pozsonyban evang. tanár 1849. előtt.

**Topos család** (Thoposházi) Nevét „Thopos“-nak is írták. A családról már a 180. lapon van említés téve, onnan kimaradván, ide iktatjuk még a következő adatokat: a Topos család Trencsin, Nyitra, Zemplin, Tolna és Szabolcs megyékben is birtokos volt, de ezekben már kihalt. Trencsin megyében a toposi és breznici Topos család Rudolf királytól kapta Rudinát 1604-ben, Klobusicz, nemes Chocholna és Zlopna helységekben pedig birtokrészeket szerezvén, azokba 1626-ban az esztergomi káptalan által beiktatíatott. <sup>1)</sup> E családnak, valamint a Roson családnak Trencsin megyében leányági oly számos utódai örökösdtek terjedelmes birtokaikban, hogy közmondás szerint nem is Trencsin megyei családnak számítatik, ki ezeknek leányági utódai között nem áll.

**Torday család.** (Kémeri) A család nevét tekintve, Tordai származás. E néven több, egymástól különböző családnevet ismerünk; egy törzsből eredtek-e? azt meg nem határozhatjuk, ennél fogva elésoroljuk egymás után külön-külön használt praedikátumaik szerint.

A kémeri Tordai család a Szilágyságban birtokolt, jóságai Kémeren kívül Récs, Dablyon és Doba Közép-Szolnok és Kraszna megyékben feküdtek. Emlékezetét a XVII. század elejétől birjuk, de csak szaggatott töredékekben, mint a következő táblázatok <sup>2)</sup> feltüntetik:

Ferencz
1620. 1630.
-----
János
-----
Zsigmond
-----
Erzsébet
(Gerendy Lászlóné)

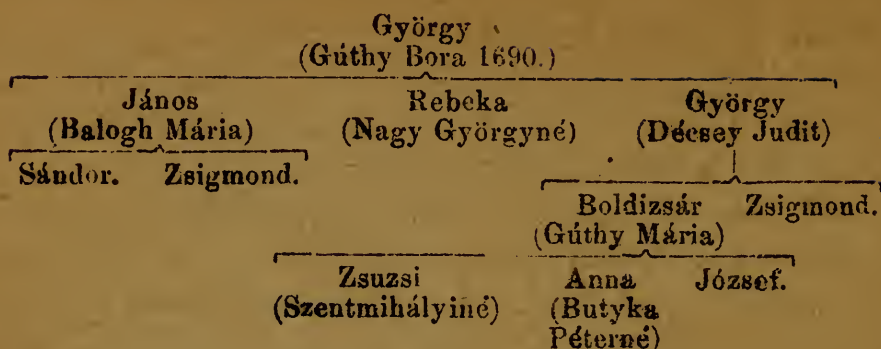
Másik nemzékrend így áll:

István
(Szénás N.)
-----
István.
-----
István 1705.
Krasznai alispán.

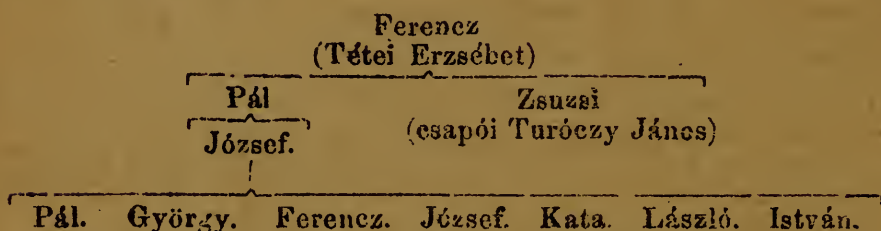
<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>2)</sup> Décsy M. közl

Egy harmadik nemzék táblája ez:



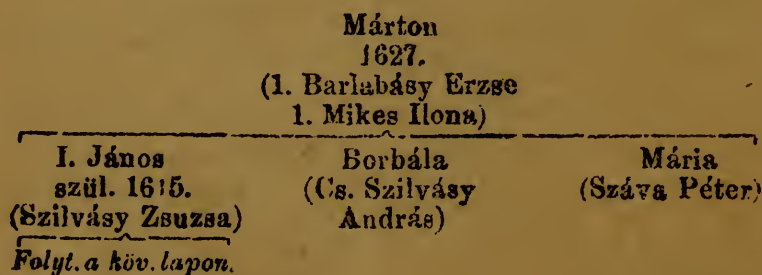
Végre még egy nemzékrend ez:



A két utóbbi nemzékrend végizei között egy-egy Józsefet látnunk. Ezek egyike lehet azon kémeri Torday József, kinek Komáromy Krisztinától gyermekei: Póli Bele Józsefné, Ferencz, Domokos és Anna Györy Józsefné voltak.

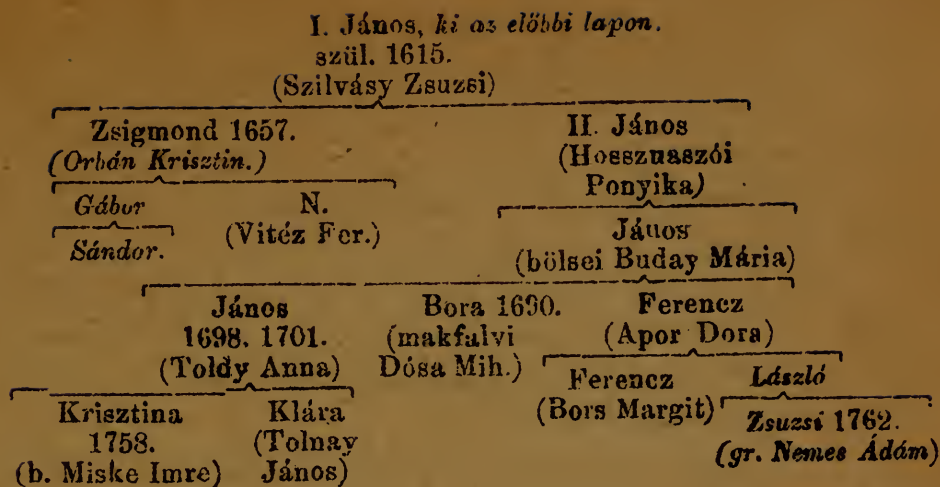
A család a kihaltak sorában áll.

**Torday család.** (Somogyomi) Küküllő megyében a Nagy-Küküllő vizétől nem messze fekszik Somogyom helység, honnan e család előnevét írta. Eredete iránt és történetével, valamint nemzékrendével teljesen tisztában nem állunk. Ez utóbbira nézve legteljesb családfáját gróf Kemény József úgynevezett diplomaticai gyűjteménye <sup>1)</sup> bírja, mely itt következik, és melyre a dőlt betűkkel szedett adatokat Mike Sándor becses gyűjteményéből toldottuk:

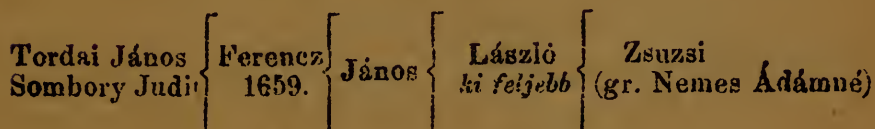


<sup>1)</sup> Hodor K. közlése szerint.





Egy más ágak nemzékrendje ez :

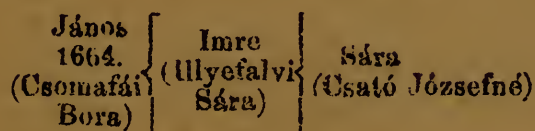


Torday Zsuzsanna gr. Nemes Ádámné eredetét, mint látjuk, különfélelekép adják a genealogiák, gr. Kemény gyűjt. szerint úgy, mint itt utóbb áll; Mike S. gyűjteménye szerint leánya Lászlónak, unokája Ferencznek Apor Borától, kis unokája Jánosnak Szilvász Zsófiától, míg Kemény szerint Sombori Judittól.

Mikes Ilonát Keménynél Torday Márton nejeül olvassuk, másutt azt Torday János hitvesének találjuk.

Az utóbbi táblán álló 1659. évvel jelölt Ferencz a mondott évben Törökfalvát kapta beiratban Kővár vidéken, anyjáról Zsombori előnévvel élt Hodor szerint.

Más ágazatot mutat a következő töredék:



Torday néven találjuk már a XVI. század elején Torday Szalathieit 1504—1519. dobokai esperest, Pált 1511—1530. hunyadi esperest. <sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Fancsaly Memoria Fraepos. C. Albensis. p. 65.

1568-ban Torday Szabina özvegy Vaday Jánosné a Rákos vizén Torda határában két kerekű malmot nyert.

1599-ben Tordai Litterati János magyar és oláh Röd helységbe iktattatott.

1609-ben Torday Péter, Kata, István és János nemes levelet nyertek.

Doboka megyében szintén volt Torday család, és birt azon megyében és Segesvárszékből részint beirat, részint adomány mellett Berkesz, K. és F. Oláh-Péterd, Törökfalva, Alvincz, M. és O. Röd, Torda és Holdvilág helységekben.

A dobokai Torday-akból 1627-ben éltek Imre, Zsigmond és Zakariás, ez utóbbinak neje k. szil. Szilvássy Zsuzsa, kitől leánya Zsuzsannát, Dobokáról nőül vette káli Kún Mátyás.

T. Ferencz 1645—54. Kemény János alatt Konstantinápolyi követ volt. Tán az, ki Törökfalvát kapta.

János 1661-ben és 1668—71-ben Dobokai alispán.

Egyik T. János, kinek neje Mikes Ilona, Hodor szerint 1698-ban orsz. gyűlési kir. hivatalos.

Kolozvári előnévvel találjuk Torday Jánost, kit 1610-ben mint kir. ügyigazgatót Báthori Gábor lefejeztetett, ennek fia ifj. János 1629-ben halt meg.

A dobokai ágnak egyik ága Göczi előnévvel is élt, ez ághoz számíthatik olykor azon ág is, mely Sombory Judittól ered, és végnemzedékén Zsuzsi gr. Nemes Ádámné áll.

Torday cs. ivadékok élnek Kolos megyében, a Segesvári kerületben élt és tizedbértárnok volt László, kinek neje kadicsfalvi Török Veronka volt a múlt század végén.

1730. táján mihályfalvi Torday János az előbbkelő nemesek sorában állt. A somogyomi ágból éltek ekkor idősb Gábor, Pál, idősb János, Miklós, Ferencz és Gábor. <sup>1)</sup>

Ugyan ekkor élt dévai Torday György harminczados. <sup>2)</sup>

1820. jan. 23 án Torday József, István és János az erdélyi kir. tábla által ítéletileg czimeres nemesekül ismertettek el.

Megjegyezzük itt, hogy általában több előnévvel élő Torday családok származási viszonyai bővebb vizsgálatot és földérítéseket igényelnének.

<sup>1)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 293.

<sup>2)</sup> Ugyan ott.



**Torkos család.** Dunántúli nemes család, mellyel régebben Győr, Mosony, Komárom megyében találkozunk, már a XVII. század második felében a nemesség sorában találjuk, midőn Torkos J a k a b 1682-ben komárom vármegye jegyzője volt. <sup>1)</sup> J á n o s 1693-ban Győr megye táblabírája, I s t v á n 1693-ban gr. Tököly Katalin tisztartója voltak, ez utóbbi 1728-ban Győr megyében esküdt, pecsége szerint czímerül zöld ágat tartó oroszlánt viselt.

Mint protestans vallású család, tagjai közül legtöbben egyházi pályán szerepeltek. J a k a b, ki 1721-ben Jénában tanult, utóbb pápai ref. lelkész és senior volt. <sup>2)</sup>

Az eddig említett két J a k a b közül egyik 1725-ben III. Károlytól előbbi nemességében megerősített <sup>3)</sup> ilyen czímerrel: a vért vörös udvarában zöld téren magas csalánbokor zöldel, két felől két arany oroszlán ágaskodik, első lábaikkal a csalánba kapaszkodva. A vért fölötti sisak koronájából száraz fa-derék emelkedik ki, mellette balról fél fekete sasszárny lebeg. Foszladék jobbról és balról arany-vörös.

Papi pályán álltak még A n d r á s győri születésű, ki 1692-ben Wittebergben tanult. <sup>4)</sup> Ennek egyik fia szintén ott tanult 1732-ben, 1737-ben Győrben evang. tanító, másik fia M i h á l y 1743-ban wittebergi tanuló, azután modori pap, végre Dunántúli lelkész, meghalt 1801-ben <sup>5)</sup>

A Dunántúli ágból származott Torkos M i h á l y, ki Győrött született 1793. jun. 19-én; Mosony megyénél kezdé hivatalos pályáját, hol előbb főjegyző, majd 1833. táján első alispán lett, utóbb királyi tanácsos, 1847. előtt a m. kir. udvari kancellariánál refer. tanácsos. Többször volt Mosony megye követe. Meghalt mint septemvir 1861-ben, és eltemettetett Nógrád megyében szerzett Gárdonyi pusztá birtokán. Testvére és gyermekei ezek: L á s z l ó, kinek neje Balassa Emilia, továbbá Torkos I d a Térey Ignáczné, T e r é z és L u i z a.

A családnak egyik ágából a múlt században Bihar megyében Vértesen lakott Torkos kapitány, kinek gyermekei voltak: K á r o l y Ferdin. főhag. gyalog ezredbeli százados, I m r e 1788-ban Bihar me-

<sup>1)</sup> Eredeti okirat szerint.

<sup>2)</sup> Haan, Jena Hung. 45.

<sup>3)</sup> Collect. herald. nro. 323.

<sup>4)</sup> Bartholomaeides Memoria Ungarorum 193. — de az alkalmasint tévedés lesz-e? hogy ő 1776-ban versett adott volna ki.

<sup>5)</sup> Ugyan ott.

gyében a Josephinum rendszer alatt alügyész, és Zsófia m.-telegdi Csanády György második hitvese. <sup>1)</sup>

A családnak ismét más ágából volt István, kinek gyermekei: 1. István volt lelkész, utóbb író és a „*Füles Bagoly*” szerkesztője, meghalt 1865. febr. 13-án, 2. Károly, 3. Imre, 4. Suzsi, Harányiné.

**Torma család.** (Lasztóczi †) Zemplin vármegye kihalt család, <sup>2)</sup> mely oklevelek szerint már a XV. században virágzott. 1487-ben élt György. — Oklevelek szerint:

1506-ban lasztóczi Thorma alias Csérnek János egy curiát impetrál Lasztóczon; ellen mond Lasztóczi Bencze.

1550-ben György bevezettetik és beiktattatik Kelecsénybe.

1561-ben Ferencz, Kata, Klára bevez. és beiktattatnak a lasztóczi, csapóföldi és kolbásai birtokukba.

1570-ben Ferencz megveszi Khatus Mihály és Tamástól ezékei birtokát. Nevezett Klára 1577-ben Balogh Albertné. 1572-ben élt Borbála, továbbá Erzsébet Miklósnak leánya.

1581-ben György de Paska alias de Lasztócz praedium de Csapóházát bírja. 1592-ben Balogh alias Torma Ferencz, Miklós, Anna Csorba Mihályné.

1606-ban Kristóf, 1611-ben Eufrosina, 1613-ban György és neje Bokri Erzse, 1637--1655-ben Andreas de Paska (Paskai Torma András) gyermekei: Adám, Rebeka, János deák (litteratus) özvegye 1611. Judit Ujhelyi Jánosné éltek. 1678-ban említetik Rebeka özvegy Bakay Mártonné. 1687-ben János Vég Jakab Kata férje fordul elő.

Szintén a XVII. század elején említetik Bálint, kinek neje Herczeg Krisztina Herczeg Györgynek Zerechen alias Herecsényi János leányától való leánya volt, Bálintnak fia Ferencz, ennek gyermekei Judit, György, András, Kristóf és Klára Balogh Ferenczné.

1732-ben élt Visolyi Ferencz, a magba szakadt Torma család utolsója, ki eladta birtokát (Lasztócz, Kolbása, Mihályi, N. és k. Kázmért) Kazinczy Dánielnek.

**Torma család.** (Forgolányi †) Ugocsa megyei kihalt család, lehet hogy a felebb említett lasztóczi Tormákkal rokon volt. Már a XIV

<sup>1)</sup> B. Vay, német hívség.

<sup>2)</sup> Szirmay, C. Zemplin not top. 105.



században virágzott. <sup>1)</sup> 1481-ben Gergely a Sásváriak ügyében királyi ember volt. <sup>2)</sup> 1509-ben élt forgolányi Thorma másképp Márton Miklós. <sup>3)</sup> E Torma család írhatta magát Dabolezról is. <sup>4)</sup>

**Torma család.** (Alsó-Takácsi) melyből Ferencz Veszprém megye alispánja volt 1604-ben.

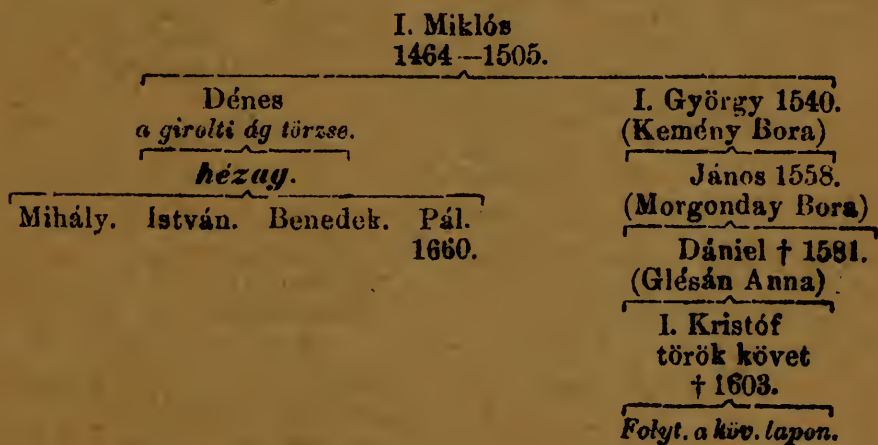
**Torma család.** Él Heves megyében, Zemplin megyében is a czimer leveles családok sorában; továbbá találjuk Borsod és Gömör megyékben, ez utóbbiakból Anna, Szontagh Albert 1848—50. Gömöri szolgabíró neje.

**Torma család.** (Csicsó-Keresztúri) Erdély előkelőbb nemes családai közül való. Családfaja a XV. századig terjed fel az 1464—1505. körül élt Torma Miklósig, kitől mindjárt két fia Dénes és I. György által két ágra terjedt a nemzetség, azonban Dénes ága, mely girolti ágnek neveztetett, a XVII. században négy külön ágon megszakadt. I. György ága máig él.

A család Magyarországból szakadt Erdélybe, állítólag az említett I. György által 1540. körül, de ezen esetben is testvérének ivadékát is az Erdélybe beszármazottak közé kell számítanunk, mert Girolt helység, melyről ez ág neveztetik Belső v. Közép Szolnok megyében (szintén Erdélyben) fekszik.

A család leszármazása <sup>5)</sup> következő:

### I. tábla.



<sup>1)</sup> Teleki, Hunyadiak kora XII. 361.

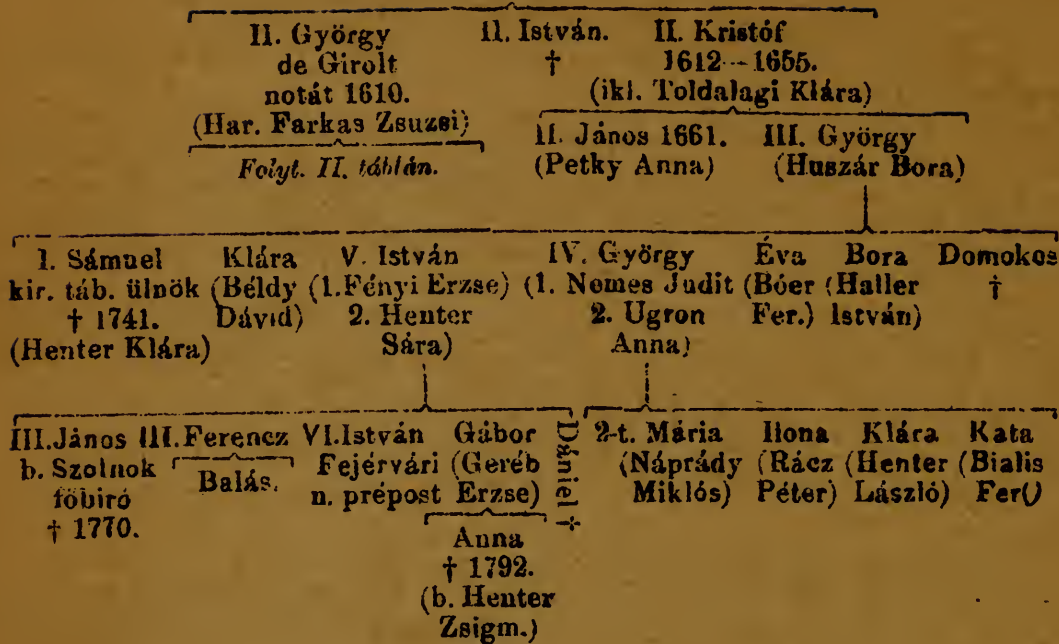
<sup>2)</sup> Eredeti okirat.

<sup>3)</sup> Szirmay C. Ugocsa 129.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 157.

<sup>5)</sup> Kövári, Erd. nev. cs. 242. Hodor Kár. közl. Mike S. Gyűjteményéből és egyéb töredékes források után.

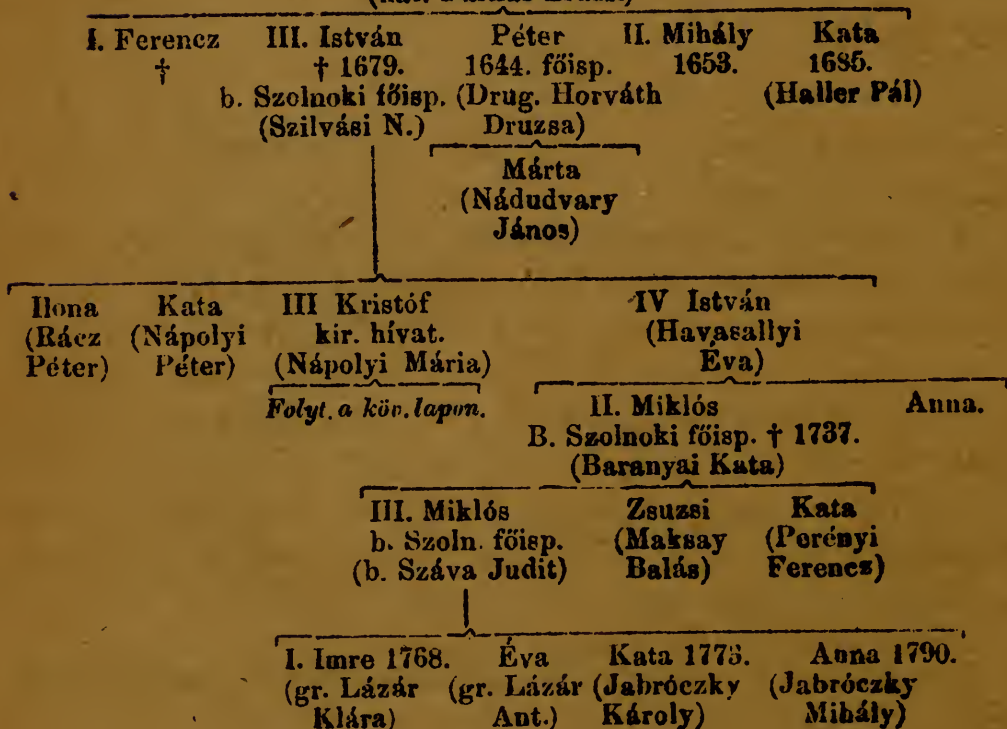
I. Kristóf, ki az előbbi lapon.  
török követ  
† 1603.



## II. t a b l a.

II. György, ki az I. táblán.  
de Girolt  
notát 1610.

(har. Farkas Zsuzsi)



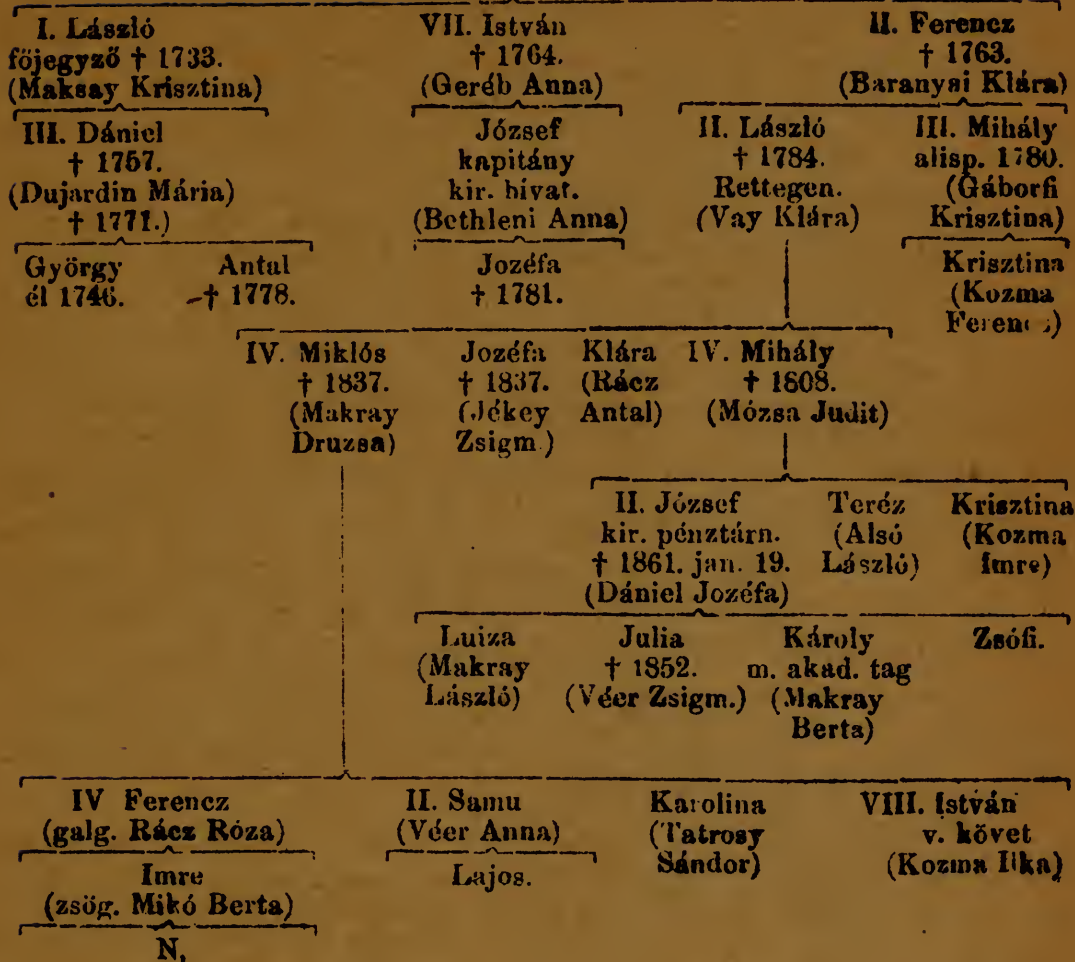


III. Kristóf, ki az előbbi lapon.

kir. hívat.

1698.

(Nápolyi Mária)



A Diénestől lejövvő girolti ág (I. tábla) Pál 1660-ban N. Várad védelmében szerepelt. <sup>1)</sup>

A családnak birtoki, fő fészke és székhelye Csicsó-Keresztúr, melyet a család Kövári szerint Izabella királyné alatt kapott.

I. György ágán annak egyik utóda I. Kristóf több követségben vett részt. <sup>2)</sup> Meghalt 1603-ban. Három fia közül kettő II. György és II. Kristóf két külön ágat alapítottak. Ez utóbbi ág az I. táblán látható.

II. Kristófot Báthori Gábor állítólag szép neje féltéseért nótáztatja. Fia. II. János Kemény János pártján állt 1661-ben,

<sup>1)</sup> Szalárdy, Sirmalmas krónika 539.

<sup>2)</sup> Wolph. Bethlen, Hist. V. 55. Katona Hist. crit. XVIII. 40. Kövári szerint.

ezért Apaffy Mihály nótáztatá; de gyermektelenül halt el. Testvére III. György brenhidai Huszár Borát vette nőül. Ettől hét gyermekét ismerjük. Ezekből I. S á m u e l 1698-ban kir. hivatalos, 1709. mint kurucz Moldvából kegyelemre tér haza, utóbb B. Szolnok várm. főbíró, végre kir. táblai ülnök, meghalt magtalanul 1741-ben. <sup>1)</sup>

IV. G y ö r g y kétszer nősült, első neje Nemes Judit, a második Ugron Anna, ettől négy leánya a táblán áll. <sup>2)</sup>

V. I s t v á n 1698-ban a fejérvári orsz. gyűlésen kir. hivatalos. Első neje Fényi Erzse, a második Henter Sára. Ezekből öt fia maradt, mint a tábla mutatja; közülök III. J á n o s B. Szolnok főbírája és kir. hivatalos volt, meghalt 1770-ben. VI. I s t v á n fejérvári n. prépost. G á b o r Geréb Erzsétől nemzé A n n á t, báró Henter Zsigmondnét, de meghalt 1792-ben. Ez ág fiágon kihalt.

A másik ág I. Kristófnak említett idősb fiától II. G y ö r g y t ő l, ki Giroltról irá előnevét, ered. Ez is notát kap 1610-ben, <sup>3)</sup> de 1614-ben Bethlen feloldozá. 1638-ban Kamuti Farkas államrabért ő is kezességet vállalt. Neje harinnai Farkas Zsuzsanna volt. Gyermekéből II. M i h á l y 1675-ben kurucz-vezér, Diószeghnél csatát vesz.

I. P é t e r fejedelmi tanácsos 1635-ben a dézsi gyűlésen, és főispán 1641-ben. <sup>4)</sup> Nejétől Drugetyevith Horváth Druzsától egyetlen leányát M á r t á t Nádudvary János vette el.

III. I s t v á n 1662-ben mint ellenzéki szintén nótáztatott, de a köv. évben feloldatott. Meghalt 1679-ben. Neje a Szilvásy családból volt. <sup>5)</sup> Gyermekai mint a táblázaton állnak: I l o n a, K a t a, III. K r i s t ó f és IV. I s t v á n. Azonban ez adatoknál egy pontban teljes biztosságra nem támaszkodhatni. Mert némelyek szerint III. I s t v á n n a k második neje lett volna Havasallyi Éva, más adat szerint pedig Havasallyi Éva IV. Istvánnak neje volt, csak az bizonyos hogy Istvánnak Havasallyi Évától volt fia II. M i k l ó s, a Belső Szolnoki főispán, <sup>6)</sup> kit Apor Péter mint jó katolikust kidícsér. <sup>7)</sup> Meghalt 1737-ben. Ennek nejétől Baranyai Katától gyermekei közül III. M i k l ó s

<sup>1)</sup> Hodor Károly közl. — Apor Pet. Synopsis mutationum 293—310.

<sup>2)</sup> Apor Lusus mundi 60.

<sup>3)</sup> Kállay, Székely nemzet. 284. Benkő Transyl. I. 259.

<sup>4)</sup> Kállay id. h. 284. Kemény János Önéletírása 306.

<sup>5)</sup> Kövári szerint J u d i t, más adat szerint E r z s e, ismét másutt Z s u s s a néven.

<sup>6)</sup> Verestói György, Holtakkal való Barátság.

<sup>7)</sup> Apor Péter, Synopsis Mutationum 198.



ismét b. Szolnoki főispán volt. Ennek nejétől báró Száva Judittól (ki utóbb Béli Józsefhez ment férjhez) három leánya és egy fia I. Imre maradt, ki magnélkül halt meg.

III. Kristóf (III. Istvánnak Szilvássy leánytól fia) 1698-ban a fejevári országgyűlésen kir. hivatalos, nejétől Nápolyi Máriától három fiát I. Lászlót, VII. Istvánt és II. Ferenczet nemzé. Ezekből csak a legutóbbinak ága maradt fenn. Ennek Baranyay Klárától egyik fia II. László († 1784.) négy gyermeket hagyott maga után. Ezekből

IV. Miklós és IV. Mihály ismét két ágat alapítanak. Ez utóbbinak fia a derék József, 1848-ig. B. Szolnok vármegye királyi pénztárnoka, többször követ az ellenszéki pártból, István unoka testvérével együtt, 1848-ban a pesti nemzetgyűlésen is képviselő. Meghalt 1861. január 19-én. Belső Szolnok megye történetén dolgozott, és értekezései a Tudományos gyűjteményben is jelentek meg. Gyermekai közül egyetlen fia Károly magyar akadémiai tag, a római történelem és régiségtanban legjelesb fiatal tudósunk.

A család czímere a vért kék udvarában arany koronából kinőtt három leveles torma, melyre kigyó tekerődzik.

Megjegyzendő még, hogy Bethlen és Rákóczy Györgykori armilustrumok telvék a némai Torma család neveivel.

Nem helyezhetők a táblázatra: azon Torma Gergely, kit 1627-ből főnemes székelynek ír Kállay. <sup>1)</sup> Továbbá

Torma Éva szász-czegői Balogh Györgyné, Girolton volt birtokos, tán a kihalt girolti ágból, és egy másik Éva Alsó Mihálynak volt hitvese.

**Tormássy család.** Vas megyei eredetű nemes család, mennyiben ott érte a családot a megneemesedés a XVII. század első felében, mely időtől a család leágazása némileg ismeretes. A czímeres nemes levelet Tormássy Gergely és általa testvérei István és Benedek nyerték Bécsben 1633. ápril. 20-án II. Ferdinand királytól, és azt 1634. június 1. napján Vas megyében Szombathelyen tartott közgyűlésen kihirdették.

A család Vas megyéből Baranya, innen Krassó és Temes, továbbá Heves és Nógrád megyékbe, sőt Pest megyébe is elszármazott.

Baranya megyéből Tormássy Mihály 1891. máj. 4-én vett ki nemesi bizonyítványt, mint akkor már Krassó vármegye szolgabírája

<sup>1)</sup> Kállay, Székely nemzet. 285.

és azt ott azon évi nov. 28-án hirdettette. Utódai Temes megyében Mély-Nádason bírnak.

Nógrád megyében beházasodás utján Dömök Teréziát vévén nőül a kutassói pusztán birt Tormássy Gábor, kinek egyetlen fia nőtlenül elhalván, most csak leányai élnek.

Tolna megyében — ügylátszik — a közszerző Istvánnak utódai élnek. Pest megyében Benedek utódai, tán ezek utódaiból való István, ki 1801-ben Pest megyei alszolgabíró volt.

Benedeknek egyik fia György állítólag Pest megyei Kecskemétre telepedett, és ott mint zenész „Hegedűs”-nek neveztetvén el, ivadéka e néven lett ismeretes annyira, hogy még I. Mihálynak fiai is az egyházi kereszteleési könyvekben <sup>1)</sup> e néven vannak beiktatva. Azonban nevezett I. Mihály felkeresvén a folyvást nemesi gyakorlatban élő Tormássyakat Tolna megyében, miután ott az eredeti czimere nemeslevél felmutatása mellett György ösének Vas megyéből Kecskemétre telepedését, és ott keresetmódja által a Hegedűs névnek reá és ivadékára lett tapadását tanúk vallomásaival törvényesen igazolta, Tolna megyétől 1745. jun. 1-jén nemesnek elismerettetett, és erről nyert bizonyítványát Pest megyében nov. 22-én kihirdetteté.

I. Mihálynak egyik fia III. János (szül. 1744.) halasi ref. lelkész, a dunamelléki egyházkerület tanácsbírája, főjegyzője, utóbb Superintendense volt. Nejétől Varjas János debreczeni nagyhirű tanár leányától Varjas Máriától két leánya és egy fia Lajos maradt.

Most nevezett Lajos szül. Halason 1784. dec. 16-án. Orvosi pályára lépván, Bécsben 1812. máj. 2-án doctorrá avattatott, és még azon évben Békes megye főorvosává neveztetett. E téren 1862-ig, midőn agg kora miatt leküszönt, sokszoros érdemeket szerzett, és 1855-ben arany érdemkereszttel is kitüntetett. <sup>2)</sup> Pest megyétől 1821. aug. 29-én kivett nemesi bizonyítványát, Békes megyében <sup>3)</sup> dec. 28-án gyermekei neveikre is kihirdetteté. Nejétől Báthory Juliannától (B. Gábor superintendens leányától) a táblán látható két leánya és két fia maradt nagy korig életben, de ezekből is János, az idősb (szül. 1815.) egykor Békes megye főjegyzője, 1848-ban ministeri, utóbb n.

<sup>1)</sup> Lásd Vasárnapi Ujság 1862. évi 9. számban Dr. Tormássy Lajos életrajzában.

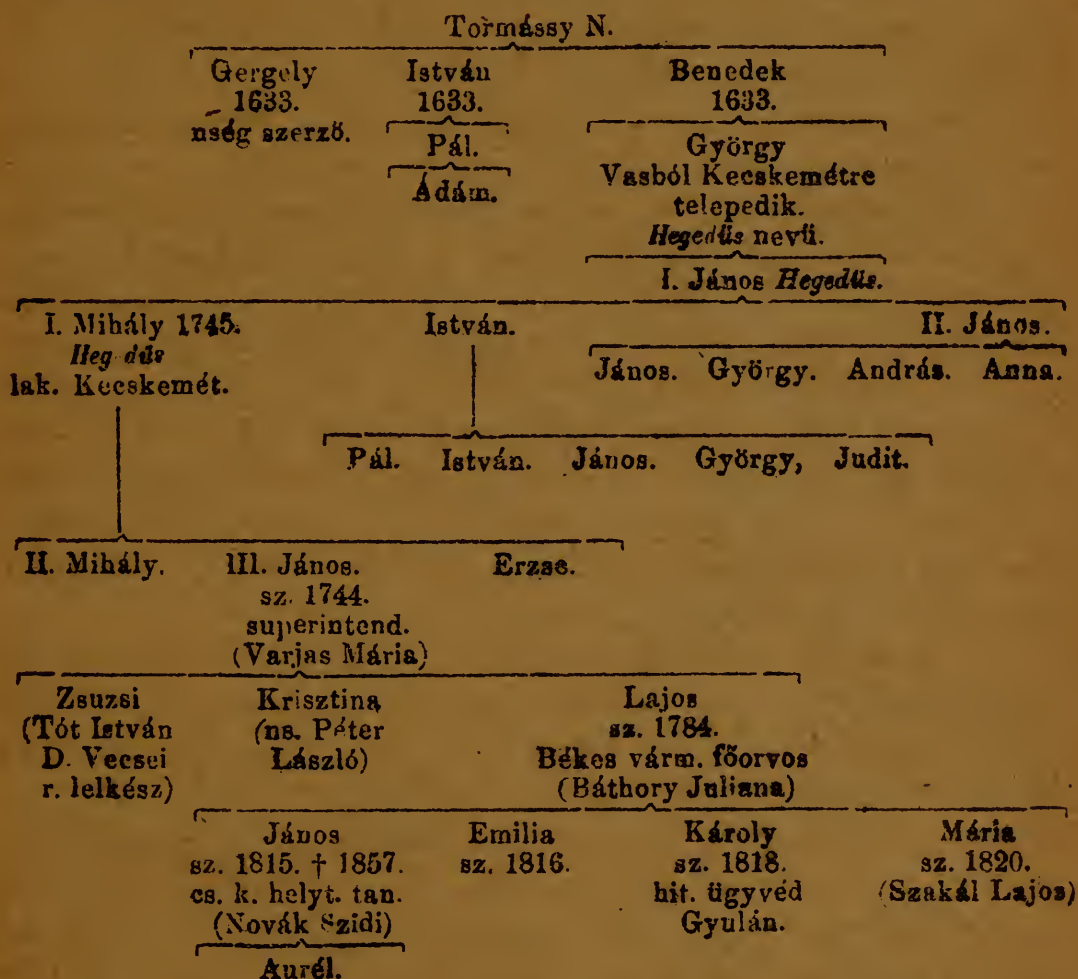
<sup>2)</sup> L. arczképét és életét a Vasárnapi Ujság felebb id. számában.

<sup>3)</sup> Békes várm. Jegyzőkönyv 1697. szám alatt.



váradi cs. kir. helytartósági tanácsos 1857-ben meghalt, egy fiút Aurélt, és nejét Novák Szidoniát <sup>1)</sup> özvegyen hagyván. Testvére Károly (szül. Gyulán 1818.) hites ügyvéd és Gyula városi közgyám.

A leszármazás az idézett nemesi bizonyítványokból tudhatólag következő:



A család czímere a vért kék udvarában hármas kőszirt közép-sőjén fészkeben ülő s fiait melle vérével tápláló pellikán, a kőszirtre kigyó tekerődzik, mely a pellikán fiait megöle. A vért fölötti sisak koronáján szintén fiait tápláló pellikán van. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Tán szintén e Tormássy családból eredt azon Tormássy Mi-

<sup>1)</sup> Novák Antal volt Békesi alispán és arany sark. vitéz, és Placcintár Magdolna leánya.

hály is, ki 1786-ban Bereg és Ugocsa megyéknek a József-rendszer alatt judicii subalterni actuariusus volt. <sup>1)</sup>

**Tornay család.** 1444-ben Tornay Szevesztren Torna vármegye főispánja volt. <sup>2)</sup> Tornay Jakab 1526-ban János király részén állott. <sup>3)</sup>

Ámbár a felebbieknek az idézett helyeken Tornay alakban fordul elő családnevök, mégis nevezett Jakabról bizonyos, hogy másutt Tornallyay-nak neveztetett, <sup>4)</sup> de általában áll az, hogy a Tornallyay család Tornay „de Tornallya”-nak neveztetvén, valóssággal ezen régi Tornay és Tornallyay nevek alatt ugyan egy család tagjai értettek. *Lásd Tornallyay cs.*

**Tornallyay család.** (Tornallyai) Gömör vármegye egyik legrégibb családja, mely Torna váráról vette nevét. Törzse a XIII. század közepén élt Gömör megyei Gál (Gallus) volt, kitől a XVI. század végéig, hol ez ág kihalt, következő ivadék vette <sup>5)</sup> származását.

Gallus de Cottu Gömör.					
Murány 1274.	Felicián 1274.	I. Pál 1274.	Péter 1274.		
	I. János 1330.	II. János Peten.	Miklós.	III. János.	Miklós.
	László 1364.	I. Benedek 1364.			
Demeter 1425.	György.	IV. János.	Domokos.	Gál. Tamás.	Sandrin de Tornallya.
György 1425.	Adrian de Tornallya.		Miklós 1474.	István II. Sandrin 1474.	Simon Magnus dictus de Tornallya
László Tornallyay.	V. János de Alsó Tornallya	Péter Pethő de F. Tornallya	Jakab de F. Tornallya	Bernát de Torn.	István de Tornallya.
Bálint.	Tornallya † 1526. Mohácsnál	de Tornallya. kincstárnok Gömöri főisp. 1528.	kinestárnok Gömöri főisp. 1528.	Ferencz 1550.	Ferencz. András.
Albert 1479.	Miklós 1479.	VI. János 1549.	Anna 1581. (Serényi Mih.)		

<sup>1)</sup> Szirmay, C. Ugocsa p. 68.

<sup>2)</sup> Teleki, Hunyadiak kora I. 409. X. 168.

<sup>3)</sup> Szerémi Emlékirata 175. 208.

<sup>4)</sup> Jászay Pálnál, A magyar nemzet napjai a moh. vész után 81. és 241. lapon Tornallyay-nak írva.

<sup>5)</sup> Wagner Mss. tab. XL. Ide veendő Mss. Musaei folio lat. nro 446. pag. 20.



Eddig e családfa. I Pálnak lehetett fia azon Tornai Pál, ki 1349-ben élt. <sup>1)</sup>

I. Benedeknek nyolcz fia volt, ezek közül a hat első Facziának neveztetvén, Gömör megyei Kövi helységet foglalták el.

I. Sandrin-tól származik tovább a Tornallyai család. Ennek egyik fia V. János de Alsó Tornallya, valószínűleg az, ki 1498-ban Gömör alispánja volt, <sup>2)</sup> Wagner szerint Mohácsnál esett el 1526-ban, fia, Albert és Miklós már 1479-ben nagykorúak voltak. <sup>3)</sup>

Nagyobb szerepet vitt II. Sandrinnak fia Jakab, ki 1526-ban mint János király híve, annak kincstárnoka, és 1528-ban Gömör vármegye alispánja volt. <sup>4)</sup> Ennek fia VI. János megkapta nagybátyja V. János javait. És bírta Murány várát is, mellyet gyámja a murányi várkapitány Basó Mátyás igyekezett tőle elrablani. <sup>5)</sup> Török rabságba esvén, 1558-ban A. és F. Tornallyai, lapsai, keleméri pozbai, f. rási Gömörben, Riš-sz.-mihályi és Jakori Sáros megyei javait a Dóczy-aknak elzálogítá váltság miatt. Ezen oklevélben tornai Tornallyay-nak nevezetik. <sup>6)</sup> Csak egyetlen leánya maradt: Anna, Serényi Mihályné, ki 1581-ben élt, kinek azonban vagyonát más ágbeli rokonai Tornallyay Zsigmond, István és György elfoglalták.

Itt táblázatunk megszakad, de a család nem halt ki, már a nevezettek közül Tornallyay Zsigmondot 1595-ben Gömör vármegye alispánjai sorában találjuk. <sup>7)</sup> Utánna

T. György 1603. 1609-ben volt Gömör megye alispánja, <sup>8)</sup> ki 1615-ben adott számot hivataláról.

1643-ban T. Márton, 1663—1677-ben T. Zsigmond voltak Gömör megye alispánjai. <sup>9)</sup>

T. Ferencz 1680-ban hűtlenségi bélyegen javait veszté, de talán ő az, ki 1702-ben Gömör várm. másod alispánja volt. <sup>10)</sup>

<sup>1)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. I. p. 695.

<sup>2)</sup> Magyar tud. társ. Évkönyvei III. köt. 96. Bartholomaeidesnél nincs meg.

<sup>3)</sup> Teleki, Hunyadiak kora XII. 102. 103.

<sup>4)</sup> Jászay Pál, A magy. nemz. napjai a moh. vész után 81. 241. 149. Lásd Kaprinai Mss. B. tomo XXVII. p. 248. Bartholomaeidesnél hiányzik a főispánok névsorából.

<sup>5)</sup> Budai Fer. Hist. lex. III. 433.

<sup>6)</sup> Sz. benedeki Convent fac. 23. 1.

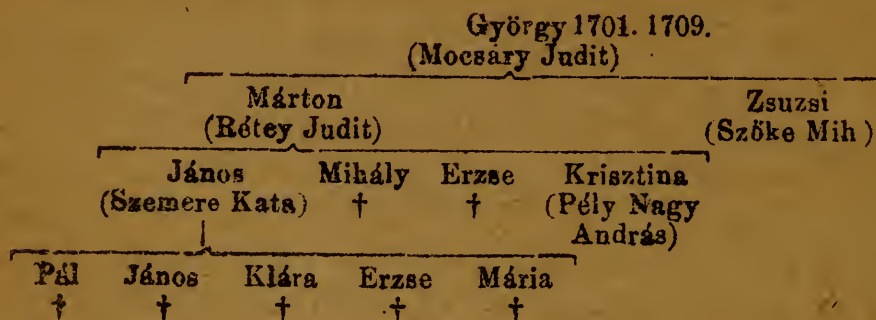
<sup>7)</sup> Bartholomaeides C. Gömör pag. 757.

<sup>8)</sup> Ugyan ott.

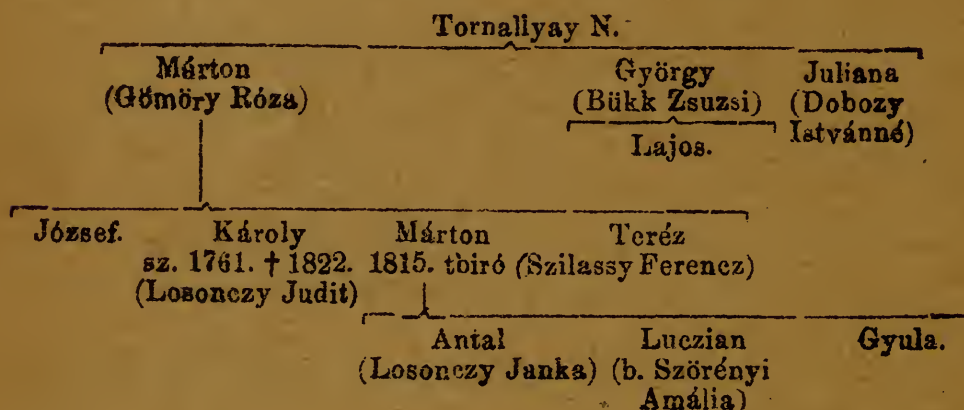
<sup>9)</sup> Ugyan ott 758.

<sup>10)</sup> Ugyan ott 253. és 759.

1701-ben élt György, ki b. Khargen-nak a Salgó vári urodalomba történt beiktatása ellen tiltakozott. <sup>1)</sup> Birt Nógrádban is 1708-ben. Ennek nejétől Mocsáry Judittól ága következő, de kihalt:



Közelebbi korig lenyúluk a következő táblázat:



Az e táblán álló Károly szül. 1761. mart. 31-én, nőül vette 1788. jun. 16-án Sajó-sz.-Péteren Losonczy Károlynak Ragályi Judittól leányát Juditot. — Meghalt 1822. april. 15 én.

E családból volt Tornallyai Demény is, ki 1493-ban Krakkóban járt iskolába. <sup>2)</sup>

A család ma is él, sajnos, hogy teljes családfáját nem ismerjük.

**Tornaya család.** (Toronyfalvi) Erdélyi család, egykor a gazdagabbak és jelentősebbek egyike. Hazájok Hunyad megye, itt volt táblabíró Tornaya Péter, ki 1694-ben halt meg, <sup>3)</sup> maradt fia Péter.

1760-ban élt István, kinek neje gr. Bethlen Mária volt. Utánna T. Klára gr. Kún Zsigmondné.

<sup>1)</sup> Sz. benedeki Convent Capsa G. fasc. 4. nro 5.

<sup>2)</sup> Bursa Cracoviensis pag. 20.

<sup>3)</sup> Baranyai Halotti beszédei.



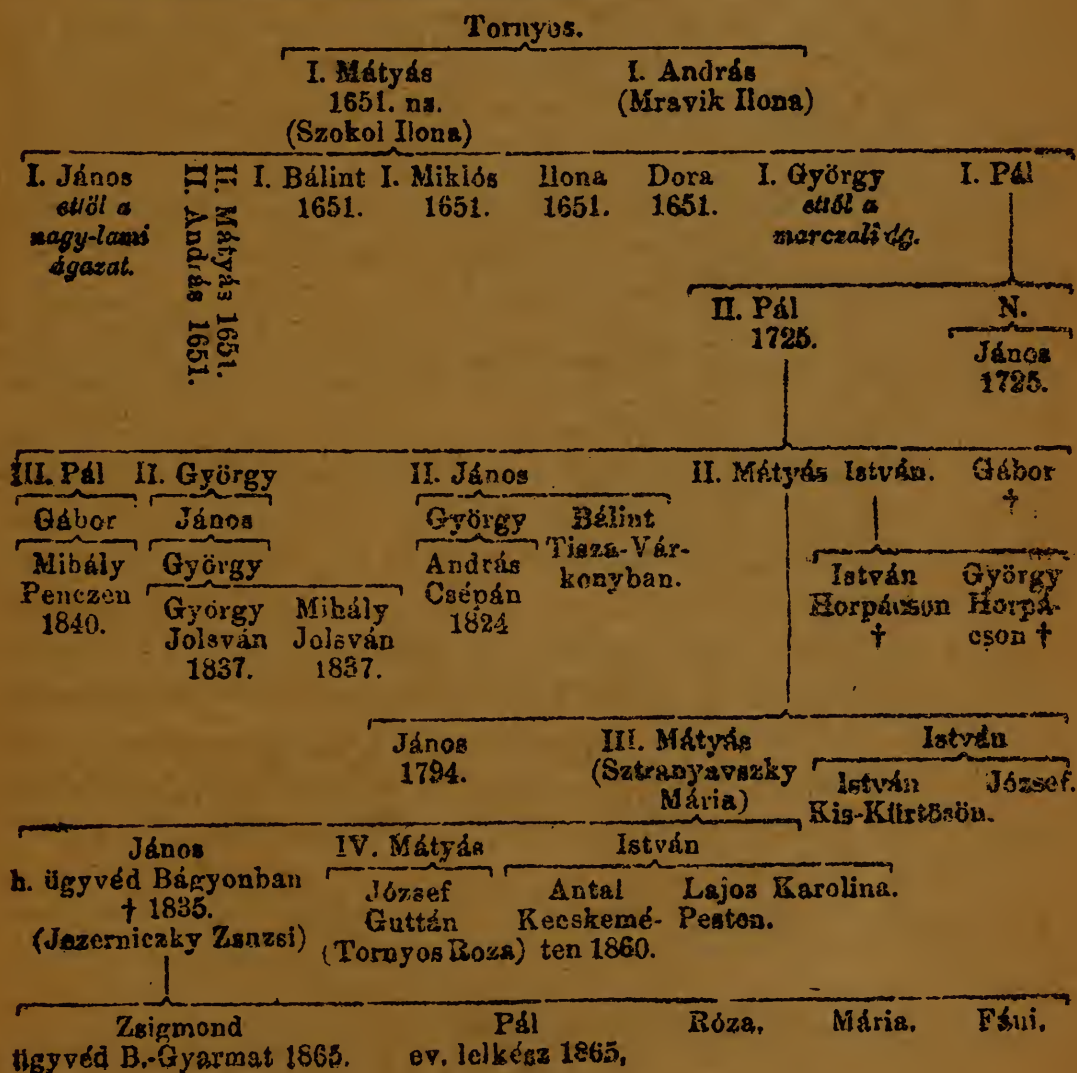
Sámu el 1791—92-ben az erdélyi országgyűlésen regalista, neje volt b. Szentkereszti Sára.

A család most is él Hunyad megyében, hol birtokos is. László 1848-ban ott árvaszéki bíró volt.

Egyik tagja a családnak T. Ádám Krassó megyébe költözött, hol Szászkai jegyző volt. Hunyad megyétől 1832. nov. 2-án kelt nemesi bizonyítványát Krassóban 1833. april. 29-én hirdetteték ki, fia 1858. körül a Lugosi cs. kir. járásbírósnál hivatalnok volt.

**Tornyes család.** Nógrád megyei nemes család. Törzse Tornyes Mátyás, ki 1651-ben III. Ferdinánd királytól kapott czimeres nemeslevelet, mely nevezett megyében azon évben kihirdettetett és melyben gyermekei közül az akkor már élők u. m. I. János, II. András, II. Mátyás, I. Bálint, I. Miklós, Ilona és Dorottya, nemkülönbön testvére I. András és neje Mravik Ilona is megnevezetnek.

A család leszármazása következő:



A családnak egyik ága, mely I. Jánostól ered Nógrád megyei Nagy-Lamon igen elterjedt, úgy hogy annak nemzékrendét összeállítani már most is nehezen lehetne.

A Nógrád megyei 1684--1755. évig terjedő nemesi összeírásokban az egész Tornyos nemes családból időnként a következőket találjuk:

Az 1684. évi nemesi felkelésben részt vettek András, Mátyás.

1705-ben Bálint és Tamás személyesen, csak fizetéssel járultak a fölkeléshez András és János.

1709. és 1711-ben éltek a nemesek lajstroma szerint idősb és ifjabb Tamás, Simon, Mátyás, János, András, György és másik János 1709-ben.

Az 1722. évi nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemeseknek ismertettek János és György.

1726-ban a család ismét produkált és elismertetett.

1755-ben a birtokosok közt találjuk Istvánt Marczalban, és Tamást Nagy-Lamon; — az armalisták közt Jánost, továbbá ifjabb Jánost és Andrást, Nagy-Lamon pedig Mártont, Pált, Sámuelet és Lőrinczet.

A táblázaton legismeretesb II. Pálnak (ki 1725-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki) ágazata. Ez ágon III. Pál unokája Mihály táblabíró Penczen lakott.

II. Györgynek utódai György és Mihály Gömör megyei Jolsván laktak és 1837. ápril. 17-én Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt kaptak.

II. Mátyásnak, kinek fiai János, III. Mátyás és István 1794-ben Nógrád megyébe hirdetteték ki nemességüket, egyik fiától utódai Kis-Kürtösön székeltek. Másik fiának III. Mátyásnak nejétől Sztranyavszky Máriától egyik fia.

János hites ügyvéd, lakott birtokában Bágyonban, meghalt 1835-ben. Nejétől Jezerniczky Zsuzsától gyermekei közül Zsigmond ügyvéd B.-Gyarmaton, Pál ev. lelkész.

Nem tudjuk a családfára helyezni többi közt a következőket: Tornyos Ferenczet, kinek nejétől Bene Máriától fia Gábor nőül birta Sarnóczay Annát.

Továbbá T. Józsefet, kinek neje Veres Mária 1821-ben özvegynek iratik. Végre István, kinek neje Gáspár Magdolna 1830. körül.

A család marczali ágából, mely a nség szerző Györgytől ered,



volt J ó z s e f 1848. előtt Nógrád megye nemesi pénztárnoka, birtokos Marczalban. Fia Vidor.

**Torocz kay család.** (Toroczkó-szent-Györgyi nemes, báró és gróf.) Erdély legrégiebb törzsökös családainak egyike, mely nevét és birtokáról Toroczkó-váráról vette. Első tudható törzsének I. V e n c z e l tartatik, kit

1241 ben a tatárok a toróczkói várba szorítottak, honnan a széke-lyek szabadították meg, és ezért kapták volna tőle Aranyos széket. <sup>1)</sup>

Fia II. V e n c z e l 1282—90-ben alvajdának iratik. Ennek fia I. István, és talán I. Mihály 1321—1337.

kolosi espre-  
res. <sup>2)</sup> Aman-  
nak fia I. Mik-  
l ó s (1373.)

Ennek fia I.

L á s z l ó, (kinek azonban az életkorát jelező 1465. év igen messze esik atyja 1373. évétől.) Testvére lehetett korát illetőleg I. Illés, ki 1467-ben I. Mátyás király elleni összeesküvésben vesz részt. I. Lászlónak nejétől Sombory Zsófitól fia II. L á s z l ó 1496-ban élt; ennek fia F e r e n c z, és tán leánya A n n a Nagy Máténé. <sup>3)</sup> És tán még több



<sup>1)</sup> Mikola 33. Kövárinál Erdély nev. es. 242. De Kövári már Erdély tört. I. köt. 143. lap, ez esetet 1282. évről I. Venczel árára a II. Venczelre alkalmazza.

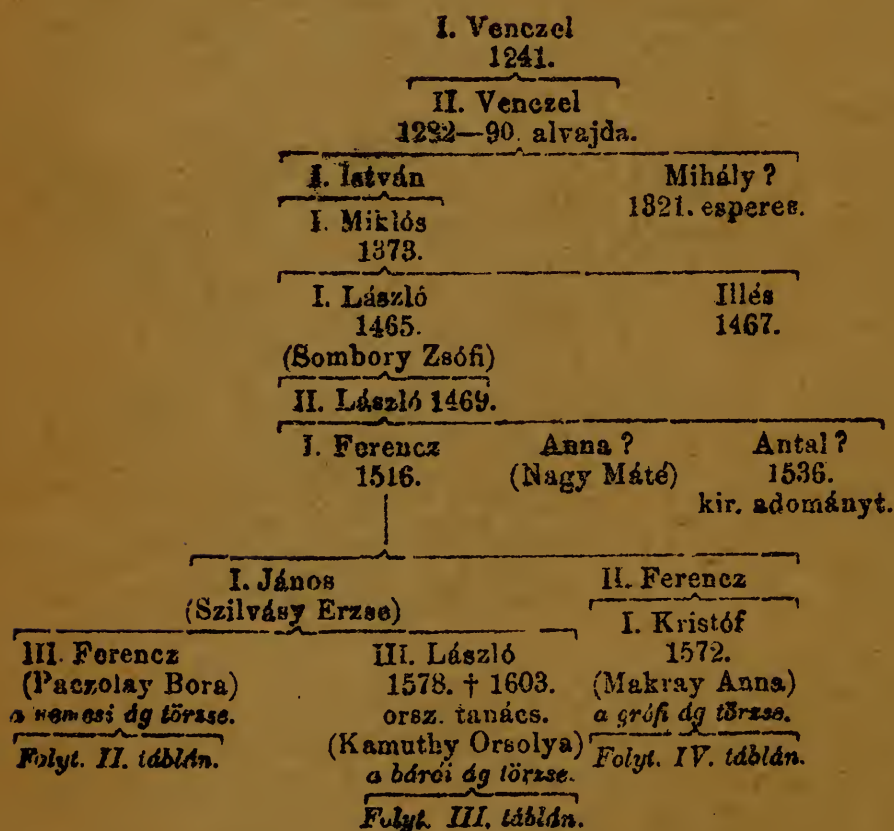
<sup>2)</sup> Fancsali után, Hodor szerint ide tehető.

<sup>3)</sup> Szeredai Ánt. Collectio Monumentorum Albae Carolinensium. p. 18. sír-emléken fordúi elő.

valószínűséggel ide sorozhatnók Toroczkai Antalt, ki 1536-ban kir. adományt nyert. <sup>1)</sup>

Nevezett I. Ferencznél kezdődik a család biztosabb származási fája, két fia I. János és II. Ferencz által két családvonal támad, amannak vonala a nemesi és bárói ágon, II. Ferencz vonalán grófi renden időnkig lesarjadzott a család. I. János vonala annak két fia által már ismét két ágra oszlott, úgy hogy idősb fia III. Ferencz ága megmaradt nemesi renden, másik fiának III. Lászlónak ága báróságra emelkedett, mint mindezen ágak kiválása a táblázaton <sup>2)</sup> feltüntetve szemléltethető:

### I. tábla.



<sup>1)</sup> Kaprinai Mss. B. tomo 28. pag. 82.

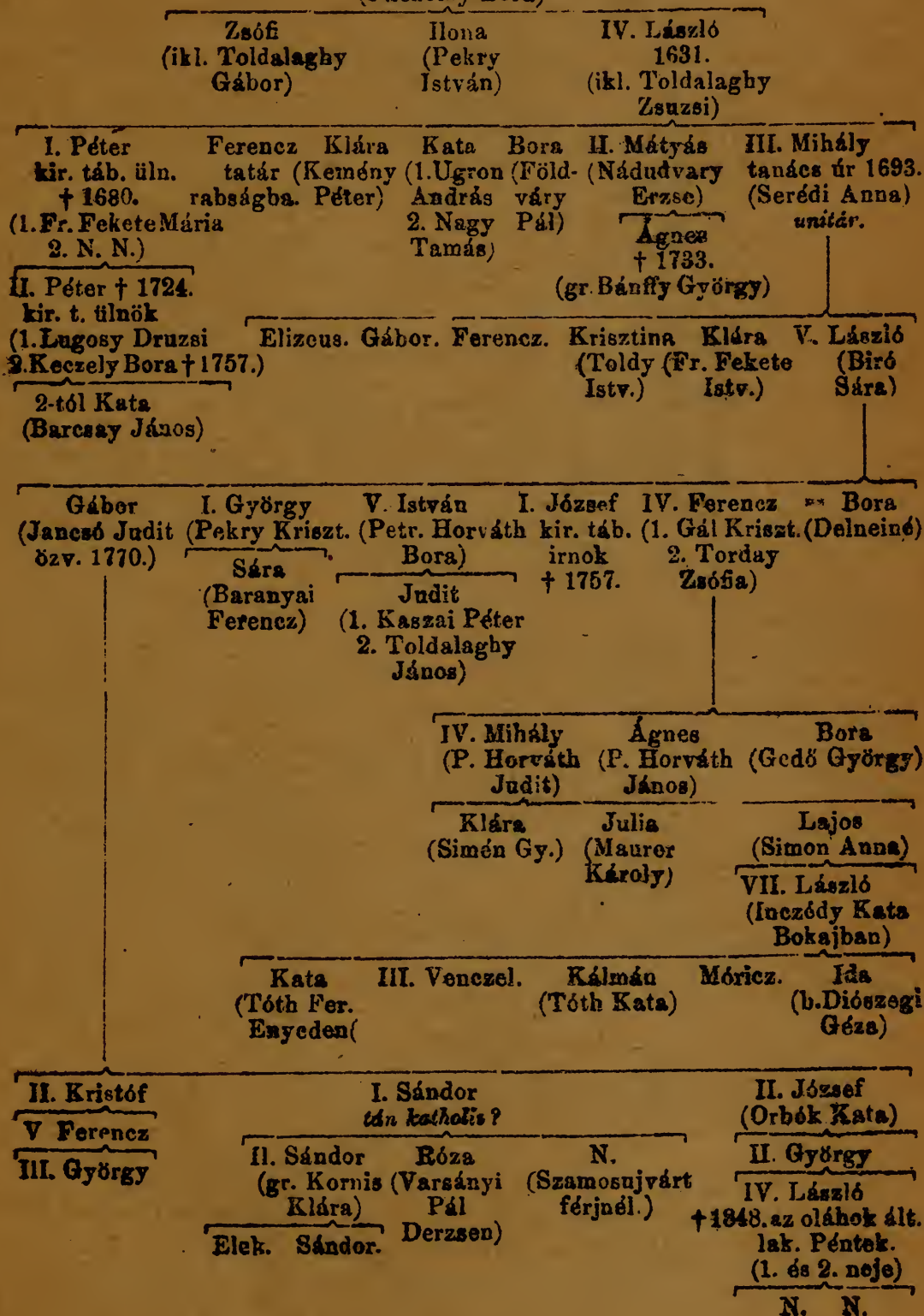
<sup>2)</sup> Kővári, Erd. nev. cs. 143. Hódor közlése és más halotti beszédekből és egyéb hiteles forrásokból szedett adatok szerint.



II. tábla.

A nemesi ág.

III. Ferencz, ki az I. táblán.  
(Paczolay Bora)



## III. tábla.

## A bárói ág.

III. László, ki az I. táblán.

1578. † 1603.

tanács úr

(Kamuthy Orsolya)

II. Mihály

1622.

(Szalánczy  
Anna)

Zsuzsi

(Ebeni Istv.)

Kata

(Dobokay Miklós)

II. János 1652.

unitár.

(Torma Bora)

III. István † 1712.

Aranyos széki fő kir. bíró  
tábornok

(Kapy Bora)

Mária 1692.

(Bethlen  
Gergely)III. János  
Fogarasi  
vár s vid. főkap.  
báró 1734.  
† 1745.  
(Petky Sára)György  
†Mária  
(sz. 1687.  
† 1738. (gr. Gyulay Kata)  
(Rhódei  
László)IV. István  
1738.(gr. Gyulay Kata)  
Anna  
(Bóér Istv.)Sámuel  
1738.Kata  
(Teleki (Toroczkai  
Mihály) Zsigm.)Klára  
Zsigm.)Boldizsár  
(1. Serédy  
Julia † 1755.  
2. Bóér Zsófia)Krisztina  
(Béldy  
János)Ignác  
1732.  
†IV. János  
(1. Perényi  
Róza  
2. gr. László  
Kriszt. 1749)V. István  
(gr. Haller tanuló.  
Cecil) † 1788.

Lőrincz

IV. György  
†Ágnes  
(Vay Ádám  
Szatmárban)II. József  
† 1815.  
(b. Henter Kata)Anna  
(gr. Kornis  
Antal)Róza  
(gr. Teleki  
Fer.)1-től Gáspár  
1792.  
(gr. Béldy  
Kata)

2-től Mária Róza.

V János  
(gr. Mikos Mária)  
Novajban  
Gyulatelken.

Klára.

III. József

N. Nyulason  
S. Mihálytelkén  
(1. N. N. 2. N. N.)Róza  
(Kilyéni Székely (b. Baldacci  
Dávid)Albert † 1862.  
(b. Baldacci  
Bora)N. (fű)  
Ölyvesen.Eulália  
(Désy Sándor)



## IV. tábla.

## A grófi ág.

I. Kristóf, ki az I. táblán.

1572.

(Makray Anna)

II. István 1506. (Kálnay Bora)	I. Mátyás elesett 1603.	András 1603. Karánsebesre menekült.
I. Zsigmond unitárius. orsz. tanácsos 1643. (Bánffy Anna)		

III. Péter ifj. (1. Kendeffy Judit 2. Dániel Klára)	Erzsébet 1664. (Rhédey Fer.)	Mátyás.
---	------------------------------------	---------

II. Zsigmond (Toroczka Klára)	V. Ferencz.	Erzse (Köleséry Sám.)
----------------------------------	-------------	--------------------------

III. Zsigmond gróf 1745. (gr. Teleki Eszter)	Bora (b. Naláczy József)	Kata (b. Radák István)	Klára (gr. Teleki Ádám)	Sára (gr. Székely László)
---	--------------------------------	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------

I. Pál † 1826. ca. kir. kam. Tordai főisp. (gr. Teleki Julia † 1837.)	Teréz sz. 1765. † 1816. (Naláczy József)
---	--

I. Miklós sz. 1805. tordai főisp. (gr. Bethlen Janka)	Eszter sz. 1798. (gr. Bethlen József)	Julianna sz. 1810. (Zeyk József özv.)
---	--	--

Eszter sz. 1828. (gr. Csáky György)	Pál sz. 1890. kat. tiszt. (b. Bruckenthal Ilona)	Miklós sz. 1836. v. főhadn. (b. Bruckenthal Arpadina)	Jozefina. sz. 1846.
--	--	---	------------------------

Miklós sz. 1859.	Eszter sz. 1860.	Julia sz. 1862.
---------------------	---------------------	--------------------

Az I. táblán álló nemesi ágból IV. Lászlónak egyik fia Ferencz tatár rabságban szenvedett. <sup>1)</sup> Másik fia I. Péter kir. táblai

<sup>1)</sup> Petrítvevity Horváth Kozma önéletírása 15. lap. a Tört. Kalászkokban

ülők volt. <sup>1)</sup> Meghalt 1680-ban. <sup>2)</sup> Ennek első nejétől fricsi Fekete Máriától fia II. Péter 1698-ban kir. hivatalos az országgyűlésen, utóbb kir. táblai ülnök. Meghalt 1724-ben. Első nejétől Lugosi Druzsianától gyermekeit nem ismerjük, második nejétől Keczely Borbálától, ki 1757-ben halt meg, <sup>3)</sup> csak egyetlen leánya maradt: **Kata Barcsay Jánosné.** Ebben II. Péter ága kihalt.

IV. Lászlónak fia **Mátyás** nemzé Nádudvary Erzsébettől leányát, **Ágnest** gr. Bánffy Györgynét, ki 1733-ban halt meg. <sup>4)</sup>

IV. Lászlónak fia még **III. Mihály** is, ki 1693-ban lett fejedelmi tanácsos, <sup>5)</sup> vallására unitárius volt. Nejétől Serédy Annától a táblán látható gyermekei közül csak egyik fia **V. László** nejétől homoród-sz.-mártoni Biró Sárától (másutt Zsófia) hagyott számos utódot, ezekből két fia **Gábor** (Pénteken B.-Szolnokon volt birtokos) és **IV. Ferencz** máig terjedő ágaknak lönek terjesztői.

**I. György**, ki leányában kihalt, Toroczkó Sz. Györgyön a falu feletti hegyen nejével zárdát építtetett, melybe 1750-ben ferenczes barátok helyeztetek, három pater tartására 7160 ftot alapítványozván. Ekkor építtették az egyházat is.

**II. József** az 1790/1. évi országgyűlésen regalista, és a kamarai és bányászati országos bizottság tagja. Ennek unokáját **IV. Lászlót** 1848-ban az oláhok ölték meg. Kétszeri házassága után gyermekei maradtak.

A II. táblán a bárói ág látható. A törzs **III. László** fejedelmi tanácsos és pánczél-csehi birtokos volt. Elesett 1603-ban Brassónál Székely Mózsas mellett Toroczkay Mátyással együtt. <sup>6)</sup> Kamuthi Orsolyától gyermekei közül **II. Mihály** nejével Szalánczy Annával nemzé **II. Jánost**, az unitárius vallását, nejétől Torma Borbálától <sup>7)</sup> leányán kívül fia maradt:

**III. István** Aranyos szék főkirálybírája, 1685-ben az országos bizottság tagja, 1686-ban a székelyek egyik vezére, midőn Szebennél

<sup>1)</sup> Hodor K. szerint.

<sup>2)</sup> Kövári szerint.

<sup>3)</sup> Fölötte Csernátoni V. János, és Dési Lázár György által stb. m. halotti beszédek, ez utóbbinál tévedésből Barcsay Jánosné neve Borának írva, Kata helyett.

<sup>4)</sup> Verestói Gy. Fölötte m. halotti beszéd.

<sup>5)</sup> Apor, Synopsis Mutationum 129.

<sup>6)</sup> Bethlen Wolph. Hist. V. 408.

<sup>7)</sup> Más Toroczkai János volt az, ki Cserey szerint (238. lap.) 1694-ben vette nőül Kornis Gáspár kisebb leányát.



esatát veszti.<sup>1)</sup> Utóbb Rákóczy ellen harczol, 1703-ban Válaszútnál megveretik.<sup>2)</sup> 1704-ben mint tábornok Kolosvárt ostromolja.<sup>3)</sup> Nejétől Kapy Borbálától a táblán látható gyermekei maradtak. Ezek közül Mária sz. 1687-ben, férjhez ment 1710-ben Rhédei Lászlóhoz, meghalt 1738. febr. 8-án.<sup>4)</sup> III. Istvánnak többi közt fia

III. János 1715-ben a katolikusok közül kir. táblai ülnök lett, 1728-ban az országgyűlés által a törvény megvizsgálására kiküldetett.<sup>5)</sup> 1730-ban Aranyos szék királybirája, <sup>6)</sup> 1733-ban Fogaras vár és vidék főkapitánya lett. <sup>7)</sup> 1734-ben dec. 3-án bárósági diplomája kihirdettetett, <sup>8)</sup> gyakrabban (1736. 1742.) a tanácsba megválasztatik. 1742. máj. 21. választatott kincstárnokká, majd tart. kanczellárrá, és azon évi sept. 16-án e két utóbbi méltóságba be is iktattatott. Meghalt Szebenben 1745. jan. 25-én. <sup>9)</sup> Eltemettetett Kolosvárt a ferences barátok egyháza alá. Nejétől Petky Sarától gyermekei közül család-alapító lett

Boldizsár (1735.), kinek két rendbeli házasságából származott gyermekei által jö le a mai bárói ág. Ezek utódai közül V. János az 1837. 1846. és 1848. évi országgyűléseken kir. hivatalos volt. Egyetlen nő fia Albert 1862-ben halt meg.

V. János testvérének III. Józsefnek szintén van családja.

A III. táblán a grófi ág törzse I. Kristóf, kinek több gyermekei közül András 1603-ban Básta elől Karansebesre menekült.<sup>10)</sup> Másik fia II. István nejéről Kálnai Borától nemzé I. Zsigmondot, szintén unitárius vallásút, ki 1643-ban országtanácsos volt. Ennek Bánffy Annától egyik fia Mátyás 1698-ban kir. hivatalos. Másik fia

III. Péter 1698-ban szintén kir. hivatalos, két rendbeli házasságából többi közt atyja lett II. Zsigmondnak, kinek Toroczka Klárától négy leánya közt fia

III. Zsigmond 1738-ban Rákóczy Józseffeli levelezés gyanú-

<sup>1)</sup> Apor P. Synopsis Mutationum 123.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 135.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 137.

<sup>4)</sup> Verestói Gy. Holtakkal való barátság I. d. 408. lap.

<sup>5)</sup> Apor P. Synopsis Mutationum 164.

<sup>6)</sup> Ugyan ott 179.

<sup>7)</sup> Ugyan ott 183.

<sup>8)</sup> Ugyan ott 188.

<sup>9)</sup> Ugyan ott 196. 222. 225. 226. 237.

<sup>10)</sup> Wolph. Bethlen Hist. V. 461.

jából a kolosvári fellegrvárba kerül <sup>1)</sup> de még azon évi dec. 23-án szabadon bocsáttatik. Utóbb gróf ságot kapott, a család szerint 1745-ben, más adat szerint 1757-ben <sup>2)</sup> Nejétől gr. Teleki Esztertől két gyermeke maradt: I. Pál és Teréz, ki 1765. évi jan. 21-én született és kinek keresztanyja Mária Terézia királyasszony volt, ki helyett a keresztelésnél Erzsébet fhzg asszony szerepelt. Férjhez ment 1784. jan. 25-én Naláczy Józsefhez; meghalt 1816. mart. 17-én. <sup>3)</sup>

I. Pál cs. kir. kamarás és 1815. óta Torda vármegye főispánja volt. Meghalt 1826-ban. Nejétől gr. Teleki Juliától († 1837.) két leánya és egy fia I. Miklós (sz. 1805.) maradt, ki szintén Torda vármegye főispánja volt, és kinek Pál és Miklós fiaiban és ez utóbbi által unokáiban is él a grófi ágazat, mely a mult század óta Nógrád megyei Mátra Novákon is birtokos lett.

A család ősi nemesi czímere, a vért arany udvarában szántóvas, (melynek alsó részén hold és nap látszik) előlapja mellett két oldalra két csoroszlya nyúlik fel, és azok hegyén egy-egy galamb áll, a csoroszlyák közt két szál búzakalász nyúlik fel, melyekből a búza szemeket a galambok csőreikkel szedik. A paizsot koronás sisak fedi, és két oldalról foszladék veszi körül! <sup>4)</sup>

A grófi czímer — mint felebb a metszvény mutatja — vízirányosan két felé, és felső felében ismét függőleg két felé osztott vért: az 1. kék udvarban arany nap ragyog, a 2-ik vörös mezőben ezüst félhold szarvaival jobbra fordúlva látható, az alsó kék udvarban a már leírt ősi czímer: az ezüst szántóvas, két csoroszlyával, azokon galambokkal és két szál búzakalászszal láthatók. A vért fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból szétterjesztett fekete sasszárnyon ezüst félhold, a baloldaliból szintén fekete sasszárnyon arany nap ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>5)</sup>

Nem e családból származott, és nevét is tán csak Toroczkó helységről mint származási helyéről írta azon Toroczkai Máté, ki

<sup>1)</sup> Apor Synopsis Mutationum 202.

<sup>2)</sup> A góthai 1857. és 1865. grófi almanach szerint, ellenben Adami Scuta gentil. tom. szerint 1757-ben lett gróffá, — mi azért valószínűbb, mivel Apor Péter, ki 1749-ig ír, többször idézett művében Zsigmond grófságáról még nem tesz említést, holott a korabeli eféle történetét bőven elősorolja

<sup>3)</sup> Sipos Pál által felette mondott halotti beszéd.

<sup>4)</sup> Stephani Gyula Szigeti Oratio Exequialis super funere ill. ac Spect. Dni Petri Toroczkai. etc. Claudiopoli 1756. nyomtatott halotti beszéd czímlapján látható metszvény szerint, és Kővárinál is úgy.

<sup>5)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.



1601-ben unitárius püspök volt, és kitől 1619-ben fordításban megjelent Enyedi György ó és új Testamentoma. Meghalt 1616-ban. Fia a orosz hirű János, egyik leánya Erzsébet Veres Pálné, és tán még fia István is 1630-ban ügyvéd. <sup>1)</sup>

**Toronlyay család.** Toronlyay Ferenczet 1761-ben Mária Terézia királyasszony emelte nemességre ily czimmerrel: a vért függőleg két részre oszlik, a jobb oldali arany udvarban balról vörös csőrű és lábú és vörös koronás két fejű fekete sasnak fele testrésze nyúlik be, karamai közt zöld koszorút tartva, a baloldali kék udvarban magas sziklacsúcson vártorony áll, felette két arany csillag. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny közt sisakos, és vasba öltözött vitéz emelkedik fel, jobb kezével kivont pallosát feje fölött tartva, balkezevel aczél paizsát emelve. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüstkék. <sup>2)</sup>

**Toroska család.** (Horpácsi) Nógrád megyei kihalt család, melyből Jánosnak fia Péter 1424-ben élt, <sup>3)</sup> és Horpácson birt. Neve Toroska helyett helyesebben tán Tereskének (?) olvasandó.

**Torpai család.** A Tarpai családnak, melyről itt a 65. lapon szó volt, neve néhol Torpai alakban is előfordúl. *Lásd Tarpai cs.*

Egyébiránt más Torpai nevű család lehet az, melyből n.-ivánfalvai Torpai Márton 1794-ben Erdélyben felső Fejér megyében ajtónálló volt.

**Tóth család.** (Szomszédvári †) E néven egy csoport nemes családot találunk, melyeket eredetükre és családfáikra nézve teljes terjedelmökben kikutatni és összeállítani lehetetlen. Közöljük itt csak az ismertebbeket.

A szomszédvári Tóth családból László 1440-ben élt és birta Zágráb vármegyében Kosztanicza várát.

**Tóth család.** Bars és Pest megyében honos. Ósei közé számítja azon Tóth Mihályt, ki előbb Szeged város főbírája volt, utóbb Szegednek a török általi elfoglalása után Debreczenbe telepedett. Mint nagy ellensége a töröknek, 1551-ben Lippa ostromában vett részt, 1552-ben pedig Debreczen környékén toborzott ötezer hajdú élén Nagy Ambrússal Szegedre tör, a várost elfoglalja, de fegyelmetlen serege miatt a megérkezett török segély folytán veszteséssel menekülni

<sup>1)</sup> Székely Sánd. Unitaria vallás 129. lap.

<sup>2)</sup> Collect. herald. nro 107. és Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> A szentbenedeki convent egy 1658. évt átírata szerint nálam.

kénytelenül. <sup>1)</sup> Mint bátor vitéz 1552-ben I. Ferdinánd királytól nemességet nyert. <sup>2)</sup>

Mihálylyal egy időben szerepelt Tóth Sebestyén, szintén jó vitéz, de utóbb török vallásra állt, miért elfogatván a magyarok által. 1556-ban megégettetett. <sup>3)</sup>

Lehet, de nem tudjuk, hogy Mihálynak utóda volt volna azon Tóth Tamás, ki a pesti harcz alkalmával tábornester volt, ennek fia Tóth Benedek 1594-ben harczolt Pálffy alatt a török ellen. <sup>4)</sup>

Biztosabb adataink vannak a Tóth családnak, mely Tóth-Megyer, Besse, Pél, Töre stb. helyeken birtokolt, s jelenleg egy részben Bars megyében Léván, Törén, Mező-Kis-Sallóban és Alsó-Váradon székel, leszármazásáról azon korból, midőn a családnak újabb megalapítója Tóth Andrásnak fia Tóth István maga és testvérei részére 1756. jan. 19-én Mária Terézia királyasszonytól armálislevelet nyert, mely azon évi sept. 22-én Bars megyében kihirdettetett. Ekkor nyert czímere a családnak következő: a vért előbb vízirányosan két részre osztlik, a felső osztály függőlegesen ismét két részre osztlik, a jobb oldali kék udvarban zöld halmon repülni készülő, piros csőrű galamb áll, felemelt vörös jobb lábával zöld pálmaágot tartva; a baloldali vörös udvart jobbról balra vont rézsutos arany pólya (baltheus) osztja kétfelé; az alsó ezüst udvarban hátulsó lábain fekete medve mintegy jobb felé megy, fejét dühösen a baloldal felé hátra fordítva. A vért fölötti sisak koronáján a vértbelihez egészen hasonló pálmaágot tartó fehér galamb áll. Foszladek jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. <sup>5)</sup>

A családfa <sup>6)</sup> következő:

András.						
István	János	András	Dávid	Máté	Erzse.	Klára.
1756 impetr.	1756.	1756.	1756.	1756.		
(1. Szabados Zsófia	utódaik Bars megyéb.			utódai		
2. fügedi Kovács				Kecskeméten.		
Judit)						
Folgt. a köv. lapon.						

<sup>1)</sup> Istvánffy Historia 1685. évi kiadás 204. libro XVII. — Budai Fer. Historiai lex. III. 455—459.

<sup>2)</sup> Hevenessy Mss. tomo LXX. p. 219.

<sup>3)</sup> Istvánffy Hist. 1685. kiad. 241. lap. libro XIX

<sup>4)</sup> Ugyan ott 415. lap.

<sup>5)</sup> Collect. herald. nro. 154. Adami Scuta gentil tomo XIII. — Különb az eredeti czímerlevél Tóth Dán. urnál D.-Vecsén.

<sup>6)</sup> Családi hiteles adatok szerint.



István, ki az előbbi lapon.

1756. impetr.

(1. Szabados Zsófia  
2. fügedi Kovács Judit)

2-től János 1792.

band. zászlós.

(1. Litassy Erzsé.

2. Ganch Julianna)

1-től Mária (Gachal Mihály)	2-től László sz. 1792. † 1819.	Jónás sz. 1794. (Végh Fáni) István (Földváry Zsófia)	Jonatán (1. Kovács Zsuzsi 2. Jókay Julia †) Zsigmond v. honvéd hadn.	Dániel Bars m. szbiró most D.-Vecsén lak. (1. draskóczi Milecz Róza) 2. Földváry Cecil)
-----------------------------------	--------------------------------------	---	---	--

1-től Hermina (Dienes Imre)	Dezső v. honvéd (Kiss Teréz)	Izabella (Dömötör Dávid)	Móricz ügyvéd Pesten.	Ferencz.	Vilmos. Zoltán.
--------------------------------	------------------------------------	--------------------------------	-----------------------------	----------	-----------------

Istvánnak első nejétől Zsófiától csak leányok születtek, u. m. Cson-  
tos Istvánné, Szent-Iványi Károlyné és Bajkay Mihályné. Második ne-  
jétől fügedi Kovács Judittól (ki előbb Dömény özvegye volt) született  
fia 1753. körül János, ki 1792-ben I. Leopold koronázásakor a  
Barsi bandérium zászlósa volt. Ennek első nejétől litasi és dereszlenyi  
Litassy Erzsébettől szül. leánya Mária Gachal Mihályné, kitől a Ga-  
chal, és leányágon Konkolyi Thege Györgynek és Juhász Benedeknek  
utódai származtak. Második neje volt a csallóközből gancsházi Ganch  
Julianna, ettől születtek fiai: 1. László. 2. Jónás. 3. Jonatán  
és 4. Dániel. Jonathánnak fia Zsigmond honvéd hadnagy volt.

Dániel 1828. évi január 28.tól 1849-ig Bars megyénél hivata-  
loskodott, mint esküdt, szolgabíró, végre fő szbirói ranggal. 1849-ben  
volt honvéd százados és komáromi capitulans. Végre az oszt. Földváry  
nftségnek urod. felügyelője D.-Vecsén, hol most birtokán lakik. Első  
neje Draskóczi Milecz Rozália, a második bernátfalvi Földváry Ceci-  
lia. Az elsőből gyermekei a táblázaton állanak. Ezek közül Dezső  
volt honvéd Péterváradon, utóbb besorozott. Móricz szintén volt  
honvéd őrmester 14 éves korában, most ügyvéd Pesten.

A táblán álló István testvéreinek János, András és Dávid-  
nak utódai Bars megyében, Máténak utódai Kecskeméten élnek.

**Tóth család.** (Csáfordi) Soprony vármegyében honos. Czimere  
a vért kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lá-  
bával kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronájából szintén  
oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot villogtatva.  
Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tán e családból való Tóth Bálint, ki 1848-ban Soprony vármegye első alispánja volt, és

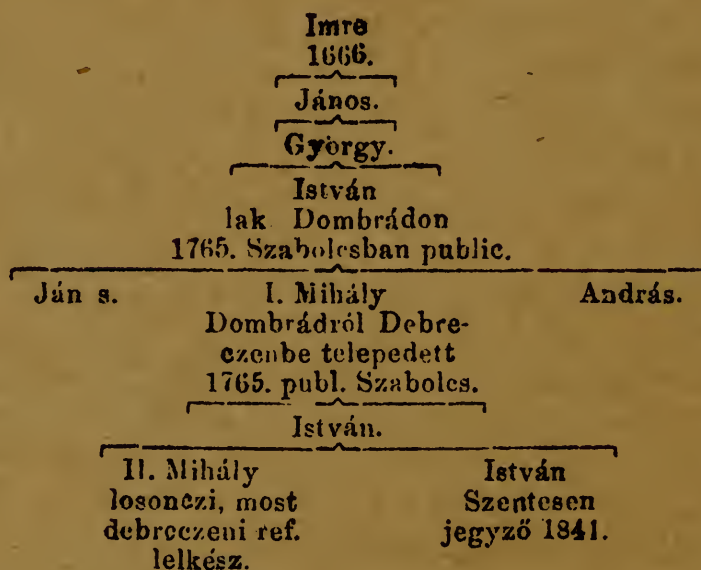
Tóth József, (ki Győrben szül. 1817. jan. 12-én) és Mosony vármegye főjegyzője és orsz. gyűl. követe volt.

**Tóth család.** (Felső-Őri) Vas megye adományos családainak egyike. *Lásd Zámbo cs.*

**Tóth család.** Ennek alapító törzse Tóth Balás, ki 1686-ban I. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelét. Czimere a vért kék udvarában zöld téren jobbról fekvő oroszlán hátra kondorított kettős farkkal, és hátra (balfelé) fordított fejjel, előtte balról sárga csizmás, vörös ruhás, prémskalpagos vitéz áll kardosan, jobbjaival kivont kardját az oroszlán felé emelve. A vért fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

**Tóth család.** Szabolcs vármegyei eredetű. A czímeres nemes levelet Tóth Imre, János, András, Mihály és István kapták I. Leopold királytól 1666. dec. 1-én, és azt 1668. jan. 8-án Szabolcs megyében kihirdettették.

Nevezett Imrének ága következő:



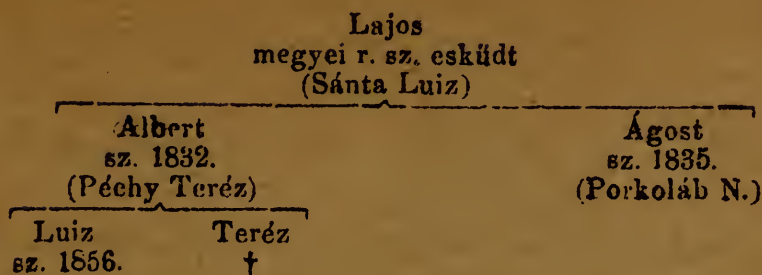
II. Mihály előbb Nógrád megyei Losonczi ref. lelkész, azon megyében 1841. jan. 26-án igazolta nemességét. <sup>2)</sup> Jelenleg Debreczenben lelkész.

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro. 832.

<sup>2)</sup> Nógrád megyei Jegyzőkönyv 1841. évi 519. sz.



**Tóth család.** Szatmár megyében honos. Családfája <sup>1)</sup> következő:



Szatmár megyében Tóth nevű család birtokos a század elején Atya helységben. <sup>2)</sup>

**Tóth család.** (Fejér-gyarmati) Jelenleg Kún-sz.-Mártonban honos. Eredetét állítólag Fejér-Gyarmatról vevé, és e szerint őse lett volna azon Tóth János, ki 1610-ben Szatmár megyei Fejér-Gyarmaton egy nemes ülésre adományt kapott. <sup>3)</sup>

Azon ág, mely Kún-szent-Mártonban székel, Belső-Szolnok megyei Ér-Szentkirályról származott oda, és közülök Andrásnak fiai: István, Károly és Lajos Belső-Szolnok megyétől 1844. sept. 11-én nemesi bizonyítványt kaptak, mely 1845. júl. 16-án Csongrád megyében, 1847. sept. 24-én Heves megyében is kihirdetett.

A család czimere — mint itt látható — a vért kék udvarában pánczélos kar, kivont kardot villogtatva. A vért fölötti koronás sisak foszladéka jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

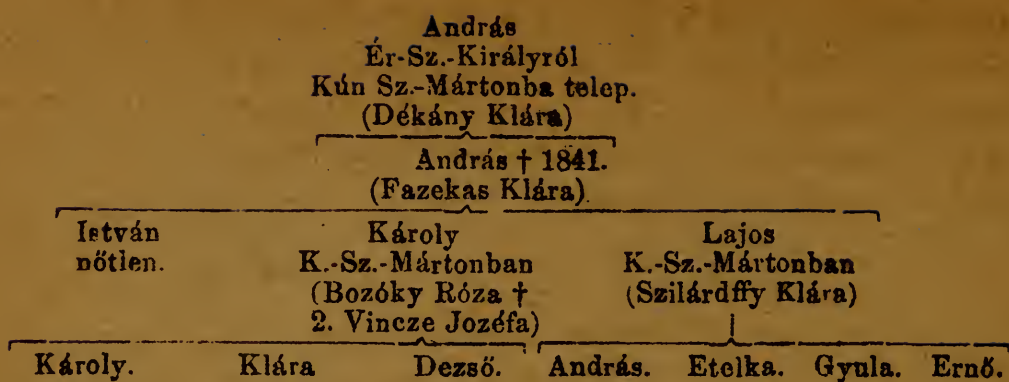
A családfa imez:



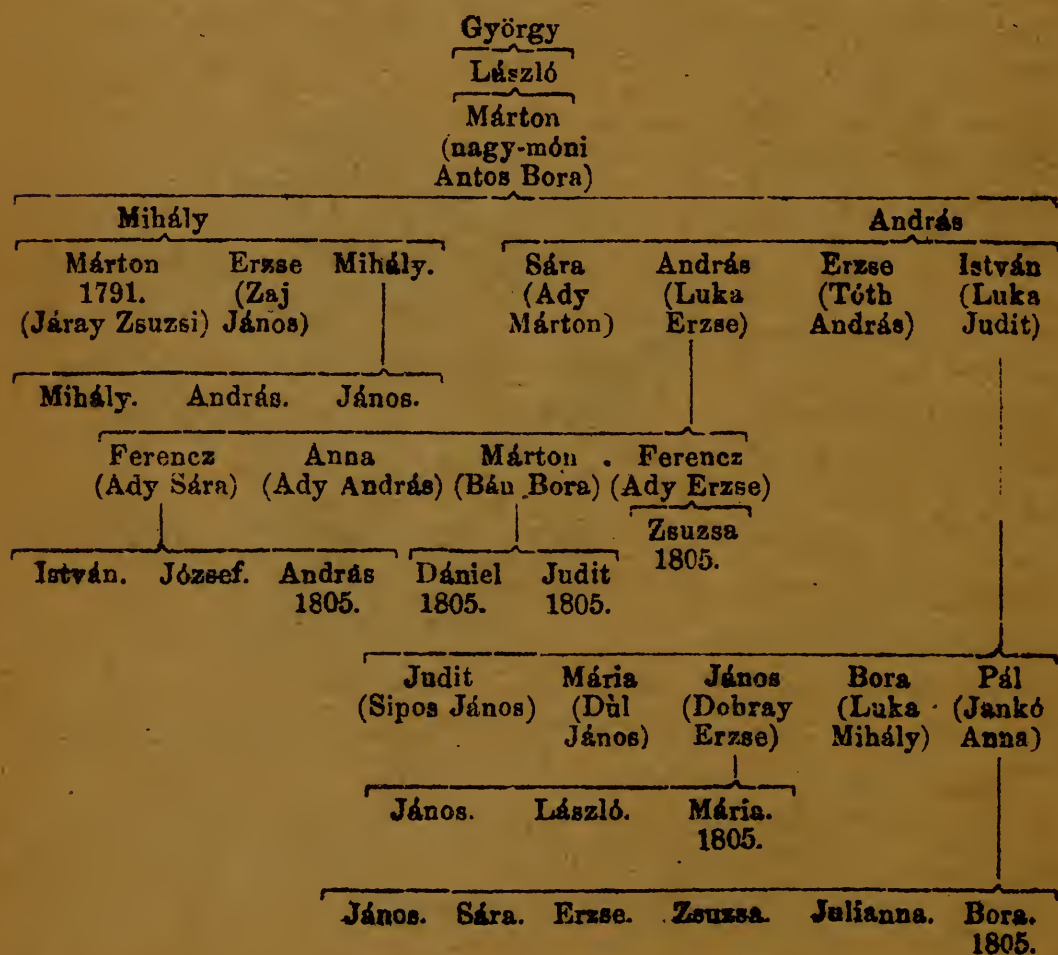
<sup>1)</sup> Luby Kár. közl. szerint.

<sup>2)</sup> Szirmay Szatmár várm. I. 204.

<sup>3)</sup> Ugyan ott I. 232.



**Tóth család.** Közép-Szolnok megyében Szilágysfő Keresztú helységében s környékén elterjedt nemes család. Nemzékrendjük <sup>1)</sup> ez :

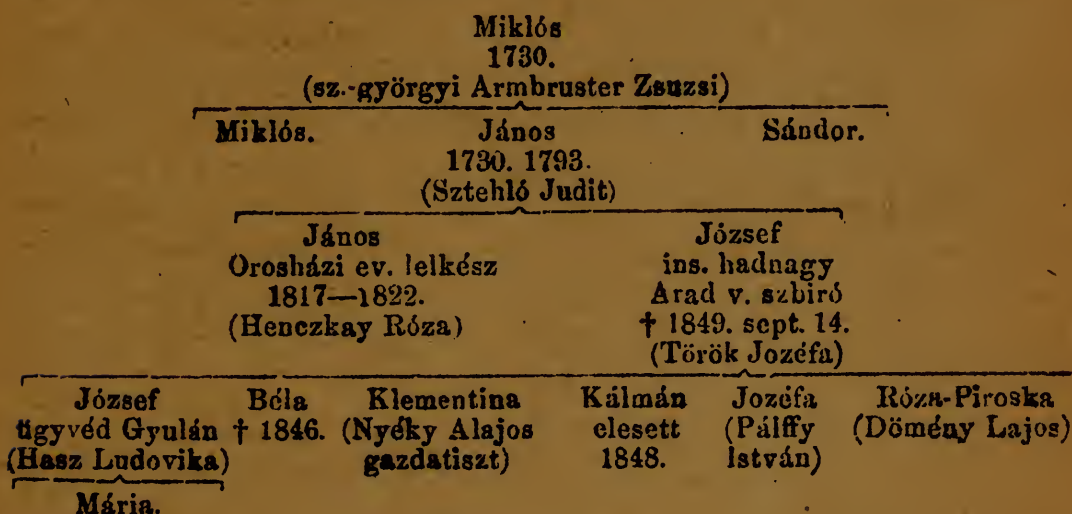


**Tóth másképp Szigethy család.** Vas megyéből ered, hol Nagy-Kajd helységben székeltek. Őstük Miklós 1611. febr. 12-én II. Má-

<sup>1)</sup> Décsy Mik. közl.



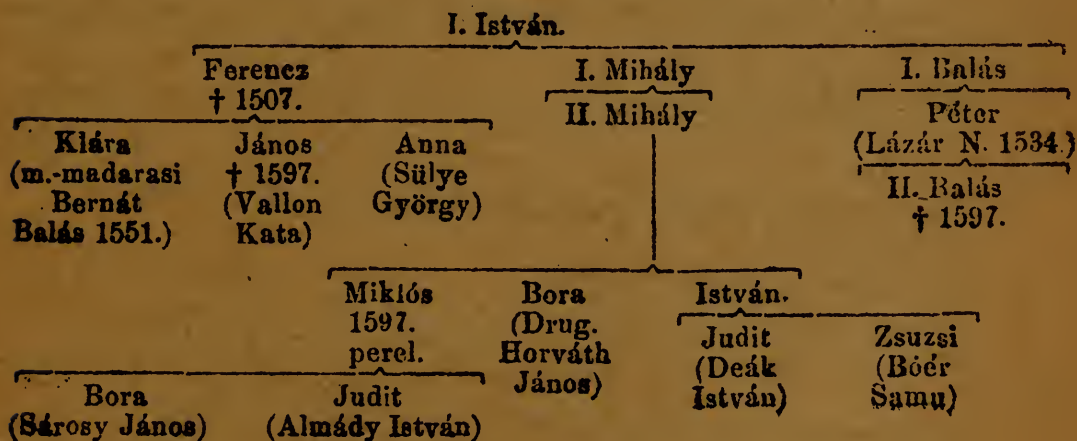
tyás királytól adományt nyert, a mint ezt utódai, névszerint Miklós, János és Sándor testvératyafiak 1726-ban Vas megye előtt igazolták. Nevezett Miklós 1730. nov. 10-én Vas megyétől nyert nemesi bizonyítvány mellett, melybe János fia is beiktattatott, Pest megyébe telepedett, tőle ez ág származása ez:



Miklósnak fia János 1793. aprili 22-én publicáltatta nemességét Pest megyében, insurgens hadnagy volt, utóbb községi jegyző, végre Arad várm. szbiró; meghalt 1849-ben. Fiai közül Kálmán 1848-ban Sz. Tamás ostromában mint önkénytes esett el. Testvére József ügyvéd Békes-Gyulán.

A család „Szigethy“-nek írja nevét.

**Tóth család.** (Szent-Annai) Erdélyi család, mely Maros-sz.-Annáról eredt. Ismert családfája <sup>1)</sup> ez:



<sup>1)</sup> Hodor K. közl. és Mike S. gyűjt.

Ferenczről olvassuk, hogy elei Maros-sz.-Annán laktak. <sup>1)</sup> Ő lakott M.-Madarasson. <sup>2)</sup>

Judit aligha Miklós leánya, vagy atyja előbb élt, mert Judit 1536-ban íratik Almády István nejének. <sup>3)</sup>

Nincs a táblán azon Tóth János, kinek neje héjasfalvi Vallon Kata volt. <sup>4)</sup>

**Tóth család.** Tóth Sebestyén és általa fiai Péter, István és András nem különben testvére Tóth György és annak fiai: János, Mihály és András 1635. april. 15-én II. Ferdinánd királytól kaptak czímeres nemeslevelet. <sup>5)</sup>

**Tóth család.** Tóth Ferencz 1609-ben Török Miklóssal együtt kapott czímeres nemeslevelet. Czímerök a vért vörös udvarában hármas zöld halomból kiemelkedő tigris, első jobb lábával kinyílt fehér liliomot tartva. Ugyan az ismétlődik a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. <sup>6)</sup>

**Tóth család.** Tóth Pál 1587-ben kapott czímeres nemeslevelet ily czímerrel: a vért balról jobbra vont rézsutos fehér öv által kék és vörös udvarra oszlik, az előtérben hármas zöld téren hátulsó lábain tigris ágaskodik, első jobb lábával kinyílt fehér liliomot tartva; ugyan olyan emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>7)</sup> E czímer a fölebbihez lényegesen hasonlít.

**Tóth család.** Tóth István és Ferencz 1760-ban Mária Terézia királyasszony által nemesítetett meg. Czímere a vért kék udvarában zöld téren álló, arany lábú és csőrű daru, felemelt jobb lábával golyót tartva, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából három strucz toll emelkedik fel, a két szélső kék, a középső fehér. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. <sup>8)</sup>

**Tóth család.** Tóth György, Albert és István 1714-ben

<sup>1)</sup> Gr. Mikó Imre, Erdélyi tört. Adatok. III 257.

<sup>2)</sup> Ugyan ott.

<sup>3)</sup> Gr. Lázár család tört. 112. lap.

<sup>4)</sup> Mike S. gyűjt. Hódor szerint.

<sup>5)</sup> Az eredeti Bazin sz. kir. város levéltárában van. Current. 1792. nró 3686.

<sup>6)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>7)</sup> Ugyan ott.

<sup>8)</sup> Collect. herald. nró. 108. és Adami Scuta gentil. tomo XIII.



III. Károly királytól kaptak czímeres nemeslevelet. <sup>1)</sup> Czímerök a vért kék udvarában hármass zöld domb középsőjén könyöklő vörös mezű kar, három arany kalászt tartva. A vért fölötti sisak koronáján szintén vörös mezű kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>2)</sup>

**Tóth család.** Tóth Márton 1719-ben III. Károly királytól kapott nemeslevelet <sup>3)</sup> ily czímerrel: a vért udvarában zöld téren fekete lovas magyar vitéz vágat, ruhája vörös, csizmája sárga, fején prémes veres kalpag van veres lefityegővel, nyeregtakarója zöld, jobb kezével kivont kardját, a balban a kantárt tartja. A vért fölötti sisak koronáján piros mezű kar könyöklő, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstveres, balról aranykék.

**Tóth család.** Tóth másképp Borbély Albert 1606. mart. 18-án Kassán kelt czímeres nemes levélben Bocskai István erdélyi fejedelemtől kapott czímeres nemeslevelet. <sup>4)</sup>

**Tóth család.** (Szopori) Ismeretes tagja Tóth István, ki egykor az egész Szoport birtoklott Iklódy Mártonnak özvegyét Drágby Potentiánát vette nőül, és nevezett Iklódy Mártonnak hűtlenségi bélyegén Szoport 1466-ban adományban kapta. <sup>5)</sup>

**Tóth család.** (Simaházi) Ebből Ferencz a simontornyai és tornyai urodalmak ügyviselője volt. Meghalt 1863. dec. 2-án. kora 64. házassága 31. évében. Nejétől Orosz Zsófiától gyermekei: Ödön, Kálmán, Vilma, Mór, Etelka, Berta.

**Tóth család** (Szalontai) Ebből Mihály bajai urodalmi ügyész 1816-ban.

**Tóth család.** (Barátosi) Székely család, mely pixidariusi levelét 1584-ben kapta. <sup>6)</sup> Hajdán Háromszékben Barátoson lakott, onnan Kézdi-Vásárhelyre telepedett. Őse I. Miklós a XVII. században Apaffy iródeákja nemeslevelet nyert, de utódai annak daczára fegyver alá fogattak. Czímerök a vért zöld mezejében lovas vitéz zászlóval, a vért fölötti sisak koronáján könyöklő kar szintén lobogóval. <sup>7)</sup>

Miklós egyik utóda Dániel, ennek tizenkét gyermeke maradt,

<sup>1)</sup> Coll. herald. nro 642.

<sup>2)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> Collect. herald. nro. 400.

<sup>4)</sup> Az eredeti Győr várm. levéltárában van.

<sup>5)</sup> Hodor Kár. közl.

<sup>6)</sup> Kállay, Székely nemzet. 146. lap.

<sup>7)</sup> Mint Török Ant. közl.

u. m. Dániel, Samu, András, István, Ábrahám, János, József, Mária, Ilona stb. Ezekből András, Ábrahám, János és József a vármegyékbe telepedtek.

András neje Pongrácz Zsuzsi jogán Alsó-Fejér megyében, és több helyen birtokos, szorgalmas gazda, 1848-ban az oláhok által meggyilkoltatott. Gyermekai: Julianna előbb Nalácz János, utóbb Biró Pál neje, Ferencz 1848. udv. kanczell. fogalmazó, 1861-ben törvényszéki ülnök. Nejétől Toroczka Katalintól gyermekei: Endre, Anna, Gyula, Ilona, Béla, Jolán, Sarolta, Kálmán.

Ábrahám és János magnélkül haltak el. Józsefnek, ki az enyedi Collegium számvevője volt, nejétől Tamási Katalintól gyermekei: 1. Zsigmond (ennek neje Nagy Zsuzsi). 2. Krisztina Szász Pálné, 3. Katalin Toroczka Kálmánné, és 4. Miklós.

Sámuelnek, ki a Székely földön maradt, fia: Samu Kézdi-Vásárhelyen él, ennek tizennégy gyermeke közül fia Samu volt honvéd, mint menekült az olasz légióban esett el.

Istvánnak is több gyermeke volt, ezekből Sára, István és József.

**Tóth család.** (Nyárad-Karácsonfalvi) Ehez számítatik azon Tóth Miklós, ki 1506-ban Márosszék részéről az agyagfalvi gyűlésen részt vett. <sup>1)</sup>

**Tóth család.** (Nyárad-szent-Lászlói vagy eredetileg sófalvi) Eből György ügyvéd Abrudbányán, kit 1848-ban az oláhok öltek meg. István ügyvéd Maros-Vásárhelyen, meghalt 1846. körül. Károly 1861-ben Torda vármegye főügyésze.

**Tóth család.** (Csomafái) Doboka megyében volt birtokos a XVI. században. <sup>2)</sup>

**Tóth család.** (Árkosi) Közülök Dániel Torda várm. szolgabírája 1848. előtt, Antal ugyan ott törv. széki ülnök 1837. körül.

**Tóth család.** (Szoboszlai). Lásd Szoboszlai cs.

Ezekon kívül még egy nagy csoport Tóth nevű nemes család él mind Magyar, mind Erdély országban, melyeknek származási történetök előttünk ismeretlen.

Magyar országban Trencsin megyében Bicsén a nemesi összeírás szerint 1803-ban élt Lajos és fiai János és Pál. Utóbb ott kifogtak; de tán ezek utóda János 1864-ben Vágh-Ujhelyen ügyvéd.

<sup>1)</sup> Kállay, Székely nemzet 286.

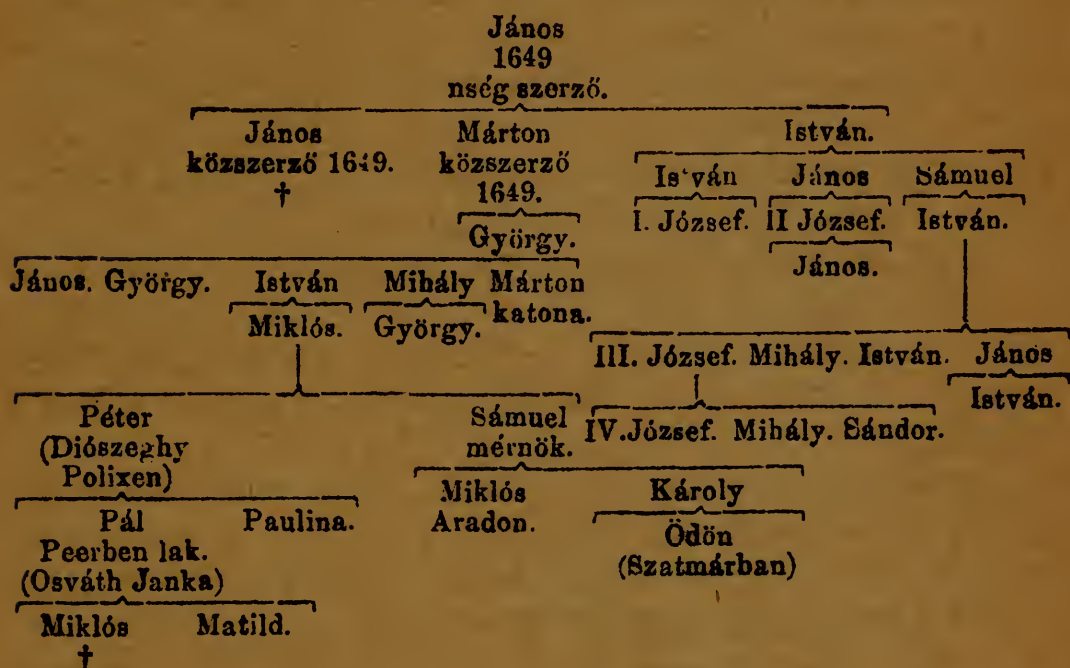
<sup>2)</sup> Hodor, Doboka várm.



Nyitra megyében Érsekujvárott említetik István ügyvéd 1864. Nógrád megyében Tóth Mátyas 1709-ben Becskén lakott stb.

**Tótfalussy család.** Szatmár és Bihar vármegye családja. Törzse Tóthfalussy János, ki 1649-ben III. Ferdinánd királytól maga és fiai János és Márton neveikre kapott nemesi czímeres levelet. Czimerök a vért kék udvarában kút, melynek fehér kövekből rakott gárgyáján vizet okádó oroszlán guggol. A vért tetején a koronás sisakon két sasszárny között repülésre készülő golya áll. Foszladék jobbról veres, balról sárga.

A családfa <sup>1)</sup> következő:



Márton utódai közül Péter fia Pál birtokos Péerben Közép-Szolnokban.

István utódai közül III. Józsefnek fiai József és Mihály birtokosok Petyerityén Belső-Szolnok megyében.

**Töke család.** (Csépánfalvi) Sáros vármegyei régi nemes család, elszármazva Szepes Ung és Szabolcs megyékbe is, hol megyei hivatalokat is viseltek.

A XV. század végén 1462. körül Ferencz Várdai érsek tisztje volt. <sup>2)</sup>

Közülök Mihály a múlt század végén az 1790. és 1802. évi

<sup>1)</sup> Décsy Mikl. közl.

<sup>2)</sup> Lehoczky Stemmata. II. 395.

országgyűlésen Szepes megye követe és kir. tanácsos, és az ország határigazítási küldöttség tagja. <sup>1)</sup>

Czímerök: kigyó.

**Töke család.** (Marosvásárhelyi) István ref. tanár Udvarhelyen egy magyar könyvet írt. Meghalt 1711-ben. Fia István nagyenyedi tanár 1722—1745-ig <sup>2)</sup>

Marosszékből „magyarosi” előnévvel találjuk Lászlót Kolosvár ker. tartományi biztosi segédet, ki az 1792. és 94. évi erdélyi országgyűl. kir. hivatalos volt. Neje Apor Ágnes, kinek jogán birt Kenden. Elek Marosszékből állomási biztos 1846. Sámuel havasi gondnok. László élestarti biztos mint dulló. Antal börtönőr 1848-ig.

Csikszékben él Tökés család, melyből Antal Zsögödben birtokos.

**Tököly család.** (Késmárki) A család eredetét némi homály borítja. Az bizonyos, hogy XVI. századból törzse Tököly Sebestyén 1572-ben Miksa királytól kapott nemességet és címert. <sup>3)</sup> Ő lókereskedés által gazdagodott fel, <sup>4)</sup> sőt állítólag egy, keresztyéniségre állott török basa lefőzése által nagy kincs urává lett, és ugyan ez elbeszélés szerint Sebestyén úr Lengyelországból eredt s nevet változtatott volna. <sup>5)</sup>

Mások Tököly Sebestyént régi magyar nemes családból származtatják. Őseül Tököly Jánost írják, ki 1446-ban királyi zászlótartó volt, ennek nejétől Tardi Évától fia Leopold, ennek Udvardi Máriától fia Ferencz, ennek Balogh Krisztinától lett volna fia <sup>6)</sup> a nevezett Sebestyén.

Lehet, hogy ez való, de még inkább valószínű az, hogy midőn már Tököly Sebestyén felgazdagodott és nemességre, báróságra emelkedett, annyi más számtalan példa mellett ő is rövid családfáját kívánta meghosszabbítani és így keletkezett a fölebbi származtatás.

Az bizonyos, hogy a Tököly név már előbb sem volt ismeretlen Magyar ország nemzetségei könyvében. Már a XIV. században virágzott ily nevű család: Tököly Andrásnak fia László 1360.

<sup>1)</sup> 1790/1. évi 68. és 1802: 26. törv. cz.

<sup>2)</sup> Tudományos Gyűjt. 1825. XI. 38. Benkő Transylv. gen

<sup>3)</sup> Wagner Analecta Scepusii IV. 159.

<sup>4)</sup> Dacianus Simplificissimus ugyan ott II. 312.

<sup>5)</sup> Thuróczi Lud. Hungaria cum suis regibus. Edjt. Tyrnav. I. 159.

<sup>6)</sup> Wagner Analecta Scepusii IV. 157.



táján élhetett, ennek leánya Erzsébet Bánóczy János özvegye 1386-ban Mária királynétól adományt vitt jószágaira. <sup>1)</sup>

Mátyás király alatt két Tököly: Miklós és András mint vitéz hadfiak tüntek fel, és a török ellen vívott csatákban halálos sebeik mellett dicsőséget arattak. <sup>2)</sup> Azonban — mint mondók — mind ezekkel Tököly Sebestyénnek vérségi viszonya eddig igazolva nincs.

Annyiszor nevezett Tököly Sebestyén 1572-ben megnemesítetvén, <sup>3)</sup> — mint Wagner írja — prédikátumát Tekelházáról kezdte írni. Mivel

azonban e helység tán nem is tulajdona, különben is ösmeretlen és igénytelennek látszott, igyekezett családi előnévül szolgálendő valamely várbirtokot szerezni. A sors Késmárkra esett. 1579-ben már a Laskiak kesmárki és savniki urodalmi birtokában voltak. Így lett neve „Késmárki Tököly.“ Felfelé a második lépés egy jó házasság volt: nőül vette a gazdag nagy-luchei Dóczy Zsuzsannát,



és az által a bedeghi Nyáriakkal, Thurzókkal, Homonnayakkal, Révayakkal, Batthyányiakkal, Nádasdyakkal, Forgáchokkal stb. sógor-ságba jött. 1598-ban Győr visszavétele alkalmával magát kitüntetvén, bárói czímmel az úri rendbe soroztatott, és Bocskai korában már kitűnő helyet foglalt el Felső-Magyarország evangélikus rendei közt. Meghalt 1607-ben. Nevezett nejétől Dóczy Zsuzsannától († 1596. jun. 9-én <sup>4)</sup>

<sup>1)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 1. pag. 288.

<sup>2)</sup> Bel M. Notitia nova Hung. III. 532. és köv. Epistolae Mathiae 224.

<sup>3)</sup> Rajcsányi szerint (Mss.) az armális fia György és testvére Bálint neveikre is szól, és Pozsony megyében hirdettetett ki.

<sup>4)</sup> Eltemetett Késmárkon a templomban.

a táblán látható úzzenkét gyermeke született, kikből azonban csak I. István maradt család fentartónak.

I. István (szül. 1581. dec. 12.) 1595—1600-ig beutazta Nyugateurópát, <sup>1)</sup> visszajövet kir. apród, majd kir. táblai ülnök lett. Első neje 1609-től Hoffman Zsófia 1618. apríl. 15-én meghalván, beházasodott (1620.) a Thurzók közé, elvévén Thurzó György nádor leányát Katalint, kivel az Árvai vár és urodalom családjára szálla, és II. Ferdinánd iránti hűségében inkább oda hagyta veszni hetvenezer m. forintot vásárolt bodrog-keresztúri urodalmát, mintsem hogy Bethlenhez álljon. Meghalt 1651. nov. 8-án. Eltemették 1652. febr. 11-én Késmárkon. Első nejétől négy, a másodiktól nyolcz gyermeke volt. Az előbbi-től fia Zsigmond, a másodiktól II. István terjeszté családját. Leányai közül Mária (szül. 1624. apríl. 13.) férjhez ment Károlyi Ádámmal 1643. január 11-én, Erzsébet (szül. 1629-ben) férjhez ment Petróczy Istvánhoz 1650. jan. 16-án.

Zsigmond (szül. 1618.) osztályba Savnik várat és urodat kapta, a várkastélyt kiújította és felékesítette, kápolnát építtetett. <sup>2)</sup> III. Ferdinánd tanácsosa, kir. táblai báró volt, sőt a nádori kijelöltek közt is állott. Utóbb a pártütökkeli egyetértéssel vádoltatván, savniki jószágát 1674-ben a savniki apátság részére a kir. ügyésznek átadott, maga pedig a kath. hitre tért. Meghalt 1678-ban. Első nejétől Monoki Zsuzsannától egy fia II. Miklós, második nejétől Pogrányi Salomeától egy leánya Zsófia maradt, ki iránt, hogy bedeghi Nyáry Ferencznek nőül adassék, 1670. dec. 6-án Szelepcsényi Érsek és Kancellár is megkereste levelével a vonakodó anyát Pogrányi Salomeát. <sup>3)</sup>

II. Miklós anyja után Sárosban a somosi, Zemplinben a monoki, Gömörben a csetneki urodalom részese lett, azonban közbe jött akadályok roppant gazdagodását meggátolák. Meghalt 1679. előtt. Nejétől orbovai Jakussich Zsuzsannától <sup>4)</sup>, Balassa Bálint özvegyétől két leánya maradt: Éva előbb Sirchich Istvánné, utóbb Stejdell Lőrinczné, és Erzsébet slaviczai b. Sándor Gáspárné.

II. István (I. Istvánnak fia) született 1623. febr. 5-én. 1654-ben <sup>5)</sup> grófi címet, majd Árva vármegye örökös főispánságát nyerte.

<sup>1)</sup> L. Serpilius, Sertum Semper virens etc. Nyom. Lőcsén.

<sup>2)</sup> Klescki Dan. Solennitas inaugurationis templi sive sacelli, quod Ill. Spec. et magn. DD. Sigism. Tökölyi L. B. de Késmárk extruxit. Bartfai 1670.

<sup>3)</sup> Thewrewk József: Magyar nyelv kincsek.

<sup>4)</sup> Jakussich Jánosnak Szünyogh Katától leánya.

<sup>5)</sup> Lehoczky Stemm. I. 170.



Az Árvai, likavai, késmárki és rosenbergi urodalmak után százezer tallérra becsült jövedelemmel birt, s ráthóti Gyulaffy Máriával († 1659.) <sup>1)</sup> (iktari Bethlen Mária leányával) 1651. nov. 14-én lépven házasságra, Erdélyben is nagyértékű jószágokra tett szert. <sup>2)</sup> Mint Wesselényi és Nádasdy meghitt barátja, kiknek terveit tetemes pénzösszeggel ügyekezett elősegíteni, 1670-ben árvai erősségébe zárkozott, egyetlen életben maradt fiát a tizenhárom éves Imrét Liptóba a likavai várba küldötte. Midőn 1670. végén Leopold tábornoka Árvát ostromlá, István már halálos ágyban nyavalgott, és midőn a várat megvették, már halott volt. Meghalt Wagner szerint <sup>3)</sup> 1670. dec. 4-én. Két fia Ádám és III. István korán elhalván, leányai közül: Kata (szül. 1655. april. 18. † 1670. nov. 15.) előbb gr. Eszterházy Ferencznek († 1683. oct. 16.) másodszor gr. Jörger Maxnak († 1698.) végre Löwenberg János Jakabnak lett neje. Mária (szül. 1656. jun. 2-án) előbb gersei Pethő László, azután gr. Nádasdy István, s végre gr. tarnowi Tarnowszky János felesége. Éva (szül. 1659. febr. 1. † 1716. aug. 22.) férjhez ment 1682. aug. 9 én herczeg Eszterházy Pál nádorhoz. E három leány örökösei Erdélyben az ilyei urodalmat, úgy a v. hunyadi, kükküllővári, szigeti és huszti jószágokat Kászoni János utóbb báróvá lett Bornemiszanak adták el, ki az utóbbiakat utóbb elcserélte 1723-ban Apaffy II. Mihálynéval Bethlen Katával más jószágokért.

Imre szül. 1657. sept. 25-én. Atyja halálának hírére Likaváról Erdélybe anyai jószágaira vette magát. Gazdagsága s korán nyilatkozott elméleti tehetségei rendkívüli fejleménynek indultak, és már első ifjúságában tekintélyt szereztek neki a bujdosók előtt, kik a Wesselényi összeesküvés következményei elől Erdélybe menekültek. E tekintélyt megnövelte azon körülmény, hogy Erdélybe érkezése után röviddel anyai nagybátyja, a magzatok nélkül elhalt Rhédei Ferencz máramarosi urodalmi is reá szállottak. Atyja multja, saját helyzete, neveltetése, szabadságra törekvő szelleme a felkelők fejévé tette őt. Mennyi erély, mennyi eszély, csel és szerencse, fény és bukás kísérté őt fölkelő vezéri pályáján, a történelem lapjaira tartozik. Erdélynek választott fedelme lett, Magyar ország részeinek ura, sőt a török királynak is kikiáltatá. Sok hányodás, jó és bal szerencse után, mint beljebbezett Török országban Nikomediában a bithiniai öbölben halt meg 1706.

<sup>1)</sup> L. fölötté 1661. febr. febr. 1. mondott halotti beszédet e cím alatt: *Acerbissimum Funus*. Nyom. Lőcsén. és *Pia Suspiria* Andrea Jánostól.

<sup>2)</sup> Libri regii XIII.

<sup>3)</sup> Eszterházy Pál jegyzete ellenében Wagner Anal. Scepus IV. 197.

sept. 13-án, hol az örmények templomában eltemettetett. Neje Rákóczy I. Ferencznek özvegye, a hősies Zrinyi Ilona volt, ki előbb 1703. febr. 18-án halt meg. Ettől több leánya <sup>1)</sup> született, ezek közt Erzsébet (szül. 1683. mart. 26. † april. 3.) de érett kort egy sem ért. Így benne a Tököly család elenyészett.

A családfa <sup>2)</sup> következő:

Sebestyén  
1572. ns.  
1598. báró † 1607.  
(Dóczy Zsuzsa)

1. István sz. 1581. † 1651. kir. táb. ülnök (1. Hoffmann Zsófia.	Ilona sz. 1583. mart. 19. † 1584. máj. 18.	Gábor sz. 1584. nov. 8. † 1585. apr. 9.	Ferencz sz. 1585. nov. 11. † 1587. febr. 13.	Erzse sz. 1586. nov. 19. † 1623.	Anna sz. 1592. nov. 9. (Osztro- sith István)	György. Krisztina.	Márton † 1641. jun. 8. Galgóc- zon; el- tem. Töt- Prónán.
--	--	---	--	-------------------------------------	--	-----------------------	--

1-t. Krisztina sz. 1610. sept. 22. † 1611.	Zsófia sz. 1613. mart. 9. † 1619.	Gábor sz. 1615. dec. 13. † 1618.	Zsigmond sz. 1618. † 1678. (1. Monoki Zsuzsi. 2. Pogrányi Salomea)	2-t. Imre sz. 1621. †	II. István sz. 1623. febr. 5. † 1670. gróf lett Árvai főisp. (Gyulaffy Mária)	Mária sz. 1624. apr. 13. (Károlyi Ádám 1643. (Folyt. a köv. lapon.	Éva sz. 1632. † 1633. János sz. 1630. † 1638. Erzsébet sz. 1629. † 1650. jan. 6. (Petróczy István)	Krisztina sz. 1627. † 1629. Bora sz. 1625. † 1629.
II. Miklós (Jakussich Zsuzsi)	Zsófia 1670. (bedeghi Nyáry Ferencz)							
Éva (1. Sirchich Istv. 2. Szejdell Lőr.)	Erzse (slavniczai báró Sándor Gáspár)							

<sup>1)</sup> Lásd Tököly Imre Naplóját. Kiadta a M. Akadémia. Pest, 1862.

<sup>2)</sup> A Tököly családról tüzetesen értekezett Wagner Analecta Scepus IV. 155–208. hol a családfa is látható. Ezenkívül Kaprinai Mss. A. XLl. 188. XLVI. 106. stb



II. István, ki az előbbi lapon.  
sz. 1623. feb. 5. † 1670.  
gróf lett  
Arvai főisp.  
(Gyulaffy Mária)

Ádám	III. István	Kata	Mária	Imre	Eva
sz. 1652. sept. 30. 1652. oct. 28.	sz. 1654. máj. 2. † 1655 dec. 24.	sz. 1655. april. 18. † 1670. nov. 15.	sz. 1656. jun. 6. (1. Pethő László	sz. 1657. † 1705. erdélyi v. fej. (gr. Zrínyi Ilona)	sz. 1659. febr. 1. † 1716. aug. 23. (hvg. Eszterházy Pál nádor)
	(1. gr. Eszter- házy Ferencz	2. gr. Nádasdy István			
	2. gr. Jörger Max.	3. gr. Tar- nowski		Erzsébet sz. 1683. nov. 26.	stb.
	3. Löwenburg János Jak.)	János)		† 1683. apr. 3.	

A család czimere — mint főlebb a metszvény is ábrázolja — négy felé osztott vért, egy közép kisebb vérttel, melynek arany udvarában kétfejű fekete sas látszik. Az 1. és 4-ik ezüst udvarban, valamint a 2. és 3-ik kék udvarban is arany oroszlán hátulsó lábain áll, kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronájából szintén koronás oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup> Néhol két udvarba tigrisek iratnak. <sup>2)</sup>

**Tököly család.** (Kevermesi és Vizesi.) A késmárki Tököly család kihaltával egy más Tököly nevű, rác (vagy most már szerb) eredetű magyar nemes család tűnt fel. Ennek alapítója Popovich más-kép Tököli János, ki 1706-ban I. József király által magyar nemes-ségre emeltetett, <sup>3)</sup> és ily czímet kapott: a vért zöld udvarában bal felé hátulsó lábain arany oroszlán fut, első lábaival vörös zászlót lenggetve, utánna fehér lovon vörös magyar ruhás, prém kalpagos, kolcsagtollas vitéz, jobb kezével kivont kardot villogtatva száguld. A vért fölötti sisak koronáján hét fehér gémtoll leng. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. <sup>4)</sup>

Ezen János, ki utóbb csupán Tököli nevet viselt és a rácok élén Rákóczy ellen harczolván, 1708-ban elfogatott, de megszabadult <sup>5)</sup> Csanád vármegyében a Kevermesi és Vizesi pusztákat már 1715-ben bírta

<sup>1)</sup> Siebmacher, Grosses Wappenbuch VIII. nro. 29. és Troph. Estorasionum, mely hitelesen ismerhette.

<sup>2)</sup> Lehoczky Stemmat. II. 396 egy szarvúró, zergéről, liliomról beszél, Bel, Podromus pag. 84. tigris is említ. Wagner is Analect. Scepus. II. p. 844. — Gelchrte Anzeigen V. 390. Leh. szerint.

<sup>3)</sup> Collect. herald nro. 760.

<sup>4)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>5)</sup> Vahot Imre, Orsz. gyűlési Almanach I. Pest 1843. 114—115.

és azokba 1724-ben kir. adomány mellett is beiktattatott. <sup>1)</sup> Jánosnak fia volt Jovan (János) ki Nenadovich görög metropolita leányát vette nőül, ettől született Aradon 1761 aug. 17-én Szabbas kir. tanácsos, a felvilágosult derék hazafi, ki hitsorsosainak és általában a szerb nemzetiségnek javára és előmozdítására nagyszerű alapítványt és Pesten a Tököly-intézetet és szerb „*Maticát*“ alapította. <sup>2)</sup> Meghalt 1842. sept. 21-én. Nejétől Bezzegh Amáliától egyetlen fia

Péter előbb Csanád vármegye első alispánja, kir. tanácsos, arany sark. vitéz, 1833. körül Csanád vármegye Administratora, 1837-ben főispánja és udvari tanácsos. Meghalt 1844-ben. Benne a család kihalt.

**Tölczeky család.** Gömör megye nemesei sorában áll.

**Töltésy család.** Gömör megye nemessége sorában találjuk.

**Tömpe család.** Szatmár megyében lakik.

**Törék család.** Gömör megyében találjuk.

**Tőrek család.** Zala vármegyei nemes család, hol Ferencz 1826-ban megyei alügyész, János 1837-ben aladószedő volt.

**Törjék család.** (Kutasi) Kihalt család, melyből István 1429-ben anarchi Pető Miklóssal osztályos egyezsége lépett. <sup>3)</sup>

**Törköncsy család.** Komárom megyében volt birtokos, 1662-ben Pál neje Lengyel Éva, mint a Kolos család ivadéka osztozott Ácsón. <sup>4)</sup>

**Török család.** (Enyingi †) A több Török nevű család között legfényesebb hírre jutott a történelmi nevezetességű enyingi Török család. Azonban eredetét ennek is homály fedi. <sup>5)</sup> Családfáját csak is a XV. század derekáig vihetni föl azon Török Ambrusig, ki I. Mátyás király korában Soprony vármegye főispánja volt, és utóbb azon király-

<sup>1)</sup> A család kihaltával ezekbe 1849-ben b. Ambróczy Lajos statualtattott.

<sup>2)</sup> Lásd életét: Subbotich Jovan, Zsivot Szave Tekelye. Buda 1861.

<sup>3)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 7. pag. 190.

<sup>4)</sup> Fényes, Komárom várm. 142.

<sup>5)</sup> Némelyek e család ősei közé számítják azon Török Jósát is, ki 1428-ban a Szerecseny családdal (lásd IX. köt. 684.) Sclavoniában birtokokat kapott Zsigmond királytól, (lásd Katona Hist. critic. XII. 503—507.) Lehoczky szerint pedig Stemmata. II. 398. Ambrusnak atyja György lett volna, a ki Veszprém megyei Pata és Hodosról írta előnevét, ennek atyja pedig Péter Enyingről és Kelemenfalváról írta előnevét. De a pathi Török egészen különböző család, mint erről alább lesz említés. Ambrúsnak neje devecseri Chorón K. a t. a. volt, mi valószínűbb, mint egy genealogus azon véleménye, hogy Nyáry Julia lett volna. A családról érdekes oklevél van 1511-ben Pray Mss. XXII. köt. melyet azonban e pillanathán fel nem használhattam.



tól Somogy vármegyében Szigetvárt kapta kir. adományban, honnan ő még Szigethi-Török-nek neveztetett. 1479-ben még a szörényi bánságot viselte. Testvére, vagy közel rokona volt azon Török István, kinek egyetlen leányát Orsolyát Nádasdy Tamás (később nádor) vette nőül. Ambrúsnak egyik fia volt András, kitől a táblán látható hét leányon kívül egy fia maradt II. István, <sup>1)</sup> kinek Margit nevű leánya Pápán született 1540-ben, férjhez ment bedeghi Nyáry Lőrinczhez, és Király-Helmeczen halt meg 1570-ben.

Ambrusnak második fia volt Imre, ki már birta Enying helységet, <sup>2)</sup> és előnevét arról írta. Corvin Jánosnak kedves híve volt, attól kapta Szerém vármegyében Cherent, Zágráb vármegyében Krupa várát, Bács megyében Futakot. 1505-ben jelen volt a híres rákosi gyűlésen, <sup>3)</sup> mint belgrádi bán Belgrád várát hősiesen védelmezé elestéig, mely történt 1521-ben. Nejétől Pakosi Krisztinától két fia maradt: Miklós, ki 1511-ben élt, és I. Bálint.

I. Bálint atyjának a belgrádi bánságban utóda lett, azonban a várat valószínűleg ifjúi könnyelműségből elhagyván, javaitól megfosztatott és száműzetett. Azonban nőül vévén a királyné udvarából Pemfingher Márk leányát, ismét kegyelmet nyert. 1526-ban a mohácsi vész ütközetben a király testőrei közt volt. A mohácsi nap után 1527-ben I. Ferdinándtól adományt nyert a borogi és sopronczai várra <sup>4)</sup> de azután egyik királyhoz sem állván, a hazát pusztítá, <sup>5)</sup> míg János királytól 1536-ban Hunyad várát és Debreczen városát kapta 16 ezer forintba beírva, és ez időtől János királynak mindvégig híve és annak egyik hadvezére volt, és főleg 1541-ben Buda védelmében kitünteté magát. Azonban utóbb Szoliman fogságába kerülván, Konstantinápolyban a héttoronyban végezte sanyarú életét. Két fia maradt: I. János és I. Ferencz, kik az atyai dús birtokon megosztóztván, annak az erdélyi, Ferencznek pedig a magyarországi birtokok jutottak, egyuttal Szigethvárárt, mivel a török ellen megtartani nehéz volt, Ferdinándnak adák át.

Lássuk előbb I. János ágát.

I. Jánost 1535-ben I. Ferdinánd király auranai Perjelnek tévé. Jeles katona volt, de kegyetlen indulatú, nejét Balassa Borát

<sup>1)</sup> Kinek nejeül Baládfi Katát vélik.

<sup>2)</sup> Enyeng, egy uradalom feje, Veszprém megye alsó részében Fejér megye felé fekszik, de nem Fejér megyében, mint Wagner tévedésből írta.

<sup>3)</sup> Jászay P. Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 156.

<sup>4)</sup> Kaprinsai Mss. B. tomo XXVIII p. 14.

<sup>5)</sup> Istvánffy libro XIV.

házasságtörés gyanúján 1550-ben lefejezteté. Debreczen város birtokában magát 1557-ban Izabella királynénak fizetett négyezer forint mellett megerősíteté. Meghalt 1562. jun. 7-én. Két fia maradt: II. János és II. Bálint.

II. János viszonyairól Wagner mit sem ír. Az bizonyosnak látszik, hogy neje azon Iffju Anna volt, ki Báthori Gáborral tiltott viszonyban élt. <sup>1)</sup> Leányául írják Török Katát, ki előbb Bogáthy Miklósné, utóbb n. mihályi Csáky Istvánné volt, sőt egy genealog szerint <sup>2)</sup> még két férje is lett volna. Nevezett K a t a atyjának II. Jánosnak 1607. körül történt halála után, a midőn e szerint már az enyingi Török család erdélyi egész ága kihalt, az enyingi Török család erdélyi javait is kezébe vette, hanem bemenvén Magyarországról IV. I s t v á n, ezen foglaltságuk ellene mondott, és K a t a Hunyad megyében a bretyei más 13 helységben, Fejér megyében a vingárdi stb. Kolos megyében a zsúki és aszszonyfalvi birtokrészekkel kielégítetett, <sup>3)</sup> sőt nevezett bátyja eszközlésére 1612-ben Vingárdon még a Cseszeliczki Szilvássy Boldizsár nótáján elkobzott részeket is adomány mellett megkapta. <sup>4)</sup>

Egy buzgó genealogus állítása szerint II. Jánosnak halála után nevezett Iffju Anna, özvegy Csolnokosi Imréné, <sup>5)</sup> házasságon kívül egy fiút szült volna G á s p á r t, ki utóbb — ugymond — fejedelmi jóváhagyással törvényesítetett, <sup>6)</sup> de csak anyai jogon nyert a székely földön némely Balássi <sup>7)</sup> részjóságokat. Ez állítást azért tartom itt szükségesnek felemlíteni, mert egy másik Török leánytól született

<sup>1)</sup> Böjthy Gáspár Engelnél Monumenta Ungrica 266. és 318. hol Török Katának is nevezetik.

<sup>2)</sup> Török Antal legújabbban szerkesztett családfán 3-ik férje Dengeleghy Mihály, 4-ik férje Vadász Mihály. De Wagner ezen két férfiút II. Bálint hason nevű leányának Katának hitvestársaiúl írja, mint itt a táblázatunkon áll.

<sup>3)</sup> Kolosmonostori convent Török Ant. közlése szerint.

<sup>4)</sup> Gyulafejervári káptal. Centur. Q. nro 39. Török A. szerint.

<sup>5)</sup> Tehát Iffju Anna e. Török II. János halála után Csolnokosi Imréhez ment volna férjhez, s már ennek is özvegye lett volna.

<sup>6)</sup> Én ezen állitmányra sem emlíkiratokból sem oklevelekből felhozható adatokat nem ismerek.

<sup>7)</sup> Ezen állitmány pedig azért látszik már magában nagy tévedésnek, mivel ha Iffju Annától született volna ezen Gáspár, úgy nem lehetett anyja Balássi leány, és nem is kaphatott ily nevű anyja után birtokokat. Ezen állitmány inkább azon másik Gáspárra illenék tehát, ki II. Bálint leányának Annának (ki állítólag Balássi Gáborhoz ment férjhez) fiaul íratik, mert ennek e szerint anyja Balássi leány lett volna.



Gáspárral ezen törvényesítendett fiú nyujtaná a lehető kapcsolatot, melynek egy más Török családot az enyingi-ek vérével összeköttetésbe hozni kellene.

II. Jánosnak testvére II. Bálint volt, Hunyad megyének — ha jól hisszük — főispánja. Ennek két neje volt; az első Cherepowith Kata <sup>1)</sup> ki azonban 1572-ben meghalván, Déván temettetett. Második neje II. Bálintnak <sup>2)</sup> Orbai Margit volt. Úgy látszik ez utóbbtól születettek gyermekei III. János, kiről Wagner után mitsem tudunk, és Kata előbb Dengeleghy Mihályné, utóbb Vadász Mihályné.

Előbb nevezett más forrásunk <sup>3)</sup> szerint ezen II. Bálintnak is lett volna még egy Anna nevű leánya, szerinte is csak állítólag Balassi Jánosné, a kitől egy fia született Gáspár, ki, miután 1577-ben <sup>4)</sup> anyja füsítatott, a Török nevet vette fel, és katonáskodott és székely földön telepedett volna fel, mely füsítés ilyen következményeiről azonban eddig semmi hiteles adatok nem szólnak; az pedig eddig meg nem czáfoltatott, hogy II. János és II. Bálint gyermekeiben az enyingi Török család erdélyi fiága elenyészett.

A magyarországi ágat I. Jánosnak testvére I. Ferencz alapítá. Ez jeles katona volt. Szél Pétert a kaposvári vár gyáva kapitányát halállal büntetvé; 1566-ban pedig Veszprém bevételének főtényezője volt. Egyszersmind a reformatio buzgó híve. Meghalt 1570. előtt. Neje güthi Országh Borbála volt, ki utóbb gr. Salm Elekhez, ennek 1571-ben történt halálával Geszthi Ferenczhez ment férjhez; ettől születtek e Török Ferencznek gyermekei: 1. IV. István, 2. Zsuzsi bedeghi Nyáry Pálné, 3. Fruzsina homonnai Drugeth Istvánné és 4. Ilona, ki 1570-ben hajadon volt, de nemsokára pártájában meghalt. A három fenmaradt testvér 1571. után, midőn már anyjuk Országh Borbála is meghalt, ennek drágaságait, ékszereit és Diós-Győr várát mostoha atyjoknak Geszthi Ferencznek átadták. <sup>5)</sup>

IV. István kir. tanácsos és Pápai várkapitány volt. Vásonkő várát, melyet Bocskai pártja 1605-ben csellel elfoglalt, hasonló módon

<sup>1)</sup> Cherepowith (vagy mint a sírkövén áll Czerepuit) Katának anyja Olczarevit Margit volt.

<sup>2)</sup> II. Bálintnak kortársai voltak enyingi Török Tamásnak két fia János és Barnabás 1589-ben, kiknek a családfán elhelyezését elegendő adatok hiánya gátolja.

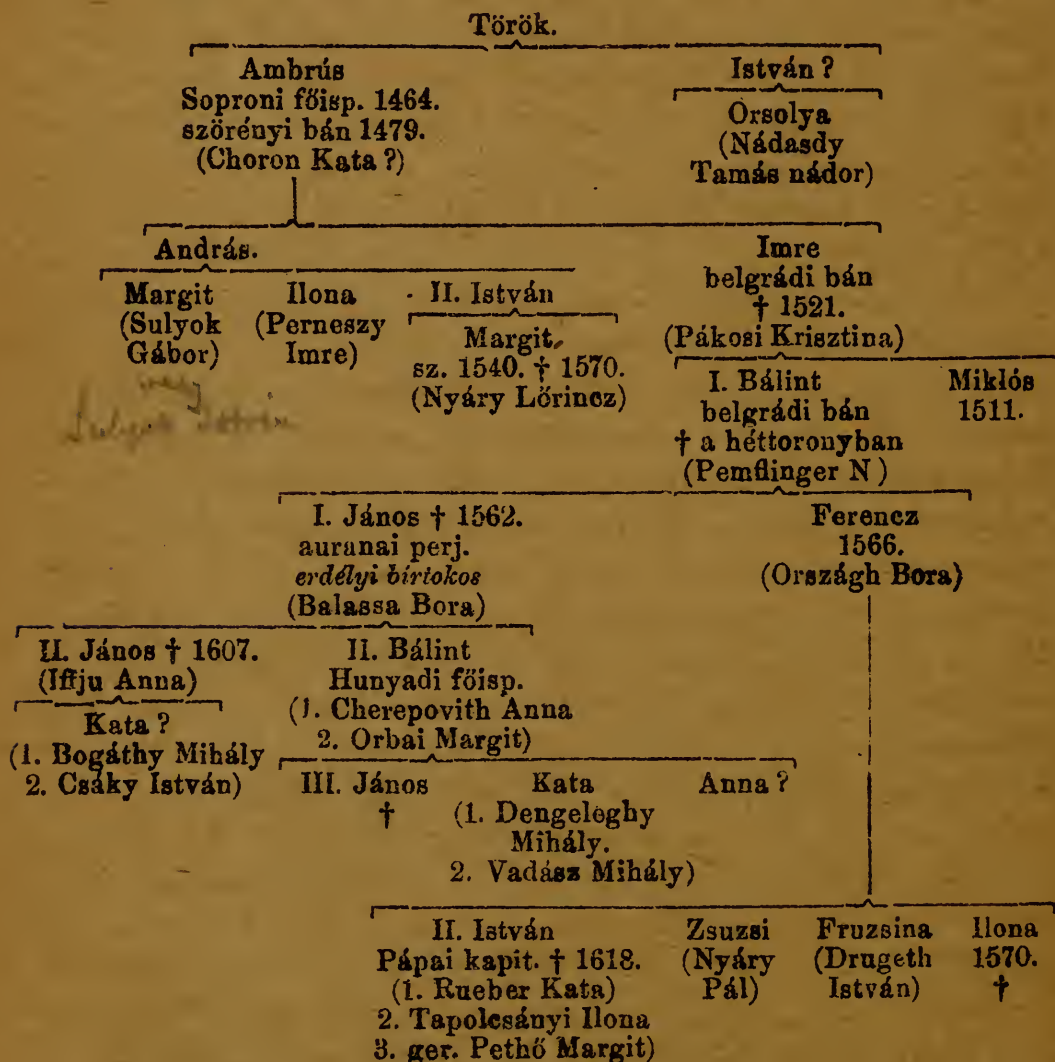
<sup>3)</sup> Kadicsfalvi Török Antal egyszerű közlése csupán családi jegyzetekre hivatkozva.

<sup>4)</sup> A gyul.-fejérvári káptal. Cent. Q. Nro 36 Török A. közl. szerint

<sup>5)</sup> Leleszi Convent Fasc. 2. nro 10

visszavette. Erdélyi rokonai kihalván, az ottani birtokokat is kezéhez vette 1607-ben Török Katával kötött osztályos szerződés szerint, és a vajda-hunyadi várat a hozzá tartozó 135 helységbeli birtokokkal Bethlen Gábornak 12 ezer m. forintban elzálogította. Meghalt 1618-ban jun. 3-án kora 54. évében <sup>1)</sup>, s benne, miután három rendbeli házasságából sem maradt gyermeke, az enyingi Török család kihalt. Nejei rendben ezek voltak, első pixendorfi Rueber Kata (R. János leánya) ki 1568-ban született, a második Tapolcsányi Ilona, a harmadik gersei Pethő Margit, ki férjét több évvel túlélte.

A családfa <sup>2)</sup> ez:



<sup>1)</sup> Závodszy naplója.

<sup>2)</sup> Wagner Collect. Geneal. dec. III. 125—133. ki az egész családról tüzetesen értekezik. Budai Hist. lex. III. köt. és Czeh János. Tudományos gyűjt. 1829. évi XII. 63—66. étb.



A család czímere szárnyas sárkány által körített vért, melynek udvarában egyfejű sas kiterjesztett szárnyakkal látható, kinyújtott jobb lábával kardot tartva. A vért fölött, illetőleg a sárkány feje fölött a sisak koronájából koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábaival kivont kardot tartva. A vértet két oldalról foszladék veszi körül, mint mind ez a Simontornyai vár egy kövén bevésre volt látható. <sup>1)</sup>

**Török család.** (Bakonaki, másképp Pathi) Dunántuli Somogy megyei kihalt család. Törzse a Zala megyei Bakonakról előnevezett Horváth Pál volt. Ennek fia László Töröknek neveztetett, és Bakonaki, Ládi és Pathi (Somogy megyei falukról) viselte predikátumát. 1432-ben eljegyezte magának nőül Csapy Tamásnak <sup>2)</sup> Istvándi Garázda Margittól <sup>3)</sup> való leányát Lucziát, és ipjával nevezett Csapy Tamással Zala megyében sok birtokot kapott adományban, és 1437-ben királyi al-ajtonálló mester, 1451-ben pedig Kanizsa vár várnagya volt. Négy gyermeke maradt, u. m. II. László, Zsuzsanna 1497-ben Szerdahelyi Mártonné, Luczia és Zsófia 1497-ben inkei Loránth Mártonné.

II. László (pathi Török) eléfordul 1487—1506-ban. Ez ama híres rabló (latro) rasina-kereszturi Bocskay Istvánnal, sógorával ezimborálván, miután e miatt jószág- és fejvesztésre ítéltetvén, a halálos büntetés rajta Budán már-már végre hajtatnék, részére Bornemisza János mester és alkincstárnok Mátyás királytól kegyelmet nyert, melynél fogva hála fejében a király bele egyeztével összes javai felét Bornemisza Jánosnak engedte, oly feltétellel, hogy kihalás esetében egyik a másiknak örököse legyen. Azon megosztott javak ezek voltak: Path, Benek, Gardus, Varaszló, Nagy-Savol, Fenyed, közép Csikos, Egek és Mindszent helységek, Matisfalva és Sarad Somogy megyében, Felső Bakonak, Bacsonak, Egyházas-Bakonak fele, és az illésteleki és-cserkői puszták Zala megyében. Gyermekei maradtak Ferencz, Mihály, János 1534-ben kir. ember, Margit és Ágata. Ezek közül

I. Ferencz (1521—1549.) szintén pathi Töröknek iratott, nőül vevén bedeghi Nyári Jánosnak nővérét, ezzel Nyitra megyei Kropón kapott birtokot. Három fia maradt: Bálint 1553—1560-ban élő, ki magtalan halt el; Kristóf 1568—1579-ben, és Gábor, aki berek-szói Hagymásy Annával nemzé III. Ferenczet, kinek 1559-ben neje volt Keméndy Lajosnak korompai Nehéz Potentianától való

<sup>1)</sup> Wagner C. közli e czímert Coll. geneal. dec. III. tab. III. fig. 10.

<sup>2)</sup> Csapy Tamás fia volt Péternek, a ki fia volt Csapy Andrásnak.

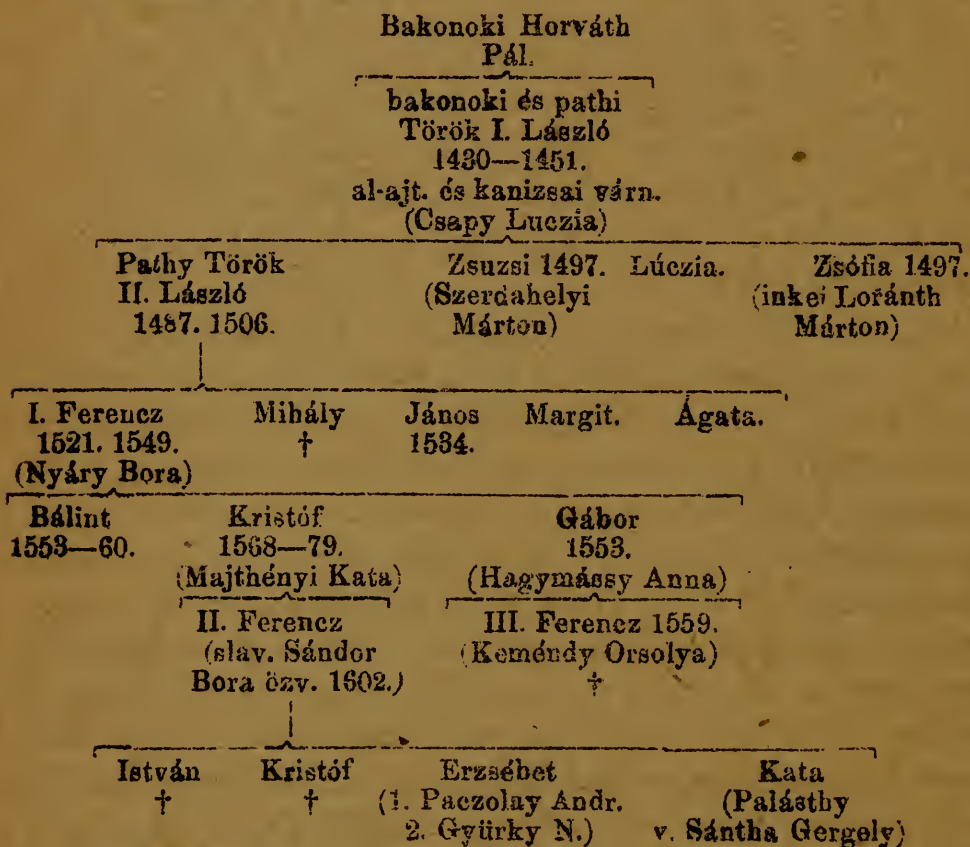
<sup>3)</sup> Ez istvándi Garázda Miklós leánya volt.

leánya Kemény Orsolya, kitől azonban gyermeke nem maradt.

Nevezett Kristóf nőül vevén Majthény Istvánnak Korlátkőy Krisztinától nemzett leányát Katalint, ettől született fia II. Ferencz.

II. Ferencznek 1602-ben már csak özvegye Sándor Borbála (Slavniczai Sándor István leánya) élt, ettől négy gyermeke maradt: 1. István, ki a pathi Török családot, mint utolsó fiútagja sirba vitte. 2. Kristóf, ki Trencsin megyében Alsó-Ozort birta, és szintén magánkül halt el. 3. Erzsébet Paczolay Andrásné, utóbb Gyürkyné, és 4. Katalin Palásty másképp Sánta Gergelyné.

A családfe 1) következő



**Török család,** (Telekesi †) Ismét egy kihalt család, mely Vas megyei Telekes helységről vette nevét, ott és Soprony megyében virágzott. Ennek statora Török János 1622. élt, II. Ferdinand királytól nyert adományokat, nőül pedig az utolsó enyingi Török István özvegyét gersci Pethő Margitot vette, és ez által családjá némi összeköttetésbe jött az enyingi Török családdal. Birta a Dunántúl Somlyót, Jánosházát és Szécsényt. Tőle magvaszakadtig a család származása 2) ez:

1) Rajcsányi Ad. Mss. Ded. Geneal. I. 109. 127.

2) Török András. Halotti beszéd. T. Török Istv. fölött. Lipsiae. 4-r. és Mss. Mus. fol. lat. nro 213. tab. 32. — Szegedy Rubricae II. 41. 238.



János 1623. (gersei Pethő Margit)						
Mária (Chernel István)	Zsuzsa (b. Viczay Ádám)	Anna (Rátky Menyhért)	Imre (Kisfaludy Bora)	I. Isván † 1668. kör. (Orehóczy Kata)		
Margit (Nádasdyne)	Krisztina (Eszterházy Péter)	Magdolna (Vital András)	Kata (Szegedy Pál alisp.)	Bora † 16. éves.		
II. István sz. 1666. † 1722. (Komáromy Kata)	János 1669.	Pál †	Ádám (Gosztonyi Anna) Kata (1. Fodoróczy Istv. 2. Horváth János 1723.)	Zsigmond †	Zsuzsa (Vragovich György) fia báró Kristóf.	Juliana (Hevenessy János)
Bálint † 16. évében	Antal †	Lajos † 7 éves.				

Mint látjuk, a család a legelőkelőbb Dunántúli családokkal sógorosodott. Legtöbbet tudunk

II. Istvánról, ez 1666-ban született. Szülőit két hó alatt elvesztvén, másfél éves korában bátyja Pál és Ádám gyámsága alatt nevelkedett; 18 éves korában katona lett, 1684-ben Buda alatt Draskovich Miklós seregében harczolt. Majd Eszterházy Pál nádornál másfél, azután gróf Erdődy Sándor soproni főispánnál három évig apródoskodott. 1690-ben megnősült, elvévén Komáromy István Győr megyei táblabíró leányát Katalint, és Soprony és Vas megyék táblabírája lett, a vallási ügyekben delegált biztos, a Rábaközi környékben Egyed, Szent-András és Sobor helységek örökös ura. Házasságából ugyan három fia Bálint, Antal és Lajos születtek, de gyermekkorban atyjok előtt elhalván, II. Istvánban 1722. dec. 26-án a telekesi Török család kihalt. Ettemettetett Soprony megyében Vadosfán az egyház sírboltjában. Vallására a család ágost. evang. volt. Siremlékére versek készültek:

Siste Viator iter, Stephanus jacet inclutus isthic

Török de Telekes ultimus iste fuit,

Relligionis amans, virtutum sancta corona,

Ornamen Patriae, Pieridumque Pater.

Ossa tenet crypta haec; animam Deus ipse recepit,

Nomen in orbe viget, carpe viator iter.

Post qVinqVagInta SeX annos fata DeCeMber

Fert Stephano Török grata, beata SaCer.

A család czimere a vértnek koronás fejű kigyó által kerített vörös udvarában aranykoronából kiemelkedő és balra forduló medve, mely szájában kardot tart; fölötte a vért szegleteiben jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából a leirthoz egészen hasonló, kiemelkedő medve látható. <sup>1)</sup>

Ámbár a család II. Istvábban egykorú hiteles adatok szerint fiágon teljesen kihalt, még is Bács megye tisztikárában 1837-ben találjuk *telekesi* Török Sándor alszolgabíró, de itt a *telekesi* előnév bizonyosan nem ezen Török családdal rokonságra vonatkozik.

**Török család.** (Szendrői, nemes és grófi ágon.) A család eredetét homály fedi. A mohácsi vész után — mint a család származási

táblája megjegyzi, — ősi helyükből a Sárvíze mellől elűzetvén, minden leveleik elvesztek. Családi vélemények és hagyományok szerint az enyingi Török családdal összekötése valószínű gyanítással bír, minthogy a család elődeinek első három iznyi nemzékrendén az enyingi Török családban is szokásos Bálint keresztnev előfordúl; ide számítják azon kö-



rülményt is, hogy az enyingi Török Ferencz által a kihalt gúthi Or-

<sup>1)</sup> Lásd Telekesi Török István fölött mondott és kinyomatott halotti beszédet Tóth János téthi lelkésztől, mely előtt a czimer körirattal metszvényben s leírásban látható, úgy leírva Torkos András győri predikátor „*Cedrusfának siralmas esete*” című, továbbá Hajnóczy Dániel „*Oratio funebris*” című szintén T. Török István fölött mondott és Lipcsében nyomott halotti beszédekben is, végre Miskey Ádám „*Virtus koronája*” című gyász versei szerint.



szág javaira kelt adománylevél eredetiben a szendrői Török család levéltárában található. <sup>1)</sup>

A család ismert első törzse Török I. Bálint volt, ki a Sárvíze mellől Eger és Szendrő vidékére vetődött. Ez Eger várában, majd Szendrő várában vajda <sup>2)</sup> volt, és török fogságban halt meg. <sup>3)</sup> Nejétől Sárközi Annától fia maradt:

II. Bálint szül. 1554-ben Sárközön, előbb Szendrő, majd Cserép, végre Eger várában kapitány. Meghalt Szendrő várában 1630. febr. 4-én, kora 76. évében. Háromszor nősült, először 1598-ban nőül vette Boza Benedeknek Beje Katától leányát Boza Katalint, ettől született a táblán látható hat gyermeke; ezen nejének 1616-ban történt halála után nőül vette fokorai Csikó Potentianát, kitől Judit nevű leánya született, végre harmadszor nősült Kormoss Sárával Dévai Pál özvegyével, kitől gyermeke nem maradt. Fiai közül Ferencz és István mint nőtlen halt meg, I. András, ki 1639. mart. 19-én halt meg, Csuda Bálintnak leányától Csuda Borbalától csak egy leányt nemzett Katát szandai Horváth Jánosnét; s így ága ennek sem maradt. A harmadik fiú testvér volt

III. Bálint, ez Szendrői kapitánynak és Torna megyei alispánnak iratik, és a családfa jegyzete szerint 1631. dec. 8-án Nagy-Szombatban oda hagyván a reform. vallást, a kath. hitre tért. Én ötet hiteles okiratban <sup>4)</sup> 1647-ben mint Nagy-Szombati harminczadost és Nógrád és Heves megyék táblabíráját találom említve. Meghalt Rosnyón 1677. april. 9-én. Házasságra lépett 1640. jul. 17-én Semsey Sárával, ki 1670. nov. 4-én halt meg, s kitől három leánya és egy fia I. Ferencz maradt.

I. Ferencz szül. 1641. oct. 4-én, Torna vármegyének alispánja volt. Ő lett tulajdonképen a család második megalapítója. Első

<sup>1)</sup> Sőt némelyek meg azon körülményt is ide sorolják, hogy Enying Szendrő-től nem messze fekszik. De ez tévedés, mert az enyingi Török család előnevét a Veszprém megyei Enyingről vette, ez pedig igen távol esik a Borsod megyei Szendrő várától.

<sup>2)</sup> Vajda = gyalogsági hadnagy.

<sup>3)</sup> Némelyek e Bálintról állítják, hogy 1526-ban Mohácsnál II. Lajos testőri között lett volna. De ez tévedés, miután ezt Istvánffy Hist. 1686. évi kiadás 85. lapján világosan enyingi Török Bálintról írja: Deliguntur tres ordinum ductores, Gasparus Raikaius, Valentinus Enningius, qui et Turcus vocabatur etc., qui nihil aliud muneris haberent, quam corporis regii corporis intenti etc.

<sup>4)</sup> Protocoll. Civit. Tyrnaviens.

neje Ferenczy Éva volt, kit Ung megyében Matyuczon 1665. jun. 23-án vett nőül, és ki 1668. jul. 27-én halt meg, ettől egy fia született II. András, kitől a mostani nemesi ág ered. Második neje szinyei Merse Anna, kivel 1676. máj. 30-án kelt egybe, s kitől leánya Borbála Csemiczky Sándorné, és fia II. Ferencz született, a ki a grófi ág-  
nak lett törzsévé. Így szakadt a család két vonalra, mielőtt tehát a család tagjairól tovább szólnánk, lássuk a családfát: <sup>1)</sup>

## I. tábla.

I. Bálint  
egri, szendrői vajda  
1538—1554.  
(Sárközi Anna)

II. Bálint  
sz. 1554. † 1630.  
Egerben kapitány  
(1. Boza Kata † 1616.  
2. fokori Csikó Potentia  
2. Kormoss Sára)

1-től Erzse Kata Ferencz I. András III. Bálint István 2-től Judit.
† ifjan. (Recsky nőtlen † 1639. Tornai alisp. nőtlen
György) † (Csuda Bora) † 1677. †
(Kata (Semsey Sára)
(Horváth János)

Ilona Kata Erzse I. Ferencz
(Jánossy Úz György) (Kerekes sz. 1641.
János) György) Tornai alispán
(1. Ferenczy Éva
2. Szinyei Merse Anna)

1-től II. András 2-től II. Ferencz Bora
nógrádi alispán sz. 1687. (Csemiczky
(1. regőczy Huszár Juli Tornai alisp. Sándor)
2. Baranyai Zsófia) (b. Vécsey Zsuzsi)
a nemesi ág törzse. a grófi ág törzse.
Folyt. II. táblán. Folyt. IV. táblán.

<sup>1)</sup> Családi közlés s egyéb források után. Az előttem fekvő családfát 1819-ben a nagy író, Kazinczy Ferencz szerkeszté.



## II. t á b l a.

II. András, *ki az I. táblán.*  
 1702. † 1723.  
 nógrádi alispán  
 (1. regőczi Huszár Julia  
 2. Baranyay Zsófia)

Mária (Tarródy István Heves alisp.)	Zsigmond kapitány orosz testőr †	Imre Kis-Honti alispán † 1751. (Géczy Julia)	Lajos †	III. András 1741. Gömöri alisp. (b. Vécsey Janka) <i>Folyt. III. táblán.</i>	Klára †	László †	Éva †
--	---	---	------------	--	------------	-------------	----------

IV. András † 1772. tbiró Podrecsányban (gal. Balogh Krisztina)	Klára (gal. Balogh János)	Zsófia (bellusi Baross József)
--	---------------------------------	--------------------------------------

Anna-Mária †	Imre 1819. †	Julianna †	V. András †	VI. András táblabíró (moosi Lanzer Karolina)	Krisztina †
-----------------	--------------------	---------------	----------------	---	----------------

Francziska †	Karolina Nidda gfnő (Hessendarmstadti György fejed.)	Teréz (gr. Unwerth Ignác)	Anna (szakolczai Batternay Imre)	II. János Nógrádi táblabíró lak. Podrecsány. (ocsovai Holecz Sarolta)
-----------------	---	---------------------------------	---	---

III. Sándor 1861. nógrádi alisp. (Batternay Hermina)	Béla lak. Podrecsányban.
---	-----------------------------

Olga. Janka. Zoltán. Sándor.

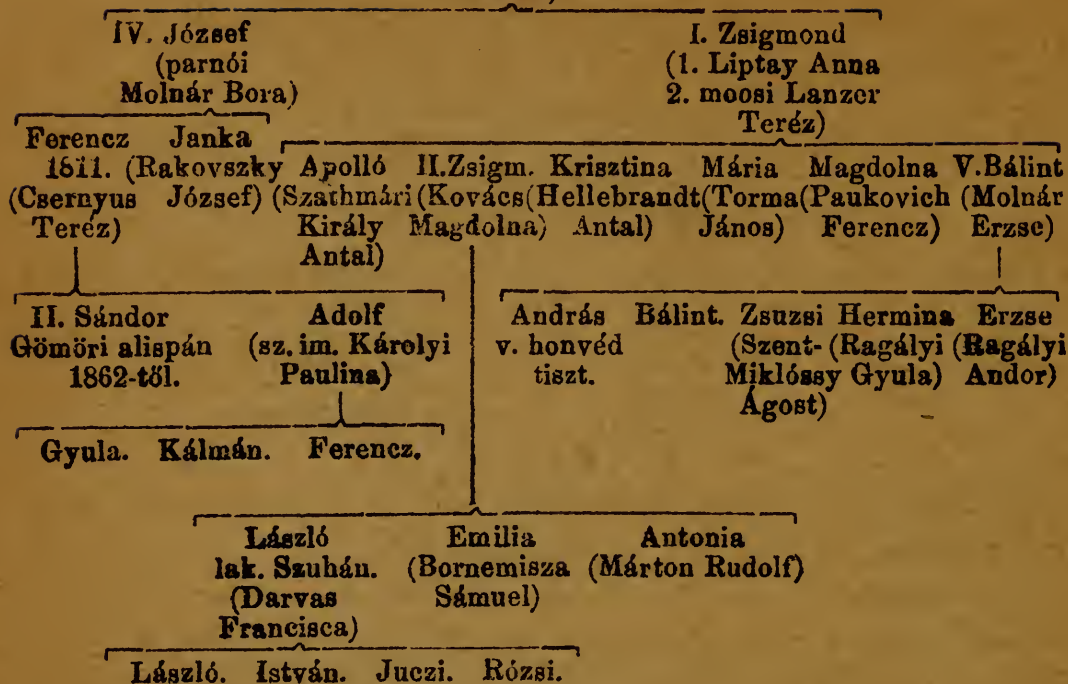
## III. t á b l a.

III. András, *ki a II. táblán.*  
 1741.  
 Gömöri alispán  
 (b. Vécsey Janka)

III. Ferencz (bellusi Baross Erzse)	Janka (Simonyi Ferencz)
---	----------------------------

*Folyt. a köv. lapon.*

III. Ferencz, ki az előbbi lapon.  
(bellusi Baross  
Erzse)



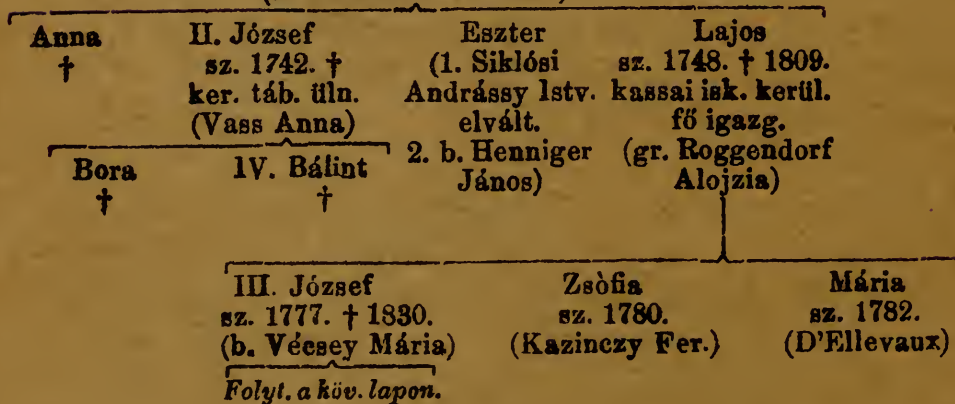
## IV. tábla.

## Grófi ág.

II. Ferencz, ki az I. táblán.  
sz. 1687.

Tornai alispán  
(b. Vécsey Zsuzsa)

I. József  
sz. 1714. † 1776.  
kancz. ref. kam. elnök.  
gróf lett 1774.  
(b. Pfeffershoven Kata)





III. József, ki az előbbi lapen.  
sz. 1777. † 1830.  
(b. Vécsey Mária)

VI. Bálint sz. 1806. hétsz. táb. üln. (b. Révay J. Zsófi)	Sándor sz. 1809. cs. k. kam. nyug. altábornagy.	János sz. 1810. (gr. Sztáray Paulina)	Miklós sz. 1812. cs. k. k. ezredes. (gr. Harnancourt Unverzagt Matild † 1844.)	Albert Napoleon sz. 1813. †	Teréz sz. 1815.
Jozefina sz. 1834.	Anna sz. 1836. † 1865. (gr. Berchtold László)	László sz. 1838.	Zsófia sz. 1840.	Claudia sz. 1844.	
	Ottília sz. 1830.	Mária sz. 1835.	Hermina.	József sz. 1848.	
		(gr. Sztáray Viktor)			

A szendrői Török nemzetség nemesi vonala I. Ferencznek fiánál II. Andrásnál válik el a másik vonaltól.

Nevezett II. András Kis-Hont és Gömör megyéből 1702-ben Nógrád megyei alispánságra választatott, és az volt 1706-ig, a midőn Rákóczy mellé jutott. A szatmári békekötés után 1713. aug. 14-től ismét Nógrád megye első alispánja volt, és az volt 1716. aug. 20-ig.<sup>1)</sup> 1723-ban mint követ az országgyűlésről Pozsonyból haza jövén, meghalt birtok lakhelyén Podrecsányban, hol nagy ünnepélylyel<sup>2)</sup> eltemetett. Első neje regőczy Huszár Imre ítélőmesternek gr. Nyáry Máriától leánya Juliánna volt, a második Baranyay Zsófia, Géczy Gábor ezredes özvegye. Az elsőtől a táblán látható nyolcz gyermeke, ezek közül Zsigmond Rákóczy Fer. kamarása, a lengyel király és moszkvai czár testőre, majd francia kapitány volt, meghalt magnélkül, másik fia volt Imre, kitől a nógrádi nemesi ág, és a harmadik fiú III. András, kitől a gömöri nemesi ág származik.

#### Nógrádi ág.

Imre Hont, (illetőleg Kis-Hont. megye) vármegye alispánja volt. Testvéreivel 1746. jun. 14-én osztozott meg. Nejétől garamszeghi Géczy Juliannától két leánya és egy fia maradt, ugymint:

IV. András, ki Nógrád megye táblabírája volt, és lakhelyén Podrecsányban 1772. halt meg. Ennek feleségétől galanthai Balogh Krisztinától hat gyermeke közül egyik leánya Carolina (v. Sarolta † 1862. Rómában) Nidda grófnő czím alatt férjhez ment az utóbb fe-

<sup>1)</sup> Protoc. C. Neograd. anni 1702—1716.

<sup>2)</sup> Mocsáry Nógrád várm. leírása I. 122.—127.

jedelemmé lett Hessendarmstadti György herczeghez; VI. Andrásnak egyetlen fia

I. János mint Nógrád megye előkelő táblabirája csendes életet élt Podrecsányban. Nejétől ocsovai Holecz Saroltától két fia közül III. Sándor 1861 ben Nógrád megye választott másod alispánja volt. Gyermekai a táblán láthatók.

*Gömöri-ág.*

II. Andrásnak másik fia III. András 1741-ben Gömör megye másod alispánja <sup>1)</sup>, a gömöri nemesi ág terjesztője lett. Nejétől báró Vécsey Jankától csak egy fia maradt:

III. Ferencz, ki nejétől Baross Erzsébettől két fiút nemzett, u. m. Józsefet és I. Zsigmondot, kik által ismét két ág támadt, mint a III. táblán láthatni. IV. Józsefnek ágán fiától Ferencztől egyik unokája II. Sándor jelenleg Gömör megyének első alispánja.

I. Zsigmond ágán V. Bálintnak fia András honvéd tiszt volt.

*Grófi-ág.*

A grófi ág I. Ferencznek fiától II. Ferencztől ered. Ez Rimma-Szombatban született 1687. mart. 10-n; felnevelkedvén és hivatalos közpályára lépven, Torna vármegyének alispánja volt. Nejétől báró Vécsey Zsuzsannától egy fia maradt:

I. József, ki 1714. febr. 14-én született, 9 évig Borsod megye alispánja volt, 1754-ben februárban a m. kir. helytartóság tanácsosa, 1758-ban pedig a m. kir. udvari kanczellária előadó tanácsosa, 1772. máj. 29-én a szepesi kamarai igazgatóság administratora, majd kamarai elnök lett. 1774. dec. 28-án utódaival együtt grófságra emeltetett. Nejétől báró Pfeffershoven Katalintól gyermekei: 1. Anna, ki halt, 2. II. József, 3. Eszter előbb siklósi Andrassy István máramarosi administrator neje, ettől elválván, férjhez ment ebergi báró Henniger Jánoshoz. A fiúk közül

II. József szül. 1742. aug. 1-én, a debreczeni ker. tábla ülnöke volt, és 1787-ben a reform. vallásra tért át. Nejétől Vassdinnyi Vass Miklósnak és Nedeczky Juliának leányától Vass Annától csak Borbála és IV. Bálint gyermekei maradtak, de ezek is mag nélkül kihaltak.

Lajos szül. 1748. oct. 7-én. II. József császár rendszere alatt 1785—1795-ig a kassai tanulmányi kerület igazgatója volt. 1776. aug.

<sup>1)</sup> Bartholomaeides, Notitia C. Gömör 761.



25-én vette nőül gróf Roggendorff Alojziát, (ki 1754. febr. 14. született) és kitől születtek gyermekei: 1. III. József, 2. Zsófia szül. Onódon 1780. febr. 19-én, férjhez ment 1804. nov. 11-én Kazinczy Ferenczhez, az íróhoz, 3. Mária szül. 1802. mart. 27-én D'Ellevaux neje Temes megyében.

III. József szül. 1777. jul. 31-én, 1805. máj. 2-án vette nőül báró Vécsey Miklós szatmári főispán és valós. b. tit. tanácsos leányát Máriát, kitől a táblán látható több gyermeke született. Ezek közül VI. Bálint, szül. 1806. april. 18-án, előbb cs. kir. kamarás, helytartósági tanácsos, kamarai alelnök, jelenleg v. belső titk. tanácsos, a hétszemélyes tábla ülnöke és országbirói helyettes. Nejétől báró Révay Zsófiától a táblán látható három gyermeke van.

Sándor (szül. 1809-ben) cs. kir. kamarás és nyug. altábornagy.

János (szül. 1810.) Nejétől gr. Sztáray Paulinától négy gyermek atyja.

Miklós (szül. 1812.) cs. kir. kamarás, és alezredes. Csak két leánya van.

Albert és Napoleon elhaltak.

A család ősi nemesi czímere — mint fennebb a metszvény ábrázolja, — a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a ballal levágott törökfejet tartva. Ugyan ilyen oroszlán látható a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

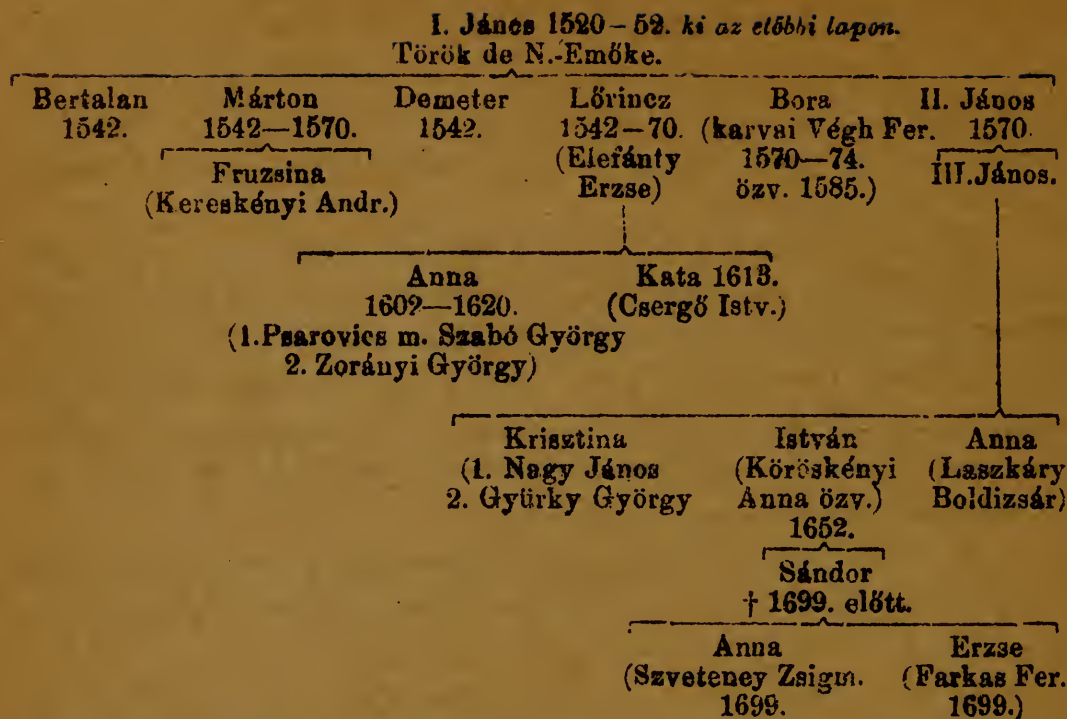
**Török család.** (Emőkei.) Nyitra megyei régi család, mely azon megyei Nagy-Emőke helységről vette előnevét, és a Török név felvétele előtt valószínűleg csak *de Emőke* iratott. E szerint már őse lehetett azon Emőkei János, ki 1447-ben a budai országgyűlésre Nyitra megye követe volt. <sup>1)</sup> Ennek utóda (tán fia) Nagy-Emőkei Miklós, kinek Apponyi Dorától fia János, már nagy-emőkei Török-nek iratott, 1520—35. évi időközben élt, és gyámja Bélay Bálint volt.

A családfa <sup>2)</sup> következő:

Miklós  
de N.-Emőke  
(Apponyi Dora)  
-----  
I. János 1520—52.  
Török de N.-Emőke.  
-----  
*Folyt. a köv. lapon.*

<sup>1)</sup> Kovachich M. G. Vestigia Com. pag. 266.

<sup>2)</sup> A nyitrai káptalanból kivett családi okleveles Elenchus szerint



I. Jánosnak gyermekei közül Márton, Lőrincz, Bora és II. János 1570-ben Miksa királytól új adományt vettek Emőke helységre.

Nyitra megyei jószágán kívül a család birtokai kiterjedtek Trencsin, Komárom és Bars megyékbe is.

E családba számíthatnók Györgyöt 1661-ben. Nyitra megye alispánját, <sup>1)</sup> ha őt páni előnévvel nem olvasnók. <sup>2)</sup>

Fölösleges megemlítenünk, hogy a család neve Törökök és Therek alakban is fordul elő az okiratokban, valamint, hogy az itt közlött családfa nem teljes.

E családból eredhetett azon Török István is, kinek nejétől Kubinyi Annától fia György Nógrád megyei Szécsényben kereszteltetett 1607. dec. 28-án.

**Török család.** (Árvai) Török másként Turcsek, Árva megyei család, honnan Árvay-nak is neveztetett, 1664. jun. 12-én I. Leopold királytól kapta címerez nemes levelét, nevezetesen pedig Török János, előbb a Thurzóknak Velicsna m. városban alattvalója, Turcsek néven, ki a Török névvel kezdett neveztetni, továbbá testvére György és nagybátyai testvére (fratrueis) István. Ezekről a családfa következőleg <sup>3)</sup> terjedt le:

<sup>1)</sup> Eredeti okiratról.

<sup>2)</sup> Nagy József, Nyitra várm. leírásában.

<sup>3)</sup> Rajcsányi Ad. Deduct. geneal. tom. I. és Szontagh Dán. is közlé



## I. tábla.

N.			N.		
I. János 1664. szerző (Kromholcz Kata)			György 1664. közszerző. <i>Folyt. II. táblán.</i>		
			István 1664. közszerző.		
			János	András	György
			András.	György.	Sz. Endrén 1755.
II. István Árvay 1664—1710. (dezeri Moszticzky Anna)	Imre jesuita †	Árvay I. Gáspár Rajcsányban (Miklany Zsuzsa)			
Miklós Dezsericzen Árva urod. vajda.	János. Pál. Mária. Éva.	András nőtlen †	János † (Géczy Zsigm)	Róza	Judit (Majthényi Fer.)
Fraucziska.	Anna.				

## II. tábla.

György, ki az I. táblán.  
1664. közszerző.

Mihály Árva urad. tiszttartó 1695—1703. †			Mátyás. György.		
András.	János.	Mátyás.	György	András	János
	János. Pál. András.			András. Árvában 1754.	János 1754.
András 1765. huszár hadn.	Mihály Liptóba költöz.	György 1754.	János 1754.	Mátyás 1754.	András.
Mihály †	Károly.	József.	János.	András.	Gáspár.

A nemesség szerző I. János nőül vette Rajcsányban lakott Kromholcz Jónásnak Nyitra megyei esküdtnék leányát Katát. Ettől egyik fia I. István nőül vette Dezsérről Moszticzky Évát, második fia I. Gáspár Rajcsányban lakott, és nőül vette bizonyos puchói postós özvegyét Miklany Zsuzsannát.

A családfa nincs maig lehozva.

Czímere a családnak az egyik állítás szerint: a vért udvarában első jobb lábával kardot tartó grif; más adat szerint: grif helyett leopárd említetik. <sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Rajcsányi id. kézirat 127. és 130. lap.

**Török család.** (Várad) Arad megyei birtokos nemes család, melyből Albert nevezett megyének főjegyzője s 1802-ben orsz. gyűlési követe, és testvérei Antal tbíró, György szolgabíró és József főpénztárnok 1802-ben Ó- és Uj-Déznára kir. adományt vittek és abba beiktattattak.

Az utódok közül Gábor Arad vármegyének másod és első alispánja 1848. előtt, az 1844. évi országgyűlésen követe, 1848-ban magyar kormánybiztos.

**Török család.** (Felső-Óri) Vas megyei Felső-Ór helysége 1582-ben kir. adományt nyert családoknak egyike. *Lásd Zámbo cs.*

**Török család.** *Lásd Lányi család.*

**Török család.** 1609-ben Török Miklós Tóth Ferenczczel együtt kapott címeres nemes levelet, *lásd itt a 280. lapon.*

**Török család.** A nemességet Török Márton kapta 1613. évi mart. 19-én Prágában kelt címerlevelében II. Mátyás királytól. <sup>1)</sup>

**Török család.** (Törökkői) A címeres nemes levelet Törökkői Török Dániel kapta I. József királytól 1706-ban. Címere négy részre osztott paizs, egy közép koronás kisebb vérttel, melynek kék udvarában zöld téren koronás arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. Az 1. és 4-ik osztály harántosan arany és fekete udvarra oszlik, a 2. és 3-ik osztály vörös udvarában három fehér koczka felett arany félhold ragyog. A paizs felett két koronás sisak áll, a jobb oldaliból arany grifemelkedik ki, balra fordúlva, első jobb lábával kivont kardot tartva; a másik sisak felett a három koczka fölött arany félhold ragyog, két felül pánczélos kar nyúlik fel, a jobb oldali vörös zászlót tart, melyen ezüst kereszt látszik, a baloldali fehér zászlót tart vörös kereszttel. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. <sup>2)</sup>

**Török család.** (Balaton-feő-kajári) E néven találjuk Török Annát Szeredy Györgynét a múlt század elején. Címere, (ha forrásunk: egy genealogián festett címer hitelesen készült), a paizs vörös udvarában félholdon fiait melle vérével tápláló pellikán, a paizs fölötti sisakon pánczélos kar kivont kardot villogtat.

**Török család.** Soprony megyében Jobbaházán és Csáfordon birtokos, egyik ága Zala megyébe szivárgott át, melyből Antal élt, ennek fia János a sok oldalú, szép tehetségű publicista, jelenleg a

<sup>1)</sup> Győr vármegye levéltárában van az eredeti armális.

<sup>2)</sup> Collect. herald. nro. 762.



„Hirnök“ politikai lap szerkesztője, m. akadémiai tag stb. szül. 1809. évi június 6-án. <sup>1)</sup>

**Török család.** Török Máttyás 1707-ben I. Józaef királytól kapta czímeres nemeslevelét. <sup>2)</sup>

Czimere a paizs kék udvarában zöld dombra helyezett vörös turbános, kócsagtollas törökfej. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban lefordított vörös kettős keresztet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>3)</sup>

**Török család.** Török Miklós 1713-ban III. Károly királytól kapta a czímeres nemeslevelet. <sup>4)</sup> Czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fekete lovon ülő vitéz, vörös dolmányban, kék nadrágban és kék övvel, sárga csizmával, fején vörös lefityegővel prémes kalpag van, alatta sárga nyeregtakaró; jobb kezével kivont kardot, a balban a kantárt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös és arany szeletből álló zászló leng, két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

**Török család.** Nemességszerzője Török István, ki 1717-ben kapott III. Károly királytól czímeres nemeslevelet. Czimere a paizs kék udvarában zöld dombon arany koronán könyöklő vörösbe öltözött kar, kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján szintén ilyen kéz látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>5)</sup>

**Török család.** (Máskép Egri) Ennek czímeres nemeslevelét Török máskép Egri János kapta 1718-ban III. Károly királytól. Czimere a paizs kék udvarában zöld halmon arany koronán könyöklő pánczélos kar kivont kardot tartva. Ugyan ilyen látható a sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>6)</sup>

**Török család.** Török István 1718-ban kapta czímeres nemeslevelét III. Károly királytól, <sup>7)</sup> és czímere, mely az 1717-ben meg-nemesített Török Miklósétól csak színeire különbözik, következő: a paizs kék udvarában zöld téren fekete lovon egészen vörös ruhás mavitéz ül, sárga csizmában, fején kócsagos vörös prém kalpag van, alatta

<sup>1)</sup> L. Életrajzát Magyar Irók II. 346.

<sup>2)</sup> Collect. herald. nro 751.

<sup>3)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>4)</sup> Collect. herald. nro 664. Adami Scuta gentil. XIII.

<sup>5)</sup> Ugyan ott nro. 564. és Adami Scuta gentil. XIII.

<sup>6)</sup> Coll. herald. nro. 531. Adami Scuta gent. XIII.

<sup>7)</sup> Collect. herald. nro. 584. és Adami Scuta gent. XIII.

zöld nyereg takaró; jobb kezével kivont kardot, a balban a ló kantárát tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

**Török család.** Ennek nemeslevelét Török János kapta 1792-ben I. Ferencz királytól. Czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4-ik ezüst udvarban tevé áll, fején tollakkal diszítve, aranyozott biboros hevederrel átövezve; a 2. és 3-ik udvar jobbról balra rézsutosan arany és kék részre oszlik, az előtérben oroszlán ágaskodik, az osztály színeivel félig ellenkezőleg színezve, első jobb lábával üstökönél fogva törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, teste rézsutos vonallal két részre hasítva, felső része kék, alsó része arany, első jobb lábával törökfejet tart. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>1)</sup>

**Török család.** (Kadicsfalvi) Udvarhelyszéki székely régi család. Eredetét homály fedi. <sup>2)</sup> Kétségtelen ismert törzse a családnak Török Gáspár, agilis <sup>3)</sup> székely gyalog hadnagy <sup>4)</sup> volt, ki már előbb is a fiúvá fogadás (adoptio) óta Kadicsfalvi birtoka békes birtokában lévén, arra: nevezetesen Udvarhelyszéki Kadicsfalvi házára, nemesi círiájára, szent-tamás, tiboldi malmára Bethlen Gábortól — mint az előttem fekvő okmányban áll — 1618. június 21-én nejével Bencdekffy Borbálával adományt nyert. Nevezett Gáspár említett nejével Fejér megyében Páloson, Peteken is részbirtokok örökösévé lett, és

<sup>1)</sup> Adamí Scua gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> A család eredetéről velem közlött adatok is meg hasonlanak, az egyik állás szerint törzsekös székely eredetű, másik állítás szerint tudható törzse Török Gáspár, az enyingi Török családdal hozatik összefüggésbe, és pedig ismét kétféle módon, az egyik szerint: Gáspár egy személy lett volna enyingi Török Jánosnak özvegy Osolnokosi Imrénétől született fiával Gáspárral, ki fejedelmi jóváhagyással iratik törvényesítettnek, a másik adat szerint enyingi Török II. Bálintnak 1575-ben fiúsított leányától Annától (ki Balassa Jánosné vala) született volna. Ezen két utóbbi állításnak egyikét annál inkább valószínűnek véli a család némely tagja, mert a család egyik érdekes tagjának kadicsfalvi T. Elek-Emanuelnek egy „Enyingi E. T. B. 1512.” fölíratú löfegyver van birtokában, melyen lovas vitéz is van bevésvé, mely régiség szintén ez összeköttetést gyaníthatná, egyéb családi levelek mellett, melyek szintén az enyingi Török családra vonatkoznak. Véleményünk szerint azonban mindezek döntő tanúságot nem szolgáltatnak, és más adatok — mint főlebb olvashatni — a család törzseinek Török Gáspárnak másféle eredetére utalnak.

<sup>3)</sup> Agilis = nemes anyától született jelent magyar törv. terminologia szerint.

<sup>4)</sup> „Peditum siculorum ductor”, mondja az oklevél.



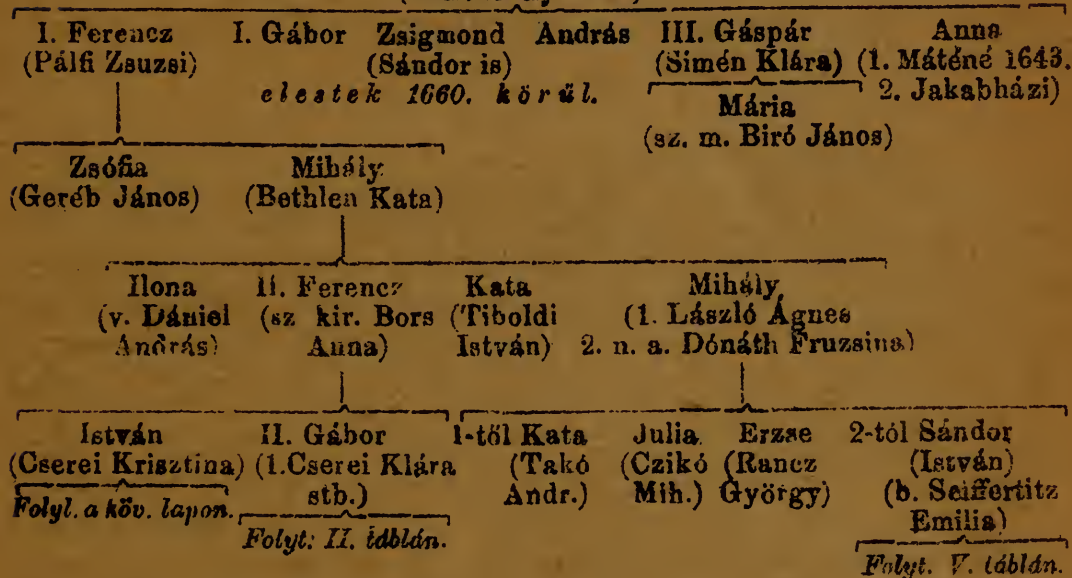
ez okbúl gyermekei, kik közül négyen Farkaslakáról, mint valószínűleg birtok és lakhelyökről írták előnevöket, egyik pedig András Kadicsfalváról neveztetett, I. Gáspárnak halála után 1643. dec 16-án a felebb nevezett anyai birtokrészek miatt, melyeket Ugron Pál hatalmasúl elfoglalva tartott, következőleg <sup>1)</sup> tiltakoztak „1643. die 16. Dec. Teörök Ferencz és Teörök Gábor, Teörök Sigmond és Gáspár de Farkaslaka, Máténé Teörök Anna Szentléleken protestál és contradicál kaydicsfalvi udvarhelyszéki Teörök András Teörök Gáspár fiai ex Barbara Benedekffy consorte quondam sua suscepti, mindazoknak személyekben és maga személyében is az Pálosi, Petki portiók in Com: Alb. Ugron Pál Abrahámfalvan lakó portióinak, mellyet hittak Benedekffy résznek, hogy se Ugron Pál, se fiai abban ne praescribálhassanak, mert hatalmasúl arripálta, apprehendálta ezeknek attyóktúl, annyóktúl az ő successiójok ellen, és most is úgy birja.“

1. Gáspártól a családja következőleg <sup>2)</sup> terjedt le:

### I. t a b l a.

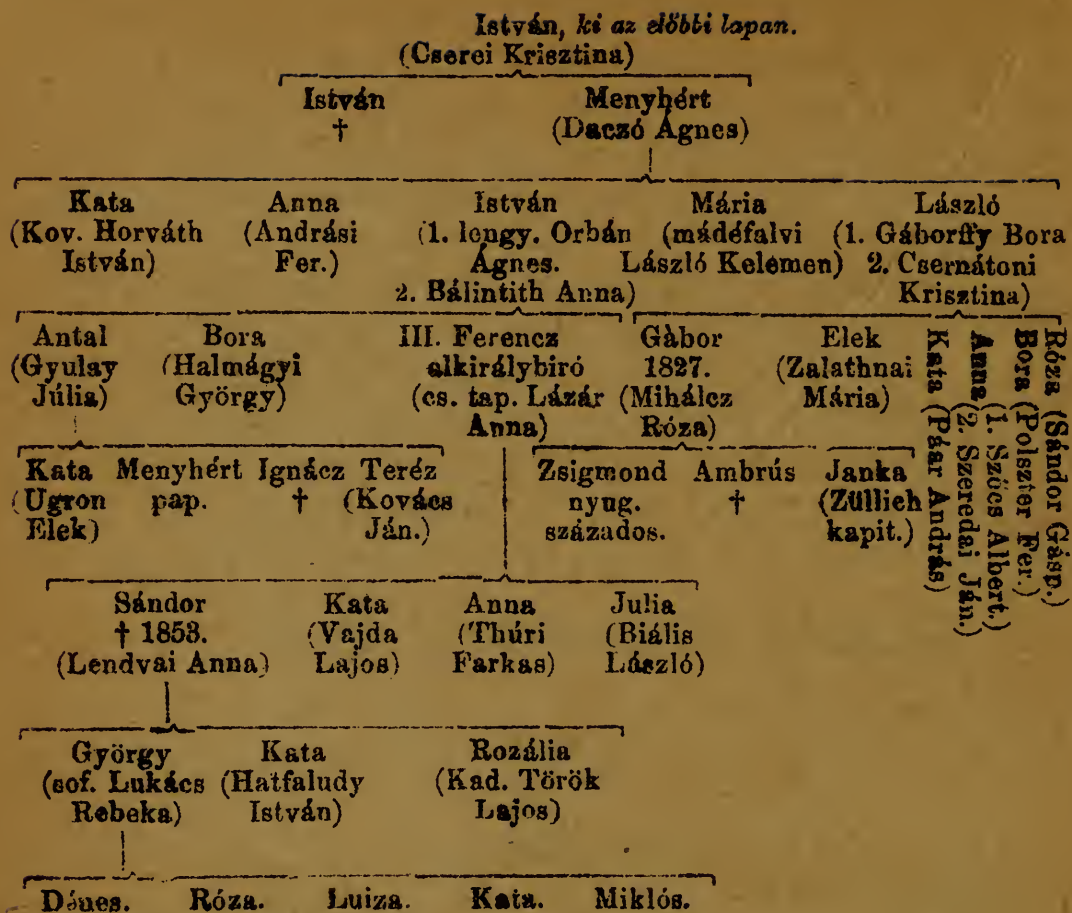
I. Gáspár  
1618.

(Benedekffy Bora)



<sup>1)</sup> Gyulafehérvári káptalan C. 4. fr. 4. nro 60.

<sup>2)</sup> Fancsali Dániel gyűjteményéből 1823-ig és saját folytatásával k. Török Antal közléséből, továbbá Istvánnak Cserey Krisztinától, és Gábornak Cserey Klárától (vagy Zsófiától) ágát közlé Décsy Miklós is. Menyhertnek Daczó Agnestől jövő ágát pávai Vajna Ferencz elleni zálogos porbúl közlé Hodor Károly is.

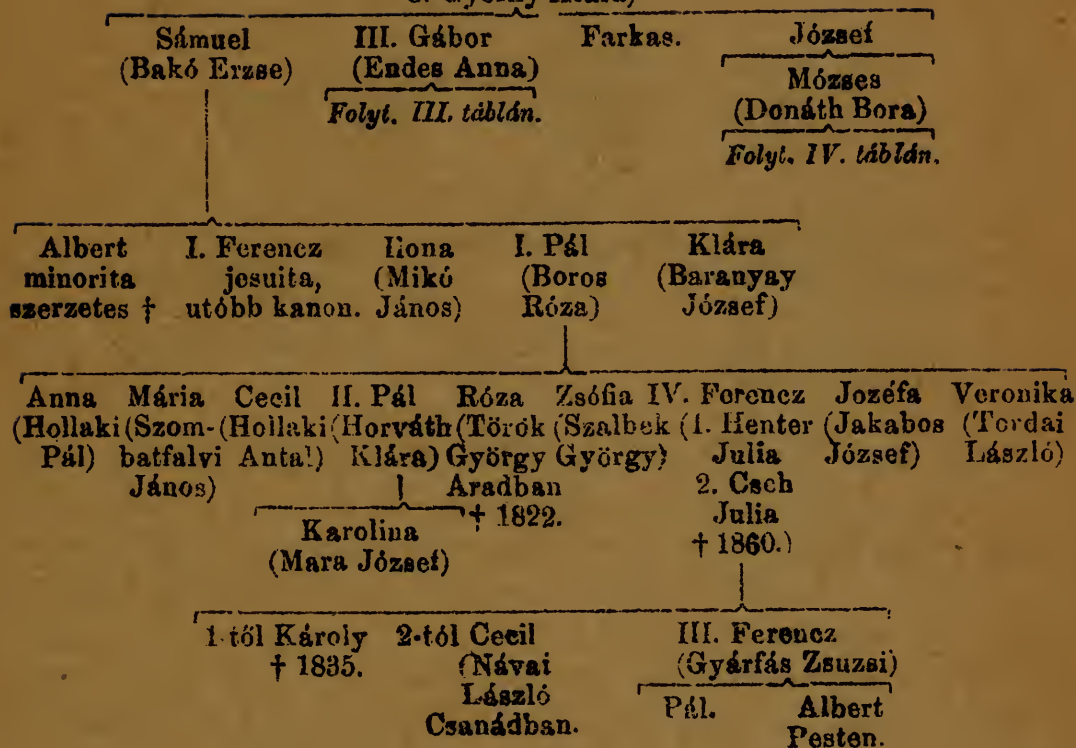


I. Gáspárnak, kiről feljebb szó volt, fiai Ferencz, Gábor, Zsigmond és András állítólag 1660. körül estek el Szász Holdvilág táján. Az utóbbi nemzedékek Udvarhelyszékben hivataloskodtak, I. Mihály 1679-ben kir. táblai jegyző volt, utóbb székbeli hivatalnok, Menyhért és fia István alkirálybíráknak iratnak, ez utóbbinak fia III. Ferencz alkirálybíró volt, és az 1791. és 1794. évi erdélyi országgyűlésen azon szék követe, — ennek fia Sándor ugyan ott kir. pénztárnok. Ennek a táblán ki nem tett testvérei József, István, László, Zsuzsa és Mária korán elhaltak, György 1848. előtt dultó biztos volt. Az oldalágból László parajdi kir. sóbánya-nagy volt. Fia Gábor főhadnagy, kinek fia Zsigmond mint nyugalm. százados él.



## II. tábla.

II. Gábor, ki az I. táblán.  
 (1. Cserei Klára  
 2. Ágotha Kata  
 3. Györffy Klára)



Ez ág is Udvarhelyszékben lakván, és pedig Sámuel ága Tiboldban, tagjai többnyire ott hívatalt viseltek. Albert <sup>1)</sup> más néven József szül. 1757. jan. 27-én Zetelakán, a minorita rendbe lépván, e szerzetnek Damascenus néven 12 évig főnöke, író s egyházi szónok, meghalt Kolosvárt 1824. jul. 25-én. <sup>2)</sup> I. Ferencz előbb jesuita, utóbb esperes és czimzetes kanonok volt, I. Pál törvényszéki ülnök, fia II. Pál 1814-ben aljegyző, végre törvényszéki ülnök, II. Ferencz szintén az, ennek fia Károly Marosszékből aljegyző † 1835. Másik fia III. Ferencz 1848. előtt dulló, 1849-ben pénztárnok. Ennek fia Albert a pesti váltó törv. széknél gyakornok, jogtudorságra készül.

<sup>1)</sup> E néven áll Décsey Mikl. által közl. családfán.

<sup>2)</sup> Magyar Irók, Életrajz gyűjt. Kad. Török Antal idézése szerint.

## III. t á b l a.



Ez ágon III. Gábor és I. Elek megyei hivatalokat viseltek. II. Elek kir. tizedbéri főbiztos volt. III. Gáspár a kir. kincstárnál 42 évi szolgálata után mint titoknok 1836-ban nyugalmaztatott kir. tanácsosi ranggal, meghalt 1849-ben. Lajos Udvarhelyszéki dulló biztos volt, fia IV. Gáspár ugyan az jelenleg. Sámuel előbb Felső-Fejér megyében szolgabíró, utóbb számvevő és árvaszéki ülnök 1848-ban, most Udvarhelyszéki alkirálybíró, gyermekei a táblán láthatók. <sup>1)</sup>

## IV. t á b l a.

Mózes, *ki az I. táblán.*  
(Dónáth Bora)

Anna (Fancsali Zeigm.)	Julia (Farkas Zeigm.)	Ágnes (Iengy. Orbán Ferencz)	Dániel (Tibád Róza)	András (Pap Kata) József †	Miklós (Biró Teréz) Teréz (Thúry Gergely)	János (Csató Anna) Jozéfa (Mákra Antal † 1853.)
János. Veronika						

Ez ágból Mihály udvarhelyszéki dulló 1809. körül, utóbb törv. széki ülnök, János devai kir. uradalmi hivatalnok volt. András 1794-ben Hunyad megyében szolgabíró volt

A családnak eddig felhozott ágai czimerül a koronás paizs kék udvarában kardot tartó férfikart viselnek.

<sup>1)</sup> Pogány családi közl.



## V. tábla.

Sándor, ki a II. táblán.

(István)

(bárá Seyffertitz Emilia)

István	Ferencz	Anna	Teréz
1719. armálist	1719. armálist.	†	†
M. országban. (Zilah i Foris Klára)			

András.

Ignác

szül 1737.

(Böythe Klára)

Antal

sz. 1768.

(sz. Gáspár Margit)

Elek-Emánuel	Károly	Antal
(sz. sim. Darvas Eszter	pap	nőtlen.
† 1852.	† 1828.	

Antal	Viktor	Rudolf	Kornélia	Jenő
alispán 1861.	(vajd. Bóér	† 1864.	(1. Csizsér Sánd.	honvéd
(m. bölkényi	Luiza)	(altorjai	† 1861.	† 1849.
Barabás Krisztina)		Vízi Róza)	2. Dr. Szilágyi	
	Gizella	Lajos-Mór	Mikl. † 1863.	
	sz. 1846.	szül. és †	3. gy. fejérv. Török	
	† 1856.	1850.	Dániel)	
Bálint-Géza	Jozefina	Iván	Etelka	Gábor
sz. 1849.	sz. 1850.	sz. 1856.	sz. 1852.	sz. 1854.
	† 1850.	† 1857.	† 1862.	sz. 1856.

Ez ágazat élén álló Sándor — mint iratlik — többi közt párviadalban egyik ellenfelét Udvarhelyen kívül az úgynevezett székhidjánál levágván, a főben járó ítélet előtt menekült volna Udvarhelyszékről Kolos megyei Oláh-Buda helységbe. Neje báró Seyffertitz Emilia volt, rokona gróf Wirmond Hugo császári tábornagynak, kinél mint török követ mellett T. Sándor utóbb alkalmazva volt, de csak hamar meghalt 1716-ban. Nevezett nejétől gyermekei: István, Ferencz, Anna és Teréz, kik gr. Wirmond ajánlata mellett 1719. ápril. 24-én <sup>1)</sup> III. Károly királytól, mint már előbb nemes szülöktől származottak, új czimeres nemeslevelet nyernek, melyben feltűnő körülmény az, hogy abban már előbb budai előnévvel fordul elő az ujolag megjutalmazott Török család.

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 378. Adami Scuta gentil. tomo XIII. — Az eredeti armális a család ez ágánál.

Ezen címeres levél szerint ez ág címere — itt láthatólag — a paizs vörös udvarában zöld térből fehér farkas emelkedik ki, lábait ragadozásra kinyújtva. A paizs fölötti sisak koronájából három viruló rózsza nyúlik fel, a két szélső piros, a középső fehér. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

István Magyar országban maradt, mint katonatiszt Marmaros



vagy Ugoesa megyébe telepedve, Ferencz szintén mint katonatiszt, Erdélybe ment vissza, s ott Csikszékben Foris leányt vevén nőül, nemzé Andrást és Ignácot, ki hasonlóképen katonatiszt, részt vett a porosz háborúban, hol lövést kapván, mint főhadnagy nyugalmaztatott. Fia Antal rövid ideig katona, utóbb gazda. Ennek egyik fia Károly

a kassai megyében r. kath. lelkész, meghalt 1828-ban. Elek Emánuel Alsó-Fejér megyében telepedvén, ott birtokos Tövisen, Fel-Gyógyon és Megykeréken, 1849-ben törvényszéki rendszerinti ülnök volt, ugyan az 1861-ben is. Fiai közül

Antal 1839. évi országgyűlésen Beöthy Ödön Bihari követ mellett törvénygyakornok, 1840-ben a pesti királyi táblán felesküdtett ügyvéd, 1841-ben Bihar megyei tiszt. alügyész, 1844-ben Erdélybe haza menvén, az ottani kir. táblán is ügyvédi oklevelet nyert; az 1846/7. évi erdélyi országgyűlésen hátszegi követ. 1848. végén a magyar ministerium és honvédelmi bizottmány Erdélybe küldött kormánybiztos Beöthy Ödön mellett, majd utódánál Csányi László



lónál titkár. Csányi miniszterre lévén, tárczájához titkársággal kínálta meg, de körülményei miatt el nem fogadván, Alsó-Fejér várm. főszolgabírája lön. 1850. után Kolosvárt a polg. takarékpénztár igazgató elnökévé, 1861-ben pedig Alsó-Fejér megye alispánjává választott. Ez időben a „Kolosvári Közlöny és Korunkban“ a megyei közigazgatás átalakításáról, az alispáni hivatalról és börtönrendszerről értekezett. <sup>1)</sup> A pesti orsz. gyűlés után hivataláról leköszönvén, jelenleg lakhelyen Megykeréken gazdasággal és tört. tanulmányozással foglalkozik. <sup>2)</sup> Gyermekei a táblán láthatók.

Viktor 1845-ben tett ügyvédi vizsgát az erdélyi kir. táblán 1848. előtt több megye táblabírájának neveztetett ki. 1862-ben a fő-kormányshélynél hitese jegyző lett, onnan Alsó-Fejér m. törvényszékéhez alkalmaztatott. Gyermekei a táblán láthatók.

Rudolf 1846-ban az erdélyi kir. táblán a törvényekből tett vizsga után haza menvén, utóbb 1848-ban Mátyás huszár volt. Végre sz.-imrei birtokán gazdálkodott, meghalt 1864. mart. 9-én.

**Török család.** (Al-gyógyi) Hunyad vármegyében 1407-ben Teurek Jánosnak fia Miklós és Egyedi István, György, Ilyei Dénesnek fia János beiktattatnak az al-gyógyi főbirtokba, a homoródi, csebi, bozesi, alnási, madai, nyirmezői, és tekerői részekbe. 1657-ben al-gyógyi Török István Al-gyógyon Tompa Ferencz házát szerzi meg 20 ftért. Szintén Török István Hunyadban Bácsi faluban 3 jobbágy telket át ad 1668-ban Bárcsay Boldizsárnak s nejének Kornis Annának, 1674-ben pedig Kéménden és Vormágán egy puszta és egy népes jobb. telket át enged kéméndi ifj. Váradi Istvánnak al-gyógyi és csebi jobb. telkekért. <sup>3)</sup>

Elő név nélkül Hunyadban találjuk T. Gáspárt és Miklóst, kik tustyai birtokukba 1514-ben, Gáspár 1526-ban Trolyai vasbányás helyiségbe is beiktattatnak. Gáspárnak Hunyad megyei adományos javai hűtlenségi bélyegén 1531-ben Mártha Péternek adattak. <sup>4)</sup>

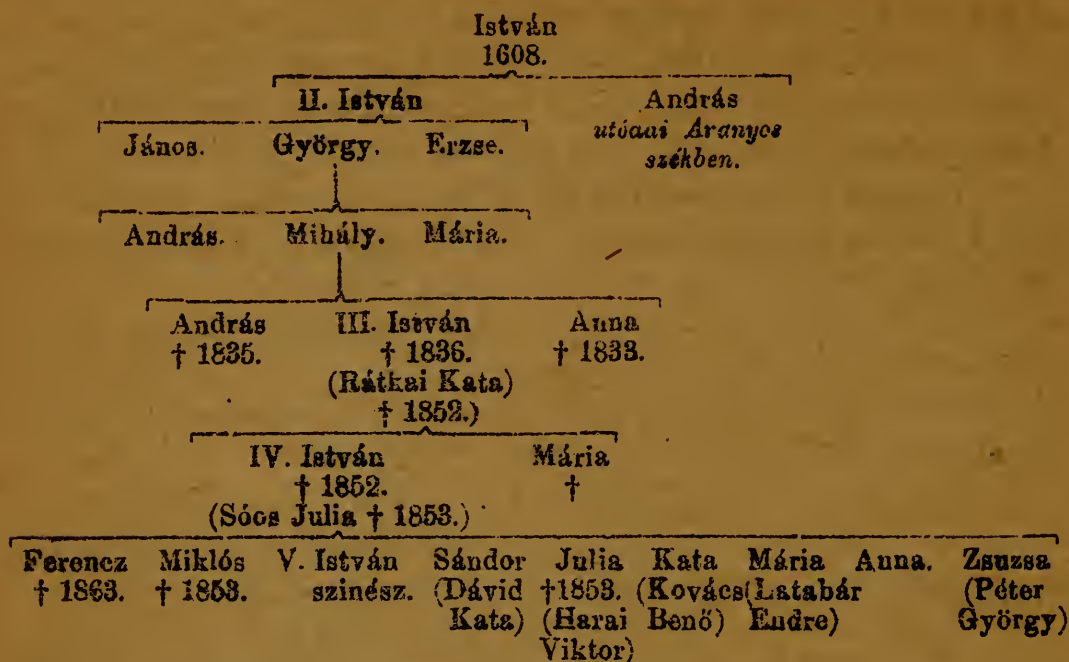
**Török család.** (Szent miklósi) székely család, törzse István

<sup>1)</sup> Ez erdélyi Muzéumi gyűlésen a hon ismertetés érdekében 1864 febr. 16-án tett értekező indítványa megjelent a Kolosv. Közlöny 1864. 34. számában.

<sup>2)</sup> E munkához is egyes erdélyi családokról némi családfai adatokkal, és főleg a hivatalos Schematismusokból kijegyzett névsorozatokkal járult, buzgóságáért fogadja köszönetemet.

<sup>3)</sup> és <sup>4)</sup> A gyulafejevári kápt. levéltári adatai után Török Ant. közl.

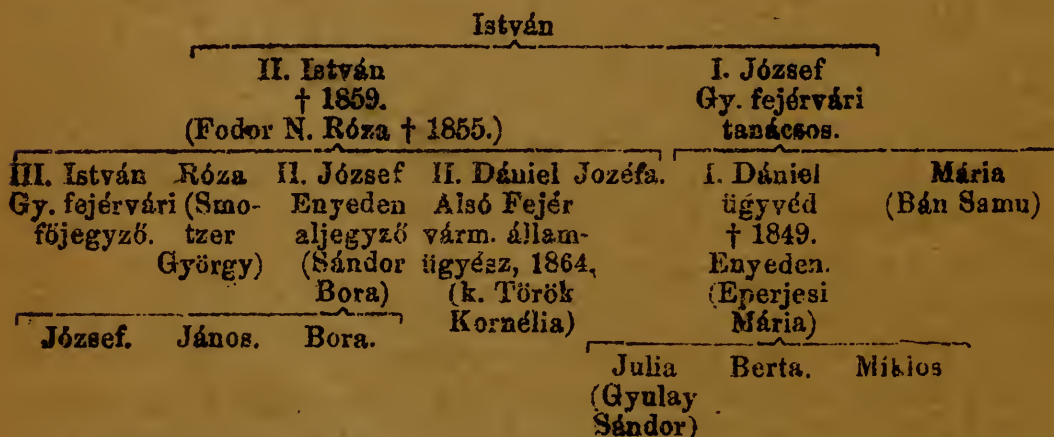
1608-ban már nemes, és fejedelmi hadak kapitánya anyai rokonaival Chaborcha János és Jónással kapott nemességet. Családfája <sup>1)</sup> ez.



IV. István e század elején a magyar színészet úttörőinek egyike, utóbb Kolosvár városi írnok. Egyik fia Ferencz volt erdélyi muzeumi írnok, V. József színész.

**Török család.** (Szent-Miklós torjai) 1479-ben élt ez előnévvel Therek Pál vajdai helyettes. <sup>2)</sup> Lehet, de adatokat reá nem ismerünk, hogy e családból szakadt ki a felebbi sz.-miklósi Török család.

**Török család.** (Gyulafejevári) Erdélybe a fejedelmek korába szakadt s Gyula-Fejevárra telepedett. Ismert családfája <sup>3)</sup> ez:



<sup>1)</sup> Családi adatok után Török Antal közl.

<sup>2)</sup> Bethl. Wolph. Hist. Török A. szerint.

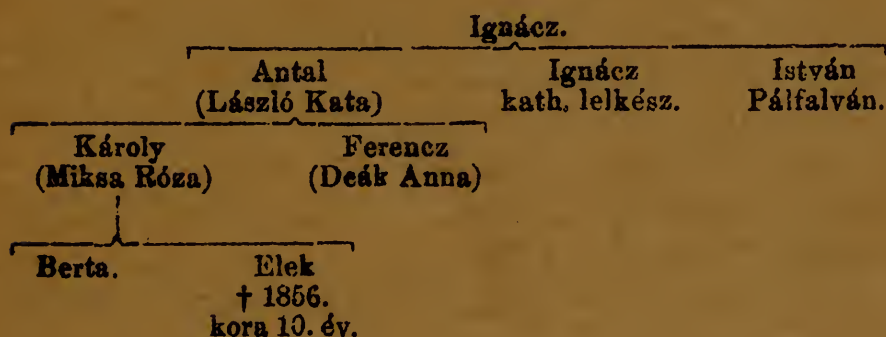
<sup>3)</sup> Török Ant. közl.



Mint a családfa mutatja, a család tagjai nagyobbára Gyula-Fejérvárnál hivataloskodtak. Ezenkívül Enyeden is székhelyök van. Itt volt ügyvéd I. D á n i e l is, kit 1849. jun. 8-án az oláhok legyilkoltak.

**Török család.** (K.-remetei) Székely család. Eredetét a kadicsfalvi Török családból igényli, és e predikatumot használta J ó z s e f is, bodzai lelkész, ki 1852-ben halt meg.

Lakhelyök Csikszék, hol E l e k 1848. előtt ügyvéd, F e r e n c z ott N.-Boldogasszonyon kath. lelkész 1830. táján. Ismert családfajok <sup>1)</sup> ez:



K á r o l y Alsó-Fejér megyében Sz.-Imrén s több helyen birtokos.

**Török család.** (Szent-domokosi) székely eredetű család Csík székéből. J á n o s szent domokosi birtokos, többekkel együtt eladá Ba-lánban részbányászati részét a kincstárnak 1807-ben. <sup>2)</sup> F e r e n c z 1848-előtt Déván (Hunyad v.) ügyvéd. Egy ág Biharban a sár-réti járásban él, ebből I s t v á n váncsodi birtokos, 1848. előtt bihari szolgabíró volt. Fiai L a j o s előbb m. k. testőr, utóbb rendes sereztiszt J ó z s e f és I s t v á n 1848/9 ben mind hárman honvédek.

**Török család.** (Pókafalvi) Ennek is eredetét be nem igazolva az enyingi Török családban keresik, ama felebb említett Gáspárok egyikétől. — E családból J á n o s 1610-ben Becski Annával kölcsönös örökösödési bevallást tesz megy-kereki, pókafalvi, mihálczfalvi, részjóság, tábori szöllő és gyulafejervári ház iránt. — 1744-ben Z s i g m o n d az erdélyi országgyűlésen Fehér megye követe. Utóbb a család nyoma eltűnik. <sup>3)</sup>

**Török család.** (Székes-fejérvári) Ebből J ó z s e f Háromszéken 1825. J á n o s az erdélyi udv. kanczellarián 1848. körül írnokok.

<sup>1)</sup> Török Antal közl.

<sup>2)</sup> Benkő, Csik, Gyergyó és Kászón leírása V. r. 50

<sup>3)</sup> Török Antal közl.

**Török család.** (Márkusfalvi) J ó z s e f nek báró Egloffstein Adalbertától gyermekei: J ó z s e f, Vilma, Béla, Imre és Ida. György 1809. körül Szászvárosi hivatalnok.

**Török család.** (Törökfalvi) Kövárvidéken honos. Nemeességét Apaffy Mihálytól nyerte, s valószínűleg Török Demeter. <sup>1)</sup> Jelenlegnagyobbára Doboka megyében birtokos a család, melyből J ó z s e f ott adóíróbiztos 1784—90. J á n o s ugyanaz 1796—1800. Elek szolgabíró, s tán ő az, ki 1800—9-ben pénztárnok, Ferencz törvényszéki ülnök 1833. körül, K á r o l y ugyan az, utóbb 1848-ig szolgabíró. D á n i e l adó író biztos 1845. körül.

Demeternek fia J ó z s e f, ennek Buczi Erzsébettől Elek fő korm. széki írnok, ennek Szarukán Máriától gyermekei: J ó z s e f, K á l m á n, Anna Székely Mártonné, Eliz, Mária Ilka.

**Török család.** (Galaczi) Doboka megyében Mihály 1654—1669. közt ez előnévvel alispán volt. <sup>2)</sup>

**Török család,** (bágyi) melyből J á n o s m.-vásárhelyi ref. tanár, politikai vád folytán hadi törv. széki ítélet mellett 1854. mart. 10. kivégeztetett.

**Török család.** (Illyefalvi) Székely eredetű Illyefalvi lakosok, közülök J ó z s e f városi tanácsos 1809. Szintén J ó z s e f 1834-ben onnan orsz. gyűl. követ. István 1809. Mihály 1848. körül városi tanácsosok. Á d á m is ott hivatalnok 1840. táján.

**Török család.** (Kézdi-Vasárhelyi) Nevezett városban J ó z s e f hivatalnok, 1809. István onnan orsz. gyűl. követ 1834-ben.

**Török család** (harasztosi) G á b o r Aranyosszékből írnok 1831-ben.

**Török család.** (Csekelaki) Péter ügyvéd Szamos-Ujvárt.

**Török család,** (borsodi) L a j o s a forradalom alatt Zarándból Udvarhelyre telepedett, ott jelenleg városi hivatalnok, fia Gyula a gy.-fejérvári gymnasiumban tanár.

**Török család.** (Kolosi) Ismeretes István, kinek „Az asszonyi nemről rithmusai“ Kolosvárt 1630-ban nyomattak. <sup>3)</sup>

**Török család.** (Botházi) Doboka megyében Gergelynek Túri Jobbágy Katától leánya Erzsébet aranyos-rákosi Biró Mihályné volt. <sup>4)</sup>

<sup>1)</sup> Török Antal közl.

<sup>2)</sup> Hodor Doboka várm. 437.

<sup>3)</sup> Kolosvári Közlöny 1864. 28. szám.

<sup>4)</sup> Hodor K. Doboka várm.



**Török család.** (Kecset-szilvási) Istvánnak fia volt György, ki Ördög Annát bírta nőül a XVI. században; már kihalt. <sup>1)</sup>

**Török család.** (Mező-szakáli) Közülök Bazil katonai és János pagocsaai görög egy. lelkészek és esperesek 1848. előtt, János Lemény g. e. püspök derék titkára volt.

**Török család.** (hidegvizi) Felső Fejér megyében János börtön-őr 1794-ben.

**Török család.** (hodosi) Maros széki székely család.

Ezeket felül számtalan ily nevű család él Magyar és Erdély országban, melyeknek azonban előneveiket sem ismerve, sem rólok más biztos adataink nem lévén, csupán személyenként elő sorolni itten czéliránytalan lenne.

Erdélyben Báthori Gábor, Bothlen, Rákóczi fejedelmek alatt meg nemesítettek: <sup>2)</sup>

Zodorói Török András, makói Török Péter és András, Váradi Török János és István és váradi Török Máté, pesti Török Mihály, továbbá Török Bálint, János, Mátyás, és ismét Török János stb.

**Török család** (másképp Miskolczy) Birt Heves megyében Tisza Nánán, hol Török mk. Miskolczy Jánosnak fia Ferencz magvaszakadtán 1637-ben Kubinyi László, Melegh András és Eghry Ferencz beiktatást nyertek, de az esztergomi érsek ellent mondott. <sup>3)</sup>

**Törös család.** Borsod, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, megyében sőt Erdélyben is elterjedt nemes család. Mind egy törzsből eredt e? adatok hiányában el nem határozhatjuk.

A XVII. századból ismeretes Törös János, ki 1625-ben Túrocz megyében A. és T. Zathuresán adományt kapott. <sup>4)</sup> Ugyan ő 1639-ben Borsod megyében az alsó-péli pusztára és Arma Bars megyei pusztára nyert adományt. <sup>5)</sup> Mint nevezetes törvénytudó szerepelt ő az 1647. és 1649. években, a midőn mint a magyar kamara tanácsosa és az erdélyi fejedelemhez követ a békötéseknél is nevezetes szerepet vitt. <sup>6)</sup> 1651-ben III. Ferdinand tanácsosául nevezte ki. <sup>7)</sup>

<sup>1)</sup> Hodor K. Doboka várm.

<sup>2)</sup> Török Ant. közl.

<sup>3)</sup> Sz. benedeki Conv. Capsa D. fasc. 4. nro 24.

<sup>4)</sup> Liber regius folio 99.

<sup>5)</sup> Ugyan ott folio 13.

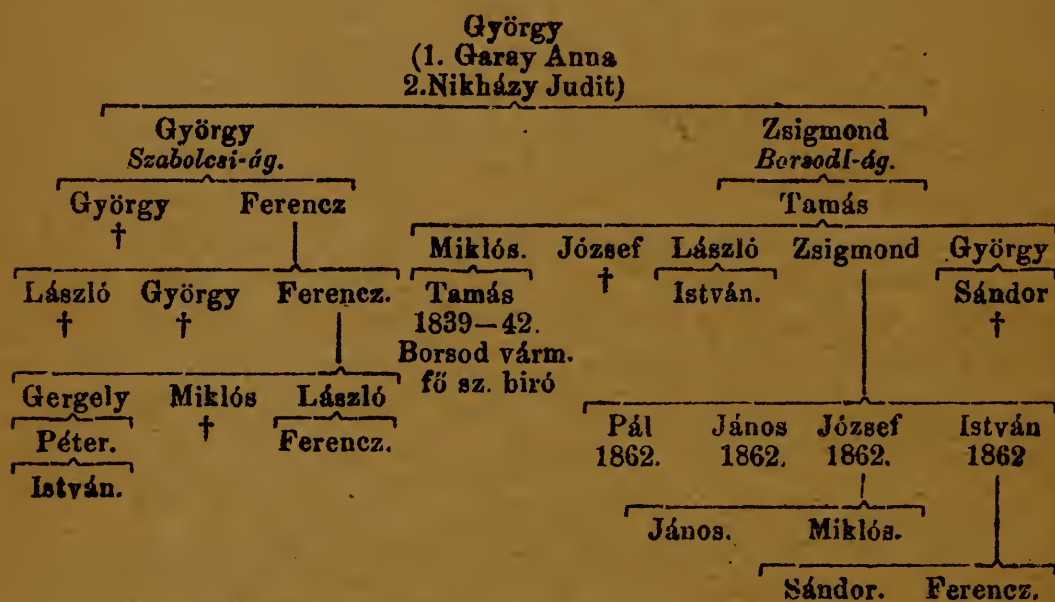
<sup>6)</sup> 1647. évi 5-ik, és 1649. évi 74-ik t. cz. Kemény Ján. önéletírása 463. stb.

<sup>7)</sup> Mss. a nemzeti Múzeumban fol. lat. nro 2340. Arczképe Orteliusnál látható.

Zemplin megyében 1697-ben Tarczalon Törös Györgynek özvegyét, kinek fia ekkor már fogoly volt, a német hadak meglőtték. <sup>1)</sup>

Felebb nevezett Jánostól származtatja magát a Borsod megyében elágazott oroszlanosi Törös család, melynek egyik családi ágnál lévő adat szerint czímerül tör (sicca) adatott volna, különben a család czímerül a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó és első jobb lábával kardot tartó oroszánt visel, a paizs fölötti sisak koronájából szintén kardot tartó oroszlán emelkedik ki.

A család szerint felebb említett Jánosunk egyik utóda volt György, kinek első nejétől Garay Annától származott ága Szabolcs megyébe, második nejétől Nikházy Judittól eredt ága Borsod megyébe telepedett. A családfa <sup>2)</sup> következő:



Szatmár megyében a Törös család birtokos e század elején Pennyige helységben. <sup>3)</sup>

Rakolubi és Beczkói előnévvel találjuk Teőreös Miklós stomfai plébánost.

Erdélyben élt a XVII. század elején Törös András, ki Básta elöl Karansebesre menekült. <sup>4)</sup>

**Tösér család.** Nógrád megyében az 1663. évi nemesi lajstrom-

<sup>1)</sup> Babocsay J. Fata Tarczaliensia. Rumpy Monumenta Ungr. I. 159. és Szirmay Comit. Zemplin. not. top. 152.

<sup>2)</sup> Családi közl. szerint, kár, hogy évszámok nélkül.

<sup>3)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 232.

<sup>4)</sup> Bethlen Wolph. Hist.



ban találjuk Tösér Pál-t és János özvegyét. Utóbb azon megyében nyomaik nincsenek. Élnek Gömör megyében.

Erdélyben kénosi Tösér János 1734—1755. bágyoni unitárius lelkész, meghalt 1772-ben, kéziratban hagyván mint úttörő vallása egyházi történeteit. <sup>1)</sup>

**Tötöry család.** (Tötöri és Kalotaszeghi) Egy törzsű, két ágra szakadt család, az első előnévvel élt ág Doboka, A.-Kolos, B.-Szolnok, a Kalotaszeghi felső Kolos megyében birtokos.

Tötöri Tötöry Balás 1548—1578. főispán Doboka megyében, ki rokonával és tán testvérével Miklóssal a mikeházi jószágot illető osztályigazítás iránt 1570-ben Vér Györgyöt s több társát idézteti. Balásnak sírját e században a tötöri sirkertben megtalálták. <sup>2)</sup> Maradéka így áll:

Balás 1548—78. dobokai főisp. (Kecsethy Magdolna)			
Erzse (Gáspár János)	János elesett 1603.	Bora.	Kata (Barcsay Gáspárné)

Jánosban, ki Apáczánál esett el 1603. sept. 29-én, ez ág megszakadt, a fiú ágra szóló javak (B.-Szolnok, Doboka, Kolos megyében) 1609-ben Hatvani Zsigmondnak adományoztattak.

A másik ág, a kalotaszeghi is, Balásnál kezdődik, kinek Teke Annától ivadéka ez:

II. Balás (Teke Anna)	
Gáspár (Ispán Zsófia)	Borbála (Sombory Márton)
Anna (Sáfár János)	Kristóf II. István † 1711.

Ez ágból I. István, ki e töredék táblázaton nincs, 1657-ben tátrabságba esik, melyből Kecely György (jobban Gergely) 800 talléron váltja meg, 1672—75. Doboka várm. főbírája volt. Birt Kal. Szentkirályon, top. Sz.-királyon, Magyarókerék, Valkán, Székelyón, Berenden, és ezekhez 1673-ban Cseffey László megszakadtán kapta a

<sup>1)</sup> Székely Sándor, Unitár. tört. 181.

<sup>2)</sup> Hodor, Doboka várm. leírása, s közl.

bubuczi és sólyomkői részbirtokot. Ezen Istvánnak voltak testvérei Miklós és Pál, ez utóbbinak leánya Magdolna előbb szent-miklósi Nagy Fábiánné, másodszor Nádassy Bálintné. <sup>1)</sup>

A II. Bálint ágazata, mint a tábla mutatja, II. Istvánban kihalt.

Még egy ág szakadt ki a családból, mely Aranyosszékbe. A. Rákosra telepedett, és innen a. rákosi Tötöry-nek neveztetilt. Az elköltöző János volt, annak fia is János, annak Tamás, ennek István (1760.) ennek Ferencz, <sup>2)</sup> ki magát F.-Singfalváról írta, és 1815-ben Aranyosszék törv. széki bírja volt.

**Tötössy család.** Soprony megyei család; közülök Ferencz 1677. sárvári várnagy volt. <sup>3)</sup> József 1826-ban Soprony vármegye. Esküdtje.

**Tövisy család.** (Tövisi) Hajdán Magyar országban Tövisi (vagy de Tyvis) János literatus székely eredetű kapta 1403-ban. Füzesért Zemplinben, és utódai e birtokról neveztettek. <sup>4)</sup> Erdélyben János 1542—45. kath. esperes volt.

Erdélyben birtokos a tövisi Tövisy család Alsó-Fejérben Béd és több helyen. Ismeretes közülök Gergely, e század elején (1815.) azon megyében alispán, utóbb főbíró, majd tartományi biztos 1837. volt egyszersmind a gy.-fejérvári ref. egyházmegyében Insp. felügyelő, családja <sup>5)</sup> így áll:

Gergely 1815—37. kir. hivatalos.		
Gergely 1848. szbíró. (Váradi Luiza)	Zsuzsa + (Szilvássy Miklós)	Krisztina + 1864.

Más ágból Lőrincz 1848. előttszolgabíró, neje Mohai Teréz, nővére Róza özvegy Koródiné. Ismét László, kinek özvegye Horváth Jozéfa Bédén birtokos.

**Trajcsik család.** Trajcsik Adám a m. kir. kanczellárianál

<sup>1)</sup> Hodor K. Doboka v. és m. közl.

<sup>2)</sup> Kővári Erdély név. cs. 263.

<sup>3)</sup> 1677. mart. 1. Jakab Pálnak Dömölky György részére adott záloglevelen tanúképen aláírva.

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 376.

<sup>5)</sup> Török Ant. közl.

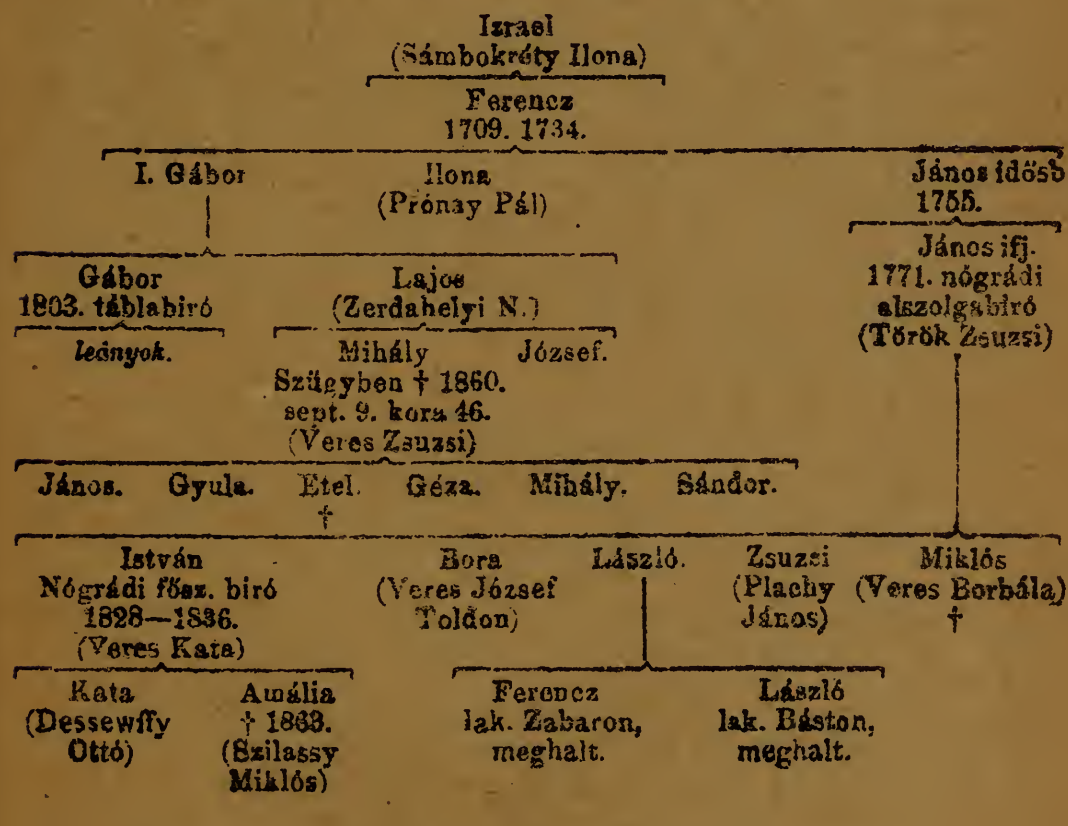


volt fogalmazó, 1761-ben Mária Teréz királyaszonnytól kapta czimeres nemeslevelét. <sup>1)</sup> Czímere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó fehér oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany koszorút tartva, fölötte jobbról és balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán ágaskodik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

E czimeres levelet a szerző Tr. Á d á m 1761. máj. 26-án Trencsain megyében hirdetteté ki, de utóbb azon megyében sem lévén családja található, valószínűleg kihalt.

**Trajtler család.** (Szügyi) Nógrád megyei birtokos család, mely oda Hont megyéből szakadt. Ismert törzse, a valószínűleg a nemességnek is szerzője Trajtler Izrael, ki Sámbochréty Ilonát vévén nőül, ez után utódai a Nógrád megyei Szügy helységben is örökösdtek. Rokonai vagy épen fia lehetett T a m á s, és tán testvére J á n o s, kit 1682-ben Bozókön találunk. F e r e n c z 1688-ban gyámnoka volt Révay Zsigmondnak.

Izraeltől kezdve a családfát következőleg ismerjük:



<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 109. és Adami Scuta gentil. tomo XIII.

Nógrád megyében a család Szügyi birtokára a Prónay családdal a múlt században János személyében vitt nádori adományt, és abba 1727. jun. 16. beiktattatott, innen előneve. János az ifjabb 1771—73-ban azon megyében alszolgabíró volt. Ennek fia István szintén a megyénél szolgált, és 1828—36-ban a megyének egyik ki-tünő szorgalmú és erélyű főszolgabírája volt. Csak leányai maradtak, mint a táblán láthatni.

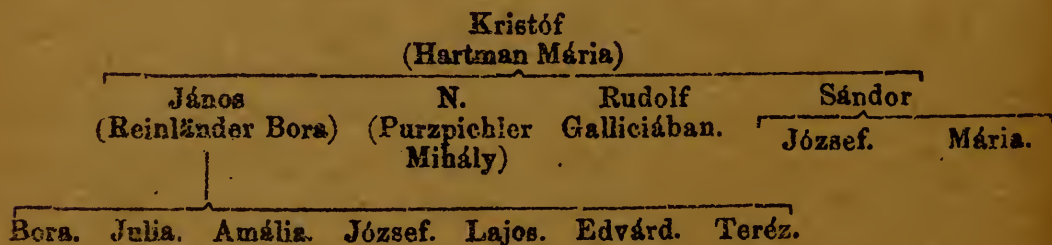
A másik ágból Lajosnak fia Mihály szintén szügyi birtokos 1860. sept. 9-én kora 46. évében halt meg, hat gyermeket hagyván maga után.

Nincs a táblázaton István és József, kikből amaz 1744—49. főszolgabíró, az utóbbi pedig esküdt volt Hont vármegyében.

A család ágost. ev. vallású. Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első lábaival három szál búzakalászt tartva, a paizs fölötti sisak koronáján galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. A sisakról két felől foszladék csüng a czimerpaizs körül.

**Trangus család.** Iratik Tr a n g o u s-nak is. Szepes megyei eredetű. Elei evang. lelkészek voltak. Az volt Odor helységben Trangus Dávid is, kinek 1669-ben született fia Illés, ki 1691-ben Jénában tanult, haza jövéen, utóbb 1703-ban Svedléri lelkész lett.<sup>1)</sup> Fia II. Illés 1730-ban járt Jénában, hol orvosi tudományokat tanult. Haza térvén, haláláig Borsod megye orvosa volt.<sup>2)</sup>

Kapott-e, — s mikor a család nemességet? arra adatunk nincs de Trangus Kristóf a múlt század első felében Hartman másképp Erős Máriát vévén nőül, az által nemesi birtokosok sorába lépett és ilyen családfát alkotott.



A család egyik tagja a forradalom alatt 1849-ben honvéd törzstiszt volt, utóbb Pesten lakva, néhány év előtt elhalt,

<sup>1)</sup> Haan Jena Hung. 35.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 50



**Trásy család.** Trásy Imre 1753-ban Mária Terézia király-asszonytól kapta czimeres nemeslevelét. <sup>1)</sup>

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér bárány, első jobb lábát lépésre emelve. A paizs fölötti sisak koronájából fekete egyszarvú emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

Tán annak ivadéka Trásy Gejza Pozsonyban ügyvéd.

**Trattner család.** (Petrózai) Trattner János Tamás 1717-ben szül. Jahrsmandorfban Günsnél Ausztriában szegény szülöktől, 1735-ben Bécsben nyomdászszá lett, 1748-ban ugyanott nyomdát állított, melynek utóbb kiterjesztése folytán Pesten, Zágráb, Lincz, Triest, Innsbruck városokban fiók-intézeteit állítá fel, 18 könyv kereskedéssel a legelőkelőbb városokban, sőt Varsóban és Frankfurtban is, két papiros malma is volt. Hgz. Lichtensteintől megszerzé Ebergäszing uradalmát, mit utóbb eladott. Mária Terézia udvari nyomdászszá nevezte ki, I. Ferencz császár római birodalmi lovagi rendre emelte, II. Leopold királytól pedig 1791-ben magyar nemességet kapott <sup>2)</sup> ily czimerral: a paizs négy felé oszlik, az 1. és 4-ik udvarban fekete oszlopon, melylyek oldalán F. I. arany betű és szám ragyog, egy fekete sas szárny kiterjesztve lebeg, a 2. és 3-ik vörös udvarban arany nyaklós ezüst grif ágaskodik; a paizs közepét koronás kisebb vért foglalja el, melyben zöld téren vörös csőrű kétfejű ezüst sas széterjesztett szárnyakkal áll. A paizs fölötti sisak koronáján két koronás sisak áll, a jobb oldaliból egyes fekete sas szárny, a balból arany nyaklós ezüst grif emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüst vörös. <sup>3)</sup> E Trattner János Tamás meghalt 1798. maj. 13-án.

Micsoda vérséges viszonyban állott ehez a következő, nem tudjuk.

Trattner Mátyas Vas megyében Felső-Eörben született. Fiatal korában Bécsbe a főlebb említett Trattner János Tamás nyomdájában tanult. Járt Párisban. 1779-ben Budán az Egyetemi nyomda igazgatója lett. 1780-ban pedig Pesten magának állított nyomdát, melyet 1813-ig és fia halála után ismét 1824—27-ig igazgatott. A magyar irodalomra nézve nagy érdemeket szerzett, 1819. jun. 30-án pedig I. Ferencz királytól Krassó megyei Petróza helysége magá, és fia János Tamás, és rokona Károly mérnökkari kapitány és Spalatrói

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 254. és Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Kölesy Vincze és Melezer Nztí Plutarkus I. köt. 266.

<sup>3)</sup> Adami Scuta gentil. XIII.

parancsnok részére kir. adományt nyert, <sup>1)</sup> mely 1822. Mart. 22-én Bécsben újra kiadatott és azon évi sept. 30-án Krassó megyében kihirdettetett. Az akkor nyert czímer következő: a négy felé osztott paizs 1. és 4 ik udvarában zöld téren a kaptárt körül rajzó méhek láthatók, a 2. és 3-ik udvarban grif ágaskodik.

Mátyásnak fia János-Tamás szintén pesti nyomdász, Szatmár és Krassó megyei táblabíró <sup>2)</sup> még atyja életében magtalanul meghalt 1824. mart. 14-én kora 34. évében. <sup>3)</sup> Mátyás maga meghalt 1828. feb. 16. kora 84. évében. <sup>4)</sup> Nejétől Pauer Erzsébettől nevezett elhalt fián kívül két leánya maradt: Karolina Zimburgné, meghalt 1838. april. 21-én kora 33. évében, és Mária, ki meghalt 1837. júl. 12-én kora 87. évében, ez neje volt patyi Károlyi István ügyvédnek, ki mintegy fúszott neje után a Trattner-Károlyi nevét viselő, és az öröklött nyomdát haláláig igazgató.

Az említett Károly mérnöki kapitány utóbb altábornagy és osztály főnök a hadsereg főparancsnokságnál, 1859-ben a vas korona rendet nyerte.

Petróza helység utóbb a Gyika család tulajdonává vált.

**Traun család.** Indigenált család. Traun Ernest 1647-ben magyar országai honfúratást nyert. <sup>5)</sup> Ez hadi tanácsos, ezredes volt III. Ferdinand alatt, és 1653-ban aug. 15-én róm.-német bir. grófságot nyert „von Abensperg“ előnévvel, <sup>6)</sup> melyet a gróf Traun család most is használ. A család két vonalra ágazván, utóbb a másik ágból is 1751-ben gróf Traun Károly és Ferencz honfúratott. <sup>7)</sup> A család magyar házakkal is sógorosodott, mint a báró Révay-akkal stb. és közfűlök Antal (az utóbbiak egyikének fia) ki 1820-ban halt meg, a Ludoviceára két ezer ft. alapítványt tett. <sup>8)</sup>

**Trauttmansdorf család.** Szintén indigenáink közé tartozik, most egyik ága hercegi rangon áll. Eredetét Stájer országból származtatják. Két ágra szakadt a család János-Fridrik, és János-Hartman († 1596.) két egytestvérek által. Az előbbinek fia Miksa

<sup>1)</sup> Tudományos gyűjt. 1819. X. 116—117.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 1822. évi VIII. köt. 124. és X. 118.

<sup>3)</sup> Ugyan az 1824. III. 111. lap.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 1828. II. 117. lap.

<sup>5)</sup> 1647. évi 155. törv. cz.

<sup>6)</sup> Schönfeld Adelslex. I. 194. és Góthai Alm. 1885. Hist. Herald. Handbuch 1. lap. stb.

<sup>7)</sup> 1751. évi 40. törv. cz.

<sup>8)</sup> 1808 : 7. törv. cz.



ki 1623. dec. 1-én III. Ferdinándtól grófságot nyert, 1625-ben magyar indigenatust kapott. <sup>1)</sup> Ennek neje báró Pálffy Zsófia volt, fiok Ádám Mátyás, kinek gróf Sternberg Évától fia Rudol-Vilmos sz. 1646., meghalt 1689. febr. 1-én, volt cseh tartományi örökös Marsall. Nejétől hzg. Liechtenstein Anna-Máriától így terjeszté családfáját: <sup>2)</sup>

Rudolf-Vilmos sz. 1646. † 1689. (hzg. Liechtenstein A. Mária)					
Mar-Eras. sz. 1669. † 1694. (gr. Särnthein Zeig.)	Szidonia sz. 1671. † 1711. (gr. Heinrichsberg Vilmos)	Kata sz. 1674. † 1713. (Brissigel János)	Jánca-Józs. sz. 1675. † 1713. bir. udv. tan. (gr. Paar M. Teréz.)		
Ferencz Norb. sz. 1705. † 1786. arany gyapjas. (1. gr. Gavre Flor. 2. gr. Herberstein A. Mária)	Renata sz. 1707. † 77. (gr. Morzin.)	Ferencz sz. 1709 † 1786. altábornagy.	János sz. 1711. † 1769. (gr. Breunner Antónia) Teréz † 1765.	Maria Vaip. sz. 1713. † 1770. (gr. Lerchenfeld)	
M. Teréz. sz. 1729. † 1755. (gr. Lamberg)	M. Anna sz. 1738. † (gr. Czernin Mária) Miksa † 1771.	József Vencz. sz. 1739. † 1769. (gr. Czernin Mária)	M. Anna sz. 1784. † (gr. Kinsky Fer.)	M. Amália sz. 1741. † 1818. (gr. Kinsky Fer.)	M. Anna hzg. Ferdinánd sz. 1817. † (hzg. Collorodo Karolina)
M. Anna sz. 1774.	M. Gabriella sz. 1776. (gr. Desfours)	János sz. 1780. † 1834. tit. tan. (hzg. Fürstenberg Erzsé Filippina)	Teréz sz. 1784. † udv. követ (gr. Károlyi Erzsé)	József sz. 1788. † 1800	Károly sz. 1800
Ferdinánd Fridr. sz. 1809. (hzg. Liechtenstein M. Anna)	M. Anna sz. 1806. (gr. Oettingen Fridr.)	Karolina sz. 1808. † (gr. Grünne Károly)	Carolina sz. 1829. †	Ferdinánd sz. 1825. †	Jozefina sz. 1835. † követségi tanácsos.
M. Anna sz. 1843.	Fáni sz. 1844.	Károly sz. 1845.	Mária sz. 1847.	Teréz sz. 1852.	Ferdinánd sz. 1855.

A másik ágból Zsigmond Lajos 1715-ben <sup>3)</sup> honfúsitatott

<sup>1)</sup> 1625 : 66. törv. cz.

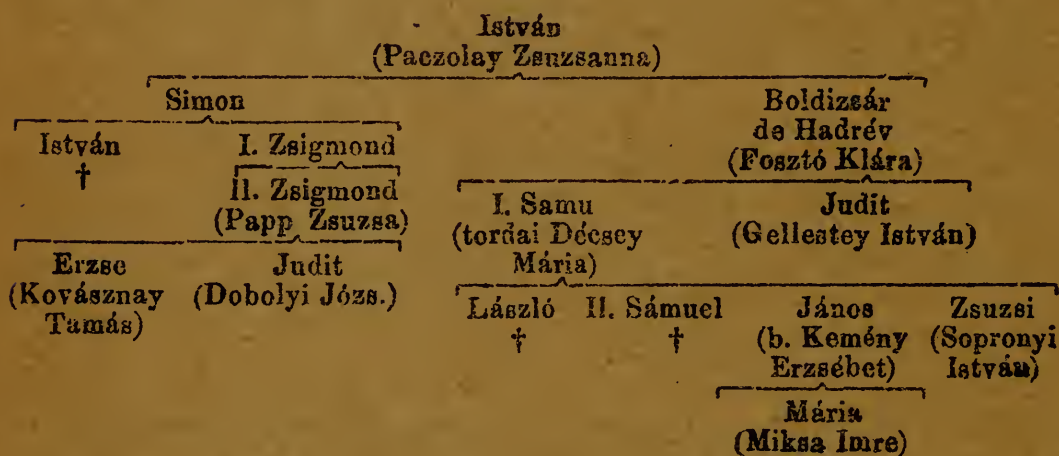
<sup>2)</sup> Schönfeld Adels-Lex. I. 38—41.

<sup>3)</sup> 1715. évi 133. törv. cz.

házánkban. Ez ág a Nádasdy és ikladi Szluha családdal sógorosodott. Utódai Stajer, Cseh és Morva országban bírnak.

**Trautson család.** Sprechensteini báró Trautson Pál Xistus, ki 1595-ben az erdélyi tractatust aláírta, János Ferencz fiával együtt 1609-ben magyar honfiusítást nyert. <sup>1)</sup>

**Trauzner család.** (Hadrévi) Erdélyi család. Ismert törzse Trauzner Lukács Kolosvárról való. Báthori Zsigmond és Székely Mózsas alatt esze által szerepet visz, és követségeket végez. <sup>2)</sup> Már 1588-ban birt Hadró helységben, midőn ott nemesi kuriájába történt beiktatásáról jul. 17-én levele átíratott. <sup>3)</sup> Polgári érdemeiért 1590. január 4-én Báthori Zsigmondtól armálist kap. <sup>4)</sup> Egyik utóda Trauzner István valószínűleg neje Paczolay Zsuzsa jogán hadrévi birtokát szaporítá, honnan a család előnevét írja, ettől kezdve a család <sup>5)</sup> következő:



**Trencsánszky család.** Trencsánszky István 1755-ben Trencsén megyei esküdt táblabíró volt.

**Trencsényi család.** A hrussói és zábláthi Kolosváry családnak egyik használt vezetéke neve volt a Trencsényi is. Lásd Kolosváry cs. E nevet használá 1491-ben Zsófia Sárkány Ambrúsné, és Anna Kosztka Miklósné.

Bihar megyében találjuk a Trencsényi családot Ferenczben, ki a múlt században élt, és nejétől Divényi Ferencz leányától leánya

<sup>1)</sup> 1609. évi 76. törv. cz.

<sup>2)</sup> Bethlen Wolph. Hist. V. 318. VI. 32. 395.

<sup>3)</sup> Kemény Not. Cap. Albensis 225.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 227.

<sup>5)</sup> Hodor Kár. közl.



Mária előbb Kasui Sughó Istvánné, utóbb Laczkovich László Bihar alispánné volt. <sup>1)</sup>

Ugyan ez ágból eredt azon Ferencz, kinek Kende Fruzsínától fia volt Gábor, kinek Pogány Katától fia Gábor, ki ámbár neje volt Roga Teréz, de magtalan halt el.

**Trenovszky cs.** lásd *Trnovszky cs.*

**Treutel család.** (Némai) kihalt család, melyből János 1385. Trencsinvár ura, Miklós 1405-ben tárnokmester és Pozsega vármegye főispánja volt.

**Tribinác család.** Tribinác Miklóst 1686-ban I. Leopold király ily czímerrel nemesítette meg: a paizs függőleg két részre oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban vörös téren kettős farkú koronás arany oroszlán mintegy ülve ágaskodik fel, befelé fordulva, első lábával érczbuzogányt tartva, fölötté arany nap ragyog, a baloldali kék udvarban zöld halmon meztelen gyermek áll vörös övvel, jobb kezében fehér liliumot, a balban zöld ágat tart, fölötté félhold világít. A paizs fölötti sisak koronáján három szál fehér lilium virít, két felől két sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig vörös, félig ezüst, a másik oldali arany és kék. Foszladék is jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>2)</sup>

**Trifuesz család.** Trifuesz Márton és neje Gafrin Áfra 1625. octob. 23-án Sopronyban kelt czímeres levélben nemesítettek meg II. Ferdinánd által, és armálisuk azon megyében 1626. (feria 2-da prox. post fest. Purificationis) kihirdettetett. <sup>3)</sup> Valószínűleg kihaltak.

**Trimel család.** Közölök Mátyás 1730-ban a Kőszegi ker. tábla ülnöke volt.

**Trinka család.** Tulajdonkép Trnka, ratibozseni előnévvel, melyből János 1481-ben Győrmegyében Bezy Lőrincz jószágait ennek magvaszakadtán adományban kapta <sup>4)</sup>

**Trnavi család.** Trnavi Lukács, György és János 1686-ban I. Leopold király által nemesítettek meg. <sup>5)</sup> Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, vörös ruhában, sárga csizmában, derekán zöld öv, fején prémes kalpag, oldalán fekete kardhüvely lóg, jobb kezével kivont kardot villogtat. A paizs fölötti sisak koro-

<sup>1)</sup> B. Vay László Nem. hívség

<sup>2)</sup> Collect. herald. nro. 833.

<sup>3)</sup> Az eredeti armális Soprony sz. kir. város levéltárában őriztetik.

<sup>4)</sup> Teleki Hunyadiak kora VI. 49 lap.

<sup>5)</sup> Collect. herald. nro 834.

náján két kiterjeztett sas szárny között, melyekből a jobb oldali felül fekete, alul arany, a baloldali felül arany, alul fekete, — arany csillag ragyog. Fozzladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>1)</sup>

**Trnkóczy család.** Trencsin megyéből szakadt át Árva vármegyébe, hol Zászkal helység a családnak fő székhelye. Hajdan Trnkóczy-nak is íratott.

Alapítója Trnkóczy János, ki 1629-ben II. Ferdinand királytól kapott czimeres nemes levelet, mely azon évben Trencsén megyében hirdettette ki. <sup>2)</sup> E János 1646. táján Árva megyébe költözött át, és utána Trencsén megyében a család nyomai megszűntek. János kezdetben Árva megyében Nagyfaluban lakott fiával Mártonnal, utóbb Márton Zászkal helységben szerezhén birtokot, ott alapítá meg családjának állandó székhelyét.

Nevezett Márton Árva megye 1680-ban a vári járásban adószedőnek, 1685-ben esküdtnak, később számvevőnek, 1686-ban pedig rendszerinti esküdtnak, végre 1689. jun. 28-án törvényszéki táblabírónak választotta. <sup>3)</sup> Nejétől Petroviczius Zsuzsannától Ádám, II. János, II. Márton, és I. György fiai maradtak, kik közül a három utóbbi henn az ősi birtok művelésénél maradván, Ádám teljesebb és tudományos kiképzést nyert, és mint ilyen 1679. nov. 11-én atyját önkészítette s kinyomatott névnapi versekkel tisztelte meg. 1684. mar. 25-én pedig Árva megyének Nagy-Bisztrécezen tartott közgyűlésen mint az Árvai uradalom képviselője Záborszky György részére kiadott nemes levél kihirdetése és érvénye ellen tiltakozott, mint az illető uradalomnak nem manumittalt alattvalója ellen. 1689-ben Nagy-Bányán harminczados volt, a midőn egyszersmind Árva megyétől nemesi bizonyítványt vett ki.

1699. jun. 18-án és 1716. jul. 16-án Petroviczius Zsuzsanna I. Trnkóczy Márton özvegye a férje birtokában létezett Zászkal helységbeli pekarovszka-féle nemes teleknek 338 f. 96 kr. és részlótának 36 f. 40. kr. összegig kiváltására nézve a törzsbirtokosoknak Skrahák András, János, és Mihálynak az úgy nevezett Michalovje ágbelieknek biztosító levelet adott, és ezen utóbbi levélben a család nev Trnkóczy-nak íratott.

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. t. XIII.

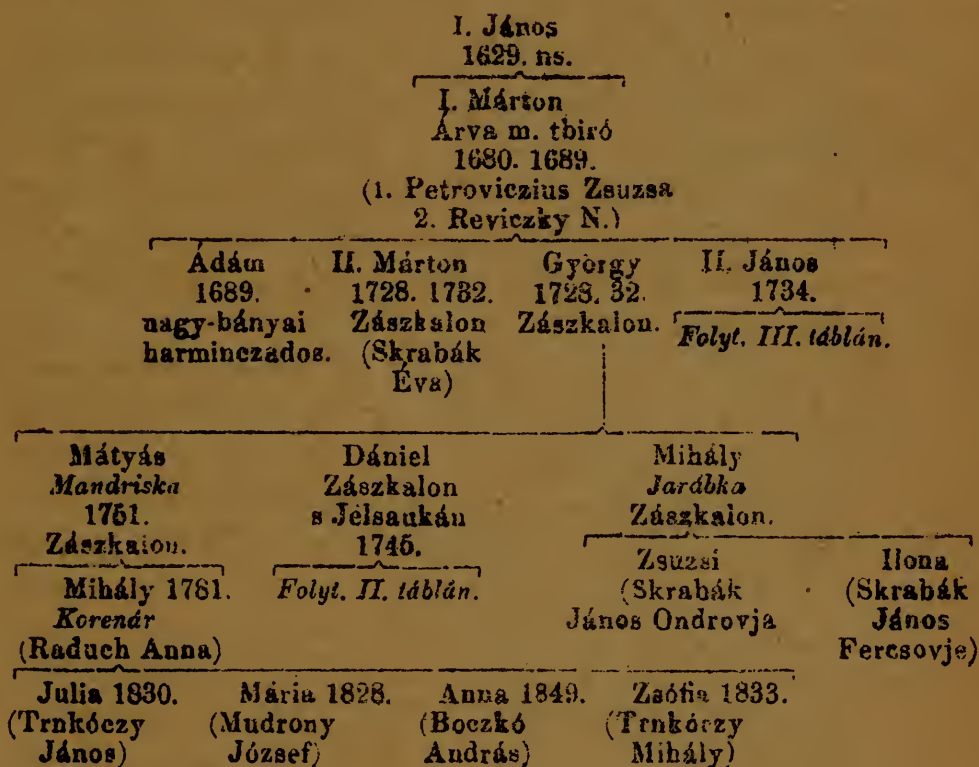
<sup>2)</sup> Trencsin várm. 1629. évi jegyzőkönyv III. köt. T. betű alatti 279. lap.

<sup>3)</sup> Árva megye 1685—1689. jegyzőkönyvei.

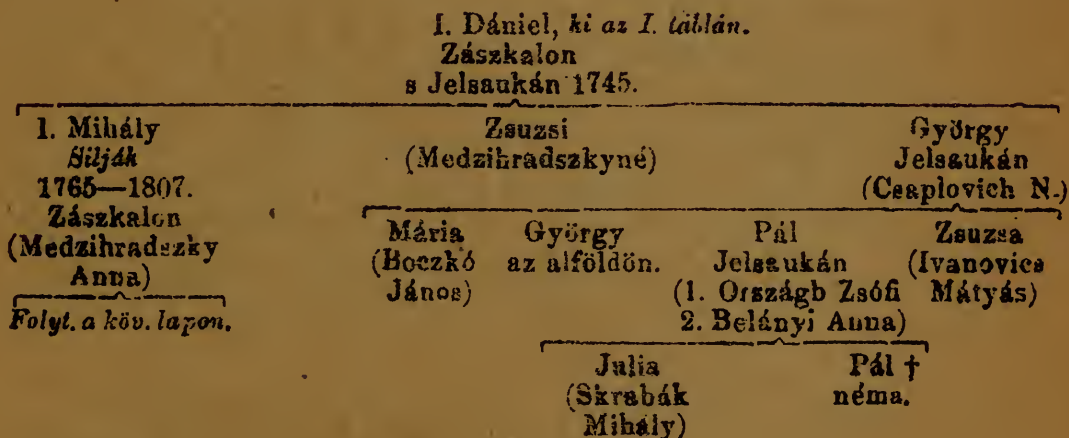


Mint származott le a család a felebb nevezett törzstől, a következő táblázatok <sup>1)</sup> mutatják:

## I. tábla.



## II. tábla.



<sup>1)</sup> Szontagh Dan. közl.

I. Mihály, ki az előbbi lapon.

Sülyák

1765—1807.

Zászkalon

(Medzihradszky Anna)

II. Mihály Zászkalon mészáros 1820. (Skrabák Ilona)	II. Dániel 1818. 22. Krassó várm. (Medzihradszky Máttyás)	Zauzsa (Medzihradszky Máttyás)	András festő (Páltik Zsófia)	János (Herkl Mária)(Ivanovicz János)	Máttyás szücs (Skrabák János)	Mária (Skrabák János)	István sz. 1805. gyógy-szerész Strasznicz Morva orsz. (Aszfalg Jozéfa)
III. Mihály Beko (Trnkóczy Zsuzsi)	urad. tiszt. József Szocsányi hely. jegyző † 1849.	János stb. (Országgh Máttyás)	Zsófia (Országgh Máttyás)				
IV. Mihály 1838. (Brunczko Zsuzsa)	János festő. maredék (Mesko Ilona)	III. Dániel festő. maredék (Mesko Ilona)	Mária (Skrabák Dániel)	Zsuzsa (Matus Ján.)	Zsófia (Maczák Andr.)		
József 1863.	IV. Dániel.	Julia.	Pál Zászkalon director 1863.	Zsuzsa.	Mária (Medveczky Dániel)	Zsófia.	

Viktor Krisztina. Ottó Mária. Angelika. Vendel Zsófia. Gyula. Ubald. Anna  
 gyógy-szerész sz. 1844. kereskedő. sz. 1859.  
 Kőszegen 1863.

## III. tábla.

II. János, ki az I. táblán.

1732.

Zászkalon.

I. József

1754—1775.

Jaszenován

(Csaplovics Mária)

II. József

1790.

III. János.

III. József 1815.  
(Medzihradszky N.)IV. János  
Kusnyér  
(Medzihradszky N.)

Simon 1849. A. Kubinb. (Medzihradszky Teréz)	Gáspár Medzihradnán (Medzihradszky N.)	IV. József Boczko (N. N.)	Mihály. (Medzihradszky N.)	V. János Mandreska (Trnkóczy Julia)	Máttyás könyvkötő (Boczko Ilona)	Mihály (Trnkóczy Zsófia)
	N. N.				Máttyás.	él 1864.
Miklós.	József.	Pál.	Mihály.			
Julia (Skrabák Máttyás)	Zsuzsi (Boczko Mihály)	VI. János Surányban.	Dániel (Skrabák Ilona)	Mihály (Meskó Teréz)	Pál.	



1683-ban a Bécs védelméből visszatért Szobieszky lengyel litván hadai Árva megyén keresztül húzódván, annak 23 helységét tűzzel, vassal pusztíták, és a megye levéltárát is elhamvaszták. E vad dúlás alkalmával a lakosság az erdőkre menekülván, ezek között hasonló sorsban részesült Trnkóczy I. Márton is, ki nemes leveleit az erdő-

beli sziklák hasadékaiba úgy elrejté, hogy azokat többé maga sem lelhetné meg. Így történt, hogy az 1725. és 1728. évi nemesi vizsgálatok alkalmával a család tanúbizonyságokkal igazolván eredeti nemes levele eképen történt elvesztét, arról Árva megyétől hiteles bizonságlevelet nyert. 1732-ben azonban e részben a m. kir. helytartó tanács bővebb igazolást kívánván, ekkor a család valamint az eredeti II. Ferdinánd királytól 1629-ben kiadott nemes levél elvesztének felelbbi körülményeit igazolta, úgy

egyszersmind bebizonyítván, idősb Mártonnak már egy félszázad előtt a megyénél viselt hivataloskodásait, és Ádám részére 1689-ben e megyétől nemesi bizonyítvány kiadását, I. Mártonnak többi fiai is, úgy mint II. Márton, II. János, és I. György a kétségtelen nemesek közé újra beirattak.

1742-ben gr. Erdődy Antal Árva megyei felkelő nemesség kapitánya alatt az insurgensek közt álltak: János<sup>1)</sup> és György.



<sup>1)</sup> Ezzel egy időben élt a Dezsericzi helységbeli Trnkóczy János is, ki 1731-ben Wittebergben tanult, és hazatérvén, 1734-ben bágyoni evang. lelkész volt. L. Bartholomaeides Memoria Ungar. 231.

1756-ban a nemesi összeírás szerint Zászkalon laktak: János, György, Mátyás és Dániel.<sup>1)</sup>

1758-ban a nemesi lajstromban olvashatók ismét: György, Mátyás, Dániel és János.

1763-ban Mátyás, Dániel és Mihály Györgynek fiai, továbbá Jánosnak fia József mint köztudomás szerint nemesek, erről Árva megyétől nemesi bizonyítványt kaptak.

1773-ban József nejevel Csaplovics Máriaival jeszenovai birtoka elfoglalása miatt Dobák Antal hatalmaskodása ellen tiltakozik.

1811-ben a nemesi összeírásban találjuk, id. ifj. és középső Mihályt, id. és ifj. Jánost, továbbá Dánielt, ki utóbb Krassó megyébe költözött, és ki 1818. jun. 10-én Árva megyétől nyert nemesi bizonyítványát Krassó megyében 1822-ben dec. 3-án hirdetteté ki, ennek egyik fia József Szolesányi jegyző volt, a forradalom alatt 1849-ben agyon ültetett, (más versio szerint Kókényesey név alatt a rácok ellen harczolván, elesett) Krassó megyében a család már nem létezik. Ugyan csak az 1811. évi árvai nemesi összeírásban találjuk: Andrást, Györgyöt, Pált és Mátyást. Ezekből két János, és Pál a nemesi felkelésben vettek részt. József ez időben Medzihradnén lakott.

1832-ben a nemesi összeírás szerint Zászkalon laktak: id. György jurovje, János mandreskovja, János, Mihály és Mátyás silják, ör. János és fiai Mihály kusnyérové, Mátyás knyihár, Nagyfaluban András, Medzihradnén pedig József és Simon.

1836. dec. 20-án István akkor Bécsben működő gyógyszerész vett ki Árva megyétől nemesi bizonyítványt, mely szerint fia volt ör. Mihály zászkali birtokosnak, ez pedig fia Dánielnek, ez Györgynek, ez Mártonnak, ez pedig végre Jánosnak volt fia.

1842-ben Zászkalon laktak: Pál, négy János, két Dániel, három Mihály, és két Mátyás, e két utóbbi közül Mátyás, kit a nép Silják-nak nevezett, korában egyik tisztválasztási főkortes volt. — Nagyfaluban lakott András, Medzihradnén Simon, Gáspár és Pál testvérek.

Jelenleg a családból Zászkalon 13, Medzihradnén 8, Nagyfaluban 1. Árva megyén kívül Morvaországban Strazniczon István gyógyszerész számos gyermekeivel, ezek közül Viktor Kőszegen, Su-

<sup>1)</sup> Árva várm. Protocol. 1756. p. 161.



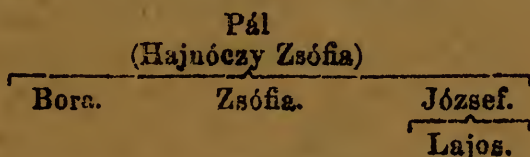
rányban János, Temes megyében a Krassói Dánielnak János fia élnek.

A család általában evang. vallású.

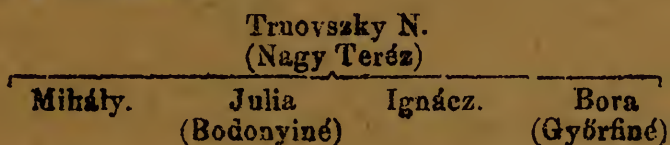
Czímerök — mint főleg a metszvény ábrázolja — a paiza kék udvarában hármás zöld domb középsőjén kökénybokor zöldel, a paiza fölötti sisak koronájából vörös ruhás magyar vitéz emelkedik ki, ki nyújtott jobb kezében kökénybokrot, a balban kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

**Troylus család.** Troylus Péter 1765-ben (47. törv. cz.) nyert m. honfiusítást.

**Trnovszky család.** (Kelemenfalvi) Túróc és Trencsin megyében honos, ez utóbbi megyében 1646. és 1666-ban Borcsiczen székelte a család. Nevét tán Trnava helységtől vette, vagy Trnovo, másképp Tarnó helységtől és iratott nevök Trenovszky, Ternovszky, sőt Tarnovszky alakban is. Nógrád megyébe egyik ága a múlt században letelepedvén, ott az 1755. évi nemesi összeírásban kelemenfalvi Tarnovszky néven találjuk Jánost, úgy Pált, Márton és Mihályt, a három utóbbi Romhány helységben; különben kiejtés szerint Trenovszkyaknak neveztetnek. Pálnak utódait mutatja a családfa:



Egyik ág a Berki pusztán lakozik, ez ágat illeti a következő nemzékrendi kimutatás is:



**Trocsányi család.** Sáros vármegye és régi családja, melynek ősi öröksége iránt határjárással együtt 1338-ban Pál országbíró intézkedett. <sup>1)</sup> 1402-ben éltek a családból Tamásnak fia András, továbbá András és Miklós fiai Tivadarnak, ismét János Lászlónak fia, és végre Márton Jánosnak fia. <sup>2)</sup>

Trocsányi László 1560-ban Sáros várm. Kohanban részbirtokot kapott kir. adományban. <sup>3)</sup>

<sup>1)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo VIII. vol. 4. p. 356—366.

<sup>2)</sup> Ugyan ott tomo X. vol. 8. p. 455.

<sup>3)</sup> Liber reg. fol. 199.

E század elején a Trocsányi család Zemplin megye nemessége sorába számíttatott, <sup>1)</sup> úgy látszik azonban, hogy kihalt.

Valószínűleg e családból eredt azon Trocsányi F e r e n c z is, ki Gömör megyei Zabar helységre női jogon többekkel 1756-ban nádori adományt vitt. *Lásd e munka X. köt. 384. lapon a jegyzetben.*

**Troll család.** Troll Mihály 1791-ben II. Leopold királytól kapott czímeres nemeslevelet. Czímere a pais kék udvarában zöld tér fölött négyszegű kövekből épült magas várfal, melyhez rézsút létra van támasztva, a fal mögül félig emelkedik ki egy pánczélos vitéz, sisakján tollakkal, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstfehér. <sup>2)</sup>

**Trombitás család.** (Máskép Prietzol) *Lásd Prietzol cs. e munka IX. köt. 532. lapján*; Trencsin megyében pedig a N o v o s z e d l y család is előfordul Trombitás néven.

**Trombitás család.** Trombitás Pál 1599-ik évben Nógrád megye jegyzőkönyvében mint Forgách Zsigmond ügyvéde említetik. Ennek leánya F r u z s i n a Battik Gergelyné volt 1626. előtt. <sup>3)</sup>

Trombitás Zsigmond élt 1626-ban. <sup>4)</sup>

A Dunántúl Trombitás M á t y á s 1652-ben Zalabéri várkapitány volt. Vas megyében élt Trombitás Mihály, kinek ivadéka így áll:

Mihály (Kán Kata)	
István 1690.	András János 1693.

A táblán álló István és János 1690-ben mesteriben fekvő jószágukat eladták s be vallották Eöry Mihálynak.

**Trozár család.** Trozár János 1720-ban octob. 8-án III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. <sup>5)</sup>

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első lábaival fehérvörös zászlót tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 118.

<sup>2)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> Szentbenedeki Convent fasc. 5. nro 48.

<sup>4)</sup> Pray Mss. tomo IV. p. 171.

<sup>5)</sup> Collect. herald. nro. 448. Adami Scuta gentil. tomo XIII.



**Trsztyánszky család.** (Nádasi) Lásd Tersztyánszky.

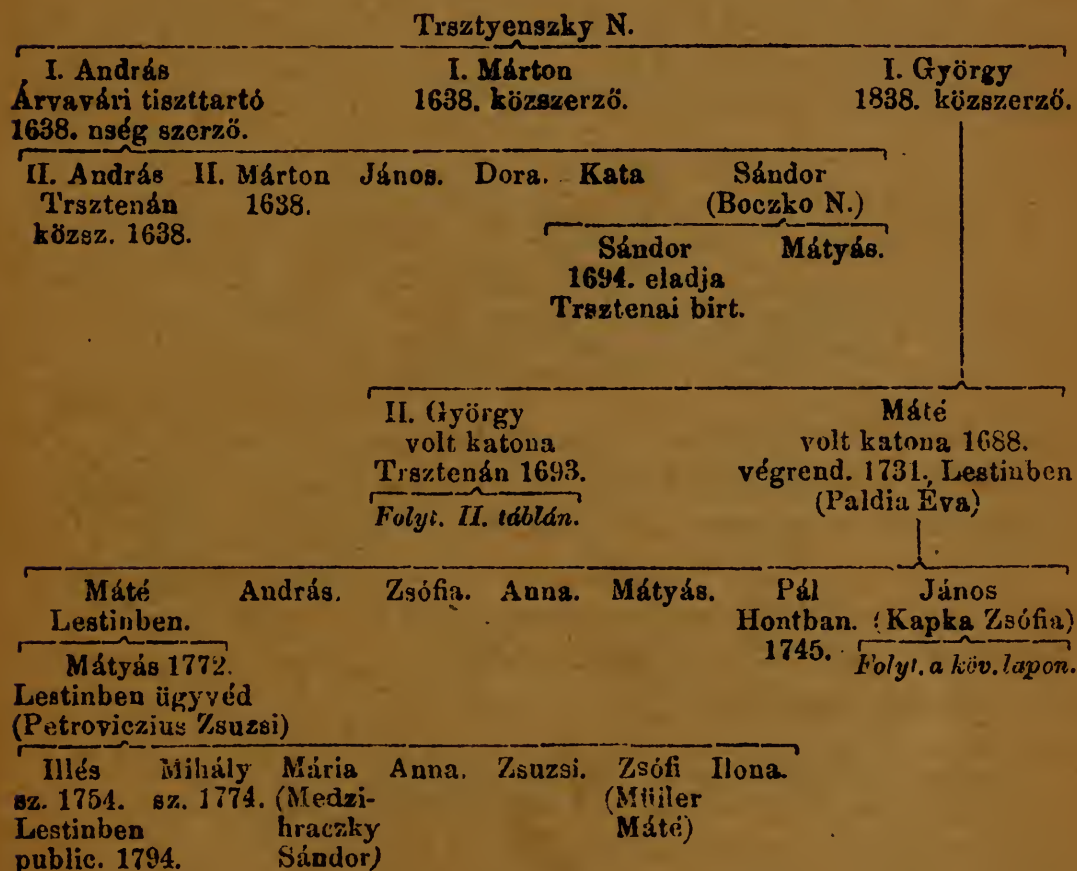
**Trsztyenszky család.** Árva vármegyei nemes család, mely nevét (s tán eredetét is) Árva megyei Trsztena helységről vette, és neve Tersztyenszky, Tresztyenszky (sőt néha zavart okozólag még Tersztyánszkynak is) iratik.

A czímeres nemes levelet Trsztyenszky András Árva vára volt tisztartója, maga és fiai II. András és II. Márton és testvére I. Márton és I. György részére gróf Illésházy István árvai főispán, Osztrosith István és Hosszútóthy László ajánlatára III. Ferdinand királytól 1638. január 15. Pozsonyban kelt levélben nyerte.

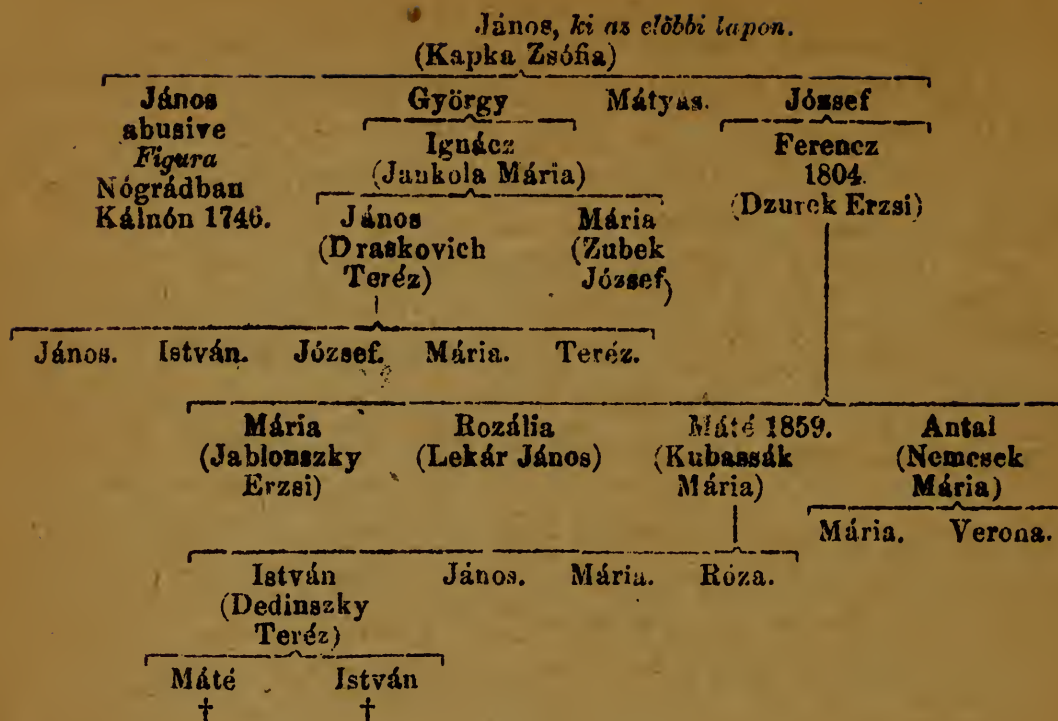
Czímere a családnak a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó grif, első jobb lábával három nyilat tartva. A paizs feletti sisak koronáján fekete sasszárny lebeg, melyen arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A családfa <sup>1)</sup> következő:

I. t á b l a.

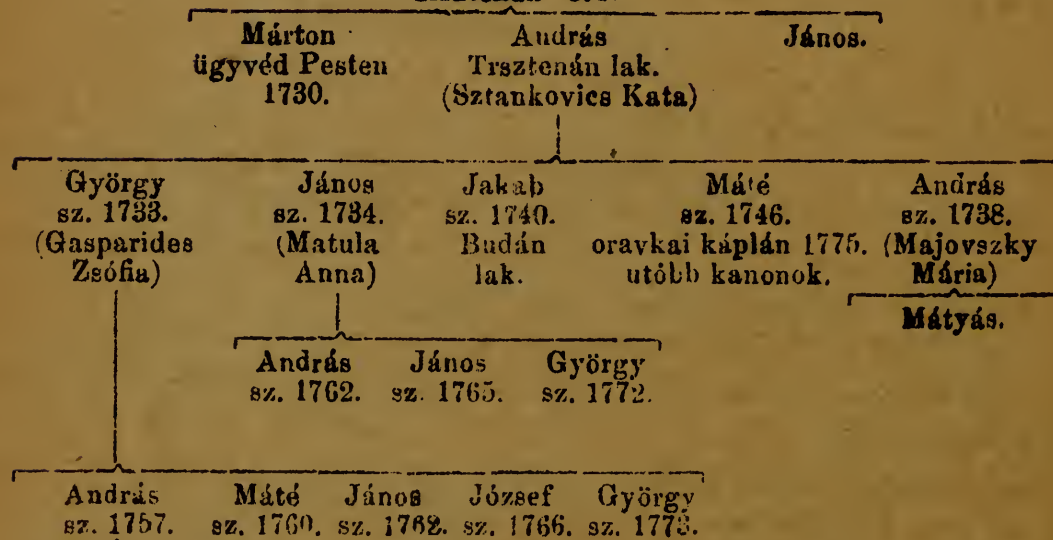


<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl.



## II. tábla.

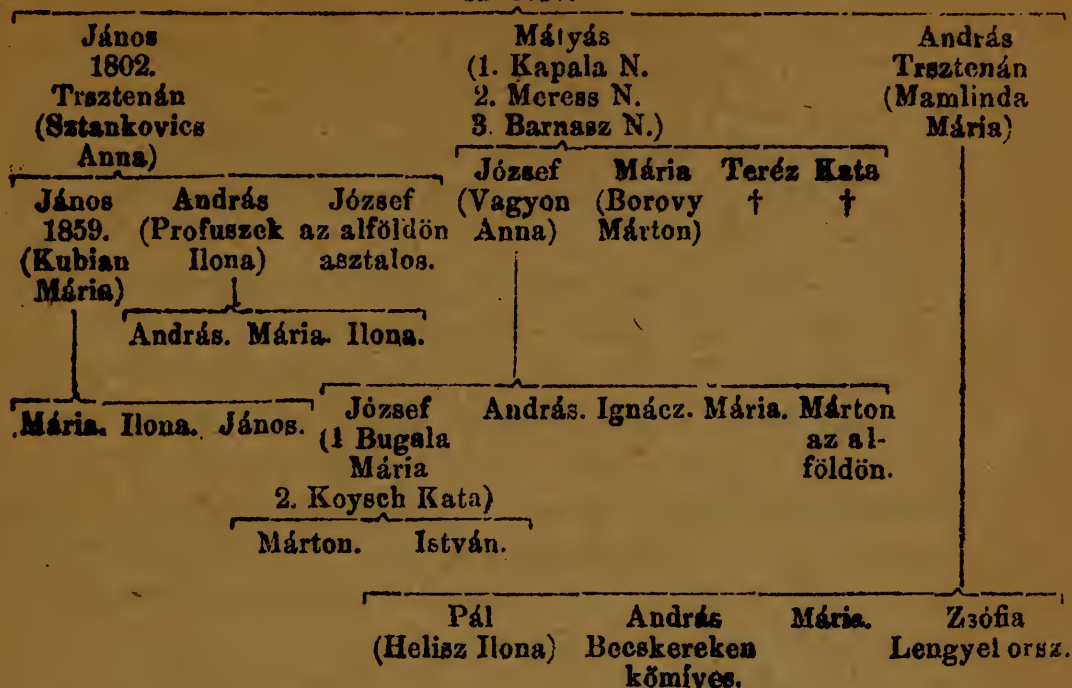
II. György, ki az I. táblán.  
volt katona  
Trsztenán 1693.



Folyt. a köv. lapon.



András, ki az előbbi lapon.  
sz. 1757.



A család táblázata szerint, — melyet teljesnek nem mondhatni — II. György ágán M á r t o n 1730-ban Pesten ügyvéd volt. M á t é 1742—72. Árva várm. tábla-birája, másik M á t é 1775-ben oravkai kath.-segéd lelkész utóbb kanonok.

Árva megye jegyzőkönyvei szerint:

1720-ban Márton, 1741-ben a Pestre telepedett János kap-  
tak nemesi bizonyáglevelet.

1745-ben ismét Pál, ki Hont megyei Árnyék-Boriban lakott,

1746-ban a Nógrád várm. Kálnó helységben lakó János vet-  
te ki nemesi bizonyítványát.

1761-ben János, fia Jánosnak, unokája Máténak, és testvérei  
György és Máté kaptak nemesi bizonyítványt.

1766-ban Mátyás fia Máténak, hirdetteté ki Árvában nemes-  
ségét, valamint végre.

1794-ben Illés hirdetteté ki nemességét.

Nógrád vármegyében ez említett Jánosnál már előbb (1708.)  
találjuk Pált „Figura“ néven Nagy-Lam helységben evang. lelkési  
pályán, utóbb 1711-ben őt már Figura másképp Trsztyenszky néven  
Sz. Péterre tették evang. papnak. <sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Hornyánszky, Beiträge zur Geschichte d. evang. Gem. 119. 120.

1735-ben Figura másképp Trszttyenszky János (tán a kálnói) volt azon megyében evang. pap. <sup>1)</sup>

Az 1755. évi Nógrád vármegyei kétségtelen nemesek sorában találjuk: Treszttyánszky (így) abusive Figura Jánost, és Györgyöt, ki Udornya helységben lakott. A Nógrád megyei ágból Figura néven élt József 1840. körül, vármegyei huszár, kinek fia József s több leánya maradt.

A család egyik ága Szabolcs megyébe is elszakadt, hol idősb Sámuel 1846-ban azon vármegye esküdtje volt.

A családnak Lestinben lakó ága evang. vallású, a Trsztenén lakók vegyesen kath. és evang. voltak, jelenleg a trsztenai ág csupán kath.

**Trumauer család.** Soprony vármegyei Ruszt sz. kir. városból ered, és 1639-ben III. Ferdinánd király által az Ochs nevű családdal egyetemben nemesítetett meg. Czímerök tulipánt tartó oroszlán. <sup>2)</sup> Ez utóbbi család utóbb nevét „Jármay“-ra változtatá.

**Trumer család.** Címere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban fehér rózsát (vagy más virágot) tartva. A paizs fölötti sisak koronáján zöld halom felett kiterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, piros csőrében olajfa galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék s vörös, balról ezüst-kék s vörös. <sup>3)</sup>

Trummer Zsigmond 1812. a Ludoviceara 100 ftot adott.

**Tuba család.** Veszprém vármegyei nemes család, melynek ősei közül volt Tuba Mihály, kit a tatai várkapitány elfogatva tartott, miért Komárom megye kívánta őt szabadon bocsáttatni 1644-ben. <sup>4)</sup>

**Tuboly család.** (Tubolyszeghi). Zala vármegyei birtokos nemes család, bir Sz.-Lászlón, Lengyelben stb.

Címere a paizs kék udvarában ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki.

Tagjai közül többen viseltek megyei hivatalt.

Mihály 1755—64. alszolgabíró, 1770-ben főszolgabíró volt.

László táblabíró, meghalt Lengyelben 1828. maj. 21-én kora 73. évében. Több gyermeke közül:

<sup>1)</sup> Hornyánszky, Beiträge zur Geschichte d. evang. Gem. 119. 120.

<sup>2)</sup> Lehoezky Stemmat. II. 411.

<sup>3)</sup> Burgstaller Collectio Insignium.

<sup>4)</sup> Fényes, Komárom várm. 64. lap.



**Mihály** 1833-ban al, 1837-ben főjegyző 1849-ig.

**Lajos** 1825-ben tisz. alügyész.

**Alajos** 1849-ben alszolgabíró volt.

**Viktor** 1861-ben másod aljegyzővé választott, 1864-ben szolgabíróvá neveztetett ki.

**Tuchinszky család.** (Tuchinai) Trencsin megye curialis nemes családja. Már a XVII. században 1659-ben Tuchinszky Bora Huszár Györgyné ellen a komáromi kereskedők indítottak pert. <sup>1)</sup>

1691-ben Tussineczky Polixena férjével Golszky Ferencz-czel I. Leopold királytól Trencsin vármegyei Melesicza helységben birtok részre kir. adományt nyert. <sup>2)</sup>

A Trencsin megyei nemesi összeírásokban találjuk 1736-ban Zsigmondot s fiát Mihályt, Ferenczet és ennek fiát Jánost, továbbá Pált a katonát, és fiát Györgyöt.

1748-ban a középjárásban lakott, János, Zsigmondnak fia, és Tuchinán Pál.

1768-ban Tuchinán lakott Zsigmond, ki 1760-ban m. kir. testőr volt, és fia Antal, azután Pál és János, végre Ferencz és három fia György, János, Pál. — Trencsin sz. kir. városban lakott János.

1803-ban Tuchinán élt Mihálynak fia József egyedül.

1837-ben ugyan ott József örököse János lakott.

A családnak egyes ágai máshová is elszármaztak, s nevök is (mint itt látjuk) némi kiejtési változást szenvedett. Nógrád megyébe származva él Ticsinszky Béla, és több gyermeke.

Lengyelországban Ticsinszky Juventinus pálos szerzetes meghalt 1731-ben.

**Tucsics család.** Tucsics Péter 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg, ily czímerrel: a paizs arany udvarában zöld téren magas vártorony áll, mely fölött fekete sas repülve, annak jobb lábából két villamsugár üt a torony tetejébe, és azt levegőbe röpíti, a sas bal lábával félholdat tart. A paizs fölötti sisak koronáján fekete sasszárny lebeg. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranyvörös. <sup>3)</sup>

**Tulok család.** Vas és Zala vármegye nemes családja. Egy pár nemzedéken át származási fája <sup>4)</sup> ez:

<sup>1)</sup> Pray Mss. tomo IV.

<sup>2)</sup> Liber regius folio 251.

<sup>3)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>4)</sup> Geneal. auth. II.

Tulok Péter (Akács Klára)					
Judit (Fényesné)	Róza (Bédy Boldizs.)	Pál.	Mária (Tóth N.)	István †	János (Megyesi N.) Antal.

Teljesebb nemzékrendjét nem ismerjük. Az újabb időkben Tulok Zsigmond 1849-ben Vas vármegye Esküdtje volt.

**Tumler család.** 1791-ben nemesítetett meg. A nemes levelet azon évben Tumler Henrik kapta következő címerrel: a paizs négy felé oszlik, 1. és 4-ik osztály harántosan ezüstvörös udvarra oszlik, az előtérben egy fejű sas kiterjesztett szárnyakkal az udvarok színeivel ellenkezőleg színezve, a 2. és 3-ik kék udvarban magas sziklás hegyen két vörös toronynyal ellátott várkastély magaslik, melyre a sziklán út vezet, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; a paizs közepén harántosan fehér folyam hullámszik át. A paizs fölötti sisak koronáján kék mezű kar könyököl kivont kardot tartva, két felől két kiterjesztett sasszárnay között, melyek közül a jobb oldali félig ezüst félig vörös, a másik félig kék, félig arany, Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról aranykék. <sup>1)</sup>

**Tunyogi család.** (Tunyogi) Szatmár vármegye régi családja, mely azon megyei Tunyogh helységről mint birtokáról vette nevét.

Már 1335-ben Tunyoghy Gergelynek fia Mihály Tunyog helység fele részét Csáholy János mester közel rokonának bevalotta. <sup>2)</sup>

1517. körül élt Imre, kinek neje Csáholyi Kata volt és 1590-ben másik Imre, ki a azaniszlófi Báthori családból Báthori Magdolnát birta feleségül. <sup>3)</sup>

1725-ben Géressy János és felesége Tunyoghy Erzsébet egész Tunyog helységre nádori adományt vittek, valószínűleg ebben az Erzsébetben kihalt a család. <sup>4)</sup>

Tan e családból eredt azon Tunyogi Sámuel cs. ezredes is, ki 1689-ben a váradi ostromban sebet kapván, annak következtében július 3-án meghalt. <sup>5)</sup> Jegyese Meráról Toldy Erzsé volt.

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomn XIII.

<sup>2)</sup> Szirmay Szatmár vármegye leir. II. 119.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 77. és 112. lap.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 120.

<sup>5)</sup> Lásd „Szép Ének“ című Lőcsén 1689. nyomt. búcsúztatóját versekben.



**Tunyogi család.** (Csapói) Közép-Szolnok megyei család, tán őseinek egyike azon Tunyogi Gergely, ki a XVII. század első felében Mihály vajdát levágta. <sup>1)</sup>

E század elején (1815.) csapói Tunyogi György Közép-Szolnok főszolgabírája, László adórovó biztosa volt.

E családból volt Tunyogi Csapó József kolosvári ref. tanár, 1832. óta m. akadémiai tag. Meghalt 1852-ben. <sup>2)</sup>

Tán szintén e család ivadéka, ha bár zilahi előnévvel élnek is, Sámuel 1843-ban Közép-Szolnok várm. árvaszéki ülnöke. Sándor Krasznában récei birtokos, kinek neje Tarpai Polixena Közép-Szolnok megyében macsolyai és ökörítői birtokos. László, kinek neje Jakab Zsuzsa Krasznában paliczikai birtokos.

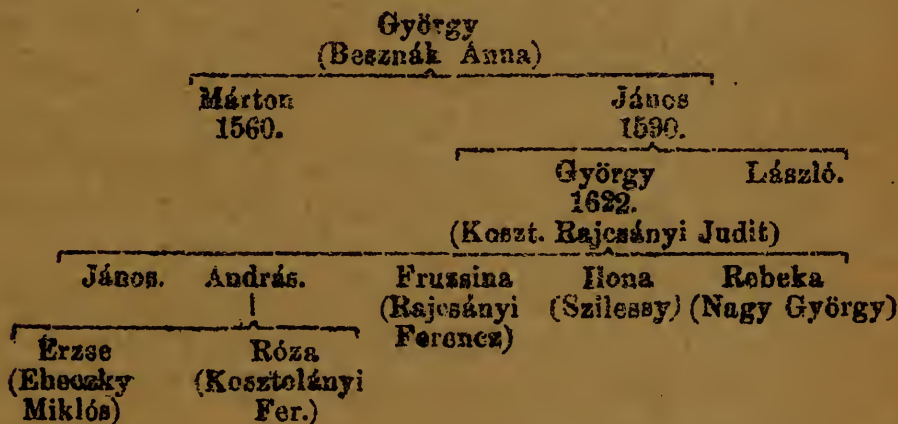
**Turányi család.** Szabolcs megye nemessége sorában találjuk.

Turányi Márton 1754-ben pozsonyi kanonokból lett esztergami kanonok. Meghalt 1773-ban. Czimere a paizs kék udvarában fiai melle vérével tápláló pellikán, a paizs fölötti sisak koronáján könyöklő kar, kivont kardot villogtat.

**Turcsányi család.** (Turcsányi) Régi nemes család — mely mint már e munka II. 208. lapján említve volt — a Divék nemzetségből <sup>3)</sup> a Bossányi stb. családdal közös törzsből eredt.

A család származását nem tudva, csak egyes ágak töredék nemzékrendjeit ösmertethetjük.

Ilyen <sup>4)</sup> a következő:



<sup>1)</sup> Bőjthi Gáspár Engleinél 321.

<sup>2)</sup> Fölötte emlékbaszédet Szilágyi Ferencz mond.

<sup>3)</sup> Lásd erről okl. Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. p. 135. 183. és tomo X. vol. 2. p. 765.

<sup>4)</sup> Rajcsányi Deduct. geneal. I. 87. 129.

E családból voltak: János, ki 1619-ben Hont megyében Szúdaráson 4 telkét elzálogította Pest vármegyei Györgynek. <sup>1)</sup>

György, a ki a múlt században élt, és következő családot alapított:

György (Csery Mária özv. 1759. 1770.)			
László	Imre.	Sándor	György.
előbb gr. Károlyi utóbb a beszt. püsp. inspektora 1761. (1. Novotha Jozéfa 2. Majthényi N.)		(Hunyady Krisztina)	
		Ferencz.	Anna-Mária szül. 1760. april. 8.
György szül. 1761. N.-Surányban † 1856. kora 84. Szentkeresztben.	Roza-Anna (Lipthayné)		Nagy-Surányban.

József (szül. Rajeczen 1769. dec. 24.) a Dunán inneni kerület elnöke, szintén e családból eredezteté magát.

Czímerök a Divék-nembeli származattokéval közös, t. i. a paizs kék udvarában fa alatt medve, fölül a sisak koronájából szintén medve emelkedik ki.

**Turcsányi család.** Nemes levelét a XVII. században kapta Turcsányi Illés és általa neje Kriston Zsófia, fiai János, András, Márton és Mátyás, és testvérei János és György, következő címerrel: a paizs kék udvarában zöld téren fehér pellikán fiait melle vérével táplálja, és a paizs fölötti sisak koronájából egyszerű emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Turcsányi család.** Trencsin vármegyei nemes család. Törzse Turcsányi Miklós, ki János, András és Mátyás testvéreivel III. Ferdinánd király által nemesítetett meg Pozsonyban 1649. május 19-én címerezes levélben, mely Trencsin megyében azon évben (feria 2-da post fest. decollationis b. Joannis) hirdettetett ki.

A nemességszerző Miklós beiratképen a Balassa családtól Plevnik helységben soltész birtokot kapott, melyre fiai Turcsányi I. Ádám és István 1680. május 20-án gr. Balassa Bálinttól új megerősítést nyertek, s mely oklevél alapján

1736-ban a család kimutatván a nemesség szerzőktől származását, nemességét Trencsin megye előtt igazolta, névszerint nevezett I. Ádámnak fiai II. ifj. Ádám és István, továbbá Ferencz, III. Ádám, János és András testvérek (tán János közössi-

<sup>1)</sup> Az eredetiből.



zönek fiai) és végre György, János és András testvérek (tán András közösszerzőnek fiai)

A Trencsin megyei nemesi összeírások <sup>1)</sup> szerint:

1748-ban Plevniken laktak idősb és ifj. Ádám, László, Ferencz, György és János és Andrásnak fiai.

1768-ban Plevniken lakott Imre s négy fia: András, János, István és Pál; — továbbá Ferencz, és két fia György és Imre; és ez utóbbinak fia András; — továbbá id. András és három fia: János, András és Mihály; — továbbá Miklós és István; továbbá János és fiai: János és Miklós; — ismét másik János és fia György, ismét másik Miklós és fiai József és János, végre harmadik János s fiai György, János és Miklós.

1803-ban Plevniken már 34, 1837-ben 37 férfi tagra szaporodott a család.

A család tagjai közül Imre 1817. april. 22-én vett ki Trencsin megyétől nemesi bizonyítványt.

E család tagja lehetett azon T. Imre is, ki 1766—1787-ben az árvai urodalom Praefectusa volt, és az oda való jobbágyságra a százados régi szerződések ellenére az urbért rá erőszakolván, zendülésre, kirbiztosi kiküldetésre és katonai karhatalom használatára szolgálatot okot, és nevét bal emlékezetűvé tette.

E család ivadéka lehetett azon János, ki Wittebergában tanult 1740-ben, s hazatérvén, győri tanár lett. <sup>2)</sup>

És T. János, ki 1793. dec. 16-án született, és mint győri evang. iskol. igazgató halt meg 1860. jan. 17-én kora 67. évében.

**Turkovics család.** Turkovics Imre 1790-ben II. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet.

Czímere következő; a paizs harántosan kék pólya által, melyen három arany csillag ragyog, kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban arany oroslán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva, az alsó ezüst udvarban zöld halmon kékruhás kar könyököl, irótollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján arany búbos fehér galamb áll, csőrében olajfa galyat tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. <sup>3)</sup>

**Turkovics család.** (Máskép Tsepregi) E néven Mihály Ma-

<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>2)</sup> Bartholomaeides, Memoriam Ungarorum 121.

<sup>3)</sup> Adami, Scuta gentil. tomo XIII.

gyar országból Apaffy korában Erdélybe szakadt, és ott 1648—1663. között egy pár munkát magyarra fordított, fia Mihály kolosvári tanár volt, ennek fia Ferencz ugyan az volt 1725—35. év között.<sup>1)</sup>

**Turnfeld család.** 1761. sept. 7-én a szebeni ország-gyűlésen nyerte Erdély-országi honfiusítását.

**Turóczy család.** (A. Kereskényi) Nyitra megyei család, János 1792-ben azon megye főügyésze, József ott 1821-ben másod alispán.

Trencsinben is laktak tagjai, kik közül Ferencz török fog-ságba esvén, 1647-ben kiszabadítását Trencsin megye is előmozdítani igyekezett. — 1755—1761-ben Trencsin megyében laktak: Simon, János és András. Utóbb ott nyomaik nincsenek.

**Turzó család.** (Nosziczi) Trencsin vármegye régiebb nemes családainak egyike. Azon megyében Puchó mváros fölött a Vág bal-partján fekszik a család ősi fészke Noszicz helysége, hol a családnak a megnemesítés előtt elmaradt ivadéka máig is él Turza néven. Innen a család egyik ága kiemelkedvén, Trencsin sz. kir. városába telepedett, hol a városi polgárok sorában találjuk már a XVI. század végén (1598) Miklóst. Ennek legidősb fia nosziczi Turzó<sup>2)</sup> János már 1587-ben Trencsin sz. kir. város bírása volt, és már mint nemes rendű anyától született (agilis) Rudolf király által a pozsonyi királyi várban 1587. dec. 2-án kelt czimeres levélben György, Gábor, Anna, Kata és Osanna testvéreivel, és maradékaikkal együtt nemességre emeltetett, mely nemes levél 1588. (feria 2-da prox. post fest. conceptionis B. M. V.) Trencsin megye törvényszékén kihirdettetett.

Ugy kell lenni, hogy a család megnemesített elődöei birtak valamely felszabadított birtokrészt az említett Noszicz helységben, mely onnan elszakadások által más kezekre ment; egyebiránt előnevüket nem csak ez okból, de mint eredetők helyéről is kapták a nevezett Nosziczről, mely előnévre akkoron megkülönböztetés végett annál is

<sup>1)</sup> Benkő Transylvania gen,

<sup>2)</sup> A családnév így van írva az 1587. évi nemes levélben; és ennél fogva ámbár azóta máig nemcsak mások által, és nyilvános oklevelekben, de a család egyes tagjai által is a családnéve gyakran Thurzó alakban is íratott, ama e részben irányt adó nemeslevél alapján a család neve — mint ezt a család egyik érdemes tagja Turzó Lajos is kifejté, — legilletékesebben Turzónak irandó. A család előnevét is gyakran rozszúl. noszticzi alakban találhatni írva és nyomtatva, főleg a távolabb (Biharba) szakadt ágaknál, holott az illető helység neve Noszicz.



inkább lehetett szükség, mivel akkor és azon megyében is virágzott a más eredetű Thurzó család, mellyel hogy még is történt tollhibából hivatalos íratban is e családnak összetévesztése, <sup>1)</sup> alább említendjük.

A nemesség szerző Turzó János 1589-ben mint Trencsin sz. k. város bírása, a következő 1590. 92. és 1593. években mint esküdt (juratus civis) fordul elő, 1598-ban pedig már csak özvegye Duchon Borbála említetik. Ugyan ez évben testvérét vagy fiát nemes Turzó Györgyöt találjuk megnevezve, midőn maga részére általában ügyvédet vallott.

Györgynek fiai voltak László és István 1647-ben, kik már Trencsinből Hlozsa helységbe telepedtek, és ott birtokaik voltak. És ezen túl e helység, mely a Vágh folyam regényes völgyében közvetlen Bellus m. város alatt fekszik, lett a család fő fészke. 1685-ben Trencsin megye előtt nevezett Turzó

id. István panaszt emelt testvére László ellen, hogy ez őt erőszakos hatalmaskodással Hlozsán saját lakhelyén megtámadta. <sup>2)</sup>

A most nevezett két egy testvérrel egykorú volt Turzó Miklós, szintén Hlozsán, kitől a családfa némely ágakra nézve teljesen máig lehozható.



<sup>1)</sup> Trencsin város jegyzőkönyveiben általában a család neve Thurzó, Turzó, sőt Turza alakban felváltva fordul elő.

<sup>2)</sup> Trencsin vármegyének 1617—1690. jegyzőkönyve 700. lapon, hol a vád emelő tévedésből a feleket bethlenfalvi Turzó-knak írta, a mi elnézésből és tévedésből annál könnyebben megtörténhetett, mivel a bethlenfalvi Thurzók még Trencsin megyében friss emlékezetben éltek.

Mielőtt ezen Miklósról és ivadékáról többet mondanánk, lássuk a családfát; <sup>1)</sup> a mennyire azt biztosan és hitelesen szerkeszteni lehetett:

## I. t á b l a.

Miklós Trencsin sz. k. város polgár.					
János <i>agilis</i> 1587. ns.	György 1587.	Gábor 1587.	Anna 1587.	Kata 1587.	Osanna 1587.
Trencsini bíró (Duchon Bora özv. 1598.)					
György					
László 1647.	István 1647.				

## II. t á b l a.

Miklós lak. Hlozsán (Michalecz Kara)			
II. János szül. 1678. ev. lelkész. (Eustachius Judít)	N.		
	László 1741.	Mihály 1741.	Ifj. János 1741.
	Mihály István György Hlozsán 1768.		
III. János 1741. Szakolczán lak.	Imre †	Judit (Gunda Mátyás)	II. István Trencsinben † 1783.
IV. János Szakolczán ügyvéd † 1784. sept. 15. (Langhoffer Kata † 1785.)	N. nyug. hadn.	(1. Csernák Kata † 1772. 2. Sámbockréty Anna) Folyt. III. táblán.	
VII. János Szakolczán † 1784. máj. 6. sz. 1761. † 1809.	Sámuel Szakolczán sz. 1765. † 1809.	Mihály sz. 1765. jul. 19.	
(Schöpflin Margit)			
VIII. János (Géring Erzse)	II. Pál sz. 1778. † 1820. városi ügyvéd (Smiriczky Viktoria)	Kata sz. 1780. † 1783.	Mihály sz. 1782. † 1783.
	Rezső szül. 1816. nov. 11.		
János sz. 1812. sept. 24.	Karolin sz. 1816. máj. 2.	Anna-Mária sz. 1817. † 1819.	

<sup>1)</sup> Családi közlés szerint.



## III. tábla.

II. István, *ki a II. táblán.*  
Trencsinben 1741.  
meghalt 1783.  
(1. Csernák Kata † 1771.  
2. Sambokréty Anna)

I. Mátyás † 1827. senator (Nagy Kata † 1827.)	III. István 1768. † sz. 1768. ur. ügyv. él. Trencsinben 1859. (Tomesányi Polexina)	I. József † 1823. Stauff Zsuzsi † 1825.) <i>Folyt. IV. táblán.</i>	I. Mihály † 1793. (Faust Erzse † 1808.)	I. Pál 2-t. Sámuel Trencsinb. Trencsinb. (Biely (Chlivényi tanácsnok Mihály) Teréz) † 1803.	Zsuzsa
Anna	János	Lidia	Károly.		
			Flóris	Teréz	Kata
			† 1791.	† 1792.	Mosonyban (Milkovicsné)
Sándor.	Nándor (Tomcsányi Berta) N. (fiú)	Gusztáv tisztartó Nyizsnán (Malatinszky Karolina)			
Károly katona †	István † sz. 1808. † 1862. Trencsini főügyész 1861. (Fleischer Emilia † 1863.)	Mihály	Zsuzsa (Gávorné Brezován)	Teréz †	Fáni †
					György Dubniczán lelkész 1861.

Geiza †	Zsófi (Oszvald János)	Hermína.	Miklós Pozsonyban.	Arnold †	Kálmán.	Berczi.
------------	--------------------------	----------	-----------------------	-------------	---------	---------

## IV. tábla.

I. József, *ki a III. táblán.*  
Trencsinben † 1823.  
(Stauff Zsuzsi)

József kasznár † 1860. (Buday Kata)	Dániel tisztartó egyh. felügy. (Gavora Mária)	Károly kasznár (Rajmannus Mária)	Mihály.	István.	Lajos sz. 1797. † 1803.	János sz. 1800. †
		Fáni.	Augusztá (Maczkó József)			
	Zsigmond †	Antonia (Zimmerman Rajmund Puchón)	Mária (Liska Samu)	István †	Berta.	Janka (Szvaty Ágost tisztartó Réden)
						Vilma. Gizella. Anna. Mihály. Dániel.
Gábor Beszter- czén.	Lajos Trencsin- ben 1859.	Anna (Krisán János szülői lelkész)	Karolina (Hausman Eduard)	Mária †	József él.	Gedeon †
						Ernesztina él.

Mint szakadt a családnak nemességre emelt ága Hlozsára, nem tudjuk, csak gyanítani lehet, hogy az az I. táblán álló László és István volt. Ez utóbbinak lehetett fia, (mert eddig bizonyosan kitudni nem lehetett) azon Miklós, kit már határozottan Hlozsán lakozónak találunk, és kitől a hlozsai ág származott. Nevezetesen Michalecz Katától ott született 1678. nov. 6-án fia :

II. János, ki főleg a theologiai tudományokra adván magát, 1705-ben Wittebergában tanult. <sup>1)</sup> Ez időben egyik tanuló társa és barátja Wisnyovszky Mátyás lipthói fi nevenapjára derék latin verseket nyomtatott 1707-ben. <sup>2)</sup> Haza térvén Turzó János, Neczpálon lett evang. lelkész, utóbb pedig Trencsinben tanító, mely állomásán 1725-ben adott ki egy kis nyelvtani latin munkát, <sup>3)</sup> 1729-ben Donatum quadrilingve, és 1730-ban Trencsin megye geographiai leírását. <sup>4)</sup> Még 1710. febr. 16-án vévén nőül Zsolnáról Eustachius Juditot, attól egy leánya Judit, és három fia maradt, ugymint Imre, ki 1725-ben már atyja alatt tanult, és élt meg 1742-ben is, de mag nélkül elhalt, és III. János és II. István, kiknek részére még atyjok nevezett nosziczi T. II. János Trencsin megyétől 1742. januar 31-én nemesi bizonyítványt vett ki, előadván többi közt, hogy az ő atyja Miklós a Hlozsán lakozó volt, és hogy családja már 1642-ben is kapott nemesi bizonyítványt, és rokonai a Hlozsán akkor lakó Turzó családbeliek is elismerék vérségét. — Nevezett fiai egyikétől III. Jánostól a Turzó-k szakolczai, II. Istvántól a trencséni ág vette származását. Lássuk előbb III. János ivadékát.

III. János Szakolczára költözött, ott két fia maradt, az egyik nyugalmazott hadnagy volt, a másik maga lőtte meg magát. Ezek

<sup>1)</sup> Bartholomaeides, Memoria Ungarorum 202.

<sup>2)</sup> Címe a verseknek ez : „D. O. M. J. Rosa salutaris super die nominali perquam Eximii, Clarissimi et Nobilissimi ac Literarum peritia ornatissimi Juvenis Domini Joannis Thurzo, Hloza Trenchiniensis Hungari, S. S. Theol. et Philos. Cultoris solertissimi, atque Civis optimi, Amici integerrimi, nec non Commilitonis longe aestimatissimi : grati animi Testimonij et Recordationis perpetuae ergo dicta Anno quo totVs OrbIs arDet beLLo et paCeM Integre optat. (1707.) a Matthia Wissnowsky Lyptoviensi Hungaro, jam tum in Patriam revocato, atque remeante S. S. Theol. et Phil. Studioso, atque S. Ordinis Candidato.”

<sup>3)</sup> Címe ez : Regulae de formatione verborum puta praeteritorum et supinorum, quas etc. . . in usum juventutis Scholasticae locupletavit Johannes Thurzo Ludi Trenchin. evang. Rect. Nyomt. Puchón 1725. 12-r.

<sup>4)</sup> Ez utóbbi tán csak kéziratban maradt? Legalább előttem ismeretlen.



egyike volt IV. János ügyvéd Szakolczán, hol 1784. sept. 15-én halt meg. Nejétől Langhoffer Katától († 1785. aug. 22-én) három fia maradt: 1-ső VII. János vaskereskedő ugyanott, meghalt 1784. maj. 6-án -- 2-ik Sámuel szül. ott 1761. jan. 29. meghalt 1800. jan. 21-én és 3-ik Mihály szül. 1765. jul. 19-én.

Felebb említett VII. János nőül vette Badeni nagy hzgségből származott Schöpffin Margitot, (ki utóbb Mitták Mihályhoz ment férjhez, és 1845. mart. 11-én halt meg) ettől származott a táblán álló négy gyermeke, s azok ivadéka Fiai közül Pál Szakolczán ügyvéd volt (sz. 1778. oct. 6. † 1820. jun. 21-én) nőül vette Smiriczky Viktoriát 1816. jun. 7-én.

A trencsini ág váltörzse II. István volt, Trencsinben posztó kereskedést üzött. Meghalt 1783-ban jun. 15-én. Első neje Csernák Kata 1772-ben elhalván, másodsor nőül vette Sámbokréty Annát, ez első-től III. István, I. Mátyás, I. József, I. Mihály, I. Pál fiai, a másodiktól Sámuel városi tőnacsnok († 1803) és leánya Zsuzsa Biely Mihályné születtek.

I. Mátyásnak, ki Trencsin városánál senator volt, gyermekei közül János uradalmi, s evang. egyházi felügyelő, él, kinek gyermekei a táblán láthatók.

I. József posztó és bor-kereskedést üzött, számos maradéka a táblán látható, közülök többen a gazdasági pályán tisztartó és kasznári állomáson élnek

I. Mihály Pozsonyban, mint irnok halt meg 1793-ban. Nejétől három leánya közül egyetlen Karolina (v. Kata) Mosonyban Milkovics sőtőnél van férjűel.

II. Pál Trencsinben sőtő volt, nejétől ns. chlivényi Chlivényi Teréztől a táblán látható több gyermeke maradt, ezek egyike György lelkész Dubniczán, a másik Mihály (szül. 1808. oct.) hites ügyvéd, a család egyik legérdemesebb tagja, 1861-ben Trencsin megye fő-ügyésze volt. Meghalt 1862. jan. 1-én. Nejétől Fleischer Francziskától a táblán látható több fia maradt.

A főlebbi családfán nincs a Turzó család öszves ivadéka, miután csupán Trencsin megyében Hlozsán és Trencsin városában számos ágazatokban él, melyeknek nemzék rendi kimutatását nem birjuk, mi előtt azonban ezekről a nemesi öszzeírások alapján emlékeznénk, lásuk a család azon egyes ágait, melyek Trencsin megyéből kiköltözve, fen maradtak, és némely ágban máig virágzanak.

A XVIII. század elején s tán még előbb Hlozsáról elköltözött

János előbb Prileszre, utóbb Ungvárra, ennek három fia közül András Ungvárott maradt, másik fia Kassára, a harmadik Baranecz helységbe települt. Tán Jánosnak testvére volt azon, Panicska mellék-névvel nevezett György, kinek fia János 1676-ban Hlozsán született, innen Kassára telepedett, ott bíró volt és harminczados. Ennek fia szintén János alapította a bihari ágat.

Ezen utóbb nevezett János előbb a Tiszántúli kerül. táblánál kiadó s ügyvéd, majd a Hajdú városok ügyvéde lett, 1757-ben Bihar megye főjegyzőjévé neveztetett, 1762-ben pedig alispánná választatott, és az volt haláláig 1765-ig. <sup>1)</sup> Trencsin mégyétől 1761. júl. 30-án vette ki nemesi bizonyítványát. Nejével Kállay Ágnessel, ki utóbb Súghó Györgyhez ment nőül, következő családfát alkotott, melyet azonban legutóbbi nemzedékeiben nem ismerünk.

I. János Kassán.					
II. János Bihari jegyző s alispán † 1765 (Kállay Ágnes)					
I. György volt k. testőr Bihari főszbiró 1806. (járd. Kovács Anna)					
III. János másod alispán 1848. † 1864.	Dávid 1825—32. esküdt.	II. György.	József. Ignác alszbiró 1841—45.	Priska. Eleonora.	Mónika Mária. Ágnes.

Ezen bihari ágból említett II. Jánosnak fia I. György előbb 1760. körül írnok a Tisz. túli ker. táblán, majd gardista, azután tábla-bíró, végre e század elején (1806) Bihar várm. fő szolgabirája volt. Nejétől járdánházi Kovács Annától gyermekei közül:

III. János 1825. aug. 8-ban lett alszolgabíró, 1832—1837-ig fő szbiró, ismét 1841-től főszolgabíró, megválasztva 1845-ben is. 1848-ban m. alispán volt Bihar megyénél; meghalt 1864. aug. 15-én kora 68. évében.

Testvérei: Dávid 1825—1832-ben rendszerinti esküdt; — Ignác 1841—45-ig alszolgabíró volt szintén Bihar megyénél.

Ezek utódai közül Miklós 1841-től esküdt. 1845. jun. 16-óta alszolgabíráskodást viselt.

<sup>1)</sup> B. Vay László, Német hivatás 849—858.



Ir éne Fényes Menyhértne meghalt B. Ujfaluban 1862. aug. 19-én. Trencsin megyében a nemesi összeírások <sup>1)</sup> szerint 1748-ban Hlozsán találjuk: Mihályt, id. Jánost, Pált, Ádámot, Andrást, ifj. Jánost, Mártont, és Istvánt; ez utóbbi Istvánnak fiai András és János, a család elszaporodása folytán már ekkor a Hlozsán lakóknak oly megkülönböztető melléknevek is adattak, melyek később egyedül is használtatva, majd nem a család valódi nevét is feledésbe meríték: ilyen nevek: Zborán, Remenár, Adamek, Martinek, Sevech, és utóbb ezekhez még újabb nevek is járultak. 1748-ban Trencsin városában egyedül János íratott össze.

Az 1768. évi nemesi összeírás szerint Belluson lakott János és fia János, továbbá István, — Hlozsán éltek Mihály, és három fia Mihály, István, György, továbbá idősb István és három fia János, István és András, azután idősb János és ennek is három fia: András, György és Mihály, majd idősb András és két fia András és Ádám, végre Pál egyedül. Trencsin városában laktak: János és István és ez utóbbinak fiai István, Mátyás és József.

1803-ban Hlozsán már 25 férfi tagja élt a családnak, kik közül Ádám Podhorie helységbe telepedett, Trencsin városában laktak Istvánnak örökösei: Mátyás fiával Jánossal, József három fiával u. m. Józseffel, Lajossal és Dániellel; Pál szintén három fiával: Károly, István, és Mihály nevűekkel; és Sámuel egyedül.

1837-ben már Hlozsán 23 családapa élt, és nagykorú fiaikkal öszvesen 41-re ment a család fitagjainak száma; ezekből András Kő Porubára szakadt, József Szkala-Ujfaluba települt, János katona volt, ötnek holléte nem tudatott. Trencsin sz. kir. városban ekkor éltek István utódai u. m. 1. János és három fia Sándor, Ferdinánd és Gusztáv; 2. József fiával Lajossal, 3. Dániel 4. Károly, 5. Mihály, 6. György, 7. Sámuel. Ezek közül 1861-ben János és Dániel egyházi felügyelők és gondnokok, Mihály Trencsin megye főügyésze, György Dubniczán lelkész, Lajos Besztercebányai ker. jegyző.

E nemesi lajstromból kitűnik, hogy a család első ősi fészkében Nosziczon a megnemesült ágból már senki sem lakott; hanem a család fő székhelye Hlozsa volt, és utánna Trencsin sz. kir. városa. A hlozsaiak nagyobbára katolikusok, és általában földmiveléssel foglalko-

<sup>1)</sup> Kivonva Szontagh Dániel által is.

zók, nevöket is némi különböztetéssel Turzá-nak írják, vagy mondják, ellenben a Trencsényi ág protestáns.

A család czímere — mint föl ebb a metzvény ábrázolja — a paizs kék udvarában alúl bárántosan felváltva két vörös pólya látszik, ezek felett három zöld halmon, két kinyilt piros rózsza között felemelt szárnyakkal fehér pellikán áll, lehorgasztott csőrével melle vérét nyitva föl. A paizs fölötti sisak koronáján, szintén olyan pellikán látható Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Tussa család.** Ugocsa vármegyében egyike azon családoknak, melyek 1750-ben Péterfalvára nádori-újadományt kaptak, és hol e század elején közölök István, László és Zsigmond a közbirtokosok között említetnek. 1723-ban közölök Tussa János Ugocsa vármegye rendsz. Esküdtjének választatott. <sup>1)</sup>

**Tussay család.** (Tussai és Tussa-Ujfalusi) Zemplin vármegye régi nemős családja, birtokában a nevet adó Tussa helységnek, melyet ősei V. István királytól 1264-ben adományban kaptak. <sup>2)</sup>

A család történetéből csak keveset mondhatunk. 1526-ban Tussay Márton választatott Zemplin megye egyik tábla birájává. <sup>3)</sup> 1582-ben Tussay János t szép neje miatt megölte Drugeth György, <sup>4)</sup> miért vád alá vonatott.

1599-ben Tussay Miklós nejével Vay Katával Kucsin birtok része iránt szerződésre lép. <sup>5)</sup>

1647-ben Tussay Jakab nevezett megye táblabirájává, 1655-ben orsz. gyűl. követévé, 1656-ban alispánjává választatott. <sup>6)</sup>

1685-ben Ugyan ott Tussay Márton szolgabíró lett. <sup>7)</sup>

1690-ben Tussay János neje nagy mihályi Pongrácz Éva.

Másik Tussay Jánosnak nejétől Nikhazy Krisztinától gyermekei: Márton és Krisztina Szemere Lászlóné.

Tussay György élt a múlt század első felében, nejétől Ráday Ilonától leánya: Eszter Isaák Istvánné, Anna Fáy Istvánné és Ilona Fáy Sámuelné maradtak.

A Tussay család Erdélyben Doboka megyében is birtokosnak

<sup>1)</sup> Szirmay C. Ugocsa pag. 60. 125. és 129.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 272.

<sup>3)</sup> Jászay, A Magyar nemzet stb. 254.

<sup>4)</sup> Szirmay id. h. 90. not. hist.

<sup>5)</sup> Leleszi Convent.

<sup>6)</sup> Szirmay id. h. not. hist. 179. 184. 185.

<sup>7)</sup> Ugyan ott 265. lap.



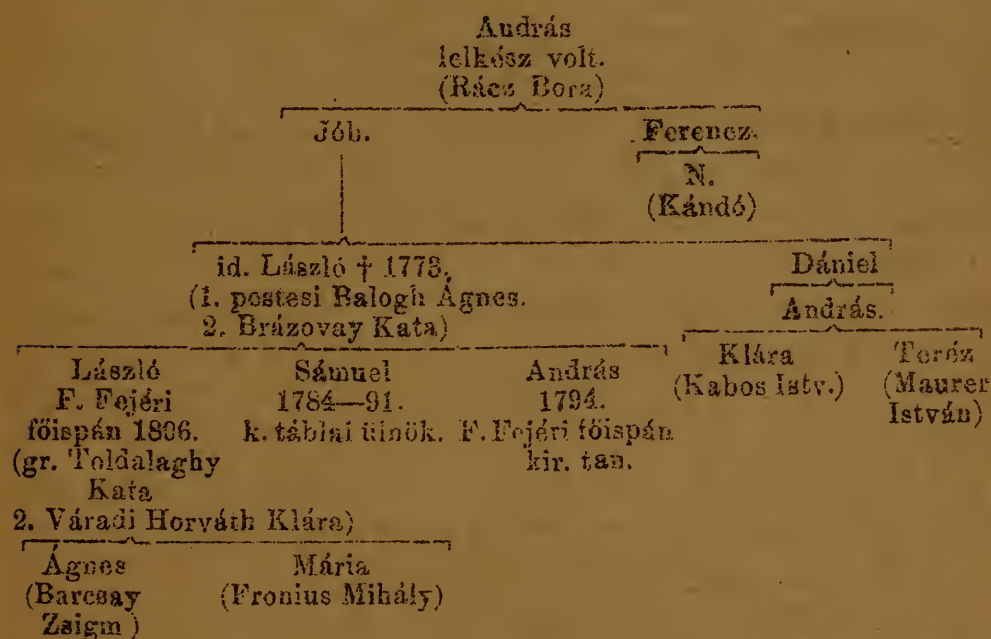
íratik. <sup>1)</sup> Ez ágból István 1815-ben Doboka várm. al-szolgabírája volt. Czimere öt gúlaalakba állított kockán emelkedő grif kivont kardot tartva.

**Tüköry család.** (Algyesti) A legujabb korban nemesített család, mely Arad megyei Algyest helységét kir. adományban nyerte. <sup>2)</sup>

**Türey család.** Doboka megyében kidei birtokosnak íratik.

**Türy család.** (Sarkadi) Úgy látszik, Magyarországból szakadt Erdélybe, hol Tűr nevű helységben már a XVII. században birtokos volt, de 1698-ban már Türi Türy László defectusán a türi nemes telket Apaffytól Keszey János kapta. <sup>3)</sup>

A család fáját következőleg szerkesztik: <sup>4)</sup>



Idősb László 1773-ban Vesződön és Benedeken A. Fejérben nevezetes birtokot szerzett. Fia

László 1771-ben már hivatalnok a kir. táblán, 1785-ban kormányzéki titkár, 1790—94. ítélő mester, 1806. főispáni helyettes 1809-ben F. Fejérben főispán, és udvari tanácsos. Leányaiban kihalt

Sámuel 1784—1790/1-ben kir. táblai valós. ülők.

András 1771-ben F. Fejérben főjegyző, 1790-ben kir. híva-

<sup>1)</sup> Hodor K. által.

<sup>2)</sup> Fényes, Geograph. Szótár I. 19.

<sup>3)</sup> Keszey János Donatiója de Ao. 1698. oct. 16.

<sup>4)</sup> Retteghy Napló 121. lap. Hodor K. és Török Ant. közl. De a családja -- úgy látszik, -- nem biztos adatok után készült.

talos, majd megyéjében főispán, 1794-ben és után, egyszersmind kir. tanácsos, és a törvénykezési bizottság tagja.

J a k a b 1771-ben kir. testőr, nincs a táblán, úgy

I s t v á n sem, ki 1809-ben Fogaras vidéki székbíró volt, és

J ó b 1827-ben F. Fejérben adó-író biztos, végre

S á n d o r F. Fejér megyei írnok.

A család kihaltnak íratik fiágban.

**Tüskeházy család.** 1615. jan. 15-én Tüskeházy Ferencz Belső-Szolnok megyei birtokába, melyet Németi Györgytől vásárolt, fejedelmi jóváhagyással beiktattatik. 1620-ben ellent mond Haller Zsigmond beiktatásának Torda megyei Oroszfalusi részbirtokára nézve. <sup>1)</sup>

**Tyifor család.** Doboka megyében birtokos volt már 1550-ben. Jelenleg is birtokos N. Iklodon, Mikolán, Marokhazán. <sup>2)</sup>

**Tyukodi család.** (Tyukodi) Szatmár vármegye ős régi családja, melynek neve hajdan Tykudy alakban is íratott. 1352-ben élt Tyukodi Amadénak fia Péter, és a Domahidy család levelében király embe-rül neveztetik. <sup>3)</sup>

Már 1380-ban Tyukod helységben birtak, és abba új királyi adomány mellett beiktattattak Tyukody L á s z l ó és J a k a b és ezek rokonai I s t v á n és A n d r á s, kik 1389-ben Erzsébet és Anna nővéreikkel egyezkedtek.

1399-ben a gyulafejérvári káptalan bizonyosága szerint Tyukodi Pálnak fia András, és Amadénak fia I s t v á n 60 arany forinttal Tyukodi Margitot leány negyed fejében ki elegiték.

1425-ben élt Tyukodi másképp Nagy A n d r á s. <sup>4)</sup>

1660-ban élt Tyukody L á s z l ó. <sup>5)</sup>

Jelenleg a Tyukody család bir Szathmár megyében Maród helységben. <sup>6)</sup>

<sup>1)</sup> Okmány után közl. Török Ant.

<sup>2)</sup> Hodor Kár. Doboka várm.

<sup>3)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 121. 126. 127.

<sup>4)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 250.

<sup>5)</sup> Szalárdy, Siralmas krónika. 539.

<sup>6)</sup> Szirmay főlebb id. h. 250.



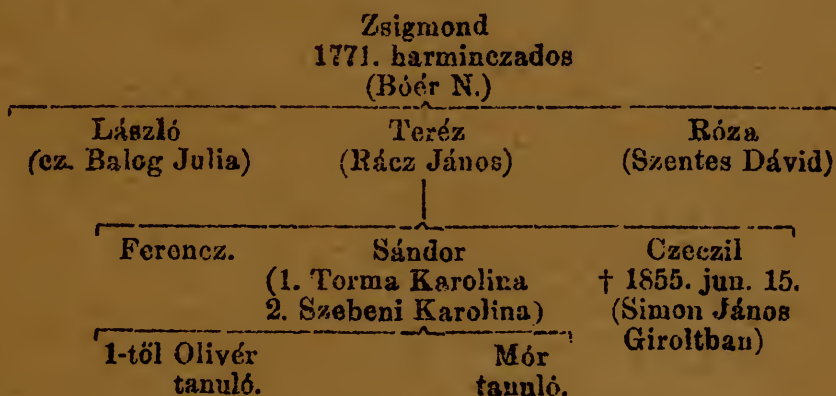
## Pótlék és igazítások a T betűbeli családokhoz.

**Tahy családhoz.** A 8. lapon álló Boldizsár a Tiszántúli kerületi tábla ülnöke, (1836.) legidősb fia Lajos pedig (1860.) Sáros fő szolgabírája volt.

**Tárdy család.** (46—47. lapon) 1565 ben Pozsony megyei Bá-hony helység felét és Nyitra megyei Bucsánban részt kapott kir. adományban. <sup>1)</sup>

**Tarsoly családban** (68. lapon) A családfán álló Sándor Torda városi tanácsnoknak 1824-ben neje Silling Anna.

**Tatrosy család.** (Tatrosi) A 74. lapon „Tatraszi“ név alatt fordul elő, mert így is íratott. A család állítólag magyar országból telepedett Erdélybe, hol a mult században Zsigmond 1770-ben Szamos-ujvárt harminczadi ellenőr, 1771-ben bánffy-hunyadi harminczados volt. 1770-ben mint armalista, kétséges nemes neje jogán Fel-Őrben birtokosnak említetik; állítólag az addig tiszta magyar Fel-Őrbe ő telepíté az első 12 oláh lakost. Neje Bóér leány volt, kivel ily családfát <sup>2)</sup> alkotott:



Bóér anyai jogon M. Ludason is volt elzálogított birtoka a családnak, valamint Somkereken és Monostorszegen is.

**Technovszky család.** Lásd Borbély-Timler cs.

**Tehén család** a 76. lapon említetik Tehén másképp Tihanyi (ott sajtó hibából „Tay“ áll) Farkas, ki a Tihanyi családot alapította. Lásd a Tihanyi családot a 217. lapon és itt pótlékban a 361. lapon.

<sup>1)</sup> Liber regius folio 293—399.

<sup>2)</sup> Hodor K. közl. szerint.

**Teleky család.** (Ványai) A 100. lapon előadottakhoz pótlendő e következő családfa: <sup>1)</sup>

I. László				
sz. 1770. † 1845. febr. 19.				
(I. N. N.)				
2. Ajtay Anna)				
I-től Károly	Mária	Pélli	Bora †	II. László
Kolos várm.	(Décey	(Barta	(Sebe	(Feri Mária)
szbiró 1864.	Pál)	Mózsés)	Sámuel)	
(Somay Judit)				
Mátyás.	Domokos.	Sándor.	Kata.	Albert
				† 1863.
				kora 25. év.

I. László Kolos megyének 28 évig volt kir. pénztárnoka, birt Fejérdén, meghalt ugyan ott özvegysege 18. évében.

Czímere a családnak a paizs kék udvarában álló vitéz, mely jobb kezében tén koronát, a balban nyilakat tart; a paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával három nyilat tartva. A paizs sisakjáról két oldalra foszladék csüng le.

**Teleky család.** Abauj megyei nemes család. Czímeres nemeslevelét,, melyben régibb nemessége megerősítették, II. Ferdinánd királytól 1636. január 29-én kapta Sógor Mihály és neje Teleky Kata, és általa sógora Teleky György, kinek utódai helvét hitvallást követő közrendű nemesek sorába tartoztak. Ezek közül e század elején kiemelkedett:

Teleky László, ki 1809. mart. 15-én ügyvédi oklevelet nyert, és azon évben az Abauj vármegyei nemesi felkelő gyalog seregénél hadnagy volt a sereg feloszlásáig. Nejétől Herke Zsuzsannától gyermekei:

a) Zsuzsanna hajadon

b) Katalin Hidegh Károly neje.

c) Péter, 1838. ügyvéd, 1841-ben az Abaúji reform. egyházmegye ügyésze. 1846. Abauj megyei tiszti első al- és 1848. fő-ügyész 1849. június 24-ig. 1861-ben ismét azon megye főjegyzője. Különben a rendkívüli időközben Kenyhecsi birtokán élt. Nejétől Kuczik Teréztől gyermekei: László tanuló, Mária és Petronella kis korúak.

**Thassy családból** (138. lapon) Ferencznek fiai birták 1700-ban Pest megyében Isák-ot. <sup>2)</sup>

**Theofili család.** Theofili másképp Vallendorff Márton és test-

<sup>1)</sup> Hodor Kár. közl.

<sup>2)</sup> Ferenczy, Pest megye Topographiája.



vére Máté 1595. máj. 12-kén Rudolf királytól kaptak cz. nemes levelet, mely Szepes megyében hirdettetett ki, és most Lőcse sz. k. város levéltárában őriztetik.

**Tihanyi család.** (Ebeczki) A 217. lapon említett Tihanyi Farkasra, ki e családot alapította, meg kell pótlólag jegyeznünk, hogy előbbi családneve Tehén volt, így neveztetik 1614-ben azon kerestető parancsban, mely szerint neje Nagy Kata a F. vagy Farkas palejta Verebesféle részekbe Gyürky Benedek beiktatásáról való jelentést követelte, <sup>1)</sup> és azon ellentmondásban, melyet Gyürky Benedek beiktatása ellen 1615-ben fia János tett. <sup>2)</sup>

**Tolvay család.** (Sári) Pest megyei kihalt család. A XV. században élt László, kinek fiai Barnabás, Fábrián és Gellért 1449-ben Hunyadi Jánostól pallós-jogot kaptak. <sup>3)</sup>

**Tordai család.** (181. és 250. lapon) Megjegyezzük ezekhez, hogy azon Torday Zsigmondnak, ki Apaffy alatt élt, voltak testvérei is. <sup>4)</sup>

Továbbá élt csapói Torday család is, melyből József 1739-ben börtönbe került azért, mivel névtelen levélben csapói Turóczy Jánost elvádolta, azonban ártatlansága kiderülván, kiszabadult. <sup>5)</sup>

**Tornyes család** (Felső-Őri.) Egyike Vas vármegye azon adományos nemes családainak, melyek Felső-Őr helysége 1582-ben új kir. adományt vittek. Lásd Zámbo család.

**Tömösváry család.** Lásd a 102. lapon Temesváry név alatt. Az erdélyi Temesvári-akból Temesváry Györgyné 1571-ben n. gezesi jobbágyát zálogba adta Orbai Miklósnak. Szintén Erdélyben Küküllő megyében Szépmezőn és Szacsalban ma is birnak Tömösváry József és Ferencz.

**Török család.** A Dunántúl lakó nemes családok egyike termette azon Török János-Andrást, ki 1723-ban született Vesz-

<sup>1)</sup> A szent-benedeki Conventben fasc. 80. Nr. 8. mely oblevél conventbeli rubruma ez: „*Requisitorium pro Catharina Nagy Wolfgangi Tehén alias Tihanyi consorta intuitu statutionis Benedicti Gyürky in portionibus Verebesianis in Felső sse Farkas Palejta Collu Hont peractae Ao. 1614.*“

<sup>2)</sup> A szent-benedeki Convent levéltárában Protocollo LL. pag. 94. nro. 70. anno 1615. „*Joannes filius Wolfgangi Tehén alias Tihanyi in persona etiam Matris suae Catharinae Nagy contradicte Statutioni Benedicti Gyürky in Felső alias Farkas-Palejta Collu Hont factae Anno 1615.*“

<sup>3)</sup> Kaprinai Mss. Mss. B. tom. III. 37.

<sup>4)</sup> Bethlen Miklós Önéletírása 514. lap.

<sup>5)</sup> Apor Petri, Synopsis Mutationum 204.

prémében, katonának állván, a porosz háborúk alatt vitézsége által ezredességre emeltetett, 1760-ban M. Terézia rendét kapta, és ennek folytán 1761-ben báró lett. 1767-ben altábornagy lett. 1793-ban octob. 11. Vörösváron nyugalomban meghalt.

**Turóczy családból.** (189. lapon) Bálint Erdélyben Kézdivásárhelyen előbb levéltárnok, majd rendőri igazgató 1843-ban, András jegyző 1846-ban.

**Túry család.** (Boros-jenői) Istvánnak özvegye Belső-Szolnok megyében 1770-ben Alsó-Ilósván özvegyi jogon volt birtokos.

## U.

**Ubrisi család.** Zemplin megyében 1730-ban Kázmér másképp Alsó-Dopsza helységben volt birtokos. <sup>1)</sup>

**Ubul család.** A Kállay családnak törzsatyja lévén Ubul, ennek nevérol a családnak némely tagjai még a XIV. században I. Károly és I. Lajos király korában is az Ubul nevet családnévül viselték.

**Udvárdy család.** Vas vármegye nemessége sorába tartozik. <sup>2)</sup> Hont megyében Sándor 1845—48. fő adószedő.

**Udvary család.** E néven Udvary Pált mint vásónkői várnagyot találjuk 1469-ben. <sup>3)</sup>

Trencsin megyében a nemesi összeírás 1728-ban Kocsócson lakó Udvary családot említ. <sup>4)</sup>

**Udvarhelyi család.** Szatmár megyei család, melyből e század elején Gyüre helységben birtokos József és László, birtokosok voltak továbbá Homok és Egri nevű helységekben is. <sup>5)</sup>

Tán e család elei közül volt azon Udvarhelyi György, ki reszei és törtélti Kún Györgynek leányát Kún Máriát vevén nőül,

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 229.

<sup>2)</sup> A Trophaeum Estorasionum és ennek nyomán egy két kézirati gyűjtemény is tartalmaz egy olyfelé Udvardy családi táblázatot, melyet az első reá vetett pillanat gyermekes koholmányának ismer föl. Ez meg van a Genealog. II. kötetében, és Hevenessy XXVIII. kötetében is.

<sup>3)</sup> Teleki, Hunyadiak kora XI. 383.

<sup>4)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>5)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 95. 234. 294.

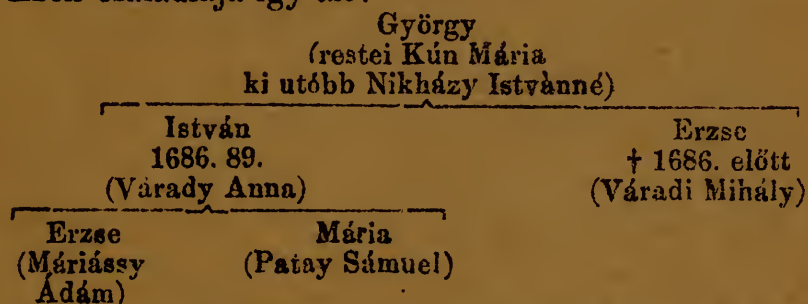


ettől gyermekei lettek István és Erzsébet Várady Mihálynak 1686. előtt elhalt neje.

Minthogy nevezett Kún Mária másodszor Nikházy Istvánhoz ment férjhez, kitől lett fia Nikházy György, ennél fogva e Nikházy György említett Udvarhelyi Istvánnal az anyai birtokban az Egri káptalan előtt 1686-ban osztozkodott. <sup>6)</sup>

Nevezett Udvarhelyi Istvánnak neje Várady Anna volt, kivel 1689-ben Bodrog-Keresztúrott egy nemes ház és kuriába, és a nagypokloshegyi szőlő birtokába, melyet Szilvás-Ujfalusi Zsigmondtól vettek, nádori adomány mellett beiktattattak. <sup>1)</sup>

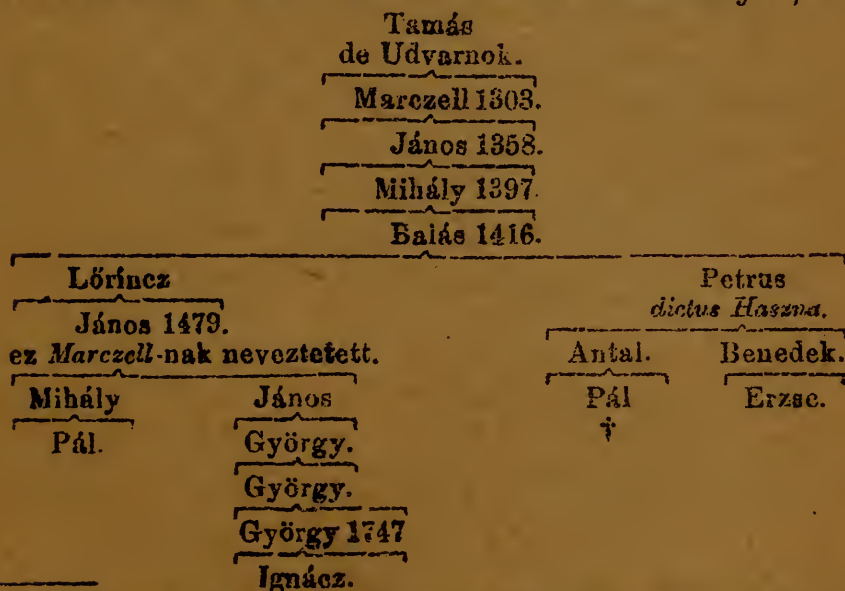
Ezek családfája így áll:



Ez ág — mint látszik — István leányaiban kihalt.

**Udvarnoky család.** Egyik Nagy nevezetű családnak mellékneve lévén „Udvarnoky,” ezen nevet most jobbra család nevül használja, különben az érdeklött család e munkában Nagy nevezet alatt a VIII. kötet 35. lapján olvasható.

**Udvarnoky család.** (Marczell) Régebben e néven, utóbb inkább mint udvarnoki Marczell ismeretes. Családfája <sup>2)</sup> következő:



<sup>1)</sup> Egri káptalan Protocol. T. pag. 1174. — <sup>2)</sup> Ugyan ott 1215. — <sup>3)</sup> Wagner *Ms.* tomo LXX. p. 189.

Tán ezen családdal összekötetésben áll a jókai Udvarnok y család is.

**Ughy család.** Vas vármegyei nemes család, közülök Ignác 1787-ben a vörösberényi apátsági uradalom alapít. ügyésze volt.

**Ugody család.** Közülök Ferencz székesfejérvári, 1549-től csanádi püspök volt. <sup>1)</sup>

**Ugogh család.** Ugocsa vármegye ősnemzetségei közé tartozik. <sup>2)</sup>

**Ugray család.** (Ugrai) Bihar megyének igen régi törzsökös, a mostani században kihalt család. Első tudható törzse Danela, kinek fiai 1329-ben osztoztak Ugrán, Peszerén és Beölesin, ugyan azok kilegíték nővéröket Erzsébetet Ajkai Péternét 1310-ben leány negyedképen minden ősi javakból.

1418-ban Zsigmond királytól vérbíróági jogot nyertek Ugrára Ugray János, László, Péter és Zsigmond, Miklósnak fiai.

1426-ban ugyanazok, továbbá Lukácsnak fia Benedek és Elibernek fia János Ugrára új adományt nyertek Zsigmond királytól.

1448-ban Mátyás királytól Átyásfalura kir. adományt nyert Ugray Benedek.

1603-ban Ugray Gergely Bihar megyének alispánja Ujlak és Preszáka másképp Gyapjú-Pata helységre, és a Baródsági birtokokra kir. helybenhagyást nyert; 1604-ben pedig ugyan ő Nagy Lőrincz hűdenségi bélyegén Rudolf királytól a Telki-Pósalaka birtokrészeket impetrálja. 1611-ben végre Bethlen Gábor fejedelemtől helybenhagyást nyer a napsitzi Varkucs György által 1602-ben neki a nejének Baránczy Annának bevallott kigyiki és zarándi birtok részekre.

Ezen Gergelynek fia III. György nejének Szemere Ilonának a gyermekeinek a Telegdi reform. egyházban emlékkövet emeltetett, melyen a latin versek most is olvashatók. Ennek fia volt IV. Gergely, előbb 1665-ben dévai, majd (1668.) sz. somlyói kapitány, kinek egyetlen leánya maradt Borbála, kit gróf Teleki Mihályné Véer Judit nevelt fel, és adott 1697-ben férjhez m. telegdi Miskolczy Istvánhoz.

III. György másik fiától IV. György-től fiágon korunkig lejött a család, míg nem 1810-ben Ugray István szolgabíró és táblabíró családját magával a sirba vitte. Hajadon nővére Ágnes 1838.

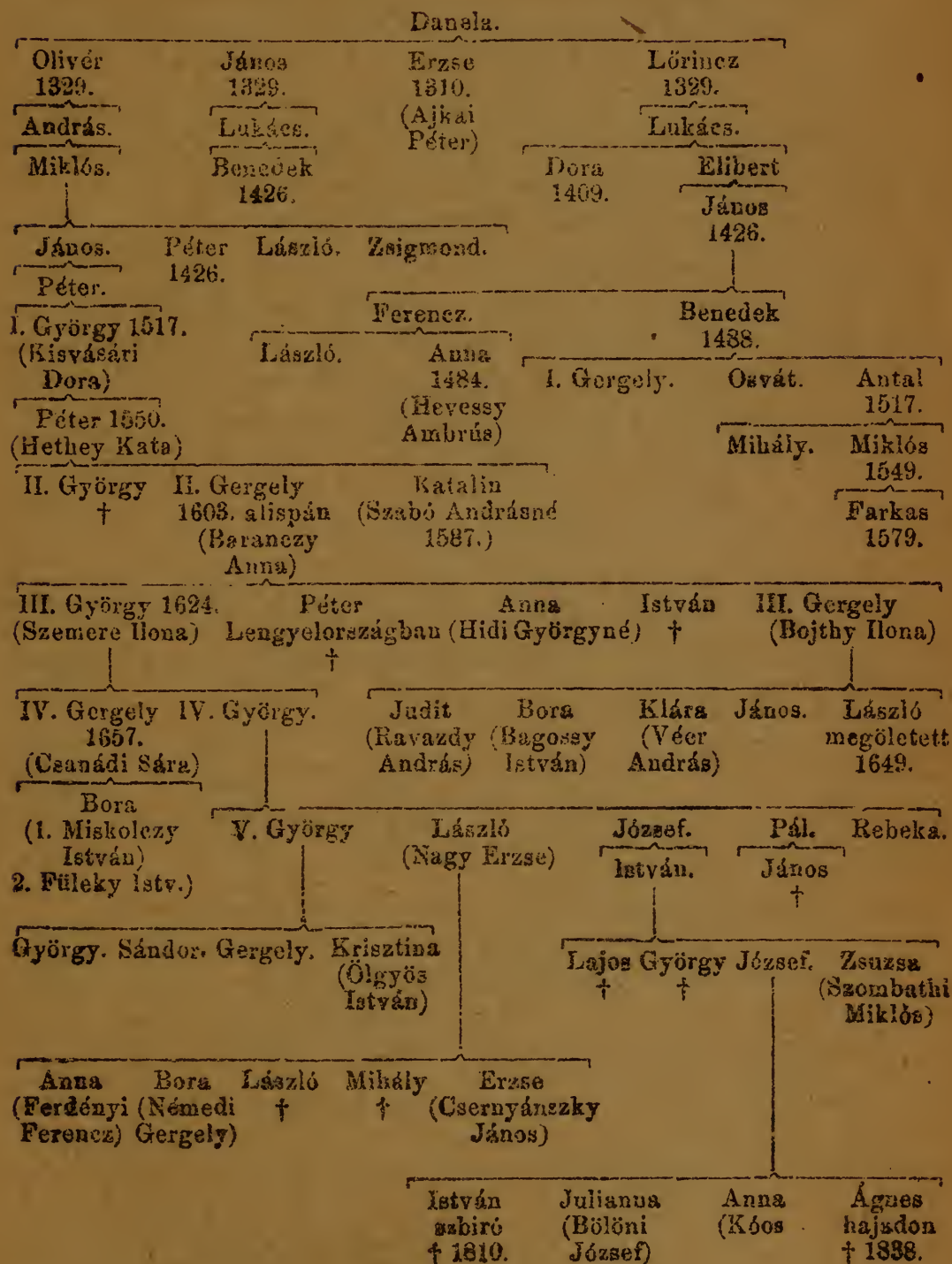
<sup>1)</sup> Pray, Hierarchia II. 298.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Ugocsa p. 127.



ban húnyt el; másik leánytestvérétől Ugray Juliannától nagy-bölöni Bölöni Józsefnétől született Bölöni Károly örökölte az ugrai uradalmat.

A családta <sup>1)</sup> következő:



<sup>1)</sup> Miskolczy K. közl. szerint.

A család czímere a paizs kék udvarában levágott, vért csepegő szakallás szerecsenfej.

**Ugrai család.** (Jánosfalvi) Erdélyi család, melyből László 1815-ben Udvarhely és Csíkszék mérnöke volt.

**Ugron család.** (Ábrahámfalvi) Régi székely család Udvarhely székben, egyes ágai kovásznai, sz.-mihályi, szörcei, kányádi előnévvel is éltek.

Eldődei közül Ugron Imre 1447-ben élt, és aláírta a Hunyadi János gubernátorságáról szóló végzést. <sup>1)</sup> Egyébiránt az Ugron nevet a székely krónika már a rabonbánok korában említi. <sup>2)</sup>

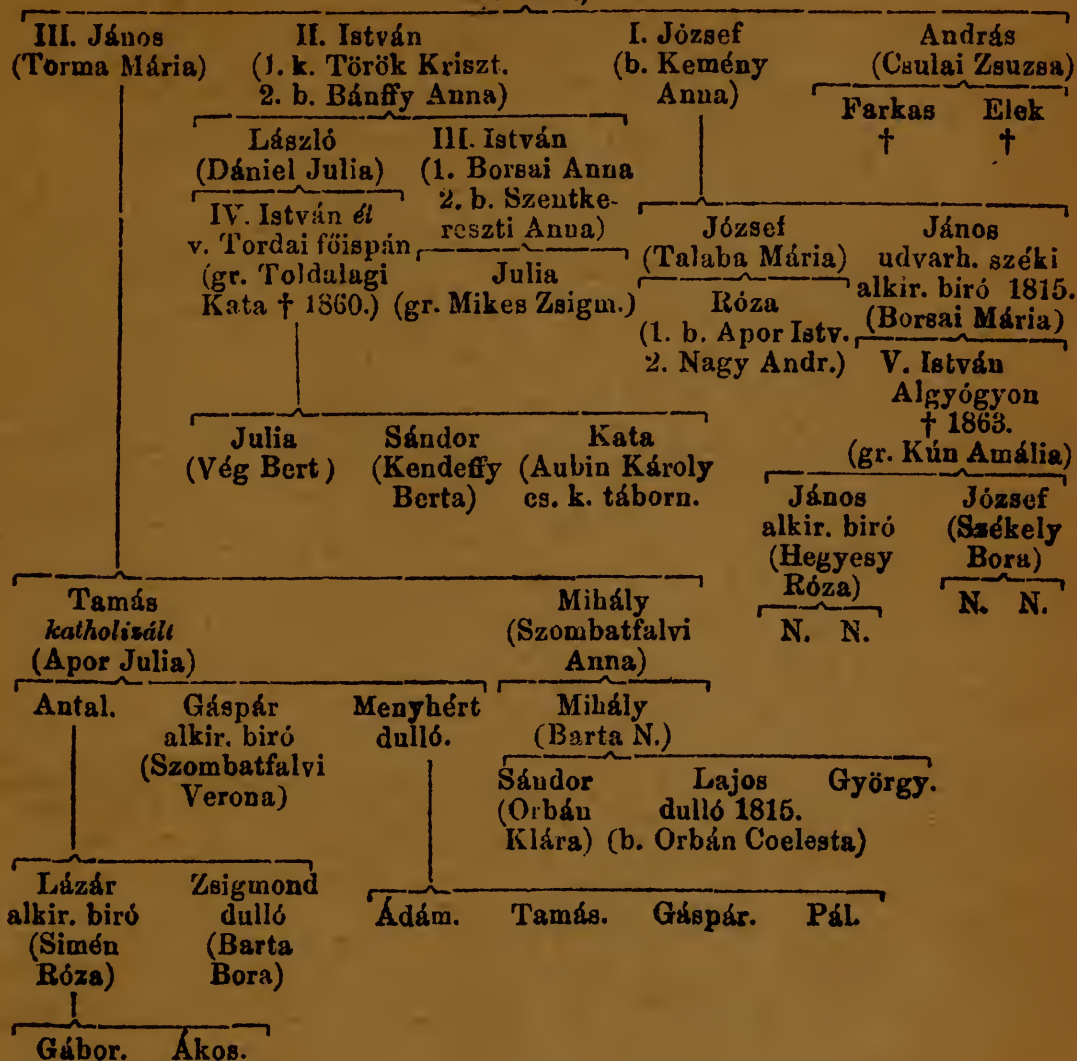
A család törzse, kitől a családfát lehozzák, Ugron László volt, ennek fia Kelemen nejével Jakabfi Erzsébettel nemzé Mihályt, ez feleségével Miklósfalvi Ágnessel nemzé Tamást, ki 1562-ben János-Zsigmond ellen harczolt, és hitvesétől Petki Katától nemzé Pált, ki 1609-ben Udvarhely széki al- király bíró volt, <sup>3)</sup> és feleségével fiádfalvi Geréb Annával a következő családfát <sup>4)</sup> alkotta:

Pál						
1609. 1614.						
udv. alkir. bíró						
kir. bíró 1637—41.						
(Geréb Anna)						
István de Kányád 1663—65. udv. fő kir. bíró (Farkas Zsuzsa)	András generalis perceptor (Kemény Kata †)	Mihály 1649. fej. étek- fogó.	János főasztaln. 1630—54. (Szörcei Anna)	Erzse (pálóczi Horváth János)	Tamás 1638. Sz. Mártony István)	Francziška (Homorod Sz. Mártony István)
Pál 1667. (Ráday ? Bora)	Ferencz kir. táb. üln. udv. alkir. bíró 1668. 1669. (Tompa Ilona)		Ilona (Barabás Péter)	Kata (Toldalaghy János)	Bora (Kún István)	
Pál.						
András fogarasi kapit. (Bíró Sára)	Tamás nőtlen.	Zsófia (1. Bánffy Gy. 2. Sarmasági Fer.)	II. János 1704. követ (Toldalaghy Krisztina)	Anna (Torma György)	Bora (Nemes Mátyás)	
Ferencz (Bíró Mária)						
Folyt. a köv. lapon.						
Pál † 1813. (Siménfalvi Krisztina)						
Mária (b. Györffy József)	Karolina (1. b. Györffy Mih. 2. Farkas Dán)					

<sup>1)</sup> Pray Annales Regum H. III. 61. — <sup>2)</sup> Nemes Székely nemzet Constitutioji. 276. — <sup>3)</sup> Kállay, Székely nemzet 287. — <sup>4)</sup> Kövári, Erdély nev. cs. 245. Apor P. Lusue Mundi 60. stb.



II. János, ki az előbbi lapon.  
1704. követ  
(Toldalaghy  
Krisztina)



A családfe élén álló Pálnak, ki Kövári szerint 1616-ban Udvarhelyszék alkapitánya, 1626-ban főkapitánya volt, <sup>1)</sup> és szerinte sokáig élven, 1668-ban tett végrendeletet fiai részére, leánya Erzsébet palóczi Horváth János özvegye hosszasan perelt testvéreivel a magva szakadt testvérnek Andrásnak hagyatékából nevezetesen Fejér megyei Csucsi, gabudi, hari, Torda megyei Szentjakabi jószágokból járó öröksége miatt. <sup>2)</sup> Pálnak fiai közül

István Kányádról írta magát, 1663—1665. Udvarhelyszék fő

<sup>1)</sup> Kállay szerint pedig 1609-ban Udvarhelyszéki alkirálybíró, 1637—41. fő királybíró volt.

<sup>2)</sup> Kállay id. h. 287. 157. lapon is Pálról van említés

kir. bírāja volt. <sup>1)</sup> 1660-ban Kővárban börtönben ült, de magát kiszabadította. <sup>2)</sup>

András fogarasi kapitány volt Apaffy alatt, a nagy-szöllősi harczon Kemény mellett harczolt, de fogságba esett, Apaffy azonban szabadon ereszté, mert a tatár rabságból Apaffy megváltását pénzzel segíté. Barcsai alatt fő pénztárnok volt. <sup>3)</sup> Meghalt mag nélkül.

Mihály 1649-ben fejedelmi étékfogó volt. <sup>4)</sup>

János 1630-ban fő asztalnok, midőn cserélt jószágokra fejedelmi egyezést nyert. <sup>5)</sup> Ez testvérével Mihálylyal 1654. april. 30-án Rákóczytól Kányádra és Jásfalvára fiágra szóló adományt kapott. Ezen János-nak fiai közül

Pál 1667. mart. 13-án szabadult meg a tatár rabságból, fia volt Pál, <sup>6)</sup> ki 1704-ben aláírta Rákóczy száműzését, és János, ki a Rákóczi forradalomból 1709-ben tér haza. <sup>7)</sup>

Ferencz 1668—69-ben Udvarhely széki al- király bíró, <sup>8)</sup> 1683-ban fő pénztárnok. Valószínűleg ő utóbb kir. táblai ülnök is. <sup>9)</sup> János, a II-ik, tán az, ki 1704-ben Udvarhely széki követé az országgyűlésre, hol Rákóczi száműzeték. E János-nak ága mostanig élő három ágra szakadt, közülök

III. János ágán Tamás katholizált, Gáspár és Lázár al király bírák, Menyhért és Zsigmond dullók voltak Udvarhely székben, Menyhértnék négy fia nőtelen.

II. István ága záhi ágnak is neveztetik, ez ágból VI. István ifjú korában (1815) Torda megyei al-jegyző, utóbb fő ispán, melyről 1835-ben lemondott. Neje gróf Toldalagi Katta meghalt 1860. octob. 10-én házasságok 40. évében, gyermekeik a táblán láthatók.

I. József ágán V. István Algyógyon lakott, meghalt 1863. decemberben kora 70. évében, fiai a táblán láthatók, unokái is élnek.

<sup>1)</sup> Kállay, Székely nemzet 287.

<sup>2)</sup> Bethlen Miklós önéletírása 268. lap.

<sup>3)</sup> Kállay id. h.

<sup>4)</sup> Kővári id. h.

<sup>5)</sup> Kállay id. h.

<sup>6)</sup> Apor Péter szerint.

<sup>7)</sup> Cserey Mihály Historiája 435.

<sup>8)</sup> Kállay id. h. 287.

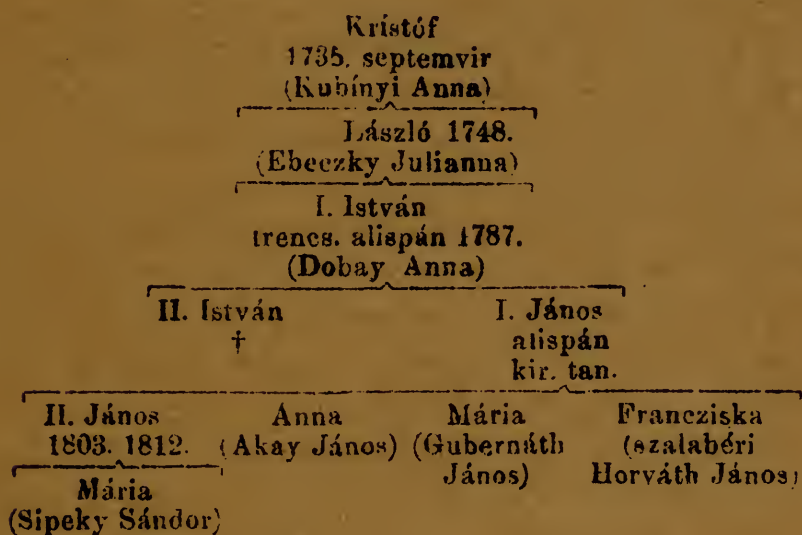
<sup>9)</sup> Apor P. Synopsis Mutat. 293.



**Ugronovics család.** Trencsin vármegye nemessége sorában áll, hol 1662-ben már előfordúl mint rokona a Beniczky családnak, 1689-ben Bicsén találta a nemesi összeírás. 1714-ben ott laktak Pál, és Kristóf. 1728-ban Pál és Anna, 1748-ban a közep-járásban László mint birtokos, 1768-ban Boreiczon laktak István és fiai István és János, 1803-ban ugyanott ifj. János, végre 1837-ben Boreiczról János mint már meghalt íratott fel. <sup>1)</sup>

A múlt században élt Ugronovics Kristóf, kinek nejétől Tarródy Apollóniától leányai: Erzsé Szabó Györgyné, Anna leánya Nagy Imrené, Bora Dévay Palné.

Nevezett Kristóf vagy annak hasonló nevű fia Kristóf 1722—23-ban Trencsin vármegyei alispán és országgyűlési követ. <sup>2)</sup> 1735-ben hétszemélyes táblai ülnök, nejével Kubinyi Annával ily családfát <sup>3)</sup> alkotott:



I. István Trencsin megyei alispán és országgyűlési követ volt. Egyik fia I. János Trencsin megye alispánja és szintén kir. tanácsos volt. Ennek fiában, ki 1812-ben a Ludoviceára ezer ft. alapítványt tett, a család — úgy látszik — kihalt.

**Uhlárik család.** Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. A czímerlevelet Uhlárik György és testvére András kapta III. Ferdinánd királytól 1655. mart. 20-án, mely 1656. (feria 3. post Dnicam Invocat.) Trencsin megyében kihirdettetett.

<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>2)</sup> Lehoczky Stemma. I. 213.

<sup>3)</sup> Ugyan ott.

Egy nemességi igazolás szerint, melyet Uhlárik György 1804-ben Trencsin megye előtt eszközölt, a közszerző Uhlárik András még Trencsin megyében nemzvéen egy fiát Györgyöt, azt azon megyei Suján hagyta, kinek fia ott János lett, maga pedig nevezett András elköltöztvén Nyitra megyébe Bajnocsára, ott ismét megnősült, és nemzett egy másik fiút, kit szintén Györgynek kereszteltetett, (a mi kissé felötlő s valószínűtlen) ezen György Bajnocsán nemzé Jánost, ez pedig nemzé azon Györgyöt, ki 1804. jul. 9-én Trencsin megye előtt nemességét per útján ekképen igazolta, és erről 1804. jul. 9-én kapott nemesi bizonyítványát 1804. aug. 29-én Pest, 1813. május 5-én pedig Nógrad vármegyében kihirdette. <sup>1)</sup>

Trencsin vármegye nemesi összeírása szerint <sup>2)</sup> azon megyében 1730-ban az Uhlárik családnak egy ága nemességét Hricsovszki néven igazolta, és e néven előfordúl még az 1761. és 1767. évi jegyzőkönyvekben is.

1748. évi nemesi összeírás szerint azon megyében Rajeczen laktak Pálnak fiai Gáspár és György, azután János, Menyhért, András, György, ifj. András, ifj. János, Ferencz és legifj. János. Ugyan ekkor Suján lakott János.

1768-ban Rajeczen már 32 férfi-tagra szaporodott a család; Köporubán lakott György és fia István. Suján laktak: György és fia János; — másik János és ennek öt fia János, József, Gáspár, György és András; — idősb János és két fia György és János, és ez utóbbinak János nevű fia; — továbbá Ferencz és két fia János és Miklós, nem különben András és fia András, és ettől unokái András és János. — Nagy-Csernán id. György, és négy fia György, Miklós, Sámuel és János; továbbá ifjabb György és fia szintén György, végre Miklós és két fia György és János, nem különben Sámuel két fiával Györggyel és Józseffel.

1803-ban Rajeczen már 42 férfi-tagja élt a családnak, Suján pedig 28, ezenkívül Köporubán lakott György és fia István, és ez utóbbinak öt fia: Pál, János, György, Elek és Károly. Klasánban András, Nagy-Csernán György és három fia: János, György és Miklós.

1837-ben Rajeczen már 48, Suján 45 férfi-tagja volt a családnak

<sup>1)</sup> Nógrád megyei 1813. évi jegyzőkönyv.

<sup>2)</sup> Szontagh Dán. közl.



ösazeírva. Kő-Porubán laktak Györgynek örökösei: Pál, János, György, Elek és Károly; — Eleknek fia Tádé, Károlynak fiai: György és Gedeon; Klacsánban András egyedül; Nagy-Csernán Györgynek utódai János és György, azután Györgynek fia János, majd Miklós és fia András. Végre Kis-Kolacsiban lakott Ignác egyedül.

János 1829-ben gr. Pongrácz Kajetán meghatalmazottja, György gr. Festetich mérnöke a porubai ágból.

1820. jul. 24-én János, ki Léván lakott, vett ki Trencsin megyétől nemességéről bizonyítványt.

**Uhrik család.** Turóc megyében találjuk 1701-ben, midőn Uhrik András nevezett vármegye jegyzője volt. <sup>1)</sup>

**Uj család.** Uj János 1714-ben III. Károly király által nemesített meg. <sup>2)</sup> Címere a paizs kék udvarában zöld téren jobbról magas karó mellett szöllőtő, melynek egyik piros gerezdjét a mellette hátulsó lábain ágaskodó fehér egyszarvú eszi; a paizs fölötti sisak koronájából kiemelkedő kettős farkú oroszlán első lábaival arany búza-kévért tart. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. <sup>3)</sup>

**Ujfalussy család.** (Divék-ujfalussi gróf † és nemes.) A honfoglaló száznyolcz magyar nemzetségek (vagy hadak) egyike volt a Divék nem (genus), mely Nyitra és Trencsén megye részét Nyitra várától Éjszakfelé a bércek áljaig szállta meg, és a később várossá lett Divék-et is építé. Mint erről e munka II. köt. 207. lapján emlékeztünk. A Divék nemből több nemes család eredt: névszerint a Bossányi, Ujfalussy, t. i. a Divék-ujfalusi és tökés-ujfalusi, a Rudnay és ezzel rokon Rudnyánszky, a kihalt Cserményi, a Besznák, Sámbockréty stb. családok.

1271-ben Joachim de Seeg, hadi érdemeiért Nyitra várához tartozó Deveche földet kapott V. István királytól adományban. <sup>4)</sup> Ekkor élt Divéki Kozma is. Joachimnak fia Comes Ivanka 1272-ben nevezett Deveche (Divék-Ujfalu?) helysége IV. Lászlótól megerősítés nyert. <sup>5)</sup>

1277-ben Divéki Bánnak fia Barleus mester és nagybátyjának Kozmának fiai Budimér, Jaroszló és Gergely Turóc megye

<sup>1)</sup> Sidlay Jánosnak 1701. évi nemesi bizonyítványán aláírva. Szontagh Dán. közl.

<sup>2)</sup> Collect. herald. nro. 643.

<sup>3)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>4)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo V. 1. pag. 143.

<sup>5)</sup> Ugyan ott tomo V. vol. 2. pag. 48.

gyei Sarkóczyi birtokukat elcserehlik IV. László királylyal Nyitra megyei Bossány-ért. <sup>1)</sup>

Legnevezetesebb azonban a családra nézve az ismertek közül az 1348. évi osztály levél <sup>2)</sup>, melyből már látjuk, mily terjedelmesen s több ágra szakadva kezdett virágozni a Divék nemzetség. (*Lásd Bossányi cs. II. köt. 208. lap.*)

Miután eleddig a Divék nemből szakadt családok kimutatását nem közölhattuk, tesszük itt, mennyire lehetséges, összeköttetésben. A XIII. század második felében kilencz törzs vált ki a Divék nemből, melyekből a külön családágak eredtek. Ezeket következőleg sorolhatjuk elő:

Elsőször: 1256. táján élt az említett Bán testvérével Bodomérral és Kozmával, ezektől ily ág kezdett sarjadzani:

N.			
Bán 1256.		Bodomér.	
Barleus mester 1277.	Bodomér 1277.	Jarosló Gergely 1277.	
<i>Ettől Bossányi Imre és Ignác vonala.</i>	András 1300. de Tökés-ujfalu.		
	<i>Lásd itt a tökés-ujfalusi Ujfalussy cs.</i>		

Másodszor a most említett idősb Kozma 1268-ban élt, s tőle így kezdé leágazását ivadéka:

Kozma id. 1268.
ifj. Kozma 1300.
Lukács a kitől a Bossányiak praveniczi vonala.

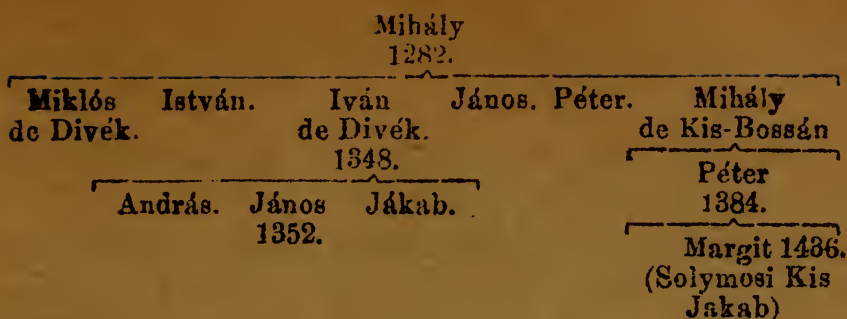
Harmadszor: István 1250-ben élt, kiről mint az Divék-ujfalusi Ujfalussy család törzséről alább emlékezünk.

Negyedszer: Mihály de Kis-Bossány 1282-ben, kinek ivadéka ez:

<sup>1)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 2. pag. 403.

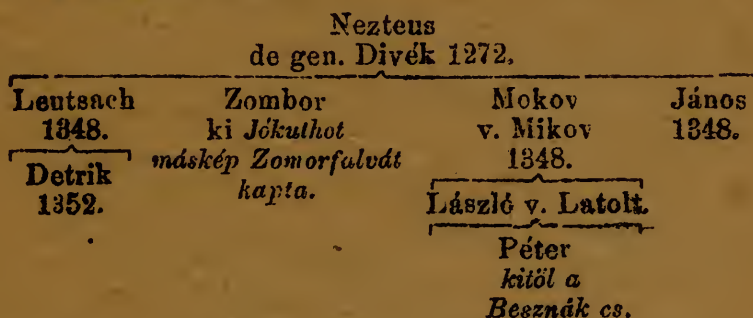
<sup>2)</sup> Ugyan ott tomo IX. vol. 1. p. 615.





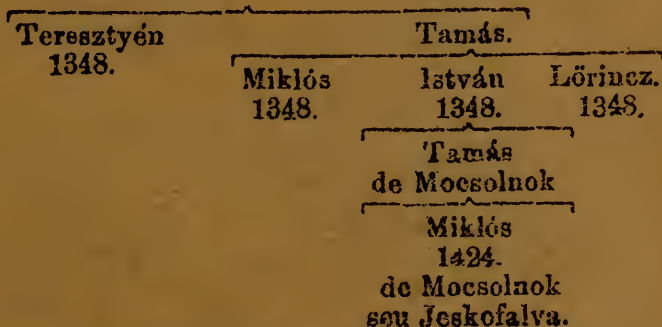
Ötödik: Kis-bossáni Katika, szegi vagy is egyházi Jouka neje 1272-ben.

Hatodik: Nezteus 1272-ben, kinek utódait a Rudnyánszky családnál e munka IX. köt. 813. lapján láthatni, ettől azonban kis részben elütőleg áll egy genealogusnál <sup>1)</sup>, és az 1348. évi csztályevélben <sup>2)</sup> a családfa ekképen:



Hetedik: Tamás máskép Csorba vagy fogatlan, ennek két fia volt 1348-ban osztozó, úgymint Egyed de Egyházas Divék, ki Nyitraszeghi Salamonnak Csala nevű leányát vette nőül, és a Divék y nevű családág törzse lett, testvére volt Péter.

Nyolczadik: két egy testvér Terestyén és Tamás, amaz Divékből a Terestyénfalvi részt kapta, azonkívül Terestyén Toronyát vagy Lehotát, mely Mikov-Lehotának is neveztetett. Testvére Tamás Mocsolnakot vagy Jeskofalvat kapta. Családfájokat így kezdék terjeszteni:



<sup>1)</sup> Rajcsányi Gencal. Mss. I. 145.

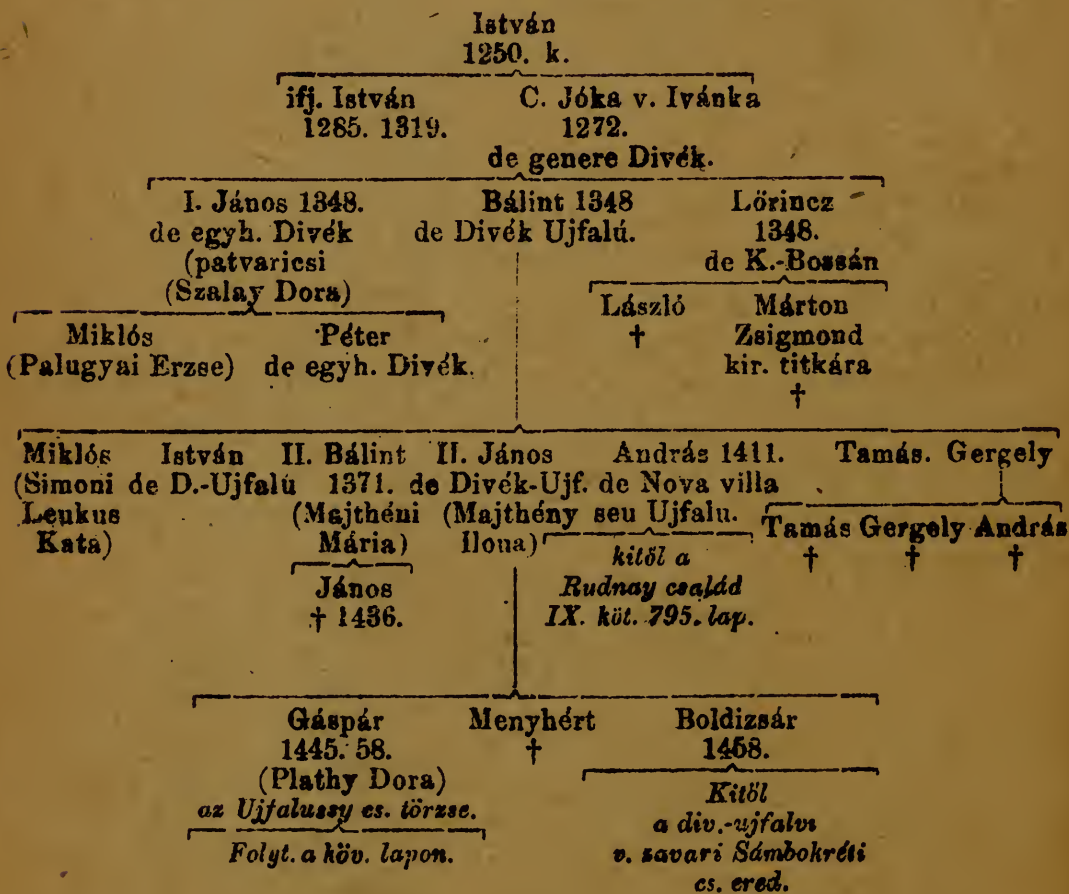
<sup>2)</sup> Fejér, Cod. dipl. IX. vol. I. p. 615—618.

Kilenczedik: Elleus de genere Divék 1272-ben, kinek fiai Miklós és ifjabb Elleus (v. Illés) a kitől a Cserményi család vette származását.

Ez ágból szakadt ki Folk már (vagy Falkomér is) kitől a Majthényi Motesiczky család származott.

Visszatérve már most a harmadik ág törzshöz Istvánhoz, melytől az itt közlendő divék-ujfalusi Ujfalussy család származik, meg kell jegyeznünk, hogy Bel M. szerint <sup>1)</sup> e helyen törzsül Joachim de Szeg áll, és ennek fiaul iratik Jouka, ezt látszanak a főlebb érintett 1271. 1272. évi adománylevelek mutatni, azonban e munka IX. köt. 775. lapján érintett források, és Rajcsányi szerint Jouka atyja az 1250. táján élt István volt. Ezen Istvántól következőleg sarjadzott le az Ujfalussy család.

## I. t á b l a.



<sup>1)</sup> Bel M. Notitia nova Hung. IV. 435. I.



Gáspár  
1445. 58.  
de Div.-Ujfalú.  
(Plathy Dora)

Pál †	János †	Imre 1512. 19. de Div.-Ujfalú (1. Tökés Ujfalussy Erzsé 2. korosi Lipovniczky Bora)	Lázár †	Péter †
----------	------------	---	------------	------------

Gergely 1524. 1543. de Div.-Ujfalú (1. m. Pószár Kata 2. kol. Solyom Kata)	János †	György de D.-Ujfalú (Tökés Ujfalussy Fruzsina)
--	------------	---

Balás †	Miklós 1449. 50. (Baragván Orsolya v. Baracska Bora)
------------	---

Margit (Baracska Gáspár) †	I. László 1571. (koloni Solyom Kata utóbb Egresdi Gáspárné)	Imre † 1587. (Apponyi György)	Fruzsina Magdolna (Kondé Lázár) 1596. (lindvai Bánffy Kata) nemesi ág	III. János kir. táb. 1596. (Kata (Forgách Péter)
-------------------------------------	---	---	---	--

Bora (Eszterházy Gábor)	Imre † 1618. kir. táb. elnök (Ostrosith Anna)	András 1618. kir. táb. elnök (Ostrosith Anna)	István 1646.	Folyt. II. táblán.
-------------------------------	--	---	-----------------	--------------------

Judit (b. Zay László)	János † (tőti Lengyel A. Mária)	István báró 1667.	Zsuzsa 1667.	András báró 1667.
-----------------------------	--	----------------------	-----------------	----------------------

Zsuzsa (Szunyogh Gáspár)	Klára (b. Berényi György)	Erzsé (b. Cziráki apáca László)	Judit N.-Szom- batban.
--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	------------------------------

Ádám (Balassa Zsuzsa)	Erzsé (Palásthy István)	Anna (Mérey János)	Pál báró (1. Schiffer Anna-Regina 2. gr. Berényi Erzsé)
			Károly gróf lett 1745. őrnagy 1767.
			Gábor †

## II. t á b l a.

III. János, *ki az I. táblán.*

kir. táb. ülnök

1596.

(lindvai Bánffy Kata)

*nemesi ág.*

IV. János 1614. (Máriássy Judit)	Gergely végrendel. 1649. (Máriássy Anna)	Miklós 1627. (Bánffy Kata) †	Erzse Éva. Anna. 1642. (Petróczy Dániel)
---	--	---------------------------------------	---

László 1672. (1. Reschin Regina 2 özv. Pongrác Anna, előbb Palugyainé)	V. János 1697. (b. Zay Éva)	Kata (b. Révay Imre)	Erzse (1. b. Ostrosith Pál 2. Illésházy Gábor) †
---	-----------------------------------	-------------------------	---

Sándor osztó. 1708. (slav. Sándor Kata)	Éva (b. Berényi Pál)	Magdolna (Justh Fer.)	Mátyás 1708. (Justh Zsuzsa)
--	-------------------------	--------------------------	-----------------------------------

László <i>ez ágon utolsó</i> (1. Motesiczky Julia 2 Prileszky Teréz)	Zsuzsa (Madách László)	Bora (1. Gosztonyi Ádám 2. Ordódy György)	Judit (Ottlik Andr.)
--	------------------------------	---	-------------------------

1-től Mária (b. Klobusiczky István)	2-től Pólexina (b. Hellenbach György)
---	---

Így származott le a divék-ujfalusi Ujfalussy család. I. János 1435-ben Zsigmond királytól kapta még Pozsony megyében Zavart, Nyitrában Sukot.

I. Imrének egyik fia Gergely <sup>1)</sup> többi közt két fiát nemzett: I. Lászlót és III. Jánost, e kettő által két ágra oszlott a család, az előbbi a bárói ágot, a másik a nemesi ágot terjeszté.

I. Lászlónak egyik fia Andras kir. táblai ülnök volt, ennek két fia András 1662. kir. táblai ülnök, és István 1667-ben báróságra emeltetett. <sup>2)</sup> Andrásnak <sup>3)</sup> két rendbeli házasságából is csak négy leánya maradt, kik között volt Judit Nagyszombatban

<sup>1)</sup> Bel M. id h. e György és testvére Gergely ivadékát felcseréli, és nála ez ágon IV. Jánosnál is sajtó-hiba van.

<sup>2)</sup> Lehoczky Stemmat. I.

<sup>3)</sup> Bethlen Miklós önéletirása I. 347.



apáca fejedelemasszony, ki 1712-ben csehől egy könyvet fordított magyarra. <sup>1)</sup> Testvérének Istvánnak többi közt fia volt Pál, ennek második nejétől született Károly, ki 1745-ben gróffá lett, élt még 1766-ban, fia volt Gábor, ki meghalt magnélkül, s benne ez ág elenyészett.

III. János a nemesi ág törzse, ügyvédből 1596-ban kir. táblai ülnök lön. Nőül lindvai Bánffy Katát <sup>2)</sup> vévén, ez által ivadéka leányágon a Bánffy örökségben részesült. Fiai közül IV. János 1602-ben az országos hadisegély beszédője lehetett: <sup>3)</sup> másik fia Gergely ágát tovább füzé. Ennek fiai közül V. János nejétől báró Zay Évától nemzé többi közt

Sándort, kinek hitestársától slavniczai Sándor Katától több gyermeke közül csak László fia maradt, ki fiágon ez ágat is sirba vitte, és ekép Rajesányi Ádám 1750-ben kir. kamarai tanácsos állítása szerint a divék-ujfalusi család e nemesi ága kihalt.

A család nemesi czímere, közös a többi ugyan azon törzsből eredt (Bossányi, Rudnay, Besznák, Divéky stb.) családokéval, csak is a czímer paizs fölötti ábrában térnek el ezen családok czimerei. Az Ujfalussy családé — mint a metszvény is mu-



tatja — a paizs kék udvarában zöld téren egy fa alatt álló medve, fölötte jobbról és balról csillag. A paizs fölötti sisak koronáján egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról czüstvörös.

A grófi czímer ettől kevésben különbözik, a paizs udvara vörös,

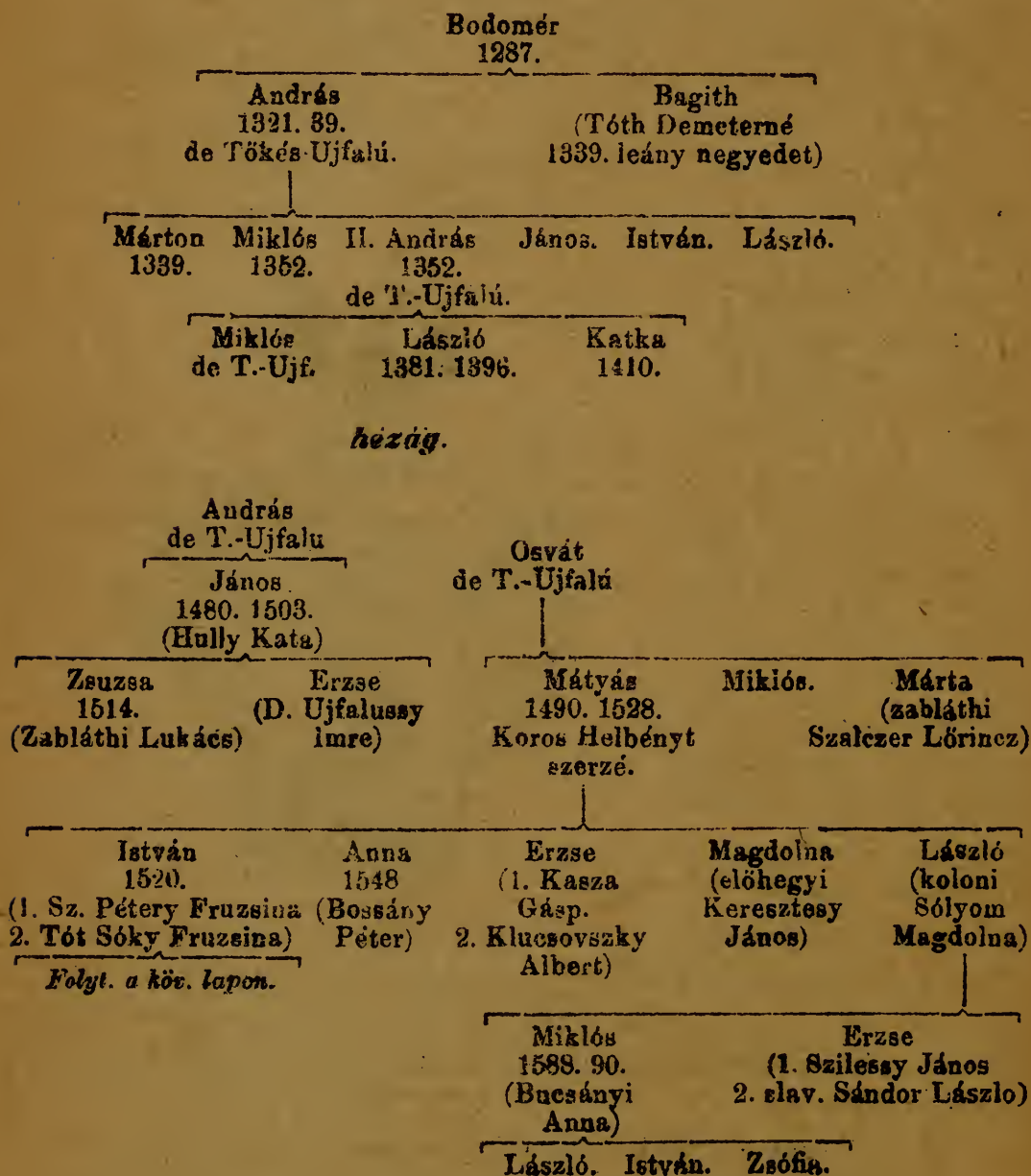
<sup>1)</sup> Makula nélkülvaló tükör. Nyomt. Nagyszombat 1712. és 1722. Lásd Sándor könyvesháza 75. és 79. lap.

<sup>2)</sup> Bélnél sajtó-hibából Beneffy Kata áll.

<sup>3)</sup> Collect herald. pag. 129.

de ugyan azon képlettel, a paizson grófi korona felett a sisak koronáján szintén egyfejű fekete sas áll. Foszladék is ugyan az. Hozzá járúl telamonok gyanánt két oldalról a paizsot tartó két oroszlán. <sup>1)</sup>

**Ujfalussy család.** (Tökés-ujfalusi †) A főlebbi Divék-ujfalusi családdal egy törzsből eredt, mint a 372. lapon érintettük, és törzsét kimutattuk; az ott látható Bodomértól így terjeszté <sup>2)</sup> családfáját:



<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII

<sup>2)</sup> Rajcsányi A. Geneal. Mss. tomo I

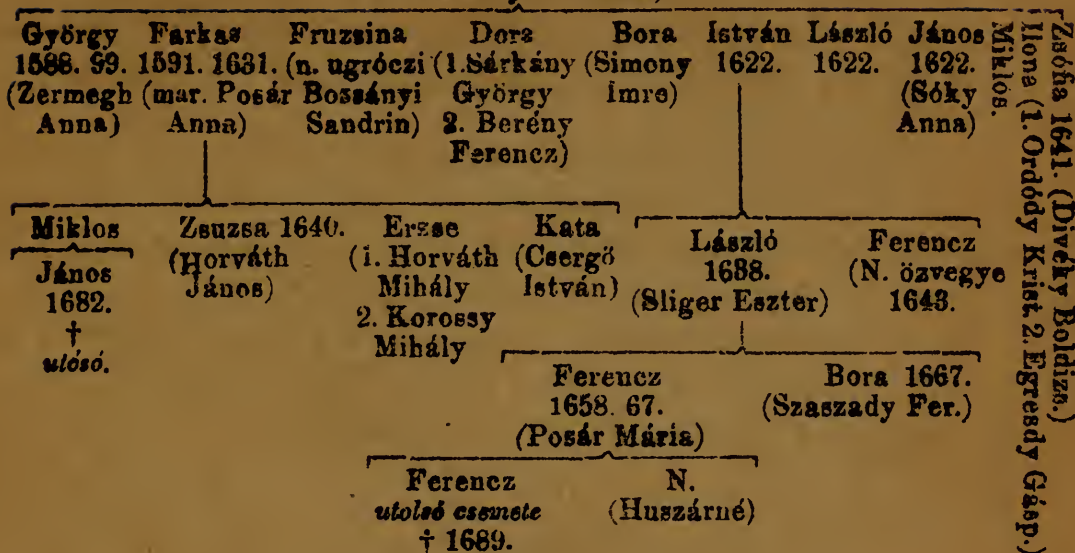


István, ki az előbbi lapon.

1520.

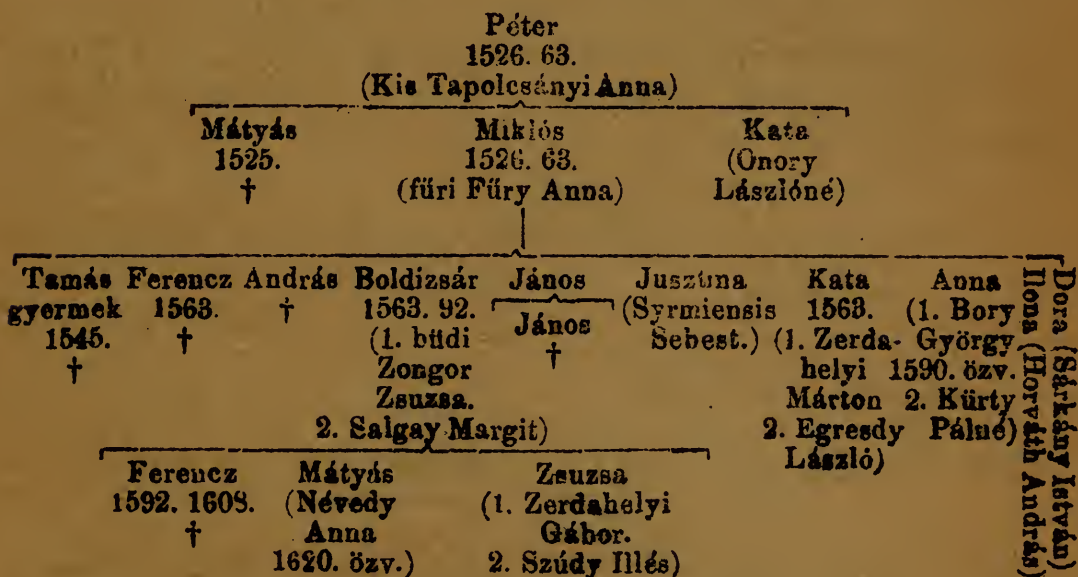
(1. Sz. Pétery Fruzsina

2. Tót-Sóky Fruzsina)



Ez utolsó Ferenczcel egy időben élt Mária Szászy Istvánné.

Még egy ága volt a Tökés-ujfalusi Ujfalussy családnak, mely Pétertől, ki 1479—1492-ben Osvát fiaival egykorban élt, ágazott le ekképen :

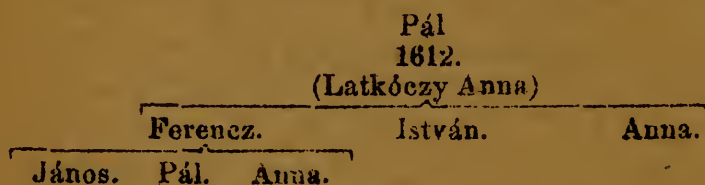


Az e táblán álló Miklós, (Péternek fia) úgy az előbbi táblán álló István és László, Mátyásnak fiai, 1562-ben új királyi adomány mellett fiágra Nyitra megyei Janofalva, másképp Janovecza helységbe az esztergomi káptalan által beiktattak; ugyan azok 1563-ban

új királyi adomány mellett fiágra Nyitra megyei egész Tökös Ujfalu, és hozzá tartozott Hragyán falu, Lekhi és Divék-Banka puszták, és Koros Helbén, Alsó-Atrak, Felső- és Alsó-Sók, Ondrohó, Ohaj és Mosóc helységbeli birtokrészek, Komárom megyei Für és Baromlak, és Trencsin megyei Nagy Neporác és Lucskapuszta birtokába a nyitrai káptalan által beiktattak. <sup>1)</sup>

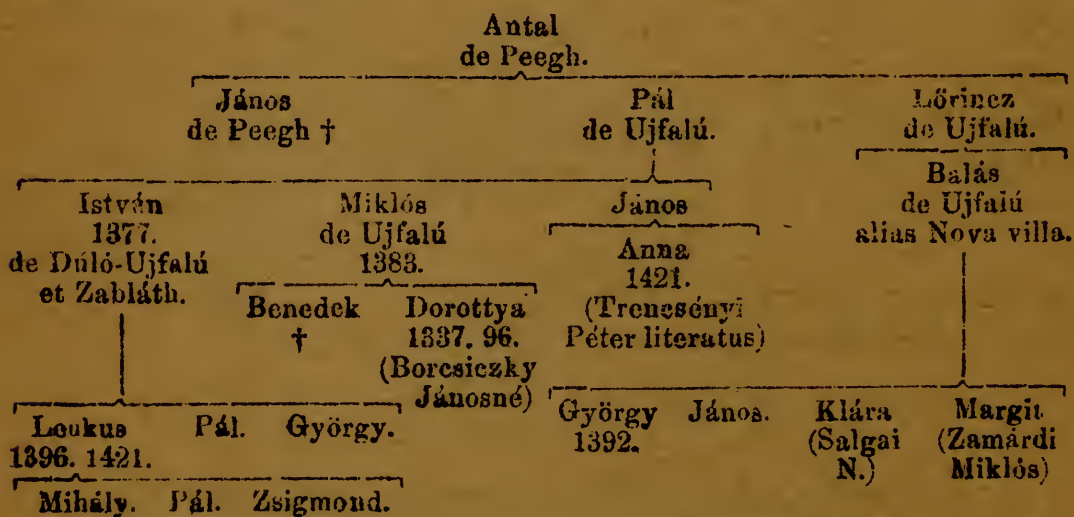
Az utóbbi családfán álló Ferencz, Boldizsár és János Miklósnak fiai megölvén Bossányi Ráfaelt, ennél fogva 1563-ban fejváltásul Bossányi Ráfael testvércinek Györgynek és Tóbiásnak Tökös-ujfalusi részök felét a nyitrai káptalan előtt bevallották.

E két táblázaton kívül még e család ivadéka volt 1612-ben Ujfalussy Pál is, ki Latkóczy Mihály leányát Annát vévén nőül, ezzel három izen ismert következő nemzedéket terjesztett:



Nem merjük e családhoz számítani azon Ujfalussy másképp Novomeczky Mihályt, ki Gálya Andrással 1697-ben Nagy Ferencz és Trombitás András magszakadtán Vág-Zerdahelyen kúriára, és Pozsony megyei Korompán részbirtokra náderi adományt nyert.

**Ujfalussy család.** (Szkalkai vagy Dúló-ujfalusi †) A XIV. századig Trencsin megyében élt. Törzse Peeghi Antal, kitől így <sup>2)</sup> származik:



<sup>1)</sup> Nyitrai káptalan. Emléti részben Fényes is Komárom várm. 119. 121.

<sup>2)</sup> Rajesányi Deduct. geneal. Mss. tomo I. p. 99.



Antalnak, a törzsnek fiai Pál és Lőrincz I. Károly királytól csereadományban kapták Trencsin megyében Ujfalut és Drietomá-t, és azt magok közt megoszták.

Pál ágán Benedek az ő részét nővérének Dorottyának Borcsiczky Jánosnénak örökösen bevallá, valószínűleg gyermektelen lévén, eképen ezen Dorottyának és közel atyafiának Leukusnak az ujfalvi és driethomai jószágrészek oda is íteltettek. Ez ág, úgy Lőrincz ága is a XV. század folytán kihalt.

E családból voltak még Márton, kinek fia Bálint élt 1421-ben, és Tamás, kinek fiai Antal, Péter és István szintén 1421-ben mint élők említetnek.

**Ujfalussy család.** (Szilvás-ujfalusi †) Zemplin vármegyei kihalt család.

Ismert őse Lőrincz, kinek fia Albert nejével Kázméry Potentiánával nemzè Gáspárt, a ki nejével Kovacsovszky Annával Zsófiát vehécti Báncsy Miklósnét, kiben a család kihalt és a Zemplin megyei Szilvas-Ujfaluban, Kázméron stb. Zsófia után a leányág örökösödött és máig nagyobb részben Csernel, Splényi, Payzos stb. néven birtokban áll. <sup>1)</sup>

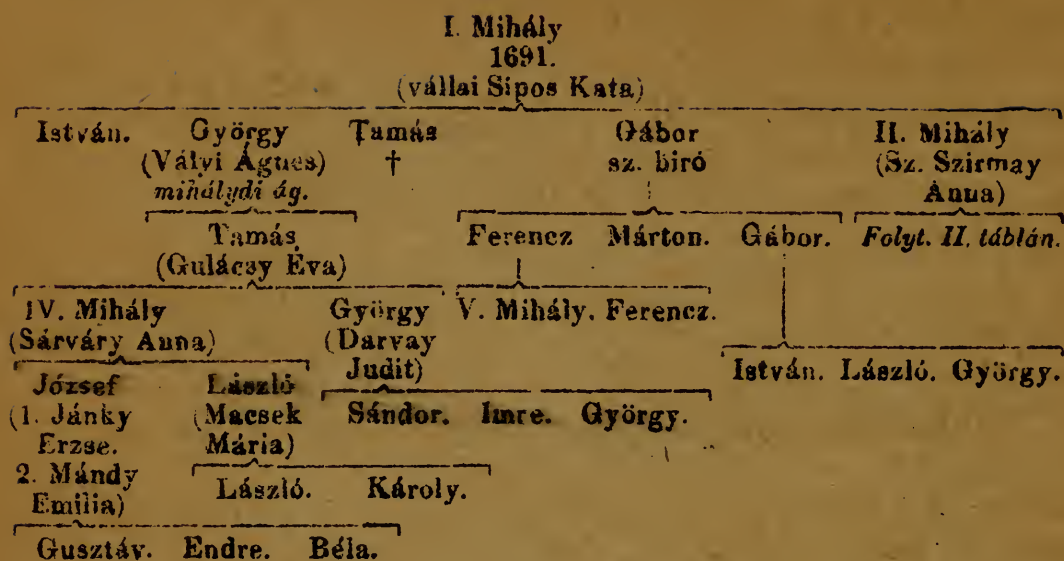
**Ujfalussy család.** (Ujfalusi) Szatmár és Zemplin megyében székelő birtokos család. Eredetét Vas és Heves megyéből veszi, és ott hajdán nevezetes jószágokat birtak, és mind az egyszerű családi közlés kijelöli, a család első impetratora Ujfalussy János volt 1412-ben.

A család második impetratora Ujfalussy Mihály volt 1691-ben, <sup>2)</sup> ő utánna a család ó-pályi, mihálydi és zemplini ágakra oszlott. Nevezett Mihály Szabolcs megye főszolgabirájának, utóbb Rákóczy hívének és tanácsosának íratik, kitől a családfa így terjesztetik elő:

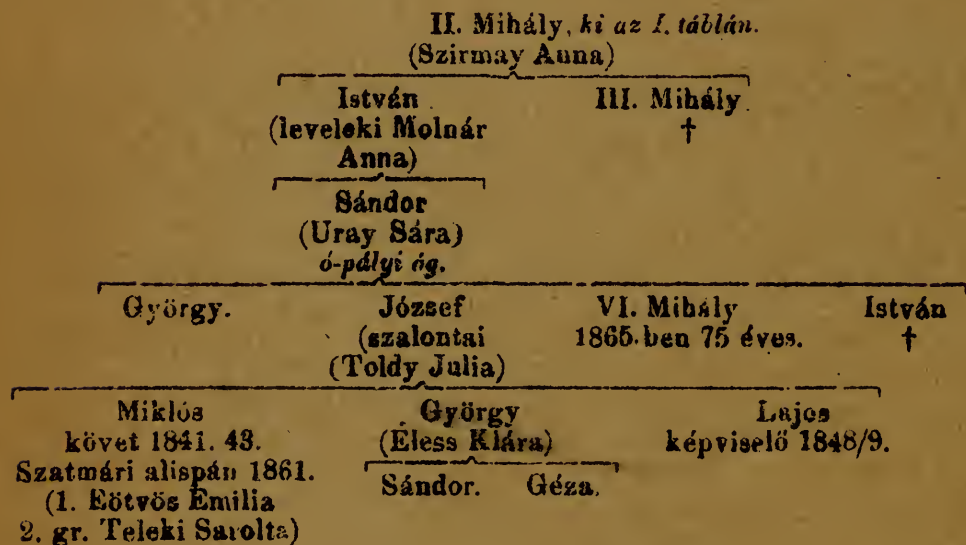
<sup>1)</sup> Geneal. authent. II. Szirmay Szatmár várm. not. top 105 247. És a Kálnássy levéltárból Kolossy közlése szerint.

<sup>2)</sup> A család egyszerű közlése szerint.

## I. t á b l a.



## III. t á b l a.



A család — mint a családfa mutatja — három fő ágon áll, az ó-pályi, mihálydi és zemplin ágakon; az ó-pályi ágat mutatja a II. tábla.

Ez utóbbi ág II. Mihálylyal kezdődik, ennek unokája Sándor, kinek Uray Sárától fiai György, József VI. Mihály, (István elhalván ezek közül.)

József nőül vevén Szalontay Toldy Juliát, ettől három fia született, Miklós, György és Lajos.



Miklós 1841/3-ban Közép-Szolnok várm. követe az erdélyi országgyűlésre, 1843-ban pedig Szatmár megye követének íratik a pozsonyi országgyűlésre <sup>1)</sup> 1860—61-ben Szatmár vármegye első alispánja volt, jelenleg a nagy-bányai ref. egyház megye fő gondnoka. Nejei a táblán láthatók.

Lajos 1848/9. évben Szatmár megyei képviselő a máte szalkai kerület részéről. A nagy-károlyi ref. egyház megye fő gondnoka.

György nőül vevén rét-sz.-miklósi Éless Klárát, ettől Sándor és Géza tanuló fiai vannak.

A család czímere — mint a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában fehér hattyú <sup>2)</sup> áll, csőrében lópatkót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszládék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Ujfalussy család.** E család törzse Ujfalussy N. nőül vevén Thaly János leányát, attól lettek Ujfalussy Pál és Jakab, kik a nevezett Thaly családdal együtt 1602-ben egy czimeres levélben nemesítették meg. *Lásd itt a Thaly családot a 128. lapon.*

**Ujfalvy család.** (Mező-kövesdi) Székely eredetű. Törzs fészke Csejád Marosszékbén fekszik, hol fele birtokban a benmaradt ág lakik, más felét a kiszármazott ág bírja.

Törzse Ujfalvy János Apaffy alatt adományt kap, és maradéka egy része a magyar megyékre telepszik, nejével kilyéni Székely Klárával következő családfát <sup>3)</sup> alapíta:

János
(kil. Székely Klára)
János
(Oláh Erzse)
I. Sámuel
Küküllői főbíró.
(Sombori Bora † 1828.)
<i>Folyt. a köv. lapon.</i>

<sup>1)</sup> Szatmár 1843/44. vármegyének követei Uray Bálint és Gabányi Sándor voltak, tehát csak utóbb ezek valamelyike helyébe küldetett.

<sup>2)</sup> Már későbbi közlés szerint struez madár.

<sup>3)</sup> Kövári, Erdély nev. cs. 244.



I. Sámuel, *ki az előbbi lapon.*  
Küküllői főbíró  
(Sombori Bora † 1808.)

Gábor (Hatos N.)	II. Sámuel b. szolnoki főbíró (Máté Kata † 1815.)	Krisztina sz. 1761. † 1818. <i>íróő</i> (Máté Jánosné)
István.		
József.	Lajos (Miklós) Vikt.)	
	Sándor <i>híres vadász</i> (Lészai Jul.)	III. Sámuel nyug. kapit. (Huszár Teréz)
	Károly.	Róza (Földvári Farkas)
	Gyula.	I. Károly † Kakucs Eszter
		Sámuel (Simó Polix.)
		Ádám.
		Nina. Eszter. Károly.

I. Sámuel fiai közül G á b o r ága Küküllő megyében Bessenyőben él.

II. S á m u e l 1794-ben Belső-Szolnok megyénél már alszolga-bíró, 1815 ben hatalmas alispány, utóbb főbíró. Fiai közül S á n d o r a híres vadász, kinek életét a Vadász és Versenylapokban olvashatni. Fiatal korában a kanczellarián hivataloskodott, 1841-ben kir. hivatalos volt, kora emlékiratának megírásával foglalkozik. III. S á m u e l, és a meghalt I. K á r o l y családot alapítának.

I. S á m u e l leánya Krisztina az íróő is, szűl 1761-ben. Molnár Borbálával vitt levelezése nyomva is megjelent. Férje Máté János volt. Faluja jegyzőül is megválasztá. Meghalt 1818. jan. 19-én. Verseiből néhány a nép számára is átment.

**Uj-Györgyi család.** Uj-Györgyi (előbb Neumiller) J á n o s 1792-ben I. Ferencz királytól magyar nemességet kapott ily címmel: a négy részre osztott paizs 1. és 4. ik ezüst udvarában hármaz zöld halom középsőjén arany koronából zöldellő élőfa emelkedik ki; a 2. és 3. ik kék udvarban gúla alakban három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny kőzött, melyeken egy arany csillag fénylik, a paizsbélihez hasonló élőfa emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranykék <sup>1)</sup>

**Ujházy család.** (Budaméri) Sáros vármegye birtokos család. 1768-ban élt D á n i e l. E század elején S á m u e l és testvérei, kiknek családfai kimutatásuk ez:

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.



N.		
	Sámuel (Radvánszky Poléxin)	József. (Máriássy Teréz)
		Erzse (Sréter János)
Klemenina † 1853. (Dráskóczy Sámuel)	László 1848. sárosi főisp. és korm. biztos Amerikába teleped.	Antal.
	N. N.	

László Sáros megye 1848. évi főispánja és forradalmi kormánybiztos, Amerikába telepedett családosul, de egyik fia Budaméren birtokán él.

A család Sáros megyében birtokos az előnevet adó Budaméren kívül Bogdány, Böki, Kőszeg, Lemes, Terebő és Vargony helységekben, itt birnak jelenleg Sándor, József (lak. Budamér) Albert és Tódor.

A család czímere jobbról balra vont vörös pólya által, melyben három ezüst lilium van, kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld hegyről magas zöld ág (vagy fa) emelkedik föl, a baloldali kék udvarban arany grif ágaskodik, első lábaival földtekét tartva. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal fehér pellikán ül, három fiát melle vérevel táplálva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>1)</sup>

A család nemességét Ujbázy György kapta nejével Pugelin Orsolyával 1669. mart 25-én I. Leopold királytól és czímeres nemes levele Szepes megyében 1670-ben hirdettetett. <sup>2)</sup>

**Ujhelyi család.** (Tisza-Ujhelyi.) Ugocsa vármegyének egyik legrégebb és törzsökösebb családja, mely a Hunt-Paznán nemből (genus ered. <sup>3)</sup> 1250. körül élt törzse Comes Marcellus (Marthellus) de genere Hunt-Paznan, kinek fiai Mikó és Chapán 1274-ben az Ottokar ellen viselt háborúban elesett Achilles testvérök és saját érdemeik tekintetéből V. István királytól Ugocsa megyében Visk földét kapták adományban, <sup>4)</sup> mely adományt 1281-ben IV. László, és 1292-ben III. András király is megerősíte. 1300-ban azonban a Viski várdát és földet elcserélték III. András királlyal Rakaz,

<sup>1)</sup> Burgstaller, Collectio Insignium.

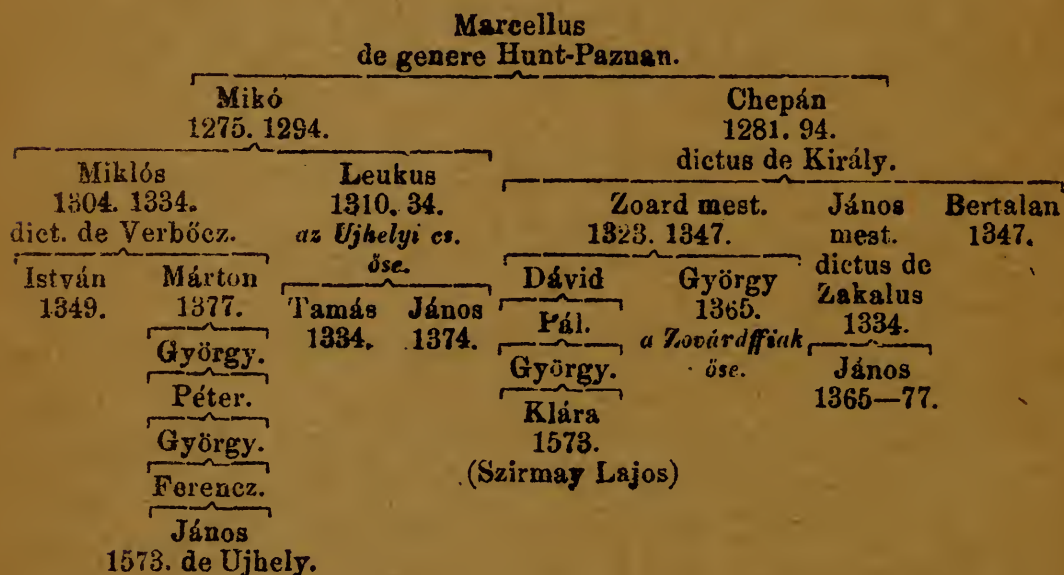
<sup>2)</sup> Az eredeti armális Szatmár várm. levéltárában.

<sup>3)</sup> Horvát Istv. M. orsz. gyökeres nemzetségei.

<sup>4)</sup> Horvát Istv. Verbőczy Istv. emléke II. köt. kiadta az Ujhelyi ek régi okmánytárát.

Ardó helységért, Sz.-Ilonáért és Nyírtelekért stb., mely utóbbi az ő megszállásokért Ujhely nevet kapott s utóbb róla maradékaik is családnevöket vették, és azt a család ma is bírja, nevezetesen e század elején birták: Ujhelyi Sándor, Lászlónak özvegye, Zsigmond, Alajos, Gábor, Lajos, József és Antal. <sup>1)</sup>

Marcellustól kezdve a XIV. és egy ágon a XVI. századig így ismerjük a családfát:



Marcellus ágából a Zovárdffy és Verböczy családok is származtak, és Mikónak fiától Leukustól az Ujhelyi család vette eredetét.

Mint folyt tovább a család leágazása, erről teljes adataink nincsenek; ennél fogva csak a család egyes tagjait említhetjük fel.

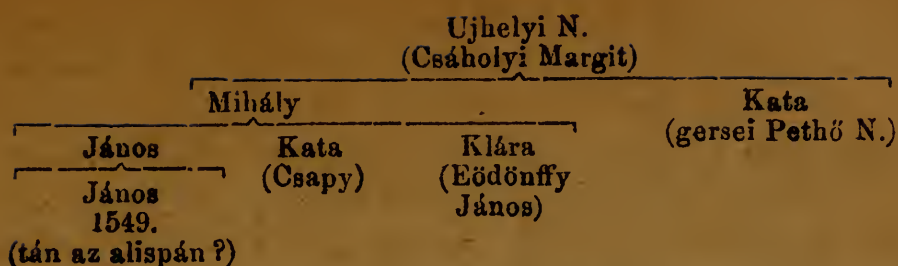
1467-ben élt és Szőlös-Vég-Ardón birt Ujhelyi Miklós. 1513-ben élt Boldizsár, 1548—50-ben Egyed, ki Karátfalvát birta. <sup>2)</sup> 1543-ban Zsigmond, 1549-ben János eszélyi várnagy, 1559-ben András a fölkelő nemességnél lustralis mester, és János akkor huszti vár- és jószág praefectus. Ezen időtől ismerünk egy családfai töredéket, <sup>3)</sup> mely következő:

<sup>1)</sup> Szirmay, C. Ugocsa p. 70. stb.

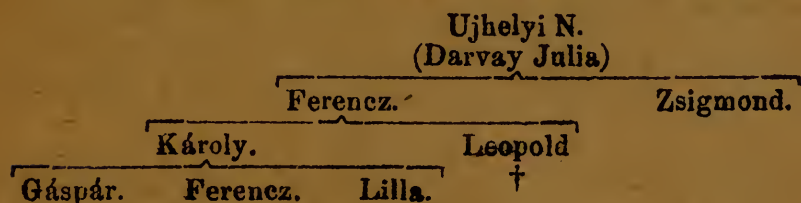
<sup>2)</sup> Ugyan ott 73.

<sup>3)</sup> Rajcsányi Geneal. Mss. 25.





Egy más töredék-családfa az újabb időkig következő :



A család Ugocsa megyénél a legrégibb idők óta főbb megyei tisztségeket <sup>1)</sup> viselt: így

György 1505-ben követ a rákosi országgyűlésre.

János 1506. és 1541-ben alispán.

János 1602. 1629-ben alispán, 1637-ben követ.

Ferencz 1641-ben szolgabíró, 1649-ben és 1652-ben alispán.

István 1688-ban s újra 1704-ben jegyző.

Sándor 1700-ban jegyző, 1706—1718—1726. alispán, közben 1712-ben követ.

László 1722—23-ban szolgabíró, 1729-ben követ, 1736-ban alispán.

József 1765-ben követ.

László zemplini tbíró, kinek kis-csep. Sántha Juliától gyermekei Alajos 1804-ben szolgabíró, Norbert pedig alhadnagy, Benedek, Ágoston és Rajmund, ki a francia hadban elesett.

Károly 1797-ben insurrectionalis főhadnagy,

József 1800-ban ugyan az.

A család pallós joggal is birt. 1548-ben Ujhelyi Anna Ákos Mihályné leány-negyedet kapott. Ugyan ez időben Ujhelyi Egyednek leánya Anna Daróczi Simonné volt, kinek utódai az Ujhelyiek ellen leány-örökség végett pereltek. <sup>2)</sup>

1552-ben néhai Ujhelyi Ferencznek fiai János és András, néhai Gáspárnak fia János, néhai Kristófnak fiai Zsigmond és Gábor, néhai Imrének fiai Ferencz, Péter és Demeter,

<sup>1)</sup> Szirmay C. Ugocsa 50—63.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 72—73.

és néhai Benedeknek fia István Ujhely, Karacsfalva, Ujlak, Verböcz, Ardó és Rakazra I. Ferdinánd királytól új királyi adományt vittek. <sup>1)</sup>

A család egy ága Szatmár megyébe is átszármazott, ott Ujhelyi Péter kapta Darnó és Palád felét. <sup>2)</sup> 1496-ban Ujhelyi László, és Ujhelyi Ágata Szepessy Lászlóné kir. adományt nyert Czégény, Cseke, Istvándi, Szekeres, Fülesd, Csécse, Milota helységekre. <sup>3)</sup>

Szatmár megyében e század elején birt a család Kocsord, Méhtelek, Gacsály és Rosály helységekből, nevezetesen pedig Ujhelyi Antal Csáholy, Csenger, Cs.-Ujfalu helységben, József Tisza-Becsen stb.

1659-ben Ujhelyi András és fia István, és Jánosnak leánya országgyűlési végzés folytán részesültek Kún István hagyatékában. <sup>4)</sup>

A család birtokos Zemplin megyében Kőles-hosszú-mezőn, és Kis-Ráskán és Mármaros megyében is.

**Ujhelyi család.** Turóc és Trencsin megyei kurialis család. Az utóbbi megyében a nemesi összeírások szerint <sup>5)</sup> 1666-ban lakott a család Trencsin sz. kir. városban, 1728-ban Kiszucza-Ujhelyben is.

1748-ban Szedlicsnán találjuk: Mihályt, Jánost és Istvánt; Nemes-Podhragyon Jánost, Beczkón szintén Jánost.

1768-ban Szedlicsnán laktak János, és fiai István és János; továbbá András, és ennek fiai János, András és Pál, végre István s fia István; Nemes Podhragyon János és fiai János és András.

1803-ban Szedlicsnán István és fia Mihály.

1837-ben ugyan ott István örökösei István és Zsigmond.

1821-ben Mihály Pest megyéből kérte nemesi bizonyítványát.

Ezen Ujhelyi családnak szerzője Ujhelyi Jakab volt, ki testvéreivel Izsák és Mihálylyal 1655. jul. 20-án III. Ferdinánd királytól nyert címerez nemes levelet, mely a következő évben 1656-ban Nyitra megyében kihirdettetett.

Czímerük a paizs kék udvarában hármas zöld halmon arany korona, melyből vörös mezű emberi kar nyúlik fel, egy fejér liliomot

<sup>1)</sup> Szirmay C. Ugocsa p. 71.

<sup>2)</sup> Szirmay, Szatmár varm. II. 247—268.

<sup>3)</sup> Ugyan ott II. 224. 239. 240. 245. 253. 259. 260.

<sup>4)</sup> 1659. évi 117. törv. cz.

<sup>5)</sup> Szontagh Dán. közl.



mutogatva, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján hasonló kar látszik járulékaival együtt. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család — mely mint fölebb említve volt — Trencsin megyébe telepedett, egy részének ágazása <sup>1)</sup> következő:



**Ujhelyi család.** Ujhelyi János és általa Kovács Mihály és János anyáról testvérei III. Ferdinánd királytól kaptak címeres nemeslevelet, mely Nógrád vármegyében 1656. april. 3-án kihirdetett. <sup>2)</sup>

1709-ben élt Nógrádban Ujhely Kata.

**Ujj család.** Ujj 1641-ben kapta III. Ferdinánd királytól címeres nemes levelét. Címere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon hátulsó lábain álló tigris, első lábaival elszakadt ívet tartva, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez mindenben hasonló tigris emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>3)</sup>

Ujj nevű család Zemplin megye nemessége sorában található. <sup>4)</sup>

Arad megyében Ujj Mihály és fia Zsigmond 1813-ban

**Ujlakv család.** (Kihalt.) Azon történelmi családok egyike, melyek a vegyes házakbeli királyok korszakában szerepeltek. Eredetét

<sup>1)</sup> Décsy Lajos közlése szerint

<sup>2)</sup> Protoc. Cott. Neograd. anni 1656.

<sup>3)</sup> Adami Seuta gentil. tomo XIII

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplin. top. p. 118.

a Hedervári nemzetségből, nevét pedig Ujlak (másképp Illók) váráról vette. Már a XIII. század végén e néven leljük Ugrint, Ujlaki Póthnak fiát 1289-ben, de a kit családfai összeköttetésbe hozni mindaddig nem sikerült. Az első, kitől a családfát lehozzák, <sup>1)</sup> Miklós, ki Bakó-nak is neveztetett, ennek három közül Jánostól a tulajdonképeni Hederváryak származnak, (lásd V. köt. 73. lap.) testvérétől I. Lőrincz mestertől, ki Tóth-nak is neveztetett, és 1322-ben élt, az Ujlaky család ered.

Nevezett I. Lőrincznek három fia maradt: Miklós, Lewkes (v. Lukács) ki 1355-ben kir. asztalnok volt, <sup>2)</sup> és Bertalan, ki Dalmatiában Skekach vára alatt vitézül esett el Turóczi szerint.

Lewkes (v. Lukács) fia volt Konth István, a kemény vitéz, <sup>3)</sup> kit Zsigmond király Budán a 32 nemessel lefejeztetett.

II. Miklós, ki Tóth-nak és nagyobbára Konthnak neveztetett, 1355-ben kir. főpohárnok mester, Nyitra, Vas, Bars, Varasd vármegyék főispánja volt, részt vevén I. Lajos király alatt a nápolyi hadjáratban, ezért kapta Galgóczt várat, melynek német nevéül tótosan Fristák, és Freistadszky nak is neveztetett, <sup>4)</sup> utóbb erdélyi vajda, 1356-tól pedig 1367-ig haláláig magyar ország nádora volt. Három fia maradt: III. Miklós, II. Bertalan, II. Lewkes. Ezek közül:

II. Bertalan két fiát nemzett: Lászlót és Imrét, kik mindketten 1412-ben machói bánok voltak.

Lászlónak fia lett IV. Miklós, 1448-ban helytartó, 1453-ban erdélyi vajda, machói és slávoniai bán, Somogy és Fehérmegye főispánja, Galgóczt és Temetvény várakra megerősítést nyert. Telchaki örgróf (marchio) s végre Bosnyák ország királya lett. Mátyás király alatt egyik leghatalmasabb oligarcha. Első neje a Garai családból volt, ez összeköttetés folytán szerződött 1476-ban, fia Lőrincz terhét is magára vevén, Garai Jóbbal, <sup>5)</sup> második neje Rozgonyi Margit volt. Ezekről gyermekei: Hieronima, Henrik cseh királyfi jegyese, Frusina Lenárd görcei gróf neje, Orsolya Perényi Istvánné, Katalin Maróthi Lajosné, és II. Lőrincz.

II. Lőrincz szerémi hzg. — Corvin János hive, II. Ulászló el-

<sup>1)</sup> Wagner C. Collect. geneal. dec. I. 132—145. Budai Fer. Hist. lex. III.

<sup>2)</sup> Bartal, Csallóköz 61.

<sup>3)</sup> Horváth Mihály szerint is.

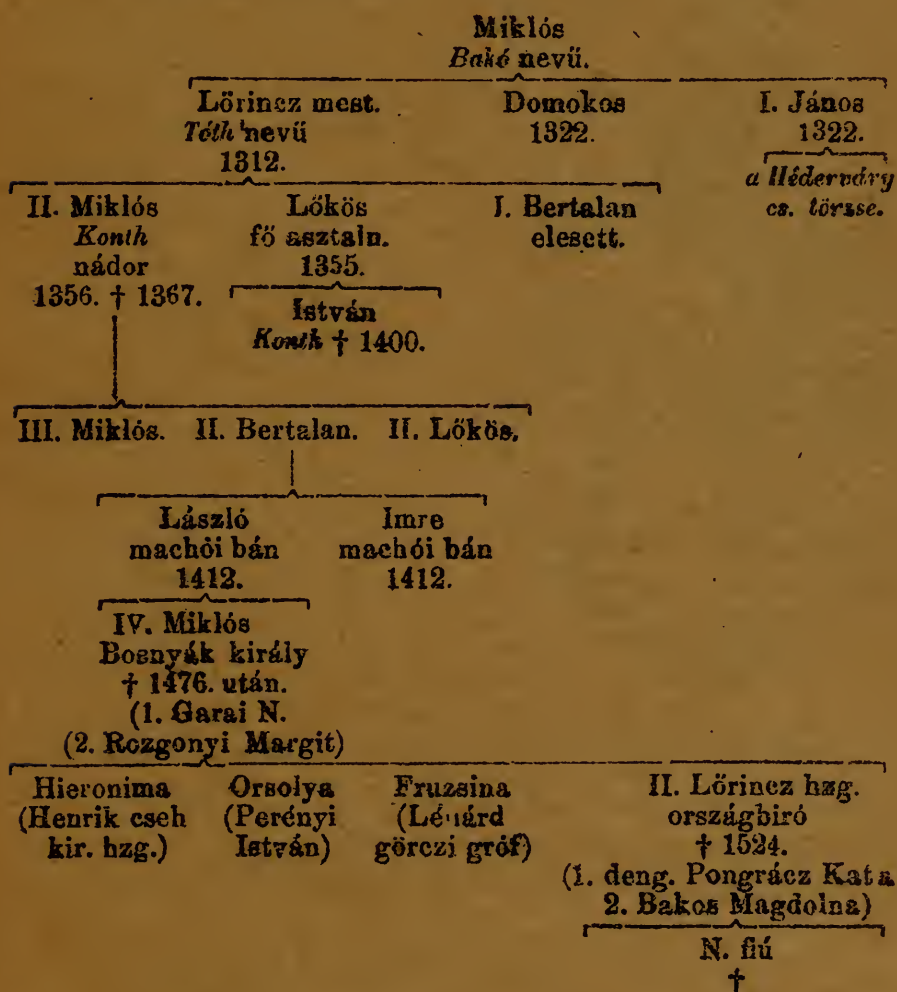
<sup>4)</sup> Épen úgy, mint mai napon hzg. Batthyányt uradalma fejétől körmendi hzgnek is nevezhetni.

<sup>5)</sup> Teleki, Hunyadiak kora XI köt. 577.



lensége, ezért várai elfoglaltattak, 1492-ben Machói bánnak olvassuk, 1498-ban kibékül Ulászlóval. 1516—1524-ig <sup>1)</sup> ország bírása volt. 1518-ban II. Lajos mellé kormányzó tanácsosul neveztetett. Meghalt 1524-ben. Eltemettetett Illókon ékes sarkó alá, mely még életében vésetett. Első neje volt dengeleghi Pongrácz Kata, ki 1510-ben halt meg, a második neje Bakos <sup>2)</sup> Magdolna, ki utóbb Móré Lászlóhoz ment férjhez. Egyetlen fia gyermekkorban halván meg, benne a hatalmas Ujlaky ág sirba szállt.

A családja következő :



A család ősi czímere, mint azt Wagner (dec. I. fig. 13.) Ujlaki Miklós 1467. évi pecsétén közli: a paizs udvarában, két harántosan fekvő pólya, a paizs fölötti sisakból pedig koronás, szárnyas

<sup>1)</sup> Curia Judicum R. Hung. Tyrnaviae 1726. pag. 59—63.

<sup>2)</sup> Némelyek szerint második neje Széchy Magdolna lett volna.

nemző emelkedik ki. Miklósnak fia Lőrincz egy, 1519-ben Forgách



Péter s rokonai részére mint országbíró által kiadott oklevélen függő pecséten ily czímert <sup>1)</sup> viselt: a paizs négy udvarra oszlik, az 1-sőben van két szemközt álló oroszlán, első lábakkal koronát tartva, a 2. és 3. udvarban két harántosan fekvő pólya látezik, a 4. ik udvarban egy fedeles vár-torony, vagy kút emelkedik, a paizs fölötti sisak koronájából koronás női alak emelkedik ki, feje fölé emelt két szétterjesztett szárnyakkal, a paizst foszladék, és két oldalról telamon gyánánt két oroszlán veszi körül, mint lényegében e czímert a metszvény is mutatja.

**Ujlaky család.** Nógrád megyei nemes család, melyből a XVI. század végén élt Ujlaky Mihály, kinek nejétől Terchy Ilonától gyermekei Mihály és Fruzsina 1602-ben éltek. 1654-ben Ujlaky Mihálynak fiai Mihály és János nemességökről azon megyétől nemesi bizonyítványt nyertek. <sup>3)</sup>

1660-ban a kétségtelen nemesek sorában állt Ferencz, <sup>4)</sup>

<sup>1)</sup> Török János „*Hazánk*” című folyóiratában, s utánna a Vasárnapi Ujságban is közölve van az Ujlakyak sírköve Paur Iván magyarázatával, de a sírköveken látható czímerek magyarázatán el nem igazodhatni; íme az itt közlött pecsétczímer világosan felderíti, mi volt az Ujlakyak családi czímere!

<sup>2)</sup> Protoc. C. Neograd. anni 1602.

<sup>3)</sup> Ugyan ott de anno 1654.

<sup>4)</sup> Nógrádi levéltár Acta anni 1663



1684-ben szintén F e r e n c z, ki a nemesi fölkeléshez egy lovást állítatott. <sup>1)</sup>

1660. táján élt Ujlaky K a t a Borbély András özvegye, 1686-ban Ujlaky A n n a Michalek idősb Miklós neje. <sup>2)</sup>

1700. táján élt Ujlaky A n d r á s, kinek nejétől Kubinyi Magdolnától fia P á l 1755-ben, ki 1759-ben megyei esküdt volt, ennek fia Miklós 1780. körül.

Utóbb igen lepadt a család, még e század derekán élt Nógrád megyében Ujlaky család az igen közrendű nemesek sorában.

A család czímere P á l nak 1759. évi hivatalos pecsége szerint a paizs udvarában lovas vitéz, a paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, buzogányt tartva.

Komárom megyében is találunk Ujlaky-akat, melyből F e r e n c z neje Nedeczky Ilona jogán 1719-ben birt. Lábatlan faluban és 1726-ban Ekelen Morócz Krisztina javait megvevé. <sup>3)</sup>

Trencsin megyében 1660. 1686-ban Ujlaky nevű nemes család birt és lakott Beczkón.

**Ujlaky család.** (Baeskaik) Zemplin megye kihalt családja, mely hajdán azon megyében Bodzás másképp Nagy-Ujlakot és Kis-Ujlakot birta. <sup>4)</sup>

**Ujlaky család.** Szatmár megyei régi család, mely hajdán Szamos-Ujlakot birta. 1459-ben élt Ujlaky M a r g i t, zeleméri Kamarás Benedekné. <sup>5)</sup>

1484-ben Ujlaky A n t a l Szatmár vármegye alispánja volt. <sup>6)</sup> Ez 1488-ban Ujlaky G y ö r g y g y e l egész Gyügye helysége nyert királyi adományt. <sup>7)</sup> Ugyancsak Ujlaky A n t a l 1495-ben Ujlaky J á n o s s a l kir. új adományt nyert egész Mező-Bikó, Szamos-Ujlak helysége és az egész Malonthai és Vármegye nevű pusztára. <sup>8)</sup>

1607-ben Ujlaky M á t y á s Szatmár vármegye alispánja volt. <sup>9)</sup>

1629-ben rosályi Kún Borbála Ujlaky Ferenczné volt. <sup>10)</sup> 1633-

<sup>1)</sup> Protée. C. Neogr. anni 1684.

<sup>2)</sup> Ugyan ott.

<sup>3)</sup> Fényes, Komárom várm. 100. 182.

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 105. 235. 284.

<sup>5)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 185.

<sup>6)</sup> Ugyan ott I. 128.

<sup>7)</sup> Ugyan ott II. 217.

<sup>8)</sup> Ugyan ott II. 179. 215. 216.

<sup>9)</sup> Ugyan ott I. 128.

<sup>10)</sup> Ugyan ott II. 275.

ben Ujlaky György nejével Pethő Magdolnával egész Darah helységre kir. adományt nyert. <sup>1)</sup>

E családból ez utóbb említett György lehetett az, kinek javaira 1650-ben Vay Péter adományt nyert.

Ujlaky család e század elején is birtokos Szatmár vármegyében Rohod és Zsarolyán helységben. <sup>2)</sup>

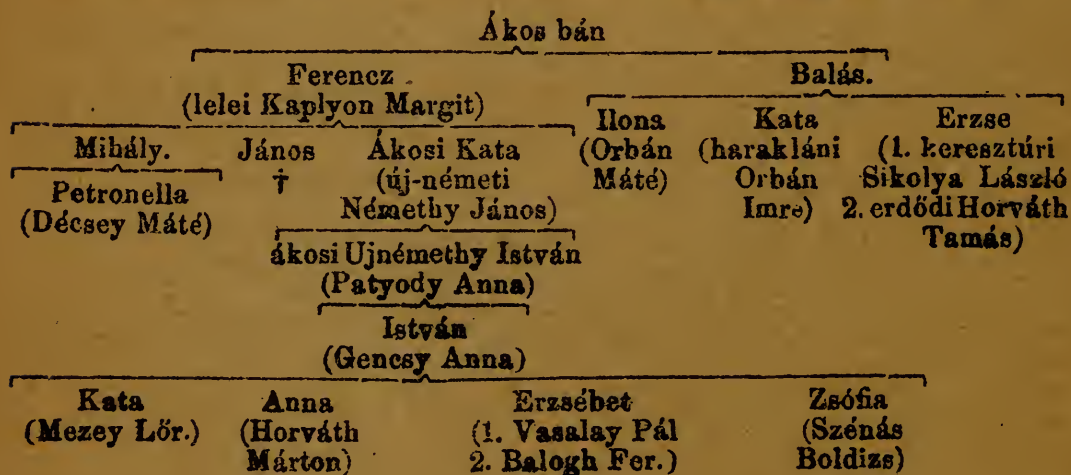
Tán e családhoz sorozandó azon Ujlaky Ferencz is, ki 1539—1555. győri püspök és helytartó is volt, <sup>3)</sup> és kinek nővére is volt.

**Ujlaky család.** Zemplin vármegye czímerleveles nemes család, e század elején birtokos ott Izbugya és Gatály helységben. <sup>4)</sup>

**Ujlaky család.** (Sárközi) Ugocsa megye család, melyből István ott 1699—1705. másod- 1707-ben első alispány lett, meghalt 1708-ban. <sup>5)</sup>

**Ujnémethy család.** (Ákosi †) Közép-Szolnok vármegyének a mult században kihalt család, birtokos volt azon megyében a Kraszna mellett Ákos és szomszéd Új-Német helységben.

Családfáját Ákos bántól hozza le egy régi genealogia, mely Ákos bánról azt írja; hogy „N.-Lajos király valamely notabilis enormitásért még a gyermekeit is levágatta, és mintegy 40 esztendeig tiszta pusztában állott, hanem a nagyszombati scholában maradt két fia Balás és Ferencz, a kik Zsigmond királytól nova donatióval impetrálják Ákos helységét.“ Leszármazásuk <sup>6)</sup> ez:



<sup>1)</sup> Szirmay Szatmár várm. II. 204.

<sup>2)</sup> Ugyan ott II. 91. 275.

<sup>3)</sup> Pray Hierarchia I. 324.

<sup>4)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 118. 366. 375.

<sup>5)</sup> Szirmay C. Ugocsa 54.

<sup>6)</sup> Décsey Miklós közl.



Egy közelebbi nemzékrend, melyben a családnak magva szakadt, következő:

Ákosi Ujnémethy Ferencz 1614—1655. Középszolnoki alispán.					
István katona †		László 1674. (macskási (Komjáthszeghy Bora)			
Ferencz ügyefogyott †		Gáspár ügyefogyott †		Zsuzsa 1710. (1. Pákay János 2. géresi Balogh Péter)	

**Ujszászy család.** (Daróczi) 1598-ban élt daróczi Ujszászy János. <sup>1)</sup>

**Ujvárossy család.** Ugocsa vármegye nemes családja, azon vármegyében Fáncsikán e század elején birtokos volt Ujvárossy Mihály. <sup>2)</sup>

**Ujvárossy család.** Székely család, melyből József Krassó vármegyébe telepedvén, Sepsi, Kézdi-Orbai és Miklósvár széktől 1824. febr. 10-én kapott nemességéről elismervényt, melyet Krassó vármegyében 1825. dec. 5-én publicáltatott. Fia István volt Krassó megyei esküdt, most kapriorai uradalmi tiszt. Fiai vannak.

**Ujváry család.** Nemes család Gömör és Somogy vármegyékben. A XVII. században élt Ujváry Miklós, kinek nejétől Kovács Zsuzsannától leánya volt Erzsébet 1640. körül Darvas Mihályné.

Az Ujváry nemes családból kiemelkedett Ujváry Imre, a XVII. század végén, és a XVIII. elején m. kir. udvari lajstromozó, levéltári ör és arany sarkantyús vitéz, kinek nejétől Sigray Borbálától, mint a táblán <sup>3)</sup> láthatni, hat gyermeke volt:

Imre (Sigray Bora)					
László kapit. 1722. báró tábornok.	Ádám zászlós 1722. báró †	Ferencz váradi kanonok.	Jozéfa (Stipsics László)	Róza apácza.	Erzse (Szász Pál)

László mint kapitány testvérével Ádámmal 1722-ben bárósá-

<sup>1)</sup> Nógrád megyei jegyzőkönyv 1598. évről.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Ugocsa pag. 120.

<sup>3)</sup> Wagner, Mss. t. LXX. pag. 193.

got kapott <sup>1)</sup> és ily czímet: a paizs négy részre oszlik, az 1. és 4. vörös udvarban hármaz zöld halom középsőjén arany korona van, abból pánczélos kar nyúlik fel, könyökével balra fordulva, és markában kivont pallózt tartva lefelé a jobb oldalra (az 1. udvarban); a 4. ik udvarban kard helyet nyilat tart lefelé baloldalra; A 2. kék udvarban zöld halmon arany koronából egyszarvú emelkedik ki; a 4. ik kék udvarban zöld halmon királyi korona van, azon fehér galamb áll, piros csőrében olajfa gallyat tartva. A paizs fölött bárói (csak öt gombos) korona van, és a fölött két koronás sisak, a jobb oldaliból ezüst egyszarvú emelkedik ki, a baloldaliból két fekete sasszárny között piros lábú és csőrű fehér galamb, csőrében zöld olajfa gallyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A paizst két oldalról arany oroszlánok őrzik telamonok gyanánt. <sup>2)</sup>

**Ujváry család.** Úgy látszik, a fölebbtől különböző. Ennek nemeslevelét 1718-ban Ujváry Mihály kapta III. Károly királytól. <sup>3)</sup> Czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fekete lovon ülő magyar vitéz, vörös ruhában, kék mentében, lova alatt levágott török hulla hever, melynek feje felé vág kardjával. A paizs fölötti sisak koronáján vörös kereszt van. Foszladék jobbról vörösezüst, balról aranykék.

Ujváry család Nyitra megyében honos, honnan László 1790. sept. 2-án vévén ki nemesi levelet, azt lakbelyén Krassó megyében, hol Esküdt volt, 1791. april. 5-én kihirdetteté.

**Ujváry család.** (Érsek-ujvári.) Ez előnévvel találjuk Kolos megyében Károlyt, ott birtokost és megyei főbirót, ifj. Károlyt irnokot, Imrét kir. közügy-igazgatósági és Ádám bányászati hivatalnokot 1848. előtt.

**Uketyevics család.** Szabolcs vármegye nemes családai közé közé soroztatik <sup>4)</sup> és birtokos ott Gyulaházán, Thasson és Petneházán. <sup>5)</sup>

**Uky család.** (Uki) Zala vármegye kihalt családja. 1625-ben Uky János országos biztosul küldetett a Rába vizéhez. <sup>6)</sup>

<sup>1)</sup> Adámi, Mss. lat. 4-rét. nro. 182. és Lehoczky Stemmat. I. 170

<sup>2)</sup> Adámi Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> Collect. herald. nro 542.

<sup>4)</sup> Fényes Elek, Magyar orsz. stat. geogr. állapotja IV. köt. 219.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 224. 227. 252.

<sup>6)</sup> 1625. évi 15. törv. czikk.



Ez időtájban élt Uky Ferencz, kinek nejétől Dömölky Magdolnától leánya Uky Éva Szily Dániel felesége volt.

A család czimere harántosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvar üres, a felső vörös udvarban szétterjesztett szárnyakkal fehér pellikán áll, csőrével mellét vájva. Hasonló pellikán látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.<sup>1)</sup>

**Ulefeld család.** Ulefeld Leo 1715-ben nyert országgyűlésileg magyar honfiusítást.<sup>2)</sup>

**Ullmann család.** (Szitányi) Alapítója Ullmann Móricz, ki e század első negyedében nagy kereskedelmi, főleg pedig szerencsés dohány üzlete által megvagyonosodván, 1828. táján Bihar megyébe „Szitány” helysége nyert kir. adomány által I. Ferencz király által megnevesített, több megyében jelentékeny fekvő birtokot szerzett. Nemességét Békés megyében 1828-ik évben hirdetteté ki.<sup>3)</sup> Második neje Szentiványi Szent-Iványi Borbála volt. Első nejével következő családfát alkotott:

Móricz 1828.

(1. N. N.

2. Szent-Iványi Bora)

Antónia. László	Bernát	Sámuel.	Frigyes.	Izidor.	Adolf.	Vilmos	Sarolta.
1839—47.	1845—45.						D.-Pentelén
Trencsin	honti fő szbiró						† 1864.
megyei főj.	1861. trencsini						(pechaui
és fő adószedő	képviselő.						Montbach
(Akay Karolina							Matild)
† 1865.)	Eugenia.	Károly.	Vilma.	Irma	Aladár.	Béla.	

A táblán állók közül L á s z l ó Trencsin megyében, (hol a család többi közt Besztercze-Podhragyon bir) 1836-ban másod aljegyző, 1839—41. tisztségi főjegyző utóbb fő adószedő volt. Neje akai Akay Karolina, meghalt 1865. jan. 15-én kora 45. évében.

Bernát Hont vármegyében 1839. máj 7-iktől al-, 1842. évi máj. 13-tól pedig 1845. apríl. 24-ig fő szolgabíró, az 1861. évben Trencsin megye országgyűlési képviselője volt.

**Ulrich család.** Ulrich János 1755-ben Mária-Teréz királyasszony által nemesített meg.<sup>4)</sup> Czimere jobbról balra húzott vonal

<sup>1)</sup> Adami Scuta gentil tomo XIII.

<sup>2)</sup> 1715. évi 133. törv. czikk.

<sup>3)</sup> Békés megyei jegyzőkönyv 1828. évi 724. szám alatt

<sup>4)</sup> Collect. herald. nro. 269.

átal rézsutosan fehér vörösre osztott paizs, közepén ágaskodó griffel, melynek a vörös udvarban levő fele testrésze arany, a fehér udvarban levő fele teste barnavörös. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos kar nyúlik ki, kivont kardját balfelé villogtatva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüst és vörösbarna.

**Unger család.** Unger Richard, András és Ferdinánd 1756-ban Mária Terézia király asszonytól kaptak címeres nemeslevelet. <sup>1)</sup>

Czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva, fölötte függőnszerűleg, a paizs két felső vörös szegletében egy egy fehér rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronájából vörös magyar ruhás, kék nadrágos, arany öves, fekete lódingos, vörös lefityegővel prémkalpagos, vállán párducz bőrös vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot, a balban lófarkú zászlót tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. <sup>2)</sup>

E család Soprony megyei. <sup>3)</sup>

**Ugnad család.** (Sonnecki baró, Weissenwolff gróf) Honfiusított és a XVI. században hazánkban szerepelt családok egyike. Eredetét Karinthiából származtatják, <sup>4)</sup> nevét egyik őse nőn elkövetett kegyetlensége miatt kapta volna. Daczára, hogy a család történetéről és nemzékrendjéről több források nyújtanak adatokat, teljes családfáját nem tartalmazzák, nem pedig főleg azon családtagok összeköttetésére nézve, melyek indigenáltatásuknál fogva minket közebből érdekelnek. A család fáját a XV. század közepétől Ungnád I. Jánostól kezdjük, de azon Ungnád Ádámot, ki az 1563. évi 77. törvényezikben magyar honfiusítást nyert, nem találjuk, ha csak az a táblán álló III. Jánossal nem egy személy volt, vagy mi még inkább valószínű, Andrásnak és III. Jánosnak testvére nem volt legyen. Ezen

Ugnad Ádám magyar nőt birt feleségül, úgymint Thurzó Eleknek leányát Thurzó Erzsébetet. <sup>5)</sup> Azonban valószínűleg kihalt,

<sup>1)</sup> Collect. herald. nro 269. et Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>2)</sup> Burgstaller, Collect. Insignium.

<sup>3)</sup> Bartholomaeides Memoria Ungarorum. 184. 191. 197.

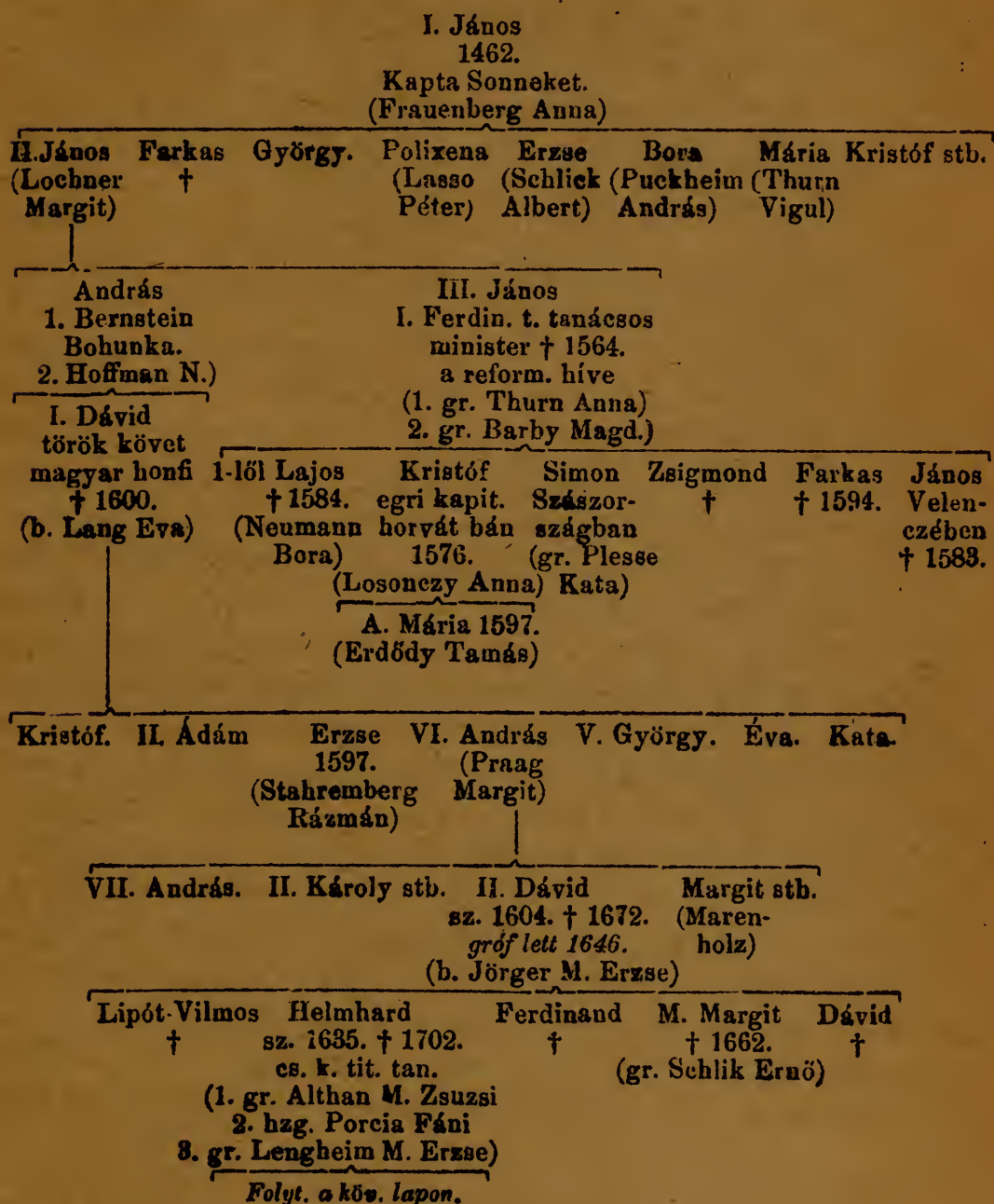
<sup>4)</sup> Dresser Math. Isagoges Pars II. 579—581. Hübner Cseheknek mondja. Lazius és Buzelinus keleti Franconiából telepíti a krajuai földre.

<sup>5)</sup> Forgách Fr. Commentarii 318. Rajesányi Mss. Geneal. I. 14. Wagner, Analecta Scepus IV.



mert 30 év múlva másik Ungnád (I. D á v i d) nyert magyar honfisi-  
tást, kinek ága Weissenwolf gróf néven ott künn máig él.

Lássuk a családfát <sup>1)</sup> lehozva a mult század harmadik tizedeig:



<sup>1)</sup> Hoheneck, Geneal. und hist. Besch. d. Erh. Österreich. Passau, 1732. II. 766. — Hübner Joh. Genealogische Tabellen. Leipzig, 1728. III. Bd. 667—669.

Helmhard, *ki az előbbi lapon.*  
sz. 1685. + 1702.  
cs. k. tit. tan.

(1. gr. Althan M. Zuzsi  
2. hzg. Porcia Fáni  
3. gr. Lengheim M. Erzse)

1-t.M. Erzse Mihály-Vencz. 2 t. (1. gr. Althan sz.1658.+1678. Mih. (gr. Montecucoli 2.gr.Cavriani Ernestsztina) Károly)	2 t. Leopold + József Antal + 1692.	M. József Ferencz Ferdinand 3-t.József (gr. Enck- (gr. Lam- es. kamar. es.k.kam. voirt Ven.) berg 1719. 1717. Francziska (gr. Stah- (gr.Pálffy 1701-től) remberg M. Anna) M. Jozéfa Mária) (hzg. Trautsohn János-Vilm.)	Mária (gr. Galler)
Erzse. Dávid. Ferencz Quidobald Fáni. Alajos. 1726.			
		Erzse 1726.	Antal.

A családfán álló III. Jánosnak fia **Kristóf** volt az, ki szintén hazánkba beszármazván, itt a temesvári hős Losonczynak egyik leányát Annát vette nőül; <sup>1)</sup> ez összeköttetésnél fogva birtokokhoz jutva, 1576-ban Eger vára kapitánya, <sup>2)</sup> majd 1578—1583-ig horvátországi bán, <sup>3)</sup> midőn helyébe veje Erdődy Tamás lőn, ki leányát Ungnad Anna Máriát birta nőül, a kitől származott utódai atyjoktól az anyai örökséget országgyűlésileg követelték. <sup>4)</sup>

Más oldal-ágból származván a táblán látható Ungnad I. Dávid, miután reá az Ádám által 1563-ban nyert honfiusítás nem háromlott, ő pedig Miksa király korában 1572-ben, és ismét 1574—1578. török követséget viselt, majd a cs. hadi tanács elnöke volt, 1593. évben az országgyűlés által a 23. törv. czikben magyar honfiusítást nyert. Meghalt Kassán 1600-ban. Ennek unokája (lásd a táblán) II. Dávid udvari kamarai alelnök, biztos Kassán, 1646-ban a család ősi nevén (mit iratik) Weissenwolffi grófságra emeltetett; <sup>5)</sup> és innen utóbb, valamint jelenleg is a család leginkább a Weissenwolffi grófi né-

<sup>1)</sup> Lehoczky Stemmat. I. p. 420. — Hübnernél nem Losonczy, hanem Lasanszky Anna áll, de ez szokásos tévedés lehet.

<sup>2)</sup> Istvánffy Hist. libro XXV. 1685. évi kiadás 381.

<sup>3)</sup> Kerchelich Hist. Eccl. Zagrab. p. 171. Feszler Gesch. VII. 225.

<sup>4)</sup> 1622. évi 69. törv. cz. és Catalogus Mss. Bibliothecae Nationalis Hung. Széchenyiano regnicolar. I. 549. — Rajesányi Mss. deduct. I. 14

<sup>5)</sup> Hoheneck id. h. II. 774.



ven lett ismeretes. Ezen II. Dávidnak egyik unokája J ó z s e f a mult század elején erdödi grófi Pálffy M.-Annát vette nőül.

A család jelenleg Weissenwolf néven Austriában és Galicziában lévén honos, nem ide tartozik róla többet elmondanunk.

Tájékozásúl a most élők családfája itt következik :

Ungnad von Weissenwolf N.			
Ferdinánd.	Franziska	János	Pál-Ipoly
M. Anna	sz. 1773.	sz. 1779.	sz. 1780.
sz. 1795.	(hgz. Kaunitz	cs. k. kam.	cs. k. kam.
(gr. Eszterházy	Alajos)	ezredes	katona
Bálint † 1838.)		(gr. Breuner	(gr. Stadnicka
		Zsófia)	Teréz)
			Guidobald
			sz. 1817.
			(gr. Krasicka Hedvig)
		Konrád	M. Henriette
		sz. 1855.	sz. 1862.

A család czímere négyfelé osztott paizs, az első vörös udvarban fehér farkas (a családnévre Weissenwolf vonatkozólag) ágaskodik; a 2. és 3-dik kék udvarban arany várfal látható; a 4-ik kék udvarban két egymással háttal összefűzött fehér vadász-eb hátulsó lábainkon állva láthatók. A paizs fölötti sisak koronáján három koronás sisakon 1. a fehér farkas, 2. sasszárnyak és elefánt-ormány, és 3. két vadász eb szemlélhetők stb.

**Ungi család.** Nógrád vármegyében Erdő-Tarcsa udvartelki helységben lakos és birtokos. Czímeres nemeslevelét közösön, a szintén azon helységben székelő Fejér családdal együtt kapta 1648. febr. 6-án névszerint Unghy Péter. Czímerök is közös. (Lásd Fejér cs. e munka IV. köt. 135—136. lap.)

Nógrád megye nemesi összeírásai <sup>1)</sup> szerint: 1684-ben éltek Ungi Benedek, János, Péter és Mátyás, kik a nemesi fölkelésben személyes részvételre íratlak össze.

1705-ben szintén a nemesi felkelésre összeírattak Ungi Mátyás, ki fia által, Mihály, ki fogadott ember által, Pál személyesen, András és Benedek fogadottak által veendettek részt a fölkelésben. Ugyan azok 1711-ben mint a Rákóczy forradalom alatt hűségben honn maradtak jegyeztettek fel.

<sup>1)</sup> Nógrád megyei Protocol.

1732-ben a nemesi vizsgálatkor a család kétségtelen nemesnek ismertetett, valamint 1734-ben is.

Az 1755. évi nemesi összeírás Taresán találta az Ungi családból idősb és ifj. Pált, idősb, középső és ifj. Mihályt, és id., köz. és ifj. Pétert, Ferenczet, Andrást, Jánost és Istvánt, összesen tizenkét személyt.

A család nagyobbára erdő-taresai ősi fészkében maradva, nagyobbára szerény és osztályok által különben is leapadt birtokrésze művelésével foglalkozik. 1842-ben közülök Ungi Tamás Nógrád megyei tiszteletbeli Esküdt lett.

**Ungur család.** (Nádasdi) Hunyad vármegye kihalt régi családja, melyből Felső-Nádasdi Ungur nemesember Hunyad megyei Felső-nádasdi birtokrészére 1447-ben Hunyadi János M. orsz. kormányzó-jától új adományt nyert. <sup>1)</sup>

Ezen Ungur (vagy Hungur) fia volt Felső-Nádasdi Péternek, és 1457-ben felső-nádasdi részjószágára, melyet már ősei is békével birtak, V. László királytól új adomány mellett beiktató parancsot kapott. <sup>2)</sup>

Nevezett Ungur-tól a család Ungur-nak neveztetett. Így neveztetik már a család Mátyás királynak 1458. évi azon adomány levelében, melyben Hunyad megyei Nádasd helység felét (elszakasztván azt Hunyad várától) Nádasdi Ungur Jánosnak és testvéreinek Péternek és Sándornak adományozta, és annak folytán az erdélyi káptalanhoz reá beiktató parancsot adott; <sup>3)</sup> az oklevélben mondatik: „*fidelis nostri Johannis filii Ungur dicti de Nádasd*“, <sup>4)</sup> és továbbá: „*memorato Joanni Ungur dicto de predicta Nádasd et per eum Petro similiter Ungur dicto pariter et Sandrino fratri carnali*.“

Nevezett nádasdi Ungur János 1462-ben Szatmár megyében P.-Darócson és Homok helységben is kapott Drágfi Miklóssal kir. adományt. <sup>5)</sup>

A család — úgy látszik — a XVII. században halt ki.

**Ungváry család.** Abauj, Szabolcs, Zemplin vármegye nemes családja. Abauj megyéből Ungváry János mint kir. kincstári ügyész

<sup>1)</sup> Gr. Teleki, Hunyadiak kora X k. 196.

<sup>2)</sup> Ugyan ott X. köt. 343.

<sup>3)</sup> Ugyan ott X. 587. 588.

<sup>4)</sup> Most oláhosan „*Nadastia*.“

<sup>5)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 199. 284.



Krassó megyébe telepedve, Abauj megyétől 1837. octob. 12-én nyert bizonyítványát Krassó megyében 1838. april. 23-án hirdetteté ki. Utóbb 1850. után Szatmár városi lakos lön.

Szabolcs megyében birtokos a család Fejértón, <sup>1)</sup>

Zemplin megyében 1730-ban birt Ungváry család Barancs helységben, e század elején Hegyi helységben. <sup>2)</sup>

**Unverzagt család.** Unverzagt Farkas és fia az 1600. évi országgyűlésen nyert magyar honfűsítást. <sup>3)</sup>

**Upory család.** (Upori, kihalt.) Az A k u s nemből (genus) eredt. 1435-ben élt Upori Imre. <sup>4)</sup> Nevezetes tagja volt a családnak Upory László 1461-ben Szapolyay István felső Magyarországi főkapitány mellett alkapitány. <sup>5)</sup> Zemplinben birta többek közt Gellényes és Abara várkastélyt. <sup>6)</sup> Maradt leánya Borbála, Czékei Jánosné, kinek leányát Czékei Zsófiát Dobó Domokos vette nőül, és így lön a Dobó család az Uporyak örököse.

Ez Upory-t tévedve számítá ősei közé az Apor család. <sup>7)</sup>

**Uray család.** (Urai) Szatmár vármegyének egyik legrégibb ősnemzetsége, mely azon megyében a most is birtokában lévő Ura nevű falut, melyről vezeték- és előnevét vette, mint mondják — az első foglalás óta birja.

Már a XIV. században találjuk e helység birtokában az Uray család több tagját, midőn 1347-ben Miklós nádor előtt Szatmár és Ugocsa vármegye közgyűlésén Uray Jakabnak fiát Pétert a többi urai birtokos Uray családbeliek, névszerint: Uray Jánosnak fia János, és ennek fiai János és Mihály, továbbá Uray Péternek fia Mihály, és végre Benedeknek fia István, nevezett Jakab fiát Pétert rokonuknak (patruelis frater) és urai ősi birtokosnak ösmerik. <sup>8)</sup>

A család tagjai a legrégibb időtől kezdve Szatmár megyében hivatalokat viseltek.

<sup>1)</sup> Fényes M. orsz. geogr. stat. állapotja. IV. köt. 230. lap.

<sup>2)</sup> Szirmay, C. Ugocsa p. 118. 236. 378.

<sup>3)</sup> 1600. évi 29. törv. cz.

<sup>4)</sup> Szirmay, C. Zemplin not. top. 379.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 105. 372. stb. Kaprinay, Diplomata. II. 475. 492. 498.

<sup>6)</sup> 1471. évi 29. törv. cz.

<sup>7)</sup> Apor Péter, Lusumundi stb. munkái.

<sup>8)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. 1. pag. 552.

Főszolgabírák voltak: 1575-ben Miklós, 1589—1592-ben Sándri, 1623—1636-ban Ferencz. <sup>1)</sup>

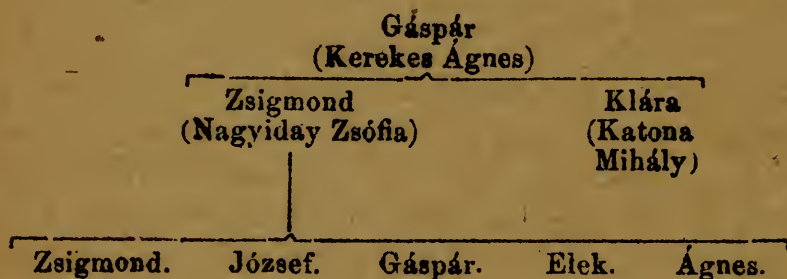
Alispánok: 1435-ben Tamás, 1648-ban Gáspár, 1721—24-ben László, 1784—1800-ban József. <sup>2)</sup>

1560-ban Uray Albert másokkal Vitka és Kápolna helységek felébe adomány mellett beiktattatik. <sup>3)</sup>

1578-ban Miklós, Sándri (volt sz. bírák) és György Erdődön szőlőjökre felmentést nyertek. <sup>4)</sup>

1590—1600. táján élt Uray Mihály, kinek neje szaniszlófi Báthori Istvánnak Parlagi Borától való leánya Báthori Zsuzsanna volt. <sup>5)</sup>

A család teljes nemzékrendjét nem ismerjük, úgy látszik a múlt századból e század elejeig nyúlik a következő nemzékrend:



E század elején a család tagjai közül Zsigmond és Ferencz birt Csengerben, Györgyné Csenger Ujfaluban, Gáspár, Pál és István Veresmarton, Antal Vetésen. — Azon kívül Urán, Endrédi, Györteleken, Tyukodon, Szárazberken és Egriben. <sup>6)</sup>

A család három főágra lévén oszolva, miután a családfát egészben, és így e mai három ág összefüggését sem ismerjük, közöljük a nemzékrendeket áganként, <sup>7)</sup> mint következnek:

<sup>1)</sup> Szirmay, Szatmár vármegye I. köt. 131—135.

<sup>2)</sup> Ugyan ott I. 128—129.

<sup>3)</sup> Ugyan ott II. 97. 98.

<sup>4)</sup> Ugyan ott II. 170.

<sup>5)</sup> Wagner Mas. geneal. Fam. Báthor.

<sup>6)</sup> Szirmay, Szatmár várm. II. 30—294.

<sup>7)</sup> Luby Károly közl.



*Első ág.*

Sámuel (Majos N.)					
Zsófia (1. Bay Ignác 2. Péchy Pál)	Bálint volt alispán és követ stb. Várad ker. cs. kir. főisp. báró lett 1864. (1. ludányi Bay N. 2. ludányi Bay Anna)	Anna (Vetéssy Dániel)			
Klára (Jékey Mórész)	Hulda (Ilosvay Sándor)	Endre Szatmári alisp. 1861. (ipi Vályi Otil)	Gyula (Iklódy Hermina) N. N.	Kálmán.	Ilona (Vályi János 1861. képvis.)
Sándor.		Leona.			

Ez ágon Bálint egykor Szatmár megye alispánja és 1843-ban országgyűlési követe, 1850. után N. Várad kerületi cs. kir. főispán, és cs. k. fő törvényszéki elnök, udvari tanácsos, és szent István-rend kis keresztes vitéze. Mondják, hogy a fő törv. széki elnökséget csak addig viselé, míg a magyar nyelvet kerületében fentarthatá, utóbb nyugalmaztatott. 1864. dec. 9-én mint a szent István-rend lovagja e rend szabályainak értelmében díj nélkül utódaival együtt bároságot nyert.<sup>1)</sup> Fiai közül Endre 1849-ben Szatmár megyei fő szolgabíró, 1861-ben választott alispán.

*Második ág.*

György (lekcsei Sulyok Julia)				
György (Makó Veronika)	Ambrús 1832--40. szatmári szbíró (n.-várad Tóth Teréz)	Károly (Papp Ágnes) Elek.	Bora (Makó Karoly)	Teréz (Molvay)
Antal (Potor Erzse)				
Berta. Vilma.				
	Emilia. József ügyvéd N. Károlyban (Brandl Ida) Iren.	János ügyvéd (Révész Erzse) N.	Janka (Krasznay Ádám)	Ábrahám segédbíró ügyvéd (Szabó Emma) Margit.

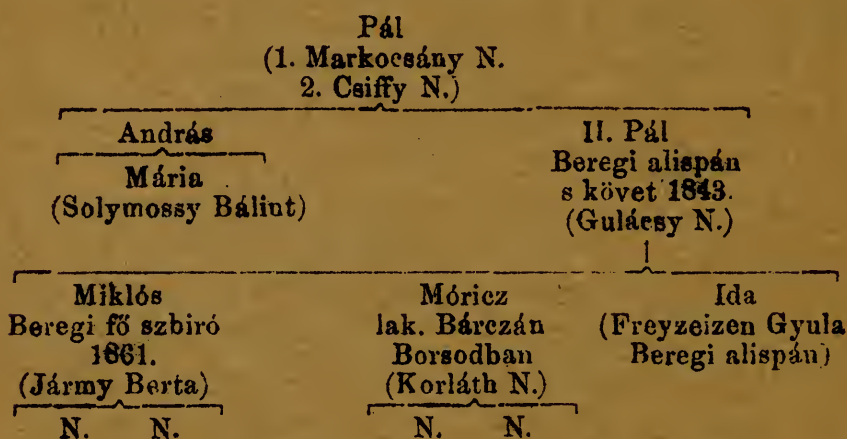
Ez ágon Ambrús 24 évig Szatmár megyei tisztviselő, 1832--40-ben szolgabíró volt. Fiai közül József 1849-ben a 73-ik honvéd

<sup>1)</sup> Sürgöny, hivat. lap. 1864. (dec. 23.) 293. szám.)

zászlóalj századosa, utóbb Nagy-Károlyban ügyvéd, János szintén ügyvéd, Ábrahám volt segédbíró, utóbb ügyvéd.

Ez ághoz tartoznak még idősb József és Tamás laknak Tyukodon, Antal 1845-ben volt esküdt, lakik Simában, Imre Angyalosban, Menyhért 1861-ben megyei biztos Urában, mindnyájan birtokosok.

### Harmadik ág.



Ez ágon második Pál Bereg megyének több évig 1848-ig első alispánja, 1843-ban országgyűlési követe. Fiai közül Miklós 1861-ben Bereg vármegye választott fő szolgabírája, Móríc lakik Borsod megyében Bárczán.

Ez ágból való Károly, lakik Ér-Endi éden, egykor ügyvéd és cs. kir. segédbíró. Első neje Balogh, a második Teleky leány. Gyermekei vannak. Leányai Róza Gyulay Antalné.

Zemplin megyében e század elején birtokos az Uray család Gesztelyben. <sup>1)</sup>

Ugocsa megyében e század elején Uray Zsigmond birtokos Rákócson és Batáron. <sup>2)</sup>

Szabolcs megyében is van Uray nevű család, mely Bujon birtokos, de a Szatmár megyei Uray családdal nem egy eredetű.

**Urbán család.** (Beharfalvi) Liptó vármegye nemes családja, melyből egy ág leszakadt Nógrád megyébe is, hol András 1755-ben Nagy-Kürtösön birt és lakott. Ugyan akkor Nógrád megyében Sza-

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 227.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Ugocsa pag. 89. 172.



kalban laktak a nemesi összeírás szerint Urbán Mátyás, Imre és András.

Zemplin megye szintén nemesei közé számítja az Urbán családot. <sup>1)</sup>

Arad megyében a nemesség sorában áll József és annak fia Gyula. <sup>2)</sup>

Tán szintén ezen család ivadéka volt Urbán Ignác is, ki az 1827. évi országgyűlésen a porták összeírására küldetett ki. <sup>3)</sup>

**Urbánfalvy család.** Szepes megyében élt a család a XIV. században. 1385-ben éltek Pálnak fia Miklós, és ennek fia István és Colinnak fia István, <sup>4)</sup> az Usz családból, lásd *Usz cs.*

**Urbanovics család.** Urbanovics Pál sárfői póstamester 1766-ban M. Terézia királyasszony által nemesítetett mag. <sup>5)</sup> Czimere következő: a paizs balról jobbra húzott vonal által rézsutosan vörös és kék udvarra oszlik, az előtérben hármás zöld halom középsőjén fekete holló áll, csőrében drága köves arany gyűrűt tartva, és mellén arany nyíllal átütve. A paizs fölötti sisak koronáján egyfejű fekete sas áll arany lábakkal. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. <sup>6)</sup>

**Urbanovszky család.** (Urbanói és benyói) Trencsin vármegye legrégiebb családainak egyike, mely a Benyovszky családdal egy törzsből ered, mint ezt e munka I. kötet 304. lapján említettük.

Trencsin megyében az ősi fészekben a nemesi összeírások szerint találjuk 1736-ban Lászlót és fiát Istvánt, azután Jánost, Mihályt, ifj. Jánost és Miklóst, kik ekkor nemességüket igazolták.

1748-ban Benyón laktak László és János.

1768-ban ugyan ott Mihály, Miklós, György, Albert és János, és ennek fiai: András és István, továbbá Kristóf fiával Józseffel, ugyan akkor Hliniken György és fiai János és György.

1803-ban Hliniken laktak Albert és Jánosnak fiai József és Gáspár, Urbanón laktak: János, Károly, Tamás,

<sup>1)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 118.

<sup>2)</sup> Arad vármegye jegyzőkönyve.

<sup>3)</sup> 1827. évi 7. törv. cz.

<sup>4)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 1. p. 264.

<sup>5)</sup> Collect. heral. nro. 161.

<sup>6)</sup> Adami Scuta gentil. tomo XIII.

Dávid és Kristóf és ennek fiai: József és Antal, valamint Mihály és Ferencz és István fiaival és János egy maga. Végre

1837 ben Hliniken székeltek id. és ifj. András, és ennek fiai Pál és Péter, azután Albert, továbbá Jánosnak örökösei u. m. József fiával Lajossal, Gáspár fiaival Jusztin, Erneszt és Móriczczal; — Urbanón pedig laktak: János, Károly, Tamás, Dávid és Kristóf, ez utóbbi József és Antal fiaival, nem különben Antálnak fia Urbán, továbbá Mihály és ennek fiai István Ferencz és János. Végre János egyedül.

1818-ban nemesi bizonytságot nyert Nyitra megyében lakó József. <sup>1)</sup>

Az elé adottakból csupán a hliniki ágnek családfáját ismerjük, mely következő:

György Hliniken 1763.					
János 1803. (Morvay Bora)			György 1803.		
József 1837.		Gáspár 1837.		ifj. András 1837.	
Lajos 1837.	Jusztin. Pest várm. alszol. bíró 1845.	Erneszt, 1837.	Móricz. 1837. 1861. Trencsin m. képviselő.	Pál 1837.	Péter 1837.

Ez ágon Gáspárnak fiai közül Jusztin 1845-ben Pest megye alszolgabirája volt.

Móricz 1861. Trencsin vármegyei képviselő.

E családból 1844-ben a helytartóságnál szolgáltak János és Ferencz.

**Urbánszky család.** Ebből Urbánszky Ferensz 1822-ben F.-Ludányban Nógrád megyében plébános volt. Címere a paizs udvarában két egymással szemközt vívó magyar és török lovas; a paizs fölötti sisak koronájából első lábával kardot tartó oroszlán emelkedik ki.

**Urbányi család.** Zólyom vármegye nemes családja. Ősi fészke

<sup>1)</sup> Szontagh Dán. közl.



Breznó-Bánya szabad kir. város. A család egyik ágából Urbányi András 1647. évi jun. 3 án sógoraival a hajniki Bezzegh családdal <sup>1)</sup> együtt kapott czimeres nemes levelet. Ez ágból volt János, ki 1672-ben mint ügyvéd Nógrád megyében is működött.

A család másik ágából, mely a kath. vallásra tért, és elődei Breznóbánya szabad kir. városánál előkelő tanácsbívalokat viseltek, származott Urbányi András, ki a XVII. század végén a Besztercebányai cs. kir. kamaránál Benyuson az erdőszet fő felügyelője volt, és a kir. kincstárnál szerzett érdemei tekintetéből Zólyom vármegye közönségének, gróf Erdödy György, gróf Löwenburg Jakab, és Mayer Benedek Theobald kamarai gróf ajánlatára I. Leopold királytól magas neje Zsuzsanna, továbbá gyermekei Urbányi I. Mátyás, I. János, Mária és Zsuzsanna és ezek utódai számára 1701. febr. 20-kán Bécsben kelt czimeres nemeslevelet nyert, mely azon évi május 20 án Zólyom vármegye közgyűlésén kihirdettetett.

A család czímere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld hegy tetején emelkedő zöld

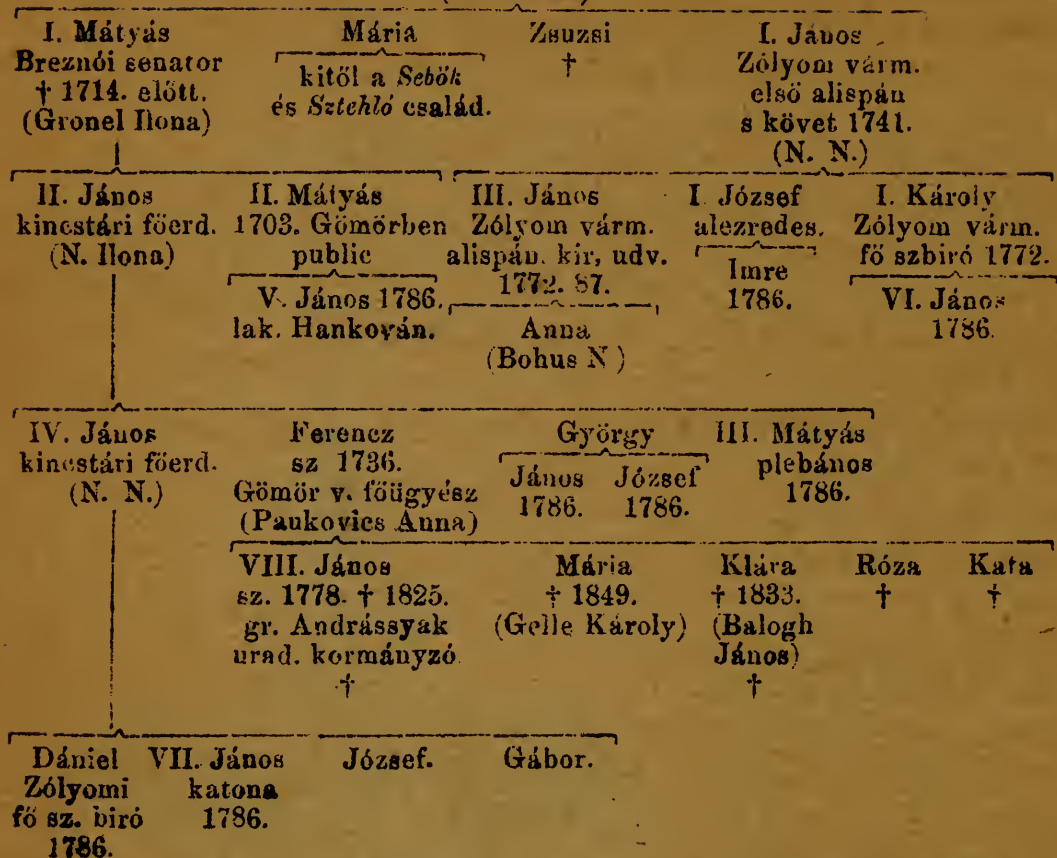
fenyőfa, fölötté két oldalról két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló fenyőfa emelkedik föl, derekánál keresztbe téve két arany nyelvű fejsze látszik. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös, kékkel vegyítve.

I. Andrástól kezdve a családfa következő:



<sup>1)</sup> E munka II. köt. 91. és 92. lapján hibásan van a Bezzegh család két családra osztva, miután az egy család, mely a Hajnikra szóló adományt az armális nyerése után később kapta.

I. András  
kinestári főerdész m.  
1701. ns. levél szerző.  
(N. Zsuzsa)



I. Andrásnak két fia I. Mátyás és I. János, és két leánya Mária, kitől leányágon a ns. Sebők és Felső-Sajón a Sztehló család eredt, és Zsuzsanna maradtak.

I. Mátyás Breznó-Bánya sz. kir. város jeles törvénytudós tanácsnoka volt. Neje Gronel Ilona, ivadéka azon helybeli családnak, melyből Gronel Jakab többször követséget viselt, és nevezetesen 1683-ban a Tököl forradalom után a császári biztosság előtt Breznó b. város részéről a hódolatot letette, <sup>1)</sup> ugyan e város részéről jelen volt 1707-ben az evang. rozenbergi zsinaton. <sup>2)</sup> Urbány I. Mátyás és neje 1714-ben már nem éltek. Fia kettő maradt: II. János és II. Mátyás, ki

<sup>1)</sup> Kaprinai Mss. tomo X. p. 410.

<sup>2)</sup> Acta Synodus Rosenbergensis. — E családból Gronel Simon 1563-ban már Breznóbánya város esküdt tanácsnoka, továbbá Gronel Jakab Zólyom megyei sz.-Andrási fi, 1722-ben a nagyszombati iskolában tünteté ki magát. Lásd Quinque Lustra Georgii Lippha Tyrnav. 1722. a Promotorok között.



Gömör megye előtt már 1703-ban hirdetteté nemességét. <sup>1)</sup> Ennek fia V. János 1786-ban Hankován anyai birtokán élt.

II. János a kincstári hivatalban nagyatyjának I. Andrásnak utóda lett és N. Zsuzsanna nevű nejétől négy fiát nemzett: IV. Jánost, I. Ferenczet, Györgyöt és III. Mátyást. Ezek közül

IV. János atyját követé a kincstári hivatalban és négy fiút hagyott maga után: 1. Dánielt, ki 1786-ban Zólyom vármegye főszolgabírája volt, 2. VII. Jánost, ki 1786-ban katona volt, 3. Józsefet, és 4. Gábort, 1786-ban tanulókat. Ezek ágából eredt azon Dániel is, ki e század másod tizedében Zólyom megye főjegyzője volt. — Ezen ág ivadéka a Zólyom megyében most élő Urbányi József is, ki Zólyom vármegyének 1832-ben már rendszerinti esküdtje, 1833—1837, alszolgabírája volt, 1840—1849. és jelenleg ismét 1862-től számvevője.

Györgynek 1786-ban éltek fiai János és József.

III. Mátyás papi pályára lépven, mint plébános halt meg.

I. Ferencz szül. 1736. jul. 1-én Zólyom megyei Valaszkán, elvégezvén Egerben a jogot, és ügyvédi vizsgát téven, miután 1772. jul. 28-án Zólyom megyétől kivett nemesi bizonyítványát Gömör megyében azon évi sept. 25-én kihirdetteté, azon megyében megtelepedvén, megyei ügyészséget vállalt és e pályán mint al- majd megyei főügyész 1771—1784. évig szolgált, utóbb mint táblabíró szerepelt. Nejétől senkviczi Paukovics Annától (Paukovics András Gömör megyei főjegyző leányától † 1818.) egy fia VIII. János, és négy leánya 1. Mária Gelle Károlyné, meghalt Nógrád megyei Horpácson 1849. sept. 11-én; 2. Klára ramocsaházi Balogh Jánosné mhalt 1833. 3. Róza és 4. Katalin Rozsnyón haltak el.

VIII. János Rozsnyón szül. 1778. jan. 16-án, letévén 1799. mart. 1-én az ügyvédi vizsgát Pesten a kir. tábla előtt, Gömör és több megye táblabírája és gr. Andrássy István és özvegye javai és jogkormányzója lett. Meghalt nőtlenség 1825. jun. 21-én Rozsnyón. Benne I. Ferencz ága kihalt.

A másik ágat az impetrator I. Andrásnak ifjabb fia I. János alapítá. Ez kitűnő tehetsége miatt Zólyom vármegye első alispánjává választatott, és az volt hosszú ideig; egyszersmind a híres 1741. évi országgyűlésen azon megye követe, <sup>2)</sup> Mária Terézia királykoronázá-

<sup>1)</sup> Protoc. C. Gömör anni 1703. pag. 98.

<sup>2)</sup> Kolinovics G. Nova Hungariae Periodus pag. 662. és Lehoczky Stemmat. I. 221. ott a 222. lapon már hibából Györgynek írva.

kor a RR. táblájától a Ferenczések templomának kapuja elé rendelt országos küldöttség tagjául választva. <sup>1)</sup> 1751-ben szintén követ volt. <sup>2)</sup> 1741-ben Holecz Márton magszakadtán N.-Szalatnyán Oszik Osvald nevű, Zolnán Gyürky Benedek magvaszakadtán Palojtay Péter nevű, és végre Ocsován Engler Dora magvaszakadtán Hlabovszka nevű három nemes curiára adományt nyert. <sup>3)</sup> Nejétől három fia maradt: III. János, I. József és I. Gábor.

III. János előbb katonai pályán szolgált, azt mint kapitány oda hagyván, Zólyom vármegyének főszolgabírája, már 1771-ben másod alispánja volt, 1780. táján pedig kir. udvarnoknak neveztetett, élt még 1787-ben is. Lakott Dubraván. Egy leánya maradt Anna pethőfalvi Bohusné.

I. József a hadipályán szerepelt, és mint alezredes esett el 1786. előtt. Egy fia volt Imre.

I. Gábor szintén Zólyom megyénél hivataloskodott, és 1772-ben főszolgabíró volt.

A család neve némely nemes leveleiben Urbány alakban van írva, de a család nagyobbára a kiejtés határozottabb volta miatt Urbányi-nak írta magát.

A család más ágából eredt azon Ferencz, kinek leánya Anna-Mária 1760-ban Tajnay Andrásné volt; valamint azon Urbányi János, ki 1754-ben mint pap, a nagy-szombati akadémiában a szentírás tanára volt.

E család ivadéka volt azon Urbányi Ádám is, ki Zólyom megyéből eredt, és 1775-ben mint növendékpap a pesti fő papnöveldeben tanult; utóbb 1821-ig mosóczi plebános volt, meghalt nyugalmazva és mint jubilált miséspap Priekopán 1833. mart. 11-én.

Szintén e család más ágából eredhetett azon Urbányi Juliana, ki e század elején Sztachó János Bihar megyei szolgabíró neje volt.

**Urházy család.** Ősi fészke Pest vármegyében N.-Körös városa, hol a XVII. század folytán a város előkelőbb és legvagyonosabb családai közé tartozott. Ez időben éltek a családból Urházy János, ki második nejével Fekete Zsuzsannával és fiokkal I. Andrással, továbbá testvérével Urházy Péterrel és ennek neje Csúty Annával és ettől Mihály, II. János, Ilona és Orsolya gyermekeivel,

<sup>1)</sup> Kovachich, Solennia Inaugurationis pag. 210.

<sup>2)</sup> Lehoczky id. h. I. 222.

<sup>3)</sup> Sz. benedeki Convent Capsa H. fasc. 2. nro. 5.



és végre másik testvérével Urházy Istvánnal és ennek nejével Szemes Margittal érdemeik tekintetéből I. Leopold királytól 1671. dec. 20-án kelt czímeres nemes levelet nyertek, mely Pest, Pilis és Solt megyék közgyűlésen Fülek várában 1673. évi mart. 7-én ünnepélyesen kihirdettetett. És ugyan ez alkalommal a megye közönsége előtt nevezett Urházy Péter személyesen megjelenván, vármegyei esküdtnek választatott, és fel is hiteltetett. <sup>1)</sup>

A család czímere — mint itt a metszvény is ábrázolja, — a paizs kék udvarában zöld téren álló arany búzakéve, mely fölött természetes színű sas örködik. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló, mintegy repülésre készülő, sas áll, csőrében sarlót tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család megnevezett eldődei közül a három testvér legifjabbika: Urházy István 1674-ben Nagy-Körös városa hatóságánál mint esküdt tanácsnok hivataloskodott <sup>2)</sup> midőn egyszersmind Haszán szergi töröktől a misei pusztát bérlette; <sup>3)</sup> 1677 ben székbírátságot viselt; <sup>4)</sup> élt még 1686-ban is. <sup>5)</sup> Nejétől Szemes Margittól származott utódainak családfáját nem ismerjük.

Istvánnál kitünőbb szerepet vitt bátyja Urházy Péter, ki vagyonos állásán kívül személyes kiváló tulajdonai által is tekintélyre emelkedett; és míg egy részről a török világban gyakran megszorúlhatott Körös városának gyakran hitelezett, <sup>6)</sup> úgy más részről a legzivatárosabb időben 1685-ben a város fő birói hivatalát is elvállalta. <sup>7)</sup> Innen történt, hogy hivatalos túlbuzgóságának folytán nemes Oláh János özvegyén ns. Kökény Ilonán, kit



<sup>1)</sup> Pest megye 1673. évi jegyzőkönyve 118. lap.

<sup>2)</sup> Török-magyarokori Oklevelek. Kiadta a m. t. akadémia II. 9.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 13. lap.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 41—44. l.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 45. l.

<sup>6)</sup> Ugyan ott 19. 20. 59. stb. És Körös város levéltára.

<sup>7)</sup> Ugyan ott 126. És Balla Gergely N.-kőrösi Krónika 55. lap.

elzárstott, tett hatalmaskodása miatt nemesi kiváltság-sértő perbe is keveredett, <sup>1)</sup> és Pest megye a per lefolytáig a merész férfiú javait is czélszerűnek tartá lefoglaltatni. <sup>2)</sup> U. Péter a vád tárgyalására sem jelenván meg, 1688-ban elmarasztaltott; azonban, utóbb 1691-ben Péter a vádpört a vármegye törvényszéke előtt barátságos egyezség után semmisíteté meg. <sup>3)</sup> Csúty Margittól a már megnevezett és a táblán látható négy gyermeke volt, kik közül Mihály, az akkori ifjúsági, úgy nevezett hős társaságnak tagja, egy lakadalom alkalmával 1685-ben (szintén atyja bírósága) idejében egy terhes nőt véletlenül megölén, egyház kirekesztéssel bűnhődött. <sup>4)</sup> Utódait azonban családfailag ez ágnek sem ismerjük, miután a török világban a család elszéledvén, most egyes ágainak tagjai Pest megyén (Kecskeméten) kívül Gömör, Közép-Szolnok, Fejér, Bihar megyékben, sőt Erdélyben is találhatók.

A legidősb testvérnek Jánosnak fia András, ki az 1671. évi nemesi levélben is előfordúl, ősi székhelyét N.-Köröst elhagyva, Gömör és Kis-Hont megyei Rima-Szombatba telepedett, és ott élt még hiteles okmány szerint 1733-ban is, és ott nemzé fiát I. Lászlót, ki 1749. után Rima-Szombat városából Közép-Szolnok vármegyébe Zilahra költözött és a mostani Közép-Szolnoki zilahi ágnek alapítója lett. Ennek fiai II. László, Mihály és András, kik Hont vármegyétől 1792. febr. 12-én vették ki nemességökről szóló bizonyítványukat, és az elveszvé; 1813. évi május 3-án nevezett II. László, úgy Mihálynak fia József, és Andrásnak fiai Sámuel és András Hont megyétől újra kivévén nemesi bizonyítványukat, azt azon évi aug. 9-én Közép-Szolnok megyében is kihirdetteté.

I. Lászlónak fia volt Sándor, kinek fia György n. dobai ref. lelkész és K.-Szolnok megye táblabirája, nemességét fiai részére is nevezett megyében 1844. nov. 15-én kihirdeté. Nejétől Kemény Teréztől, ki 1860. mart. 24-én halt meg, a táblán látható fiai közül György, (szül. 1823. Tokajban, honnan anyja származott) ifjú korában az írói pályára lépett, 1849-ben magyar huszár százados, 1861-ben Közép-Szolnok megyei Zsibói kerületének képviselője a pesti országgyűlésen, 1861-ben a m. akadémia tagja, és jelenleg „A Hon” politikai lap szerkesztője.

<sup>1)</sup> Török Magyarokori Oklevelek. Kiadta a M. t. akadémia II. 190. l.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 159. lap.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 192 l.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 130. l.



A család nemzék rendje ez :

Urházy N.							
János 1671. (2. Fekete Zsuzsi)		Péter Körösi főbíró 1671—1691. (Csúty Anna)			István Körösi tanácsos 1641. 1686. (Szemes Margit)		
András 1671. 1738. Rima-Szombatba telep.		Mihály 1671. 1685.	János 1671.	Ilona 1671.	Orsolya 1671.		
János R.-Szombatban 1749.							
I. László Zilahra költöz.		N. Ferencz János Mihály Rima-Szombatban 1792.					
I. Sándor. † 1792 előtt.		Mihály sz. 1759. pub. 1792. József 1813.	János sz. 1763. †	II. László sz. 1770. pub. 1792. 1813. Zilahon. †		András sz. 1774. public. 1792. Sámuel 1813. András 1813.	
II. Sándor sz. 1790		György szül. 1792. N.-Dobán r. lelk. tbíró (Kemény Teréz † 1860.)					
György 1861. zsibói képviselő szerk. Pesten.	Károly †	Antal.	Ferencz †	Teréz (Dienes József)	Róza †	Ilona (Träger Kár.)	Amália. stb.

**Uriel család.** Uriel Ferencznek fiai 1550-ben Zaránd megyei Kis-Kakuczára kir. adományt kaptak. <sup>1)</sup>

**Urik család.** Urik András Makó város jegyzője 1765. sept. 11-én M. Terézia király asszonytól kapta címeres nemes levelét. <sup>2)</sup>

Czímere harántosan kétfelé osztott paizs, az alsó arany udvarban vörös oroszlán ágaskodik, a felső kék udvarban fehér hattyú áll, félemelt jobb lábával kivont tollat tartva, fölötte jobbról és balról arany rózsa-fej látszik. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. <sup>3)</sup>

A család nemességét 1792. april. 30-án Krassó megyében is kihirdetteté.

**Uriszovics család.** Trencsin megyei címerleveles nemes

<sup>1)</sup> Liber Reg. folio 110.

<sup>2)</sup> Collect. herald. nro. 162.

<sup>3)</sup> Adami Scuta genttl. tomo XIII.

család. A nemességet Uriszovics másképp Berdóczy Miklós kapta és azt 1662-ben Trencsin megyében kihirdetteté. Utóbb nyoma Trencsin megyében nincs, bizonyára tovább költözése miatt. Egyébiránt a Vrisovich vagy Vrichevich családdal azonosnak tartatik.

Bizonyosabb az, hogy e Miklós törzse a Korodínyi családnak is, mely másképp Berdóczy nak neveztetett.

**Ursin család.** Közülök Farkas és Ádám gróf 1687-ben magyar honfúsitást nyert. <sup>1)</sup> *Lásd Blagay cs.*

**Ursini család.** Mellék neve a dvoreczi Koncsek családnak. *Lásd Koncsek cs.*

**Ursini család.** Másik ismert neve a Blagay grófoknak, *lásd Blagay cs.*

**Ursziny család.** A Medveczky család egyik ágát képezi, mint e munka VII. köt. 388. és 390. lapjain eléfordúl. Ezek utódai Eperjesen, Csetneken, és Békes megyében székeltek. Az eperjesiek utóbb visszatértek régi család nevökhöz, az utóbbiak azonban most is e néven ismeretesek. <sup>2)</sup>

**Úry család.** Szabolcs vármegye nemessége sorában áll, és ott Fejértón és Balkányban közbirtokos. <sup>3)</sup>

**Usaly család.** Veszprém megyében virágzott család, 1564—1579-ben élt Usaly Balás, és birt Egyházas Görsönyben, továbbá Kapolnás-Takácsiban, mindkét helyen birtokát többekkel zálogba adván, az előbbi egy rokonának fogságából kiszabadítására. <sup>4)</sup>

1559-ben Usaly Péter fiai János Sáros megyei Keresztésen és Karácsony-mezőn és Zólyom megyei Kremnicsén birtokot kapnak királyi adományba. <sup>5)</sup>

Usaly Péter és László 1570-ben Verancsics Antal egri érsek szolgálatában voltak, az előbbi Érsekújvárott annak tisztartója. <sup>6)</sup>

1601-ben Usaly László magba szakadtnak iratik. <sup>7)</sup>

<sup>1)</sup> 1687. évi 27. törv. cz.

<sup>2)</sup> Szontagh Dán. közl.

<sup>3)</sup> Fényes M. ország geog. stat leírása IV. köt. 230. 231.

<sup>4)</sup> Csornai Convent Prot. 3. fol. 6. Nro. 14. anni 1564. továbbá Prot. 2. fol. 15. nro 14. anni 1574. és végre Prot. 1. és 4. fol. 18. 19. nro. 28. 30. anni 1579.

<sup>5)</sup> Liber regius fol. 173.

<sup>6)</sup> Codex Veranchich az esztergomi könyvtárban.

<sup>7)</sup> Győri káptalan Capsa H. fasc. 2. nro. 10.



1639-ben Usali Pál többekkel Soprony megyei Sebeházan Zádori Mihály özvegyétől Győrfi Erzsébettől birtokot szerez. <sup>1)</sup>

Ugy látszik — meg 1760-ban élt az Usaly család Pál személyében, midőn Győr megyei Enesei birtoka végett az Enessey család ellen tiltakozott. <sup>2)</sup>

**Usovich család.** (Pethőfalvi) Nyitra vármegye birtokos családja, hol Petőfalvát most is bírja. 1694-ben Usovich János nejével Lévay Erzsébettel Könyök pusztarészre adományt nyert. <sup>3)</sup>

Nógrád megyében a múlt században 1755-ben birtokos Usovich Mózes, ennek fia György 1760-ban m. kir. testőr.

Nyitra megyében Ferencz 1790-ben és 1794-ben másod alispán, közben 1792-ben követ, tán ennek fiai: János szül. Könyökön 1791. maj. 17 én; azon megyénél kezdé hivatalos pályáját, 1825. sept. 26-tól ott első alispán 1832-ig, közben az 1825. évi országgyűlésen követ, 1833-tól m. kir. helytartói tanácsos, 1836-tól 1846-ig Esztergom megye főispáni helyettese, 1841-től egyszersmind a hétszemélyes táblabírája 1849-ig. Testvére

Sándor szül. Könyökön 1793. oct. 24-én, Nyitra megyének 1839—48. fő úti igazgatója és cs. kir. kamarás.

Pál birtokos jelenleg Petőfalván.

Eléfordúl a család neve írva Uzovich és Uzsovich alakban is.

**Usz család.** (Uszfalvi) Sáros vármegye legrégibb törzsökös családja, mely a vele egy eredetű Dobai, Gombos, Buzinkai, Roskoványi és Szentgyörgyi (Tamásfalvay, Pankotay, Salgói, Mocso-lay, Olsaviczai, Fekete, Ternyey családokkal együtt a Tekule nemből (genus) származott, a mint ezt az 1337. évi osztály levél <sup>4)</sup> is igazolja, ma már csak a Dobai, Gombos, Roskoványi és Usz család maradván fel; a többi magba szakadt.

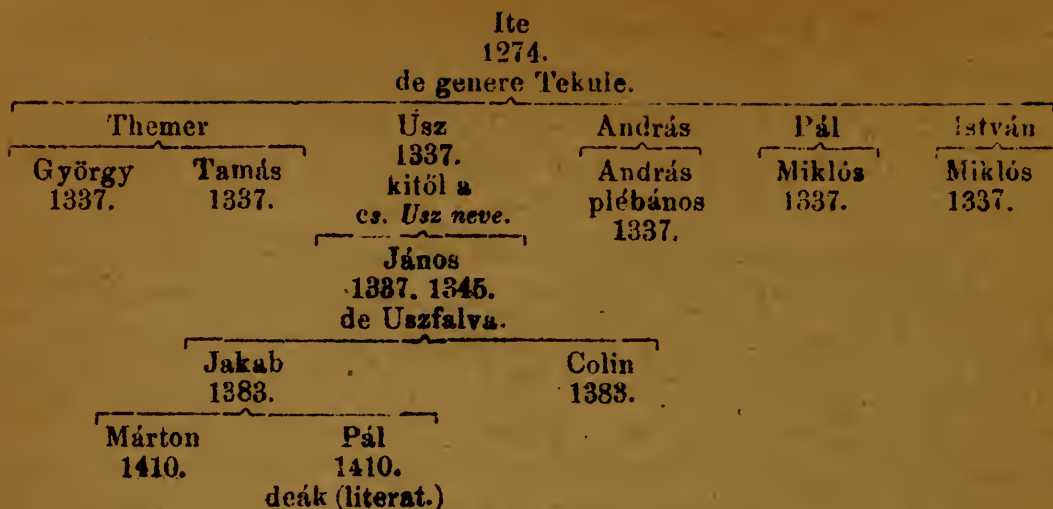
Az Usz család törzse Ite vagy Jute volt, ki 1274-ben élt, ettől néhány ízen a családfa így terjedt:

<sup>1)</sup> Győri káptalan Prot. anni 1639. folio 360.

<sup>2)</sup> Ugyan ott Prot. anni 1760. folio 546.

<sup>3)</sup> Liber regius folio 315.

<sup>4)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo VIII. vol. 4. p. 258.



A család történetére nézve következő adatok említhetők ;

János 1315—44-ben Sáros megye szolgabirájának iratik, és rokonával olsaviczai Úsz Miklóssal vívott párbajban esett el. <sup>1)</sup>

1383-ban Jánosnak fiai Jakab és Colin Radoma és Peken birtokról leveleiket a szepesi káptalan által átíratni kéri. <sup>2)</sup>

1399-ben Jakab Sáros megye alispánja volt. <sup>3)</sup>

1410-ben Jakab fiai Márton és Pál Pruchekmál birtokában megerősítetnek Zsigmond király által. <sup>4)</sup>

1418-ban az Úsz családból Pál és János a Hassaghi, delnei Kakas, Macsolay, Komlósy vérséges családágakkal Zsigmond királytól czímerlevelet kapnak. <sup>5)</sup>

1430-ban él Zsigmond (literatus) deák. 1470-ben László szintén deák; ennek fia Lőrincz, szintén literatus, kit Buzlay Gergely és Miklós megölt. <sup>6)</sup> Testvérei Péter és Tóbiás nemesak megidéztek a gyilkosokat, de meg is verték, miért javaik 1501-ben gergelylaki Buzlay Mózesnek adományoztatottak. Lőrincznek fiai voltak II. Lőrincz, ki a vád alól fölmentetett és Osváth, ki 1526-ban Mohácsnál esett el. <sup>7)</sup>

1538-ban Bertalan Sáros vármegye szolgabirája volt. Fiai

<sup>1)</sup> Potemkin, Sáros várm. 118. De 1345-ben még élt, Fejér Cod. diplom. IX vol. 1. pag. 340.

<sup>2)</sup> Wagner dipl. Sáros p. 349.

<sup>3)</sup> Potemkin id. h. 118. Lehoczkynál nincs meg.

<sup>4)</sup> Wagner Dipl. Sáros p. 361.

<sup>5)</sup> Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 6. pag. 141. és Wagner, Dipl. Sáros p. 373.

<sup>6)</sup> Potemkin id. h. 119. és Wagner id. h.

<sup>7)</sup> Ugyan ott.



János 1577—95. ügyvéd, Bálint Dersffy Ferencz főispán jószágai kormányzója.

1567-ben György Sáros várm. alispán. <sup>1)</sup> Fiai: Sándor 1567-ben ügyvéd, 1594. Sáros várkapitánya; és István, ki 1619-ben testvérével párbajt vív, mivel az javait Semsey Györgynek eladá.

1624-ben János Bálint fia, Szepesi várnagy, utóbb kamarai gróf. István 1637-ben Sáros vármegyei alispán és követ, 1644-ben Jeszenő-vár kapitánya, Rákóczy alatt szepesi kamarai tanácsos és 1649-ben Sáros vár kapitánya. Ennek fia III. István, Rákóczy udvarnoka 1661-ben, Rákóczy buktaival javai lefoglaltatnak, de mint kettős szerepet játszott, azt visszanyeré 1679-ben. Ennek fia II. Bálint 1705—1732-ben Sáros megyei alispán és Kapivár parancsnoka, és Kapy Gábor veje, a várat erélyes védelem után 1709. jul. 9-án adá át Rákóczy híveinek. Testvérét Zsigmondöt 1710-ben czéczei lakában rablók gyilkolták meg.

1663-ban Usz Sándor nejével iványi Fekete Annával Ung megyében Koromlyán birt, de azt elzálogítá Gyulaffy Lászlónak. <sup>2)</sup>

1698-ban Usz Ferencz Nógrád megyei Kálnó helységre adományt nyert. <sup>3)</sup>

1700-ban Usz Gábor, Zsigmond, Bálint és Erzsébet Zemplin megyei Abény felét kapják kir. adományban. <sup>4)</sup>

1734-ben élt IV. István II. Bálint fia. 1755-ben V. János és László.

1770-ben Usz István a Tiszán inneni kerületi tábla bírása volt.

1790-ben I. Antal, 1820-ban II. Antal.

A most élők közül Szilárd 1848-ban megyei irnok, most főszolgabíró, István jelenleg alszolgabíró.

Az eléadottakból a családfa egy része így állítható össze:

László 1470. literatus.		
I. Lőrincz 1500. megöletett.	Péter 1501.	Tóbiás 1501.
II. Lőrincz 1501.	Osváth elesett 1526.	

<sup>1)</sup> Potemkin id. h.

<sup>2)</sup> Regestrum Gyulaffianum a nrti Múzeumban fol. lat nro. 2340.

<sup>3)</sup> Liber regius folio 339.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 598.

*ismét:*

Bertalan 1538. szbiró	
III. János ügyvéd 1570.	I. Bálint 1577—95. jog kormányzó
IV. János 1624. Szepesi várnagy	II. István 1637—49. Sárosi alisp. és kapit.

György 1567. sárosi alisp.	
Sándor 1594. Sárosi kapit.	
I. István 1629.	György 1619.
N:	
III. István 1661. Rákóczy udvarnoka	
III Bálint 1705. † 32.	Zsigmond † 1710.
Sárosi alisp.	
IV. István 1734.	

II. Bálint volt Sáros megyei alispán 1732-ben halt meg. <sup>1)</sup>

**Uszkay család.** Bereg, Szabolcs vármegye nemes családja.

A múlt században élt közülök Zsigmond, kinek Püspöky Zsófiától leányai Kata Dopsa Istvánné, Bora Kövér Károlyné voltak.

Uszkay György 1845—48-ig Bereg vármegye fő szolgabírája volt.

**Utasy család.** Heves vármegye nemes családai közé számíttatik.

**Utjesenich család.** A Martinuzzi nevet hazánk történelmében nevezetessé tette György váradi püspök és kincstárnok János király és fia János-Zsigmond korában. <sup>2)</sup> Azonban neki csak anyai neve volt a Martinuzzi, atyjáról az Utjesenich nevet öröklé. Ennélfogva kell, hogy e családról az eddig felmerült hiteles adatokat ismerjük, bár mi legyen is állítva e munka IV. köt. 253. és köv. lapjain; mert azt az Utjesenich családról bebizonyítani nem lehet, hogy az, az ott közölt állítás szerint a Dobra nevű magyar nemzetségből eredt legyen, el eddig csak annyi tény: hogy a Fráter család leány ágon eredt Utjesenich másképp Fráter György püspöktől, és pedig úgy, hogy valószínűleg a Fráter családot alapító Fr. Pálnak anyja lehetett Utjesenich leány, az az György püspöknek valamely

<sup>1)</sup> Lehozky Stemmat. II. 421.

<sup>2)</sup> Lásd Hatvani (Horváth) Mihály, Rajzok a magyar történelemből. Pest 1859. 81—462.



húga, és innen maradt rajta a püspök nagybátyjáról a Fráter név. Csak így hitték ezt ez előtt is. <sup>1)</sup>

Az Utjesenich vagy Utissenich család eredetileg Horvát országi kamicsácsi előkelő nemes volt, melynek ősei a viszovácsi vár mellett a szigetbeli bernard-szerzetesek sírboltjába temetkeztek. A család mondailag a szegények iránti bőkezűségéről kapta az Utissenich (vigasztaló) nevet. Ismeretes volt Gergely, jeles katona, ki e családfát alkotá:

Utjesenich N.				
Bartók 1490.	Gergely (Martinuzzi Anna)			
	Miklós †	Mátyás †	Jakab elesett 1521.	Ilona (Draskovich- né) György várad püspök † 1551.

Gergely és testvére Bartók miután számos gyermekeik lőnek, megosztóván, amaz Kamicsáczot kapta, Bartók Likkába vonúlt és Horvát országban szerepet vitt.

Gergely fiai közül Miklós és Jakab korán elhaltak, Jakab Belgrád védelmében 1521-ben esett el. <sup>2)</sup>

Miután György várad püspöknek sógoraiúl iratnak Mihályfi Tamás, és Perusich Gáspár is, <sup>3)</sup> lehet, hogy ezeknek feleségeik az Utissenich Bartók leányai voltak, és ennek leánya és így unokahuga lehetett azon Utissenich leány is, kitől a Fráter család származott, és ki által a püspök nagybátyjáról nevezett család a Fráter nevet is öröklé.

Ezen adatok szolgáljanak felvilágosításul e munka IV. köt. 253. lapján a családi hiteles összeköttetésre nézve is.

**Uza család.** (Szászfai és Uza-panniti) Abauj vármegye egyik legrégebbi családja, melynek törzse Uza, kitől nevét vette, IV. Béla király korában élehetett. Egyik fia Péter 1271-ben a nyulak-szigetbeli apáczákat tetemes adományokkal látta el. <sup>4)</sup> Másik fia Comes Tó-

<sup>1)</sup> Lásd Felső-Magyarországi Minerva 1827. évi foly. 2097. lap. és Tud. gyűjtemény 1820. évi foly. XI. köt. 87. lap.

<sup>2)</sup> Lásd mindezt Veranchich munkái, közli Szalay László, kiadja a m. tud. akadémia I. köt. 16—34. lap.

<sup>3)</sup> Gr. Mikó Imre, Erdély Tört. adatai. III. köt. 131. 159.

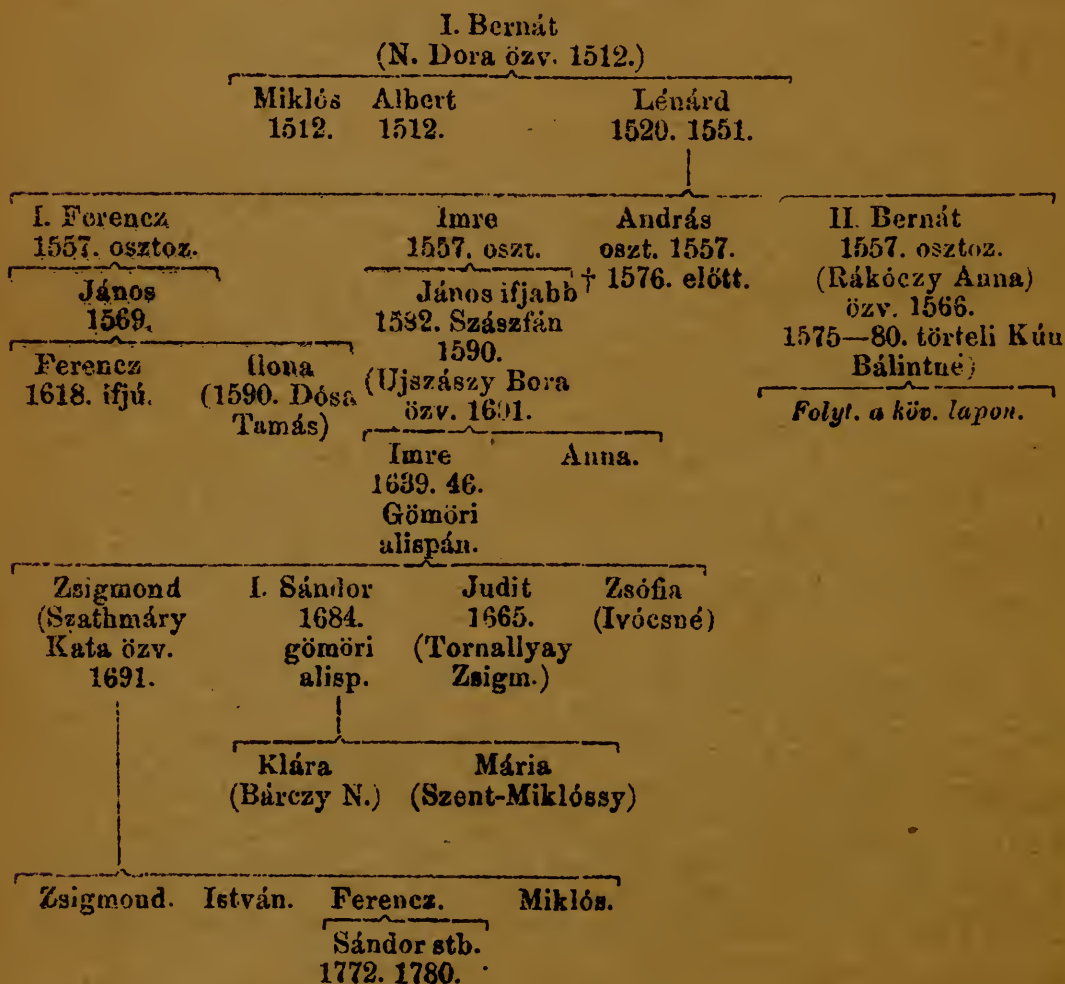
<sup>4)</sup> Lehoczky Stemm. II. 421.

biás 1270-ben Sáros megyében Felső-Szilvára kapott V. István királytól megerősítő adományt. <sup>1)</sup>

1311-ben élt Uza mester. <sup>2)</sup> 1415-ben panniti Uza Miklós (e genere Cumanorum) birta Oroszházát. <sup>3)</sup> 1476-ban élt Uza Antal. <sup>4)</sup>

A XIV. század elején élt Uza Mihály, kinek fia György 1383-ban, ennek fiai György és Miklós.

Ezekből származott szászfai Uza Bernát, ki 1500-ban Abauj megyei Szászfára rokonaival együtt új adományt nyert. 1512-ben már csak özvegye Dorottya élt. Ettől a családfa a Leleszi Convent és Abauj megye levéltári adatai szerint következőleg jött le:



<sup>1)</sup> Lehoczky Stemmat. II. 421. és Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 1. p. 19.

<sup>2)</sup> Fejér, Codex dipl. tom. XI. p. 424.

<sup>3)</sup> Lehoczky id. h. 425.

<sup>4)</sup> Wagner Dipl. Sáros p. 71.



II. Bernát, ki az előbbi lapon.  
1557. osztoz.  
(Rákóczy Anna  
özv. 1566.  
1575—80. törtéti Kún  
Bálintné)

<p>Tamás 1562—86. † 1591. előtt (Bárczay Erzse)</p>				<p>III. János 1571—1616. (Vadász Ilona özv. 1643.)</p>	<p>Kata.</p>	<p>Zsófia (1. Bereczely Gergely 1578. 2. Lánczy János 1586. szbíró 1593.)</p>
<p>Zsigmond 1586—95. † 1618. előtt. (Bozinkay Zsuzsa 1594.)</p>	<p>Péter 1599. 91.</p>	<p>Pál 1591.</p>	<p>Miklós 1600. (Athffy)</p>	<p>Ilona (Athffy)</p>		
<p>Bora (Kardos Péter 1618.)</p>			<p>III. Bernát 1633. megölet. 1642. Abauj szbíró (sejebi Kovács Dorkó 1638.)</p>	<p>IV. János 1631. 1641. esküdt.</p>		<p>Bora 1643. (Szendy Pál)</p>
<p>1. Mihály 1656. tbíró (1. Jánoky Zsuzsa 2. Báthori Anna 3. Keresztury Rebeka)</p>	<p>Kata Hangácsan (Ferencz Istv.) †</p>		<p>Erzsébet (1. szántói Szabó Márton 1640. 2. r. Soldos Sámuel)</p>		<p>IV. Bernát Abauj Esküdt 1667. 1683.</p>	
	<p>II. Mihály 1707. 1720. (Szabó Kata)</p>				<p>II. Zsigmond 1720. lak. Szászfán.</p>	
<p>III. Mihály 1769.</p>		<p>III. Zsigmond Lövön Borsodban 1763.</p>	<p>Mária 1763.</p>	<p>Anna.</p>	<p>Kata (Keresztury István)</p>	<p>Sára 1763.</p>
<p>IV. Mihály T. Szöllősen 1781.</p>	<p>János.</p>		<p>Zsigmond. 1780. hadnagy.</p>	<p>Pál</p>	<p>Mária.</p>	

Lenárdnak fiai 1557-ben osztottak meg. Ezek közül Ferencznek fia János, az idősb, 1569-ben élt, 1580-ban már leányának Ilonának, ki 1590-ben Dósa Tamásné volt, gyámságát nője Uza Ilona Derencsényi Ambrusné viselte, ki úgy látszik, szintén Ferencz leánya volt. Jánosnak 1618-ban fia Ferencz mint ifjú említetik. Tovább ez ágnak leszármazását nem ismerjük.

Imrénének fia volt szintén János, ki ifjabbnak neveztetett, 1582-ben és 1590-ben élt Szászfán. Neje Ujszászy Bora 1601-ben már özvegy; gyermekei Anna és Imre, 1604—1615-ben is előfordúl, 1639—46-ban Gömör vármegye alispánja volt. <sup>1)</sup> Négy gyermeké maradt,

<sup>1)</sup> Bartholomaeides, Not. C. Gömör. 758.

ügymint: Zsigmond, I. Sándor, Judit Tornallyay Zsigmondné, és Zsófia kis-ragályi Ivócsné.

Zsigmondnak 1691-ben özvegye Szathmáry Kata élt, fiai voltak Zsigmond, István, Ferencz és Miklós. Ezek közül Ferencznek több gyermeke, köztök Sándor 1772—1780. körül élt.

I. Sándor 1684-ben Gömör vármegye alispánja, a midőn Weselényi elfogatta. <sup>1)</sup>

Andrásnak, ki 1576. előtt halt meg, mert ekkor már Andrásnak neje özvegyül említetik, ágát nem ismerem.

II. Bernátnak 1566-ban már csak özvegye f.-vadászi Rákóczy Anna élt, ki 1575—80-ban már mint törteli Kún Bálint hitvese emlí-



tetik. Gyermekei: Tamás ágát csak unokájáig ismerjük; Kata, Zsófia előbb 1578-ban Berczely Gergelyné, utóbb 1586-ban már láncezi Láncezy Jánosnak, ki 1593-ban Abauj szolgabirája volt, neje. Végre a negyedik gyermek Uza III. János.

III. János 1571—1616. körül élt. Neje Vadász Ilona, kit 1643-ban Uza János özvegyének olvasunk. Gyermekei közül IV. János 1641-ben Abauj megye esküdtjének választatott, ennek testvére

III. Bernát 1633—35-ben Abauj megyei esküdt, 1636-ban törvényszéki táblabíró, 1638-ban szolgabíró lett. Lakott Gagy-Bátorban, hol nemes Osvárt István 1642-ben megölte, ki ellen Bernát özvegye sejebi Kovács Dörkó 1642-ben e megye előtt vádat emelt. <sup>2)</sup> Nevezett nejétől négy gyermeke maradt, ú. m. I. Mihály, ki 1651-ben Abauj vármegye táblabírájává választatott, valamint 1670-ig még többször is, 1672-ben a főlebbviteli táblához választatott bírónak. Első feleségül Bazy Mihály özvegyét Jánoky Zsuzsannát vette, ki 1649—56. idő körben volt neje, másodszor nőül vette gagyai Báthori Annát 1669-ben. Harmadik neje és 1700-ban már özvegye volt Keresztúry Rebeka. Ezen Mihály 1683-ban alispánságra is kijelöltetett, ugyan

<sup>1)</sup> Bartholomaeides, Not. C. Gömör pag. 253.

<sup>2)</sup> Abauj várm. Protocol anni 1642. fol. 40.



az évben a felkelő nemesség hadnagya volt, 1686-ban pedig szolgabíró.

III. Bernátnak leányai K a t a Ferencz Istvánné Hangácsosn magtalan múlt ki és E r z s é b e t előbb 1640. körül Szantói Szabó Mártonné, utóbb ennek halálával runyai Soldos Sámuel hitvese. (*Lásd Soldos és Szabó cs.*)

III. Bernátnak fia IV. Bernát 1676—1683. év idő-közben Abauj vármegye esküdt táblabírája volt. Két fia maradt II. Mihály és II. Zsigmond, kik 1707-ben osztoztak meg; Zsigmond Szászfán lakott és csak a táblán látható négy leánya maradt.

II. Mihály élt még 1720-ban. Nejétől Szabó Katalintól gyermekei; III. Mihály és III. Zsigmond, amannak fiai IV. Mihály 1781. T. Szöllösön, és János.

III. Zsigmond Borsod megyében Lövön lakott, fiai közül Pál 1780-ban a Gyulay ezredben hadnagy volt. Tovább a családfát nem ismerjük.

Azonban több tagja ösmeretes még a családnak, kik a táblázaton nem állanak. Így

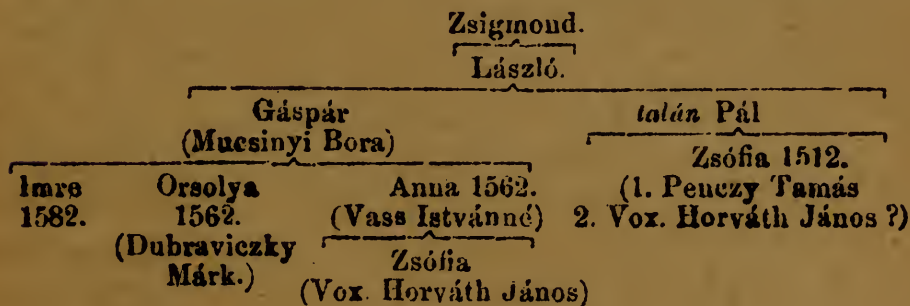
1369-ből U z a n a k fia I m r e, 1381-ben Imrének fiai A n d r á s és I l l é s. Ugyan csak I m r é n e k leánya M a r g i t, ki 1399-ben apácza volt, és a Sárospataki apácza klastromnak gazdag hozományát vitte. Ezen I m r e tolecsvai U z á n a k iratott.

1452-ben éltek U z a B e r e c z k, Péter és Antal. <sup>1)</sup>

1566-ban élt U z a B e n e d e k és Bálint.

1567-ben egyik U z a B e r n á t n a k özvegye U z a I l o n a.

Még előbb élt, mintegy a XV. század közepén U z a Z s i g m o n d, kinek ágát utóbb Nógrád megyében találjuk, ennek nemzékrendje ez:



Ez ágon U z a A n n a, Vass Istvánné 1563-ban gyermekeivel és

<sup>1)</sup> Mind a Leleszi Convent levéltárából.

Sárkány Orsolyával Nógrádban a csalári, gergei, pilisi birtokba új adomány mellett beiktatik.

1580-ban Uza Ilona Derencsényi Ambrús özvegye, ki — úgy látszik — a családfán álló I. Ferencznek leánya volt.

1611-ben élt Miklós.

1642-ben Uza Zsuzsanna, alpári Horváth Lőrincz özvegye.

1649-ben Istvánnak özvegye, ennek fia Miklós 1676-ban Varkucs György szolgáját Pamlényben agyon üté, miért 1677-ben Abauj megye 100 f. bírságban marasztalta el. 1683-ban élt Uza István.

A család czímere — mint főlebb a metszvény is mutatja — a paizs udvarában ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva, a paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl, kivont kardot villogtatva.

**Uzdi család.** Tolna vármegye kihalt régi családainak egyike, melyből Uzdi László 1431-ben azon megye szolgabirája volt. <sup>1)</sup> Tán egy ezen család az Ozdi családdal.

**Uzonyi család.** Szabolcs vármegye nemes családainak sorában áll.

Tán egy ezen család a Zemplin megyei Uzonyi-Kiss családdal. <sup>2)</sup>

**Uzovics család.** *Lás Usovich cs.*

**Ülkei család.** (Vargyasi) Székely család, melyből vargyasi Ülkei Bálint 1656—83-ban Bardócz szék főjegyzője, 1683—1690. azon szék alkirály-birája volt. <sup>3)</sup>

**Ürményi család.** (Ürményi) Nyitra vármegye legrégibb családainak egyike, mely hajdán Ilméri néven volt ismeretes, és akoron még a család ősi birtoka Ürmény (most m. város) is Ilméri nevet viselt, idővel a hely- és család-név is Ürménynyé változván. Az Ilméri család törzs-őse Comea Korch volt, <sup>4)</sup> ennek fia Benedek élt IV. Béla király korában, kitől terjedelmes nemzedék származván, a Vágtól a Nyitra vizéig ősi jogú birtokain terjeszkedett, és a XIV. század elején már annyira terjedelmes ágakra oszlott, hogy az osztályok is — mint Bel M. írja — apróbbakká váltak.

A XIII. század végen már élt a család az Ilméri (de Ilmer

<sup>1)</sup> Fejér, Cod. dipl. tomo X. 7. pag. 412.

<sup>2)</sup> Szirmay C. Zemplin not. top. 118.

<sup>3)</sup> Kállay Székely nemz. 288.

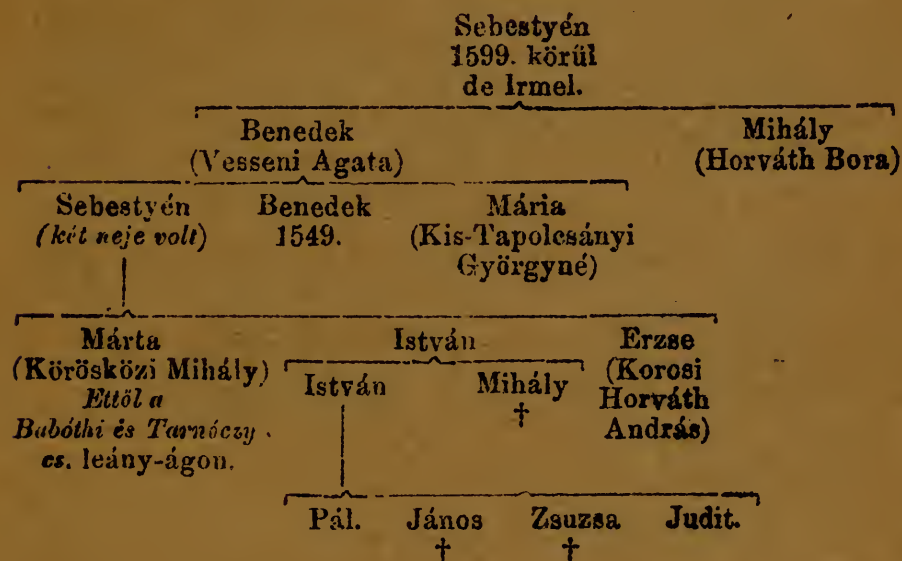
<sup>4)</sup> Bel M. Notitia nova Hung. IV. p. 399 utánna Lehoczky Stemma. II. p. 197. és Budai Polg. lex. II. 310.



vagy Ilmur) névvel, és ez időben a család egyik nevezetes tagja János de Ilmur 1278—1301-ig kalocsai érsek volt. <sup>1)</sup>

Egy századdal utóbb találjuk Ilméri Pált, kinek fia László, kinek leánya részére 1419-ben Zsigmond király Szőlös, Vásárd, Gergelyfalva s más birtokról szóló leveleinek elvesztése miatt parancsot ad a nyitrai káptalanhoz, azoknak felkerestetésére. <sup>2)</sup>

A XV. század végén három családtagot találunk, kik közül András de Irmel (vagy Ürmény) utódai leány-ágra terjedve, maradtak Ürmény felében birtokosok. A másik Ilméri (v. Irméli) Sebestyén volt, ki öt izre terjeszté ivadékát, de akkor szintén leányágon kihalt; ez ág következő: <sup>3)</sup>



A harmadik, ki a XV. század végén élt, volt Ilméri I. János, ki Demédy Margitot vévén nőül, ezzel a következő családfát <sup>4)</sup> alapítá:

<sup>1)</sup> Katona S. Historia Colocensis Ecclesiae II. 327—333. — Hormayr und Mednyánszky Taschenbuch f. vaterländische Geschichte. 1822. évi foly. 137. stb. Ezen János kalocsai érseket a gr Forgách cs. is ösei közé számítja, mert azon időben a családból egy János szintén fő papi személy volt, és noha Mednyánszky idézett helyen a Forgách család leírásában a kalocsai érsekséget nem meri annak részére követelni, Mocsáry Antal Nógrád vármegye leírásában IV. köt. 68—69 stb.lapon igyekezett azt a Forgáchok részére vindicálni, de vitatása gyenge tartalmával nem bírta azt igazolni.

<sup>2)</sup> Fejér, Cod Dipl tom. X vol 6. pag. 197

<sup>3)</sup> Wagner Tab. geneal tab. LXI.

<sup>4)</sup> A Demédy-Thezéri-féle jogi perből és más hiteles adatok szerint.

Ilmér I. János

1490.

(Demédy Margit)

András

Zsófia.

(Zemor Verona 1490.)

Imre 1520.	Lőrincz 1520.	Anna (Sámhokrétty László)	I. István (Gradethy Kata)	László.	Ferencz (Teszéry Fruzsina)	Osvald.
---------------	------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------	----------------------------------	---------

Kata 1564.

György  
(Pongrácz  
Margit)

II. István  
*de Ürmény.*

II. János.

II. Pál 1721.

I. Pál.

III. István  
1760. kanczell. hívat.  
(Moszticzky Bora)

III. János  
kir. tab.  
ülők 1787.

Mihály  
bácsi kam.  
administrator  
helyt. tan.  
1787—90.

I. József  
sz. 1741. † 1825.  
országbíró  
(Komjáthy Anna)  
† 1830.)

Bernát  
sz. 1750. † 1793.  
altárnok  
(Hunyady Teréz)

Kata  
(Inkey  
Boldizsár)

Fáni  
(Somogyi Antal)

I. Miksa  
sz. 1773. † 1836.  
cs. k. tan. és kam.  
(f. búkki Nagy  
Juliana † 1826.)

IV. János  
sz. 1778.  
† 1843.  
cs. k. kam.  
tábornok.

Ferencz  
sz. 1780.  
† 1858.  
fiumei korm.  
korona-őr.

Jozéfa  
(mohai  
Kerekes  
Timót)

Vince  
huszár kapit.  
(Almásy Teréz)

Imre  
sz. 1790.  
† 1822.  
ker. táblai  
ülők

Karolina  
†

II. József  
cs. k. kam.  
volt alnádor  
(Festetich  
Amália)

László  
(gr. Keglevich  
Alexandra)

II. Miksa  
Sopronyi képviselő  
1861.  
(Festetich Bora)

Klaudia  
† 1859.  
(Benesik  
György)

Pál  
(Vukovics  
Mária  
1870-től.)

Ágota  
(gr. Desseswffy  
Egyed.)

Bárha a XV. század végéről szakadatlanul jö le a családja, még is tagjairól nincs mit följegyeznünk, mért fényét a család csak a múlt század végén kezdte terjesztetni, mid ön jelentékeny szerepre jutott. A család régi nemzedékei az Ilméri (vagy Ilmúri) néven a többi nemesség közepszerűségében vegyültek el. A XVII. században látjuk a családfán álló II. Istvánt már a hangzatosabb, szebb Ürményi névvel élni, ennek fia Pál, valószínűleg az, ki a Trencsin megyei 1721. évi összeírás szerint azon megyében Hornyán volt közbirtokos, ennek fia III. István még 1787-ben a m. kir. udv. kancellariánál lajstromozó hivatalt viselt, de — úgy látszik — ő szerzé Fejér me-



gyében Váll helységet, és nejétől Moszticzky Borbálától négy fia, különösen I. József a családot már magasra emelték. III. Istvánnak említett fiai ezek voltak: III. János, Mihály, I. József, és Bernát,<sup>1)</sup> és egy leánya Kata pallini Inkey Boldizsárné. Szólunk a fiakról egymás után.

III. János 1761-ben még Bernát testvérével együtt N.-Szombatban tanult, és 1780-ban ugyancsak Bernát testvérével elcserélte

Ürményi ősi javait b. Hunyadi-val Marosfalva és Arma helységért, 1787-ben a kir. tábla ülnöke volt.

Mihály 1770-ben mint németül is tudó, Nyitra várm. főjegyzője lett, már 1787—90-ben a bácsi kamarai igazgatóság administratora és helytartói tanácsos volt. Voltak-e, legalább leány utódai, azt erről sem tudjuk.

Bernát szül. 1750-ben, 1783-ban lett személynöki ítélőmester, innen altárnok, a hétszemélyes tábla ülnöke már 1786-ban és udvari tanácsos, meghalt

1793. aug. 30-án kora 43. évében. Nejétől kis-krstenei Hunyady Teréztől egy leánya maradt: Francziska, ki gyöngyösi Somogyi Antalhoz ment férjhez. — Végre

I. József, kit kor szerint Bernát előtt kellett volna említenem, született 1741. dec. 6-án Ürményben. Hivatalos pályáját, melyen oly magas méltóságokra emelkedett, 1766-ban kezdte, mint királyi ügyész, 1769-ben ítélőmester, 1773-ban a m. kir. kamaránál, és 1774-ben a m. kir. udv. kancellariánál ref. tanácsos lett. Az ujjon szervezett püspökségek, iskolák és Egyetem újabb rendezése mellett szerzett érdemeiért 1775. évi dec. 5-én nyert kir. adománylevelet a már birt Fejér megyei Váll m. város és Agárd birtokára és egyszersmind sz. István rendkeresztjét nyerte. 1780. jun. 19-én Pest megye főispáni helyettesévé neveztetett. 1782-ben Bihar megye főispánjává, 1785-ben a Nyitrai kerület kir. biztosává, Nyitra megye főispánjává, Pozsony,

<sup>1)</sup> És úgy látszik, még Antal és Lázár, de azok korán elháltak.

Trencsin, Bars megyék administratorává, és belső titkos tanácsossá nevezte őt József császár, 1788. dec. 18-án kincstári elnök, 1789. aug. 24-én kir. személynök (az maradt 1795. júliusig), 1790. febr. 12-én ismét Pest megye administratora, mart. 18-án Bács megye főispánja és a sz. István rend közép keresztese lön. 1801-ben Galiczia kormányzóságát, 1802. april 3-án Fejér megye főispánságát nyerte, és végre 1806. sept. 6-án országbiró, és 1808. jan. 24. sz. István nagy keresztese lett és legvégül ministeri czímet nyert. Meghalt Váll-ban 1825. jun. 8-án kora 84. évében. <sup>1)</sup> Nejétől Komjáthy Annától <sup>2)</sup> (ki 1830. febr. 12. kora 79. évében halt meg) hét gyermeke volt, ezek közül Vincze buszár kapitány, (neje Almásy Teréz volt,) Imre cs. kir. kamarás és nagyszombati kerületi tábla ülnöke meghalt Ürményben 1822. april 12 én kora 31. évében, eltemettetett Vállon, és leánya Karolina megatyjok életében haltak el mag nélkül. Másik leánya Jozéfa mohai Kerekes Timót altábornagy neje volt. Másik három fia pedig itt következik: I. Miksa, kiről utóbb, IV. János és Ferencz.

IV. János, katonai pályára lépven. tábornokságig emelkedett, meghalt nyugalmazva Pozsonyban 1843. april. 7-én, kora 65. évében.

Ferencz szül. Bécsben 1780. nov. 8-án, a hivatalos pályán szintén magasra emelkedett, volt temesi kamarai igazgató, 1824-ben már cs. kir. kam. és Fiumei főkormányzó, utóbb valós. bel. tit. és udvtanácsos, és 1843-tól a m. sz. korona öre. Meghalt 1858. febr. 12-én, kora 79. évében, mag nélkül.

I. Miksa, a testvérek legidősbike, 1810-ben Fejér megye első alispánja, (1808-ban orsz. gyűlési követe) cs. kir. tanácsos és kamarás volt. Meghalt 1836. nov. 27. kora 65. évében Léván. Nejétől felsőbükki Nagy Juliannától, (ki meghalt 1826. oct. 17-én kora 38. házassága 22 évében) két fia maradt: II. József és László.

II. József cs. kir. kamarás, 1838—39-ben szintén Fejér vármegye alispánja, 1839. évi országgyűlésen követ, azután kir. táblai ülnök s 1841—1846. alnádor volt, az 1861. orsz. gyűlésen Tolna megyéből képviselő. Nejétől Festetich Amáliától gyermekei a táblán láthatók, kik közül Miksa az 1861. orsz. gyűlésre Soprony megyei kis-martonyi kerület képviselője, Pál 1860. mart. 19-én vette nőül Vukovics Máriát

<sup>1)</sup> Lásd életrajzát s arcképét Felső-Magyarországi Minerva 1826. évi foly. 643—648.

<sup>2)</sup> Életrajzát, Vahot Imre által kiadott: Magyar írók pályakönyve Pest 1856.



Ugyan-e családból volt, azonban — úgy látszik — a táblán álló I. Pál ágából eredt Ürményi Péter, ki 1768. jun. 19-én született Nyitra-Sámbokréten. Papságra lépven, előbb pozsonyi, majd 1805-ben esztergemi kononok, 1820-ban fölszentelt czimz. corici püspök, és 1829-től esztergami nagy prépost, meghalt 1839. nov. 15-én. <sup>1)</sup>

A család czimere — mint főlebb a metszvény is mutatja — a paizs ezüst udvarában zöld téren álló kék ruhás, arany derekú, fehér csipkés kötényű hajadon nő, kinyújtott jobb kezében három piros rózsát, a bal kezében pálma-galyat tartva. Ugyan ilyen alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

**Ürményi család.** Különbözik az előbbitől. Ürményi János 1794. dec. 27-én Bécsben kelt czimeres nemeslevelet nyert I. Ferencztől, mely nemeslevél 1795. nov. 3-án kihirdettetett Krassó megyében, hol nevezett nemesség szerző megyei adószedői hivatalt viselt. Jelenleg azon megyében utóda nem létezik.

A nemeslevélben ily czímert kapott, a négyfelé osztott paizs 1. és 4. kék udvarában zöld téren egy piros szegélyű nyitott török tábori sátor áll, fölül félholddal; a 2. és 3. ezüst udvarban pej lovon kék ruhás magyar huszár vágat, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös magyar ruhás vitéz, fején prémes kalappal, emelkedik ki, felemelt jobb kezében zöld erszényt tartva. Foszladék jobbról aranykék. balról ezüstvörös. <sup>2)</sup>

**Üveges család.** (Talmácsi) Erdélyi kihalt család, melyből Gergely 1553-ban élt. <sup>3)</sup>

## Még pótlék a T betűbeli családokhoz.

**Tárkány család.** (Nagy-Tárkányi) A 49. és 51. lapon említett Tárkányi I. Péter szerepéhez el nem mulasztjuk pótlólag megjegyezni a fontos tény, miszerint 1447-ben ő egyike volt Zemplin megye azon választott követeinek, kik az ország nevében Hunyadi János kormányzónak Buda várát ünnepélyes okmányban átadták. <sup>4)</sup>

<sup>1)</sup> Memoria Basilicae Strigoniensis. pag. 180.

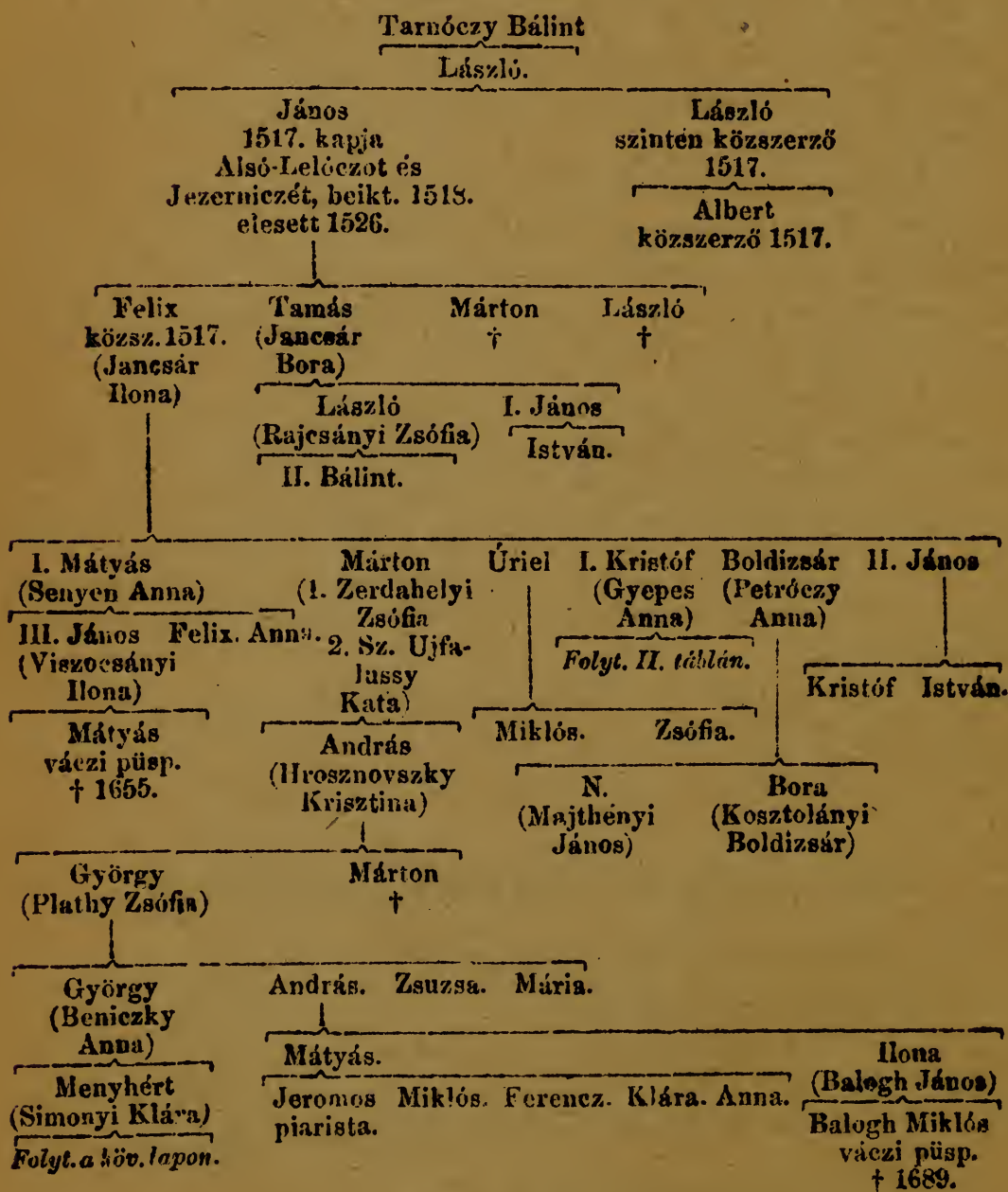
<sup>2)</sup> Collect herald. pag. 137. és Adami Scuta gentil. tomo XIII.

<sup>3)</sup> Kemény Not. Cap. Albensis. pag. 231.

<sup>4)</sup> Bel M. Notitia nova Hung. tom. III. pag. 208. és Kovachieb, Vestigia Comitiorum pag. 266.

**Tarnóczy család.** (Alsó-Lelöczy és Jezerniczei) Törvényes hitelességű forrás után <sup>1)</sup> alkalmam lévén az 58. és 59. lapon közlött családfát több mellékágra nézve kipótolhatni, erre nézve álljon itt a következő bővebb családfa, mely amannak némi csekély tévedéseit is kiigazítja:

## I. t á b l a.



<sup>1)</sup> A nagy szombati kerületi táblán Tarnóczy Miklósnak fölperessége alatt Tarnóczy Menyhért, Imre, Mihály, György és István, és más több alperesek ellen 1725-ben indított pernek 250. lapjáról, megtoldva 1842-ben Tarnóczy Eleknek fia Gábor által.



Menyhért, ki az előbbi lapon.  
(Simonyi Klára)

II. Imre 1712. Nyitrai fő szbiró (1. Bartakovics Klára.	Pál nyitrai kanonok † 1753.	Menyhért jesuita.	László piarista.
---	-----------------------------------	----------------------	---------------------

2. Apponyi Teréz)

1-től László Klára (Majthényi János)	Anna (1. Balogh (Baeskády Miklós. 2. Beniczky László)	Krisztina (János)	Bora (Fridczky Tadé)	2-től Zsófia (Abaffyné)	III. Imre Nyitrai fő adószedő (Brogyányi Magdolna)
---	---	----------------------	----------------------------	----------------------------	--

Károly sz 1765. cs. k. kam. (Detrich Róza)	Flórián 1808. 37. Viszocshányban.	Borbála (Detrich Ignác)
---	---	-------------------------------

Antónia cs. kereszt. hölgy (1. gr. Batthyány Ernő. 2. gr. Batthyány József)	Kázmér Barsi főisp. (Majthényi Amália)
--	--

Malvina. Gusztáv. Béla. Róza. Antónia. Etelka. Amália Ilona.  
mint az 59. lapon.

## II. tábla.

I. Kristóf, ki az I. táblán.  
(Gyepes Kata)

IV. János András. János. Zsófia.	Pál	I. Imre	Miklós András.	Tamás †
-------------------------------------	-----	---------	-------------------	------------

György.	Mihály. Miklós.
---------	--------------------

András.	Gergely (1. Bory Judit 2. Konczek Anna)	György.	Erzsébet.
---------	---	---------	-----------

Ádám  
1695.

György.	V. János (Papes Eszter)	Erzse.	Judit.	Bora.
---------	-------------------------------	--------	--------	-------

Mihály  
(Kromholecz  
Eva)

György  
(Huszár  
Magdolna)

István  
(Diveki Francziska)

Folyt. a köv. lapon.

Judit (Horváth Mihály)	if. Imre †	János főhadnagy a Kálnoky ezredben.	Kata.
------------------------------	---------------	--	-------

István, ki az előbbi lapon.  
(Divéki Francziska)

András (Végh Róza)	Ádám <i>ikrek</i> (Tarnóczy Kubinszky Mária)	Kata (Csúzy János)	Pál id. őrnagy (Stomens- bach Bora) †	Imre †	ifj. Ferencz (1. Tarnóczy Kata. 2. Poligrády Mária)	Klára (Baranyay Mihály)
	Ignác hadnagy †	István (1. Morvay N. 2. Plachy Mária)				
	Francziska.	János katona †	Ignác (Lissovényi Alojzia)	Mária (Petróczy Károly)		
	Fridrik.	Jozéfa.	Luiza.	Karolina.	N.	
Teréz (Miskolczyné)	József (Braunecker Anna)	István József.	András.			
	Janka (Erdélyiné)					
1-től Kata.	2-től Elek (Bellay Teréz)	János katona.	Julia.	Anna (Névery László)	Mária (Névery Elek)	
	Róza (Kubínyi András)		Gábor (Tarnóczy Julia)			
		Teréz.	Ferencz.	Eugen 1840.		

Az e táblázaton állók viseltek Nyitra megyében hivatalokat, mint azon megye jegyzőkönyve <sup>1)</sup> mutatja, és pedig:

Mátyás (a táblán I.) 1572-ben főszolgabíró volt, még Tarnovszky néven. <sup>2)</sup>

János (a táblán II.) 1580—1587-ig, és ismét 1604—1608-ig fő sz. bíró, Tarnovszky utóbb már Tarnóczy néven. <sup>3)</sup>

János (tán a II. táblán álló IV.) 1639—1642. fő sz. bíró. <sup>4)</sup>

Miklós (tán a II. táblán álló Mihály fia, vagy az I táblán álló Uriel fia) 1664—1668- fő szolgabíró, <sup>5)</sup> és ismét ő vagy másik Miklós 1688-tól lemondásáig 1690-ig. <sup>6)</sup>

<sup>1)</sup> Nagy József, Nyitra megyében helyiratában közölt kivonatok után.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 5. lap.

<sup>3)</sup> Ugyan ott 6. 7. 10. és 12. lap.

<sup>4)</sup> Ugyan ott 18. lap.

<sup>5)</sup> Ugyan ott 21. lap.

<sup>6)</sup> Ugyan ott 27. lap.



II. Imre (az I. táblán álló) 1712-ben Nyitra várm. fő szolgabírája volt, <sup>1)</sup> és így ennek fia III. Imre volt fő adószedő 1763. táján, mi az 58. és 60. lapon helytelenül II. Imréről iratott.

Végre Pál (nincs a táblán) 1777-ben lett Nyitra vármegye főügyésze. <sup>2)</sup>

E táblázat nem csak bővíti az előbbi családfát, de annak egyes tévedéseit is kiigazítja, főleg pedig az oldal-ág leszármazását elég teljesen kimutatja.

**Török család.** (Szendrői) A 303. és 305. lapon egy felötlő hiba van, t. i. III. József fiai közül Napoleon meghalt-nak jelöltetik, <sup>3)</sup> holott él és az 1861. évi országgyűlésen Ung megye szobránczi kerületéből képviselő volt.

---

<sup>1)</sup> Nagy József, Nyitra megye helyirata 33. l.

<sup>2)</sup> Ugyan ott 51. lap.

<sup>3)</sup> E hiba némileg egy részben azon okból is történhetett, mivel neve a család által a Góthai grófi Almanach sem 1859. sem 1864. évi folyamában tett közlésében nem található.

---

## A tizenegyedik kötet tartalma.

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
Taafe család . . . . .	3	Tamássy cs. . . . .	32
Táar család . . . . .	—	Tamposch cs. . . . .	—
Tabódy cs. . . . .	—	Tanch cs. . . . .	33
Táby család (Tábi †) . . . . .	4	Tancsai cs. . . . .	—
Táby cs. . . . .	—	Táncsos lásd Tánczos . . . . .	—
Tache cs. . . . .	—	Tanka cs. . . . .	—
Táff cs. . . . .	5	Tankó cs. (cs.-sz.-imrei) . . . . .	34
Tahy cs. . . . .	6 és 359	Tankó cs. (zágoni) . . . . .	—
Taixelperger cs. . . . .	12	Tankovics cs. . . . .	—
Tajay cs. . . . .	—	Tanyi cs. . . . .	—
Tajnay cs. . . . .	—	Tapjay cs. . . . .	—
Tajnay (másképp Nyitray) . . . . .	17	Tapolesányi cs. . . . .	—
Tajthy cs. . . . .	—	Tar cs. . . . .	36
Takács cs. (kis-jókai) . . . . .	18	Tarany cs. . . . .	—
Takács cs. (dukai) . . . . .	—	Taresányi cs. . . . .	—
Takács cs. (péteri és théti) . . . . .	—	Taresay cs. . . . .	40
Takács cs. (gelléri) . . . . .	19	Tárczay (Tarkői †) . . . . .	—
Takács cs. . . . .	20	Tarczaly cs. . . . .	46
Takács cs. (felvinczi) . . . . .	—	Tarczy cs. . . . .	—
Takács cs. (gy.-halászi) . . . . .	—	Tárdy cs. . . . .	46 és 359
Takács cs. (illei) . . . . .	—	Tariány cs. . . . .	47
Takács cs. . . . .	21	Tarjányi cs. . . . .	—
Takácsy cs. . . . .	—	Tárkányi cs. (N.-tárkányi) . . . . .	48 és 431
Takaró lásd Thakaró . . . . .	—	Tarkó cs. . . . .	56
Takó cs. . . . .	—	Tarnik cs. . . . .	—
Tákoassy cs. . . . .	—	Tarnóczy cs. (Lelóczi) . . . . .	57 és 432
Taksony cs. . . . .	—	Tarnóczy cs. . . . .	63
Taller cs. . . . .	—	Tarnóczy cs. . . . .	—
Tallán cs. (vizeki) . . . . .	22	Tarnóczy cs. (Tarnóczi †) . . . . .	64
Tállay cs. (v. Tállay) . . . . .	29	Tárnok cs. lásd Tharnok . . . . .	—
Tamás cs. . . . .	—	Tarnovszky cs. . . . .	—
Tamás cs. (madéfalvi) . . . . .	—	Tarnóczy cs. (királyfalvi) . . . . .	65
Tamás cs. (szászfalvi) . . . . .	—	Tarnóvszky cs. lásd Trenovszky . . . . .	—
Tamásfalvy cs. (tamásfalvi) . . . . .	—	Tarpay cs. . . . .	—
Tamási cs. (cs.-somlyói) . . . . .	30	Tarrani cs. . . . .	—
Tamási cs. (abódi) . . . . .	—	Tarródy cs. . . . .	66
Tamási cs. (cs.-sz.-királyi) . . . . .	—	Tarsoly cs. . . . .	67 és 359
Tamási cs. (cs.-mindszenti) . . . . .	—	Tartler cs. . . . .	69
Tamasics cs. . . . .	81	Tasnády cs. . . . .	—
Tamaskovics cs. . . . .	—	Tasner cs. . . . .	—
Tamásovics cs. . . . .	32	Tassy cs. . . . .	70
Tamássy cs. (sz.-mih.-falvi) . . . . .	—	Tatár cs. (Batárfalvi) . . . . .	—



	Lap.		Lap.
Tatár cs. . . . .	71	Tergovics cs. . . . .	107
Tatár cs. . . . .	—	Terhes cs. . . . .	—
Tatár cs. . . . .	—	Terjék cs. . . . .	—
Tatár cs. . . . .	72	Terjényi cs. . . . .	—
Tatay cs. (Ürész-mihályi)	—	Termasics cs. . . . .	—
Tatay cs. . . . .	73	Ternchich cs. . . . .	—
Tatay cs. . . . .	—	Ternyey cs. . . . .	—
Tátikai cs. . . . .	—	Ternyey cs. (f.-fügedi)	110
Tátray cs. . . . .	—	Ternovszky cs. lásd Trnovszky cs.	—
Tatrasi cs. . . . .	359 és 74	Terpendi cs. . . . .	—
Tattenbach cs. . . . .	—	Terpulecz cs. . . . .	—
Tauris cs. . . . .	—	Tersaczky lásd Frangepán . . . .	111
Taussaint cs. l. Toussaint	—	Tersztyánszky cs. (nádasi)	—
Tausz cs. . . . .	—	Terstyénszky lásd Trstyénszky	119
Távész cs. . . . .	—	Teschenberg cs. . . . .	—
Taxonyi cs. . . . .	—	Tésla cs. . . . .	—
Tebik cs. . . . .	—	Teslár cs. . . . .	—
Technovszky cs. L. Borbély-Timler	—	Tessedik cs. . . . .	—
Técsi cs. (Barlabási)	—	Tessényi cs. . . . .	121
Técsi cs. (Berei)	—	Tessény cs. . . . .	—
Técsi cs. (tecsői)	75	Tessich cs. . . . .	122
Tédy cs. . . . .	—	Tessiny cs. . . . .	—
Tegdes cs. lásd Sárközy	—	Teszéry cs. lásd Thezéry	—
Téglássy cs. (sz. udvarhelyi)	—	Tétényi cs. . . . .	—
Téglássy cs. (Borzovai)	—	Tetétleni cs. . . . .	—
Tegze cs. . . . .	—	Tetey cs. . . . .	—
Tegzes cs. (anárcsi)	—	Téthys cs. . . . .	—
Tegző cs. (árkosi)	76	Teuffel cs. . . . .	—
Tehén cs. . . . .	359 és —	Tauffmanbach cs. l. Tiefenbach	123
Teisz cs. lásd Thaisz	—	Teutsch cs. . . . .	—
Téhr cs. . . . .	—	Tevely cs. . . . .	—
Teke cs. (m.-köblösi)	—	Teyes cs. . . . .	—
Telegdy-Kovács cs. . . . .	—	Thaisz cs. . . . .	—
Telegdi lásd Thelegdy	77	Thakaró cs. . . . .	124
Telek cs. . . . .	—	Thákossy cs. . . . .	—
Telekassy cs. . . . .	—	Thalabér cs. . . . .	—
Teleki cs. (gr. Széki)	—	Thallherr cs. . . . .	125
Telcky cs. . . . .	360 és 100	Thaly cs. . . . .	127
Teleky cs. . . . .	—	Thamássy cs. (tamási †)	133
Telkibányi cs. . . . .	100	Tamási cs. (Náznánfalvi)	—
Telepianovich cs. . . . .	101	Thann cs. . . . .	—
Temesközy cs. (baksi)	—	Thanhoffer cs. . . . .	137
Temesváry cs. . . . .	361 és 102	Thar cs. (kisfaludi)	—
Tenkely cs. (ditrói)	—	Thary cs. (Thari †)	—
Tenky cs. . . . .	103	Tharaczközy cs. . . . .	—
Teöke cs. Töke	—	Tharacz cs. . . . .	138
Teöreök cs. lásd Török	—	Thárnok cs. . . . .	—
Terbócs cs. . . . .	—	Thassy cs. (miskei stb.)	138 és 366
Tercsy cs. (sz. tercsi)	—	Thassy-Becz cs. . . . .	139
Terczák cs. . . . .	105	Thebery cs. . . . .	—
Terdik cs. . . . .	—	Thédy cs. . . . .	—
Terebessy cs. . . . .	—	Thegeney cs. . . . .	—
Terennyey cs. . . . .	106	Thegze cs. . . . .	—
Terenyey cs. . . . .	—	Theisz cs. . . . .	—
Teresztenyey cs. . . . .	107	Thelegdy cs. (thelegdi †)	—
Terge cs. . . . .	—	Thelegdi cs. . . . .	144
Tergovics cs. . . . .	—	Thenke cs. . . . .	—

	Lap.		Lap.
Theodor cs. (pestyerei)	144	Thythews cs.	211
Theofili cs.	366	Tibád cs.	212
Theörseky cs. l. Thivador	144	Tibáld cs.	—
Therjék cs.	—	Tibay cs. (tibai †)	—
Theszéry cs.	—	Tibay cs. (tibai †)	213
Théty cs.	145	Tibold cs. (T.-daróczi)	215
Thewrewk cs. (ponori)	—	Tibold cs.	—
Thewthews cs. lásd Thytheös	146	Tiboldy cs. (tiboldi)	—
Thibay cs. lásd Tibay	—	Tiboldy cs. (andrásfalvi)	—
Thiberius-Faller cs.	—	Tibolth cs.	—
Thimáry cs.	—	Tichy cs.	—
Thisba cs.	—	Ticsénszky cs. l. Tuchinszky	216
Thitews cs.	—	Tieffenbach cs.	—
Thiwador cs.	—	Tige cs.	—
Tholdalaghy cs.	—	Tihanyi cs. (ebeczki)	217 és 361
Tholdy cs. (n.-szalontai)	154	Tikos cs.	222
Tholdi cs. (Tholdi †)	160	Tima cs.	—
Tholdy cs.	162	Timár cs.	—
Tholdy cs.	164	Timár cs. (deesi)	—
Tholdy cs.	165	Timbus cs. (rusori)	—
Thólt cs.	—	Timler cs. lásd Borbély	—
Tholway cs. (menyői)	171	Timon cs.	—
Thomassovich cs.	174	Tinesz cs.	—
Thomka cs.	—	Tinódi cs.	—
Thomory cs. lásd Tomory	179	Tinti cs.	—
Thonauer cs.	—	Tisza cs. (borosjenői)	224
Thonad cs.	180	Tisza cs. (Vásárhelyi)	227
Thopos cs.	180 és	Tiszta cs. (Lipstini, sejebi)	228
Thor cs.	181	Tisztapatak cs.	—
Thorányi cs.	—	Tisza-Ujhelyi cs.	—
Thorda cs.	—	Titius cs.	—
Thornos cs.	—	Titkos cs.	—
Thóth cs.	—	Tivadar cs.	—
Thótok cs.	—	Tivadarfalvi cs.	229
Thótt cs.	182	Tkalecz cs.	—
Thót cs. (Ny.-Karácsonfalvi)	—	Tluk cs. lásd Draveczy	—
Thuba cs.	—	Tóásó cs. (bögözi)	—
Thugut cs.	—	Tóbiás cs. (kézdi-sz.-léleki)	—
Thuly cs.	183	Tóbiási cs.	—
Thulmon cs.	—	Tobolyay cs.	230
Thumerei cs.	—	Tokay cs.	—
Thuránszky cs.	184	Tokody cs. (sz.-andrási)	—
Turn és Taxis cs.	186	Tokody cs.	232
Thuróczy cs. (t.-sz.-mihályi)	187	Tokus cs.	—
Thuróczy cs. (ludbregi)	188	Tolcsvai cs.	—
Thuróczy cs. (Raksáni)	189 és	Tolheim cs.	—
Thuróczy cs.	190	Tollas cs.	—
Thurszky cs.	—	Tolmácsy cs.	—
Thurszky cs.	191	Tolnay cs.	—
Thúry cs. (k.-thúri)	—	Tolnay cs. (sélyei)	234
Thúry cs. (Kún)	194	Tolvay cs. (köpösdi, gróf)	235
Thúry cs. (tamásfalvi)	196	Tolvay cs. (dészázi)	237
Thúri cs.	199	Tolvay cs.	237 és 361
Thurzó cs. (Bethlenfalvi)	—	Toman v. Tomanek cs.	238
Thurzó cs. (nosziczi) lásd Turzó	—	Tomassich cs.	—
Thúz cs. (laki)	210	Tomcsányi cs.	—
Thynan cs. (Biki)	211	Tomejan cs.	240



	Lap.		Lap.
Tomka cs. lásd Thomka	241	Tóth cs. (árkosi)	282
Tomori cs. (szucsáki)	—	Tóth cs. (szoboszlai)	—
Tompa cs. (monyorósi)	243	Tóthfalussy cs.	283
Tompa cs. (tompaházi)	—	Tőke cs.	—
Tompa cs. (k.-borosnyai)	244	Tőke cs. (m.-vásárhelyi)	284
Tompos ca. (cs.-sz.-györgyi)	—	Tököly cs. (készmárki)	—
Tomsics cs.	245	Tököly cs. (kevermesi)	289
Tomszky cs.	—	Tölczeky cs.	290
Toncz cs.	—	Töltesy cs.	—
Tonházi cs.	—	Tömpe cs.	—
Tonka cs.	—	Törék cs.	—
Tornald cs.	—	Törjék cs.	—
Tópai cs.	—	Törköncsy cs.	—
Tóperczer cs.	—	Török cs. (Enyingi †)	—
Topos cs. lásd Thopos	247	Török cs. (bakonaki és páthi)	295
Torday cs. (Kémeri)	247 és 361	Török cs. (telekesi)	296
Torday cs. (Somogyomi)	248	Török cs. (szendrői)	298 és 435
Torkos cs.	251	Török cs. (emőkei)	305
Torma cs. (lasztóczi)	252	Török cs. (árvai)	306
Torma cs. (forgolányi)	—	Török cs. (várad)	308
Torma cs. (Alsó-takácsi)	253	Török cs. (F.-őri)	—
Torma cs.	—	Török cs. lásd Lányi	—
Torma cs. (Cs.-keresztúri)	—	Török cs.	—
Tormássy cs.	257	Török cs.	—
Tornay cs.	260	Török cs. (törökkői)	—
Tornallyay cs.	—	Török cs. (kajári)	—
Tornya cs.	262	Török cs.	—
Tornyos cs.	361 és 263	Török cs.	361
Toroczkay cs. (gróf)	265	Török cs.	309
Toronlyay cs.	273	Török cs.	—
Toroska cs.	—	Török cs.	—
Torpai cs.	—	Török cs. (egri)	—
Tóth cs. (szomszédvári)	—	Török cs.	—
Tóth cs.	—	Török cs.	310
Tóth cs. (csáfordi)	275	Török cs. (kadiczfalvi)	—
Tóth cs. (f.-őri)	276	Török cs. (sz.-m.-torjai)	318
Tóth cs.	—	Török cs. (gy.-fejérvári)	—
Tóth cs.	—	Török ss. (remetei)	319
Tóth cs.	277	Török cs. (sz.-domokcsi)	—
Tóth cs. (F.-gyarmati)	—	Török cs. (pókafalvi)	—
Tóth cs.	278	Török cs. (sz.-fejérvári)	—
Tóth cs. (Szigethy)	—	Török cs. (márkusfalvi)	320
Tóth cs. (sz.-annai)	279	Török cs. (törökfalvi)	—
Tóth cs.	280	Török cs. (galaczi)	—
Tóth cs.	—	Török cs. (bágyi)	—
Tóth cs.	—	Török cs. (Illyefalvi)	—
Tóth cs.	—	Török cs. (k.-vásárhelyi)	—
Tóth cs.	—	Török cs. (harasztosi)	—
Tóth cs.	281	Török cs. (csekelaki)	—
Tóth cs. (Borbély)	—	Török cs. (borsodi)	—
Tóth cs. (Szopori)	—	Török cs. (kolosi)	—
Tóth cs. (Simaházi)	—	Török cs. (botházi)	—
Tóth cs. (Szalontai)	—	Török cs. (k.-szilvási)	321
Tóth cs. (Barátosi)	—	Török cs. (m.-szakáli)	—
Tóth cs. (Ny.-karácsonfalvi)	282	Török cs. (hidegvizi)	—
Tóth cs. (sófalvi)	—	Török cs. (hodosi)	—
Tóth cs. (csomafái)	—	Török cs. (Miskolczy)	—

	Lap.		Lap.
Törös cs. . . . .	321	Türy cs. (sarkadi)	357
Tőser cs. . . . .	322	Tüskeházy cs.	358
Tötöry cs. . . . .	323	Tyifor cs.	—
Tóttössy cs. . . . .	324	Tyukody cs.	—
Tövisy cs. . . . .	—		
Trajesik cs. . . . .	—	U.	
Trajtler es. (szügyi)	325	Ubrisi cs.	362
Trangus cs. . . . .	326	Ubul cs.	—
Trásy cs. . . . .	327	Udvardy cs.	—
Trattner cs. . . . .	—	Udvary cs.	—
Traun cs. . . . .	328	Udvarhelyi cs.	—
Trauttmansdorf cs.	—	Udvarnok cs. (Nagy)	363
Trautson cs. . . . .	330	Udvarnok cs. (Marcell)	—
Trauzner cs. . . . .	—	Ughy cs.	364
Trencsánszky cs. . . . .	—	Ugody cs.	—
Trencsényi cs.	—	Ugogh cs.	—
Trenovszky cs. lásd Trnóvszky	331	Ugray cs. (ugrai)	—
Treutel cs. (némai)	—	Ugrai cs.	366
Tribinacz cs. . . . .	—	Ugron cs.	—
Trifuesz cs. . . . .	—	Ugronovics cs.	369
Trimel cs. . . . .	—	Uhlárik cs.	—
Trinka cs. . . . .	—	Uhrik cs.	371
Trnavi cs. . . . .	—	Uj cs.	—
Trnkóczy cs. . . . .	332	Ujfalussy cs. (Divék-ujfalusi)	—
Troylus cs.	337	Ujfalussy cs. (Tökés-ujfalusi)	378
Trnovszky cs. (kelemenfalvi)	—	Ujfalussy cs. (szkalkai)	380
Trocsányi cs. . . . .	—	Ujfalussy cs. (szilvás-ujf.)	381
Troll cs. . . . .	338	Ujfalussy cs. (ujfalusi)	—
Trombitás cs. (Prietzol)	—	Ujfalussy cs.	383
Trombitás cs. . . . .	—	Ujfalvy cs.	—
Trozár cs. . . . .	—	Uj-Györgyi cs.	384
Traszyánszky cs. l. Tersztyánszky	339	Ujházy cs.	—
Traszyénszky cs.	—	Ujhelyi cs. (T.-Ujhelyi)	385
Trumauer cs. . . . .	342	Ujhelyi cs. (Trencsinben)	388
Trumer cs. . . . .	—	Ujhelyi cs.	389
Tuba cs. . . . .	—	Uj cs.	—
Tuboly cs. . . . .	—	Ujlaky cs. (kihált)	—
Tuchinszky cs.	343	Ujlaky cs.	392
Tucsics cs. . . . .	—	Ujlaky cs. (bacsikai)	393
Tulok cs. . . . .	—	Ujlaky cs. (Szatmárban)	—
Tumler cs. . . . .	344	Ujlaky cs.	394
Tunyogi cs. (tunyogi)	—	Ujlaky cs. (sárközi)	—
Tunyogi cs. (csapói)	345	Ujnémethy cs.	—
Turányi cs.	—	Ujszász cs.	395
Turcsányi cs. (turcsányi)	—	Ujvárossy cs.	—
Turcsányi cs. . . . .	346	Ujvárossy cs.	—
Turcsányi . . . . .	—	Ujváry cs. (báró)	—
Turkovics cs. . . . .	347	Ujváry cs.	396
Turkovics cs. (Tsepregi)	—	Ujváry cs.	—
Turnfeld cs. . . . .	348	Uketyevics cs.	—
Turóczy cs. (keraskényi)	—	Uky cs.	—
Túry cs. (b.-jenői)	362	Uleföld cs.	397
Turzó cs. (nosziczi)	348	Ullmann cs. (szitányi)	—
Tussa cs. . . . .	356	Ulrich cs.	—
Tussay cs. (tussai)	—	Unger cs.	398
Tüköry cs. . . . .	357	Ungnad cs.	—
Türey cs. . . . .	—	Ungi cs.	401



Lap.

Ungur es. (Nádasdi) . . . . .	402	Usaly es. . . . .	
Ungváry es. . . . .	—	Usovich es. (petőfalvi) . . . . .	
Unverzagt es. . . . .	403	Usz es. (Ujfalvi) . . . . .	
Upory es. . . . .	—	Uszkay es. . . . .	
Uray es. (Urai) . . . . .	—	Utay es. . . . .	
Urbán es. (Beharfalvi) . . . . .	406	Utjesenich es. . . . .	
Urbánfalvy es. . . . .	407	Uza es. (szászfai és panniti) . . . . .	42
Urbanovics es. . . . .	—	Uzdi es. . . . .	426
Urbanovszky es. (Urbanói) . . . . .	—	Uzonyi es. . . . .	—
Urbánszky es. . . . .	408	Uzovics es. (lásd Usovich) . . . . .	—
Urbányi es. . . . .	409	Ülkei es. (vargyasi) . . . . .	—
Urházy es. . . . .	412	Ürményi es. (ürményi) . . . . .	—
Uriel es. . . . .	415	Ürményi es. . . . .	431
Urik es. . . . .	—	Üveges es. . . . .	—
Uriszovics es. . . . .	—		
Ursin es. lásd Blagay es. . . . .	416		
Ursini es. lásd Konczek . . . . .	—		
Ursziny es. . . . .	—		
Úry es. . . . .	—		

**Jegyzés.** A T-betűbeli családokhoz e kötetben a 359. és 431. lapokon pótlék van.

## Kiigazítandó hibák a XI. kötetben.

Lapon	Sorban	helyett	olvasandó.
37.	5.	fest. 6.	fest. b.
55.	11.	nupernum	modernum
70.	25.	atyja	atyja A n t a l
76.	5.	Tay	Tihanyi
81.	<sup>a</sup> ) jegyz.	Chronicum	Chronicon
84.	5.	Közép-Szolnok	Belső-Szolnok
85.	25.	elvált 1841.	elvált 1864.
85.	22.	Miksdának most neje Tatár Mária és gyermekei : 1. Irén sz. 1857. 2. Antónia sz. 1859. és 3. Blanka szül. 1864.	
98.	9.	gróf Bethlen Eszter	mhalt 1865. mart.
170.	11.	1840-ig	1849-ig
172.	17.	1881.	sz. 1781.
193.	7.	1670. körül	1570. körül.
195.	14.	hatona	katona
290.	7.	fia	elhagyandó
—	7.	Szabásznak unokaöccse volt Péter	
305.	18.	elhaltak	él, és 1861. volt orsz. gy. képviselő.

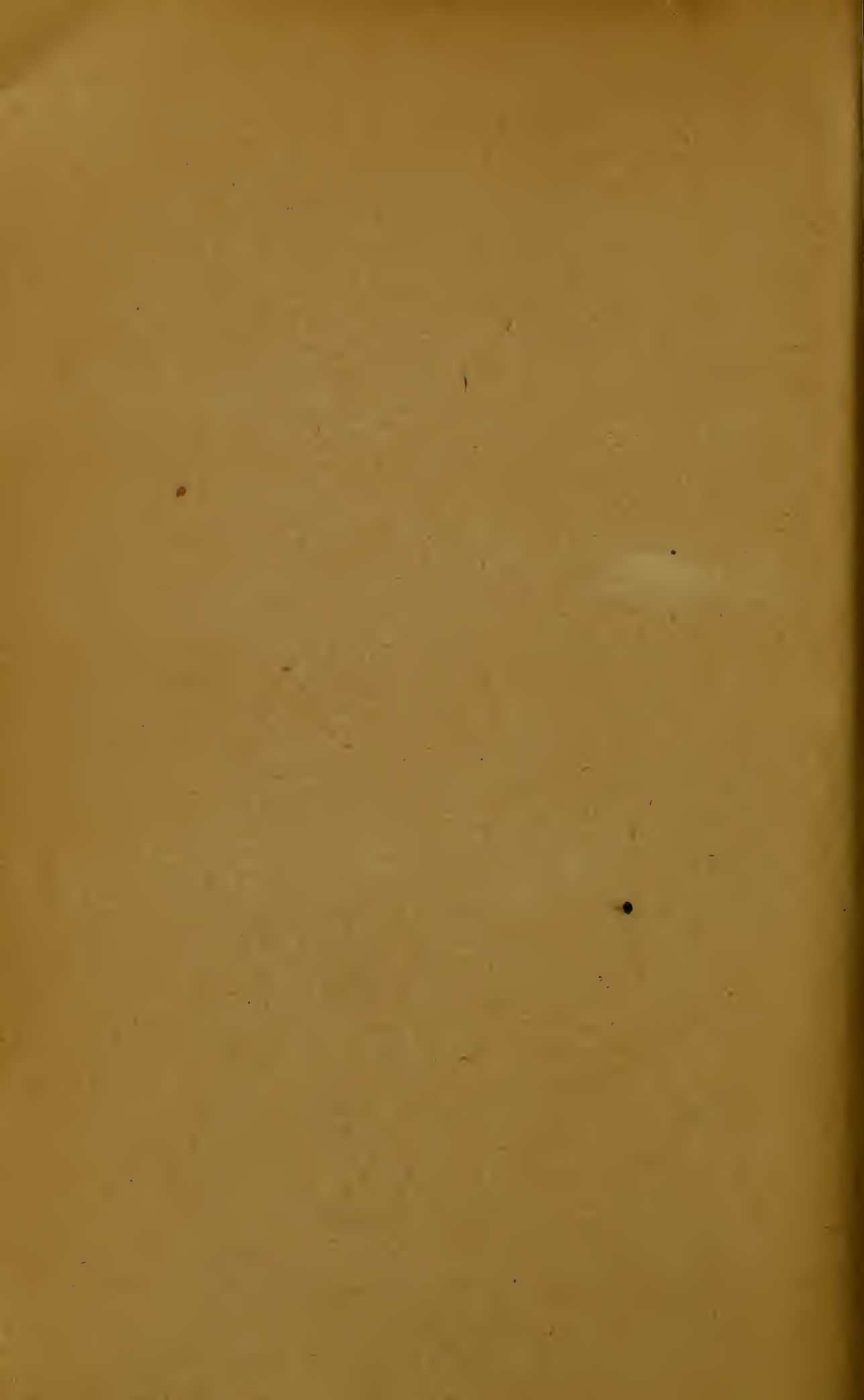
440

T6,  
T6  
T  
7

PRINTED IN HUNGARY















BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY



3 1197 21320 4941

